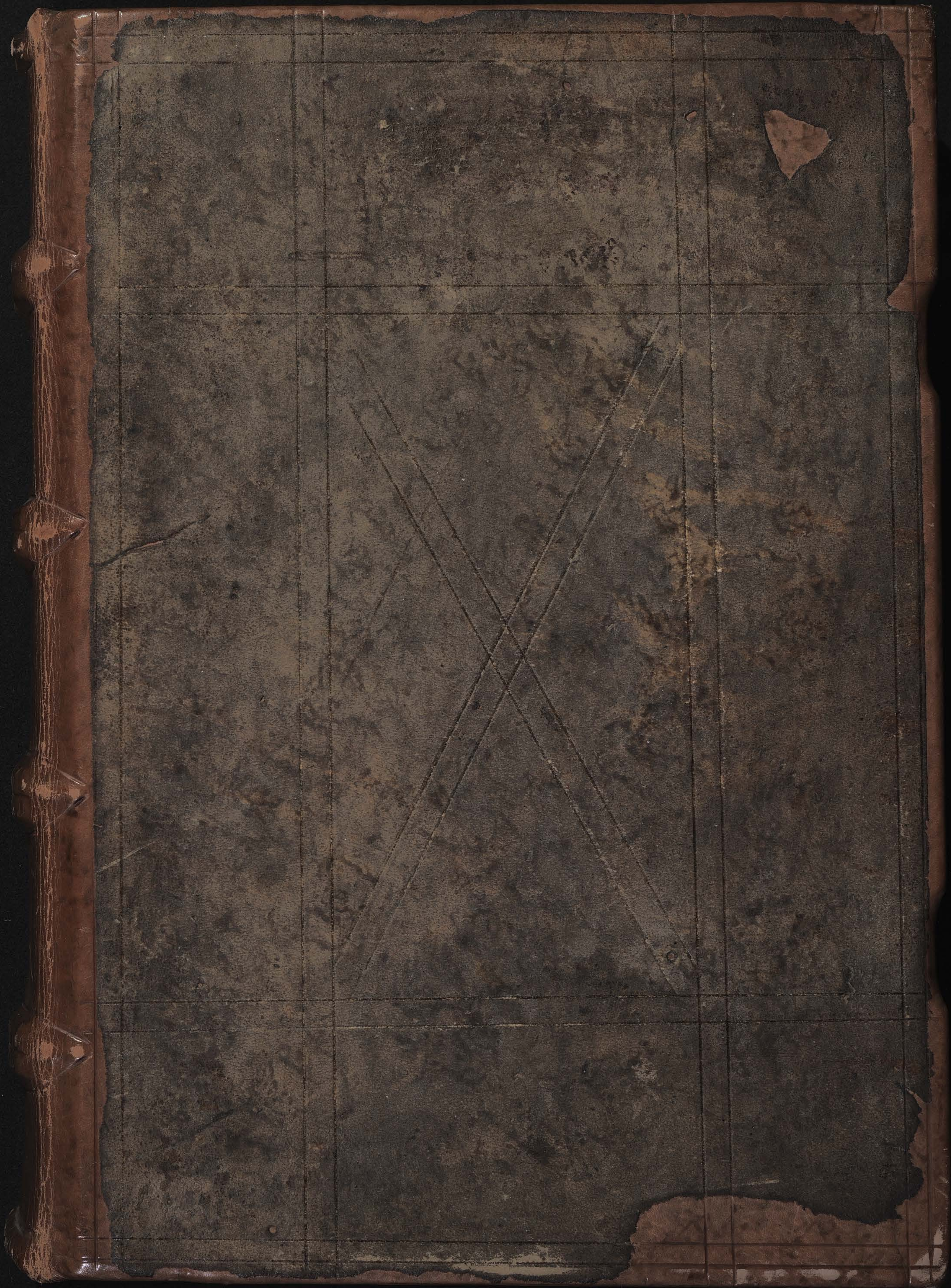

I

Atque hiemes afferre tuas soli quod vagari
Concessum per utrosque polos hic queritur ortus
Illic fontis aque late tibi gurgite rupto
Ambitur nigris meroe fecunda colonis
Leta comis ebeni habent que quamvis arbor multa
Linea tam rectum mundi ferit ille leonem
Inde plagas phebi dampnum non passus aquarum
Prevehitur steriles quod dum metaris arenas
Nunc radio vires omnes collectus in amnem
Nunc vagus et spargens facilem tibi cedere rippam
Rursus multifidas revocat piger alveus undas
Qua dirimunt nostrum rubro commercia ponto
Mollis lapsus agit quis te tam lene fluentem
Moturum tantas violenti gurgitis iras
Nile petat putet sed cum lapsus abrupta viarum
Excepere tuos et precipites cathareete
At nusquam veteris ullas obsistere cautas
Indignaris aquis spuma tunc astra lacessis
Ast ego si phas est tanta michi soluere litem
Cuncta fremunt undis at multo murmure montis
Spumeus invictis albescit fluctibus amnis
Hinc abaton quam nostra vocat veneranda vetustas
Terra potens primos sensit percussa tumultus
Et scopuli placuit fluvii quos dicere venas
Quod manifesta novi primum dant signa timoris
Hinc montes natura vagis circumdedit undis
Qui libie te nile tegant quos inter in alta
It convalle tacens iam mollibus unda receptis
Prima tibi campos permittit apta quod memphis
Rura modumque vetat crescendi ponere rippas
Sic velut in tuta securi pace trahebant
Noctis iter medie sed non vesana photini
Mens imbuta semel tam sacra cede vacabat
A scelerum motu magno nil ille perempto
Iam putat esse nephas habitant sub pectore manes
Ultrices que umbre dant in nova monstra furorem
Dignatur viles isto quoque sanguine dextras
Quo fortuna parat victos perfundere patres
Pena que civilis belli et vindicta senatus
Pena data est famulo procul hoc avertite fata

Sol rapit atque unde plagis quod descendit aer
Deuluit hoc noctes referunt nylo quod refundunt
Ast ego si phas est tantam solvere litem
Quasdam cesar aquas post mundi sera peracti
Secula concussis terrarum erumpere venis
Non id agente deo quasdam compage sub ipsa
Cum toto cepisse reor quas ille creator
Atque opifex rerum certo sub iure coheret
Que tibi noscendi nyli romane cupido est
Et phariis persis quod fuit macedum quod tyrannis
Nulla quod non etas voluit conferre futuris
Noticiam sed vincit adhuc natura latendi
Summus alexander regum que memphis adorat
Invidit nylo misit quod per ultima terre
Ethiopum lectos illos rubicunda perusti
Zona poli tenuit nylum videre calentem
Venit ad occasus mundi quod extrema sesostris
Et pharios currus regum cervicibus egit
Ante tamen vestros amnes rodanum quod padum quod
Quam nylum de fonte bibit vesanus in ortus
Cambyses longi populos pervenit ad evi
Defectus quod epulis et pastus cede suorum
Ignoto te nyle redit non fabula mendax
Ausa loqui de fonte tuo ubicumque videris
Quereris et nulli contingit gloria genti
Ut nylo sit leta suo tua flumina prodam
Qua deus undarum celator nyle tuarum
Te michi nosse dedit medio consurgis ab axe
Ausus in ardentem ripas attollere cancrum
In boream is rectus aquis medium quod bootem
Cursus in occasus flexu torquetur et ortus
Nunc arabum populis libicis nunc equus arenis
Te quod vident primi querunt tamen hii quoque seres
Ethiopum quod feris alienis gurgite campos
Et te terrarum nesciat cui debeat orbis
Archanum natura caput non prodidit ulli
Nec licuit populis parvum te nyle videre
Amovit quod sinus et gentes maluit ortus
Mirari quam nosse tuos consurgere in ipsis
Ius tibi solsticiis aliena crescere bruma

michi Saluum Domine ne in ira tua arguas
me neque infurore tuo corripias me miserere
michi do mine quoniam infirmus sum
Timor et tremor venerunt super me et contexerunt
me tenebre et dixi miserere Deus qui sedes sup
thronum et iudicas equitatem esto refugium paupe
rum in tribulacione Quia tu solus laborem
et dolorem consideras Tibi enim derelictus est
pauper pupillo tu eris ad iutor Quia A dextris
est michi dominus ne commouear Propter hoc

dilatum est cor meum et exultavit lingua mea

Conserva me domine quoniam speravi inte dixi

dominus deus meus es tu ps Bonorum meorum

non indiges inte speravi conserva me domine Canticum

Inclina domine aurem tuam michi et exaudi verba

mea exaudi Diligam te domine virtus mea Diliga

Notas michi fecisti domine vias vite ad im

plebis me leticia cum vultu tuo delectationes in dex

tera tua usque in finem Conserva me Delecta

Diligam te domine virtus mea dominus firmamen

Johannes Gerson, Parisiensis cancellarius: Bonaventura vero meo iudicio inter catholicos doctores videtur
eminens et securissimus ad illuminandum intellectum et inflammandum affectum. Cuius opuscula duo,
scilicet Itinerarium et Breviloquium, tanta sunt arte compendii divinitus composita ut supra ipsa nichil
in scriptis precedentium doctorum [illegible]. Breviloquium namque procedit a primo principio
quod est Deus usque ad alias creaturas sub debito ordine et serie. Aliud vero progreditur a creaturis
ad creatorem per sex gradus scalares usque ad [illegible] excessum. Quamvis licet sint difficiles
lectoris et novicii, debent tamen omnes [illegible] ad illos aspirare. Habet ipsa theologia talis mystica
que est [illegible] [illegible] et [illegible] super theologiam scolasticam [illegible] secura et utilissima
abscondita a sapientibus in oculis suis, nota parvulis etc.
Deficiet tempus [illegible] in [illegible] [illegible] a [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] legendo, sepe ruminando et usque ad [illegible]
et [illegible], sicut [illegible] ad ipsum [illegible] ad [illegible] ad [illegible] corporis.
Quanto et repetiti semper michi novum sit et placet, sicut de Flacco: decies repetita placebit etc.

1023

b 2

Flecto genua mea ad patrem domini nostri
Jhesu christi · ex quo omnis paternitas
in celo et in terra nominatur · ut
det vobis secundum divicias glorie sue virtute
corroborari per spiritum eius in interiorem
hominem · habitare christum per fidem in
cordibus vestris · In caritate radicati et
fundati · ut possitis comprehendere cum omnibus
sanctis que sit latitudo · longitudo · sublimi-
tas · et profundum · Scire eciam supereminentem
sciencie caritatem christi · ut impleamini in omnem
plenitudinem dei · / Magnus doctor gencium
et predicator veritatis divino repletus spiritu
tamquam vas electum et sanctificatum In hoc verbo
aperit sacre scripture que theologia dicitur ·
Ortum · Progressum · et Statum · Insinuans
ortum scripture attendi secundum influenciam
beatissime trinitatis / Progressum autem secundum
exigenciam humane capacitatis · Statum vero
sive fructum secundum habundanciam superplenissime
felicitatis · Ortus namque non est per humanam
investigacionem sed per divinam revelacionem · Ortus
que fluit a patre luminum · ex quo omnis
paternitas in celo et in terra nominatur ·
A quo per filium eius christum Jhesum manat
in nos spiritus sanctus · et per spiritum sanctum dividentem
et distribuentem dona singulis sicut vult
datur fides · et per fidem habitat christus in cordibus
nostris · hec est noticia Jhesu christi · ex qua
originaliter manat firmitas et intelligencia
tocius sacre scripture · Unde et impossibile est ·

quod aliquis in ipsam ingrediatur cognoscendam nisi
prius fidem habeat Christi sibi infusam tanquam
totius scripture lucernam et ianuam et eciam
fundamentum / Est enim ipsa fides omnium super-
naturalium illuminacionum quamdiu peregrinamur a domino et
fundamentum stabiliens et lucerna dirigens et
ianua introducens. Secundum enim eius mensuram
necesse est eciam mensurari sapienciam nobis divinitus
datam. Ne quis sapiat plus quam oportet sapere
sed ad sobrietatem Et unicuique sicut deus divisit
mensuram fidei. Mediante igitur hac fide
datur nobis noticia sacre scripture secundum sufficienciam
trinitatis beate iuxta quod expresse insinuat
Apostolus in prima parte auctoritatis prius inducte.

Progressus — Progressus autem sacre scripture non est coartatum
ad leges raciocinacionum / diffinicionum et divisionum
iuxta morem aliarum scienciarum Et non est coartatus
ad partem universitatis sed pocius cum secundum
lumen supernaturale procedat ad dandam homini
viatori noticiam rerum sufficientem secundum quod
expedit ad salutem. partim per plana verba
partim per mistica. describit totius universi
constructuram quasi in quadam summa in quo
attenditur latitudo. describit decursum in quo
attenditur longitudo. describit excellenciam finaliter
salvandorum in quo attenditur sublimitas.
describit miseriam dampnatorum in quo profunditas
consistit. Non solum ipsius universi verum eciam divini
iudicii et sic describit totum universum quantum
expedit de ipso habere noticiam ad salutem
secundum ipsius latitudinem. longitudinem altitudinem
et profundum. Habet eciam et ipsa in suo
processu hec quatuor secundum quod posterius declaratur

Anima sic exigebat condicio capacitatis humane
que magna et multa nata est magnifice et
multipliciter capere tamquam speculum quoddam nobilissimum
in quo nata est describi non solum naturaliter
verum etiam supernaturaliter rerum universitas
ut sic processus sacre scripture attendatur secundum
exigenciam capacitatis humane. Status vero Status
sive fructus scripture non est quicumque sed plenitudo
eterne felicitatis / Nam hec est scriptura in qua sunt
verba vite eterne / que ideo scripta est non solum
ut credamus / verum etiam ut vitam possideamus eternam
In qua quidem videbimus amabimus et universaliter nostra
desideria implebuntur / quibus impletis vere tunc sciemus
supereminentem scientie caritatem et ita impleti erimus
in omnem plenitudinem dei. Ad quam quidem plenitudinem
conatur nos introducere scriptura iuxta predictam sententiam
apostoli veritatem. Hoc igitur fine hac intencione
sacra scriptura perscrutanda est docenda et etiam
audienda. Et ut ad istum fructum et terminum recto
perveniamus progressu per viam rectam itineris scripturarum
Inchoandum est ab exordio hoc est ut cum mera fide
ad patrem luminum accedamus flectendo genua cordis
nostri ut ipse per filium suum in spiritu sancto det nobis
veram noticiam Ihesu Christi et cum noticia amorem ipsius
ut sic ipsum cognoscentes et amantes et tamquam in fide
solidati et in caritate radicati possimus ipsius scripture
nosse latitudinem · longitudinem · altitudinem · et profundum ·
et per hanc noticiam pervenire ad plenissimam noticiam
et excessivum amorem beatissime trinitatis quo sanctorum
desideria tendunt. In quo est status et complementum omnis
veri et boni.

Hiis igitur sacre scripture fine capito et intento et
principio auditis simul et inventis videndus
est progressus quantum ad ipsius latitudinem.

4.

Longitudine(m) sublimitatem et profundu(m) sec(und)u(m)
viam et ordinem Ap(osto)li docuerit. Consistit
aut(em) s(cri)p(tur)e Latitudo in multitudine suar(um) p(ar)tiu(m).
Longitudo v(er)o in descripc(i)o(n)e t(em)p(or)u(m) et etatu(m)
Altitudo in descripcione yerarchiar(um) g(ra)datim
ordinatar(um). Profunditas in multitudine Mysticor(um)

·Latitudo

sensuu(m) et intelligenciar(um). Si ig(itu)r volum(us)
latitudine(m) sacre s(crip)t(u)re speculari p(ri)ma fronte
occurrit nobis scriptura secanda in duo testamenta
sc(ilicet) in Vetus et in Novu(m). Vetus aut(em) occurrit
in multitudi(n)e Librorum. Habet e(ni)m libros Legales
hystoriales Sapienciales et p(ro)pheticales. Item
p(rim)i q(ui)nq(ue) sunt, secundi decem, tercii q(ui)nq(ue) et
q(ua)rti sunt sex (De p(ro)ph(et)is in universo viginti sex)
Novu(m) simil(ite)r testamentu(m) habet libros hys corresp(on)
dentes sec(und)u(m) q(ua)druplicem formam. Na(m) legalibus
correspondent libri Ewa(n)g(e)l(io)r(um) hystorialibus Actus
Ap(osto)lor(um). Sapi(enti)alibus Ep(isto)le ap(osto)lor(um) et maxi(m)e
Pauli. P(ro)phetalib(us) respondet liber Apoka
lypsis. Et sic mira est conformitas inter
Vetus et Novu(m) no(n) solu(m) in [illegible]
sensuu(m) v(er)u(m) et(iam) in q(ua)driformit(at)e partiu(m).
In cui(us) signu(m) et configuracio(n)e(m) vidit Ezechiel
rothas q(ua)tuor facier(um) et rotam in medio rote
quia Vetus est in Novo et econv(er)so. Et
in libris legalibus et Ewangeliis est
facies Leonis p(ro)pt(er) excellencia(m) auct(ori)t(at)is.
In hystorialibus est facies bovis p(ro)pter
exempla virtutis. In Sapi(enti)alibus est facies
hominis p(ro)pter sapi(enci)e sagacitatem. In libris p(ro)ph(et)alib(us)
est facies Aquile p(ro)pter intelligencie p(er)spicacitatem.
Recte aut(em) sacra scriptura dividit(ur) in Vetus
et in Novu(m) testa(men)tum et no(n) Theorica(m) et Practica(m)

sicut philosophia / quia enim scriptura fundatur proprie super cognicionem
fidei / que virtus est et fundamentum morum et
iusticie et tocius recte vite / non potest in ea separari
notitia rerum sive credendorum a notitia morum.
Secus autem est de philosophia que non tantum de veritate
morum verum etiam de vero nuda speculative considerat.
Quia igitur sacra scriptura est notitia movens ad
bonum et revocans a malo / et hoc est per
timorem et amorem ideo dividitur in duo testamenta
quorum brevis differentia est timor et amor.
Et quia quadruplex est per quibus moveri ad bonum
et revocari a malo / scilicet per precepta potentissime
maiestatis / vel per documenta sapientissime veritatis
vel per exempla et beneficia innocentissime bonitatis
vel ex omnibus hiis simul collectis / ideo tam in
novo quam in veteri sunt conformiter quadruplices libri
continentes sacram scripturam secundum convenientiam ad quatuor
premissa. Nam libri legales movent per
precepta maiestatis omnipotentissime / hystoriales
per exempla bonitatis innocentissime / sapientiales
per documenta veritatis providentissime / prophetales
movent ex omnibus predictis aggregatim sicut
manifeste in eis apparet. Unde ipsi sunt quasi
rememoratiui tocius legalis sapientie et doctrine.
Est igitur sacra scriptura similis latissimo flumino
qui ex concursu multarum aquarum aggregatur magis
ac magis secundum quod longius decurrit. Nam enim
in scriptura primo libri legales. Post superveniunt
aqua sapientie hystorialium librorum / tercio vero supervenit
doctrina sapientissimi Salomonis. Post hec etiam doctrina
sanctorum prophetarum / et tandem doctrina evangelica conscripta
per apostolos promulgata addita cum doctrina quam
spiritus sanctus super eos veniens docuit nos per eos
Ut sic omnes veritatem per spiritum sanctum iuxta dominum promissum
edocti omnes utilitatis salutaris doctrine ecclesie traderent
docerent et sacram scripturam consummando notitia veritatis dilatarent.

Longitudo

Habet etiam hec scriptura Longitudinem
que consistit in descriptione tam temporis quam
etatum a principio scilicet mundi usque ad diem
Judicii. Describit autem per tria tempora mundi decursum
scilicet per tempus legis nature . legis scripte . et legis
gratie Et in hys tribus temporibus septem distinguuntur
etates prima quarum est ab Adam usque ad
Noe / Secunda a Noe usque ad Abraham / Tertia
ab Abraham usque ad David . Quarta a
David usque ad transmigrationem . Quinta a transmi-
gratione usque ad Christum . Sexta a Christo usque ad
finem mundi Septima decurrit cum sexta que
incipit a quiete Christi in sepulcro usque ad
Resurrectionem ultimam / qua incipiet Resurrectionis
Octava / et sic scriptura est longissima / quia
In tractatu incipit a mundi et temporis exordio
in principio Genesis . et pervenit usque ad finem mundi
et temporis scilicet in fine Apokalipsis . Recte autem
universum tempus quod decurrit secundum triplicem
legem scilicet Inditam . Datam operum et Infusam
decurrit per septem etates et consummatur in fine septime
ut sic mundi decursus respondeat co ordo
et Maioris mundi decursus correspondeat decursui
vite minoris mundi / scilicet hominis / propter quem factus est
Nam prima etas mundi in qua facta est ipsius
mundi formatio . casus demonum . et confirmatio Angelorum
respondet prime diei in qua facta est lux et
distincta a tenebris . Secunda autem que per
Archam et diluvium salvavit scilicet bonos et
delevit malos / respondet secunde diei in qua per firmamentum
facta est distinctio Aquarum ab Aquis Tertia
In qua vocatus est Abraham et Inchoata
Synagoga que fructificare et germinare debebat

prima etas mundi formatio mundi et casus demonum

Secunda etas facta est divisio aquarum per firmamentum

3a etas in qua apparuit arida

prolem ad dei cultum correspondet diei tercie in qua apparuit
terra et protulit herbam virentem / Quarta in qua 4a etas
viguit regnum et sacerdocium / qua David rex
amplificavit cultum divinum / correspondet diei quarte
In qua facta est formatio luminarium et stellarum.
Quinta In qua transmigrationis tempore plures multos 5ta etas
oppressi sunt et tribulati / correspondet diei quinte
In qua facta est formatio piscium ex aquis /
Sexta etas in qua natus est Christus in hominis
effigie qui est vera ymago dei correspondet sexte
diei in qua formatus est primus homo Septima
que est quies animarum non habens finem correspondet
septime diei in qua requievit deus ab omni opere
quod patraverat / Et sic distinguuntur hee septem etates
propter insignia et facta que fuerunt in earum exordiis
tamen que correspondent diebus formationis mundi /
Vocatur autem prima etas Infancia quia sicut infancia
tota oblivione deletur sic illa prima etas per diluvium
est absorpta Secunda puericia Sicut enim in puericia
primo loqui incipimus sic in secunda etate facta est distinctio
linguarum Tercia dicitur Adolescencia quia sicut tunc vis
generativa incipit in actum suum exire . sic tunc vocatus
est Abraham et data est ei circumcisio . et facta
est promissio de semine / Quarta dicitur Iuventus /
quia sicut in iuventute floret hominis etas . sic in
ista etate floruit sub regibus Synagoga . Quinta
Senectus quia sicut in senectute vires minuuntur
et decidit pulcritudo . Sic et in transmigracione fractum est
decus Iudeorum sacerdocium Sexta etas est Senium
quia sicut illa est que completur cum morte habens tamen
magnam lucem sapiencie Sic sexta etas mundi terminatur
cum die iudicii Sic igitur iste totus mundus ordinatissimo
decursu a scriptura describitur procedens a principio usque ad
finem Admodum cuiusdam pulcerrimi carminis ordinati.

vt sit quasi speculum secundum decursum temporis varietatem
et multiplicitatem et equitatem ordinem rectitudinem
et pulchritudinem multorum divinorum iudiciorum procedentium
a sapientia dei gubernante mundum. Unde sicut nullus
potest videre pulchritudinem carminis nisi aspectus
eius feratur super totum versum. Sic nullus videt
pulchritudinem ordinis et regiminis universi nisi eam
totam speculetur. Et quia nullus homo tam longevus
est quod totam possit videre oculis carnis sue. Nec
futura potest previdere. Providit nobis spiritus sanctus
Librum sacre scripture cuius longitudo concurrit secundum
decursum regiminis universi.

Sublimitas Habet nichilominus sacra scriptura in suo processu
sublimitatem que consistit in descriptione
yerarchiarum graduatim ordinatarum que sunt
yerarchia ecclesiastica angelica et divina seu
subcelestis celestis et supercelestis. Ita quod primam
describit patenter secundam aliqualiter magis
occulte et tertiam adhuc magis occulte. Et quod descriptio
ecclesiastice yerarchie est alta ideo descriptio angelice
altior. quod descriptio divine altissima. Ita ut possimus
dicere illud prophete Mirabilis facta est scientia tua
ex me confortata est et non potero ad eam. Et hoc
quidem satis recte. Nam cum res habeant esse in
materia habent esse in anima per notitiam acquisitam
habeant etiam esse in ea per gratiam habeant esse in ea
per gloriam et habeant esse in arte eterna. Philosophia quidem
agit de rebus ut sunt in natura seu in anima
secundum notitiam naturaliter insitam vel etiam acquisitam
sed theologia tanquam scientia supra fidem fundata
et per spiritum sanctum revelata agit de eis que spectant
ad gratiam et ad gloriam et etiam ad sapientiam eternam.
Unde ipsa substernens sibi philosophicam cognitionem

et assumet de naturis rerum quantum sibi est opus
ad fabricandum speculum per quod fiat speculatio
divinorum quasi scalam eriget que sui infimo tangit
terram sed in suo cacumine tangit celum et hoc
totum per illum unum yerarcham Ihesum Christum
qui non tantum ratione humane nature assumpte est
yerarcha in ecclesiastica yerarchia verum etiam in
angelica et in illa supercelesti yerarchia beatissime
trinitatis Ita quod per ipsum a summo capite deo descendit
unctionis gratia non solum in barbam verum etiam
in oram vestimenti quia non tantum in Ierusalem superna
verum etiam in ecclesia militante Est enim pulcritudo
magna in machina mundana sed longe maior
in ecclesiastica pulcritudine sanctorum carismatum
adornata Maxima autem in Ierusalem superna
supermaxima autem in illa trinitate summa et beatissima
Ideo ipsa scriptura non tantum altissimam habet
materiam per quam delectat et per quam in altum
levat intelligentiam mentis verum etiam ipsa est
venustissima et miro quodam modo intellectum inspicientis
delectat et sic magis et magis delectando assue-
facit ad divinorum spectaculorum yntuitus et
anagogicas.

Profundum.

Habet postremo ipsa scriptura profunditatem
que consistit in multiplicitate misticarum
intelligentiarum Nam preter litteralem sensum habet
in diversis locis exponi tripliciter scilicet allegorice
moraliter et anagogice. Est autem allegoria quando
per aliud manifestum indicatur aliud factum secundum quod
credendum est. Tropologia seu moralitas est quando
per id quod factum est datur intelligi aliud quod faciendum est
Anagogia quasi sursum ductio est quando datur intelligi
illud quod desiderandum est scilicet eterna felicitas beatorum
Recte autem hec triplex sensus debet esse in scriptura preter-

Intelligencia similem / quia sic competit ipsi scripture
subiecto ipsi auditori seu discipulo ipsius
Subiectum doctrini ipsius eciam fini / Subiecto namque competit
quia ipsa est doctrina que est de deo de Christo de
operibus reparacionis et de credibili / Subiectum enim illius
quo ad substanciam deus / quo ad veritatem Christus / quo
ad operacionem reparacionis opus / quo ad omnia hec
est ipsum credibile / Deus autem est trinus et unus
In essencia unus et in personis trinus Ideo scriptura
que est de ipso habet in unitate littere triformitatem
intelligencie / Christus eciam est verbum per quod omnia
per ipsum facta dicuntur et in ipso relucent Ita
quod eius scriptum est multiformis et vita opera
reparacionis cum sint multa omnia ad Christi oblacionem
principalem habent respectum Credibile ut credibile
huiusmodi relucet secundum diversum statum credencium) ideo
propter conformitatem ad omnem huiusmodi scriptura in una
littera multiformem parit intelligenciam / Competit
Auditor hoc eciam auditori / quia nullus est conveniens eius
auditor nisi humilis . mundus . fidelis . et studiosus
Ideo sub cortice littere apte occultatur . mysterium et
profunda intelligencia ad comprimendum superbiam . ut ipsius
profunditate in humilitate littere latente et superbi
comprimantur / et immundi repellantur / et fraudulenti
declinentur (vitentur) et negligentes excitentur ad intelligenciam
misteriorum Et quia auditor illius doctrine non est
unum genus sed omnis generis enim salvandos oportet
aliquid de hac doctrina scire Ideo ipsa multiformem
habet intelligenciam ut sic omnem intellectum capiat
omnem intellectum condescendat omnem intellectum
superexcedat et omnes intellectus sibi diligenter
intendentes multitudine radiositatis sue illuminet
Origo pariter et accendat / Competit eciam principio a quo

est quam est a deo per xpm et spm sctm loquentem
per ora prophetarum et aliorum qui hanc scripturam
vel doctrinam scripserunt. Verum autem de quo conventu
loquitur per verba unica per facta quam spiritus domini
fixe est, Et omnis creatura tamquam dei effectus
innuit suam causam Ideo in scriptura divina et verba
et res debet significare verba unica facta. Xpus
enim dicitur licet esse humilis in carne Altus autem
in deitate Ideo decebat xpm et eius doctrinam hic
humilitate in sermone cum profunditate sue ut sic
fuit pannicolis involutus sic super deus in scriptura
figuris quibusdam humilibus involvitur. Spiritus ergo
sanctus dupliciter illustrabat et revelaciones faciebat
in cordibus prophetarum Spiritus enim illius late ut intelligitis
et inspirans erat omnem deus veritatem Ideo competebat
eius doctrine ut in uno sermone multiplices laterent
intelligentie Et competit nihilominus respectu finis quia finis
scriptura data est ut per eam dirigatur homo
in cognoscendis et agendis ut tandem perveniat
ad optanda. Et quia omnes creature ad hanc
facte sunt ut serviant homini tendenti ad supernam
patriam Ideo scriptura assumit ipsas creaturas pro
diversis ut sic per illas doceat nos sapienter dirigere
nos ad eternam Et quia homo non dirigitur ad eternam
nisi cognita veritate agnoscit bonum credendum et operatum
faciat bonum operandum et affectum suppetit ad deum
videndum et amandum et perfruendum hinc est quod scriptura
sacra per spm sanctum data assumit libros creaturarum
referendo in finem secundum triplicem modum intelligendi
ut sic per tropologiam habemus rectum agendorum
velut per allegoriam credendorum veritatem per
anagogiam desiderandorum delectabilitatem Ut sic per puritatem
per virtuosa opera illuminati per radiosam fidem et
perfecti per ardentissimam caritatem perveniamus tandem ad
bravium felicitatis eterne :.

In tanta ergo multiformitate sacrae scripturae, quae continet in una
sacra scriptura latitudinem longitudinem altitudinem et
profundum unus modus communis procedendi authenticus
videlicet intra quem continetur modus narrativus praeceptorius
prohibitivus exhortativus praedicativus comminatorius promissivus
deprecatorius et laudativus et omnes hi modi sub uno
modo authentico reponuntur et hoc quidem satis recte.
Nam cum haec doctrina est ut boni fiamus et salvemur.
Et hoc non fit per nudam considerationem sed potius
per inclinationem voluntatis ideo scriptura sacra eo modo
debuit tradi quo possemus magis inclinari et quia
magis movetur affectus ad exempla quam ad argumenta
magis ad promissiones quam ad ratiocinationes magis
per devotiones quam diffinitiones ideo scriptura ista
non debuit habere modum diffinitivum divisivum et
collectivum ad probandum passiones aliquas de subiecto
ad modum aliarum scientiarum sed oportuit quod habeat modos
proprios secundum varias inclinationes animorum diversimode
animos inclinantes ut si quis non movetur ad
praecepta et prohibita saltem moveatur per exempla narrata
Si quis non movetur per haec moveatur per beneficia sibi
ostensa. Si quis nec per haec movetur moveatur per
monitiones sagaces per promissiones veraces per
comminationes terribiles ut sic saltem excitetur ad
devotionem et laudem dei in qua recipiat gratiam
per quam dirigatur ad opera virtuosa. Cum igitur
hi modi narrativi non possunt fieri per certitudinem rationis
quia particularia gesta probari non possunt ideo
scriptura ista ne cum dubia vacillet ac per hoc
minus moveat loco certitudinis rationis providit
deus huic scripturae certitudinem auctoritatis quae adeo
magna est quod omnem perspicacitatem humani ingenii
superexcellit. Et quia non est talis auctoritas eius qui
potest fallere et falli, nullus autem qui falli non possit
et fallere nesciat nisi deus et spiritus sanctus.

ad hoc quod
Hinc est quod scriptura sacra modo sibi debito esset
autenticata perfecte quia non per humanam investigacionem
est inventa sed per revelacionem divinam. Ideo nichil in
ipsa contrarium invenitur tanquam inutile. Nichil superfluum
tanquam superfluum nichil reprobandum tanquam iniquum. Pro eo
quod sponsus scilicet eius auctor perfectissimus nichil potuit
dicere superfluum. Nichil superfluum nichil diminutum.
Scriptura Celum et terra transibunt verba sacre scripture
non preteribunt quamvis impleantur. Donec enim celum et terra
transeat iota unum aut unus apex non preteribit a
lege donec omnia fiant, Salvatoris testimonio. Nam
ergo solvit ea que scriptura docet et docuerit hic magnus
vocabitur in regno
celorum.

Quemadmodum autem hec scriptura
specialem habet modum procedendi.
Sic unusquisque suum procedendi modum
Sed et suo modo debet intelligi et exponi. Cum
enim ipsa multiplicem sub una littera tegat
intelligenciam, expositor debet absconditum producere
in lucem et illam educere manifestius per aliam
scripturam magis patentem. Sicut dicit exponens
3 Rti illud Psalmi. Apprehende arma et scutum et
exurge in adiutorium michi. Et vocem exponens
que sunt arma dicit Deum quod Eius virtus
et bona voluntas. Et quod ista sit plana per psalmo quarto
scripturam apertam. Nam et alibi scribitur: Scuto
bone voluntatis tue coronasti nos. Et in nonagesimo: Scuto circumdabit
te veritas eius. Ad quod non potest quis
de facili pertingere nisi per assuefactionem lectionis
textus et litteram Biblie commendet memorie.
Alioquin in exposicione scripturarum numquam poterit
esse peritus. Unde sicut qui dedignantur prima
addiscere elementa ex quibus dictiones integrantur
numquam possunt nosse verbi dictionum formam. Nec recta
legere constructionem. Sic qui litteram sacre scripture
spernunt ad spiritales eius intelligencias numquam assurgent.

Attendat autem expositor quod non ubique requirenda
est allegoria nec omnia sunt mistice exponenda
Tercio notandum quod scriptura sacra habet partes
Una est in qua secundum litteram agit de iniciis
nature et per illa fit (creationis) reparacionis nostre sicut apparet
in descriptione formacionis mundi. Alia est in qua
agit de actibus et processibus illorum scilicet litteraliter
et per illos fit reparatio generis humani. Tercia est
in qua iudicis verbis fit et exprimuntur que
pertinent ad nostram salutem quantum ad fidem et
mores. Quarta est in qua pronunciat nostre
salutis misterium partim verbis iudicis partim
enigmaticis et obscuris et propter doctrinam in hiis
locis variis non est uniformiter exponenda.
Debet autem expositor dirigi in expositione sa-
cre scripture secundum triplicem regulam que traditur
per doctorem venerabilem Augustinum in libro de doctrina christiana.
Prima hec est. Ubicumque in hac scriptura sacra
verborum significacio fit in res creaturas sive
singulares actus hominis generacionibus pertinentes res
significat per verba primo significata, deinde nostre
reparacionis misteria. Ubi vero prima significacio verborum
exprimunt fidem sive caritatem, ibi nulla est
allegoria querenda. Ubi verba huius
Secunda regula est ista. Scripture sunt res
creationis aut conversacionis populi scilicet litteraliter. Ubi autem
in alio scripture loco quid quarum res significant deinde
significationem suam clarat per verba ibi significancia
fidem veritatem vel morum castitatem ut patet
Sicut dicitur. Oves pariunt gemellos fetus.
Ostendat quod oves significant ubi homines et gemini
fetus geminam caritatem. Quando aliqua
Tercia regula est ista. Scriptura habet aliquando
intellectum litteralem et spiritualem. Debet discernere
expositor utrum illa attribucio conveniat historice

aut spiritualiter sic intelligitur. Si forte utrumque non potest convenire
et si utrumque competit et litteraliter et spiritualiter
debet affirmari. Si vero altero modo tantum et spiritualiter solum
debet intelligi. Sicut sunt sabbatum legis cerimonie preceptum
sacrificium circumcisio possessio terre etiam et partus
distinctiones et cetera que omnia ad spiritualem
sensum referenda sunt. Ad hoc autem quod per
sacre scripture per sensum quibus fertur intendendo
et exponendo intendat opus est ut prius noverit
ipsius sacre scripture veritatem per verba complicatam
scilicet ut attendat quod scriptura describit totum
progressum et consummatum duplicis corporis
quasi ex opposito se respicientium bonorum scilicet qui
semper se humiliant ut exaltentur semper et utiliter et
in futuro et malorum qui hic se exaltant et eternaliter
deprimuntur. Alioquin ipsa agit de toto universo
quantum ad summum et imum primum et ultimum et quantum ad
decursum intermedium sub forma cuiusdam intelligibilis
in qua describitur habetur et quodammodo videri lumine
mentis tota machina universa. Ad cuius quidem
intelligentiam oportet nosse rerum principium deum
ipsarum rerum creacionem lapsum redemptionem per sanguinem
reformacionem per graciam curacionem per sacramenta et tandem
retribucionem per penam et gloriam sempiternam de quibus omnibus hic habetur
Et quia hec doctrina tam in scripturis sanctorum
quam eciam doctorum sic diffuse tradita est
ut accedentes ad scripturam sacram audiendam
non possint per longa tempora videre nec audire
propter quod eciam novi theologi frequenter ipsam sacram
scripturam exhorrent tanquam incertam et inordinatam
et tanquam quandam silvam opacam. Rogatus a
sociis ut de paupertatula scienciole nostre aliquid
breve in summa dicerem de veritate theologie
eorum precibus devictus assensi Breviloquium
quoddam facere in quo summatim non omnia sed aliqua

Magis oportuna ad tenendum breviter tangentur
Addeus sunt tamen hic communiter aliqua ad intelligendum
secundum quod occurrebat pro tempore. Cum ergo Theologia
est sermo de deo et de primo principio utpote que ipsa
tamquam scientia et doctrina altissima omnia resolvit
in deum tamquam in primum principium et summum. Ideo
et in assignatione causarum in omnibus que in toto
hoc Opusculo vel Tractatulo continentur tamquam
sinu causarum sumere a primo principio ut sic ostendam
veritatem sacre scripture esse a deo de deo et
secundum deum et propter deum ut in eo ista sua
appareat verum esse et evidenter et Theologica
eo tanto intemerata. Si quid ergo imperfectum
vel obscurum vel superfluum vel minus rectum
ibi fuit venia occupationum et brevitati temporis
et parvitati scientie condonetur. Si quid vero rectum
soli deo honor et gloria deferatur. Ut autem
sequentia clarius eluceant sericis titulis pretitulantes
et exemplis prosequentes curam ad facilitatem memorie
et lucidiorem contentum dictorum que septem partibus
et septuaginta duobus capitulis distinguuntur

Prima pars est de Trinitate dei. et habet capitula .XX. et sunt hec.

Primum est de illis septem de quibus est theologia in summa
Secundum Quid tenendum de trinitate personarum et unitate essentie
Tercium de constantia fidei et intelligentia sana
Quartum de constantia fidei expressione auctoritatum
Quintum de unitate divine nature in multiplicitate apparentium
Sextum de unitate divine nature in multiplicitate apparitionis
Septimum de Omnipotentia
Octavum de dei sapientia Predestinatione et prescientia
Nonum de voluntate dei et providentia

In principio intelligendum est quod sacra doctrina scilicet
Theologia que principaliter agit de primo principio scilicet
de deo trino et uno in summa agit de septem scilicet
De Trinitate dei
De Creatura mundi
De Corruptela peccati
De Incarnatione Verbi
De Gratia spiritus sancti
De Medicina sacramentali et
De Statu finalis Iudicij

Ratio autem huius veritatis
hec est quia sacra scriptura
sive Theologia
est scientia dans sufficientem
notitiam de primo principio
secundum statum vie
iuxta quod expedit
ad salutem. Deus
non tantum est principium et exemplar effectivum
in creatione sed refectivum in redemptione et
perfectivum in retributione. Ideo non tantum agit de deo
creatore sed etiam de creatione et creatura.
Et quia creatura rationalis que est quodam modo finis
omnium non stetit sed sua culpa reparari indiguit.
Ideo agit de Corruptela peccati. Medico gratie sanitate
Medicina sacramentali et tandem de Curatione perfecta que
erit in gloria impijs in pena proiectis. Ideo quia
Ipsa sola est scientia perfecta que incipit a primo
quod est primum principium et pervenit ad ultimum quod est
premium eternum. Incipit a summo quod est deus
altissimus creator omnium et pervenit ad ultimum
quod est Infernale supplicium. Ipsa etiam est sola
sapientia perfecta que incipit a Causa summa ut est
principium creatorum ubi terminatur cognitio philosophica et
transit per eam ut est remedium peccatorum et reducit in
eam ut est premium meritorum et finis desideriorum.
Et in hac cognitione est sapor perfectus vita et
salus animarum. Ac per hoc ad eam addiscendam
inflammari debet desiderium omnium christianorum.
Ex hijs patet quod licet Theologia de tot sit et
tam varijs est tamen scientia una cuius subiectum ut quo
omnia est deus ut per quod omnia Christus ut ad

quod omnia opus reparationis ut cum quod omnia
vinculum caritatis vinculo quo celestia et terrestria
connectuntur ut de quo omnia in libris canonicis
comprehensa credibile ut credibile ut de quo omnia
in libris expositorum credibile ut intelligibile
secundum Augustinum de utilitate credendi. Quoniam
quod credimus debemus auctoritati et quod intelligimus
rationi.

Primo ergo de trinitate dei tria consideranda
sunt scilicet equalitas unitatis substantie et nature sic
stent cum pluralitate personarum. Secundo equalitas
cum pluralitate apparitionum. Tertio equalitas
cum pluralitate appropriatorum. De pluralitate ergo
personarum in unitate nature hec dictat recta fides
credendum esse scilicet quod in unitate nature tres sunt persone
pater. filius. et spiritus sanctus. quarum prima est a nulla.
secunda per generationem a sola prima. tertia per spirationem
sive processionem est a prima et secunda. Ita quod trinitas
personarum non excludit ab essentia divina summam
unitatem. simplicitatem. immensitatem. eternitatem
et immutabilitatem. necessitatem. et etiam primitatem.
quin potius includit summam fecunditatem caritatem
liberalitatem. equalitatem. germanitatem. conformitatem
inseparabilitatem. que omnia fides pia intelligit
esse in beata trinitate. Ratio autem huius veritatis
est hec. fides cum sit principium cultus dei et
fundamentum eius que secundum pietatem est doctrine
dictat de deo sentiendum esse altissime et piissime.
Non autem sentiret quis de deo altissime si non crederet quod deus
posset se summe communicare. Non sentiret piissime
si crederet quod posset sed nollet. Et ideo ut
altissime et piissime sentiat dicit deum se
summe communicare eternaliter habendo dilectum et
condilectum. Ut patet per hec deum unum et trinum

Hinc autem fidei nostre dictat de deo esse piissime
sentiendum attestatur tota sacra scriptura que dicitur
secundum pietatem doctrina quia deum fatetur habere
prolem quam summe diligit verbum sibi coequale
quod aeternus genuit in quo cuncta disposuit
per quod cuncta produxit et regit per quod etiam
carnem factum per summa benignitate homines
redemit preciosissimo eius sanguine redemptum
quem liberavit per quod etiam in fine mundi summam
misericordiam impartiendo ab omni miseria liberabit
ut per Christum omnes electi sint filii summi patris
In quo etiam omnis pietatis consummatio et dei
ad nos et Christus. Insuper autem fides de deo
dictat sentiendum altissime. Non tamen attestatur ei
sacra scriptura verum etiam omnis creatura. Unde quod dicit
Augustinus XV de trinitate capitulo 2. Nam cum divinorum
librorum tam de creatore deum esse predicant sed
omnis que nos circumstat ad quam etiam nos pertinemus
universa ipsa rerum natura proclamat se habere
prestantissimum conditorem qui nobis mentem
rationemque dedit qua videant non videntibus esse
preferenda non sentientibus intelligentia non intelligentibus
immortalia mortalibus impotentibus potentia iniustis
iusta deformibus speciosa malis bona
incorruptibilia corruptibilibus immutabilia mutabilibus
invisibilia visibilibus incorporalia corporalibus
beata miseris preferenda iudicemus. Ac per hoc
quoniam rebus creatis creatorem sine dubitatione
preponimus oportet deum summe vivere et cuncta
sentire et intelligere credamus et mori et corrumpi
mutarique non posse nec corpus esse sed spiritum
omnipotentissimum iustissimum speciosissimum optimum
beatissimum quem fateamur. Et tamen in hiis XII
includitur altissime nobilitas sed post ut ipse

ostendit hec xii possunt ad tria reduci scilicet virtutem
sapientiam et beatitudinem. Et hec tria ad unum scilicet ad sapientiam
in qua includuntur Mens generans Verbum nascens
et amor utriusque nectens in quibus fides dictat
beatissimam consistere trinitatem Et quoniam summa sapientia
ponit trinitatem ponit etiam Richardus omnes
prius habitas nobilissimas conditiones vz. unitatem
simplicitatem et ceteras consequentes Necesse omnes predictas
nobilitates divini esse simul stare cum beatissima trinitate

3. Ad cuius autem fidei intelligentiam sancta dant
doctores doctrinam quod in divinis due sunt emanationes
tres ypostases / quatuor relationes / quinque notiones
et plus tamen tres proprietates personales / Primo autem ad
intelligentiam predictorum hec est doctrina Quoniam et
summum principium hoc ipso quod primum sit simplicissimum et
hoc ipso quod summum sit perfectissimum Ideo perfecte se
communicat quia perfectissimum / et indistincte omnimode
fluat / hoc ipso quod simplicissimum / Et ideo salva
unitate nature sunt ibi modi emanandi perfecte /
Modi autem perfecte emanandi sunt duo tantum scilicet per
modum nature et voluntatis Primus est generatio / Secundus
spiratio sive processio Et ideo hii sunt ibi. /
Et quoniam vero duobus emanationibus substantibus existentibus
necesse est emanare duas ypostases Necesse est
ponere ypostasim primo producentem ab alio non emanare
ne sit processus in infinitum abire Ideo sunt ibi tres
ypostases Et quoniam in tali emanatione reperitur habitudo
relativa duplex Ideo sunt ibi quatuor relationes
scilicet paternitas filiatio spiratio et processio ./
Et quoniam vero per has habitudines innotescunt
nobis due ypostases Et praeter hoc etiam ypostasis
illa in qua est ratio principiandi innotescit / quia
non producitur Nam hoc est nobilitatis in ipsa.
Ideo quinque sunt notiones scilicet quatuor relationes /

predicte cum innascibilitate. Et quelibet persona habet
unam proprietatem per quam proprie innotescat. Ideo tres
tantum sunt proprietates personales que hiis nominibus
exprimuntur proprie et proprie scilicet pater filius et spiritus sanctus.
Cum enim patri sit proprium esse innascibilem sive
ingenitum Esse principium non de principio / esse primum
Innascibilitas notificat ipsam per modum negacionis.
Et consequenter per modum posicionis / quia innascibilitas
in patre ponit plenitudinem fontalem / principium
non de principio per modum posicionis cum negacione
Esse patrem per modum posicionis et habitudinis proprie
et complete et determinate. Similiter cum filius sit
ymago / verbum / et filius / Ymago nominat illam
personam ut similitudinem expressam / verbum ut
similitudinem expressivam / filius ut similitudinem ypostaticam.
Rursum ymago nominat ut similitudinem
conformem / verbum ut similitudinem intellectualem
filius ut similitudinem connaturalem. Per hunc modum
cum proprium sit spiritus sancti esse donum esse nexum
seu caritatem amborum. Esse et spiritum sanctum / donum
nominat ut datum voluntarium Nexus sive Caritas
ut datum voluntarium et principium Spiritus sanctus
ut datum voluntarium proprium et ypostaticum
hinc est quod per ista tria nomina que sunt pater filius
et spiritus sanctus trium personarum proprietates personales
insinuantur. Hec igitur tradita sunt ad fidem
trinitatis intelligenciam sanam:

Ad huius autem fidei expressionem catholicam tenendum
est secundum sanctorum doctorum doctrinam quod in divinis
sunt duo modi predicandi scilicet per modum substancie
et Relacionis. Tres modi supponendi scilicet Essencie persone
et Notionis. Quatuor modi verborum significandi scilicet.

Nomine essencie / Vbi / persone sive ypostasis /
Nunc quomodo dicendi sit scilicet Deus / cum / que / quid /
et quod / Et huiusmodi differendi sit secundum
differentem modum considerandi / Secundum differentem modum
significandi / Et secundum differentem modum intelligendi /
Pro quo ad intelligendum predictorum hoc est / Cum
enim summum principium sit perfectissimum simul et simplicissimum /
omnia que perfectionis sunt de ipso dicuntur proprie et vere /
alia autem imperfectionis sunt sic dicuntur / secundum assumpcionem
humane rationis dicuntur vel translatiue Cum igitur
sic sit predicandum / scilicet Vbi / quantitatis / Relationis / qualitatis
Actionis / passionis / vbi / quando / Situs et habere / Et quicquid
aliud proprie pertinet ad corporalia sicut mutabilia /
Et sicut non attribuuntur deo nisi transsumptiue modo siue
figuratiue / Alia vero que predicantur de eo attribuuntur
secundum id quod completionem dicunt Illud quod
diuinam simplicitatem non impedit / Omnia ergo
predicamenta / sicut essentiam quod est illud de quo
predicantur / Et iterum per comparationem ad subiectum in quo
sunt omnia dicuntur transire in substantiam / relatione
excepta / Illa enim duplicem habent
comparationem scilicet ad substantiam in quo sunt ~~omnia dicuntur~~
~~transire in substantiam~~ et ad terminum ad quem per modum
transit nec facit compositionem vt cum dicitur pater paternitas
Sed secundum eo manet vt faciat distinctionem / Et hinc est
quod alia conuertunt vnitatem et relatio multiplicant trinitatem
Idcirco manet vbi hij duo modi tam predicandi
difficiles de quibus dicitur Illud notandum /
Que dicuntur secundum substantiam de omnibus dicuntur
et singillatim et simul et singulariter / que vero
secundum Relationem aut de omnibus dicuntur / aut si
de pluribus pluraliter vt relati distincti simul
equales propter relationem intrinsecam / Et quia plures
sunt ibi relationes in vna persona sicut sunt plures
persone in vna natura / Ideo distinctio in Ratione
non infert diuersitatem persone / Nec distinctio persone

Vt vnitas essencie dicitur de tribus personis

plurificarum re. Et propterea non quicquid convenit essencie
convenit notioni vel persone nec econverso / Et hinc est quod
sunt ibi tres modi supponendi de quibus dant communiter
regulam talem. Supposita essencia non supponitur notio
nec persona / Et supposita notione non supponitur essencia
nec persona / Et supposita persona non supponitur essencia
nec notio / Ut patet per exempla. Et quia vero
distinctio est in suppositis sicut manente essencia
una / ideo necesse est ibi multiplicari significationes
scilicet significatur ut communicabilem et incommunicabilem;
Ut communicabilem per modum abstractionis per nomen essencie
et per modum concretionis per nomen substantie / Ut incommunicabilem
vel nec ut distinguibilem per modum ypostasis
vel ut distinctam per nomen persone. Vel aliter
scilicet ut distinctivam communiter et sic ypostasis.
Vel notabiliter et perfecte et sic persona / Exempla
horum que sunt in creatura quantitatis. homo.
aliquis homo. Petrus. Primum essenciam, secundum substantiam,
tercium ypostasim, et quartum personam dicit / Et quia
in persona que distinguitur non solum est considerare
eum qui distinguitur sed id quo distinguitur,
et hoc est proprietas sive notio / Ideo necesse est
quod in divinis sint quinque modi dicendi, partim
et quinque scilicet ratione persone / quoniam
ratione ypostasis quia dicit suppositum substantie
indistinctum in distincte / quinque ratione notionis.
quod ratione substantie. quo ratione essencie / Et quia
omnes hii modi in unitate essencie radicantur,
quia quicquid est in deo est ipse deus unus et
solus / Ideo non ponitur ibi differentia nec secundum
essenciam nec secundum esse / Et propterea sunt ibi tres tantum
modi differendi scilicet secundum modos essendi sive
emanandi sicut differt persona a persona.

Secundum modus est habendi sicut dicit persona et
essencia quia vna persona ad alteram refertur
et ideo distinguitur Essencia vero non refertur
ad alterum et ideo non distinguitur. Secundum modus
etiam intelligendi sicut differt vna proprietas
personalis ab alia vt bonitas et sapiencia prima
differencia est maior et summa que posset
reperiri in diuinis Est enim in supposito ita quod
vnum non dicitur de alio Secunda differencia est minor
que est in attributis licet enim vnum possit dici
de alio vt persona de essencia aliquid tamen
dicitur de vno et non de alio vt persona distinguitur
et refertur essencia vero non. Tercia vero differencia
est minima que est in quiditatibus licet vnum de
alio dicatur conuertitur Idem possunt dici de
vtroque Non tamen eadem quiditate vtrumque Nec per
eadem dicitur intelligi vtrumque Ex primo modo differendi
oritur pluralitas in personis Ex secundo modo
pluralitas predicatorum personalium et relatiuorum
Ex tercio pluralitas essencialium perfectionum et notacionum
siue ab ethnicis sumptis quod ipse omnes ipse sunt in se ipsis
in ipse siue appareat dictorum quamuis sic manifesta
sunt huius intellectus elucet satis et quid
senciendum et qualiter loquendum sit de summa trinitate personarum

7. Secundo autem de pluralitate apparicionum
Dicit summa doctrina esse tenendum hanc quod
Cum deus sit incircumscriptibilis inuisibilis et
immutabilis Nichilominus tamen legitur in sanctis scripturis
vnde apparuit patriarchis et prophetis descendit
de celis misit etiam filium et spiritum sanctum ad salutem
humani generis Et licet in deo sint immensa
Natura virtus et operacio trinitatis.

Missio tamen vel apparicio vnius persone
non est missio vel apparicio alterius licet eciam
sit ibi summa equalitas Solus tamen patris
est mittere et non mitti Spiritus sancti est tantum
mitti respectu duarum personarum Nisi forte
dicatur mitti hominis in assumptionem filij quod est
mittere et mitti sicut ex scriptura potest colligi
Intelligenciam autem et racio predictorum habetur Quia
licet primum principium sit immensum et incircumscriptibile
sit eternum et incommutabile principium tamen est
rerum spiritualium et corporalium Naturalium et gratuitarum
Ac per hoc eciam rerum commutabilium temporalium et circum-
scriptarum Per quas licet ipse incommutabilis
immensus et incircumscriptibilis semper reddit manifestum
et notum generaliter per vniuersitatem suorum effectuum
ab ipso emanancium in quibus dicitur esse per essenciam
potenciam et presenciam quod se extendit ad omnem
creaturam Reddit tamen et specialiter notum per aliquos
effectus qui in ipsum specialiter ducunt vnde quorum
dicitur inhabitare apparere descendere mitti et
mittere Habitare namque dicit effectum spiritualem
cum acceptacione sicut est effectus gracie gratum
facientis que est deiformis et in deum reducit
et deum facit nos habere et haberi a nobis Ac
per hoc eciam inhabitare in nobis Et quia
effectus gracie est communis omnibus personis
Ideo vna persona non inhabitat sine alia Immo
simul tota trinitas Apparere vero dicit effectum
sensibilem cum expressa significacione sicut spiritus sanctus
apparuit in columba Et quia sicut persone
diuine distincte sunt sic distincte significari possunt
et signis et nominibus Ideo quelibet persona potest

perse apparere et apparitio per omnibus competit sine sibi
sine cuilibet perse Unde quod spiritus sanctus dicitur in linguis
igneis et columba apparuisse hoc non est propter
novum provenire ut effectum specialez sed propter unionez
que est inter signatum et signum sibi specialiter
et modo et origine deputatum Descendere autem
dicit utrumque predictorum effectum cum inchoatione
deus cum beneficiis Angelus sed est proprius in celis
quia in celis se intuetur et apparet servientibus
aut in terris est modo ut absens et quantum ad
generum et quantum ad notitiam et ideo cum incipit
apparere vel intuere deputatur celis et quasi
absente nobis fit proprius terris et ideo licet in
se non mutetur nobis tamen descendere dicitur.
Mittere vero dicit effectus predictos cum eterna permanere
Tunc cum pater mittit filium cum fuerit de
cum nobis presentem per notitiam vel gratiam
insinuat quod ab ipso procedit. Prima pater
a nullo procedit ideo nusquam mitti dicitur
Prima vero filius et producit et producitur ideo
mittit et mittitur Prima vero spiritus sanctus
eternaliter producitur sed non producit nisi ex tempore
ideo ipsus est qui mitti et non mittere nisi
respectu creature Ex hoc patet quod hoc sunt ipse
opponende Spiritus sanctus mittit se et mittit
filium filius mittit seipsum nisi intelligatur
incomputum est de origine natus Pater eterna
quamvis mittere et mitti non competit omnibus.
Quia licet dicat effectum in creatura dicit
tamen relationem intrinsecam ita quod mittere dicit
auctorem mitti sub auctorez. et etc predicamus etiam
internius importare.

Tercio vero de pluralitate appropriatorum dicit sancta
scriptura hec est tenenda. Anima habet unum
essencialem omnibus personis equaliter et indifferenter
convenientem. Tamen patri dicitur appropriari unitas
filio veritas, spiritui sancto bonitas. Et ideo hanc
sunt secunda appropriacio Hylarii scilicet Eternitas in patre
species in ymagine et usus in munere. Iuxta hanc
sunt scilicet In patre racione principiandi In filio racione
condendi In spiritu sancto racione finiendi. Iuxta hanc sunt
appropriata scilicet omnipotencia patri, omnisciencia filio, voluntas
seu benivolencia spiritui sancto. Hec autem dicuntur appropriari
non quin sicut ipsa omnium non sint communia sed quia ducunt
nos ad intelligenciam et noticiam proprietatum videlicet trium personarum.
Intelligendum autem et racione predictorum hec est Anima cum
primum principium est nobilissimum et perfectissimum. Ideo congrue
nobilissime et generalissime in eo reperiuntur in summo hec
autem sunt unum, verum, et bonum, que non [illegible]
ens secundum supposita sed secundum racionem. Nam unum notat
ens ut generale et hoc habet per indivisionem sui in se.
Verum secundum quod cognoscibile et hoc habet per indivisionem
sui a specie. Bonum secundum quod communicabile et hoc
habet per indivisionem sui a propria operacione. Et quia hec
triplex indivisio sic habet secundum ordinem quantum
ad racionem intelligendi, Ita quod verum presupponit unum
et bonum presupponit verum. Convenit quod hec attribuantur
primo principio in summo quam perfecta et generalia appropriantur
tribus personis quia ordinata. Et ideo summe [illegible]
unum patri qui est origo, Summe verum filio qui est
a patre ut verbum, Summe bonum spiritui sancto qui est
ab patre utroque ut amor et donum. Et quia summe
unum est summe primum. Nam caret omni incepcione. Et quia
summe verum est summe equale et pulcrum. Summe bonum
est summe utile et conferens. Hinc oritur secunda appropriacio

que est eternitas in patre quia non habet principium
sed est omnino primum Species in ymagine .i. in verbo
quia summe pulcrum Usus in munere .i. spiritu sancto
quia summe perfectum et iocundum Quod per
illa verba sic insinuat Augustinus In patre
unitas in filio equalitas in spiritu sancto unitatis
equalitatisque concordia Rursus quia summe primum
et primum tenet rationem principiandi et originandi
Summe pulcrum et speciosum tenet rationem exprimendi
et exemplandi Summe perfectum et bonum tenet
rationem finiendi quia bonum et finis idem Hinc
est quod attribuitur tamen ratio appropriandi Efficientiam patri
exemplaritatem filio finalitatem spiritui sancto.

Rursus quia a primo et summo principio fluit
omne posse a primo et summo exemplari fluit
omne scire Ad summum finem tendit omne velle
Ideo notandum est primum esse omnipotentissimum sapientissimum
et benivolentissimum In virtutibus autem prima et summa
reducens super se reductione completa et perfecta
est omnipotentissima Sic et virtus sapientissima et
voluntas benivolentissima Et hec appropriantur quia
ordine insinuant voluntatem cum dicit plene
intelligentiam cognitionem et voluntas et cognitio presupponit
potentiam et virtutem quia posse facere est aliquid
posse Ex hiis apparet que sint appropriata et
quibus et qua de causa Hec tria scilicet
Potentia Sapientia et voluntas sunt potissime
illa ex quibus in scripturis laudatur Trinitas summa
Et ideo de hiis dicendum est aliquid breviter et summatim

Igitur de dei omnipotentia secundum sacram scripturam
hec sunt tenenda videlicet quod deus est omnipotens
licet tamen quod ei non attribuuntur actus culpa-
biles ut peccare mentiri et male velle Nec
actus penales ut metuere et dolere Nec actus
corporales seu naturales ut dormire et ambulare

De Omnipotentia

culpables
penales
corporales

Impericium

Nisi forte transumpte vel articipentes ut posse
fieri maioris vel aliud deum sibi equalem
vel infinitum actu et conclusum / Quia ut Hanselmus
Cuilibet intelligenti clarum est impossibile
apud deum / Erat autem hec non posset / est tamen
Omnipotens vere et proprie et perfecte / Intelligendum
autem et via predictorum hec est / Quia primum primum est
potens potentia que est potentia simpliciter / Et de
distributo addit et distribuit phus que posse
est posse simpliciter / Hec autem sunt que exigerentur
a potentia completa et ordinata / Completa autem
potentia dicitur que non potest deficere vel per sinaulte
vel per indigentiam / Sed potentia in peccando deficit
In peccando succumbit / In temporalibus actionibus
indigentiam includit / Divina vero potentia que est
potentia summa et perfectissima et dei nec est de
mobilis nec est sub aliquo nec eget aliquo alio
Nec per hec nec culpabilis nec penalis nec
mala potest / Et hec potentia completa omnipotens est
Potentiam autem ordinatam attingit simpliciter dici
sed ut secundum actum / vel secundum aptitudinem
ex parte creature / vel secundum aptitudinem ex parte
solius virtutis increate / quod possibile est potentie
proprie dei / est non tamen possibile sed etiam actuale
Aliud secundum deo et non prius est possibile simpliciter
licet non actuale / Aliud autem tamen deo non prius
vel secundum / est possibile deo sed impossibile creature.
Aliud autem nullo predictorum modorum est possibile
sicut illud quod directe repugnat ordini secundum
rationes et causas primordiales et eternas.
Sicut est impossibile sicut quod deus aliquid
faciat actu infinitum quod simul fiat
ad esse et nullo deo esse ... fiat illud
quod fuit non fuisse et ceteris talia que posse est quod
ordinem et complementum divine potentie / Ex his patet

respectu quorum est diuina potentia patet ergo que
debent dici simpliciter possibilia et que simpliciter
impossibilia et quod aliquorum impossibilium sunt
sicut est vna omnipotencia.

De Sapientia

De sapientia vero diuina hec sunt tenenda videlicet quod
ipsa diuina sapientia limpidissime cognoscit omnia
bona et mala . preterita . presentia . et futura vniuersalia
et possibilia . Nec per hoc incomprehensibilia nobis et
infinita . Ita tamen quod ipsa in se nullo modo distinguitur.
Licet diuersa nomina sortiatur. Inquantum enim est
cognoscitiua omnium possibilium dicitur sapientia sive cognicio
Inquantum est cognoscitiua omnium que fiunt in mundo
dicitur visio Inquantum est cognoscitiua omnium que
bene fiunt dicitur approbacio Inquantum est cognoscitiua
eorum que futura sunt, dicitur prescientia seu prouisio
Inquantum est cognoscitiua eorum que ab ipso de
fienda sunt dicitur disposicio Inquantum est cognoscitiua
eorum que premianda sunt dicitur predestinacio
Inquantum vero cognitiua eorum que dampnanda sunt dicitur reprobacio.
Et quoniam ipsa non tantum est cognoscitiua sed est
causa rerum cognoscendarum Ideo inquantum est ratio
cognoscendi omnia dicitur lux Inquantum est ratio
cognoscendi visa et approbata dicitur speculum
Inquantum est ratio cognoscendi preuisa et disposita
dicitur exemplar Inquantum vero est ratio cognoscendi
predestinata et reprobata dicitur liber vite.
Est igitur liber vite respectu rerum vt
redeuntium . Exemplar vt exeuncium
Speculum vt euncium / lux vero respectu omnium
Ad exemplar autem pertinet ydea . verbum
Ars . et ratio . ydea secundum actum preuidendi
Verbum secundum actum producendi / Ars secundum actum
prosequendi Ratio secundum actum perficiendi . quia
superaddit intencionem finis Quia vero hec omnia
vnum sunt in deo Ideo vnum frequenter pro alio accipitur
Et licet diuina sapientia rerum distinctarum sit rationum

et gnotatore diuersa sortiuntur vocabula non tamen diuersificatur
secundum racionem intrinsecam Cognoscit enim contingencia
infallibiliter Mutabilia immutabiliter futura presencialiter
temporalia eternaliter / dependencia independenter / creata
increate Alia a se in se et per se Et cum infallibiliter
cognoscit contingencia simul stat libertas vel libertas
libertatis rerum per destinacione et prescientia /
Intelligencia autem z racio producitur hec est primum primum
habet ipsa quod primum et summum cognicionis habet simplicissimam
z perfectissimam Cum perfectissima / deo cognoscit
omnia simul distinctissime sub omnibus condicionibus
quas res habent vel habere valent / z ipsa futura
scit esse futura z presencia. presencia z bona approbanda
scit z mala reprobanda hinc est quod diuersa sortitur
vocabula secundum quod deus est super / Sed quia simul
stat perfectio sapiencie cum summa simplicitate. hinc est
quod omnia alia a se cognoscit in se et per se
Ex quo sequitur quod secundum creata cognoscit increate.
Ex quo sequitur tercium quod dependencia cognoscit independenter
Ex quo oritur quartum quod temporalia cognoscit eternaliter
Ex quo quintum quod futura cognoscit presencialiter
Ex quo sextum quod Mutabilia cognoscit immutabiliter
Ex quo septimum quod contingencia infallibiliter
Et hec contingencia manencia contingencia. sed
diuine sapiencie prorsus infallibilia / Etiam in
contingentibus que subiacent Nature quam libertati
voluntatis humane. Vnde Cum velit hoc verum
intelligere quomodo simul stet voluntatis create
libertas cum infallibili predestinacione ~~eterna~~
diuine resoluendo ab hac verius procedat per
illas septem condiciones usque ad primum / quod primum principium
perfectissime cognoscit omnia per se ipsum quod est
certissimum verum / Ex quo certum predicta continencia
infallibiliter concluditur Etiam autem diuine cognicionis
certitudo sic stat cum contingencia rerum ~~diuine~~
cognitarum

quia simul est simplicissima et perfectissima divina sapientia
Hinc est quod licet sit una multiformiter tamen rationes
et ideas ex eadem causa. Quia enim perfectissima
est ideo distinctissime cognoscit universa et singula
et quia illa omnia distinctissime et perfectissime comprehendit
et ideo singulorum dicitur habere rationes et ideas
hoc est rerum similitudines perfectissime expressas.
Quia vero simplicissima est et ideo omnes similitudines
ille sunt unum in ipsa unde sicut una veritas dei
verum producit ex se sive omnium rerum integritatem
Sic una veritate omnia exprimit simpliciter
et sicut una est in deo altissima omnipotentia actiua
operans secundum rem, dicitur tamen plures rerum productarum
ratione pluralitatis productorum. Sic una est veritas
unius actus intelligentiae in deo, dicitur tamen plures
similitudines ideae et rationes ratione pluralitatis ideatorum
vel existentium vel futurorum vel possibilium. Hec
autem rationes vel ideae licet sint una veritas et
lux et essentia. Ita tamen dicuntur esse vere rationes
vel ideae. Ratio enim vel idea dicitur ut ad aliquid
secundum rationem intelligendi. Connotat enim similitudinem
rationum que realiter tenent se ex parte dei,
licet secundum rationem intelligendi videatur aliquid dicere
ex parte ideati. Sed aliud tamen esse in creatura
requiritur. Quoniam quod hoc est illius exemplaris secundum
quam esse datum est. Quod est simplex et
infinitum et perfectissimum. Deo preintellecto
innotescunt ceteri qui. Quia enim illud quod
est simplicissimum et perfectissimum, ideo actus presens
Quia vero infinitum et immensum, ideo operum
omne genus inhaerent quod operibus unum per
similitudo expressiva ultima.

De voluntate

De voluntate autem dei hoc tenendum est quod
ipsa sic est recta quod nullo modo possit
obliquari. Sic est efficax ut nullo modo possit
impediri. Sic est una ut tamen multiformia
significata habeant. Significatur enim divina

Voluntas que est voluntas beneplaciti per voluntatem
signi. secundum quinque dicitur signorum que sunt
Secundum que a voluntate beneplaciti dispo-
nuntur quecumque in universo fiunt.
Est enim dei voluntas prima et summa
causa omnium specierum atque motuum
Nichil enim visibiliter et invisibiliter fit quod non de illa
imperiali aula summi imperatoris aut iubeatur aut
permittatur. secundum ineffabilem iusticiam premiorum
penarum graciarum aut retribucionum. Et quia ista
voluntas rerum regulatrix dicitur providencia.
Hinc est quod omnia que in universo fiunt aguntur
et reguntur divina providencia que pro omni est
incomprehensibilis. est enim nisi iuste precipit
prohibet vel consulit. Nichil agit nisi bene
Nichil iniuste permittit. Intelligencia autem et racio
perfectorum hec est. quoniam primum in eo sit summe nobile
et voluntatem habet et nobili modo habet.
Cum igitur voluntas de se dicat illud secundum quod
in agentibus a principio attenditur regula rectitudinis
efficiencia operacionis. Necesse est quod voluntas in deo
sit rectissima et efficacissima. Deo autem rectissima
quia idem in deo voluntas et veritas. Deo
efficacissima eciam idem principium est in deo
voluntas et virtus sive potestas. Et quia non potest
divina voluntas carere veritate. Ideo non tantum est
recta verum eciam regula in omnibus. Et quia vero
nullo deo potest carere virtute. Ideo non tantum est efficax
verum eciam fons et origo totius efficacie.
Ita ut nichil sine illa possit effici. Nichil contra
illam possit fieri. Nichil eciam sit unquam valeat
impediri. Et quia rectissima est nullus potest
recte nisi conformetur ei. Nullus autem potest conformari
ei nisi voluntas illa inolescit sibi. Oportet
ergo voluntatem divinam ut regulam rectitudinis notificari
nobis.

Precepcio
Prohibicio
Consilium
Implecio et
Permissio

Rectitudo autem que est voluntatis / et hec est in faciendo bonum
mandatum / et declinando malum / Secunda perfectionis
et hec est in supererogando ultra debitum et secundum
hoc innotescit nobis per triplex signum scilicet preceptum
Quod quidem signum divinum placitum prohibitionem et
accipitur tamquam instrumentum per se secundum consilium
divinum preceptum quod declinatur secundum divinam prohibitionem
et adimpletur secundum consilium / Signum vero infallibile
signum quod divine voluntatis ut est regula rectitudinis
Permissio quia efficacissima est nullo modo potest aliquis
aliquid efficere nisi ipsa operante et coefficiente
nullus deficere potest vel peccare nisi ipso iuste deserente
/ et secundum hoc duo enim sunt signa / scilicet impletio quod
est signum voluntatis ut efficientis / et permissio quod est
signum voluntatis iuste deserentis / Iuste autem deserit
quia iustum est ut sic condiscant reos quibus condidit
ut non infringerent leges quas indidit / et sic
recipient [illegible] ut tamen alias agere quam [illegible] moniti sunt /
et ideo sub libero arbitrio ad utrumque flexibile
de lege iusta dimittit in malum cadere / hec non
permittit nisi iuste / id est racionabiliter [illegible] per gratiam preveniat
et sustentet ille fiunt [illegible] / Ideo non agit
iuste secundum congruentiam iusticie / quia iustitia ad hoc
non sufficit / sed exigit et misericordia et quamdiu deus iuste
conventum est ex condecencia bonitatis sue / Cum ergo
deprimit et imperat operatur secundum iusticiam / Quando
vero predestinat secundum gratiam et misericordiam que non
excludit iusticiam / Nam cum omnes secundum quod
de massa cadunt per dicionibus dampnari deberent /
Ideo plures relinquuntur quam eliguntur / ut ostenderetur
quod sublimior est secundum specialis gratiam sed dampnatio
secundum iusticiam generaliter / Nulli ergo potest conqueri de divina
voluntate quia divina agit iustissime / ymmo in omnibus
debemus gratias agere et humiliter rogare divine
providencie / Si quis autem queritur / quare magis
[illegible] petrum [illegible] gratia [illegible] quam aliud hic

Oportet silentium imponere humane loquacitati et — Pö 11
exclamare cum Apostolo O altitudo divitiarum
sapientie et scientie dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius
et investigabiles vie eius / Quis enim cognovit sensum domini
/ aut quis consiliarius eius fuit / aut quis prior
dedit illi et retribuetur ei / Quoniam ex ipso et per ipsum et
in ipso sunt omnia ipsi gloria in secula seculorum Amen.

Secunda pars de Creatura mundi habet capitula 12

Primum de productione mundi totius
Secundum de Natura corporali quantum ad fieri
Tertium de Natura corporali quantum ad esse
Quartum de Natura corporali quantum ad influere et operari
Quintum de Modo describendi predicta in sacra scriptura
Sextum de productione supernorum spirituum
Septimum de Apostasia demonum
Octavum de Confirmatione angelorum bonorum
Nonum de productione hominis quantum ad spiritum
Decimum de productione hominis quantum ad corpus
Undecimum de productione hominis quantum ad totum coniunctum
Duodecimum de Complexione et ordine totius mundi consummati.

His summatim preintellectis de Trinitate dei,
dicenda sunt aliqua de Creatura mundi
Circa quam in summa hec sunt tenenda videlicet quod
Universitas Machine mundialis producta
est in esse ex tempore / et de Nihilo / ab uno
principio primo / solo et summo / cuius potentia licet
sit immensa. disposuit tamen omnia in certo pondere
numero et mensura / Hec generaliter tenenda sunt de productione rerum
intelligenda ad rectum sentiendi ex quibus et
veritas colligitur et error repellitur / Per hoc
enim quod dicitur ex tempore / excluditur error ponentium
eternum mundum / Per hoc quod dicitur de nihilo / excluditur
error ponentium eternitatem circa materiale principium / Per hoc
quod dicitur ab uno principio excluditur Manicheorum error
ponentium pluralitatem principiorum / Per hoc quod dicitur de solo.

et sermo concluditur error ponentium deum non produxisse
universitatem creaturarum per ministerium intelligentiarum. Per
hoc autem quod additur in textu pondere numero et mensura
ostenditur quod creatura est effectus trinitatis
creantis sub triplici genere causalitatis. Efficientis
a qua est in creatura unitas, modus et mensura.
Exemplaris a quo est in creatura veritas, species
et numerus. Et finalis a qua est in creatura bonitas,
ordo et pondus. Que quidem reperiuntur in omnibus creaturis
tamquam vestigium creatoris sive corporalibus sive spiritualibus
sive ex utrisque compositis. Hoc autem ad intelligentiam
predictorum hec est causa. Quod hec sit ordo
perfectionis et status in rebus. Notandum est quod omnia
reducuntur ad unum primum, ideo quod sit primum ut
de ceteris stetur, et perfectissimum ut de ceteris
compleantur. Et ideo primum principium necesse est statuere
non posse esse nisi unum solum. Si enim primum non
posset ipsum producere de se ipso. Notandum est
quod produxit ex nihilo, et quia producere de nihilo
ponit esse post non esse. Et ex parte producti [illegible]
in virtute producentis [illegible] pro [illegible]. Cum hec sit
solius dei. Notandum est quod creatura mundi sit producta
a deo. Et propter virtutem immensam agentis per se et immediate.
Rursus quia primum perfectissimum a quo manat
perfectio universorum necesse est agere a se et secundum se et
propter se, quia nullo in agendo indiget extra se.
Necesse est quod habeat respectum cum creatura
in ratione triplicis cause, scilicet efficientis exemplaris et
finalis. Necesse est omnem creaturam secundum hanc triplicem
habitudinem comparari ad causam primam. Omnis enim
creatura constituitur in esse ab efficiente, conformatur ad
exemplar et ad finem ordinatur. Et per hoc est
una, vera, bona. Modificata, speciosa, ordinata,
mensurata, discreta, ponderata. Est enim pondus
inclinatio ordinata. Et hec quidem generaliter dicta sunt
de omni creatura sive corporea sive incorporea sive ex utrisque
composita. Sicut est natura humana.

Naturam vero corporei est nobis considerandum quantum
ad fieri quantum ad esse et quantum ad operari
De natura vero corporei quantum ad fieri hec
spectant scilicet tenenda, scilicet quod sit sex diebus in esse
producta. Ita quod in principio ante omnem diem
creavit deus celum et terram. Prima vero die formata
est lux. Secunda firmamentum factum in medio aquarum
Tercia die separate sunt aque a terra et congregate
in locum unum. Quarta vero die celum ornatum
est luminaribus. Quinta vero aer et aqua volatilibus
et piscibus. Sexta die terra animalibus et hominibus
Septima vero requievit deus non a labore nec Requievit
ab opere cum usque nunc operetur sed a novarum specierum
conditione quoniam omnia fecerat vel in simili sicut illa
que propagantur vel in seminali ratione sicut illa que
aliis modis introducuntur. Ratio autem ad intelligentiam
predictorum hec est. Quia enim res manant a pri-
mo et perfectissimo, tale autem est omnipotentissimum
sapientissimum et benivolentissimum. Ideo oportuit quod
sic produceretur in esse ut in earum productione reluceret
triplex nobilitas predicta et excellentia. Et ideo
triformis fuit operatio ad mundanam machinam
producendam scilicet creatio que appropriate respicit omnipotentiam
distinctio respiciens sapientiam et ornatus qui respicit
bonitatem largissimam. Et quoniam creatio est de nichilo
ideo fuit in principio ante omnem diem tamquam omnium
rerum et temporum fundamentum. Rursus circa distinctionem
corporum mundi attenditur secundum triplicem modum. Ideo
facta fuit per triduum. Est enim distinctio nature
luminose a perspicua et opaca et hec facta est in prima
die in divisione lucis a tenebris et est distinctio
nature perspicue a perspicua et hec facta est secunda die
in divisione aquarum ab aquis. Est et distinctio
nature perspicue ab opaca et hec facta est in die tercia
in divisione aquarum a terra. In quo autem complete

Datur intelligi distinccio celestium et Elementarium prout que
post declarabitur / Hec ergo distinccio per triduum fieri
debuit / Et quia ornatus correspondet distinccioni
In aliis tribus diebus debuit similiter consummari.
Est ergo ornatus Nature lucide et hic factus
est quarto die in formacione stellarum et Solis et lune
Et est ornatus Nature perspicue et hic factus
est in quinto die In qua facta sunt ex aquis
pisces et aves ad ornatum aeris et aque.
Est eciam ornatus Nature opace scilicet terre et hic
factus sexto die In quo scilicet facta sunt bestie
facta sunt et reptilia facta est eciam ad consumacionem
omnium Humana Natura / Licet autem omnia licet
potuit deus facere in instanti / Maluit tamen
per successionem temporum et in [illegible] distinctionem et
clariorem reputacionem potencie. Sapiencie et bonitatis
Tamen propter convenienciam ~~convenienciam~~ dierum scilicet temporum
et spaciorum Tamen eciam ut sit in primi condicione
Mundi fieri debebant se-mana operum fiendorum
sic fiunt et prefiguracionis temporum futurorum Unde
Septem diebus quasi semanaliter perficit distinccionem
omnium temporum que explicantur per decursum septem
Etatum / Et hinc est quod sex diebus operum additur
septimus quietis Qui dies non scribitur habere
vesperam Ideo quia non habuit dies illa noctem
succedentem / sed ad prefigurandam Animarum quietem
que nunquam habebit [illegible] Sic autem dicitur
alio modo quod omnia simul essent facta et omnes hii septem
dies ad cognicionem Angelicam referuntur Unde [illegible]
primus dies [illegible] magis est septimus consonans quod
[illegible] sectorum et qui [illegible] et [illegible]
fecit sub bonum Angeli.
Circa vero Corpora celestia advertendum est
quod Corporalis mundi Machina tota consistit
in Natura celesti et Elementari / Illa que
celestis distincta est in tres celos primo scilicet

Empireum Cristallinum et firmamentum. Infra firmamentum
autem quod est celum cristallinum stellatum continentur
septem orbes septem planetarum qui sunt Saturnus, Jupiter, Mars, Sol, Venus, Mercurius, Luna.
Natura vero elementaris in quatuor species
distinguitur scilicet in ignem, aerem, aquam
et terram. Et sic procedendo a summo celi
usque ad centrum terre decem
continentur orbes ~~[illegible]~~ celestes et quatuor sunt
elementares ex quibus integratur et constituitur tota
machina mundi sensibilis distincte perfecte et ordinate.
Ratio autem ad intelligentiam predictorum hec est. Natura
enim nostra cupiens ad perfectum suum et expressionem
sapientie multiformis summi principii requirunt multifor-
mitatem formarum sicut apparet in mineralibus plantis
et animalibus. Necesse fuit ponere aliquod corpus simplex
ac multiforme posset inferri ad multitudinem formarum
multiformium. Et hoc est natura [illegible] contrarietatis. Et hec est
elementaris. Necesse fuit fieri naturam per quam haberet
hec quatuor in mixto ~~[illegible]~~ gradatim. Et hoc est
natura elongata a contrarietate, quoniam est natura lucis
et corporis supercelestis. Et quia mixtio non potest fieri
nisi per contraria agentia et passiva, ideo necesse fuit
contrarietatem duplicem fieri in elementis, scilicet quantum ad
qualitates activas que sunt frigidum et calidum, et quantum
ad passivas que sunt humidum et siccum. Et quia quodlibet
elementum agit et patitur, ideo quodlibet habet duas qualitates,
unam activam et aliam passivam, utramque tamen principalem
et propriam. Et per hec necesse fuit quatuor esse elementa
secundum quod quatuor qualitates predictas quadruplicant combinationes.
Natura vero celestis aut est uniformis et
immobilis et hec est Empireum quod est lux pura,
aut mobilis et multiformis et sic firmamentum,
aut mobilis et uniformis et sic celum medium
inter Empireum et stellatum quod est celum Cristallinum.

Quartum est membrum scilicet quod sit uniformiter et insolubile
non potest stare quia uniformitas disponit ad
motus varietatem non ad universalem quietem Unde
igitur non sunt celi quorum primum pro tanto lucidum est scilicet
Empireum Secundum pro tanto perspicuum scilicet Cristallinum
Tertium stellatum quietum. Sed firmamentum Cum
igitur non sunt celi incorruptibiles et quatuor Elementa
variabilia ut fiat debita generatio corruptio
et contrarietas disponit deus septem orbes
planetarum qui sunt variabiliter mobiles et incorruptibiles
formarum quasi eadem unicus existit et media inferiorum
Elementarium orbium et superiorum celestium ad conferendum
et determinandum universum. Eandem scilicet naturales
proportiones ordinatas igitur et quemadmodum de medio
celestium orbium et contrario Elementorum reddentibus
ipsi proportionalis tam pulchre quam perfectum et
ordinatum ut suo modo suam capiat perfectionem

Quantum vero ad capitulum hoc tenendum est de Natura
corporali scilicet quod celestia influit in terrestria
et elementaria quantum ad distinctionem signorum
temporum scilicet dierum mensium et annorum Sicut etiam dicit
Scriptura quod sunt in signa et tempora et dies et annos
Influunt etiam quantum ad efficacem productionem rerum
generabilium et corruptibilium sive mineralium vegetabilium
sensibilium et corporum humanorum si tamen sunt tempora et
Regimen spaciorum ut non sunt ibi signa futurorum
contingentium Nec influunt super liberum arbitrium
per viam constellacionum quia dixerunt quidam philosophi
esse fatum [.] aut ad intelligentiam
predictorum hoc est Nota quod cum in corporibus
celestibus possint inveniri ad primum primum sit Lux
Motus Calor et virtus Lux respicit faciem formam
et species, Motus respectu ~~corporis~~ superioris influentiis
Calor respectu inferioris Nature suscipientis
virtus vero omnibus predictis Cum inquantum sit

Celestia corpora per lumen et motum sunt in distinctiones
temporum scilicet dierum secundum lucem solis et motum firmamenti
mensium secundum motum lune in obliquo circulo ~~temporum~~
Annum secundum motum solis in obliquo circulo. Temporum vero
secundum varium planetarum motum distanciam et coniunctionem
Ascensionem et descensionem retrogradacionem et stacionem.
Ex quibus oritur diversitas in temporibus per virtutem
actam et collectam influunt ad producendum corpora que ex
Elementis generantur excitando promovendo generando
Ita quod secundum gelacionem contrariorum ab equalitate remotam
influunt in mineralia secundum gelacionem ab equalitate
minus longinquam vel remotam in vegetabilia
secundum gelacionem equalitatem approximatam in sensibilia
secundum vero gelacionem equalem in corpora humana
que disposita sunt ad nobilissimam formam que
est anima racionalis. Ad quam ordinatur et terminatur
appetitus omnis nature sensibilis et corporalis per
eam que est forma eius. vivens. sentiens.
et intelligens, quasi quodammodo circuli intelligibilis
reducuntur ad suum principium in quo perficiuntur et beatificantur
Et ideo in illud tendit p. h. ar. Et ideo quantum ad
Ar. li. excellit omnem virtutem corporalem ac
per hanc virtutem naturalem sibi sufficientem. Nichil
enim habet sibi dominari nisi solus deus. Non enim
ser virtus posterioribus sedere Et propterea redundant
unum est, quod summus finis omnium corporum que sunt
et omnia corporalia facta sunt ad hominis obsequium
Ut ex illis omnibus accendatur homo ad
amandum et laudandum factorem universorum
cuius providencia cuncta disponuntur. Hec igitur
sensibilis corporalium machina est tamquam quedam domus
a summo opifice homini fabricata donec
ad domum veniat non manufactam in celis
Ut sicut nunc modo racione corporis et spiritus anime
nunc est in terris sic aliquando corpore racione et
spiritu primo sit in celis.

Ex praedictis colligitur quod sicut deus ordinate
condidit quantum ad tempus et ordinate dis
posuit quantum ad situm sic etiam ordinate gubernat
quantum ad influentiam et scriptura ordinate innuit
quantum ad doctrine sufficientiam licet non ita explicate
describat distinctionem orbium nec caelestium nec
elementarium in parte aut nihil dicat de motibus
et virtutibus corporum superiorum et de mixtionibus elementorum
et elementatorum et quod plus est nihil explicate
narrat de conditione supernorum spirituum maxime
cum describit universitatem in esse productam.

Ratio autem ad intelligentiam praedictorum haec est
quia primum principium reddit se nobis
cognoscibile et per scripturam et per creaturam. Per librum
creaturae se manifestat ut principium effectivum. Per
librum scripturae ut principium reparativum. Non potest cognosci
nisi cognoscatur et effectivum. Ideo scriptura
sacra licet principaliter agat de operibus reparationis,
agere nihilominus debet de opere conditionis,
inquantum tamen ducit in cognitionem primi principii
efficientis et reficientis. Et ideo ipsa est cognitio
sublimis et salutaris. Sublimis quia de primo
principio effectivo quod est deus creator. Salutaris
quia de principio reparativo quod est Christus salvator
et mediator. Et rursus quia sublimis
est utpote quae agit de primo principio et sum
mo, ideo non descendit ad describendas
speciales earum naturas motus virtutes et differentias
sed stat in generalitate quadam in qua explicat
specialia describendo conditionem mundi quantum
ad dispositionem et influentiam quae ad naturam universalem
operationem et formam in generalitate quadam.
Et quia primum principium de quo agit habet in se ordinem
naturae in condendo ordinem sapientiae in disponendo
ordinem bonitatis in influendo ita quod ordo naturae
habet simultatem et aequalitatem et ordo sapientiae
consideravit prioritatem et posterioritatem ordo influentiae

superioritate et inferioritate Ideo ad insinuandum
ordinem nature determinat scriptura iuxta quod deum operari
decebat quod in principio ante tempus decursum fuerit
illa triplex natura de non esse in esse producta
cum dicit In principio deus creavit celum et terram
et spiritus dei ferebatur super aquas ubi nomine celi
insinuatur natura lucida Nomine terre natura opaca
Nomine aque natura perspicua sive continens sive contenta
subiecta sive super continentia elementa scilicet Ubi etiam
insinuatur trinitas eterna scilicet pater in nomine dei creantis
filius in nomine principii Spiritus sanctus in nomine spiritus dei
Et sic est illud intelligendum quod dicitur Qui
vivit in eternum creavit omnia simul Non quia ea
creaverit in chaos confusionis secundum quod
finxerunt poete ut produxerit hanc naturam
triplicem summam in summo et mediam in medio
et infimam in infimo Licet etiam in esse confuso
distinctionis cum celum esset perfectum et terra
imposita natura media quasi medium tenens
nondum esset ad perfectum distinctum deducta
Ad insinuandum autem ordinem sapientie in disponendo
determinat quod hec triplex natura non simul fuit distincta
et ornata sed iuxta triplicem naturam create congruenter
per triduum distincta et post triduum aliud ornata
Ut sicut deus in principio triplicem naturam simul creavit
in primordio temporis Sic in successione temporis in
triplici mensura temporis scilicet triplici die triplicem fecit
distinctionem nature triplicis create et rursus in alio
triduo triplicem ornatum triplicis nature distincte
Ad insinuandum vero ordinem bonitatis in influendo
determinat quod hec triplex natura collocata est in mundo
secundum sub et supra iuxta dignitatem sue influentie
Et quia lucidum plurimum habet de actu et specie ideo sibi debetur
supremus locus / Opacum vero minimum habet de
specie ideo sibi debetur centrum Sed quia perma

tenet medium (ideo medium sortita situm Etiam natura
lucis et spiritus quia est nature celestis et elementaris
et universis luminosa conveniunt utrique) Dicitur secundo
firmamentum factum ideo quia aque sunt super celos
Aque flexibiles frigide fluentes et corruptibiles
sed quia subtiles et incorruptibiles preter et super
omnes firmitate elevate sublimate / Ac per hoc
celestis nature et in celestibus collocande ratione
nobilitatis fore collocantur eciam ratione virtutis
et influencie Cum enim omnis accio corporalis
in rebus inferioribus regulam originem et
vigorem sumat a natura celesti Cum due sint
qualitates active scilicet calidum frigidum et aliquod
sit celum primum influens in calidum ut patet celum
sydereum racione sue luminositatis / conveniens / fuit quod
aliquod influeret super frigidum et sic cristallinum
Et sicut celum sydereum licet influat ad calorem
non tamen est formaliter calidum Sic eciam celum quod
dicitur aqueum sive cristallinum non est essencialiter
frigidum Unde propter hoc sancti dicunt quod aque ibi
constitute sunt ad temperandum calorem superiorum
corporum et eciam scilicet non tamen formaliter per decursum
sed secundum effundendum et influenciam sunt intelligende
Competit secundo condicioni creature secundum ordinem
predictum et ordine creaturis superioris et divine
scripture quod est stare firmius Rursus quia
ipsa est stare salutis Ideo non distinunt de ope
condicionis Nisi propter opus reparacionis Etiam
Angeli sicut conditi sunt ut labentes nullo modo
reparentur sicut apparebit in sequentibus Ideo
tacetur secundum literam exteriorem Angelorum lapsus
et condicio quia non debebat subsequi reparacio
Quia vero sublimitati scripture non decebat preter-
mitti de condicione sublimissime creature Ideo
sicut scriptura sacra de spiritu rerum condicionem
mixta est congruit stare firmius et salutis

Ut tu sedem spiritualem intelligas totum quod dictum
Litteraliter descripta spiritualiter referuntur ad describendam
ierarchiam Angelicam et Ecclesiasticam / Hec sedes
spiritualem intellectum describitur in illis tribus naturis
prima ponderis ierarchiam Angelicam nomine celi /
secundo Ecclesiam nomine terre / et tertium per quam irrigatur
utrumque nomine aque / ... scilicet per septentrionem
dicere intelligitur superiores Ecclesie Status
sedem dei ... supra Ethera Per eundem
septentrionem intelligitur superiores quasi Angeli et
A creatura ad deum / et sic ex predictis apparet
sufficienter et veritas scripture in diversis opinionibus
sanctorum scilicet Angelorum et aliorum qui sibi non contradicunt
cum vere sunt si recte intelliguntur /

Consequenter vero agendum est de natura spirituali et
incorporea cuiusmodi est Angelica. De qua
consideracione oportet primo ad quedam supponere
primum / Secundo ad eius divinam / et quarto ad ordinacionem
honorem Angelorum Sciendum est igitur quod Angelis
a principio sue condicionis quedam sunt attributa scilicet
Simplicitas essencie / personalis discrecio / et trinam
imaginem / Memoria intelligencia et voluntas / et libertas
arbitrii ad eligendum bonum et respuendum mala /
Hec autem quatuor attributa ... Alia quatuor ... scilicet
... in operando / Officiositas ... ministrando
perspicacitas in cognoscendo et immutabilitas post
Electionem sive in bono sive in malo / ... autem
ad intelligenciam predictorum hoc est / Natura ... propter
incorporea quod ... de nichilo produxit / et ideo non
tam ... sed ... / non tamen ... a se
longinqua ... produci ...
... / et hoc est ... intellectualis et
incorporea / que incorporea quod deo simillima est
simplicitate habet ... et discrecionem personalem
Ut deo assimiletur ex parte sue ... sive ... /
Habet enim in mente ymaginem trinitatis scilicet Memoriam
intelligenciam et voluntatem / Habet etiam libertatem

voluntatis ut assimiletur deo scilicet potencie sue nullius
sine electione ut sit potencia universalis insignita sit dei
ymagine / Electum vero ex libertate liberi arbitrii.
Nequaquam enim perveniret natura ad premium in glorium
quod facit quemque beatum nisi haberet liberum voluntatis
arbitrium / Hoc autem esse non potest nisi in substantia rationali
quam comitatur memoria intelligentia et voluntas
ubi autem est ratio oportet quod sit rationalis et substantia
individua. Necesse est quod sit substantia spiritualis et
incorporea / ac per hoc simplex cum inmaterialis a dissolucione
quantitativa. Talis autem substantia hoc ipso quod simplex
est virtuosa est in operando / hoc ipso quod virtuosa
est personaliter discreta distincta competit ei discretio
officiorum in ministrando hoc ipso quod simplex et virtuosa
competit ei permeabilitas in [illegible] discurrendo
hoc ipso autem quod creatura quod et simplex est habet
vertibilitatem in deformem / deo stabilitatem habet
post electionem in electo sive in bonum sive in
malo / Et hec conditiones ipsam generalem conditionem
superiorum spirituum generaliter conveniunt.

De Apostasia vero demonum hoc est tenendum
scilicet quod deus angelos cum fecit bonos
tamen medios tamen sic statuit inter summum bonum et commutabile
bonum quod est creatura Ita quod si converterentur ad
summum quod est supra ascenderent ad statum
glorie et gratie si vero ad bonum commutabile quod est
infra hoc ipso ruerent in malum culpe et pene
Ruina vero est decidentis peccati sive decisio
iusticie / primus autem lucifer inter angelos primus
de creato bono creatam appetiit excellentiam
volens aliis preferri / Et sic cecidit cum ceteris sibi
consentientibus / Cadens autem factus est impenitens
obstinatus et excecatus et exclusus a dei contemplatione
et deordinatus in operatione / toto nitens conamine
ad subvertendum homines per temptationem multiplicem /
Ratio autem ad intelligentiam predictorum / hec est /
prima causa primum principium sit summe bonum nil fecit

quod non sit bonum / quia a bono non perdit ipsum
bonum. Unde [illegible] sit abysso horribili minus est eo
⁋ Et ideo non propter summum bonum. Confert ergo angelus
a deo conditus / bonus quidem sed non summus [illegible]
tamen sit afferta tradit in summum et tamen per liberum ar-
bitrium voluntas potest tradi in bonum summum
vel inniti ad bonum [illegible]. Lucifer sic pulcri-
tudinem et altitudinem considerans complacuit ad se
diligendum et suum [illegible] bonum prospexit et altitudi-
nem et ambivit excellentiam suam non [illegible]
Et per hoc presumendo constituit se sibi principium in se ipso
gloriando / et ambiendo / constituit se sibi summum bonum
in se ipso quiescendo. Cum autem non sit summum esse
principium nec summum bonum necesse fuit per inordinatum
appetitum descensum venit. Parum [illegible] et omnes sibi
in hac consentientes. ⁋ Et ideo non est [illegible] per
[illegible] iustitie et de statu ut tradit ~~perdit~~
in peccatum cum aliis ad [illegible] sibi perdidit bonum
summum scilicet celum empyreum descendens ad imum,
scilicet caliginosum aerem vel infernum. [illegible]
fuit in [illegible] per liberum arbitrium lapsus [illegible]
per [illegible] iudicium. ⁋ Et ideo immutabiliter habuit
[illegible] electus de statu confirmatus est in malo
⁋ Et per hoc excecatus a vero et deordinatus est ad
opus / et infirmatus in virtute de voluntate cum
impia [illegible] gravis est ad homines odium
et invidiam. ⁋ Et perspicacitas vivens a vero lumine excecata
gravis est ad deceptiones [illegible] et cautelas
⁋ Et [illegible] a vero [illegible] amota
gravis est ad temptationem. ⁋ Et [illegible]
creaturam per multa genera ad miracula facienda per
per [illegible] quas facit cum corpore
creatura. ⁋ Et quia omnia hec sunt deordinata per
voluntatem [illegible] per supplicium / Ideo hec omnia [illegible]
ad fomentum sue supplicii [illegible] ab omnibus [illegible]

et honorari ad modum dei hec est quod quecumque male agit
Quod iustus deus in dictis puniet ad vindictam malefactorum
laudem vero bonorum sicut apparebit per finale iudicium

De Consumacione vero Angelorum Tenendum est quod
Sicut Angeli a deo aversi statim sunt obstinati
per impenitenciam Sic Angeli ad deum conversi statim
fuerunt consumati per graciam et gloriam in voluntate / perfecte
illuminati in racione secundum cognicionem matutinam et vespertinam
perfecte formati in virtute sive motiua sive operatiua
perfecte ordinati in operacione sive contemplatiua
sive ministratiua / Et hac secundum triplicem yerarchiam
scilicet supremam / Mediam et Infimam / Ad supremam autem
pertinent Throni Cherubin et Seraphin scilicet
Ad mediam autem dominaciones virtutes et potestates
Ad Infimam vero principatus Angeli Archangeli /
Ex quibus plurimi sunt in ministerium missi et ad custodiam
hominum deputati quibus ministrant purgando / illuminando
et perficiendo / secundum Imperium voluntatis dei.

Racio autem ad intelligenciam predictorum hec est quia cum
Angeli propter expressam similitudinem et propinquitatem
ad primum et summum principium habeant intellectum deiformem
et immutabilitatem per consensum ex libero arbitrio
supplemento gracie Ad summum bonum conversi / cum volunt
in deum tendunt / per gloriam fuerunt consumati penitus
et perfecti / Ideo quantum ad voluntatem fuerunt stabiles
et felices / quantum ad racionem perspicaces Ita ut non
tantum cognoscerent res in proprio genere sed eciam in arte
Et propter hoc non habent tantum cognicionem vespertinam
sed eciam Matutinam vel eciam diurnam propter eminenciam
[illegible] plenitudinem et omnimodam puritatem / respectu
cuius omnis creatura merito potest dici tenebra
Quantum autem ad virtuositatem perfecte formati
sive in operando sive in comprehendendo vel assumpto
corpore vel non assumpto / Quantum ad operacionem vero
perfectissime ordinati Ut tamen non possint deordinari
Hec aspiciendo ad exemplar dei vel [illegible]

ad instruendum hominem. Tertia cum deum faciem ad faciem
contemplentur quecumque intuentur intra deum cum
cognoscunt eam et agunt secundum ordinem yerarchicum
in eis inventum per naturam et consummatum per gloriam
Tertie scribendo .li. ar. visibilitatem illustrant
preparatatem / ordinatam. officiositatem / et tribuerunt
pluritatem secundum quatuor attributa super nominata.
Per speculativus aut ... in contemplando
Aut practice respicit ad maiestatem divinam
venerandam aut ad veritatem intelligendam aut
ad bonitatem desiderandam. Et sic hec sunt tres
ordines in prima yerarchia scilicet Throni
Ad quos pertinet reverentia. Cherubin ad quos
sapientia et Seraphin ad quos benivolentia. Ad practicam
vero pluralitatem spectat virtus imperativa virtus operativa
et virtus expeditiva / prima ad dominationes / secunda ad virtutes
tertia vero ad potestates spectat cuius est arcere potestates
contrarias. Ad prelationem vero officiositatem spectat regere
revelare et relevare. Primum est principatuum.
secundum archangelorum et tertium angelorum / qui custodiunt
ne lapsi cadant et cadentes adiuvant ut
resurgant / Et sic patet quod hec omnia sunt in beatis angelis
secundum plus et minus gradatim a superioribus descendendo
usque ad ymum. Ordo autem denarius ... ab eo
quod complementum accepit in minore.

Post naturam vero corpoream et incorpoream
dicenda sunt aliqua de natura ex utraque
composita. Primo ex parte mentis secundo ex parte
carnis. Tertio ex parte totius hominis. Circa
primum tene hec in summa tenenda sunt scilicet quod anima
rationalis scilicet quod ipsa est forma ens vivens /
intelligens / et libertate utens /. forma quidem
ens non a se ipsa nec de divina natura / sed
a deo de nichilo per creationem in esse producta /
forma vero vivens non ex natura extrinseca / sed.

Sexta / non vita mortalis sed vita perpetua. Forma vero intelligens
non tantum creaturam sed etiam creatricem essentiam ad cuius
ymaginem facta est / per memoriam intelligentiam et
voluntatem. Forma quoque libertate utens / quia semper est libera
a coactione et a miseria vero et coactione libera fuit in
statu innocentie / licet non in statu nature lapse.
Hec autem libertas a coactione nichil aliud est
quam facultas rationis et voluntatis que semper potest agere
pro libito. Ratio autem ad intelligentiam predictorum hec est.
Quia enim primum principium est beatissimum et benivolentissimum
Ideo sua summa benivolentia beatitudinem suam communicat
creature non tantum spirituali et proxime / sed etiam corporali
et longinque. Corporali tamen et longinque communicat
mediate / quia lex divinitatis hec est ut infima
per media reducantur ad summa. Et ideo non tantum spiritum
angelicum et separatum fecit beatificabilem / sed et spiritum
coniunctum scilicet humanum. Est igitur anima rationalis forma
beatificabilis. Et quia ad beatitudinis premium pervenire
non est gloriosum nisi per merita. Nec meritorium aliquid
nisi in eo quod voluntarium et libere fit. Ideo anime
rationali libertatem arbitrii dari oportuit / per
remotionem omnis coactionis / quia hec est dignitas
voluntatis ut nullatenus possit cogi licet per culpam
misera efficiatur et serva peccati. Rursus quia
forma beatificabilis est capax Dei / per memoriam
intelligentiam et voluntatem / et hoc est esse ad
ymaginem trinitatis propter unitatem in essentia et
trinitatem in potentiis. Ideo necesse fuit animam
Deum et omnia esse intelligentem ac per hoc Dei
ymagine insignitam. Et quia nichil beatum potest
beatitudinem amittere nichil potuit esse beatificabile
nisi esset incorruptibile et immortale. Necesse ergo fuit
animam rationalem immortali vita de sui natura
esse viventem. Postremo quia omne quod
ab alio beatificabile est et invariabile / est mutabile

secundum beate esse et incorruptibile secundum esse. Secundo
Anima non a se est non de divina natura
quia mutabilis non producta de aliquo
non per modum generationis quia est immortalis et incorruptibilis
Et ita hec forma non potest per generationem esse introducta
quia esset naturaliter corruptibilis. Ex hiis apparet
qualiter finis beatitudinis naturaliter perfectam
conditionem ipsi anime ad beatitudinem ordinate.
Nunc igitur ut beatificabilis est immortalis. Secundo cum
unitur corpori mortali potest ab eo separari. Ut per hoc
non tamen forma est pueri caracterizata. Tertio
non tamen unitur corpori ut perfectum unum eam ut motor.
Et sic perficiat essentiam quod movet pariter per
potentiam. Tamen non tamen ipsa dat esse. Unum eam
vivere et sentire et intelligere. Quarto potentia habet
vegetativam sensitivam et intellectivam. Ita quod per
potentiam vegetativam generat nutrit et augmentat
generat ut quid, nutrit ut quale, augmentat ut
quantum. Per sensitivam vero apprehendit sensibilia
retinet apprehensa componit et dividit. Exterius
apprehendit quod per sensum communem comparat
sensibilia convenientia ad quinque modi corpora per sensus
retinet per memoriam componit et dividit per
fantasiam que est prima virtus collectiva
per intellectivam autem discernit verum ~~appetit malum~~
et fugit malum et appetit bonum verum quando
discernit per rationem malum repellit per irascibilem
bonum appetit per concupiscibilem. Rursus quarto anima
discretio vero est cognitio fuga et appetitum
est affectio. Quinto tota anima dividitur in
cognitivam et affectivam. Sexto duplex cum
cognitio vero est duplex vel veri ut verum vel veri
ut bonum et hec vel eterni quod est supra naturam
vel temporalis quod est infra. Hinc est quod potentia cognitiva
dividitur in intellectum et rationem dividitur ita quod.

Intellectus in speculativum practicum racio in superiorem porcionem et inferiorem que potius nominat diversa officia quam diversas potencias. Postremo cum appetitus duplicatur scilicet ad aliquid ferri scilicet secundum naturalem instinctum vel secundum deliberacionem et arbitrium Hinc est quod potencia affectiva dividitur in voluntatem naturalem et voluntatem electivam que proprie voluntas dicitur Et quoniam talis electio indifferens est ad utramque partem Ideo est a liberum arbitrium Et quia hec indifferencia consurgit ex deliberacione per racionem et voluntate annexa Hinc est quod liberum arbitrium est facultas racionis et voluntatis Ita quod secundum Augustinum omnes potestates voluntatis potencias comprehendit dicit Cum enim de libero arbitrio loquimur non de parte anime loquimur sed certe de tota Ex quarum mutua colligancia potenciarum racionis superius scilicet racionis et voluntatis communiter consurgit integritas libertatis que est principium meriti et demeriti secundum electionem boni vel mali.

De corpore vero humano in statu primo condicionis tenendum est hoc secundum doctrinam fidei orthodoxe videlicet quod corpus primi hominis sic fuit conditum et de limo terre formatum ut esset anime subiectum et suo modo proporcionale in quantum quidem ad complexionem equalem quantum ad organizacionem pulcherrimam et ultra formam quantum ad stature rectitudinem subiectum autem ut esset obtemperans sine rebellione esset enim propagans et propagabile sine libidine esset vegetabile sine defectu esset etiam immutabile ad ~~omnem terre~~ quodammodo corrupcionem non inveniente morte et cum hoc datus est sibi locus paradisi terrestris in habitacionem tranquillam formata est uxor de latere viri in consorcium et adiutorium in propagacionem immortalitatem datum est ex ligno vite ad vegetacionem eternam et tandem ad...

immutacionis perfectam per immortalitatem perfectam
Racio 4a ad intelligenciam predictorum hec est
Prima Cum primum principium sit in producendo potentissimum
sapientissimum et optimum / et in omnibus effectibus suis
hec aliquo modo manifestat / potissime debent
hec manifestari in ultimo effectu et nobilissimo
cum dicitur est homo / quem inter omnia creaturas
produxit ultimo Ut in hac potissime appareret
et potissime reluceret divinorum operum consumacio /
Ut igitur in homine manifestaretur dei potencia
Racio fuit cum ex naturis maxime distantibus
coniunxit in unam personam et naturam Cum dicitur /
corpus et Anima / quorum unum est substancia corporea
Alterum scilicet Anima est substancia spiritualis et incorporea
que maxime distant in genere substancie / Ut vero eciam
manifestaretur dei sapiencia fecit tale corpus
ut proporcionem suo modo habeat ad Animam
Cum igitur corpus unitur anime ut perficiat et
moveat ad beatitudinem sursum tendentem / Ut
conformaretur Anime vivificanti habuit complexionem
equalem non a pondere vel mole / sed ab equalitate
iusticie / que disponit ad nobilissimum
vite modum Ut autem conformaretur moventi per
multiformitatem potenciarum habuit multiformitatem
organorum cum summa venustate artificio
et ductibilitate / sicut patet in facie et in manu
que est organum organorum Ut autem conformaretur
Anime sursum tendenti ad celum / habuit
rectitudinem stature et sursum caput erectum
ut sic rectitudo corporalis attestaretur rectitudini
mentali / Postremo ut in homine manifestaretur
dei bonitas et benivolencia / deus fecit hominem absque
omni culpa et absque omni pena sine miseria
Cum enim primum principium sit optimum et iustissimum
non debuit facere hominem nisi bonum
ac per hoc innocentem et iustum.

Prima vero in suscepcione non debuit infligere penam
ei quem nullius odio habebat potius Et per hoc illi
Anime tribuit tale corpus constitutum quod illi
plenius esset obtemperans ut in eo nulla esset pugna
rebellionis Nulla pruritus libidinis nulla
destitucio vigoris nulla causa corrupcionis et
Mortis Ita corpus esset anime conforme ut
sicut anima erat et tamen potuit cadere in
culpam sic corpus esset impassibile et tamen
posset cadere in penam Ideo potuit non mori
et potuit mori et potuit habere sufficienciam
et potuit habere indigenciam potuit obtemperare
potuit contra adversus eum rebellionem et
pugnam habere et preterea in statu illo corpus
erat tale ut ab eo fieret decisio seminalis ad
propagacionem prolis per commixtionem sexus utriusque
preterea cum preparantis fieret etiam humoris natu-
ralis consumpcio per actionem caloris fieret etiam
Nichilominus restauracio per alimenta lignorum
paradisi Restauracio per lignum vite seu perpetuato
humido radicali Quod quidem lignum talem
virtutem habebat ob quam ut dicit Augustinus
non solum fuit in cibum verum in sacramentum.
Incorrupcio igitur et immortalitas corporis Ade
primi veniebat ab Anima sicut a continente
et influente A corpore bona et equali complexionato
sicut a disponente et suscipiente A ligno autem
vite sicut a vegetante et conservante A
regimine vero divine providencie sicut utrumque conservante
et protegente/

De toto autem homine in paradiso formato hoc
est tenendum scilicet quod datus est ei duplex
sensus scilicet interior et exterior Mentis et carnis
Datus est duplex motus scilicet imperativus in voluntate
et operativus in corpore / datum est ei duplex bonum
unum visibile alterum invisibile / datum est ei duplex

Preceptum .i. nature et disciplinae / Preceptum nature
creature multiplex. Preceptum disciplinae de ligno
scientie boni et mali ne comederet. Iuxta quod
datum est sibi quadruplex adiutorium .i. nature
gratie / scilicet disciplina et gratia / Ex quibus sufficienter habuit
ut posset stare in bono et proficere a malo
cavere et declinare. .i. Preceptum autem ad intelligentiam
predictorum h(oc) est Scriptura prima que primum sunt mundi
istud proficit ad declarandum scripturam scilicet. Ad hoc enim
per illum tamquam per speculum et vestigium reduceretur
in deum artificem amandum et laudandum / Et secundum hoc
duplex est liber / unus .s. scriptus intus qui est
eterna dei ars et sapientia / Alius scriptus foris
.s. mundus sensibilis. Cum igitur esset unum tantum
quod primum haberet foris ut quidem ad brutum

unum ad cognoscendum libri interioris ut angelus et alia quod ... totum habebat

Ad perficiendum universum debebat fieri creatura
que hoc proprie duplici esset predita ad cognoscendum
librum scriptum intus et foris .i. sapientiam et suum opus /
Et quia sunt in Christo sunt coniunctae eterna
sapientia et eius opus in una persona / Ideo dicitur
liber scriptus intus et foris ad reparationem generis humani

unus solus ... hominum datus

Et quia Anima ... / Moto ... unus sedis
instrumentum ... in ... Aliud instrumentum
... in ... / ... est impar / ... vero est
... impar sedis rectum ordinem / ... autem sit
... fortitudo et regnum ... deputatur de
... et ... / Et quia Anima ... et ...
... sco / Et quia Anima ... et ...
appetitus ad aliquod bonum / Ideo duplex ...
... est ... .i. unum ... et aliud ...
... et aliud ... / unum ... aliud ...
unum ... et aliud ... / unum ... aliud ...
Ex his autem bonis ... unum ... alterum ...
et unum ... possidetur. Alterum vero per meritum
queritur / Et quia ... bonum datur ... custodiri
... unum ... ad ipsum placeatur / ymo datur
... sunt homini data .i. unum ut ad custodiendum
... bonum datum Aliud ... ad ... bonum ...

Quod nullo modo potest mereri nisi quis per propriam
obedientiam. Obedientia vero mera est quando
praeceptum exsistit solum obligat non ex aliqua causa
alia et tale dicitur praeceptum disciplinae quia per ipsum di-
scitur sit virtus obedientiae quae sua merita ducit
ad caelum suo autem demerito praecipitat in infernum.
Non datum est ergo quod ad mandatum hominis propter indi-
gentiam aliquam quam deus habet de huiusmodi obsequiis
sed ad dandam viam merendi coronam per meritum
et voluntariam obedientiam. Ex quibus homo recte naturae
desertae ex nihilo formatae licet per gratiam conformatae
patet eadem benignissimus deus quadruplex ei contulit
adiutorium scilicet dux naturae et dux gratiae, dux enim
indidit ipsi naturae scilicet unum ad recte iudicandum
et hoc est rectitudo conscientiae. Aliud ad recte volendum et
hoc est synderesis. Aliud est remurmurare contra malum
et stimulare ad bonum. Duplicem etiam superaddit
perfectionem gratiae unam gratis datae, quae sed praemi-
nentis intellectum ad cognoscendum scripturam divinam
sive et mandatum quae factum fecerit propter ipsum.
Aliud vero gratum facientis quae fuit caritas habilitans
affectum ad diligendum deum super omnia et proximum
propter seipsum. Iste autem lapsum homo habuit perfectam
naturalem simplicitatem nihilominus dimisit gratiam. Ex quo
colligitur quod sicut reddit haec non misit per suam culpam sed
cum obedire contempsit.

Ex praedictis colligi potest quod creatura mundi est
quasi quidam Liber homo in quo relucet
repraesentatur legitur trinitas fabricatrix secundum
triplicem gradum expressionis scilicet per modum vestigii
imaginis et similitudinis. Ita quod ratio vestigii
reperitur in creaturis omnibus, ratio imaginis solum
in intellectualibus seu spiritualibus, ratio vero similitudinis
in solis deiformibus. Ex quibus quasi per quosdam
scalares gradus. Natus intellectus humanus gradatim

Ascendit in summum principium quod est deus. Nota autem
ad intelligentiam predictorum: hec est creatura cum
omnis creature repperitur habere dependentiam ad
suum creatorem triplicem potest comparari ad ipsum scilicet aut
sicut ad principium causativum aut sicut ad obiectum motivum
aut sicut ad donum inhabitativum. Primo comparatur ad
ipsum omnis cum effectu. Nam omnis intellectus
nam omnis spiritus iustus et ideo ... omnis
cum effectu quantumcumque habens parum de esse habet
deum sicut principium. Omnis intellectus quantumcumque habens parum
de lumine natus est percipere et cognoscere deum
capax. Omnis spiritus iustus et sanctus habet donum
spiritus sancti infusum sibi. Ergo omnis creatura ut est
habet deum sicut principium quem configuratur ei secundum
unitatem, veritatem et bonitatem. Sed deum sicut
obiectum quem capit per memoriam intelligentiam
et voluntatem. Sed deum sicut donum infusum
quem configuratur ei per fidem spem et caritatem
sive triplicem dotem. Et prima conformitas
est longinqua, secunda propinqua, tertia proxima.
Unde est quasi vestigium trinitatis. Secunda
imago. Tertia similitudo. Est igitur spiritus rationalis
medium inter primum et ultimum. Unde per ... habet
inferiorem ... secundum ... tertia super ... et ideo instans
immortalis. Cum imago non ... veniat sed
deiformis per gratiam effectu. Sufficienter liber creature
in quo scriptum ... homo ad cognoscendum lumen
... sapientie ut sic superius esset ...
... videt in se vult in ipso quem videt
... in arte secundum quod triplex habet esse scilicet in materia
vel natura, propria intelligentia creata et in
arte eterna secundum quae terra dicit scriptura.
Dixit deus fiat, fecit et factum est. Sic
Propterea quod autem triplex mundus accepit homo
oculum triplicem sicut dicit Hugo scilicet oculum carnis

quo videt mundum et ea que sunt in mundo Oculus
racionis quo videt animum et ea que sunt in animo
Oculus contemplacionis quo videt deum et ea que
sunt in deo. Et ita oculo carnis videt homo
ea que sunt extra se. Oculo intellectus que sunt intra se
Et oculo contemplacionis que sunt supra se. Sed quia
oculus contemplacionis actum suum perfectum non habet
nisi per gloriam, quam amittit per culpam recuperat
per graciam et fidem et scripturarum intelligenciam
quibus mens humana purgatur illuminatur et perficitur
ad celestia contemplanda. Et quia homo lapsus
predicta non potest nisi prius defectus et tenebras
suas recognoscat, Ideo iam sequitur nisi ut humanam
ruinam diligenter consideret et attendat

Tercia pars de Corruptela peccati habens capitula xi.

Primum est de origine mali in genere
Secundum de primorum parentum temptacione
3. de primorum parentum transgressione
4. de primorum parentum punicione
5. de originalis peccati corrupcione
6. de originalis peccati transfusione
7. de originalis peccati curacione
8. de origine peccatorum actualium
9. de origine et distinccione capitalium
10. de origine et qualitate peccatorum venialium
11. de origine peccatorum finalium quod est peccatum in spiritum sanctum.

Dictis igitur breviter aliquibus de trinitate dei
Et creatura mundi, restat nunc breviter
aliqua tangere de Corruptela de qua
tenendum est in summa, quod peccatum non est essencia

Aliquam sed defectus et corruptela / que scilicet
corrumpitur modus . species / et ordo .
in voluntate create Et per hec corruptio peccati
est Quia ipsum bonum / nec tamen habet esse nisi in
bono. / Non enim trahit nisi a bono Quod
quidem bonum est liberum voluntatis arbitrium
Et ideo nec est summe malum cum possit velle
bonum / Nec summe bonum eo possit declinare in
malum / Ratio autem ad intelligentiam predictorum
hoc est Quia enim primum principium sit ens sempiternum
non aliunde Necesse est quod sit ens propter se ipsum
Et per hoc summe bonum nullum prorsus habens
defectum / Non est ergo aliquid nec potest esse quod
quod sit primum et summe malum / Quia primum
primum dicit summum complementum / et summe malum
defectum dicit privationem Nam igitur primum principium
ut summe ens et completum Nec in essendo nec in
operando deficere potest / Nec summe Nec malum est
Nec aliquod malum est / Nec aliquo malum
perpetuare potest Quia enim opus est
primi de non esse bonum producere in esse / etiam summe
a nichilo aliquam materiam Quod et fecit
Cum creaturam fecit / tamen debet esse bonum
intellectus et velle / Quia quidem cum a summo bono
sint scilicet triplicis cause habitudine / oportet
quod habeat in suo scire et voluntate modum . speciem
et ordinem / Natura vero sunt agere opera sua
a deo . secundum deum . et propter deum / et hec secundum
modum . speciem et ordinem / sunt inscripta / Sed quia
de nichilo sunt et defectiva possunt deficere ab
agendo propter deum vel si aliquid faciunt propter se .
non propter deum / Et per hoc nec a deo . nec secundum deum
nec propter deum / et hoc est peccatum / quod est
Modi . Speciei . et ordinis . corruptum / quod
quia defectum nec habet causam efficientem videlicet defectum

voluntatis creatae. Natura vero corrupta est et
non nisi bonum et omne corruptum in se corrup-
tum. Ideo non nisi in bono est. Et propter hoc cum
voluntas libera corrumpat in se ipsa modum,
speciem et ordinem deficiendo a vero bono,
peccatum quamvis insit huic ut est a voluntate sicut
a prima origine et est in voluntate sicut in proprio
subiecto. Et quia quando fiat voluntas quod sua
defectibilitate mutabilitate et vertibilitate spreto
bono indeficiente et incommutabili inhaeserit bono
commutabili. Ex quibus colligitur quod peccatum non
est appetitus rerum malarum sed desertio
meliorum et ideo in appetitu voluntatis est
modi speciei et ordinis corruptio. Et propter
hoc adeo voluntarium est quod si non est
voluntarium nec non est peccatum. Hiis autem
per intellectis et manifeste cadit insania
Manichaeorum ponentium summum malum. Cum enim
malorum primum principium appareat esse quae sit mali
origo et quid sit mali subiectum.

Ad intelligendum autem qualiter corruptela
peccati intravit in mundum considerare oportet
lapsum primorum parentum introductivum
culpae originalis et ortum seu radicem peccati
actualis. Circa lapsum igitur primorum parentum
haec tria nobis occurrunt consideranda scilicet temptatio
diabolica, culpa commissa et poena inflicta.
Circa igitur de temptatione diabolica est tenendum
videlicet quod cum Deus condidisset hominem in felicitate
paradisi in sexu duplici scilicet viri et mulieris
diabolus invidens homini assumpta specie serpentis
aggressus est mulierem prius quaerendo: Cur praecepit
vobis Deus ne comederetis? Secundo asserendo: Deus
nequaquam moriemini. Tertio promittendo: Eritis
sicut dii scientes bonum et malum. Volens ista

temptacionis decepit mulierem infirmiorem et per illam
postea prostravit sexum virilem. Quod et fecit
deo permittente. Quo ad intelligenciam
predictorum hec est. Primo sicut deus summum est
potentissimum in producendo, sic ergo est rectissimum
in gubernando. Et ideo sic res quas condidit
cum fecit ut eas agere proprios motus sinat.
Cum igitur homo sic factus esset ut per victoriam
pugne perveniret ad premium quietis eterne,
licet deus sciret hominem temptacioni succumbere,
debuit tamen homo permitti temptari ab eo qui
sciret, posset et vellet. Cum igitur dyabolus qui
primum erat sacrus et rectus per superbiam cadendo
factus est versutus et invidus. Ideo per invidiam
temptare voluit et per astuciam scivit. Et ideo
temptavit nequiter quantum potuit et deus permisit.
Quod igitur in temptando speciem serpentinam assumpsit
hoc dispensacionis divine fuit, ut non solum
deprehendi eius versucia. Nam cum in illa effigie
versucia dyaboli in temptando mulieris filios ad-
moneri possent. Quod autem quod temptavit de
precepto discipline, hoc similiter fuit dispensacionis
divine, ut sive vinceret sive vinceretur [illegible]
meritum obediencie seu demeritum inobediencie.
Quod autem incepit a muliere, hoc fuit versucie sue,
quia facilius est decipere minus fortem. Unde et
versucia hostis ex insidiis parte aggreditur partem
munitis. Similiter modo quo in temptacione processit
maxime versucie fuit, quia exquirendo, impellendo
et alliciendo processit. Experienciam enim assumpsit
in interrogacione, impulit in assercione, allexit
autem in promissione. Primo enim interrogavit et
causa mediante ut eam duceret in dubium.
Secundo autem dubitacione habita ne forte moriamur
asseveravit ut incassabilem duceret in contemptum.

Tercio pervenit ut concupiscibilem induceret in appetitum
et sic hiis tribus modis libertatem liberi arbitrii
ad consensum que facultas est racionis et voluntatis
complectens nichilominus per dictas tres vires
scilicet irascibilem racionabilem concupiscibilem respectu quarum
dyabolus allexit mulierem per triplex appetibile
scilicet per scienciam que est appetibilis racioni per excellenciam
ad modum dei que est appetibilis irascibili et per
suavitatem ligni que est appetibilis concupiscibili
et sic temptavit omne quod erat in muliere
temptabile per omne illud per quod patet in
temptacione mulieris quod est triplex appetibile
mundi scilicet concupiscencia carnis concupiscencia oculorum
et superbia vite secundum que tria attenduntur omnes
temptaciones sive sint a mundo sive a carne
sive a dyabolo.

De culpa vero primorum parentum sciendum est hic secundo scilicet
quod Mulier assenciens temptacioni dyaboli
appetiit scienciam et excellenciam ad modum dei. Et appetiit
nichilominus experiri suavitatem ligni vetiti et tandem
incidit in transgressionem mandati. Nec hoc contenta
effecta de fructu ligni vetiti induxit virum qui
nolens delinquentem suam contristari mulierem eo non corripuit
sed pocius consensum prebuit male suadenti et oblatum
pomum gustando factus est transgressor divini precepti.
Racio autem ad intelligenciam predictorum hec est
Cum enim a primo principio ut supra dictum fuit ditatus
est homo duplici potencia et appetitu respectu duplicis
liberi et respectu duplicis boni ut secundum libertatem
arbitrii homo possit ad utrumque. Ergo mulier
audita suggestione serpentis exhortacioni non restitit ad
liberum ultroneum quia legibilem se prebet verbo et dictis
racionis sed potius cum liberam opcionem consensum tenuit

Et cum communis bonum Negociari cepit et quasi proprium
eius non accepisset ad rem ineffabilem appetitum
eius contra cepit ad bonum commutabile Appetitum
Ergo quod dyabolus promisit et sic consensit ut
fieret quod suggessit Appetendo ergo excellenciam
suam erecta est in superbiam hac ipsa illecta est
ad gulam ac per hoc tandem prostrata est per
Inobedienciam Primo fuit in mente secundo in delectacione
tercio in opere / Et sicut temptacio ab inferiori incipiens
pervenit usque ad summum quia ab auditu per
Appetitum venit ad consensum Sic et ipsa deordinacio
a superiori incipiens pervenit usque ad ymum / et sicut
unum peccatum consummatum quod in homine non est
donec per unum est et virgo mulier Nam
mulier illecta illexit virum qui solet ad liberorum
exteriorem consensus et ad bonum commutabile nimis
amando mulierem consorcium et sue societatis solacium
Nec mulierem voluit corripere nec proprias delicias contristare
Ceterum debuit eam corripere et non corripuit secuto
Imputatur ei peccatum mulieris / Quando vero voluit delicias
suas contristare a se repellendo mulierem incepit nimium
diligere seipsum Ac per hoc recedens a divina amicicia
incidit in gulam et inobedienciam Fuit ergo
successio peccati communis utriusque Licet ex alia et
alia causa quia non vir sed mulier fuit seducta
In utroque hic fuit deordinacio a summo usque ad
ymum quia primo in mente sive in racione / deinde in
voluntate et postea in opere et ideo etc. Unde prostratus
fuit per inobedienciam et illectus per gulam quia
uterque erectus fuit in superbiam Mulier quidem
appetendo et ambiendo quod nondum acceperat
Vir autem nimis amando et cognoscendo quod iam
habebat Unde Mulier inducendo credidit
sublimari Adam existimans se aliquid magnum.

Et ideo causa minus grauiter se excedit primus
parens cum ex parte fecerat rigorem diuine
seueritatis. Et sic utrique dum excessit se
super se ascendit miserabiliter infra se
a statu suo scilicet innocentie et gratie ad statum culpe et
miserie.

De pena vero utriusque parentis scilicet quod uir et mulier
statim per culpam senserunt penam rebellionis
et concupiscentie in carne, et inde ad cooperiendum
uerecundiam fecerunt sibi perizomata. Postea vero dominus
indixit uiro merito penam laboris et angustie
penam famis et indigentie penam mortis et
resolutionis in cinerem iuxta quod dicit scriptura
Maledicta terra in opere tuo etc. Mulieri vero duplicata
est pena quia non inflicta est ei penalitas multiplicium
conceptuum in gemitu penam doloris in partu
et penam subiectionis ad virum in conuictu. Et
per hoc secundum quod apparet satis conuenienter fuit punitum
illud scilicet lignum uetitum cuius pomum licet fuit similiter
[illegible]ceratum. Ratio autem ad istorum intelligentiam
hec est. Quia cum primum principium sit sapientissimum
prouidissimum in gubernando et iustissimum in puniendo
Nichil prorsus inordinatum dimittit in uniuerso
Et quia culpa recte ordinatur in pena conueniens
cum iustius dolet in suppliciis qui delectatus in delicto
est quoniam melius est dolere [illegible] quam letari
in dampno equitatis. Inde est quod statim in primis
parentibus delictum peccati subsecutum est decus iusticie
ut quos inordinatum fecit cadere ab ordine
nature caderet statim in ordinem iustitie
Hoc enim dicit ordo sit recte conpleti ut
quod ab uno recedit in alterum relabatur.
Item quia utrique parentes in superbiendo in mente
et gustando in carne inobedientes fuerunt suo
superiori iusto dei iudicio factum est ut sibi

fiet inobediens suo inferiori et maxime ad pluris
illius scilicet quod est contra utrumque sexus que
sunt membra utilis generationis et generacionis et quia
hec merito eis non a natura sed ex prima culpa
ideo erubescebant et cooperiebant. Rursus
anima spreto summo delectabili que sunt in carne
delectari ideo iusto dei iudicio inflictus est
ei labor et defectus famis et sitis. Postremo
anima bonum incommutabile separari elegit a bono incommutabili
ideo iuste dei iudicio anima in vita separatur
a carne per mortem et incineracionem. Et per
hec omnia que debuerant homini secundum ordinem
nature corpus scilicet anime propagabile
sine libidine vegetabile sine defectione immutabile
sine morte interciderunt. Sic deus peccanti
secundum ordinem iusticie subtrahit etiam predicta
et infliget opposita ut sic culpa non remaneret
impunita et inordinata, quod nequaquam pati
debet divina providencia. Et quia peccatum amplius
ex ordine surrexit ideo pena eius duplicari
debuit. Cum igitur in mente superbiens fuit
elevacionis merito prima lege ad deprimendum secundum
videt et appetit delectationem merito. Postremo
cum fregit iugum obediencie merito humilitatis
et pondus multiplicis erumpne. Et sic patet
quo ordine divine providencie inflicte sunt
primo pene multiplices et duplicate in mente
ut sic defectus peccati non remaneret sine decore
iusticie

Post lapsum vero primi parentis dicendum est aliqua
de traductione peccati originalis.
Circa quod primo considerandus est modus
corrupcionis secundo modus traductionis
tercio modus curacionis. Modus autem quo
genus humanum per originale peccatum corrumpitur
hec est: natura quelibet per contributum generis nascitur

Natura filius ire / prima privatus rectitudine originalis
Iustitie / propter cuius absentiam interius contraxit animam
quadruplicem penam, scilicet infirmitatem ignorantiam
maliciam / concupiscentiam / que quatuor inflicta
sunt propter originale peccatum / Quas sane
penas spirituales comitantur in corpore multiplex
penalitas / multi defectus / multi labor / multi
morbus et multi dolor / Ad has quoque penas
subsequitur pena mortis et inevitabilis /
pena carentie dei visionis / et amissionis
glorie celestis / Non solum in adultis verum
in parvulis non baptizatis cum quidem
parvuli pena mitissima inter ceteros puniuntur
/ prima solum penam dampni habent sine
pena sensus / Ratio autem ad lucem cuius predictum
fuit est / Prima cum primum principium omnia
agit a se et sed secundum se / et propter se collectum
est esse optimum et rectissimum Ut per hoc
piissimum et iustissimum / et videtur quod universe
vie eius sunt misericordia et veritas sine
iudicium / Si enim deus a principio hominem
in tantis miseriis condidisset nec piissimus
esset nec iustus / quia tantum opus suum
opprimeret miseria nulla precedente culpa.
Secundo Si tantis miseriis nos replet
vel replevit permitteret sine culpa nec pie
nec iuste gubernaret nos divina providentia
Si igitur certissimum est primum principium in
providendo et in ~~gubernando~~ producendo rectissimum
et clementissimum esse / Necesse est quod genus
humanum taliter fecerit ut a principio
nulla esset in eo nec culpa nec miseria
Necesse est etiam quod taliter ordinaret ut non
permitteret in nobis miseriam nisi propter aliquam
culpam preambulam.

Rm igitur certum est q a nostra origine multiplicem
contrahimus miseriam pene Certum est q omnes nati
nascimur filij ire Ac per hoc priuati rectitudine
originalis Iusticie equam priuacionem vocamus
culpam originalem Et quia omnis culpa dicitur recessum
a bono incommutabili et accessum
ad bonum commutabile et recedere a bono incommutabili
est recedere a summa virtute veritate et bonitate
Accedere autem ad bonum commutabile est plus debito
in illud per amorem tendere hinc est q perditus
originalis Iusticia incurrit Infirmitatem
Ignoranciam Maliciam et concupiscenciam Iuste q
deserens bonum incommutabile propter bonum commutabile
efficitur indignum utroque hinc est q racione carencie
originalis Iusticie perdit Anima quietem
habilem in corpore per multiplicem corrupcionem et mortem
et tamen spoliatur a visione lucis eterne amittendo
felicitatem glorie tam in anima quam in corpore
Postremo Anima carens hac Iusticia in
miseriis non est per motum voluntatis proprie
Nec per actualem delectacionem hinc est q originali
peccato post hanc vitam non debetur pena sensus in gehenna
pro eo q non superaddit delectacionem sed tantum caret diuina
Iusticia quam esse reciperet superhabundans
misericordia Hoc credendum est sensisse beatum
Augustinum licet varia ipsum contra ipsos detestacionem
errorum Pellagianorum qui aliqualem felicitatem
eis concedebant aliud sonare videantur ut eam
eius reducit ad medium humanum declinaret
ad oppinionem.

Modus autem Traductionis culpe originalis
videtur esse talis Anima licet anima non sit
ex Traduce Originalis in culpa
ab anima Ade tamen ad animam posterorum mediante
carne per concupiscenciam generata Ita q sicut ab
Anima peccante infecta fuit caro Ade et

Et persona effecta ad libidinem Sic per libidinem
seminata et semen trahens infectionem vnde sanam
inficit et viciat animam que quidem infectio
in anima non tamen est pena sed etiam culpa et
sic persona corrumpit naturam et natura corrupta
corrumpit personam salua in omnibus diuina iusticia
Cum nullo modo potest imputari infectio anime
licet eam creando infundat et infundendo
vniat ad carnem [illegible] ad [illegible]
producitur hec est / creatura primum primi hominis
fecerit ad suam ymaginem et [illegible] simplicem
expressionem Sic enim condidit quod potest corporis
ut omnes homines propagarentur ab vno homine
tamquam ab vno radicali principio Sic ex parte
anime / ut potest expressiorem similitudinem tam in
essendo et durando quam in operando et creando
mediante communicaret omnes spiritus rationales ab
ipso deo tamquam a primo principio et immediate
Ergo spiritus tamquam excellenciores magis accedit
ad primum principium sic condidit deus hominem ut
spiritus preesset corpori et corpus subesset spiritui
creato / Contra creaturam ille obediret
spiritui creato Et quam diu spiritus creatus non
obediret deo iusto dei iudicio corpus suum inciperet
rebellare sibi [illegible] et fiat Cum autem peccauit
Sicut igitur si Adam stetisset corpus suum spiritui
obediens esset et tale ad posteros transfunderet
et deus animam illi infunderet ita quod vnita corpori
in corpore et sibi obedienti haberet ordinem iusticie
et immunitatem omnis pene Sic econtra Adam
peccauit et caro facta est rebellis spiritui propterea
quod etiam ad posteros transfunditur et quod deus
secundum iusticiam primariam animam infundat
Anima vero ex carni rebelli vnitur deserit
ordinis talis iusticie quo debebat omnibus
inferioribus imperare / Etquam anima carni vnita
est / oportet quod ipsam trahat vel trahatur ab ipsa

Et iterum non potest tollere virgam rebellionis Necesse est
ut ab ipsa exhauriatur et incurrat corruptionis morbum
Et sic incurrit simul carentiam debite iusticie et
morbum corruptionis. Et quibus duobus tangitur ex
aversione et conversione secundum magistrum sententiarum secundum
Augustinum et secundum Hanselmum peccatum originale.
Deus autem ordinate fecit sicut quod natura
humana esset subdita et obediens in superiori
et quod inferiora in inferiori sicut deus est superior
et ita quod in communi fuit ordo sapientie in superiori
ordo nature in inferiori ordo iusticie. Patet quod
non est contra divinam iusticiam si ad posteros transmittatur
culpa etc. Preterea cum culpa originalis
in Adam transfundi non posset nisi pena rebellionis
in carne precederet et pena non esset nisi culpa
precessisset Nec culpa processisset a voluntate
ordinata sed inordinata Nec per hoc non a
voluntate divina sed humana patet quod originalis
culpe transfusio est a peccato primi hominis non a deo
Non autem ordinata sed a vicio procreationis Et sic verum
est quod ait Augustinus quod peccatum originale non transmittitur
ad posteros per [illegible] sed libido etc.

Postmodum diligenter attende quod modus curationis
culpe originalis est iste. Sic curatur ita
quod remaneat pena realis Sicut patet
in parvulis baptizatis Et curatur quantum ad
reatum pene eterne et remanet quantum ad
actum et [illegible] corruptionis Et curatur in parte
quod [illegible] ab eo qui curatus est per baptismum
transmittitur in prolem originale peccatum Sic tollitur
peccatum originalis macula quod remanet sequela
fomitis oportet pugnare quamdiu vivimus in hac
vita quia licet ille [illegible] contingunt corruptum
[illegible] dico per beatam virginem
Mariam licet que in conceptione filii dei [illegible]
fuit [illegible] singulariter [illegible] [illegible]
[illegible] est

Anima sicut in fetu durat in omnibus a principio
creato a quo fit separacio corporis et hec a
parte inferiori: scilicet anima ut est creacio sicut
habet a principio increato, a quo fit infusa
creatura sic et hec a parte superiori scilicet mentis secundum
eius quod per intellectum desiderium est in hominibus
ita quod secundum illam non separatur unum ab
aliis sed immediate creatur, gratia creata
menti nostre a deo infusa respiciat uniuscuiusque maxime
tenet racionem persone singularis et individue Non
inquantum tenet racionem predicti, secundum virtute nature.
Secundum igitur originale peccatum est morbus
infectus persona prius et in persona in
voluit naturam in carne, ideo sicut curatur
natura originalis in mente que remanet in
facto in carne et sequela Et quia hec
fuit non secundum quod curatum in mente sed secundum
quod corruptus in carne, Non fuit quod spiritualis
sed secundum quod carnalis, hinc est quod quamvis
sit baptizatus et sit ab originali mundatus
in se transmittit tamen originale in prolem.
Rursus anima natus pene respiciat
conformiter mente et persone Motum autem respiciunt
maxime corporis carnis et nature ideo transit origo
per baptismum quantum ad culpam et remanet quantum
ad actum Postremo quia affectio spiritualis
condicionem respiciat corporalem carnis Cum caro per
contrahat subiecta tendam infectionem.
Remanet ergo sic penalitatis sequela et ideo
sicut penalitas et corrupcio non aufertur
per gratiam a carne, sicut sequela illa
sine concupiscencia et languor membrorum sicut
sive per gratiam curatur et ideo quamvis
penalitatem minuatur, Anima illum radicem
non tollet ~~nunquam omnino aufert~~ nunquam omnino
aufert in vita hac per gratiam singularem ~~aut~~
in virgine, Anima cuius virgo concepit eum.

qui autem operatur contra mandata ecclesie [illegible] dicitur sunt [illegible]
singulis ipsa exterius sunt in eo [illegible]
omnis [illegible] Ad Corinthios [illegible] filii dei
absque [illegible] corruptela

Postquam dictum est de 7 criminalibus singulis
peccatis dicenda sunt aliqua de omnibus peccatis
[illegible] et [illegible] in
actualibus de [illegible] [illegible]
sciendum ut quod peccatum actuale oritur
[illegible] a libero arbitrio voluntatis per suggestionem
delectationem consensum operacionem secundum illud Jacobi i
Unusquisque temptatur a concupiscentia sua abstractus et
illectus Deinde concupiscentia cum conceperit parit peccatum
peccatum autem cum consummatum fuerit generat mortem
Si autem suggestio et delectatio consensus absit consensus
est veniale peccatum Si vero consequatur consensus et opus
in hiis que divina lege prohibita sunt peccatum est mortale
et consummatum Tercio si medio modo sit ut consensus
sit sine opere Aut quia volt in opus procedere
sed non potest et tunc voluntas reputatur pro facto
Nec minus culpabilis quam si in ipso facto deprehenderetur
Aut etiam non volt in opus procedere sed volt
tantum delectari in delectatione et hec [illegible]
[illegible] et non [illegible] et licet peccatum non sit plene
consummatum est tamen mortale racione consensus quia
[illegible] totus homo dampnatur [illegible]
quod maxime [illegible] habet in peccatis carnalibus
[illegible] est autem ad [illegible] hoc est [illegible]
[illegible] voluntatis a primo [illegible]
peccatum [illegible] ipsa voluntas [illegible] est [illegible] ab ipso
[illegible] ipsum et [illegible] ipsum Unde peccatum est inordinacio
[illegible] sue voluntatis contra quam natura [illegible]
[illegible] et [illegible] peccatum igitur mortale est
mortalis inordinacio voluntatis contra ordinem
[illegible] Aut talis est quod ordinem iusticie
[illegible] et hoc modo dicitur mortale peccatum quia
vitam auferre [illegible] separando ipsum a deo per quem
vivificatur [illegible] Aut tam modica est

q ordinem illa non ponit sed in aliquo perturbatur et ideo dicitur veniale peccatum quia de ipso adipisci possumus veniam etc. Pro eo quod genus non tollit per ipsum vel in inimicitiam divinam moveat homo.
Est autem ordo iustitie ut bonum incommutabile preferatur commutabili, ut bonum honestum preferatur utili, ut voluntas divina preferatur voluntati nostre, ut iudicium rationis recte preferatur sensualitati humane. Et quia lex dei istum ordinem precipit et vetat oppositum quando bonum commutabile prefertur eterno, et bonum utile prefertur honesto et voluntas nostra prefertur divine voluntati et sensualis appetitus prefertur rationi recte tunc committitur peccatum mortale. Unde dicit Ambrosius quod est prevaricatio legis divine et celestium inobedientia mandatorum. Hec committitur vel omittitur quod lex divina precipit sive fiat illud quod prohibet. Ex quo dux primi peccati oritur. delectatio scilicet et concupiscentia. Quando vero bonum commutabile plus delectat diligitur sed non prefertur incommutabili et utilitas non prefertur honestati et voluntas nostra plus delectat amatur sed tamen quod non prefertur divine et animus contempserit non tamen prefertur iudicio rationis recte tunc non est mortale sed veniale, quamvis licet hoc sit preter legem non tamen directe est contra legem. Similiter autem appetitus rationi recte non prefertur nisi quando ei ab ipsa ratione consentitur, et in tali peccatum mortale committitur. non committitur si tamen prohibitus non inordinate moveatur. Cum illa inordinatio ad malum inclinet, licet ratio non consentit peccatum est aliquod quia aliquo modo ledit ordinem iustitie. Et quia in statu innocentie non movetur sensualitas nisi secundum rationis motum in isto statu homo non potuit sibi esse veniale peccatum. Nunc autem quia rationi repugnant sensualitas velimus nolimus

Ideo notandum habemus quantumcumque aliquid veniale peccatum
per plures motus / qui et si pluralitatem et ad
sigillatim possunt declinari Omnes tamen ullo
possunt caveri / quia sic sunt peccata ex se
erunt venialia peccata et ideo cito dicitur veniale
quia karitate dignum sit venia Unde cerua
cum tamen consentitur in completur si post sensum
delectacionibus confirmatur in opus tunc est plenus
consensus et per hoc peccatum consummatum quia venit
usque ad tercium .i. excessus ad supremam partem racionis
ex qua pendet plenitudo consensus Quia ratio non
solum in opus vincitur in delectacione est consensus
et ex quo inferior sequitur potenciam superiorem / Ideo
Si in delectacione inferiori ratio superior succumbat
et inferiori sponte obediat Ideo per hoc fit subversio
recti ordinis et ita [illegible] subversio iusticie
Item quod quantumcumque veniale peccatum licet minus
sive / Quod non solum imputatur ubi non
violenciam vero a quo ubi debet opponere et
cohibere Ne obtemperaret sponte et scienter
et in perpetratione omnis actualis peccati sit
aliqualis Mutacio primi peccati secundum explanaciones
doctoris precipue Augustini libro I de civitate dei

Consequenter autem descendendum est ad ordinem
peccatorum et specie Inter que quedam sunt
capitalia quedam venialia, quedam similiter
sive irremissibilia quibus prima Media
et postrema. Circa ordinem vero peccatorum capitalium
hoc in summa tenendum videlicet quod peccatorum actualium
unum est initium dux radix et fomentum uni-
forme caput sive capitale peccatum Unum inquam
est initium scilicet Superbia unde dicit Scriptura Initium
omnis peccati superbia Dux radix scilicet amor male
stabiliens et amor male attendens Triplex
fomentum scilicet terra que sunt in mundo scilicet concupiscentia carnis
concupiscentia oculorum superbia vite / Septiforme vero
caput videlicet Superbia · Invidia · Ira · accidia · Avaricia

gula luxuria. Inter que quinque precedencia sunt
spiritualia, duo vero ultima sunt carnalia.
Secundo autem ad intellectum predictorum hic est sciendum
primum peccatum mortale est actualis recessus a summo
principio. Recedere autem a summo bono ad quod esse non est
nisi contemptus eius vel in se ipso vel in suo precepto.
Contemptus autem eius est duplex. Necesse est quod
omnis mortalis peccati culpa seu offensa initium sumat
a duplici causa. Nullus enim contempnit preceptum vel
personam vel eius preceptum propter se nisi propter hoc quod
aliquid aliud vel velit acquirere vel timet
perdere. Hinc est quod necesse est omne peccatum actuale
originem trahere a duplici radice, scilicet timore
et amore, que radices sunt malorum licet
non eque prime. Nam omnis timor est ab amore.
Nullus enim timet aliquid perdere nisi quia
amat illud habere. Et ideo habet peccati fomentum
timor per quem fovetur et amor. Amor autem
mordinatus est respectu quantitabilis boni
et quoniam id est triplex, scilicet medium excellentem, exterius proprium,
inferius carnalis lasciviam. Hinc est quod necesse est
omnia peccata actualia radicaliter fomentumque
super sunt contracta. Ad quod cum anima mordinate
fertur omnia peccata actualia oriuntur. Et quia
hec fit secundum ~~[illegible]~~ modos septiformem
ideo septem sunt peccata capitalia. Ex quibus
generantur universitas vitiorum. Voluntas enim nostra
aut deordinatur quia appetit quod non est
appetendum aut quia refugit quod non est refugiendum.
Si quidem appetit quod non est appetendum respectu
boni et male seu quantitabilis vel apparentis. Bonum autem
est triplex et sic est superius excellens quod amat
superbia. Aut exterius et sic sufficiens quod amat
avaricia. Aut inferius et sic aut delectabile
quia ad conservacionem individuum et sic alimentum
quod est delectabile secundum gustum et appetitur a gula
aut quia ad conservacionem speciei et sic venereum quod est

delectabilis secundum tactum et appetitum alimentorum. Si autem voluntas
inordinatur quia refugit quod non est refugiendum
hoc potest esse tripliciter secundum triplicem modum refugiendi
Aut enim refugit bonum personale instructivum rationalis et sic
est invidia Aut bonum instructivum irascibilis et sic
est ira / Aut bonum instructivum concupiscibilis et sic
accidia Unde octavum capitale est principalia appetibilia
et tertium vero bonum quod instructivum est signum id est decimum
sunt septem peccata capitalia / Tamen sicut enim ipsius est
appetibilis vel delectatio Sic enim vero fugiendum est
vel dolor Unde ipse quod habet affectum libidinis
et non ad aliud adductum habet et penam. Omnium
tamen decem Capitalium quam deordinatus sit per lexos
et ultra alium deordinatorum ~~principalium~~ per propria
suo modo inflectunt Unde licet quod quis
per suum signum accipiunt habet bonum et ipsa delectatur
sive Nam invidia vult privatio bonum possidere
sive sorte et ita integraliter. Ira sine causa
et ita imperturbabiliter Accidia sine labore aliquo
et ita infatigabiliter et quantum non desinit
abstinet / Item magis contra in vitiorum sunt in tantum
ad hoc quod appetunt expergunda Vel ad ea que
respiciunt delectanda respectu quorum dicuntur peccata
Capitalia / Quia capita ex quibus manant alia
quamplurima /

De peccatis autem penalibus hec tenenda sunt
Cum licet malum culpe et malum pene
sint diverse malorum differentie / Quia tamen sic sit
peccatum quod etiam sit peccatum pena / Uno peccati unum modo
peccatum et pena peccati dicuntur illa que habent adiunctum
dolorem et cruciatum / Sicut Accidia invidia
et consimilia Alio modo specialiter dicuntur illa que habent
adiunctam maiorem deordinationem nature sicut sunt illa
quam vero ad que consequitur peccatorum reprobum Sic enim tradit
videlicet aut peccata que sunt in primum apostasiam
et plurima gehennalia penaliter et peccata pariter dicuntur et pena

pti. Ideo est dicit quod. Circa omnibus predictis.
Licet autem in deum dicatur peccatum et pena peccati bene
tamen est quia dicitur pena iniquitatum pena iusta
est et a deo. Nulla vero culpa iusta est nec
a deo sed tantum a libero voluntatis arbitrio.
Penam vero que recte est pena a deo est inflicta
que vero est culpa vel inclinans ad culpam
est ex corrupta vel actu. Preterea quantum ad culpam
predictorum. Hec est causa quare malum dicitur
recessum a deo primo principio per hoc quod nocet bono
aliquid adimendo de bono. Bonum autem
consistit in modo specie et ordine. Illud est
malum quod non est suo modo et ordine
corruptum. Ordo autem duplex est scilicet nature
et ordo iustitie. Ordo autem nature in bono
naturali ordo iustitie in bono morali. Item
bonum naturale in omni natura. Bonum morale in
voluntate habet consistere. Ideo ordo nature est
in omni natura. Ordo autem iustitie in voluntate
electiua consistit. Et quia voluntas est
iustitiam saltem mouens naturam ra-
tionis, hinc est quod ordo iustitie est
ordo non tantum factus sed etiam faciendus.
Ordo autem nature est ordo factus tantum.
Ideo malum potest privare ordinem nature
et ordinem iustitie. Hinc est quod duplex est malum
culpe scilicet et pene. Rursus quia ordo
iustitie est ordo voluntarius hinc est quod malum
capax est affectum voluntaria. Malum autem pene
est affectum involuntaria. Postremo ordo
iustitie qui inest voluntati est ordo faciendus.
Ideo malum culpe quod est privatio eius est
malum quod facimus. Et malum pene est
malum quod patimur. Et quia non est passio
nisi ubi precedit actio nec est actio ad

qua non sequitur aliqua passio. Hinc est quod nulla
est pena sine precedente merito culpe nulla
etiam est culpa quin comitetur aliqua pena.
Et quia causa finis a nobis est. Quod vero
non patimur potest esse a nobis et ab aliis et potest
a causa superiori ut inferiori. Ideo licet omnis
culpa sit a nobis non tamen omnis pena a nobis
immo quandoque est a nobis active quam inflicta, quam contracta
Et quia enim qui non facit quod non debet iustum
est pati quod debet. Ideo omnis pena inquantum
pena iusta est et a diuina prouidentia qua ad
culpas ordinata et ipsius culpe ordinatiua.
Similiter vero passio illa potest esse in ademptione boni
naturalis vel boni moris cum mali. Hinc est quod quedam
pena est mere pena quedam vero pena et culpa
pena boni moralis quod est iusticia non admittitur
nisi per iniusticiam que est culpa. Prima igitur pena
a deo est et secundum quod pena et secundum id quod est a deo
iniuste non instituente sed vindicante. Secunda vero
autem sit culpa secundum id quod est a deo non est nisi
solum quantum ad ordinem ipsa vero ut est
actu si sequitur ad actualem vel est contracta
si sequitur ad originalem. Si igitur ipse accipiatur malum
secundum quod est priuatio boni naturalis et affectio voluntatum
et malum quod patimur sic non coincidit cum malo
culpe in eadem licet sit annexum eis. Si vero
accipiatur large ut dicitur malum quod patimur
sive a nobis sive aliunde sive in natura sive
in voluntate sic coincidunt in eis sed non ad eis
vel secundum idem. Nam quod est in se culpa
est secundum participantes pena vel culpa ratione actuum
pena secundum ipsas passiones et sic patet quid per
quanto et quare aliquid dicitur simul peccatum et
pena peccati.

De peccatis autem specialibus sive irremissibilibus,
unum dicitur esse peccatum in spiritum sanctum hoc est verum de
Nam licet autem peccatum generaliter sit contra deum trinum
et unum appropriate tamen dicitur peccatum aliquod esse in
patrem aliquod in filium aliquod in spiritum sanctum
hoc autem peccatum in spiritum sanctum irremissibile dicitur in hoc
seculo et in futuro Non quia in hoc seculo non
possit dimitti sed quia raro dimittitur et vix
in hoc seculo [illegible] ad [illegible] modicam et [illegible]
[illegible] fiet remissio peccati in futuro quantum ad penam
huius autem peccati sex sunt species scilicet desperatio, praesumptio invidia fraterne
gratie impugnatio veritatis agnite, despectus
[illegible] obstinatio mentis et impenitentia finalis.
Quantum ad intellectum predictorum sciendum est, Cum enim
peccatum dicatur committi a potentia ratione et [illegible]
unde peccatum [illegible] triplex et spiritum
sanctum fiet quantum ad triplicem potentiam scilicet irascibilem
[illegible] et concupiscibilem et a libero arbitrio
procedit quod in se gerit insignia trinitatis scilicet
potestatis rationis facultatis scilicet quam rationis ipsius
[illegible] quod voluntatis, licet autem hec tria concurrant
simul ad omnem culpam, [illegible] autem hanc per suam
[illegible] est ratio ordinanda, alias, differenter
autem omnem facultatem est in ipsa. Cum enim est
ignorantia cum voluntate est malicia et inde est
quod [illegible] peccatum ex impotentia et in ignorantia
et malicia et potentiam attribuitur patri
sapientiam filio et voluntatem spiritui sancto, quod quemadmodum
est in patre quemadmodum in filio quemadmodum in spiritu sancto
Et tamen multo magis est in voluntate quam ipsa
voluntas, et voluntas ipsa est origo peccati.
Nullum peccatum adeo est voluntarium et merito
sicut est illud quod fit ex corruptione
existente in voluntate, Cum autem duo sint involuntarii
scilicet per violentiam et ignorantiam

Pri^m p defem ponitur Secdm p defectum sec̃ ...
volu̅tas sola corrumpatur sua. licet possit resiste
Et sequit hec malum esse aliquid eligere lz d̃
penitẽ ex certa malicia Et tale petm pecdit m̃e
ex impotentie voluntatis liberi arbitrij Et directe
impugnat gram spus sti Et quia me predicte
libertate arbitrij Ideo no habet tolerem spon
satoris Et ppter modicam Et qui nichil dz ei
que pertinet de penarum relaxare Cum vo dicitur
recte impugnat gra est p quam fit remissio pecti
Ideo dr irremissibile no quia ullo do possit
remitti sed quia quantum est de se directe est
impugnatiuu Medici et Remedij p quod habet fieri
remissio pecti Et quia remissio pecti fit adeo
p gratiam penalem inter Ecclesiam puniendum
Ideo differentia horum pecti impugnatur secdm quod
directe impugnatur grm spus penalem in se
sunt in comparacione ad deum a quo dicitur / sunt in
comparacione ad Eccliam in qua suscipitur / Si
in comparacione ad unitatem Eccle sic quia unitas
Eccle consistit in fide et caritate sunt singula et
veritas sic est dux p petm s. Inuidencia fraterne gre
Et impugnacio veritatis agnite / Si in cõparac
ad deum dantem tum unde sic sic cum quantum
ad Iusticiam magis sunt misericordia Et vnus
sic est dux peccatum vnum s. quod impugnat misericordia
Et hec est desperacio Aliud quod impugnat Iusticiam
Et hec impunitatis presumpcio / Si vo impugnat
spus gram penalem in se vel post / Sic est dux
quia gra penalis sunt retraheret a petis
commissis Et si caueret a committendis in primo est
obstinacio mentis In secdo est impunia finalis
vel desp quod finalis impunia dr spui non penitendi
Sic ergo est pctm in spum sanctum s.

Secundo arguitur quod fuerit impium et contumacie peccati
respectu ad finem, scilicet est sequela omnium malorum
que in hac vita nostra contingunt. Et maxime omnium
sunt ex peccato primi parentis. Et sic eius peccatum inventa
sunt a supplicia et consummacionem sine finem hic
in finali impium, et in eternum qui per illum de gehenna
ceciderunt. Aliqua vero quod impium illius peccatis
inventi sunt peccatores per liberari nisi intervenisset
gratia mediatoris Christi et ... incarnationem
ipsius de potestate ... salvari debet.
Cui omnis honor et gloria in secula seculorum. Amen.

Postquam predicta sunt aliqua de Trinitate
dei et de creatione mundi et cor-
ruptela peccati, restat nunc breviter aliqua
dicere de incarnatione verbi, per quod quidem
verbum incarnatum facta est salus et reparatio
generis humani. Non quia aliter deus genus humanum
salvare vel liberare non posset, sed quia
nullus alius modus tam congruus et conveniens
fuit ipsi reparatori et reparabili et reparationi.
Primo autem ad evidentiam predictorum, hoc est: cum
primum efficere non potuit nisi deus ipse
deum. Et non minus fuit eius conditus reparare
quam inesse producere, sicut non minus est bene
esse quam esse simpliciter. Decebat igitur non per alium
reparatorem esse quam deum summum, ut sicut omnia creavit
deus per verbum increatum, sic omnia reparavit
per verbum incarnatum. Cum ergo deus omnia fecit potenter
et sapienter et optime secundum benevolentiam, decuit
ut se reparacionem sua potentia propria benivolentiam
ostenderet. Quando autem potenciam quam coniungere extrema
summe distancia in una persona, quando sapienciam
et congruenciam quam quod ad perfectionem totius universi fuit
primum et ultimum verbum, scilicet deus, quod est omnium primum

et humane nature que fuit ultima omnium creaturarum
Unde benivolencia quam ipse deus pater suam saluti
acceperat formam suam ymmo hec tante benignitatis
est ut nobilius clemencius [illegible] nichil benignius nec
amicabilius cogitari possit. Conveniens ergo
erat hic modus dei reparatoris propter clemenciam
eius paternam et benivolenciam. Tercio
quia homo cecidit in culpam auctoritate sua et recessit
a patre potentissimo sapientissimo et benivolentissimo
Item decurrerat in infirmitatem ignoranciam
et malignitatem. Ac per hec deperdidit affectus amicabiles
amabiles et placabiles. Item deo necesse erat ad divinam
virtutem inclinandam ad lucem cognicionis et ad
benignitatem diligendam. Ad hec enim quod homo
ab isto statu reparacione convenientissimum fuit ut ei
condescenderet per suam presenciam videndo se iste visibilem
amabilem et imitabilem. Ergo non invisibiles
amabiles et placabiles non noverat nec amabat
nec sequebatur nisi solum visibilia et placida et
Item ad eruendum hominem de hoc statu verbum caro
factum est ut ab illo quem caro [illegible] cognosceret
posset et amaret. Ac per hoc et homo deum cognosceret
et amaret et imitaretur remediaretur a morbo
peccati. Postremo quia homo per se reparari
non poterat nisi reparacio inicium duceret a deo
amicicia et sua conciliaret quam solus deo
perdiderat. Et hoc non poterat fieri nisi per deum
in forma sua. Item conveniens fuit ut [illegible]
Et talis ad [illegible] reparacio non potuit nisi reparator
esset deus. quam deus [illegible] et homo
esset ille [illegible] ipse non [illegible] reparacio
status excellencie. Item amicicia dei et reparacio
non potuit nisi per mediatorem convenientem qui
manum posset ponere in utrumque et utriusque pro [illegible]
esset et utriusque amicus. Item deo sic fit deo per.

dignitatem sic filius hominis per humilitatem. Immo certe
vos inventus reparare non potuit nisi summa caritas
quam dimittere non debebat divina iusticia nisi
per satisfactionem condignam. Et quia sufficienter non
potuit nisi deus pro toto humano genere nec debebat
nisi homo qui peccaverat. Ideo convenientissime fuit
humanum genus reparari per hominem deum natum de genere Ade.
Item eo excellencius reparari non potuit nisi
per reparatorem excellentissimum. Nec amicicia reformari
potuit nisi per mediatorem amicabilissimum. Nec
iniuria utrumque? potuit nisi per satisfactorem
sufficientissimum. Excellentissimus autem reparator non
est nisi sit deus. Amicabilissimus mediator non
est homo. Sufficientissimus satisfactor non est nisi
sit deus et homo. Convenientissime fuit nostre
reparacioni incarnacio verbi. Ut sicut genus humanum
in esse exierat per verbum increatum et in culpam
ceciderat deserendo verbum inspiratum, sic a
culpa resurgeret per verbum incarnatum.

Cum igitur verbum incarnatum tria nobis
ostenderit scilicet unionem nature, plenitudinem
carismatum et processum passionis propter
reducendum genus humanum. Circa naturarum
unionem hec tria consideranda sunt ad intelligendum
incarnacionis misterium, scilicet modus operis
et tempus. De opere autem hoc tenendum secundum fidem
christianam quod incarnacio est operacio trinitatis per quam
fit assumpcio carnis a deitate et unio deitatis
ad carnem. Ita tamen quod assumpcio non tamen est
carnis simpliciter sed cum spiritu racionali secundum potencias?
vegetandi sentiendi et intelligendi. Ita ergo quod unio
non sit in unitatem nature sed persone. Non
quarumcumque sed divine. Non assumpte sed assumentis.
Non persone cuiuslibet sed persone filii verbi.
Et in quantum tota fit eius ut quicquid dicitur
de filio dei dicatur de filio hominis et econverso.

Exemplis in quibus exprimuntur duo [illegible] claudit(ur)
Rõ aut ad iusticiam [illegible] h(oc) est [illegible] iusticie
[illegible] vel solum a parte peccati inquantum est effectum
in procedendo [illegible] causa [illegible] est reparatum
remediando satisfaciendo & reconciliando. Item [illegible]
[illegible] aliquo effectum est a [illegible]
[illegible] quod omnia fecit [illegible] &
[illegible] quod [illegible] fecit [illegible] & [illegible]
[illegible] & operatum [illegible] est [illegible]
in rebus [illegible] hinc est quod [illegible]
operatum a tota trinitate [illegible]. [illegible]
[illegible] est inquantum est reparatum remediando
[illegible] lapsum fuerat & [illegible]
& [illegible] hinc est
solum [illegible] & [illegible]
quod [illegible] assumeret [illegible]
[illegible] magis [illegible] est pars [illegible]
Item [illegible] magis [illegible]
& magis a deo distat [illegible] fuit
& [illegible] & maior [illegible] &
[illegible] hinc est quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
Rursus Item [illegible] a [illegible]
reparatum est satisfaciendo & satisfacere non
est nisi ab eo qui debet & [illegible] & non debet
[illegible] homo. Nec [illegible] Oportuit quod
in satisfaciente [illegible]
[illegible] & duas [illegible]
quod natura [illegible] cum alia [illegible] pars
[illegible] nec quod ipsa [illegible] in
alium nam nec alia natura [illegible] in
[illegible] simpliciter & [illegible]
[illegible] hinc est quod [illegible] &
[illegible] in unitate nature
[illegible] in unitate persone
nec accidentis [illegible] in nullo supposito
& ypostasis. Et quia [illegible]

84

pt subsistere propter quod in propria ypostasi & deo illa
sed unio non potest esse in ypostasi seu persona hominis
sed dei. Ac propter hec per illam unionem proprium primum in
unum stare ypostasim secat scilicet suppositum humane
Nature & ideo tamen unica est ibi personalitas &
unitas personalis ex parte scilicet assumentis. Postremo
Anima a primo est prius ut est cum patre reconciliator
& reconciliatus & mediator. Mediatorem autem oportet
convenit dei filio in deo & incarnato. Mediatorem
namque est esse medium inter hominem & deum ad
reducendum hominem ad deum, angelum ad deum
conformitatem ad deum filiorum. Nullum autem magis
decet esse medium quam personam que producit & producitur
que est tercium medium personarum. Nullum quam magis
decet reducere ad deum angelorum quam illum quo
scilicet pater declarat, quod est visibile carni
sicut et verbum carni. Nullum quam magis decet
reducere ad conformitatem quam eum qui ymago
est patris. Nullum quam magis decet fieri filium hominis
quam ipsum filium dei. Cum ergo in deo solo filius
hominis & dei racione incarnacionis. Et quamquam
unum creatum sit eadem ipsa nec se sed eadem
Nunc est quod necesse sit communicacio ydyomatum
Nisi sit vocabulum in quo repugnancia includitur
Sicut illa in quibus includitur respectus unius
unius vel ad alterum sicut unire incarnari
assumere & assumi. Vel negacio alicuius cuius
oppositum alteri competit sicut incipere esse, creari
& complacuit in quibus instancia fieri contra regulam
prohibitam predictam eum predictum.

De modo incarnacionis hoc quod Angelus
nunciavit virgini Marie missus in incarnacionis
preparacionem ipsa virgo credidit & concepit
& consensit. Spiritus sanctus supplevit in eam ad sancti-
ficandum & fecundandum. Cum virtute virgo concepit filium
dei virgo peperit & post partum virgo
permansit. Corpus autem non solum

Carnem virgineam carnem creatam et obvolutam
nullo peccato obnoxiam sed omnino sanctam et immaculatam
Fuit enim mater dei et est dulcissima
virgo maria. Secundo ut ad culpam
predictorum hoc est Nam incarnacio est opus
manans a primo principio mirabilius est operatum modo
congruentissimo / modo communissimo et completissimo /
Decet enim cum summis operari congrue Decet
enim operari largitatem communiter et virtutem
operari perfecte / Primum quo est a primo principio operante
modo congruentissimo / et congruentissimus modus est quod
Medicina ex opposito respondeat morbo et reparacio
lapsui et remedium detrimento. Cum generis humani
lapsum fecerit fuerit per dyabolum sexum suggestum
et per sexum mulieris deceptum et per generacionem
concupiscentialem transfunditur originale peccatum
in plebem Oportuit quod econtra hic esset Angelus
bonus suadens bonum ~~suadens bonum~~ et virgo
bona credens et consenciens in bonum suasum Et omnibus
spiritus sancti sanctificans et fecundans ad conceptum
immaculatum Ut sic Iura cursus currerent Nam per
hoc sicut mulier per dyabolum decepta et per virum concepit
cognita et corrupta transfudit in omnes culpam
morbum et mortem Sic mulier per angelum
erudita et per spiritum sanctum sanctificata et fecundata
absque omni corrupcione tam mentis quam corporis
prolem generaret que omnibus ad ipsum venientibus
daret graciam sanitatem et vitam Rursus
Nam a primo principio est incarnacio reparante
modo communissimo Nam per ipsum incarnatum reparatur
~~[illegible]~~ lapsus hominum et Angelorum
utpote celestium ruinam et hominum lapsus
reparatur secundum utrumque sexum ut medicamentum
sit quod omnibus decentissimum sunt quod ad incarnacionis
misterium fuerit concursus Angeli mulieris et viri.

Angeli ut demonstratur in lectionibus virginis ut conciperet
tunc vero ut concepte prolis, videlicet Angelus ga-
briel esset nuncius patris cum virgo immaculata
esset templum spiritus sancti prolis concepta
esset ipsa persona verbi. Et per hoc in
conceptione communis reparatione omnium quibus fiet
concursus trium de triplici creatura scilicet
divina angelica humana. Ad insinuandum non
solum trinitatem dei verum etiam qualitatem largitatis
et liberalitatis reparatoris sui. Etenim liberali-
tas spiritus sancti apparet et sanctificatio virginis
in qua parata fuit verbi conceptio. Hinc est quod
licet istud opus sit a tota trinitate, per
appropriacionem tamen dicitur virgo concepisse de spiritu sancto.
Proximum etiam est a patre predicto ex parte complexionis.
Hinc est quod in complexione in concepcione debita fuit
in prole. Fuit in concepta. Fuit et in virtute
concipiente. Prima complecio debita debuit esse in
prole. Hinc est quod in instanti concepcionis non tantum
fuit sanctus deificus, verum etiam perfectus
consummatus, verum sanctificatus per animam et deificatus
per deitatem unitatem, ut sic virgo dei
filium vere conciperet per unionem carnis ad deitatem
"sancto mediante" spiritu rationali, per quem carnem per
medium congruere caro est idonea ad unionem.
Secunda vero debita complecio debuit esse in concep-
ta ex quo tribus modis tribus modis producti
homines preexstiterant, primum nec de viro nec de
muliere sicut in Adam, secundum de viro sine muliere
sicut in Eva, tercium de viro et de muliere sicut
in ceteris communiter. Unde decuit ad complendum
universi quartum modum introduci, ut scilicet esset
de muliere sine viro, sicut decuit per virtutem opera-
toris summi. Tercia vero debuit esse complecio
in virtute. Hinc est quod in concepcione filii dei simul
concurrerunt virtus increata, virtus infusa et virtus
incorporata, virtus innata. Multas preparant unitas.

Infusa septuaginta(?) proficiendo virtutes innata subito perficit
quod non potest a virtute creata nisi successive fieri.
Et sic beatissima Maria virgo mater fuit completissimo
modo repleta filium dei concipiendo absque viri semine
spiritu sancto. Nam cum in mente virginis amor spiritus
sancti singulariter arderet ideo in carne eius
virtus spiritus sancti mirabilia faciebat gratia scilicet plena [illegible]
et plena admiratione et plena elevatione naturam [illegible]
quod corporis illa mirabiliter conciperet.

Decime vero decimo quod hic tenendum est quod licet
deus a suo proposito potest dimittere noluit
tamen nisi in fine seculorum perdere legem veterem
et legem figure post patriarchas et prophetas quibus
et per quos fuit dimittendum repromissa per quod dimittere
[illegible] est tempus in fine temporis et plenitudine
unde quod dicit apostolus ubi venit plenitudo temporis
misit deus filium suum factum ex muliere factum sub lege
ut eos qui sub lege erant redimeret. Secundo eciam
ad [illegible] predictorum hoc est. Nam dimittere
est opus primi patris [illegible] quod debet [illegible]
sui liberalitatem arbitrii sui sollicitudinem remedii
et sui integritatem [illegible]. Nam peritissimus artifex
in agendo omnia hec attendit. Nam [illegible] liberalitatis
arbitrii hec requirebat ut ad nichil [illegible]
sed dimittit deus genus humanum reparare ut salutem
inveniret qui vellet querere salvatorem. Nemo
vero vellet salvatorem querere nec salutem
per quem inveniret nisi cum quis medicum nisi
cognosceret morbum nisi quis doctorem nisi
cognosceret se ignorantem nisi quis adiutorem
nisi cognosceret se impotentem. Unde [illegible]
homo in [illegible] lapsus adhuc supplebat
de [illegible] et virtute [illegible] dei [illegible] legis
nature in qua convinceretur de ignorancia et per
[illegible] impotencia ad [illegible] supplenda
de virtute quam deberet. Non deest qui faciat

Sed deest qui iubeat. Addidit legem preceptis moralibus
erudientem et cerimonialibus aggravantem ut hic in-
structus et castigatus impotenciam confugeret homo ad divinam
misericordiam et graciam postulandam que data est
nobis in adventu Christi. Unde post legem nature
et prophetis subsequentibus debuit tercio venire ubi pro fine
etiam sublimioribus remediis requirit ut crederet
fide firmissima et amaret amore ardentissimo
tamquam misterium secretissimum et saluberrimum. Unde
convenientissime fuit ut ante Christi adventum
precurrerent multa testimonia prophetarum tam explicata
in verbis quam implicata in figuris ut multis et
firmis testimoniis quod erat secretum fieret certum
et indubitabile ad credendum. Precurrerent eciam multa
plurima et ardentissima desideria ut plurimum
desiderium [illegible] expectaretur. Et percunctum
differretur dilatum amplius desideraretur et
diu desideratum fervencius amaretur et gaudiosius
susciperetur et pollicitum teneretur. Postremo etiam
intrinsecus et processus universi requirit ut universe
sunt ordinata conditio ad laudem et gloriam. Et hoc
conprehensibilis universum esset perfectissimum inter omnia
opera divina et processus dei esset ab imperfecto ad
perfectum et non esset huiusmodi conprehensio debuit
fieri in fine temporum sicut primus homo qui erat
totius mundi complementum ornamentum ultimo fuerat conditus
sexta die ad totius mundi complementum. Sic secundus
homo totius mundi reparationis complementum in quo primum
principium coniungitur ultimo scilicet deus cum limo fieri
in fine temporum hoc est in sexta etate que est
etas apta ad conceptum et ad evacuationem
conceptum et ad transitum a statu turbinis ad
quietem que omni competit sexte etati decursus
mundi propter similitudinem. Filii dei etiam ideo adventus
Christi fuit in tempore legis gracie et in conpletione misericordie

Reprimisse et in p(rese)nti etate sexte et h(ic) cum dicitur
plenitudinem quia lex gr(ati)e implet legem scripture
et solum precepta implet [illegible] promissionem et
sexti etas p(er)fectionis vite seminarii fuerit in
plenitudinem temporis q(uia) in adventu filii dei
d(icitu)r ipsa plenitudo temporis. No(tandum) ergo hoc quod in cuius
adventu temporis fuerit sed quam prophetica misteria
implerentur. Debuit autem Christus non debuit venire
in primo tempore quia adveniens cum esset necessarius
festinum fore nec differre usque in finem ultimum
quia R esset minimum tardius debilis cum
Salvatorem inter tempus male et tempus iudicii
ut in medio introducere tempus remedii debebat
mediatorem q(ui) membrorum suorum p(er)fecte q(ue) sequi
debebat ducere p(er)fecti [illegible] ostendere cum esset
oportunitas fruendi ad breviter et hoc est
in fine temporis et inter terminum et in p(ro)ximatione
ad finale iudicium ut p(ro) timore iudicii stimulati
et p(ro)pter attenti primi et p(ro) p(ro)fectum [illegible]
animati vigorosi et p(er)fecte sequantur ducem
de virtute in virtutem usque pleniu(s) ad brevium
felicitatis eterne. /

De plenitudine carismatum spiritualium

Postquam viderunt nobis plenam iuventutem
quantum ad primum nostrum / considerandum est quantum
ad pluralitatem carismatum spiritualium. Circa
que considerandum est plenitudo gr(ati)e in affectu
deinde plenitudo sapientie in intellectu / et postremo
plenitudo meriti in opere et effectu /
De plenitudine igitur gr(ati)e in affectu in Christo
hec tenenda sunt q(uod) in Christo a suo tempore
fuit plenitudo gr(ati)e quantum ad gr(ati)am singularis
p(er)sone / quantum ad gr(ati)am capitis / quantum ad gr(ati)am
unionis. Ita q(uod) p(er) gr(ati)am singularis p(er)sone habuit
omnes culpe immunitatem / et quantum ad actum et
quantum ad posse / quia nec peccavit nec peccare
habere potuit / per gr(ati)am aut unionis dignus

Non tamen felicitate glorie vnum circa Adoracione Karitatis
que est culmen venustate solis dei et beate s.
Per gratiam vero capitis influit motum et sensum in
vniuersos qui ad eum accedunt vel per fidem
certam vel per fidem factam sive adventum eius
precesserint sive secuti fuerint Nam et qui
precedebant et qui sequebantur clamabant osanna
filio dauid. Ratio autem ad Jus(ticiam) predictorum
hec est. Quarta reparacio est operacio primi
principii quod ab ipso manat secundum liberalitatem
et ad ipsum refluit s. conformitate gracie
cum et manat adeo liberaliter et reddit hominem
deiformem Cum ergo reparatio primi principii
reparat et omnes res plenum et perfectum est in
suo fonte et origine quam alibi Necesse est
quod in principio nostre reparacionis scilicet xpo deus fuit
omnis gratie plenitudo Etenim reparatio primi principii
in reparando non tamen traxit rationem principii primi
medii et summi Summum quidem in satisfaciendo
medii in reconciliando et primi in superinfluendo
Ideo necesse est quod in xpo fuit plenitudo
trium summi satisfaciendi medii reconciliandi et
primi superinfluendi Cum igitur summum ad
satisfaciendum condecens necesse esse deo placitus
Ac per hoc perfecte a peccato dimitti et hec non potest
esse nisi per donum diuine gracie in aliquo homine
Necesse fuit in xpo gratiam ipsam sanctificantem et
conformantem quam vocamus gratiam singularis persone
Sursum Cum medium ad reconciliandum
conueniens non est habent in se vtrumque naturam
superioris et inferioris admirabilem et adunitatem
et hoc fieri non valente nisi per summe dignitatis
et glutinum vnionis Necesse est in xpo ponere
glutinum super cum gratiam et omnimoda reuerencia
veneranda quam vocamus gratiam vnionis Tercio
cum xpus homo est super omnia benedictus deus

Et ideo multa latere veniunt dicendus Postumo Quia
primum ad influendum efficacem non est nisi habet in se
plenitudinem fontalem et originalem qui vero in
est plenitudo sufficientie sed cum superhabundantie,
Ideo necesse est per unum Christum esse plenum gratie
x et veritatis, Ita quod de plenitudine eius accipere valeat
universitas iustorum, Sicut universa membra a capite
recipiunt influentiam Motus et sensus et propter hoc dicitur
hec gratia, gratia capitis . s. Christi eo quod sicut Caput
habet in se sensuum plenitudinem et ceteris membris
est conforme, ceteris quod prodest ac ceteris huiusmodi
prestat influentiam, que ipsi capiti uniuntur.
Sic Christus habens gratiam in se superhabundantem et nobis
consilio in natura preteritorum solus et iustus ceteris quam
ad ipsum accedunt prestat huiusmodi gratie et sensus per quem
fit sensus et motus in spiritualibus Et quia ad ipsum
accedere est per fidem vel per fidem sacramentorum Et
fides Christi eadem est in preteritis in presentibus et futuris
Ideo ratio influendi in Christo patuit respectu
omnium tam preteritorum qui precesserunt quam ac futurorum
in Christum credentium et in ipso renatorum qui per
fidem applicantur Christo et per gratiam influentem
fiunt membra Christi et templa spiritus sancti Non per
hec filii dei patris quia nexu admirabili per
indissolubile vinculum caritatis quod sicut distantia
locorum non dividitur sic nec distantibus temporum separatur
Ac per hec omnes iusti ubicumque sint et quicumque
fuerint unum efficiunt corpus Christi mysticum sensum
et motum suscipienda ab uno capite influente
secundum fontalem radicalem et originalem plenitudinem
omnis gratie in ipso habitantis sicut in fonte.

De plenitudine vero sapientie Christi in intellectu hec tenendum
est quod In verbo incarnato Christo scilicet deo nostro
Non solum fuit omnis sapientie plenitudo respectu ad
cognita vero etiam quantum ad cognoscendi modos

et diuinas. In Christo namque fuit cognitio sempiternalis
et etiam tres cognitiones temporales ex parte spiritus et
mentis. Et hec fuit triplex quia quedam per naturam quedam per
gratiam et quedam per gloriam. Unde dupliciter fuit et ut deus
et ut homo, et ut comprehensor et ut viator et
ut illuminatus per gratiam et ut vere fortunatus. Et ita in
vniuerso fuerunt in Christo quatuor modi cognoscendi.
Primus est secundum diuinam naturam, et hac cognouit eterna
alia et possibilia finita et infinita cognitione actuali
et comprehensiua. Secundus est per gloriam et hoc modo
cognouit omnia actualia et finita cognitione
actuali et comprehensiua, infinita non cognouit
habituali vel expressiua. Tercius est per gratiam
et hoc modo cognouit omnia pertinencia ad huma-
ni generis redempcionem. Quartus est secundum naturam integram
que fuit in Adam et hoc modo cognouit omnia
que pertinent ad vniuersi constitutionem. Quintus secundum
experimentalem experienciam et hoc modo cognouit ea que
veniunt ad exteriorem sensum secundum quem modum dicitur
quod didicit ex hiis que passus est obedienciam.
Ratio autem ad intelligentiam predictorum hec est. Quia
Deus reparatur preparare est nobis reparare per
liberalissimam gratiam sic est per prouidentissimam
sapientiam. Quod est secundum ordinem sapiencie conditum
fuit non potuit absque luce et ordine sapiencie
reparari. Et ideo sicut Christus diuinus esse debuit
ab omni culpa sic elongatus debuit esse ab
omni ignorancia. Ac per hoc debuit refulgere
super sapiencie lucem et refulgenciam quam perfecti
perfectiorem cognitionem habuit secundum vtramque naturam
et potenciam cognoscitiuam et secundum omnem rerum
existenciam. Et ita ipse debuit esse in celi
Arte in humana mente et in ipso genere rerum sunt

Xpm habet haut deformem vel aliquam Anima vero
eius triplicem potest cognoscere in arte, scilicet vel ab ipso
Artifice, vel ab alio artem contemplante,
Similiter dicitur habet quia et cognoscere in verbo
tercio per acquisicionem que Xpo non competit propter
imperfectionem vel per habitum infusum Sciendum quod ad
perfectionem propriam plenitudinem gratiam sunt quibus modis
predictus [illegible] in Xpo deo homine ut in arte creata
cognoscit res et per unionem et per gloriam comprehensoris
in verbo sunt et habitum [illegible] infusum Sicut
Sancti dei per speciem [illegible] In Christo vero gratie cognoscit
[illegible] et memorie et [illegible] que in nobis sunt
rem incognitam cognoscit In Xpo aut secundum unum modum
cognoscere fecit secundum modum alium Cum enim divina sapientia
Virtus et operatio est immensa Sciendum quod secundum primum
modum qui est per unionem [illegible] infinita actualiter
comprehendit Quomodo enim ineffabili modo simul
Infinito divinus infinitas est finita Anima vero
creature quantumcumque sublimata finita est potentia
Virtus et operatio Ita tamen quod mens humana
non quiescat nisi in bono infinito Nec tamen illud
Xpe comprehendit quia infinitum non comprehenditur a
finito accepta comprehensione Xpe Sciendum quod
quantum ad secundum modum cognoscendi Anima Xpi per
gloriam comprehensionis capit quantum potest capere non
finita per bonum infinitum [illegible] finita cum est
Sicut vita [illegible] ad finita se extendit
actualiter comprehendendo ad infinita vero habitualiter
vel [illegible] non tamen potest anima [illegible]
verbo nec in sua nec in aliquo alio Finis
Anima [illegible] opus [illegible]
Sciendum quod secundum tercium modum cognoscendi per
gratiam perfectissime cognovit Xpi anima que spectat

ad reparacionem nostram Longe excellencius et melius
quam aliquis prophetarum vel eciam angelorum et apostolorum
Octava Nam homines bene instituta natura erat
omnibus creaturis posset et ipsas nosse tamquam
eas que debebant sibi servire sicut patet homines
considerantes hinc est quod quantum ad quantum modum cognoscendi
cognovit Christus omnia que pertinent ad mundanam
mathematicam constituendam longe excellencius quam Adam
Postremo Nona species non est propter hunc vel nisi
sit abiecti peccati hinc est quod sicut eciam omnium sensitiva
non sunt cognoscebant omnia sed modo hoc modo
illa modo quo oportunum est ad reparacionem humani generis
faciendam.

De plenitudine vero meriti Christi hoc tenendum est
quod in Christo duo sunt omnibus meriti perfectio
et plenitudo. Primo quantum ad eum qui meretur quia
Cuius — non tantum erat homo verum eciam deus. Secundo quantum ad tempus
quando — in quo meretur quia ab instanti concepcionis
usque ad horam mortis. Tercio quantum ad illud per
per quod — quod meretur quia per perfectissimum habitum
caritatis et perfectissimum exercicium virtutis in orando
Cui — in agendo in paciendo. Quarto quantum ad eum cui
meretur quia non tantum sibi verum eciam nobis hominibus
quod nobis — omnibus iustis. Quinto quantum ad illud quod meretur
nobis quia non tantum graciam, veniam, graciam et
veniam, non tantum gloriam spiritus sed eciam stolam carnis
quid sibi — et apercionem ianue celestis. Sexto ad id quod quantum
meretur sibi quia licet non mereretur glorificacionem
mentis quam habebat meretur tamen glorificacionem
corporis et acceleracionem resurreccionis et clarificacionem
quo modo — sui nominis et dignitatem iudiciarie potestatis. Septimo
quantum ad modum quo meretur. Cum enim triplex
dicatur quibus meritis scilicet de indebito simul de debito
vel de debito magis debitum, vel de debito uno

faciendo debitum alio deo sunt hiis modis meruit (s. tali)
nobis / Et tali modo meruit sibi / facientem hanc
plenitudinem ~~[struck]~~ divine gratie spiritus sancti / per quam
Christus simul erat beatus et in statu merendi / Ita quod
sic eius meritum omnia nostra ~~[struck]~~ merita hic fundavit /
[...] ad Iustificationem peccatorum hoc est Racio Cum
in primo reparatore Christo et domino nostro necesse fuit
plenitudo gratie et sapientie / que sunt nobis origo
virtutis et sancte vivendi Necesse est quod in Christo fuit
plenitudo et perfectio omnis meriti secundum omnes
modos plenitudinis / Racio eius in Christo fuit
plenitudo omnis gratie et unionis [...] quod erat
deus ab instanti conceptionis habens gloriam comprehensionis
liberi arbitrii / Hinc est quod necesse fuit perfectio
meriti / Et quantum ad excellentissimam dignitatem merentis
et quantum ad [...] cedam opportunitatem temporis /
Rursus Racio fuit in eo plenitudo gratie
singularis persone per quam habuit summam caritatem
et omnes virtutes perfectas quantum ad habitum et operationem
Necesse fuit quod in eo fuit plenitudo meriti / quantum
ad id quod contingit meritum / cuius dicitur est radix
caritatis et actus multiplices virtutis / Triplex
Racio fuit in eo plenitudo gratie capitis per quam plenissimam
habuit influentiam in membra sua / Hinc est
quod plenitudinem habuit meriti non tam respectu
sui quantum sed etiam respectu nostri / Cuius sunt omnia
spiritualia que habemus vere deitatis sic meruit contulit
vere assumpte humanitatis sine ~~[struck]~~ bona scilicet
perpetue vite felicitatis / Postrema Racio
tanta et consumata plenitudo necesse poterat
in Christo sanam et perfectam felicitatem secundum suam
partem superiorem licet dispensatione per tunc non
esset in statu vie / Hinc est quod perfectam habuit
meriti quantum ad id quod meruit sibi / Gloriam non glorie

et beatitudinem anime generatim que non alias in ipso interim
anticipabat sed solum illa anime quibus status vie stare
non potuit sicut stolam corporis cum glorificatione et huius
sue excellentissime dignitatis. Hinc est quod proficere
meriti quantum ad modum merendi. Anima enim in ipsa
ab instanti conceptionis sue perfectissima plenitudine
stitit omne meritum quod potuit mereri ipse tunc
sui. Sed per hanc debito modo pro modo fieri potuit
debitum alio modo. De indebito ad debitum. Vel de
debito magis debitum fieri non potuit plus. Quia
ullo modo potuit in sanctitate proficere cum a principio esset
perfectissimus. Hec tamen fecit nobis. Qui nullo unquam
iustificationem per gratiam proficimus in iustitia. Et
per eternam gloriam coronamur. Ac per hoc in merito
Christi radicata sunt omnia merita nostra. Sine satisfac-
tione penitencie / sine victoria vite eterne / quia nec
ab offensa sumus boni digni sumus absolui. Nec
ineffabilem eterni premii que deus est digni sumus
lucrari nisi per merita hominis dei. Cum dicit
ysa. 26. passionis et mortis. Opera enim nostra operatus
es in nobis domine. Ipse namque est deus cui
propheta dixit: Deus meus es tu quoniam
bonorum meorum non eges.

Postquam autem verbum incarnatum consideratum est
primo ut viator / comprehensor. Nichilominus
plenitudine caritatis. Deinde considerandum
tolerancia passionum. Circa quam considerandum
est primo status pacientis. Secundo modus pacien-
tie eius passionis. De statu vero pacien-
Status pacientis
tis hic tenendum est scilicet quod Christus assumpsit non tamen
quamlibet sed eos defectus omnium. Assumpsit
enim penalitates corporales ut famem sitim
lassitudinem. Assumpsit et spirituales ut
tristitiam et timorem. Nec tamen omnes
corporales assumpsit sed sic defectus consuetudinum

Multiformiter nec omnes spirituales sunt sed ignorancia
et rebelliones carnis / nec qualiter cumque / quia
sic necessitate patiendi subrepsit ut tamen nichil
possit pati invite / nec secundum voluntatem divinam
nec secundum voluntatem rationis / licet passus fuit quam volens
sensualitas et carnis / sicut exprimunt verba salvatoris
cum dicit / Non sicut ego volo sed sicut tu vis /
Ratio autem ad intentum predictorum hec est / Nam cum
deum reperitur in reconciliando nostrum habeat
mediatoris officium / ideo necesse est quod habeat
convenientiam cum utroque extremorum scilicet cum deo quantum ad naturam
convenientiam quantum ad ea que sunt circa naturam deus quo-
que justus et beatus immortalis et impassibilis / homo
lapsus est peccator et miser passibilis et mortalis
necesse fuit mediatorem dei et hominum ut posset
homines reducere ad deum vel deo coniungere / et in
justicia et in beatitudine cum homine non in passibilitate
et mortalitate ut sic hominibus mortem transeuntem et
beatitudinem permanentem / habere indicaret et patri miseria
ad vitam beatam / Sicut econtra angelus malus
hominibus immortalis cum peccator et injustus fuit
mediator fallacis cadere in culpa et miseria
per suggestionem suam / Cum ergo christus mediator
debuit habere justiciam et beatitudinem fruitionis cum
mortalitate et passibilitate / hinc est quod simul debuit
esse viator et comprehensor / Et omnem eius statum
aliquid habuit in se / secundum quod dicitur assumpsisse / De
statu innocentie petii immunitatem / De statu nature
lapse mortalitatem / De statu vero glorie beatitudinem
fruitionis perfecte / Rursus cum penalitates
viatoris sicut sunt ista quatuor scilicet post peccatum originale
infecta: scilicet ignorantia, difficultas / Malicia
et concupiscentia / sicut vero patet ex predicta innocentia
hinc est quod has non assumere debuit Nec assumpsit
Cum vero pene que sunt conitalitate viatoris perfecte et

et testificantur humanitatis. Non ex simulatione ille sed quia
veraciter humanam naturam in se habuit, sicut fames
sitis abstinentia alimenti tristicia et timor in
passione monstrant. Hinc est quod illas debuit assumere
et assumpsit. Postmodum cum illis temporibus
debuit intrinsecus aliquam penam sustinere. Et hoc
expetit contra ordinem divine iusticie. Nullus enim
mortalis vult mori et pati secundum appetitum nature
quam naturaliter refugit mortem. Hinc est quod christus
mortem debuit habere huiusmodi penalitatum. Sic
tamen compaciebatur propter penam inferre, secundum rationem. Non
solum propter beatitudinem et dilectionem compotentem
per quam potuit repellere eam, sed etiam propter perfectissimam
immortalitatem que secundum ordinem naturalis iusticie
mortalis prohibetur pati inpetere, sed eam patiebatur
ut eam cum hec esset contra naturalem inclinacionem
et appetitum nature, que est in potencia et carne.
Et hinc est quod christus omnis secundum omnem rationem,
voluntate carnis experiebatur quam passionem
refugiebat non diceret: Transeat a me calix
iste, voluntatem rationis patris voluntati conformabat
et appetitum carnis subdiderat: Non mea
voluntas sed tua fiat. Et sic una voluntas
non est contra alteram. Nam secundum voluntatem
divinam quod iustum erat volebat, secundum voluntatem
rationis iusticie conspexit, sed secundum voluntatem carnis
penam recusavit, sed tamen iusticiam non repugnavit.
Et sic unaqueque voluntas quod suum erat exigebat
et quod ad se pertinebat sequebatur. Voluntas divina
iusticiam, voluntas rationis obedienciam, voluntas
carnis naturam. Et propter hoc non erat in christo colluctacio
et pugna sed pacifica ordinatio et singularis
ordinata.

Modus patiendi

De modo autem patiendi hoc tenendum est quod
christus passus est passione generalissima
passione acerbissima, passione ignominiosissima

passione inferni per terram sed vniuersaliter. Passione
inquam generalissima / quia ad naturam humanam non solum
secundum omnia membra corporis pro hac vincentem secundum
omnes eius potencias / Licet nichil pati posset secundum
diuinam naturam. Passus eciam est ex passione
acerbissima quia non solum dolendo vt patet
per sensum sed eciam condolendo vt compaciens
propter nostrum defectum. Passus est ex passione
ignominiosissima / et propter patibulum crucis / quod erat
supplicium pessimorum / et propter consorcium nequiorum scilicet
Latronum cum quibus erat deputatus. Passus
vero est passione peremptoria per separacionem anime
a corpore / salua tamen vnione vtriusque cum deitate.
Quinta racio est que dicitur de salute nature
quam semel assumpserat aliquam perhennitatis
[illegible] aut ad lapsum per dictorum hoc est. Anima
separatum prout sit ordinate producit / sic et
ordinate reparari debent [illegible] hominum / Set
non reparari debuit vt salua sit libertas arbitrii
saluus esset honor dei / Saluus eciam ordo regiminis
vniuersi. Anima reparari debent salua libertate arbitrii
reparanti dando exemplum efficacissimum. Exemplum autem
illud efficacissimum est quod incitat et informat
ad altissimam virtutem / Nichil autem magis informat
homines ad virtutem quam exemplum tollerandi mortem
propter iusticiam et obedienciam diuinam. Mortem
inquam non quamcumque sed penalissimam. Nichil
vero magis incitat quam tanta benignitas / quia
pro nobis altissimus filius dei absque nostris
meritis / immo cum multis nostris demeritis
posuit animam suam / Que benignitas tanto magis
ostenditur quanto pro nobis contumelia et abiectione
sustinuit pati voluit deus / Cum unico proprio filio suo
non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum

Gnalis
Acerbis
Ignominios
Peremptoria
Salua Libertate arbitrii

Quod non videtur aliud nobis deerant. Ergo demum
ad ipsum amandum et amatum imitandum. Tercio [illegible]
Salvo honore dei — humanum reparare debuit salvo honore dei. Ideo
reparavit offerendo aliquam satisfactionem.
Est autem satisfactio honoris debiti deo impendi
honore autem subtracto deo per supplicium et mo-
dicum importu rei ad quam homo astringitur ultra
meliorem restitutio quod per humilitatem et obedientiam
ad eam rem ad quam ullatenus tenetur. Cum
ipse Christus solus inter homines fuerit ullatenus
certe debitor mortis cum semetipsum exinanivit
et factus est obediens usque ad mortem.
Complacuit deo quia non imputavit per obedientiam
[illegible] per [illegible] et abstulit [illegible]
sumere per [illegible] dei placuerat. Postmodum
Salvo ordine regiminis universi — humanum reparare debuit salvo ordine regiminis
universi [illegible] per remedium convenientissimum reparavit.
Convenientissimum autem est ut contraria contrariis curentur.
Cum ergo homo volens esse sapiens ut deus
peccavit in ligno vetito vetitum delectando
Item quod prelatus est ad libidinem elatus in
precepto. Nec per hoc totam [illegible] inferiorem
est et perdidit [illegible] et incurrit debitum mortis.
Ideo conveniens est quod homo reparetur contrariis
remediis. Deus factus homo voluit humiliari
et in ligno pati et contra [illegible] pati
passionem [illegible] contra libidinem passionem [illegible]
Et contra precepta passionem [illegible] contra mortem debitam
et mortuum pati mortem non meritam sed voluntariam.
Cum ergo humanus [illegible] inficit in voluntate
non solum corporis et animae [illegible] omnis corporis
partem et omnes animae potentias. Ideo conveniens est quod
Christus passus est in omni corporis parte et in omni potentia
animae et in speciali [illegible] deo.

Debebat ut ratio et propter unionem sui ad supera /
et simul parebat ut ratio et propter conversionem ad
inferiora / Quia Christus autem viator et comprehensor
sunt. Tercio Quia libido[?] vehemens[?] ut fierent
in nobis sensum et carnem. Et quantum ad rationalem
et quantum ad sensualem partem / Unde est quod Christus et
sensibiliter passionem perpessus est / in mente et animi[?]
compassus in anima. Et quia in carne autem maior
membris complexionis et perfecta bonitatis sensum
in anima non summa erat ad deum et summa
proximus ad proximum. Unde est quod utrique dolor fuit
intensissimus. Quarto quia timor supplicii aliquando
consurgit facilius ex ipsius[?] aliquando ex consuetudine
et alterum laude[?]. Et ideo ad removendum omnem supplicium
passus est Christus utroque genere ignominie scilicet in se
parentes[?] et in comunitate quam habuit in passione.
Postremo Quia hoc omne non attingebant nisi
deum impassibilem sed solum humanam. Unde est
quod in morte Christi licet facta sit divisio anime
a carne ut hic salva esset unitas persone /
et unio tamen carnis quam deitas cum deitate /
Et quia divina[?] ... ad corpus fuerat homo et
fuit unum. Unde est quod Christus non fuit homo in illo
triduo licet anima et corpore unita esset ad verbum /
Sexto Quia mors in humanitate non potuit mortem
inducere in persona quod ipsa fuit vita. Ideo mortua
est mors in vita. Et per Christi mortem absorpta
est mors in victoria. Et per[?] mortis devictum[?]
Et per hoc homo a morte et a morte per virtutem
mortis Christi tamquam per remedium efficacissimum liberatur
De exitu autem Christi passionis et circa hec
indubitanter tenendum est scilicet quod anima Christi
post passionem descendit ad infernum sive ad limbum. Exitus Passio[nis]

Ad liberandum non omnes sed eos qui ut membra
xpi decesserunt per fidem veram vel per fidem futuri
Post hac tertia die resurrexit a mortuis resumendo
corpus quod prius dimiserat / sed non tale quale
prius fuerat / quia prius fuit passibile et mortale
post autem resurrexit impassibile et immortale vivens
Secunda / Deinde post xl dies ascendit ad celos
Ubi super omnes creaturas exaltatus sedet ad
dexteram patris / Eius dextera non quantum ad situm
qui non convenit deo patri sed quantum ad excellentiam
honoris / quia scilicet residet in potioribus bonis patris.
Passionis intellectus ex duobus insistit in Apostolis
principaliter ipsius fidei per quam congregata est Ecclesia
Gentium et ordinata secundum diversas distinctiones
officiorum et gratiarum / C. Primo autem ad intelligentiam
predictorum hoc est / Quia sicut christus nisi verbum
incarnatum perfectissime omnia fecit sic ipsum
incarnatum omnia perfectissime reformare debuit.
Decuit enim perfectissimum primum opus non deficere
nec perfectum / Debuit ergo Reparatorem primum
redemptionis humane remedium perducere ad perfectum /
Ad hoc autem quod esset perfectissimum / oportuit quod
esset sufficientissimum ~~[struck]~~ et efficacissimum / Quia
Sufficientissimum — ergo sufficientissimum / Ideo se extendit ad celestia
// quia ergo per xpm sunt infernalia — terrestria et infernalia reparata / terrestria remediat
celestia reintegrata / Ita quod primum hoc fecit per
veniam / secundum per gratiam / et tertium per gloriam
Ideo post passionem suam descendit ad
inferos ad liberandum in infernis detentos
Deinde Resurrexit a mortuis ad vivificandum
in peccatis mortuos / Ascendit ad celos reducendo
captivitatem ad reintegrandam Jerusalem celestem
Misit spiritum sanctum ad redificandum Jerusalem terrestrem

que omnia Remedio consequuntur et exiguntur ad sufficientem reparationis Effica
humane. Secundo sufficit. Tercium remedium illud fuit
efficacissimum. Tam in eos qui ante Christi adventum
precesserunt quam eos qui secuntur. Omnes enim qui ad ipsum
accedunt et accesserunt et eius membra fuerunt
et sunt. Et alios autem sunt qui adherentes ei
per fidem spem et caritatem. Secundo remedium
illud efficaciam habere debuit. Primo in eos qui in
Christum crediderunt / et credendo speraverunt / et sperando
amaverunt. Hec per hanc scilicet debuit ad
inferos descendere ad ipsorum liberationem. Unde
Anima Christi iam a carne per Christi passionem que penitus separata de
amoverat triumphum in mittendo suam divinam
eripuit de inferno omnia sua membra. Debuit
certam efficaciam habere super eos qui Christi
adventum secuntur ut attendendo ad fidem et spem
et caritatem / tandem ad gloriam perducerentur celestem;
ut ergo crederemus ad fidem qua credimus Christum verum
hominem et verum deum / quia credimus eum voluisse nos
redimere per mortem / et ad vitam nos reducere
posse per resurrectionem. Secundo voluit resurgere ad vitam
immortalem / interiecto tamen spacio temporis scilicet de certo
xxxvi horarum. In quo ostenditur quod vere mortuus
fuit. Nec magis accelerare ut si cicius resurgeret
crederetur quod non vere mortuus fuisset sed se mortuum
finxisset. Nec amplius differre ne si pro-
rasset in morte crederetur impotens / et quod nullos
posset ad vitam revocare. Secundo resurrexit tercia die
amplius ut exigeret ad spem / ad celestem
ascendit gloriam quam speramus. Sed quia spes
non oritur nisi ex fide inmortalitatis future. Secundo
non statim ascendit sed spacio xl dierum interiecto
In quo per multa signa et argumenta veram astruit
resurrectionem per quod animos solidaret in fide // et

sublevaretur ad sperandum gloriam celestem. Postremo ut
inflammaretur ad caritatem misit spiritum sanctum in signum
in die penthecostes. Et quia nullus hac igne
repletur nisi qui querit petit pulsat cum instantia
et in oportuno tempore desiderio. Ideo non statim
postquam ascendit misit sed x dierum spacio interiecto
in quo discipuli ieiuniis et orationibus intenti
disposuerunt se ad recipiendum spiritum sanctum. Ac per hoc
sicut debitam servavit horam in patiendo, sic
in resurgendo, sic in ascendendo in celum, sic
in mittendo spiritum sanctum. Et post fundationem tria in
veritate predicta et post multa miracula que in his
verbis implentur. Et quia spiritus sanctus qui caritas
est et per caritatem habetur est donum in origine
carismatum. Ideo cum descendit spiritus sanctus
effusa est plenitudo carismatum ad corpus Christi
misticum consummandum. Et quia diversa membra debent
esse in corpore perfecto, et diversorum membrorum diversa
officia et gratia, et diversorum officiorum diversa
carismata. Hinc est quod unicuique datur per spiritum sermo sapientie,
alii fides, alii gratia sanitatum, alii operatio virtutum,
alii prophetia, alii discretio spirituum, alii diversa
genera linguarum, alii interpretatio sermonum. Hec omnia
operatur unus atque idem spiritus dividens singulis prout
vult secundum suam liberalissimam providentiam
et prudentissimam largitatem.

Quarta pars de incarnatione verbi in qua sunt x ca[pitula]

Primum de ratione quare verbum debuit vel decuit incarnari
Secundum est de incarnatione quantum ad unionem naturarum
3. De incarnatione quantum ad modum
4. De incarnatione quantum ad plenitudinem temporis
5. De plenitudine gratie Christi quantum ad consummationem affectus
6. De plenitudine sapientie in intellectu.

6 capitulum de perseverancia eius in effectu
8. de passione xpi capitulum ad statum pacientis
9. de passione capitulum ad modum paciendi
10. de passione capitulum ad [illegible] passionis

Tabula [illegible] est de dono spiritus sancti et habet x capitula

Primum est de gracia in quantum donum est divinitus datum
2. de gracia in quantum [illegible] quod petitur
3. de gracia in quantum venit ad hoc in mentem
4. de transformacione gracie in habitus virtutum
5. de transformacione eius in habitus donorum
6. de transformacione eius in habitus beatitudinum et per consequens fructuum et sensuum
7. de donorum gracie [illegible] ardendorum
8. de donorum gracie [illegible] diligendorum
9. de donorum [illegible] prophetarum et ysaie
10. de donorum [illegible] petendorum et orandorum

Post tractatum de caritate creata [illegible] quod est fons et origo omnium donorum [illegible] est de gracia [illegible] consequenter [illegible] tractandum capitulum. Primo igitur est donum divinitus datum. Secundo in comparacione ad hec [illegible]. Tercio in comparacione ad habitum virtutum [illegible]. In comparacione ad dona [illegible]. De gracia igitur est donum divinitus datum sed hic tenendum quod ipsa est donum quod immediate a deo donatur et infunditur. Etenim cum ipsa et in ipsa datur spiritus sanctus qui est donum increatum ~~[illegible]~~ optimum et perfectum, quod descendit a patre luminum per verbum incarnatum, sicut quod Johannes in Apocalipsi flumen splendidum in admodum cristallum vidit procedens de sede dei et agni. Donum divinitus datum

Ro. 5 Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis
Prosper Cum [illegible] sunt omnibus bonis et malis sola caritas est [illegible]
quam [illegible]
Sicut [illegible]
quam [illegible]

Ipsa [illegible] est donum per quod anima perficitur
et efficitur sponsa Christi / filia patris eterni et templum
spiritus sancti / quod vero altissimo deo fit misericorditer ex condignanti
condescensione et condescensiva dignatione maiestatis
eius per donum gratie. Sub ipsa autem est donum
quod animam purgat illuminat et perficit ut in fine
reformat et stabilit / elevat assimilat et deo
unit sic ut hic acceptabilis fiat. Propter quod
donum illud hic dicitur gratia gratum faciens vere dicitur et
debuit appellari. Ipsa [illegible] aut ad superiora ponitur per
hec [illegible] [illegible] [illegible] primum producitur per suam
summam benivolentiam sicut spiritum rationalem capacem beatitudinis
eterne / et reparatum per caput in capacitate illa per
primum infirmitatem reparat [illegible] ad salutem eternam.
Et beatitudo consistit eterna in fruitione summi boni et
hoc est deus et bonum excellens improportionaliter omnem
humani obsequii dignitatem. Nullus omnino ad illud
summum bonum est dignus pervenire. Cum sit omnino
super omnes limites nature. Nisi deo condescendente
sibi elevetur ipse super se. Deus autem non condescendit
per suam essentiam incommutabilem sed per
influentiam ab ipso manantem. Nec spiritus elevatur
super se per situm localem sed per habitum deiformem.
Necesse est ergo spiritum rationalem ut dignus fiat eterne
beatitudinis / ut particeps fiat influentie deiformis.
Hec autem influentia deiformis quia est a
deo et secundum deum et propter deum. Ideo reddit
imaginem nostre mentis conformem beatissime
trinitati secundum ordinem originis / et secundum rectitudinem
electionis / et secundum quietudinem fruitionis.
Et quoniam qui hoc habet immediate ad deum reducitur
sicut immediate ei conformatur. Ideo donum illud immediate
donatur a deo tanquam a principio influxivo. Ut sicut
immediate firmantur a deo dei imagine / sic immediate
manat ab ipso dei similitudo / que est dei imaginis perfectio
deiformis. Et ideo dicitur recreationis imago :-

Rursus Anima que sicut deo deum habet in deo
Animam gratiam et sua deiformitate disponit
ad dei sinceram dat domum ornatam quod
est spiritus sanctus / Anima qui ~~deum~~ hoc habet deum habet
id est quam illi deum habet quam abcepto spiritualem
habentur / illum habet et habetur a deo quem ipsam
perpetue et inseparabiliter diligit et diligitur ab eo
sicut sponsus a sponsa / illum per diligere quem etiam ad
hereditatem optetur pro filio / hinc est quod gratia gratum
faciens efficit animam templum dei / sponsam christi
et filiam patris eterni. Et quia hec nunc sunt esse
rei ex summa dignitate et quadam desponsione dei /
in deo illud non sunt esse preter totum aliquem valet
inserere / sponsa filia per donum / dummodo gratias infusam
Quod expresse apparet si quis pondet quantum
est esse templum dei / dei filiam / deo nihilominus
indissolubiliter et tamquam matrimonialiter per amorem et
gratie vinculum copulatum. Postquam Anime Mens
Rectitudinem efficitur conformis trinitati beatissime
secundum rectitudinem Elevationis / Recipit per virtutes vigorem
splendorem veritatis / et fervorem caritatis / et vigor
virtutis animam purgat / stabilit (firmat) et elevat / splendor
veritatis Animam illuminat reficit et deo assimulat
fervor caritatis Animam perficit et deo iungit (unit) // unificat
Et ex his omnibus deo hec placens et acceptus
existit // hinc est quod illa influencia deiformis
dicitur habitus omnes actus perficiens ~~Actus~~ ix.
Ista hec que dicuntur ab Ulrico sicut a completissimo
doctore eius gratia gratum faciens / quam habitus facit deo
gratum / non solum gratis datur a deo verum sed facit
deum et spiritus deum Anima ad hoc sit ut per ipsum opus
manans a deo reducit in deum sicut quo ad modo
visibilis / intelligibilis ~~[illegible]~~ consistet omnium reddibilium
spiritum in complementum.

[illegible] fundit anime	1 per	Modi	Medicina spiritualis vulnera et morbos Anime sanat curatus
	2 per		Roborans spiritualis liberum arbitrium [illegible] firmatis
	3 per		Nobilitatis anime Animam supra se [illegible] elevatis et dignificatis
	4 per		Lux spiritualis Animam spiritualiter illuminans
	5 per		Decorem spiritualis Animam pulcrificans
	6 per		Vestigium virginalis Animam [illegible]
	7 per		[illegible] complexivus Ad [illegible] spiritualis Animam disponens
	8 per		[illegible] Animam ad operandum [illegible]

De Gratia inquantum iuvat ad bonum meritorium

Secundo superest gratia adiuvet nobis considerandum in comparacione ad liberum arbitrium. Et hec secundum duplicem modum. Primo inquantum ipsa est adiutorium ad meritum. Secundo inquantum est remedium contra peccatum. Dicendum ergo quod inquantum est adiutorium ad merendum, sic intelligendum est. Cum gratia dicatur generaliter tripliciter, et triplex. Similiter

1 [illegible] — adiutorium dicitur donum in creatura liberaliter et gratis impressum et indifferenter ad quemcumque actum. Et sine hoc adiutorio gratie nec possumus aliquid efficere nec durare nec esse. Specialiter gratia dicitur adiutorium

2 ~~Preveniens~~ gratis data — divinitus datum ut quis preparet se ad suscipiendum spiritus sancti donum quo pervenitur ad meritum. Et talis dicitur gratia gratis data. Et sine hac nullus sufficienter facit quod in se est ut se preparet ad salutem.

3 gratificans — Proprie vero dicitur gratia adiutorium datum divinitus ad merendum, et ideo quod dicitur donum gratie gratum faciens, sine quo nullus potest mereri nec in bono proficere nec ad eternam salutem pervenire. Ipsa autem tamquam radix meritorum omnium meritorum antecedit. Preterea quod donum est quod prevenit voluntatem ut velit, subsequitur autem ne frustra velit. Nullus potest ullus mereri merito condigni; sed gratia ipsa meretur augeri a deo in via et augmentata meretur et perficitur ~~in gloria~~ in patria et gloriam perpetuam ab ipso deo. Cum est gratia infunditur, augetur et perficitur, sola cooperatione voluntatis nostre, et sic [illegible] per [illegible] per destinacionis [illegible] [illegible] ad [illegible] per [illegible] est. Cum [illegible] cum [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible] et [illegible] sua [illegible] [illegible] ad [illegible]. Non [illegible] hoc [illegible] habet [illegible] totum aut [illegible] haberet aliud [illegible] sic facta sunt ut ipsa [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible] indigeret. Et [illegible] [illegible] [illegible] bonitate [illegible] non [illegible]. Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est in se [illegible]

[illegible]

Omnino sint bonum. Tercio quod totus a deo sit tollit
deo obnoxius. Et quia defectiuus est deo potest dici
in non esse. Quia reatus ipse non consurgit ad inte-
gritatem perfecte iusticie. Quia deo tollit obnoxium
et deus bonus eum non indiget. Nichil potest facere
gratia virtute, propter quod deum solum constituit debitorem. Io.
et maior meretricis etc. quod deus est semper per
diuinam condescensionem. Tercium est quod ad hoc quod aliquid
meritum sit defectiuum indiget. Ideo adiutorio
diuine gratie manutenente et influente. Et quamvis
manutenentur merita. Quia opus sit solum in
carentibus omnibus. Romanorum ... non gratie quia nec
quod de liberto perdit sed ex liberalitate bonitatis diuine.
Quartum est quod ad hoc quod ... ad donum superne
gratie nunc sit reatus indiget de aliis gratie ...
...re maiore ... lapsum per quam aliis
efficiatur ad bonum meritorium ~~...~~ quod sit bonum ex
circumstancia quia ... de parte diuini boni nisi prodeat
ex intencione recta vel quod non propter nos sed propter
summum bonum fiat. Ad quod non consurgit spiritus noster
reatus nisi preveniatur a deo per aliquod genus
gratie datum. Quintum uel vltimum est quod ad hoc quod
fiant opera meritoria meritorium. Quia cum tollit
deo sit obnoxius et debitor sui totius. Indiget
dono gratie gratum facientis per quam deus solum ... respondeat
opus acceptum ... ymaginem sui et voluntatem
quam operatum ab ipso manutenetur. Quia tamen est
nobilior est suo effectu. Nullus potest facere melius
Nec opus placens deo fieri nisi prius placeat ipse
vt deus respiciat eum qui ad munera eius. Quia sicut
omnis radix meriti fundetur in gratia gratum faciente
cum sit facere bonum deo dignum. Ipse sequitur nullus potest
tamen mereri merito condigni sed solum merito congrui
Ipsam autem habita meretur semper augmentum in statu
vie per bonum eius vsum merito digni. Quia cum
solus deus sit primus gratie fontale principium influendi.

Defectiuum
Manutenentur
Reatus
Excitantis
Preveniens
Tollit deo obnoxium
gratificans

... sicut ... excitantes ad bonum ... ... ale

Ipse solus est potens augmentandi per modum infundentis
Et gratiam per modum meriti et dignitatis. Et liberum arbitrium
per modum cooperantis et merentis. Pro eo quod liberum arbitrium
cooperatur et quod est gratie suum facit. Et ideo
non tantum liberum arbitrium per gratiam meretur gratie augmentum
in statu vie merito digni. Verum etiam complementum
in statu patrie merito condigni. Tum propter
sublimitatem doni quod est spiritus sanctus in nobis cooperantis.
Tum propter veritatem dei promittentis. Tum propter stabilitatem
liberi arbitrii consencientis et finaliter perseverantis.
Tum propter difficultatem status merendi. Tum
propter dignitatem christi nostri capitis intervenientis.
quod debet glorificari in suis membris.
Tum etiam propter liberalitatem dei tribuentis
alterum non deesset pena propter obsequium sibi fideliter
obtemperantis. Tum propter nobilitatem operis
quod ex caritate procedit quod tantum ponderat
in conspectu iudicis quantum amor ex quo
procedit qui deum incomparabiliter prefert omnibus
creaturis. Et ideo non sufficeret et competeret
potest nisi in deo et summo bono remunerari.
Ex quibus omnibus colligitur ex premissis rationibus
gratiam etiam nobis non tantum congrui sed etiam
condigni meriti habet gratia gratificantis.

De gratia vero inquantum est remedium contra peccatum
hec tenenda sunt scilicet quod liberum arbitrium
licet sit sub deo potestate propria tamen per se in peccatum
corruere sed ulterius per se resurgere sine adiutorio
divine gratie que dicitur gratum faciens. Ideo aut gratia
habet sit sufficiens remedium contra peccatum. Non tamen
infunditur adultis nisi accepto libero arbitrio consenciente.
Colligitur quod ad iustificationem impii quatuor concurrunt

De Gratia inquantum educit liberum arbitrium ex peccato

s. infusio gratie / expulsio culpe / contritio
et motus liberi arbitrii / Expellitur quia culpa a
dono dei. Non a libero arbitrio. Non tamen sine libero arbitrio.
Nam gratia que data est libero arbitrio revocat a malo
et excitat ad bonum / et liberum arbitrium est consentiens
et dissentiens et consentientes gratie sequitur et
subsequentes cooperari eidem ut tandem perveniat ad
salutem. Quantum autem ad secundum pertinet
hec est causa cum primi parentis hac ipso quod primi
et potestate sunt constituti omnium que sunt in universo
preter quam peccato / que sunt transgressiones legis
divine et celestium inobedientie mandatorum
Nichil habet sibi rebelle. Iniuriosum et
offensivum nisi peccatum / quod contempnendo dei
preceptum et avertendo nos a bono incommutabili
offendit deum / defert liberum arbitrium / punit dominum
contemptum / et obligat ad eternum supplicium / Cum
igitur deformacio nunquam et receptio gratie
sit quasi annichilacio in esse morali et vite
gratuite / Cum offensa dei sit tanta ponderanda
quantus est ipse / Cum realis pena eternis redem-
ciarent infinita / Impossibile est quod homo resurgat
a culpa nisi revertatur in vitam gratuitam. Nisi
remittatur offensa. Nisi pena relaxetur eterna /
Solus vero ille sunt primum creatum est et primum
reparatum verbum s. patris eternum quod
est Christus Ihesus Mediator dei et hominum.
Quod eterna cum ex nichilo creavit et deo solum
se ipso solo sine aliquo intimandos ~~[illegible]~~ vos
revocat deformatum per verum culpe reformando
per habitum gratie et iustitie / Obligatum ad penam
absolvendo per satisfactionem condignam / Nunc est
quod non erat sustinendo pro nobis penam in natura
assumpta sed infundendo gratiam reformativam / que quidem:

Non sine Ihesu d[illegible]
veniunt quod
arbitrii.
Gratia gratis data
est divina
providentia quod
[illegible] dirigit
homo ad bonum
dirigitur.
Homo divina
providentia
est cum
[illegible]
quod homo
ad bonum
dirigit.

contrahat nobis sue originis facit nos membra xpi
Ac per hoc peccatricem animam que fuerat iumentum et
prostibulum dyaboli / et sentinam peccati / facit sponsam
xpi / templum spiritus sancti / et filiam patris celestis /
Quod totum fit per contritionem et per consequentissimam
infusionem doni gratuiti. ¶ Rursus cum deus
sit rex fortis quod legibus nature inditis non infirmatur
ideo sic hanc tribuit liberi arbitrii. Ut hic ipsum non
cogeret sed cum quibus nos libere moveat. Et
Ideo ad hoc quod culpa expellatur / non solum
necesse est quod gratiam introducat. Verum liberi arbitrii
In adultis deus / quia in parvulis sufficit
fides ecclesie et meritum xpi / et exigit motum
suum / conferunt se expulsioni culpe per detestationem
animi in peccatum quam vocamus contritionem / Est enim
quod conferunt introductioni gratie per complacentiam
et acceptationem doni divini quam vocamus motum
liberi arbitrii / et sic necesse est ista concurrere ad
iustificationem impii. ¶ Postremo quia
per dispositionem ad formam completivam debet esse
conformis / Ad hoc quod liberum arbitrium se disponat ad
gratiam conformiter sanctificantem / indiget omnino vehiculo gratie
gratis date / Et quia gratia est liberi arbitrii non cogens
sed provocans / et simul utrumque est in actum
producitur / Hinc est quod in nostra iustificatione
concurrunt actus liberi arbitrii et gratie / conversio quidem et
ordinate / Ita quod gratie gratis date est excitatio liberi arbitrii
Liberi autem arbitrii est huiusmodi excitationi consentire vel
dissentire / et ideo in iustificatione est / consentiente
est ad gratiam gratum facientem se preparare / quia hoc
est facere quod in se est. et se disposito gratiam gratum
faciens habet infundi. Cum liberum arbitrium sit vertibile
sit velle et non velle / vel gravari per peccatum / et non
... Ergo ipso oportet ei ... in finem

Facere quod in se est.

Ex opere celesti sit si quid habetur honesti
Si venit a superis vel agis [illegible]
Quicquid habes meriti preventrix gratia donat
Nil deus in nobis preter sua dona coronat

Jer. 31. Converte me et revertar
postquam convertisti
me egi penitentiam.

meritorum perveniunt ad eternam salutem. Unde est quod dicit
Augustinus Qui creavit te sine te non iustificabit
te sine te. Unde eciam est quod non est volentis neque
currentis sed dei miserentis. Unde est eciam quod nullus
[illegible] simplices [illegible] quia nil deus in nobis preter
sua dona coronat. Fecerunt enim [illegible] dei munera
gratie liberalitate largienda ut discant homines non esse
ingratos. Nec [illegible] non accepit sed in domino glorietur.
Unde est eciam quod liberum arbitrium licet per se legem implere
non possit nec [illegible] in se [illegible] inexcusabilis tamen
est [illegible] non facit, quia gratia [illegible] [illegible] est
[illegible] ad [illegible] sive [illegible] quod in se
est, ex quo facto habeat gratiam [illegible].
Gratia operante divinam implet legem et facit
voluntatem, quia facta [illegible] ad beatitudinem
[illegible] [illegible]. Sic opera meritoria
que [illegible] a gratia. Similiter [illegible]
[illegible] a gratia. Sicut gratia comparatur ad liberum arbitrium
sicut sessor ad equum, quia quando sessor liberum arbitrium
dirigit, deducit, et perducit ad portum felicitatis
eterne [illegible] in operibus [illegible] virtutes
secundum [illegible] gratia perpetua formis.

Gratia [illegible] in comparacione ad
habitus virtutum. Circa quod dicitur quod sicut
[illegible] est [illegible] gratia [illegible]
in habitus virtutum. Sed est [illegible]
in habitus [illegible] in habitu
[illegible] De [illegible] gratie in
habitu virtutum [illegible] sicut [illegible] gratia
[illegible] [illegible] virtutes quibus
[illegible] theologice
[illegible] cardinales [illegible]
fortitudo et iusticia [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] virtutes

Super Joh. parte 2 cap. 18

Habitus Virtutum

Licet sint distincte et separatas excellencias habentes sibi
tamen invicem et equales adveniunt in eodem. Et licet
sint connexe per gratiam informantem, possunt tamen sine ea esse informes
per multa possibilia exempla. Et cum informari
per prius ad conveniencia gratiae quae est habitum simplicem
[illegible] fructus et formam. Ratio autem ad intelligentiam predictorum
hec est. Quia primum principium producit sua summa virtute
in dando virtutem nature non tantum dat unde contingat
ad actum primum verum etiam ad actum secundum, qui est
operari. Sic etiam est ex parte primi reparativi principii quod
tribuit spiritui in esse gratuito, et quantum ad esse, et quantum
ad operari. Et tamen unum principium secundum unam
virtutem primam, sed multe operationes ramificate. Ad
illud vero perfectum manifestandum. Cum actus diversi fiunt
per obiecta, et diversitas actuum requirit diversitatem
habituum. Hinc est quod licet unum sit gratia ramificans,
ramificari tamen necesse habet in varios habitus
varias operationes. Et quia sunt opera moralia
meritoria sive ordinata, aut media sive progredientia,
aut postrema sive consummata intellecta,
et in primis anima rectificatur, in secundis expeditur,
in tertiis perficitur. Ideo gratia consequenter ramificatur
in habitum virtutum, quorum est animam
rectificare, in habitum donorum quorum est animam
expedire, et in habitus beatitudinum quorum est animam
perficere. Rursus cum rectitudo anime
perfecta requirit quod ipsa ramificetur secundum duplicem
faciem, scilicet superiorem et inferiorem, et respectu
finis et respectu eorum que sunt ad finem, ideo necesse
est animam quantum ad superiorem partem in qua consistit
imago, rectificari per tres
theologicas virtutes ut sit imago recreationis.

Consistit in Trinitate paterna et cum unitate
essencie Sic iungo virtutes in trinitate
creatam cum unitate eius. Per quas anima
fertur recte in summam trinitatem secundum tria
comparata tribus personis. Ita quod fides dirigit
in summe verum credendo et assenciendo.
Spes in summe arduum ~~summum~~ innitendo et expectando
Caritas in summe bonum desiderando et diligendo.
¶ Restat est etiam quod ad iusticiam faciunt
Animam rectificant. Iste quatuor Cardinales virtutes
Nam prudentia rectificat rationalem | fortitudo irascibilem
Temperancia concupiscibilem | Iusticia vero rectificat
omnes has tres in comparacione ad alterum. Et quia
alterum aliud debitum potest esse proximus ~~esse~~
Potest esse idem homo ad seipsum et ad alterum
Potest etiam esse deus ipse. ¶ Tunc infertur quod iusticia
creature dicitur omnes potestates | Secundo etiam non tantum
virtutes Cardinales principaliter generales comprehendens
terminum anime rectitudinem | Cum ipsa dicatur
Rectitudo voluntatis. Nam ipsa non tantum
comprehendit virtutes ordinatas ad proximum
sicut est Equitas et liberalitas. Verum etiam
ad seipsum sicut est pura innocencia. Verum
et ad deum sicut est latria pietas et
obediencia. ¶ Postremo Item cuius
Rectitudo virtutum | secundum esse constitutivum manat
a gratia fluxit ab origine et radice | Et secundum
esse motivum comparatur ad Caritatem sicut
ad originem finem et finem | Et infertur quod
Caritas virtutes formate quoad hoc sicut generis
et quoad actus motivos sunt equales.

Hinc est etiam quod licet habitus virtutum possint esse
informes sola caritate excepta, ut que est
virtutum forma. Cum enim habitus sint gratuiti
et carentes [illegible] in quibus consistit vita spiritualis
sunt informes. Cum autem superfunditur gratia
tunc formantur et decorantur et deo acceptabiles
fiunt. Sicut et colores absque luce fiunt
invisibiles, superveniente autem luce fiunt lucidi
pulcri et aperte complacentes. Unde (quemadmodum)
de luce et coloribus fit unum in re motum
et una lux sufficit ad multos colores illuminandos,
sic et in habitibus et gratia informibus cum formantur
fit unum scilicet ratione meritorum et virtutis.
Et una nichilominus gratia sufficit ad informandum
et perficiendum habitum omnium.

Habitus Donorum

De ramificacione autem gratie in habitus donorum
hec tenenda sunt quod licet plurima sint
dona gratie gratis date, septem generaliter tamen
habitus donorum dicuntur dona dei [illegible]
possunt. Exprimuntur et apparent septem dona
spiritus sancti quem emittit et nominat ysayas
[illegible] de flore qui procedit de radice iesse
i. christo, de quo dicit quod requiescet super eum
spiritus domini, spiritus sapientie et intellectus, spiritus consilii
et fortitudinis, spiritus scientie et pietatis, et replebit
eum spiritus timoris domini. Primo caritas aut [illegible]
[illegible] perdit a summo et glutinando ut
[illegible] donorum [illegible] que [illegible]
ordo et [illegible] Tercio [illegible] aut ad [illegible]
hoc est. Nam cum [illegible] [illegible]
[illegible] Non [illegible] ad [illegible]
[illegible] phylosophi virtutum. Non enim ad
expediendum [illegible] impedimenta [illegible]
habitus donorum. Dei plurimi [illegible] dona

Sapiencia
Intellectus
Consilium
Fortitudo
Sciencia
Pietas
Timor

gratuitum secundum quod necessarium est ad expediendum
sufferendum / Nam sic anima nostra indiget septiformi
expeditione habuit quia ex septiformi sibi necessario est
spiritus sancti dono cum septiformi indiget
namque expeditione / quia vitiorum obligationibus quibus ad vitia
[illegible] / [illegible] ad super additionis virtutis [illegible] parando
agendo / et contemplando utrumque [illegible] vitiorum
obligationes expeditissime expellendas septem sunt spiritus
dona / [illegible] timor contra superbiam / pietas
contra invidiam / scientia contra iram / quae est quasi contra
insaniam / fortitudo contra accidiam / quae inertem reddit
ad bona operanda / Consilium contra avaritiam
intellectus contra gulam / sapientia contra luxuriam.
Secundo quomodo expediendi ad virtutes [illegible]
debent septem dona / quia sicut dicta [illegible] [illegible]
ad bonum indiget expeditione tam in prosperis quam
in adversis. In prosperis expeditur per timorem
in adversis per fortitudinem / Concupiscibilis autem
indiget expeditione quantum ad affectum et experientiam
proximi et hoc fit per pietatem / et quantum ad
affectum experientiae dei et hoc fit per gustum
sapientiae / [illegible] [illegible] vero in speculativo vero
indiget expeditione electiva et operativa / per donum
intellectus expeditur ad eum speculandum / per donum
consilii ad eum eligendum / per donum scientiae ad
electum exequendum / Per donum autem scientiae
recte generaliter in medio varium [illegible] expediunt
Tertio quomodo expedienda sunt virtutum officia
septem dona quae [illegible] sancti dona. Nam timor
expedit ad temperantiam / quia timor carnales
expedit ad temperantiam / scientia ad prudentiam
et pietas ad iustitiam / consilium ad prudentiam / Consilium
fortitudo ad fortitudinem / seu ad patientiam / Consilium
ad spem et intellectus ad fidem / sapientia ad caritatem.

Contra vitiorum obligationes expellendas

Quomodo vires [illegible] vales expediendas

Quomodo septem virtutum officia expedienda

Unde sicut caritas est mater et consumatrix virtutum
sic sapientia domina. Unde ut vere dicit sapiens
venerunt michi omnia bona pariter cum illa et innumerabilis
honestas per manus illius. Quarto spiritus expedivit
in parcendo conformiter ad Christum. Septem sunt
hic dona. Christus enim ad parcendum movit
paterna voluntas humana necessitas et virtutes
subvenientes. Divina quidem voluntas movit
ut elongata per caritatem ut amata per sapientiam
ut in reverentia habita per ~~mortem~~ timorem.
Movit eciam nostra necessitas. Ad quam cognoscendum
necessaria est scientia. Ad quam misericorditer supplendam ad dicitur
pietas. Movit necnon virtutes subvenientes
ut prudentia in eligendo per consilium ut victoriosa
in perficiendo per fortitudinem et sic dona dictarum virtutum.
Quinto spiritus expedivit in agendo vitam activam
domini a se. Nam ad actionem expediendam
necesse habemus expediri. Ad declinandum a malo
quod fit per timorem. Ad proficiendum in bono
duplici vel virtutibus vel superexcedentibus.
Circa primum expeditur per scientiam et pietatem. Item
quia unum est dirigens aliud exequens.
Circa secundum expeditur per consilium dirigens et per
fortitudinem exequentem. Necesse est habere
quietem in optimo et hoc quantum ad intellectum in veri
et quantum ad affectum boni. Primum per donum intellectus
secundum per donum sapientie in qua est quies.
Sexto ad expediri in contemplando
Deum a se et in septenario numero. Nam ad actum
contemplationis et contemplationem necessarium est animam
purgari et illuminari et perfici. Purgari a
sordibus a corruptione carnali ab ignorantia

Ad infirmitatem sive impotenciam primi fuit timor
secundum pheticus tamen sanctam gratiam fortitudo. Illuminari autem
indigemus in operibus reparacionis et purgacionis conditoris
primi dat consilium secundum intus sic perfici autem homini
per accessum ad summum quod consistit in vno et hoc
per donum sapiencie et sic archana contemplacionis
a lato consummatur quasi in cubito septimo. Demum inquantum
in contemplatiuis ad expedicionem in timore et
contemplatiue septem debent esse dona Nam
contemplacioni primo conuersionem ad trinitatem tam delectabile
donum expedicionem, scilicet quantum ad reuerenciam maiestatis timorem
quantum ad intelligenciam veritatis intellectum
quantum ad saporem siue gustum bonitatis sapienciam
Activa vero que consistit in agendis et sustinendis
debet habere donum scilicet pietatem ad agendum
et fortitudinem ad sustinendum et directiua horum
duorum. Vnde etiam ad expedicionem necesse est
directio. Ideo sit donorum consilium. Ex premissis
patet donum ad intellectum pertinens quia lux
cognicionis vehementer expedit ad dirigendos
pedes in viam veritatis et pacis.

Habitus Beatitudinum

De Ramis florentibus et gratie in habitus beatitudinum
hic tractandum est. Scilicet quod septem sunt beatitudines
quibus calor eminet in fine ramorum [illegible].
scilicet Paupertas spiritus. Mititas. luctus. Esuries
Iusticie. Misericordia. Mundicia cordis. pax.
Ad has beatitudines pertinent perfeccio et plenitudo
xv [illegible] spiritus et quinque spiritualis [illegible]
Dicit [illegible] [illegible] habitus sed status electorum
et spiritualia visus spiritualium quibus replentur et
complentur spiritus in statu virorum [illegible] ad
[illegible] predictorum hic est. [illegible] Reparatum

primum perfectissimum et perfectissime reparatum et reformatum
per deum gratuitum, scilicet de gracie donum ab
ipso manans liberaliter et hinc ramificari
debet usque ad hierarchicos perfectorum, qui cum sint
~~[illegible]~~ adproximate vero domino [illegible]
ex nomine beatitudinum quarum sufficientia [illegible] et ordo
colligitur ex integritate perfectionis. Ex modis perfectionum
et ex dispositionibus ad perfectionem. Primo ergo ad

Ex integritate perfectionis

integritatem perfectionis necessario requiritur perfectus recessus
a malo, perfectus processus in bono, et
perfectus status in optimo. Malum autem malum

Recessus a malo.

aut procedit ex timore simplicis aut ex rancore
malicie aut ex languore imperfectionis. Ideo ad
perfecte elongandum ab hoc triplici malo,
tres sunt prime beatitudines, scilicet paupertas spiritus
elongans a malo timoris, mititas elongans
a malo rancoris et luctus elongans a malo
libidinis et languoris imperfectibilis. Prima
vero perfectus processus in bono attenditur secundum

Processus in bono

duplicem imitacionem, et [illegible] vie domini misericordia
et veritas. Hinc est quod duplex est beatitudo
secundum has duas vias, scilicet esuries sive zelus
iusticie et affectus misericordie. Primum autem status

Status in optimo

in optimo est vel per limpidam cognicionem
vel per tranquillam affectionem. Hinc est quod sunt
due ultime beatitudines, scilicet mundicia cordis
ad deum videndum et pax mentis ad perfecte

Ex modis perfectionum

fruendum. Secundo causa ex modis perfectionum
attenditur debent esse ~~beatitudines~~ septem
habitus beatitudinum. Nam est perfectio religionis,
prelacionis, et etiam sanctitudinis. Ad perfectionem

aut Religionis necessario requiritur Abdicatio boni proprii — Religionis
Carpere boni fraterni / Et affectio boni eterni /
Quod fit per paupertatem spiritus. Secundo per Mititatem
affectus / tertio per Amaritudinem Luctus / Ad — placacionis
perfectionem vero placacionis deo necessario requiritur scilicet
Zelus Iusticie et Affectus misericordie / Misericordia
enim et Veritas custodiunt Regem. Secundum hec
deo disponi debet regimen placacionis in caritate — Beatitudinis
inulitate (?) Ad perfectionem vero Beatitudinis requiritur
puritas cordis et tranquillitas totius Anime
per pacem dei omnem sensum humanum exsuperantem

Certe si attendantur disposiciones premisse ad perfectionem
beatitudinis debent esse: Timor enim facit — Ex disposicionibus ad perfectionem
recedere a Malo et a mali occasione / Equa
radix omnium malorum est cupiditas / Ideo timor
disponit ad spiritus paupertatem / In qua sunt cogitationes (?)
humilitatis cum paupertate. Ut per eloiget (?) in-
iusticiis a fonte omnis culpe scilicet a Superbia — timor
et cupiditate / Et hinc est quod paupertas spiritus
est fundamentum totius perfectionis ewangelice /
Unde primo oportet hoc fundamentum ponere qui
vult ad culmen perfectionis venire. Secundum illud
ewangelii Si vis perfectus esse vade et vende omnia
Ecce perfecta paupertas / que Rachel perfectus (?)
Et sequere me / Ecce perfecta humilitas. que fuit
hominem abnegare (?) seipsum / tollat crucem et sequatur xpm
que est totius perfectionis primum fundamentum / Disponit
ergo timor ad spiritus paupertatem / Pietas ad — Pietas
Mititatem / Nam qui pie ad aliquem afficitur
Nec illum irritat nec ab illo irritatur /

Sciencia — Sciencia vero disponit ad luctum quem per beatum
Augustinum nos a statu beatitudinis relegatos
in hanc vallem miserie et lacrimarum.

Fortitudo — Fortitudo autem disponit ad esuriem iusticie.
Ille enim est fortis tam amore se tenet cum
iusticia ut magis velit a vita corporali
quam a iusticia separari. Consilium — Consilium vero dispo[nit]
ad misericordiam. Michee enim magis deus
complacet in scriptura quam misericordiam fore
quam super omnia reputat holocausta. Intellectus — Intellectus
autem disponit ad mundiciam cordis. Nam
speculacio veritatis mundat cor nostrum
ab omnibus fantasiis. Sapiencia — Sapiencia vero
disponit ad pacem. Nam sapiencia iungit
nos summo bono et vero in quo est
finis et tranquillitas tocius nostri voluntatis
appetitus. Tali pace adepta consequenter
sequitur superhabundans delectacio scilicet spiritualis
que in duodenario fructuum continetur
ad insinuandam superhabundantem delectacionem.
Et ideo duodenarius numerus superhabundans
in quo insinuatur spiritualis consolacionis
uberitas quibus fruitur et delectatur
anima sancta. Et tunc est homo ad contemplandum
idoneus et ad aspectus et amplexus
sponsi et sponse que fieri habent secundum
sensus spirituales quibus videtur Christi sponsi
summa pulchritudo sub racione splendoris.
Auditur summa armonia sub racione verbi.
Gustatur summa dulcedo sub racione sapiencie.
Comprehenditur utrumque verbum scilicet et splendor

Adoratur summa fragrancia sub ratione verbi inspirati
in corde. Constringitur summa suavitas sub ratione
verbi incarnati et inter nos habitantis corporaliter
et reddentis se nobis palpabiliter osculabiliter amplexabile
per ardentissimam caritatem que mentem nostram per
extasim et raptum transire facit ex hoc mundo
ad patrem. Ex dictis igitur magister colligit
quod habitus virtutum disponit principaliter ad actum
habitus vero donorum ad actum contemplative
habitus autem beatitudinum ad perfectionem utriusque
Rursus vero fructus eorum sunt
dicte delectationes consequentes
opera perfecta. Sensus vero
spirituales dicte perceptiones mentales
circa veritatem contemplandam
Que quidem contemplacio fuit in
prophetis per revelationem quantum
ad triplicem visionem scilicet corporalem
ymaginariam et intellectualem.
In aliis vero iustis reperitur per
speculationem que incipit a sensu et pervenit
ad ymaginacionem et de ymaginacione ad rationem
de ratione ad intellectum de intellectu ad intelligentiam
de intelligentia vero ad sapientiam seu notitiam
excessivam que incipit hic in via sed
consumatur in gloria sempiterna. Et ex hiis gradibus
consistit scala iacob cuius cacumen attingit
celum. Et thronus salomonis in quo
residet rex sapientissimus et vere pacificus et
amorosus ut sponsus speciosissimus et desiderabilis
totus in quem desiderant angeli prospicere. Et ad quem

Caritas
gaudium
pax
patientia
longanimitas
bonitas
benignitas
mansuetudo
fides
modestia
continentia
castitas

suspirat sciencie desiderium anime Sicut cervus
desiderat ad fontes aquarum Ex quo quidem
desiderio fervetissimo admodum igitur spiritus
noster non solum efficitur agilis ad assensum
unitivum quamdiu ignorancia dicitur super
seipsum rapitur in caliginem et excessum.
Ut non solum cum sponsa dicat In odorem
unguentorum tuorum currimus sed etiam cum
propheta psallat Et nox illuminacio mea in
deliciis meis Quam vero et deliciosam
illuminacionem Nemo novit nisi qui probat
Nemo autem probat nisi per graciam divinitus datam
Nec quisquam Nemini datur nisi ei qui se convertit
ad illam Et ideo deinceps considerandum est
de operibus meritorum.

Quarto igitur restat considerare graciam
quantum ad opera meritoria Et circa
hec considerandum est quod gracia pro dei complacencia
quatuor in credendis Primum dico sunt Articuli fidei
Secundo in diligendis Primum dico sunt illa que pertinent
ad ordinem diligendi Tercio In exequendis
Primum dico sunt precepta legis divine Quarto In
postulandis Primum dico sunt postulaciones peticionis
oracionis divine De articulis autem fidei
hec tenenda Quod licet aliquando per fidem
credantur plurima que sunt supra racionem et quamlibet
omnia que continentur asseruntur in canone sacre
scripture Specialiter tamen et proprie Articuli fidei
sunt credendi qui continentur in serie Simboli
Apostolorum Ubi sunt xii pro habentur respectu ad eos

Credendorum

quoniam Symbolum ediderunt Alio xiiii si queritur que
radicaliter sunt credenda tamquam credendorum omnium
fundamenta Respondeo quod ad superna pertinent
hec est Una quod primum principium in se ipso sit summe
verum et bonum In opere vero suo sit summe iustum
et misericors Et summe vero debeatur assensio firma
Summe bono fervens dilectio Summe iusto
ulterius subiectio Summe misericordi fiducialis invocatio
Et gratia sit mor... meritis noster ad prin
cipium cultura debitam hinc est quod spes dirigit
et regulat ad debita et meritoria opera
in credendis amandis sperandis et postulandis
scilicet quod requirunt summa veritas Bonitas Iusticia
et misericordia in trinitate beata Ad 2m dicendum
veritati est credendum et ~~summe~~ maiori veritati
magis est credendum et summe veritati et propter quod summe
credendum est Et veritas primi principii in
infinitum est maior omni veritate et
lucidior omni luce Intellectus nostri hinc est
quod Ad hoc quod Intellectus noster recte sit
ordinatus in credendis Necesse est quod plus
credat summe veritati quam sibi Et quod se
redigat in obsequium Xpi Ac propter hoc quod
non solum credat que sunt secundum rationem
verum etiam que sunt supra rationem et
contra propriam experientiam Aliter si recusat
non exhibet summe veritati debitam
reverentiam Iudicium Industrie proprie prefert
dictamini lucis eterne quod esse non potest
absque temeraria superbia et clarumque
simplicitate Rursus Una veritas
supra rationem seu preter rationem est veritas.

non visa nec apparentes sed magis occulta et ad
credendum difficillima. Ideo ad hec que sunt
credenda necesse est illustrari veritatis lumine animum
credentis. Necesse est certificari. Auctoritatis autem
firmamentum primum per fidem infusam. Secundum per scripturam
autenticam quarum utraque est a veritate
summa per Ihesum Christum qui est splendor
et verbum et per spiritum sanctum qui veritatem
ostendit et docet quod intelligentiam credere
facit. Hinc est quod auctoritas prebet fulcimentum
fidei et fides assentit auctoritati. Sed quia
auctoritas prima residet in sacra scriptura
que per spiritum sanctum est condita totum ad
dirigendum fidem catholicam, hinc est quod
vera fides a scriptura non dissonat
sed ei assentit assensione non ficta.
Postremo quia veritas ad quam
capiendam per fidem et doctrina sacra scriptura
agit principaliter non est veritas quecumque sed
veritas divina vel ut est in natura propria
vel ut in natura assumpta. Nam in huius veri-
tatis cognitione consistat et premium in patria et meritum
vie, hinc est quod articuli fidei qui sunt
~~Arti~~ fidei fundamenta aut pertinent ad
divinitatem aut ad humanitatem. Et quoniam divinitas
habet considerari in tribus personis, scilicet patre
generante, filio genito, et spiritu sancto procedente,
Et quadriformi operatione, scilicet creatione in
esse nature. Recreatione in esse gratie. Resu-
scitatione et in reparatione vite, et glorificatione

In collacione gl(ori)e [gr(aci)e] habetur q(uod) Articuli p(er)tinentes ad
humanitatem septem sunt. Scilicet Anima xpi
humanitas habet conceptum ut concepta de sp(irit)u s(an)c(t)o
ut natum de virgine ut passus in cruce. ut
descendens ad infernum ut resurgens a morte
ut Ascendens in celum. ut venturus ad
finale iudicium. habetur q(uod) vij s(un)t articuli humanitatis
Et est in Apo(calipsi) xiij. Admodum septem stellarum
et septem candelabrorum Aureorum in medio
quorum filius hominis ambulabat. Non ergo vnus
est xpus in natura diuina et humana et vna
tamen est veritas in summa que est racio credendi
Vna prima ~~summa~~ summa et sola non mutatur p(er)
tempora [habetur] q(uod) de omnibus p(re)dictis Articulis vna tamen
est fides. et eadem non mutatur tamen in p(re)dictis
q(uam) in futuris q(uam) in p(re)t(er)itis licet magis clara
sit et expressum in eis qui xpm sequuntur q(uam) in
eis qui p(re)cesserunt eum Adueniendo Sicut
Nouum testamentum clarius est q(uam) Vetus in quibus
Articuli p(re)dicti continentur. Et quia Spiritus sanctus
Istos Articulos fidei in scriptura p(ro)funditate
continentes in vnum congregauit p(er) xij Apostolos
tanquam p(er) testes firmissimos habetur q(uod) p(re)dicti
Articuli in vnum Symbolum Apostolorum collecti sunt
Et ideo secundum Apostolos xij articuli dici possunt
Itaque Quilibet articulus in confirmacione fidei vnum
Articulum quasi vnum lapidem quod spiritus sanctus tale
p(re)figurauit in xij viris qui xij lapides de Jordanis
Alueo portauerunt ad Altare domini construendum

Diligēdoz

De diligendis autem hec sunt tenenda. Licet
omnia opera divina sint bona valde, quattuor tamen
sunt diligenda ex caritate scilicet: Deus etiam / quod nos sumus / noster proximus / proprium corpus
In quorum dilectione servandus est
ordo et modus, ut diligatur Deus
primo et super omnia et propter se.
Secundo anima nos sumus sub Deo et propter Deum.
Tertio proximus noster sicut et nos. Quarto
corpus nostrum infra nos et infra proximum
tamquam bonum minus. Preceptum autem ad hec complenda
datur caritatis gemine et duplex mandatum
in quo pendet universa lex et prophete
non solum quantum ad vetus testamentum verum etiam
quantum ad novum. Ratio autem ad intelligentiam
predictorum hec est. Quia cum primum principium
hoc ipso quod primum est summum, et hoc ipso quod
summum bonum est summe beatum, et hoc ipso
quod summe est beatificativum est summe fruendum,
et hoc ipso quod in eo fruendo summe est in-
herendum per amorem et in eo quiescendum tamquam
in fine. Cum igitur amor rectus et
ordinatus, qui caritas appellatur, principali-
ter feratur in illud bonum quo fruitur et in quo
quiescit, et hoc ipsum est ratio diligendi
inquantum quod illud proprie diligit tamquam
beatificativum et reliqua que per illud ydonea
sunt beatificari. Cum igitur nobiscum
ad beatitudinem natus est pervenire proximus.

Natum est ergo proximum et corpus nostrum tamquam
beatificabile cum spiritu. Unde patet quod tria sunt que
caritate diligenda sunt deinde scilicet deus et
proximus noster spiritus et corpus nostrum. Primus
deus est supra nos tamquam bonum supremum.
Spiritus noster intra nos tamquam bonum intrinsecum.
Et proximus noster iuxta nos tamquam bonum coniunctum.
Corpus vero nostrum infra nos tamquam bonum subiectum.
Unde patet quod debet hic servari ordo in diligendo
ut primo deus diligatur super omnia et propter se ipsum.
Secundo spiritus noster sub deo super omne bonum
creatum. Tercio proximus noster iuxta nos ad
equale bonum. Ultimo corpus nostrum infra nos
sicut minus bonum. Et in eodem ordine continetur
corpus proximi quia utrumque tenet racionem inferioris
boni respectu spiritus nostri. Postremo autem
amor est pondus mentis et origo omnis
affectionis mentalis cum deformiter reflectitur in se
et difficulter elevatur in proximum et difficilius elevatur
in deum. Unde patet quod licet quatuor sint ex caritate
diligenda duplex tamen datur mandatum. Unum
quod dirigit in deum aliud quod dirigit in proximum.
Et quia omnia precepta vel ad deum referuntur vel
ad proximum tamquam in finem et in illud quod est ad
finem. Unde patet quod in istis duobus mandatis
clauditur collectio mandatorum et comprehensio omnium
scripturarum. Et caritas ipsa est radix forma
et finis virtutum que iungit omnes cum ultimo
fine et ligat omnia adinvicem simul et ordinate.
Ac per hoc ipsa est pondus ordinate
inclinationis et vinculum ~~[illegible]~~ colligationis

Perfecte ordine quia deum summe respectu diligendorum
diuersorum quantum ad affectum precipue et effectum.
Unitatem autem habentes in hiis quantum ad unum
finem et unam pure dilectionem / quod est ratio
diligendi respectu omnium aliorum / que per
amoris vinculum nexa sunt colligantur in
unum Christum quantum ad caput et corpus / quod
unitatem in se continet salvandorum / que
unitas non inchoatur in via / sed consummabitur
in patria Iohannis xvii quod deus orat ut sint
sint unum sicut et nos sumus unum / et ego
in eis et tu in me ut sint consummati
in unum unitate / qua consummata consummata
per veritatem caritatis sicut deus omnia in
omnibus trinitate creata et pace perfecta.
Erit quod cum pro demerito comedat communione
ordinata / et ordinatione connexa / connexione
indissolubiliter alligata.

Exequendorum

De preceptis autem legis diuine sciendum est
quod in lege mosayca sunt precepta iudicialia
figuralia et moralia / utpote x precepta
decalogi in duabus tabulis conscripta digito
dei / Lex autem christiana iudicialia temperat auferendo
figuralia evacuat complendo / moralia
consummat adiciendo / Addit autem documenta
instruendi / promisse eternitatis / et consilia
perfeccionis circa [illegible] super consilium paupertatis
consilium obedientie / et consilium castitatis. Ad que
implenda invitat deus Christus noster / Si vis
esse perfectus vende que habes et da pauperibus
et sequere me [illegible] ad latronem predictorum
hoc est [illegible] prima pars [illegible] sicut est summe

bonum in se ipso. sic est summe Iustum in suo opere.
et ut dominium in regimine respondendo / Item homo
summe iusti est zelare Iustitiam non tamen in se
verum in altero / Iustitia vero consistit in
conformando se regulis Iustitie / unde sequitur quod divine
Iustitie est regulas Iustitie bonum ~~imprimere~~
imprimere et exprimere non tamen dictando per modum
voluntatis erudientis sed etiam precipiendo et obligando
per modum voluntatis imperantis Et ideo gratia facit
voluntatem nostram voluntati divine conformem
Ipsius est disponere nos ad obtemperandum et
subiciendum nos regulis Iustitie / secundum dictamen
legis divinitus date / Rursus Item
divinis imperiis dupliciter obtemperare contingit
videlicet Ex timore pene vel ex Amore
Iustitie / primum est imperfectorum / secundum autem
perfectorum / Ideo deus duplicem homini contulit
legem unam timoris et alteram Amoris. unam
in servitutem generantem Alteram in adoptionem
filiorum dei transferentem Ac propter hoc Eam
timentibus et imperfectis competit ut trahantur per
Iudicialia et manuducantur per signa / et
erigantur intellectu per precepta / unde sequitur quod
lex Mosayca est lex timoris continens
Iudicialia figuralia et Moralia perfectis
autem et amatoribus convenit apta [illegible]
documentorum / largitas promissionum / et
Alta perfectio consiliorum / unde sequitur quod lex Evangelica
continet ista tria Et ideo quia lex Mosayca
differt ab Evangelica / quia illa significat hec veritatem

Illa lex pene ista gratie Illa litteralis ista spiritualis
Illa occidens et ista vivificans Illa timoris
et ista amoris Illa servitutis et ista libertatis
Illa oneris et ista facilitatis. Postremo
Decem precepta spectantia ad iusticiam notantur
contineri in diuinis preceptis Et iusticie est
numerus quod scilicet est trinarius Notandum est
quod precepta moralia quedam sunt que ordinant
nos ad deum / quedam ad proximum / secundum
duplex caritatis mandatum / Prima sancti
scilicet volunt insinuare per duarum inscriptionem
tabularum / Que digito dei scripte erant
Et quum deus est trinus pater et filius
et spiritus sanctus. Cui competit summa maiestas
adoranda, veritas profitenda et caritas
acceptanda secundum hec tria [illegible] [illegible]
et compassibiliter per actum operis oris et
cordis. Ideo triplex est mandatum prime
tabule, Cum deus tribus premissis adoracionis
subiectione, iuramentis reverentie, et sabbatiza
cionis sanctitate. Alium vero proximum est ymago
trinitatis et ei merito confert ymaginem
filii debet virtus inspirata ymaginem spiritus
sancti debetur benignitas. Hinc est quod septem
septem mandata que ad secundam tabulam
pertinent. Nam proximus peccatorem scilicet duo.
Unum quod peccatorem inducat. scilicet de patre
honorando. Altum quod peccatorem petit
scilicet de non occidendo. Proximus [illegible] vero
que principaliter consistit in verbo accipitur.
Unde scilicet de falso testimonio non ferendo.

ediūm aufert religioso [illegible] voluntatem et paupertas [illegible]
[illegible] aufert [illegible] impedimenta et paupertas [illegible]
castitas aufert carnalis [illegible] [illegible] sit [illegible]

Preceti [illegible] vero an opponitur cupiditas
et concupiscentia quarum utraque potest esse in ope
vel cicius in corde accipitur non data
sed non met habere. Non concupisces rem
proximi tui. Non furtum facies et non concupisces
rem alienam. Et habet hec ordinem secundum
maiora vel minora nocumenta per que
infringitur presertim iustitia. Et sic regule spectantes
ad iustitiam necessario debeant continere in .x. — de consilijs
preceptis. Cum xij autem iustitiam ad perfectionem
pertineat donum perfecte se elongat a malo.
[illegible] ad culpam et cultum ad consensum. Et omne
quod malum oritur ex triplici radice s. concupiscentie
carnis, concupiscentie oculorum et superbie vite. Hinc est
quod tria sunt consilia evangelica perfecte nos elongancia
a triplici radice ~~perfectionis~~ predicta. Causa autem deo sunt
consilia quia ut perfecte faciunt recedere a
malo, non solum separant ab illicitis verum
a licitis et concessis. Causa possunt esse [illegible]
mali. Nec propter hoc non solum iustitiam continent
sufficientem verum etiam habundantem secundum quod
competit perfectioni evangelice legis. Et contrarium
gratie perficientis.

Postulacio

De petitionibus autem dominice orationis .i. deus
habet tamen est et licet sit liberalissimus
[illegible] ad donandum quam nos ad accipiendum
et promptior ad donandum [illegible] ut oracionem habeat
vult tamen a nobis orari. Ut [illegible] vult autem orari non solum
[illegible] dona gratie [illegible] intellectus.
[illegible] que est [illegible] intellectus.
[illegible] que est petitio [illegible]
ad deum [illegible] que est petitio [illegible]
a deo. Non solum [illegible] tanquam

Per contemplaciones nobis diuinitus datas vt quod minus
dignum sumus impetrare per nos valeamus impetrare
per sanctos. Cum tamen oracionem orare secundum quod
oportet nesciamus Ne vagaremur incerti formam
nobis tradidit in ordine quam composuit
In qua sub septenario numero peticionum vniuersaliter
comprehenditur peticio petendorum. Racio autem ad
intelligenciam predictorum hec est Quia primum principium
Sicut est summe verum et bonum in se ipso sic
misericors et iustus in opere suo Et quoniam miseri-
cordissimum est ideo liberalissime condescendit
humane miserie per infusionem gracie sue.
Quoniam vero summe iustum est ideo
donum perfectum non dat nisi desideranti
~~et ideo~~ Non dat graciam nisi roganti Non
impendit misericordiam nisi miseriam cognoscenti
Vt salua sit libertas arbitrii et non vilescat
nobilitas doni et integer permaneat cultus honoris
diuini. Cum sit ergo orantis afficere
subsidium poscere allegare defectum et gracias agere
pro acceptis gratis datum. Hinc est quod oracio
disponit ad suscepcionem donorum carismatum.
Et deus vult orari ad hoc vt munera
largiatur. Racio autem sub oracione ad hoc
quod deuocio in oracione feruorem tendat ad
impetrandum dona diuina. Notandum est quod affectio
nostra sit feruida et cogitacio in deum sit
collecta Et operacio nostra sit recta et
firma Et cor nostrum frequenter est repletum
desiderium frequenter cum paucis pro peticionibus

Male usurpant eo quod velit accipere deo parum instanti non [illegible] provideret sed hoc ab illo petere vult hoc videlicet exaudiri magis inter dominum est / nec 48 possit ad [illegible] et cetera 135

Remorsum vero audiens comparatur precipue ante deum / conspectum. Huius est quod volunt nos deus non tam orare intellectualiter principaliter vocaliter ad nostri affectus excitacionem per verba exteriorem augmentacionem per sensum verborum. Volunt enim nos orare per sanctos et sanctos pro nobis ad dandum fiduciam pauperibus ut qui non audent vel non possent impetrare per se per idoneos impetratores obtineant. Et per hoc in orantibus humilitas observetur. Ut sanctis intercedentibus dignitas declaretur in omnibus vel membris. Caritas et unitas ostendatur quia que inferiora sunt ad superiora fiducialiter recurrunt et superiora inferioribus liberaliter condescendunt. ¶ Postremo sciendum quod iustus deus et misericors exaudire non debet nisi in hiis que pertinent ad suum honorem et ad nostram salutem. ¶ Huiusmodi autem sunt que pertinent ad premium patrie et ad utilitatem vie. Et primum tria sunt secundum quod / ¶ Huius est quod peticiones et oraciones dominice que docent quid petere utiliter debemus sunt septem. ¶ Que enim pertinent ad divinum honorem premium et patrie sunt tria scilicet honorem premium Justicia veritatis / Reverencia Maiestatis. Sed per alia verba concordia voluntatis. ¶ Vel est visio summi veri / quod non videtur nisi a sanctis et mundis. Et hoc petitur cum dicitur Sanctificetur nomen tuum id est tue nominis notitia perfectis mundis et sanctis concedatur. Vel est fruicio summi ardentisque

Visio summi ve[ri]

Tercio summi ama[ri]

Regis facit et per quod regnum habetur et hoc petitur
firmacio summi boni — cum dicitur Adveniat regnum tuum. Vel firmacio summi
boni quae non datur nisi hiis qui suam voluntatem
habuerint divinae voluntati conformes et hoc petitur
cum subditur Fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra.
Tercia sunt spectancia ad tristiciam vitae aut respectum
collacionem boni confortantis aut amocionem mali
Collacio boni confortantis — nocentis. Collacio autem confortantis boni petitur in
pane cottidiano sive supersubstanciali. In quo petitur quicquid
est necessarium ad conservacionem vitae praesentis sive secundum
spiritum sive secundum corpus. Amocio autem mali
nocentis petitur in peticionibus tribus ultimis.
Removet quod malum aut tenet racionem praeteriti
aut futuri / aut praesentis / vel aliter aut tenet
racionem mali culpae / aut pugnae / aut poenae.
Amocio mali culpe / pugne / pene — Primum petitur amovens in dimissione debitorum
Secundum in temptacionum victoria. Tercium et
ultimum in liberacione ab oppressione malorum.
Et sic septem sunt in premissis peticionibus / in quibus
ubique petitur quicquid petendum est. Et hoc
quidem satis recte. Ut septenarius peticionum
respondeat septenario donorum carismatum et
donorum gratiae septiformis. Propter quod Nota
quod Septiformem septenarium proponit nobis
sacra scriptura considerandum scilicet viciorum capitalium
[illegible] / virtutum / donorum / beatitudinum / peticionum
et dotum gloriosarum. Trina sunt spiritualia et cor-
poralia ut inferius apparebit. Ponit go-
Septenarium viciorum tamquam primum a quo debemus
mundari. Septenarium virtutum secundum per quod debemus
mundari. Septenarium dotum ultimum per quod debemus
appetere. Septenarium peticionum penultimum quo debemus
petere. Septenarium autem donorum virtutum et beatitudinum
triplicem intermedium per quod debemus tendere / ut sic

Reperit in die laudantes nomen domini et virtutes
impetrantem graciam septiformem donorum virtutum
et beatitudinum qua virtutes septiformes pugnant
viciorum capitalium et premiamur ad septiformem
coronam dotem gloriarum admittere (?) septiformi
medicina sacramentorum divinitus ad reparacionem humanam
statutorum.

Sexta pars de medicina sacramentali cuius capitula sunt 13

Primum est de sacramentorum origine
Secundum de sacramentorum multiplicacione
Tercium de sacramentorum numero et distinctione
Quartum de sacramentorum institucione
Quintum de sacramentorum dispensacione
Sextum de sacramentorum iteracione
Septimum de constitucione et integritate baptismi
Octavum de integritate confirmacionis
Nonum de integritate eucaristie
Decimum de integritate penitencie
Undecimum de integritate extreme unctionis
Duodecimum de integritate ordinis
Tredecimum de integritate matrimonii

Postquam actum est de trinitate dei, de creatura mundi, de corruptela peccati,
de incarnatione verbi et de gracia spiritus sancti,
nunc sexto agendum est de medicina
sacramentali circa quam consideranda sunt septem.
Agendum ergo est de sacramentorum origine, numero,
distinctione, institucione, dispensacione, iteracione
et integritate. De origine ergo istorum Origo
sacramentorum tenendum est quod sacramenta sunt signa sensibilia
divinitus instituta tanquam medicamenta in quibus

sub tegumento rerum sensibilium diuina virtus secretius
operatur. Ita quod ipsa que similitudine representant et
institutione significant et sanctificatione conferunt
aliquam spiritualem graciam per quam anima curatur ab
infirmitatibus viciorum. Et ad hoc predicta ordinantur
tamquam ad finem vltimum. Valent tamen ad humiliacionem
erudicionem et exercitacionem sicut ad finem qui
est sub fine. Racio autem ad intelligenciam predictorum
hec est. Quia principium reparatiuum quod est christus
crucifixus verbum scilicet incarnatum quod sapienter cuncta
dispensat cum sit deus. Et clementissime reparat
cum sit verbum incarnatum. Sic debet reparari
et sanari genus humanum in egroto secundum quod
competit ipsi egrotanti, egritudini et occasioni
egrotandi et ipsius egritudinis curacioni.
Ipse autem medicus est verbum incarnatum deus
scilicet invisibilis in natura visibili. Homo
egrotus est non tantum spiritus nec tantum caro sed
sed spiritus in carne mortali. Morbus autem
est originalis culpa que per ignoranciam
inficit mentem et per concupiscenciam inficit carnem.
Origo autem huius culpe ~~[illegible]~~ licet principaliter
fuit ex consensu racionis tamen sumpsit
a sensibus carnis. Ad hec ergo quod medicina
correspondeat competenter ambobus predictis oportuit quod
non tantum esset spiritualis verum eciam aliquid haberet
de sensibilibus signis. Vt sicut per sensibilia fuerat
anime occasio labendi ita ei esset occasio
resurgendi. Et quia signa sensibilia
de sua natura non habent efficaciam ordinatam
ad graciam licet habeant longinquam representacionem
de sua naturali idoneitate oportuit quod ab auctore
gracie instituerentur ad significandum et benedicerentur ad sanctificandum

Ut sic essent quod naturali plenitudine reputerentur Sed
diuina institutione significancia et ad gratiam
prouida per quam curentur et sanentur anime nostre
Rm sub Circa Tertium curatiua non dicuntur claris
medicinalibus et fastidiosis. Domino oportuit hec
signa sensibilia diuinitus dari que non solum signifi-
carent et gratiam conferrent ac per hoc sanarent
Unicum significatum erudirent et superciliose
humiliarent et diuersificarent exercerent ut sic
per exercitium excluso a concupiscibili per
eruditionem excluso ignorancia a rationali per
humiliationem excluso superbia ab irascibili.
Tota anima curabilis fiet a gratia spiritus sancti
que reformat nos secundum has tres potencias
ad ymaginem trinitatis et Christi. Postmodum
Circa per hunc signa sensibilia diuinitus instituta
gratia spiritus sancti suscipitur et in eis ab accedentibus
inuenitur hinc est quod hec Sacramenta dicuntur gratie
Vasa et causa animi spiritualiter in eis continetur
Nec causaliter efficiuntur. Cum in sola anima
habeat collocari et a solo deo habeat infundi
Sed quia in illis et illa per gratiam curaremus
a summo medico Christo quod domino decreto
oportet haurire licet deus non alligauerit
suam gratiam sacramentis. Ex premissis igitur apparet
Non solum quid sit sacramentorum origo verum etiam
Numerus vsus et quis fructus. Nam Origo
eorum est Christus deus vsus autem est Curatio
exercitium eruditionis et humiliationis.
Fructus autem est hominum curatio et salus.
Patet autem quare sit eorum efficacia quare diuina
Institutione ... nullibi quam.

que finaliter est hominum medicina vel curacio
Etymum derivatum sit a sono et a fine / hec est
quod dicuntur sacramenta quasi medicamenta sanctificancia
Per hec enim anima a sordibus viciorum
reducitur ad sanctificacionem perfectam Et ideo
licet sint corporalia et sensibilia sunt tamen veneranda
tamquam sancta / Quia sacra signant misteria
Ad sacra preparant accipienda a sanctissimo deo
data sacra institucione et benediccione divinitus
consecrata Ad cultum sanctissimi dei in
sacra ecclesia constituta Ita ut merito dici
debeant Sacramenta /

Variacio

De variacione autem sacramentorum hoc tenendum est
Quod sacramenta ab inicio ad curacionem hominis
instituta sunt et semper ad morbos occurrerunt
et usque in finem seculi perdurabunt Sed alia
sunt in lege nature Alia sub lege scripta
Alia sub gracia / Et in hiis omnibus illa que
posteriora sunt sufficienciora sunt et evidenciora
et efficacia gracie digniora / In lege enim nature
fuerunt / Oblaciones sacrificia et decime
In lege autem scripta introducta est circumcisio.
superaddita est expiacio et superabiecta
oblacionum decimacionum et sacrificiorum
multiformis distinccio / In lege autem nova
statuta sunt sacramenta nova pauciora utiliora
parciora virtute efficaciora et preeminencia
digniora in quibus est simul impletio et
evacuacio sacramentorum omnium predictorum.

Rediens autem ad [illegible] principale hic ostendere Quomodo
verbum incarnatum quod est reparacionis nostre principium

Et fons et origo sacramentorum Christus sit clementissimus
et sapientissimus. Et quod clementissimus est
non vult quod curetur morbus peccati sine
remedio sacramenti. Eo vero quod sapientissimus est
ideo iuxta diversitatem sive diversitatibus sapienter rector
ordinatissime gubernatoris diversa adhibuit
medicamenta et pariter secundum mutacionem variam
temporum dispensavit. Christus enim qui ab inicio previdit
tempus et adventum salvatoris magis ac magis
appropinquare sic magis ac magis effectus salutis
crevit et augmentum veritatis, congruum fuit et
ipsa signa salutis per successionem temporum alia post
alia variari ut effectus gratie duxit in salutem
necessariam sunt quia et ipsa significancia in ipsis
signis visibilibus evidencior apparet. Et ideo
primum per oblacionem et postea per circumcisionem
ad ultimum per baptismalem ablucionem expiacionis
et iustificacionis sacramentum formari institutum est.
Quia enim ... mundacionis forma et fides dei in
oblacione quasi occulte videntur in circumcisione vero
evidencius exprimuntur, per baptismum autem manifestius
declarantur. Et huiusmodi quod illa primi temporis sacramenta
sicut dicit Hugo fuerunt solum veritatis umbra
medii temporis sicut figura seu ymago. Postremum
sed gratie solum corpus quod utrique scilicet veritatem
et graciam caractericam continet quam presentat
et principaliter confert quod promittunt etc.
Rursus Christus plena veritatis et gracie
que in lege gratie exhibetur novitatis sive excellentie
et uniformitatis in opere et virtute per unum signum.

Signum compleri non potuit ut deceat. Hinc est
quod in omni lege et lege fuerit predicta data
ad illam veritatem et gratiam complenda
Sed precipue in hac lege signum cum est
figurarum multa signa et varia precesserunt
que sua varietate Christi gratiam multiter Christi
gratiam compleverunt et excellentiam commendaverunt
et multiplicaverunt commendando mitigaverunt populos
contrarium perfectos et duros onerando fregerunt
et ad iugum gratie domuerunt et quedam de-
emollierunt. Postremo illa veritate supple-
mente cessat omnino et signum precedens
sortitur finem intentum. Quo habito cessare
debet cum effectu et usu et actus.
Hinc est quod omnino supplemente veritatis precedentia
et signa impleta sunt penitus et sublata.
Alia signa causa prenostica futurorum
et que precedentium delonginquo et non a-
nichilo instituta tamen demonstrativa preteritis
gratie et rememorativa quedam de passionibus
domini que fons et origo est consum-
mationis sive in nobis sive in hiis qui
precesserunt Christi adventum sed in hiis qui
precesserunt tamen per passionem in hiis qui secuntur
tamen per resolutionem. Et quia non debet
gratia passionis per ipsi omnia resolucionis
et hiidamur debet resolucio pro qua passio.
Hinc est quod passio Christi mediante sanctificant
sacramenta legis nove et plenior gratia
in eis redundat propter ipsa sacramenta et

Et perduxerit ad hec Sicut via ad terminum
Sicut Signum ad signatum | Sicut figura
ad veritatem Et sicut imperfectum reducit
et perficit ad perfectum ..

Distinctio

De distinctione autem 7 sacramentorum nove legis
Sacramentorum hec racio est quia ipsa sunt un[?]
-decim[?] correspondencia ad graciam septiformem |
Que per septenarium spiritus nos reducit ad
principium quietis et tabulum[?] civitatis | Sicut
ad Octavam Resurreccionis ultime[?] Nomina[?] vero
Sacramentorum racio est baptismus | Secundum Confirmacio
Eucaristia | penitencia | unccio extrema | ordo et
Matrimonium. Quod licet ultra alia[?] propter
morbum competit[?] accepit[?] Tamen fuit ante
omnia introductum in paradiso circa ante peccatum |
Racio autem ad intelligenciam dictorum est hec |
Quia principium nostre reparacionis xpus deus
Verbum Increatum cum sit dei virtus et sapiencia
et misericordia nostra | Sicut potentissime sic sapientissime
sic clementissime sanat[?] nostrum[?] sanavit[?] in lege
gracie | ut medicus deus per crucis[?] miraculum
noster. quatenum competit statui pro tribus [?] |
Ad perfectam autem curacionem concurrunt
concurrunt hec tria scilicet Expulsio languoris
Introduccio sanitatis | et conservacio introducte
salutis | Ideo congruum[?] erat ad perfectam curacionem
perfecta et ulterius requiritur morbi expulsio |
Et Morbus est septiformis triplex culpa
scilicet Culpa originalis | Mortalis | et Venialis
Et quadruplex penalis scilicet Ignorancia | Malicia
Infirmitas | et concupiscencia | Et unus[?] sanat Celum[?]
quod sanat [?] sicut dicit Ieronimus

Hinc est quod oportet adhiberi contra hec septenarium
medicamentorum ad hunc septiformem morbum
plenarie expellendum scilicet contra originale baptismum contra
mortalem penitentiam contra venialem unctionem extremam
contra ignorantiam ordinem contra maliciam eucharistiam
contra concupiscentiam matrimonium quod eam temperat et
excusat. Rursus cum virtus perfecte curativa
esse non possit sine restitucione integre sanitatis
Et sanitas anime integra consistit in usu
septem virtutum trium scilicet theologicarum et
quatuor cardinalium, hinc est quod ad hunc
usum sanum restituendum instituta oportuit septi-
formia sacramenta. Nam baptismus summe disponit
ad fidem confirmatio ad spem eucharistia
ad caritatem penitencia ad iusticiam unctio extrema
ad perseveranciam que est fortitudinis complementum
et summa. Ordo ad prudenciam matrimonium ad
temperanciam conservandam quam maxime perimit
infirmitas carnis, sed honestas remediat
nupciarum. Postremo cum perfecta curatio
esse non possit sine conservatione salutis introducte
Et salus introducta conservari non possit in
conflictu certaminis nisi in acie ecclesie que est
terribilis ut castrorum acies ordinata, et
hoc quidem fit per septiformis gratie armaturam
hinc est quod necesse est esse septem sacramenta.
Nam ut hec acies sit perfecte et complete
consummata cum consistat ex pugnantibus corruptibilibus,
indiget ordinantibus intrantibus / relevantibus
et renovantibus / intrantibus pugnantibus.
Relevantibus exeuntibus / et renovantibus morientes
Baptismum aut minuentes aut numerum inducentes.

Et sic est Baptismus Aut stantes et sic est Confirmacio
Aut exeuntes et sic extrema unctio. Sacramentum vero
relevans Aut relevat a culpa veniali et sic
Eucaristia Aut a mortali et sic penitencia Sacramentum
aut Renovans. Aut renovat in esse spirituali
et sic Ordo. Cum est administracio sacramenti
Aut in esse naturali et sic Matrimonium Quod
quia renovat in esse nature Ideo prius fuit
Ante omnia introductum licet post morbum
concupiscencie ampliatum Et quia minus sanctificativum
quibusdam sufficientibus sit sacramentum magnum inter-
medicamenta spiritualia ultimo collocatur et locum
sortitur extremum Unde quia Baptismus est
ingredientium Confirmacio pugnancium / Eucaristia
vires resumencium Penitencia resurgencium Extrema unctio
exeuncium Ordo novos milites introducencium
Matrimonium novos milites preparancium Patet
quod hic ordo sufficiencia et ordo medicamentorum
Sacramentalium et armorum

Institucio

De institucione autem Sacramentorum hoc tenendum est
quod Septem Sacramenta tempore legis gracie Christus
instituit tamquam novi testamenti Mediator et
instituit tamquam legislator. Et quia vocavit ad
precipuus legislator. Et quia vocavit ad
promissa eterna / dedit precepta digniora / et
instituit Sacramenta sanctificativa / Instituit
vero ea in verbis et elementis ad evidenciam
significacionis et efficaciam sanctificacionis /
[illegible] sufficienciam veritatis Sed
ita quod ille [illegible] sufficienciam
[illegible] efficaciam instituit / Non propter defectum
sed propter efficaciam [illegible] Instituit autem
aliqua sui [illegible] aptis [illegible] / Instituit autem
aliqua sacramenta Dupliciter / [illegible] scilicet ex eis
predicta Sacramenta confirmando · approbando et consummando. Ut Matrimonium
et penitenciam / Aliqua autem insinuando et initiando ut

Confirmacionem et unccionem communem. Mandauit vero memorando
consummando et in semetipso suscipiendo ut sacramentum
Baptismi Eucaristie et Ordinis. Hec enim tria
et plene statuit et ex parte suscepit /
Racio autem ad istam predictorum hec est. Quia
principium nostre est christus incarnatum verbum sive increatum
quod quia verbum est patris coeternale et consubstanciale
Est verbum summe virtutis summe veritatis et
summe bonitatis Et per hoc et summe auctoritatis
et ideo ipsum est quod nouum testamentum instituit
ipsum inquam est legem dare integram et sufficientem
secundum exigenciam summe virtutis et veritatis ac
bonitatis sue. Racione enim summe bonitatis
promissa posuit beatificancia Racione vero summe
veritatis precepta dedit dirigencia / Racione vero
summe virtutis sacramenta statuit adminiculancia Ut sic
per sacramentalem virtutem reperiatur adimplendi precepta
diligencia et per precepta merita perueniatur ad
promissa eterna faciente hoc verbo eterno christo. Sic ergo
in lege gracie et ipsum est via veritas et vita.
Rursus Cum principium reparatiuum Non solum est primum
increatum verbum sed et incarnatum Incarnatum quidem.
Verbum quoque incarnatum sicud se offert ad no-
ticiam veritatis et carnalibus signis caracteribus
se exhibet ad generis curacionem humani
tamquam plenum gracie et veritatis ad maiorem
euidenciam significandi sacramenta instituit in Elementis
simul et verbis. Ut dum Elementa sensibus et
verba auribus se offerrent / que sunt
duo sensus disciplinae ampliorem euidenciam darent
significacionis expresse. Inde est quod cum verba sanctificent
Elementa ut plenior fiat efficacia curacionis
humane / Unde quando verba alterantur repugnant et

Inpugnant forte gratie virtutem in eis. Ideo
sic instituta sunt ut significarent semper
et ubique. Non autem sufficerent nisi accidentis
digne absque omni fictione. Postmodum [illegible]
Et si obiciatur [illegible] sit fons gratie sacramentalis
aliqua [illegible] [illegible] sacramentalibus fuit ante
incarnacionem aliquis vero non institutum post passionem in [illegible]
quod autem medio modo se habentes hinc est quod
importat sacramenta instituta [illegible]. Una [illegible]
[illegible] necessaria fuit et conpuncta penalis et
sacramentis matrimonialibus. Ideo hec sacramenta non de novo
instituit sed iam a se instituta et [illegible] dictum
quandam de [illegible] confirmavit et consummavit in lege
[illegible] [illegible] penitentiam predicavit et nuptiis interfuit
et legem [illegible] applicavit secundum quod colligitur
ex dictis [illegible] [illegible]. Ante vero passionem
[illegible] non fuit plena passione [illegible] [illegible]
ad confirmacionem et [illegible] Christi publicanum confessionem
nec unctio mentis plenaria ad evolacionem
Ideo hec duo sacramenta scilicet confirmacio et extrema
unctio Christus solus innuit et insinuavit
Confirmacionem manum in parvulis imponendo et per [illegible]
discipulos baptizandos spiritu sancto. Unctionem vero
discipulos ad infirmos mittendo qui infirmos
ungebant oleo sicut dicitur in [illegible] Marci
autem [illegible] et sunt [illegible] et [illegible] ordinarie
et spirituales [illegible]. Ideo Christus hec tria
sacramenta scilicet baptismum eucharistiam et ordinem et
[illegible] [illegible] et clare instituit primo
baptismum suscipiendo [illegible] formam dando et
[illegible] publicando. Ordinem vero dando primo
potestatem ligandi et solvendi peccata [illegible] [illegible]
et potestatem conficiendi sacramentum altaris.

Eucaristiam vero conprendit sub grano frumenti et
conficiendo et dando imminente passione
sacramentum Corporis et sanguinis sui et ideo
hec tria sacramenta per Christum distincte et magis
debuerunt institui. Et in lege veteri multiplicantur
figuraliter tamen per sacramenta specialia Nove legis.
Et tercia legislatoris verbo sunt insinuata.

De dispensacione autem sacramentorum hoc tenendum
est quod proprie dispensacionis sacramentorum
ecclesiasticorum spectat ad solum genus humanum.
In omnibus autem sacramentis dispensandis necessarium
est in dispensante intencio. In aliquibus
circa necessario cum intencione requiritur ordo
sacerdotalis scilicet vel pontificalis. Pontificalis
vero tantum necessarius est dispensacioni confirmacionis
et ordinis. Sacerdotalis vero dispensacioni
Eucaristie penitencie et unccionis extreme. Baptismum
autem et Matrimonium licet ad sacerdotes spectet
tamen hoc propter ordinem sacerdotalem dispensari
decencius maiore in Articulo necessitatis hys autem
consistentibus sacramentis dispensari potest a laicis
et a mulieribus a fidelibus et ab hereticis intra
Ecclesiam et extra. Sed utrumque secundum veritatem et
ad utilitatem. Extra vero non ad utilitatem licet
dispensetur secundum veritatem. Racio autem ad
sufficienciam predictorum hoc est. Quia reparativum
principium nostrum verbum scilicet incarnatum. Quia magister
dei et homo sacramenta instituit, ad salutem hominum
ordinavit, sicut et congruum fuit ut hominibus
dispensarentur per ministerium hominum. Propter similitudinem
conformitatis dispensatoris ad salvatorem Christum
et ad Christum hominis salvandi. Cum enim Christus
Salvator humanum genus salvavit secundum quod.

exigebat equitas iuris dignitas ordinis et
securitas salutis Operatus est deus salutem
nostram modo recto ordinato et certo
hinc est quod sacramentorum horum virtutem exigentium
sancta iniunxit hominibus dispensanda
Primo igitur enim rectitudo iuris exigit
ut opera hominis secundum quod homo non fiunt
participantur et opera hominis ut minister Christi
aliquid referuntur ad Christum et opera hominis ut
minister salutis aliquid referuntur ad salutem vel
in generali vel in speciali et dispensatio sacramentorum
est opus hominis ut rationalis ut minister Christi et ut
minister salutis hinc est quod necesse est quod fiat ex
intentione Et ex intentione qua quis intendit
facere quod facit ecclesia in quo intenditur in generali
intencio predicta quia ipsa ecclesia sicut sacramenta
a Christo accepit sic ad fidelium salutem dispensat
Rursus enim ordo dignitatis exigit ut
maiora maioribus minora minoribus et
media mediocribus committantur Et quia sunt
sacramenta quedam que requirunt excellentiam potestatis seu
dignitatis, ut sacramentum confirmationis et
ordinis Quedam que requirunt indigentiam necessitatis
ut baptismus et matrimonium quorum unum generat alterum
regenerat ad exterminium debitum Quedam autem
media ut eucharistia penitentia et extrema unctio
hinc est quod prima tanquam suprema non possunt dispensari
nisi ab episcopis et pontificibus quorum est de iure gratia
Alia vero tanquam infima possunt a quibuscumque ordinibus
et personis inferioribus maxime in articulo necessitatis
Clerico dico ratione baptismi. Media vero a solis sacerdotibus
qui inter episcopos et inferiores personas sunt quasi in medio
constituti Postremo enim securitas salutis exigit
ut certus sit quod fiat ut in dubium non cadat Et illud est

Cum virtus sit de bonitate et crudelitate dispensacionis
et ideo semper non est virtus de se. Utrum amore
an odio dignus sit, ideo si sacerdotes dispensare
salubriter possent a bonis illis esset virtus de
dispensacione sacerdotis suspicione. Et sic oportet ipsum
timere et malum unum providencie alicuius salutis.
Nulla vero esset subtilitas in quibus generalis
ecclesie utilitatis que maxime consistit in premissis
dispensandi. Et ideo communiter sunt ut sacerdotes
dispensacionem committentes homini non ratione sanctitatis
que variatur secundum voluntatem sed ratione auctoritatis
que ipsum manet quamdiu est de se. Ac per hoc oportet
quod sit extendenda ad bonos et ad malos, ad eos
qui sunt intus et ad eos qui sunt extra ecclesiam.
Unum est, cum propter veritatem fidei et caritatis que
faciunt nos filios ecclesie et membra illius ut
salvari. Ideo si sacerdotes propter recipiunt non ad
salutem recipiunt quibus vera sunt sacramenta sed
utilia possunt fieri si ipsis redeat ad sanctam
matrem ecclesiam unicam Christi sponsam. Cuius
filios ipse Christus sponsus dignos reputavit
hereditate eterna. Unde Aug. l. 4. Donatistis
Ecclesia paradisi comparata indicant nobis posse
quidem baptismum eius homines in foris accipere sed
salutem beatitudinis propter eam neminem vel pape
vel tenere. Flumina eius et flumina de fonte paradisi
sicut proprietatem eorum foris largius manaverunt
nomina quippe commemorantur et per quas terras
fluunt et quod extra paradisum constituta sunt omnibus
notum est nec tamen in Mezopotamia nec in
Egypto quo illa flumina pervenerunt est felicitas
vite que in paradiso commemoratur. Ita fit ut
extra paradisum aqua sit extra paradisum beatitudo tamen

non sit nisi unius paradisi. Sic ergo baptismum sit esse extra
ecclesiam unicam aut beate vite non nisi intra ecclesiam
reperitur que super petram est fundata est que
ligandi atque solvendi claves accepit. Hec est
una que tenet et possidet omnem sponsi sui et
domini potestatem per quam generalem potestatem eciam de
ancillis parere filios potest qui si non superbiant
in sortem hereditatis vocabuntur. Si autem superbiant
foris remanebunt. Magis ergo quia pro ecclesie
honore atque unitate pugnamus non tribuamus
hereticis quicquid apud eos eius agnoscimus
sed eos argumentis doceamus quod ex unitate
habent nature valere ad salutem nisi ad unam
venerint unitatem.

Iteracio

De iteracione autem sacramentorum hoc tenendum est quod sacramenta non iterari
licet quod sit omnibus sacramentis commune et materia et ex eis com[muni]ter
super eandem personam ne fiat contumelia sacramento. Specialiter tamen tria
sunt sacramenta aliquatenus non iteranda scilicet baptismus confirmacio
et ordo. In hiis autem tribus imprimitur triplex
caracter interior qui non deletur. Unde quorum
caracter baptismus retinet fundamentum. Nec alii
caracteres possunt imprimi nisi illo primitus impresso.
Non baptizatus nichil
recipit si quis ordinatur sed totum de novo faciendum
precedentibus effectu. Sed totum de novo faciendum
prima non intelligitur iteratum quod constat non fuisse factum. Prima
est ad superna divinorum [illegible]
Primum nostre reparationis verbum scilicet caracterem
primum nostre [illegible]
licet vere sunt status et proprie et voluntatis
sic nichil agat necessaria nichil incepte nichil
ut curiose. Potissime tamen hec observare debet in
[illegible] sunt operibus. Quinque enim sunt alia per que
reperitur [illegible] sed [illegible] sunt de
[illegible] opera [illegible] inveniuntur per contumelia

quodam modo fit eis qui super eandem materiam et personam
et ex eadem causa decertantur. Quia ergo hoc ostenditur
quod prius dispensatum fuerit inefficacia inepta et
infructuosa. Licet quod exhibebat ipsius reparatum
principium virtus et sapientia et bonitas que sibi
assistit ad operandum virtus in illis et per illa sacramenta
fuerunt. Rursus Respondeo Inter hec sacramenta reparantia
in quibus generaliter est efficacia. Dicunt doctores
ad reparationem humani generis que sunt que tamen intro-
ducta sunt propter remedia morborum quantum sufficit
non solum ad hoc sed ad statuendum discernendum
et ordinandum in ecclesia gerarchicos gradus.
Et morbi possunt variari, expelli et iterum
introduci. Gradus autem ecclesie debent esse
firmi, solidi et ingressi. Inde est quod sacramenta
que respiciunt morbos iterabiles habent
effectus successivos ac per hoc et iterabiles
sunt cause. Sacramenta vero illa que respiciunt gradus
gerarchicos et status fidei determinatos
necesse est quod preter effectus remediantes aliquos
effectus tribuant permanentes ad gradum et
statum ecclesie distinctorum fixam et stabilem.
Et quoniam hoc non potest fieri per data naturalia
vel dona gratuita gratum facientia, necesse
est quod fiat per aliqua signa spiritualia incorporalia
scilicet anime incorporaliter a principio incorporali secundum
conformitatem ad incorporale indelebiliter et
generaliter impressa, que caracteres appellantur.
Et quoniam nunquam delentur, ideo iterari non
possunt nec illa sacramenta in quibus huiusmodi
caracteres imprimuntur.

Postremo autem triplex est status fidei secundum quem habet fieri distinctio in populo christiano in arte ecclesie generatiue scilicet Status fidei genite / Roborate / et Multiplicate / Secundum primum distinctio fidelium ab infidelibus / per secundum fit distinctio fortium ab infirmis / et debilibus / Secundum tertium fit distinctio clericorum a laycis / Sequitur quod illa sacramenta que respiciunt triplicem fidei statum predictum . Caracterem imprimunt per quos indelebiliter impressos se distinguunt / Et per hoc nunquam iterari possunt / Primum quod baptismus respicit statum fidei genite / distinguitur ab infidelibus ut fideles ab Egiptiis / Et Confirmatio respicit statum fidei roborate in quo distinguuntur plures fortes ab infirmis sicut pugiles ab hiis qui ad pugnam non sunt ydonei / Ordo respicit statum multiplicate in quo distinguuntur Clericus a laicis sicut levite ab aliis tribubus Sequitur quod in hiis tribus sacramentis tribus caracteres imprimuntur / Circa racionem distinctionis primo a non primo est prima et radicalis / Sequitur quod caracter baptismalis est fundamentum omnium aliorum caracterum Et ideo illo substracto nichil potest superedificari Et per hoc oportet de novo fieri si aut substituatur alii imprimi possunt Nec unquam iterandi sunt // Ultimum

Nec sacramentum tamen predictum quod hoc imprimunt quo causa aliqua iterantur Et quibus de facto iterantibus pena debet imponi quia tunc contumeliam facit licet alia tamen quam quia possunt sive sine contumelia iterari /

fides genita
roborata
multiplicata

Iam vero Septimo loco restat videre de integritate
universorum sacramentorum circa que cum sint in universo septiformi
primo dicendum de integritate baptismi quod est ianua
aliorum sacramentorum. De integritate igitur baptismi sacramenti
hec tenenda est quod adhuc quod aliquis baptizetur
plene et vere requiritur expressio forme verbalis
a deo institute que est hec Ego te baptizo
in nomine patris et filii et spiritus sancti Amen absque corrupcione
vocabuli et sine interposicione notabili absque
preposteracione ordinis supradicti et sine commutacione
nominis prolati. Requiritur eciam mersio vel
ablucio per elementum aque in toto corpore vel
saltem in digniori parte ita quod expressio et
mersio sint ab uno et eodem et eodem tempore quibus
concurrentibus si non sit fictio in baptizando
datur ei gratia regenerans sanctificans purificans
ab omni culpa. Quod ut efficacius fiat cathecismum
et exorcismum tamquam preparatorium premittatur
tam in parvulis quam in adultis. Ita tamen quod in
adultis requiritur fides propria in parvulis autem sufficit
fides aliena. Racio autem ad intelligenciam predictorum
hec est. Quia cum primum principium nostre reparacionis
verbum scilicet incarnatum tamquam principium perfectissimum et
sufficientissimum principium reparare debeat genus
humanum per medicamenta sacramentorum ita quod nichil
sit in eis superfluum nichil inordinatum nichil
eciam diminutum ita disponere debuit quod sacramentum
baptismi et aliorum reintegraret secundum quod exigebat
sua virtus nostra salus et eciam nostri morbi.
Quoniam ergo virtus nos reparans est virtus tocius trinitatis
quam sancta mater ecclesia credit in animo,

Et consistit in verbo et perficitur in signo sub trina
personarum distinctione et completo ordine et
originem naturalem. Est enim virtus passionis Christi
qui mortuus sepultus fuit et die tercia resurrexit.
Hinc est quod ad hoc expressionem in sacramento quod
unum in substancia corporis primum est et in quo primo et
principaliter hec virtus operatur debuit fieri expressio
trinitatis indistincta specialiter et ordinata nominatione
quod est de forma eius. Licet in hoc primitiva
ecclesia potuit fieri in nomine Christi in quo intelligitur
[illegible] trinitatis debuit tamen fieri specialis
et ordinata nominatio ubi baptizandi cum
trina mersione ad expressionem mortis Christi
et sepulture et resurrectionis post tercia die facte
quod est de congruentia. Et quia sunt operatur
utriusque virtus et in verbo Christi salvatur
utrumque hoc fieri debuit ab uno et eodem et
in eodem hoc spiritualiter conveniendum virtutem in mediatore
nostro [illegible] salus nostra incipiebat
inchoari per regenerationem seu renovationem in esse
gratie conferendus spirituale esse abstergendo immundiciam
effugiendo tenebram et refrigerando concupiscentiam
que vim labefacta omnes homines descendentes
seminaliter ab Adam. Hinc est quod sacramentum primum
quod est regenerativum debuit fieri in elemento
ut habet conformitatem ex naturali reputacione
ad triplicem predictum effectum gratie inchoantis
nostram salutem. Nam ergo aqua sua puritate
mundat ~~[illegible]~~ sua perspicuitate lucis est dilatativa
sua frigiditate refrigerat et maxime communis est
omnibus naturaliter et invenibilis hinc est quod sacramentum regenerationis

Necessario perfecta debuit in elemento aque indifferenter
Nam omnis aqua omni aque est eadem specie
Et cum ne aliquis propter defectum elementi
periculum salutis incurrere posset. Postremo Nunc
Marsilius noster quod quia puer est baptizandus est
Originale peccatum quod animam privat vita
gracie et cum virtutum rectitudine, habilitate
et pronitate quadam eam reddit ad omnem generis
culpe et traducitur aliunde. Et parvulum facit
corruptum et adultum actu corrupisse
redigit enim in dyabolicam servitutem et
in potestatem principis tenebrarum. Hinc est quod
Ad hanc quod per illud peccatum per genera in parvulis
adhibetur remedium medicamentum quod consistit
in eo dari gratiam regenerantem contra privacionem
vite gratuite gratiam rectificantem in specie
formam virtutis contra pronitatem virtutis habilitatem
gratiam purificantem ab omni culpa contra pravitatem
ad omnem deordinationem universam. Et quia originale
peccatum trahitur aliunde. Et parvulum facit corruptibilem
et adultum actu corrupisse. Necessaria est
adulto fides propria et pura sed parvulo sufficit
aliena que scilicet est in tota ecclesia. Cum autem
Baptismus debeat eruere de servitute dyaboli
et de potestate principis tenebrarum. Tam parvulos
quam adultos hinc est quod utrumque exorcizari
debent ad expulsionem potestatis. Sive utrumque et
cathetizari. Adulti ut expulsa caligine
erroris informentur ad fidem. Parvuli autem ut
sciant patrini quod eos debeant edocere. Tertio Ne
humanus defectus impediatur baptismi sacramentum quia nunquam
habent finem suum.

Cōfirma:

De sexto Confirmacionis hoc tenendum est
quod ad ipsius integritatem requiritur forma
verbalis que propriorum magis communis est
Signo te signo crucis confirmo te crismate salutis
In nomine patris et filii et spiritus sancti. Requiritur etiam
Crisma quod conficitur ex oleo olivarum et
balsamo de quo crucis per manum episcopi signum
in fronte imprimitur sub predicta forma verborum
Confirmacionis suscipit sacramentum per quod
confirmatur homo ut pugil ad nomen Christi
audacter et publice confitendum. Quantum autem ad
Integram predictorum hoc est / Anima reparatum
primum in nostro verbum fit incarnatum sicut etiam
conceptum est in corde patris et temporaliter in carne
sensibiliter apparuit homini Sic neminem reparat
nisi Christum et corde credendo concipiat et creditum
extra confitendo depromat confessione debita
Cum ergo est confessio veridica veritate plena
que non tantum est veritas speculativa verum etiam
practica hec autem aliqua non tantum est adequacio
intellectus sermonis rei verum etiam in qua
totus homo veritati conformatur secundum intelligenciam
racionis complacenciam voluntatis et secundum adherenciam
virtutis ut sic ex toto corde tota anima
et tota mente / sic ex toto corde ponitur confessio
bona et fidelis non ficta Et talis est confessio
integra placida et intrepida Ut sit integra
racione eius de quo est placida racione eius coram
quo intrepida racione eius a quo / habet fieri
illa / Contra ergo ad hoc homo pusillanimis non est
ydoneus nisi per manum superne gracie confirmetur. /

Ideo ad hoc sacramentum confirmacionis fuit divinitus
institutum tamquam mediante sequens baptismum.
Circa vero finis imponit necessitatem hiis que
sunt ad finem. Ideo integritatem hoc habet sacramenti
sedem corporis confessionis predicte et suarum
condicionum circiter videlicet predictarum. Tercio ergo circa
hec confessio debet esse integra et integritas
confessionis non est nisi quedam confirmacio corporis
unum hominem per hominibus eiusdem corporis
filiacio in trinitate patri et filio et cum tangitur
humerist quod in forma verali nec tamen sit confessio
actus confirmandi unum cum corpore signum est
et nominis beatissime trinitatis. Quarto amplius
eciam confessio debet esse planta vite cum
corde quo et fieri habet circa deo et
hominibus et dei nec est plane nisi appetit
lumen intelligencie et vivere consciencie. Nec
proximo nisi appetit odor bone fame et
honeste. Ideo ad horum designacionem in electo
corpore quiescit oleum olivarum quod est
medium balsamus quod est odiferum.
Ut per hoc significetur quod confessio ad quam
hec sacramenta ordinantur et disponunt quicumque
debet habere utrumque conscienciam et intelligencie
lumen sanam odore tamen vite quam fame
Nec veritas aliqua sit sub lingua et
conscienciam vel sub lingua et famam per
quam talis confessio non acceptatur ab homine
nec approbatur a Christo. Postremo eciam
talis confessio debet esse intrepida ut nec
pudore nec timore dimittat quin dicat
veritatem et hoc per sterniones Christi ignominiosam

Mortem xpi in cruce confiteri publice formidat
quos et erubescunt propter horrentem in
complexionem modicam penam et ignominiam passionis
et hinc est pudor et timor potissime apparet
in facie et maxime in fronte. Ideo ad omnem
verecundiam et formidinem propulsandam et manus
plenaria imponitur que confirmet et crux fronti
imprimitur ut non erubescant cum publice
confiteri. Nec formidet propter confessione nominis xpi
si opus fuerit quantamcumque penam et ignominiam
sustinere tamquam verus pugil virtutis ad plenum.
et tamquam strenuus miles ferens in fronte
regis sui signum crucis eius triumphale
vexillum cum quo portas et hostem vincens
penetrare securus. Non enim posset crucis gloriam libere
predicare si crucis penam et ignominiam formidaret
iuxta quod scilicet dicebat Andreas Ego
si crucem expavescerem gloriam crucis minime predicarem

De sacramento Eucharistie hoc tenendum est
quod in sacramento Eucharistie verum xpi corpus
et verus sanguis non tamen [illegible] sed vere et
veraciter continetur sub duplici specie panis et vini
tamquam sub uno non duplici sacramento. Hoc autem est
post consecracionem sacerdotalem que fit in prolacione
verbalis forme. a domino institute super panem
scilicet hoc est corpus meum. Super vinum vero
hic est calix sanguinis mei. quibus verbis cum
intencione conficiendi a sacerdote prolatis
transsubstanciatur utraque Eucharistie species in corpus
et sanguinem Ihesu xpi remanentibus solis accidentibus
in quarum utraque continetur totaliter non circumscriptibiliter
sed sacramentaliter totus xpus. In quibus etiam

Proponitur nobis ut eius Cum Cum digne accipitur
non solum sacramentaliter verum etiam per fidem et caritatem
spiritualiter manducando corpus christi mistico magis
incorporatur et in seipso reficitur et purgatur Cum vero
indigne accedit Judicium sibi manducat et bibit
non diiudicans scilicet corpus christi Sed quantum
ad intelligentiam predictorum hoc est Cum peccatum
nostre reparatum ubi scilicet inveteratum et sufficientissimum
in virtute et capacissimum in effectu Ideo sic
nobis convenit sacramenta secundum quod exigit scriptura
et sufficientia sua tamen sufficientissimum est
Ideo in largiendo medicamenta morborum
et incrementa gratiarum Non tamen instituit sacramenta
quod nos in esse gratie conservaret ut corpus et
gentes augmentarent et roborarent ut
Confirmacio unde quia et gentes
augmentatas contraxit ut sacramentum Eucharistie
Propterea hec tria sacramenta omnibus dantur qui
accedunt ad fidem Cum ergo intermediam nostre
quantum ad esse conventu accedit in unoquoque
fidelium per consummacionem devocionis ad deum
dilectionis ad proximum et delectacionis intra
semetipsum Et deberet compleri per sacrificium
oblacionem dilectione ad proximum per unionem sacre
communionem et delectacionem intra seipsum per
virtutem refectionem hinc est quod peccatum nostre
reparatum illud sacramentum Eucharistie dedit
in sacrificium oblacionis et sacramentum communionis
et viaticum refectionis Cum vero peccatum
nostre reparatum Non tamen est sufficientissimum
unitiva sapientissimum Cum est omnia agere.

ardentem. Ideo se dedit et disposuit nobis sacramentum
caraterum et virtutum complexivum secundum quod competit
tempori gratie revelate statum clare et apertum tali
nostre. Ideo requiritur cum tempus gratie revelate
requiratur quod non iam offerantur oblaciones qualescumque sed
pura placida et plenaria et nulla alia est
talis nisi illa que fuit in cruce oblata scilicet
corporis Christi et sanguinis. Hinc est quod necesse
oportet in hoc sacramento non tantum significative
veraciter realiter corpus Christi tamquam oblacionem
huic tempori debitam contineri. Tertio eciam
ipsi gratie competat quod sacramentum communionis et
dilectionis non tantum sit communionem et dilectionem
significans verum eciam ad illa influens ut
efficiat quod significatur. Et maxime nobis influunt
ad dilectionem mutuam et maxime unit membra
est unitas capitis a quo per unum amorem diffusivum
unitivum et transformativum manat in nos dilectio
mutua. Hinc est quod in hoc sacramento continetur verum
Christi corpus et caro immaculata ut se nobis diffundens
et nos invicem uniens et in se transformans per
ardentissimam caritatem per quam se nobis dedit
se pro nobis obtulit et se nobis reddidit et
nobiscum existit usque ad finem mundi. Per
hoc eciam modo refectio competens statui gratie
est refectio spiritualis communis et salutaris refectio
autem spiritus est verbum vite. Et per hoc refectio
spiritualis. Optima in omnibus est verbum incarnatum
sive caro verbi que cibus est communis et
salutaris. Quia licet sit unum, omnes tamen
salvantur per ipsum. Quia ergo non est dare alium
cibum spiritualem communem et salutiferum nisi ipsum
verum Christi corpus. Hinc est quod necesse est ipsum in

Hoc sacramento videtur esse conveniens congruebat hoc
perfectione sacrificii placativi figuris sacrificii veterum
et veteri referatur quod debeat esse in lege nove
testamenti et gratie revelate et veritatis Christi.
Item sub alia statum vie non competit
Christum aperte videri propter velamen cuiusmodi
et propter meritum fidei Nec convenit Christi carnem
dentibus atteri et propter horrorem crudelitatis
et immortalitatem ipsius corporis ideo decuit sub
corporis et sanguinis Christi tradere velatum sacratissimis
symbolis et similitudinibus congruis et expressis.
Et quoniam nichil magis est ydoneum ad reficiendum
quam rebus panis et potus unum nichil etiam magis
ydoneum unitatis corporis Christi veri et mistici
quam panis factus de mundissimis granis et vinum
expressum de purissimis acinis in unum collectis
ideo sub hiis speciebus magis quam sub aliis
debuit sacramentum illud exhiberi. Et quia
Christus sub illis speciebus esse debebat non secundum
mutationem factam in ipso sed potius in eis ideo
ad placationem duplicis verbi predicti in quo
insinuatur existentia Christi sub speciebus illis
fit conversio substantie utriusque in corpus et sanguinem
remanentibus solis accidentibus tamquam signis
ipsius corporis continentibus et eum exprimentibus
Et quia vero corpus beatum et gloriosum non potest
dividi nec in partibus suis nec separari ab
anima nec a divinitate suum ideo sub
utraque specie est unus Christus et totus videlicet
scilicet corpus anima et deus. Et propter hoc
utrobique est unum et simplicissimum sacramentum
quia continens totum Christum.

Et quia quelibet pars speciei sic corpus christi habet quia totum sic est in tota specie quod in qualibet eius parte sive sit integra sive divisa. Ac per hoc non est ibi ut in supposito ut occupans locum ut habeat situm ut perceptibile per aliquem sensum corporeum et humanum sed omnem latens sensum ut fides habeat locum et meritum propter quod causa ut non deprehendatur accidentia illa hic omnino separata quia habent causam per se licet sint preter subiectum quandam inter se continent christi corporis quamdiu quando est quamdiu durant in suis proprietatibus naturalibus et sunt idonee ad cibandum.

Postremo dicitur capacitas nostra ad christum confirmatur suscipiendum non est a carne sed in spiritu non in ventre sed in mente et mens christum non attingit nisi per cognitionem et amorem perfectum et caritatem. Item quia fides christi ad cognitionem et caritas inflamat ad devotionem. Ideo ad hoc quod aliquis digne accedat oportet spiritualiter commedat ut sic per ~~cognitionem~~ recordationem fidei instruat per devotionem amoris suscipiat per quam non nisi suscipiet christum sed ipse panis trahitur in eius misticum corpus propter quod manifeste colligitur quod qui tepide indevote et insipienter accedit indigne plus manducat et bibit quam tanto sacramento conveniens fuerit. Et ideo exemplum est ydeo quando se senciunt minus idoneos vel indevotos ut differant quousque parati ad sumendum verum agnum mundi devoti et inspecti accedant propter quod causa.

Hoc sacrum preciosum preciosum est celebrari cum
solempni reverencia tam quantum ad locum quam eciam quantum
ad tempus et quantum ad verba et ornatus et quantum
ad vestimenta in celebracione necessaria Ut tam
ipsi producti conficientes quam eciam suscipientes
percipiant gratiam Domini per quam purgentur illuminentur
perficiantur reficiantur confortentur et in ipsum
Christum per expressivum amorem ardentissime
transformentur.

De sacramento penitencie hec tenendum est quod
Ipsa est secunda tabula post naufragium
ad quam naufragantes per mortale
crimen
peccati recurrere potest quidem est in statu pristino
vite quociens et quandocumque divine clemenciam
voluit implorare. Tres species autem eius
integrales sunt Contricio in animo
Confessio in verbo et Satisfactio in facto
Ex quibus tribus partibus integratur et perficitur omnis
mortalem culpam penitentiam et facto deserit
et verbo accusat et animo detestatur proponens
numquam iterare peccatum Has autem debite
concurrentibus cum absolucione facta ab eo in
quo est ordo clavium et iurisdiccio
absolvitur homo a peccato et redditur ecclesie et
reconciliatur Christo Mediante Clave sacerdotali
Per tamen eciam iudicium non tamen habet fieri
absolucio Quantum Excommunicatio et relaxacio
que fit habet fieri ab Episcopo tamen ab ecclesie
sponso Extrema unccio ad sacramentum pertinet
hec est Extrema unccio nostra Reparacio
verbum sacramentum Corpus et verbum

168
84

Fons est veritatis et sapientie eo ipso quod innocenti
est fons pietatis et indulgentie. Videmus
quod vulnerati reparari per medicamentum sanitatis
et precipue contra precipuum morbum qui sicut est
mortale peccatum iuxta quod dicit apostolus potissimum
primum peccatum. Medicum et iudicem caperunt
ut sic in curatione nostra apparent ubi
invenitur summa clementia prudentia et summa
iustitia. Primo igitur cum in curatione nostra Clementia
a mortali culpa primo apparere debet ipsius
Christi pontificis pijssimi summa clementia. Et summa
pontificis clementia correspondet cum quantum
peccatum quodlibet et quantumcumque et quotiescumque fuerit
perpetratum. Innuit quod peccator sustinere ad
veniam est ipsius pontificis clementissimi non semel
vel bis sed quotienscumque supplicaverit impetrabit
quod decet inspicere primo clementiam. Et ad hoc ut
converterentur homines quando est in statu peccati pote
quam venialibus in bonum et in malum. Innuit
quod quantumcumque et quantumque et quotienscumque peccator
premunt ad primo prius peccatum ut habeat refugium
per quod plene fiat remissio peccatorum.
Secundo cum in curatione nostra debet Prudentia
manifestari ipsius Christi medici peritissimi summa
prudentia et prudentia medici est in adhibendo
remedia contraria ut que ad modum morbus
auferat et contraria prodest contraria. Et cum
peccatur in duo delectatione quod peccatum et peccatorem
sunt cogitatione ore et opere. Innuit quod
prudentissimus medicus instituit ut contra peccatorum
peccatores secundum triplicem partem scilicet affectuum

Interpretatur et operacionem que fit per delectacionem vel
complacenciam voluntatis. Et reformacio penitentis
secundum triplicem viam predictam per doloris penam
conceptam in corde, per confessionem expressam in
ore, per confessionem consummatam in opere per satisfaccionem.
Et quia omnia peccata mortalia ab uno deo
avertunt et uni creature convertunt et per hunc vero eum
rectitudinem hominis perimunt. Hinc est quod ad hanc
per penitenciam medicamentum sit sufficiens quod suis
partibus integratur. Necesse est quod penitens habeat
de omnibus peccatis et quantum ad preterita de
preteritis per displicenciam dum peccavit et quantum
ad presens per confessionem de peccatis et quantum
ad futurum de per propositum numquam recidivandi
vel in idem vel in aliud genus peccati. Ut sic
totaliter recedendo a culpa per penam divina
gratia recuperet et quam obtinuerit veniam
omnium peccatorum. Postremo etiam in

Iusticia

incarnacione nostra manifestavit dedit
ipsum Christum iudicibus vera iusticia et ipsum in
persona propria non est iudicaturus ante iudicium
ultimum et finale. Ideo ad particularia iudicia
ante finem iudices debuit constituere.
Et quia iudices isti esse inter deum offensum
et hominem offendentem sicut quidam intermedii
ut domini Christo et proximi populo. Ideo a
illo proprie sunt proximi et familiares tale officium
committitur cum ipso proprio nostro constituti scilicet
sacerdotes. Ideo quibus in productum sacerdotalis
~~officii~~ ordine constitutis et solis datur potestas
duplicis clavis scilicet clavis scientie ad discernendum
et clavis que est potestas ligandi et solvendi
ad dividendum et ablacionis veniam impendendi

Quia vero propter confusionem vitandam Deo
quibus cuius est prelatus in Ecclesia militante
Cum ipsa gerarchia Ecclesie debeant esse
secundum potestatem iudiciariam ordinata Ideo
hec potestas ligandi et solvendi concessa est primo
uni et summo sacerdoti cui collata est tamquam
summo capiti potestas plenitudo. Et deinde secundum
prelacionis ecclesiasticas gradus in petros Ita quod
primo in episcopos et deinde in presbiteros descendit
a capite uno. Ideo licet quilibet sacerdos
habeant ordinem et clavem in ordine tamen
usus clavis tamen se extendit cum sibi
ordinarie sit subiectus. Nisi sibi ab eo qui
habet iurisdictionem ordinariam committatur
Cum vero illa iurisdictio prima sit in capite
summo et deinde in episcopo et postremo in sacerdote
curato. Ita quod a quibus horum committitur
alicui sufficeret quod ab infimo magis a
medio et maxime a supremo. Et quia in
potestate summo et etiam in episcopis est huiusmodi iurisdictio
non tamen ad iudicandum utrum deum et hominem in occulto
verum etiam in aperto tamquam in illis quibus commissum
est Ecclesie regimen ad custodiendum sicut sponso
committitur sponsa. Inde est quod solum habent plenam
quo possunt pro causa ad iuris defensionem in contro-
versiam et potestatem ~~legandi~~ largiendi
donum thezauri ex ~~meritorum~~ meritorum Ecclesie
quos habent repositos et commendatos tam
a capite quam a membris et hoc in relaxacione
ut sit tamquam veri iudices ligandi et
solvendi utrique suspendant potestatem per quam
inexcommunicatis feriant et compescant rebelles. Et
rebelliones absolvant et reconcilient deo et sancte
matri Ecclesie veraciter penitentes. .

Interpretatiuum et expiatiuum que fit per delectationis
complacentiam voluntatem oportet reformatio penitentis
secundum triplicem eorum predictam per doloris penam
conceptam in corde. per confusionem expressam in
ore per confessionem consummatam in opere per satisfactionem
Et quia omnia peccata mortalia ab uno deo
auertunt et uni creature opponuntur et penitentia per eum
rectitudinem hominis restituit. Hinc est quod ad hoc
quod penitentie medicamentum sit sufficiens quod suis
partibus integretur. Necesse est quod penitens habeat
de omnibus peccatis et quantum ad preterita de
preteritis per displicentiam cum retinetis et quantum
ad presens per cessacionem de perpetrandis et quantum
ad futurum de per propositum nunquam recidiuandi
vel in idem vel in aliud genus peccati. Ut per
tollere recidendo a culpa per penam diuina
gratia preparatur per quam obtinetur venia
omnium peccatorum. Postremo. Etiam in

Justicia

curacione nostra manifestam debet
ipsum Christi iudicis recta iusticia et ipsum in
presencia ipsa non est iudicare ante iudicium
vltimum et finale. Ideo ad presbiteri iudicia
ante finem iudicis debet consistere.
Et quia iudices isti esse inter deum offensum
et hominem offendentem sunt quidam intermedii
ut proximi deo et proximi populo. deo autem
ille proximi sunt proximi et familiares qui eius officium
qui sunt eius proprio ministerio constituti s.
sacerdotes. Ideo quibus in suscepcione
~~officii~~ ordinis constitutis et solis datur potestas
duplicis clauis s. clauis scientie ad discernendum
et clauis que est potestas ligandi et soluendi
ad diiudicandum et ablationis virtutem impediendi

Cum uero propter confusionem uitandam deo
quilibet cuiuslibet est prelatus in ecclesia militante
Cum ipsa gerarchia ecclesiastica debeat esse
secundum potestatem iudiciariam ordinata. Ideo
hec potestas ligandi et soluendi concessa est primo
uni et summo sacerdoti cui collata est tanquam
summo capiti potestas plena. Et deinde secundum
particulares eiusdem descendit in prelatos. Ita quod
primo in episcopos et deinde in presbiteros descendit
a capite uno. Ideo licet omnes sacerdotes
habeant ordinem et clauem, ad eos tamen
usus clauium tantum se extendit qui sibi
ordinarie sunt subiecti. Nisi sibi ab eo qui
habet iurisdictionem ordinariam committatur.
Cum uero illa iurisdictio primo sit in capite
summo et deinde in episcopo et postremo in sacerdote
curato. Sicut quedam a quibuslibet hominibus committuntur
alteri sufficienter quedam ab infimo. Magis a
medio. Sed maxime a supremo. Et ymmo in
pontifice summo et omnibus in quibus est huiusmodi iurisdictio
non tantum ad iudicandum inter deum et hominem in oraculo
ueritatis. Sed in aperto tamen in illis quibus commissum
est ecclesie regimen ad custodiendum. Sicut sponso
committitur sponsa. Sic uero patet quod gladium habet sibi
quo possit potenter ad iuris defensionem in contu-
macientes. Et potestatem ~~ligandi~~ largiendi
donum thezauri ~~meritorum~~ meritorum ecclesie
quos habet repositos et commendatos tam
a capite quam a membris. Et hec in reconciliacione
ut sit tanquam uerus iudex ligandi et
soluendi utriusque possideat potestatem per quam
impenitentes feriant et compescant rebelles. Et
nichilominus absoluant et reconcilient deo et sancte
matri ecclesie ueraciter penitentes. etc.

De extrema unccione hoc in summa
tenendum est quod ipsa est sacramentum hominum
ex hac vita transeuncium et disponens ad sanitatem
perfectam valet enim ad delenda venialia
et ad recuperandam sanitatem ~~corporis~~ corporis si
infirmo expedit. Ad huius autem sacramenti
integritatem requiritur oleum simplex sed
consecratum verbis expressio oracionis. Inunccio
infirmi in septem partibus determinatis scilicet in
oculis auribus naribus labiis manibus
pedibus in lumbis. Nec debet aliud sacramentum dari
adultis et postulantibus imminente periculo mortis
et hoc per unum et unicum sacerdotem. Ergo
colligitur quod inter hoc sacramentum et confirmacionem est
differencia sextiformis scilicet efficiencia materia
forma suscipiente dante loco et tempore.
Racio autem ad intelligenciam predictorum hec est quia
principium nostre reparacionis verbum scilicet incarnatum
quod reparat mediator dei et hominum
homo Christus Jhesus et medicus Jhesus habet salvare
medicus autem Christus virtutem habet per naturam
generum in alios dimanare. Hinc est quod primum
est in sacramentis suis per unccionem medelam humane
salvacionem. Et quia autem ad hoc quod perfecte
sanetur indiget triplici genere sanitatis scilicet
ad stabilitatem accionis ad suavitatem contemplacionis
et ad felicitatem comprehensionis. Et prima est
intrinsecum in anima ecclesie. Secundum est perfectum
in omnibus quorum est alios erudire et tamen
est commune de eius post mortem. Hinc est
quod racio solum unam sacramentalem instituit.

Deus in Confirmacione vnccionem mediam in
ordine pontificalem et quandam ultimam in
periculo mortis. Cum igitur finis imponat
necessitatem hiis que sunt ad finem, hinc est
quod secundum exigenciam huius finis debet hoc
sacramentum conferri, debet eciam integrari,
suscipi et dispensari. Primo igitur circa huius
sacramenti exercicium debet regulari a fine, et finis
est quam introductum est ad salutem fidelibus
spiritualem sanandum et expediendum consequendam et
hoc fit per devocionem sursum levantem per
purgacionem a culpis venialibus et a suis
sequelis que devocionem deprimunt. Hinc est
quod sacramentum istud efficaciam habet tam ad devocionem
excitandam ad venialia dimittenda et ad
peccatorum scoriam facilius abolendam. Et quia
pluribus infirmis expedit adhuc vivere ad suorum
cumulum meritorum, hinc est quod sacramentum illud
et animam vigorando in bonis et exonerando
a malo frequenter eciam allevat a morbo.
Et hinc est quod dicit beatus Jacobus quod oracio
fidei salvabit infirmum et si in peccatis sit
dimittentur ei. ¶ Rursus circa huius
sacramenti distribucionem debet esse secundum exigenciam
finis. Et hec est acquisicio spiritualis salutis
per remissionem culparum et hec salus importat
sanitatem et mundiciam conscientie interioris secundum
quam indiget ille ad regnum celeste, hinc est quod
in hoc sacramento debet esse oleum simplex
et consecratum, quia sanctitatem et nitorem
designat in hac vita consecracio. Quia vero super
illam salutem mobilis homo non habet potestatem;

Hinc est quod ordo et forma vocalis exprimit
per verbum deprecativum ad impetrandum gratie
donum. Extreme unctionis infirmitates spirituales
contrahit in corpore sedata. Hoc virtus eius recipitur
regenerativa, scilicet sensitiva interpretativa
generativa et progressiva. Hinc est quod membra
quibus virtutibus descendunt sunt inungenda.
Cum igitur sunt membra descendentia
quibus sensus, scilicet visus [illegible] auditus
nares olfactum, manus tactum et os gustum
et eadem aliis virtus interpretativa et pedes
descendit progressiva et lumbi generationis. Quia
sacramentalia iudicium et praedicandi est consecratum
et eius nomine. Hinc est quod iterari debet
fieri in [illegible] locis [illegible] ut [illegible] disponatur
homo per hoc sacramentum ad plenitudinem sanitatis
per [illegible] eius [illegible] Postremo
sacramentum [illegible] a fine dependet
et finis est velocior transitus ad celum per
dispositionem [illegible] et [illegible]
ad deum. Ideo non debet dari nisi adultis
qui venialiter peccant. Nec aliquibus nisi
[illegible] qui [illegible] exigitur
Nec aliquibus nisi in periculo constitutis et qui
in transitu ad aliud statum. Extrema hoc
sacramentum perficientium et non habet materiam
sacram [illegible] consecratam. Hinc est
quod [illegible] [illegible] consecrandum
[illegible] praedicantibus et [illegible] consecrationem
non est nisi a consecratis manibus [illegible]
[illegible] exigitur finis in confirmatione

stratum

et unctione extrema differt a dictis sacramentis in efficacia
in materia et in forma in loco in tempore in susceptione
et in dispensante. In efficacia quia ista
valet ad disponendum ad melius agonizandum, hec
ad celum evolandum. In materia quia illud
in oleo mixto balsamo hec vero de oleo puro
In forma quia illud in indicativo hec vero in deprecativo
In loco quia illud in fronte hec autem in multis partibus
In tempore quia illud in sanitate hec autem in egritudine
In susceptione quia illud non solum in adultis
verum etiam in pueris hec vero tantum in adultis
In dante quia illud ab episcopis hec autem
a sacerdotibus quibuscumque. Et hec de istis duobus
a fine perdit quia sicut dixi diversis partibus
in finibus proprijs dignitatem introducunt,
in hijs que ad finem illos habent similiter
ordinari.

De sexto ordinis hec in summa tenendum est quod
ordo est signaculum quoddam quo spiritualis
potestas traditur ordinato. Licet autem ordo
sit unum de vij sacramentis septiformis tamen est
ordinibus distinctus. Primus est in hostiariis, secundus
in lectoribus, tertius in exorcistis,
quartus in acolitis, quintus in subdiaconibus, sextus
in diaconibus, septimus in presbiteris. Hijs autem
per modum introductionis preparatorii supponuntur clericalis
tonsura et cum psalmistatu. Per modum autem
complementi superponuntur episcopatus, patriarchatus et
cum aliis a quibus manant ordines et dispensari
debent subalternis. Signis tamen ex parte visus
quam ex parte auditus solemniter etiam rudibus
et sensatis quam ad hoc speciale officium et personam

Ratio autem ad materiam predictorum hec est. Clara pro nostra
reparatione verbum scilicet incarnatum clara ut dicitur
et hec sacramenta medicamenta ad salutem hominum
instituit. Ordinavit. Disponit et potestative
secundum congruentiam sue bonitatis sapientie et utilitatis.
Unde est quod ipsa medicamenta sacramentorum que sunt
hominibus dispensanda non qualitercumque sed congruenter
exigebant ordo discretionis et potestatis. Oportuit
igitur aliquas personas ad hoc officium congruenter
distingui et segregari quibus ordinaria iure
potestas hoc dandi committeretur. Et quia hec distinctio
non debet fieri nisi per signum sacramentale
sicut patet. Unde est quod debet esse aliquod sacramentum
quod esset sacramentum singulariter ordinatum distinctum
ad sacramenta cetera dispensanda. Modo distinctio
potestatum et ordinatio fit in ordine. Differt
singulariter eciam in quo spiritualis potestas traditur
ordinato. Ita quod simul in eius nouem
clauduntur tria predicta. Ex quibus colligi
possunt in summa que ad integritatem ordinis
requiruntur. Primum sciendum quod ordo est singulariter
distinctus et sequestratus ab omni populo ut
quasi divino cultui sit totaliter mancipatus.
Ideo ordinis habet distinctivum quoddam
in tonsura et corona per quam ipse ostenditur
respectu temporalium appetituum et mentis elevatio
ad celum ut totus ostendatur clericus deputatus
esse ad divinum cultum. Et sciendum quod in susceptione
corone dominus pars hereditatis mee. Et quia
clerus debet esse instructus in divinis laudibus
que maxime consistunt in psalmis psalmistatus

tamquam superambulans actibus ordinibus antecedit
Clarum tamen largo modo superioris inter ordines
enumeraverunt. Secundo vero Clarum ordo est
specialiter ordinatum et ordo consistit in gradum
differentie et distinctione completa secundum quod congruit
septiformis gratie ad tamen dispensationem secundum tres
ordines pari ordinantur. Hinc est quod septem
sunt ordines graduum ordinati usque ad presbyterum
in quo status est ordinum. Clarum Christus est consecrans
sacerdos corporis sui in quo est plenitudo omnium
gratiarum. Unde alii septem sunt subministrantes et qui gradus
quidam per quos ad gradum ascenditur. Salomonis
que et septem sunt gradus templi per quos venitur
est primus quibus perfectum et pro hoc quod sic congruit
perfecto et sufficientia officium ministrandi.
Nam oportet aliquos ministrare quia a
remotiori aliquid a propinquiori et aliquos
de proximo. Ut michi dixit de ministro ordinato
Etiam quidem harum ministrorum gemina est secundum artem
preparandi et ministrandi. Hinc est quod duo sunt ordines
ministrales. Et septimus omnium perfectissimus in quo
Clarum confertur sacerdotium quod consistit in ordine
uno, tamquam in ordine ultimo et completo.
Postremo Clarum ordo est singulariter pluralitatis
uno tamen respectu aliorum sacerdotum dispositorum
unitatem in respectu sui et pluribus super pluralitatem
est pluribus excellens. Ideo sibi non tamen competit
pluralitas simplex sicut dicitur est in ordine simplici
unitatem eminenter pluralitatis. Clarum dicitur est, in quibus
quorum est ordinis ordinarie dispensare
Etiam excellentia quantumcumque descendit toto

magis dilatatur. Hinc est quod plures sunt Epi patriarche
patriarche archiepi pauciores paucissimi primarche et unus
pater patrum qui ipsa merito appellatur tanquam
omnium primus et summus pater spiritualis omnium patrum
immo omnium fidelium et hierarcha papa.
sponsus unicus caput unum sed pastor summus
xpi vicarius fons origo et regula cunctorum
principatuum et ecclesiasticorum a quo tanquam a
summo diriuatur ordinata potestas usque ad infima
Eccle membra secundum quod exigit precellens
dignitas in Ecclesia militante. Et quia hec
dignitas proprie manet in ordine de
hec presbiter non debet dispensare nisi cum
magna discretione et solempnitate sed per non a
nec tunc Nec in quolibet loco Nec in quolibet
tempore sed personis litteratis honestis et a cunctis
irregularitatibus alienis solempni scho-
lastico patre. tempore nisi et horis ab Eccle
iure statutis debeat quis de ordinibus dispensari
et hec ab Epis quibus proprie sui eminentiam
reseruatur dispensare ordinum Confirmationis per
impositionem manuum Consecrationis Monialium
et altarium et dedicationis Ecclesiarum que proprie sui
celebritatem non debent dispensari nisi ab
hiis qui habeant preeminentem potestatem.

De Sacramento autem Matrimonii hoc in summa est sciendum
quod Matrimonium est legitima quidem maris
et femine coniunctio individuam vite consuetudinem
retinens. Hec autem quinque non solum sunt
post peccatum remedium autem peccati Sed prius sunt
institutum Sacramentum matrimonii per graciam in officium
sunt autem non solum in officium verum in remedium
contra libidinis morbum. Prius fecerat gratiam dei

et Anime Nec autem preterea hec sunt gaudia xpi et
Ecclesie et duarum naturarum in unitate persone /
Introducitur autem hec gaudia in esse per libera
consensum animorum expresse utriusque persone exterius
expressum in aliquo signo sensibili Consummatur
autem habet in copula carnali / Nam per verba
de futuro dicitur matrimonium initiari / per verba de presenti
ratificari sed per carnalem copulam habet
consummari Huius autem sacramenti tria sunt bona scilicet
fides proles et sacramentum et xii impedimenta que
impediunt contrahendum et dirimunt iam contractum que
in hiis versibus continentur

Error conditio votum cognatio crimen
Cultus disparitas vis ordo ligamen honestas
Si sis affinis si forte coire nequibis
Hec socianda vetant connubia facta retractant

Sunt autem ad inceptum predictorum hec est summa primum
nostre reparationis verbum scilicet incarnatum Corpus quod
verbum dei fons est sapientie in excelsis
Corpus quod incarnatum est Clementie fons
in terris et ideo Corpus quod verbum incarnatum est
humanum est formatum quod summa sapientia Corpus
quod incarnatum est ipsum reformatum quod illa
Clementia ideo humanum genus reparat per Clementiam
quam prius reparabile sed quod sapientia que per suo summo
ordine exigebat quod genus humanum fuit potens
sue potens labi potens etiam reparari sicut
in precedentibus ostensum fuit / Cum igitur verbum
dei in sua sapientia hanc fecit sed et genus humanum
fuit potens sue cadere et per surgere hinc est quod
Genus humanum commodo pugnandi ordinavit /
quod et ipso modo pugnandi habet quod manducat

Ipsum ad statum habet eciam quod Matrimonium ad
remedium Sicut enim In propagacione illa aliquid
est pro peccatum scilicet libido que tendunt morbum Ergo
ordinatus est coniugale ipsum similiter ad deum pro amorem
virtutum modo castissimo singularem et individuum
in remedio remediat ex coniugio divine nature
et humane in unitatem in persona et persone unitate
in qua divina gracia introducitur ut singularem
et individuam Similiter quod deus instituit ab
Inicio ut propagacio fieret per coniugium maris
et femine individuum et singularem. que sicut
ante peccatum coniugium dei et anime. sed dei et
sub celestis Jerarchie Post peccatum secundo coniugium
Christi et humane nature. sed Christi et Ecclesie et
fidelis vnumquemque est sacramentum. scilicet ante et post
licet alio et alio modo. quantum ad significacionem
et effectum Cum enim [illegible] operet sacramentum aliquem
supplementum morbus libido que supplevit.
post peccatum porcius habet per matrimonium conpescere
quam ipsum habent vitare, quia non morbus
medicamentum corrumpit sed medicamentum habet
curare morbum Ex quo manifeste apparet
quid sit Matrimonium et qualiter divinitus sit
introductum. Similiter anima quelibet
per dictam spiritualem unionem in sponso Matrimonium
significatarum est vnus vnum scilicet agentes
et influentes aliud scilicet patientes et har
faciente amoris vinculo. quod ex mera
voluntate procedit Hinc est quod Matrimonium debet
esse coniunctio duplex racione differencie scilicet secundum
rerum agentes et pacientes scilicet virilis sexus et

et Mulieribus et hoc ex mero consensu voluntatis
Et quia voluntas occulta non apparet nisi per
signa ipsum exprimentia hinc est quod necesse est
ut consensus Matrimonii exprimatur exterius. Circa vero
consensus ut de futuro non est proprie consensus sed ipsius
promissio/ consensus vero autem coniunctionis non faciunt
plenariam coniunctionem quia nondum est vera unio
hinc est quod per verba de futuro dicitur esse Matrimonium
initiatum de presenti confirmatum sed in carnali
copula consummatum quia tunc sunt vir et mulier et unum
corpus sunt Et per hoc plene significat unionem illam
que est inter nos et Christum Tunc enim plene
traduntur corpus unius in corpus alterius scilicet sui
comparis potestatem ad procreandum prolem et sic de
ipsius Matrimonii que sunt tria bona scilicet Sacramentum
quantum ad vinculum indissolubile fides quantum ad debiti
solutionem effectus quibus ad utrumque scilicet
Postremo circa dicta quarto notandum matrimonialis debet
esse ex libero consensu procedens ad copulationem
personarum distinctarum in una Matrimonii legem
et hoc per xii modos impeditur hinc est quod
xii sunt impedimenta Matrimonii. Ad matrimonialem
namque consensum requiritur libertas in consensu et libertas
in consentiente et ydoneitas ad contractum.
Sed libertas in consensu tollitur per duo scilicet
que faciunt involuntarium scilicet per ignorantiam
et violentiam et sic sunt duo impedimenta
scilicet Error et violentia. Libertas autem in consentiente
tollitur per hoc quod quis est alligatus alteri
et hoc vel deo vel homini. Si deo hoc est
vel per votum expressum vel per aliquid quod
habet votum annexum sicut est in voto
sollemni et in ordine. Si autem homini hoc dupliciter

Aut per ligamen existens Aut per precedens
Primum est in ligamine quo quis ligatus est uxori
Secundum est in crimine quando Mechus vel
Mecha machinatus est in mortem coniugis
vel ipsa vivente fidem de contrahendo dedit Iste
Ista sunt duo impedimenta scilicet votum ordo
ligamen et crimen Ydoneitas aut ad
unionem est distancia personarum quemennis
que tollitur per nimiam proximitatem et per nimiam
elongacionem Nimia autem proximitas venit
per generacionem vel per aliquod simile generacioni
ut est cognacio legalis et spiritualis Aut
venit per commixtionem sexuum Aut per contractum
sponsalium Et sic sunt tria impedimenta scilicet
Cognacio Affinitas et publice Iusticie honestas
Nimia autem distancia aut attenditur quantum
ad ea que sunt Nature ut cum non possunt
commiscere carnaliter Aut ad ea que sunt fortune
que non sunt in nostra potestate ut patet cum
unus servus et alter liber Aut quantum ad ea que
sunt Religionis Christiane ut cum quis est
baptizatus Alter vero minime Et sic sunt tria
impedimenta scilicet Impotencia coeundi Error
condicionis et disparitas cultus Religionis
Et per hec in universo sunt xiiii impedimenta que
spiritu sancto dictante introducta sunt in Ecclesia
Cum etsi omnia sacramenta conmissa . potissime
coniugii sacramentum est reglandum propter varietates
que circa hoc sacramentum inveniri possunt et propter
morbum amicorum qui est maxime infectivus
et minime curabilis modo Et secundo quia Ecclesia
est gradus cognacionum limitare sicut patet

Expedire videtur in personis legittimis vel illegittimis medicine et demoracioni fieri. Sed nunquam debet ut potest mereri quod legittime introductum est annullare. Nam Christus dicit quod ipse non potest homo coniunxit sit magis potencie separare. Cum ergo dei iudicio iudicandi remaneant in unum sic.

Septima pars de statu finalis iudicii habet capitula septem

Primum est de iudicio in genere
Secundum de antecedentibus ad iudicium scilicet est pena purgatorii
Tercium de antecedentibus ad iudicium cuius modi sunt suffragia salutifera
Quartum est de concomitantibus ~~scilicet est~~ scilicet est conflagracio ignis mundi
Quintum est de concomitantibus scilicet est resurreccio corporum
Sextum est de consequentibus scilicet de infernali pena
Septimum et ultimum de gloria paradisi.

Postquam aliqua breviter dicta sunt de trinitate dei et creatura mundi de corruptela peccati de incarnacione verbi et gracia spiritus sancti et de medicina sacramentali restat nunc septimo et ultimo aliqua breviter tangere de statu finalis iudicii. De quo in summa tenendum est quod iudicium finale futurum est in quo deus pater per dominum nostrum Jhesum Christum iudicabit vivos et mortuos bonos et malos reddendo unicuique secundum exigenciam meritorum. In hac autem

Iudicium fiet apertio librorum scilicet conscientiarum quibus merita et demerita universorum singulis et ceteris innotescant faciente hoc virtute illius libri vite scilicet Christi qui in forma deitatis non videbitur nisi a bonis. In forma vero humanitatis in qua et sententiam promulgabit videbitur tam a bonis quam a malis. Licet terribilis [illegible] forma appareat reprobis et blandus iustis.

Ratio autem ad intelligentiam predictorum hec est. Quoniam primum principium cum hoc ipso quod primum sit a se ipso secundum se ipsum et propter se ipsum hoc ipso est efficiens formale et finale universorum productivum regitivum et perfectivum. Ita quod sic producit secundum altitudinem sue veritatis sic regit secundum rectitudinem virtutis et consummat secundum plenitudinem bonitatis. Quoniam ergo altitudo summe veritatis requirebat ut non tantum esset productiva creature ad vestigium verum etiam ad imaginem non solum creature irrationalis verum etiam rationalis non solum creature que movetur secundum impetum nature verum etiam secundum libertatem voluntatis. Et creatura que est ad imaginem quia Dei capax est est beatificabilis. Creatura rationalis est disciplinabilis. Creatura habens libertatem voluntatis est secundum legem iustitie ordinabilis et retribuibilis. Hinc est quod rectitudo veritatis legem homini imponere debuit in qua ad beatitudinem invitaret et ad veritatem erudiret et ad iustitiam obligaret. Ita tamen quod libertatem voluntatis non cogeret quia pro

sue voluntatis libertas usitam relinquere posset.
et sequitur Cum sit res quas gaudet amisceret
ut eas agere possit malus sunt. Etenim
plenitudo bonitatis in consumacione operatur
sicut quod exigit altitudo virtutis et rectitudo
veritatis / hinc est quod consumacio beatitudinis
non datur a bonitate summa nisi hiis qui
servaverint iusticiam a rectitudine veritatis
in expositam / qui susceperint disciplinam et
amaverint illam propter eternam felicitatem promissam
bone iusticie / Etenim clauditur hoc agitur
quedam oppositio per suam varietatem voluntatis
que utrumque continet et in statu vie
secundum suum arbitrium iterum hinc est quod ad
manifestacionem altitudinis virtutis rectitudinis
veritatis et plenitudinis bonitatis necesse est
ponere iudicium sequi in quo fiant iuste retri-
buciones premiorum apte declaraciones meritorum
et irrevocabiles laciones sententiarum ut ex iustis
retribucionibus stipendiorum summe bonitatis
appareat plenitudo. In aptis declaracionibus
meritorum veritatis appareat rectitudo / et in
irrevocabilibus lacionibus sententiarum summe virtutis
et potestatis appareat altitudo. Primum igitur Circa
iustam retribucionem respicit culpam cui debetur
pena vel iusticiam cui debetur gloria. Et primum
filii Ade habent hanc vel illam hinc est quod
necesse est iudicium retribucionis omnes includere
ut iusti glorificentur et impii condempnentur.
Secundo circa aptam declaracionem meritorum requiritur
quod sicut apparuit quod agendum est et quid actum est
vel omissum a libertate voluntatis humane.

sedium reuelate construcciones. Hinc est quod libri
conscienciarum aperientur ut appareant intus
et liber vite ut appareat extra. Instancia
sedium quid aplaudendo vel explanando sit intus
illa. Est itaque ille liber vite est liber in quo
scripti sunt simul et lucidissime et in conscienciis
scribuntur. Vacant? Videro ex comparacione operacionis
horum librorum fiet apta declaracio omnium intus
et ita quod occulta cordis cuiuslibet et sibi et ceteris
innotescant. Sicut ut [illegible] liber ille
est lux qua fiet ut ad memoriam cuiuslibet
actus mirabiliter reuocentur. Ut lucide appareat
existimacio dicendorum [illegible] in aptissimo
lumine veritatis. ¶ Postremo sentencia irreuo-
cabilis [illegible] sentencia debet fieri ab eo qui
possit fieri audiri et videri et a quo non
possit appellari et videri ab omnibus. Non potest
summa lux que tenebrosis oculis [illegible] nec [illegible]
per hoc quod facie ad faciem videri non potest
sine [illegible] et [illegible] cordis.
Necesse est quod Iudex appareat in effigie creature.
Creatura uero pura creatura auctoritatem non habet
summam a qua appellari non possit. Hinc est
quod necesse est quod Iudex noster et deus sit ut
habeat per auctoritatem summam et homo sit ut
videatur et despiciat cum peccatoribus in effigie
humana. Et quia vox vna despectionis
fiet culpabiles et assecurat innocentes.
Hinc est quod vna eius effigies letificabit et
econtrario impios deterrebit.

De pena purgatoria

Deinde in speciali circa statum finalis iudicii
comprehendendum est quod sunt preambula, sunt con-
comitantia, sunt consequentia. Preambula sunt
duo scilicet pena purgatorii et suffragia ecclesie.
Primo igitur de penis purgatorii hoc tenendum est
quod ignis purgatorii est ignis corporalis
quo hic spiritus iustorum qui in hac vita non impleverunt
penitentiam et satisfactionem condignam affliguntur secundum plus
et minus, secundum quod plus de cremabili secum de
hac vita traxerunt. Affliguntur autem minus graviter
quam in inferno et gravius quam in hoc mundo. Non tamen
ita graviter quod spiritus ipsi ante se in inferno
non esse; licet forte pre penarum magnitudine
hoc aliquis non advertat. Hac autem afflictione
ab igne corporali inflicta purgantur spiritus a
reatibus et sordibus et cum reliquiis peccatorum
quibus sufficienter expurgati immediate evolant
et introducuntur in gloriam paradisi. Ratio autem ad intelligentiam
predictorum hec est. Quia enim primum principium
quia primum est optimum est summe amativum boni et
summe detestativum mali, sicut summa bonitas non
patitur quod bonum remaneat irremuneratum, sic etiam
pati non debet quod remaneat malum impunitum.
Quoniam igitur vere iusti aliquando decedunt qui tamen
penitentiam in hac vita non impleverunt; illi autem non tamen
damnum meritum vite eterne in celo non possunt remanere
irremunerati et tamen culpe non possunt remanere impunite
ne perturbetur pulchritudo ordinis universi. Necesse est
quod ipsi finaliter puniantur. Necesse est etiam quod hic
temporaliter puniantur secundum suarum culparum exigentiam
et reatum. Et quia culpa commissa et offensam fecit

Iuste punitiva

Maiestatis divine / et dispersionem ecclesie / et deformitatem
nunquam divine menti noscit [illegible] / Maxime
si fuit culpa mortalis. Et peccatis disponit ad hoc
Et de offensa requiritur punicio / de dampno vero
agenda est satisfactio / Et de deformitate requirenda
est expurgatio / Tunc est quod Notandum est quod pena
illa sit iuste punitiva / digne satisfactoria
et sufficienter expurgativa. Primo igitur dicitur
illa pena debet esse iuste punitiva / et propter hoc
qui contempto bono divino et summo se subiecit
infimo. Iuste debet inferiori subici ut
ab eis suscipiat penam / ex quorum conversione
[illegible] culpam / Et videtur quod et de [illegible]
et proprium [illegible] fecit / tunc est quod ordo
iusticie divine exigit ut [illegible] malum
habeat punitivum. Ut sicut secundum ordinem
nature anima unitur corpori ut influat vitam
sic [illegible] secundum ordinem iusticie
ut [illegible] a quo suscipiat penam
Et quia vero iusti que sunt in gratia non
sunt digni nisi pena [illegible] / Et tanto
maiori digni sunt pena quanto maiora
commiserunt peccata et maiorem [illegible] penam
Tunc est quod [illegible] puniuntur specialiter
[illegible] quedam autem brevius [illegible]
[illegible] quedam levius / secundum quod [illegible]
exigit offensarum. Notandum enim est ut dicit
Egregius doctor Augustinus quod tantum
crevit dolor quantum hesserat amor.
Tanta enim quis difficultate privatur quanto
medullis cordis eius antiquus amor
inheserat [illegible] mundanorum.

Satisfactoria

Amplius Tercio pena illa debet esse satisfactoria
et satisfaccio non respicit libertate voluntatis
et statum vie sed potissime Cum illa iam non
sit status merendi Et pena ille ~~meritorie~~
mune tenet racionem voluntarii Necesse est quod illud
quod deficit ex parte libertatis in voluntate
subsistente / suppleatur in acerbitate ex parte pene.
Anime vero graviores habent que purgantur quam
quidem ultra se diu non possunt / sustinere quod nec
a tristicia penitus absorbeantur / nec in desperacionem
incidere / nec in blasphemiam possint / nec voluntatem
aliquam prosilire / Sic ergo licet graviter
puniantur longe tamen aliter et minus quam in
Inferno / Et statum illum omni indubitanter
sciunt aliud esse quam illum / in quo sunt ille / qui
in Infernis irremediabiliter cruciantur /

Expurgatoria

Postremo Quinta pena illa debet esse
Expurgatoria et purgacio illa est spiritualis
Necesse est vel quod ignis ille spiritualem habeat
virtutem divinitus sibi datam / vel magis credo
ipsa virtus gracie intime habitantis adiuta a
pena extrinseca ipsam animam eam ex offensis
penitus et a reatu omni alienatam
purgat purgacione sufficiente / ut eam
ulla remaneat difficultas ad gloriam /
Etenim alis spiritus disposita sit in summo ad
deiformitatem glorie perspicacissimam in se / Cum
Anima sit agita et purgata consummata /
Necesse est alis spiritus evolare / In quibus est
caritatis ignis ~~[illegible]~~ sursum levans et michi
retardans ex parte impuritatis Anime vel reatus
Nec cum dicat dum moriendum seu instanciam

Vt amplius differunt gloriam suam videlicet
receptaculum in donum et magna sit pena
in dilacione premiorum. Nec amplius puniri
debent propter eam purgatus.

De suffragiis aut elemosinis hoc textus
44 Suffragia ecclesie prosunt mortuis
Suffragia dico que ecclesia pro mortuis
facit sicut oraciones / ieiunia / elemosine
et alie oraciones / et pene voluntarie assumpte
pro eorum vicibus celerius et facilius expiandis
Prosunt aut mortuis non quibuscumque
sed mediocriter bonis / ut pote illis qui sunt
in purgatorio / Nec valent malis pro illis
qui sunt in inferno / Nec valent bonis / his
qui sunt in celo / Cum pari enim caritate
et oracione suffragantur ecclesie militanti.
Cum indigeat multa laudum impetrant beati
Prosunt aut plus et minus / Vel pro
diversis meritis in mortuis / vel pro caritate
vivorum que magis sollicitantur pro aliquibus
quam pro aliis / Et hoc vel ad penarum miti-
gacionem / vel celeriorem liberacionem / prout quod
superne providencie dispensacio eis melius videt
expedire. Racio aut ad intelligenciam predictorum
hec est / Cum enim pena purgatorii cum sit opus
Nec pro hoc sine caritate quamvis in malum / debet
puniri sine caritatis esse ad bonum / Et ideo
Cum tales fecerint in statu iusticie in quibus
est caritas tunc debent post hanc vitam
in purgatorio tormentari / debent tales
caritatis meritorie releuari / et habent
suffragia et iuuamen / maxime quia in miseria

sunt quam salutis / et suis operibus et meritis non
possunt amplius se iuvare / Disponere ergo
debet regimen divine providencie suffragia
eis conferri ab hiis qui possunt salvatis
rectitudine Iusticie / A qua nec debet nec
potest dulcedo misericordie dispensative nec aliquatenus
separari. Cum ergo rectitudo Iusticie exigit
conservacionem honoris divini regiminis universi et
qualitatis meriti humani / Ideo superne et
prime pie providencia summa disposuit hec
suffragia valere defunctis secundum dulcedinem
misericordie et rectitudinem Iusticie servatis
divini honoris dignitate universi regiminis
circa humani meriti qualitatem / Primo ergo
Cum in hiis suffragiis servari debet Iusticia — Iusticia conservativa divini honoris
que divini proprie est conservativa honoris /
Et honor ecclesiasticus exigit circa satisfactoria
et penalia plus personis propinquis / hinc est
quod pro illa opera habent suffragia fieri per
que potissime fit satisfactio / et honor
recompensatur deo / Cum ergo hiis tria sunt
tria satisfactionis Ieiunium / oracio / et Elemosina /
et altaris sacrificium / In quo maxime redditur
honor deo (?) propter placitum illius quam in sacrificio
illo offertur / hinc est quod suffragia Ecclesie
consistunt in hiis operibus satisfactoriis et maxime
in missis celebrandis. Cum Gregorius in quarto
dyalogorum insinuat aliquos propter missarum
solempnia de penis magnis celerrime liberatos
Dic pro hac pompa optimale (?) et ammirando
7 hiis et meritis non debent inter suffragia Ecclesie
computari / propter quod. Et sanctus Augustinus dicit

Iusticia commutativa ordinis et regni divini

In libro de Cura pro mortuis agenda quod Curatio
funeris condicio sepulture et pompa exequiarum
magis sunt solacium vivorum quam subsidia
Mortuorum. Amplius Item debet illa
fieri Iusticia commutativa ordinis et regni
divini et hoc exigit ut in communicatione influencie
salvetur ordo et symbolum inter ea in quibus
et in que influencie manant. Sed per hoc
Inferiora non debent influere in id quod est
supra. Nec in id quod est per quandam distanciam
elongatum. Hinc est quod suffragia Ecclesie
non possunt valere hiis qui sunt in Inferno
quia sunt a corpore Ecclesie mistico penitus separati
Unde illa spiritualis influencia ad eos pervenire
Nec eos prodesse Sicut nec influencia capitis
prodesse membris a corpore amputatis. Hinc est
etiam quod nec prodest beatis quia sunt omnino superius
sive in statu et iam in termino constituti non
possunt ad alciora conscendere sed magis ergo
ipsi prosunt nobis et corpori ecclesie Nam et
hoc meruerunt in carne, et ideo disposuit
ordo divinus ut eis ipsis sanctis dei orationes
offerantur ut et ipsi suffragentur nobis ad
divinam clemenciam impetrandam. Non prosunt ergo
eis Ecclesie suffragia sed magis prosunt nobis
sancti. Restat igitur quod prosunt solis illis
qui sunt in penis purgatoriis Nam ipsi
racione pene et impotencie sunt in maiori sunt
minus inferiores racione vero iusticie ceteris membris
Ecclesie sunt equales Ita ut merito eis Ecclesie
sancte merita possunt. Ipsi symbolum et
virginem suffragantur.

Iusticia conser vatur quolibet hominum meriti

Postremo sciendum debet in hiis servari iusticie:
que pensat meritorum exigenciam. Hinc est
quod suffragia illa que communiter fiunt pro defunctis
licet omnibus eorum valeant pro modulo
suo, hiis tamen magis valent qui magis meruerunt
ut sibi prodessent. Et valent eis omnibus in
statu vite. Illa vero que specialiter fiunt pro aliquibus
certum intencio facientis est racio et sic deo
per ordinem. Et talis ea institucio absque dubio
non est cassa. Ideo plus valent pro quibus
destinata sunt, licet et aliis aliquid conferant.
Nec tamen possunt ita aliis subvenire sicut illis pro-
racione pro eo quod licet sint pauciores tamen divina
iusticia pro maiori respectu maiorem exigit
eundem et pro pluribus respectibus plurium eundem.
Unde exemplum de lumine candele quod aequaliter lucet
ad unam mensam sedentibus non placet. Sciendum
tamen quod suffragia parum assimilari habent
per ipsos redemptos quam tamen de influencias.
differencius. Aliud autem multis valeant destinata
illa contradicitur differencia habent, tamen est
in veritatibus et penis et suffragiis pondus
attendi et numerum et mensuram.

Dicendum aliquid idem est de circumstanciis
iudicium que sunt duo scilicet conflagracio
mundi et mortuorum ... Et resurrectio corporum.
De conflagracione ignis hoc tenendum est quod
ignis precedet faciem iudicis quo tenet futurus
sint. Ita quod figura huius mundi mundanorum
ignis in conflagracione peribit sicut factum est
aquarum inundacione diluvii tempore Noe dicitur autem

transibit figura huius mundi non quantum ad destructionem totalem
sed quantum ad mundi istius [illegible] perditionem per actionem illius ignis
Tunc elementaria influentia cessabunt. Vege-
tabilia et animalia purgabuntur et innovabuntur
Elementa maxime aer et terra purgabuntur
ignis et adurentur ... Omnibus factis cessabit
etiam motus celi ut sit completio numeri electorum
fiat quedam de novo innovatio et consumatio corporum
mundanorum. Ratio autem ad intentionem predictam
hec est. Quia summi regis palacium sit
sapientissimi artificis in omnibus que agit attendit
ordinem sapientie. potissime autem in hoc debet
attendere que pertinent ad consumationem ut ipse
non discordet primum a medio nec medium a
postremo, sed in cunctis congruissime ordinatis
appareat illius ~~pulcritudo~~ potentia summe sapientie
ordinantis et bonitatis et altitudo. Cum igitur
deus sit summe sapiens ordinatissime cunctorum
istum mundum ipse fecit et maiorem fecit ipse minorem mundum
scilicet hominem qui inter deum et res istas inferiores
in medio collocatus est. Hinc est ut omnia
proportionabiliter congruant et habitacula cum habitatoribus
habeant convenientiam. Homine ergo instituto
debuit mundus iste in bono et quieto statu
institui. Homine labente debuit et iste mundus
deteriorari. homine perturbato debuit perturbari.
homine expurgato debuit expurgari. homine
innovato debuit innovari et homine consumato
debuit quietari. Primo ergo iste mundus
perturbari debuit homine perturbato sicut patet in
instante. et quotidie videtur de labente.
Et in futuro iudicio post severitatem iudicis

Ostendendum Necesse est omnium corda terreri
maxime cum universorum deum conspexerint
ut scilicet omnis creatura deum in accipiet zelum
et conformetur auctori conformetur et habitatori
Necesse est terre celebs audiunt horribilissime
commoveri. Et quia Nichil indiget velocius
et horribilius in agendo commovent alia elementa
cum ignis huiusmodi ex omni parte concremabit
huiusmodi quod Necesse est quod ipsius iudicis faciem
ignis precedat Non ex una parte tantum sed ex omni
parte mundi, ut scilicet velut contrariis ignis elementum
et terrestris ignis purgatorii et eciam infernalis
ut per infernalem repleti adurantur per purgatorium
iusti purgentur per terrestrem hoc tamen respectu
consumantur et ad innovacionis faciem disponantur
et simul ad hanc totum comburetur ut non solum et
demones verum eciam videntes angeli terreantur.
Primus enim mundus iste purgari debet
ad celum expurgando, et homo in statu finalis
temporis indiget purgari a secunda avaricie
et malicie sicut in primo tempore a fece luxurie
indiget eciam purgari et velocius et intime
et perfecte, huiusmodi quod sicut primus mundus
deletus est et quodammodo purgatus per elementum
aque, quod est frigidum contra ardorem et
fetorem luxurie Sic finalis mundi per
ignem qui potest refrigerium caritatis et frigus
malicie et avaricie que regnant in fine
seculi in corpus mundi purgabit. Clare quam.
maxime sit adherere Necesse est quod premitis
sit accionibus intime velociter et accelerate

Quod non contingit reperire in Elixir alio quam in homine / et ideo sicut factum est. Aqua et inundatione diluvii sic per aquam ignis huius mundi philosophis faciens exuretur. mundi

Amplius Elixir iste innovari debet ad quandam innovationem nec innovari potest aliquid in novam formam nisi perdat vetustatem et quod dicitur deponatur depositione nove superinducta. Unde est quod Elixir hominis maxime habeat virtutem expulsivam forme veteris habent cum verum substantiam et celesti natura cognitam quod per ipsum debet fieri purgatio et innovatio ita quod ad generationem habeat efficaciam quantum ad aliquam iudicis adventum procedit quam aut ad ignem debet sequi. Et cum innovatum sit ad novitatem que amplius non redit ad vetustatem; Nec per hoc ad novitatem incorruptibilem quam dare non est in potentia alicuius creature. Unde est quod licet in illa purgatione et innovatione ignis aliquid agat per naturalem virtutem ut inflammare purgare rarefacere et sublimare, tamen necesse est quod Elixir illa virtute naturali sit virtus operans super naturam Elixir impro sit conflagrationis in igne et cum eius virtute sit ... completum.

Postremo Elixir mundi iste debet consumari homine consumato. Et post homo consumatum quam in gloria completus erit numerus Electorum ad quem quidem statum omnia tendunt sicut ad finem ultimum et completum Necesse est effectum completione illius mundi terminari

Necesse est etiam tamen et quietem motus necessario celestis. Necesse est etiam tamen transmutacionis Elementaris Necesse est ac post tamen generationis que in animalibus et plantis est. Cum enim omnia ista ordinantur ad formam nobilissimam que quidem est anima racionalis posito statu in racionalibus Necesse est statum et complementum poni in ceteris precedentibus Et ideo corpora celestia habita quiete et lucis plenitudine dicuntur remunerari Elementa vero que amplius non habent vim multiplicandi per suppositum unitum dicuntur interire Non quantum ad substantiam sed quantum ad actionem et passionem mutuam et hoc intelligendum quantum ad qualitates activas Vegetabilia vero et similia quia non habent potenciam et virtutem perpetuam et duracionem competentem qualis competit statui illius nobilitatis Necesse est in ipsa non consummari Status quod salvantur in principiis et quodam modo in plura Vel in homine cum similitudinem habet cum omni genere creature Et ideo in eius renovacione et glorificacione possunt dici omnia renovari et quodam modo premiari

De Resurreccione Corporum hoc tenendum est quod Omnia corpora surgent in Resurreccione generali nulla mora existente distancia quantum ad ordinacionem temporis sed magna quantum ad quantum ad ordinacionem dignitatis Nam mali surgent cum suis deformitatibus et penalitatibus miseriis et defectibus quos habuerunt in statu vite. In bonis autem [illegible] naturalia et [illegible] debentur et omnes resurgent integro corpore et plena etate et debita mensura membrorum ut [illegible].

Omnes sancti occurrent in virum p(er)fectum in mensuram
etatis plenitudinis xpi. Surgent aut(em) tam in
bonis quam in malis corpora eadem numero que prius
et ex eisdem partibus constituta secundum veritatem.
veritate nature. Non solum quantum ad membra
principalia et humiditatem radicalem verum eciam secundum
capillos et cetera membra que faciunt ad
decenciam corporis. Ita q(uod) sicut in conveniens omnis
vel finis nature prius quam corporis
cedat ad eam anima redibit que ipsum
p(r)imitus et vivificabit et decorabit/ .
Quo aut(em) ad iusticiam p(er)ficiatur hoc est
anima p(ri)mum p(r)incipalis corpore quam p(r)imum et summum
est vilissimum et sufficientissimum. Nec per hoc
p(r)imum est. Natura gracie et premiorum
p(r)imum erat clementissimum potentissimum et
iustissimum et hinc secundum quod deus comparatur
sit potentissimus in constituere nature et
clementissimus in collatione gracie et
iustissimus in retribuere premiorum. Superioribus
tamen singulis sunt in singulis anima summa
potencia. Clemencia et iusticia ulterius
possunt abundancius separari. Et ideo in
ope retribucionis necesse est quod ipsa fiat
secundum quod exigit rectitudo iusticie et
reformacio gracie et complecio nature. Cum
ergo iusticia notorie requirit ut homo qui
meruit vel demeruit. Non in anima solum
Nec solum in corpore sed in anima in simul
et in corpore premiatur vel punietur in utroque
Reformacio aut(em) gracie eciam requirit ut totum
corpus complectatur xpo capiti. Cum corpus

Mortuum Renatum fuit resurgere Cum unitum esset
inseparabiliter deitati Complectio vero nature
requirit ut homo constet simul ex corpore et anima
tamquam ex materia et forma que mutuum habent
appetitum et inclinationem mutuam. Necesse est resurrectionem
esse futuram exigente hoc constitutione nature
infusione gratie et retributione iustitie secundum
quas tota universitas habet regi Et ideo
in hiis tribus omnia clamant homines resurrecturos
Ut omnis confusio tollatur hiis qui contra
hanc veritatem fidei obsurdescunt Et multo
in hec universus pugnet orbis terrarum.

Primo enim resurrectio debet esse secundum exigentiam
ordinis divine iustitie Et divina iustitia reddit
unicuique quod suum est pro loco et tempore Et omnis
anima corpori semel et ad punctum temporis
unita vel habet in eo culpam vel gratiam
Necesse est quod omnes resurgant Etiam
distinctus debet esse status retributionis a
statu vie et resurrectio pertinet ad statum
retributionis ut non confundatur ordo universi
Et ut fides habeat meritum que credit
quod videt et ut certius et clarius appareat
equitas divine iustitie et ut simul fiat consummatio
et retributio finalis in angelis et hominibus
requirit hec divina iustitia ut omnes resurgant
simul quod etiam est de lege communi. Excepto domino nostro
Christo et cum beatissimam matrem gloriosam
Virginem Mariam. Anima vero malis
debetur pena et miseria et [struck through] bonis gloria
Ideo et ipsi simul resurgant in tempore valde brevi
Ut oculo circuit in conclusione. Nadquia.

Malis Resurreccio non est ad vitam sed ad supplicium
necesse est quod ipsi cum informitatibus deformi-
tatibus et defectibus resurgent. Rursus
XIIII Resurreccio debet esse secundum congruenciam
consummacionis gracie et perfecte gracie fiunt nos
conformes Christo corpore nostro in quo nullus
fuit defectus membrorum sed perfecta etas
et statura debita et effigies formosa.
Oportunum est quod boni resurgent in optimis
condicionibus. Et per hoc etiam est quod in eis
nichil deficiant de natura sumpte. Oportu-
num est ut si aliquod membrum deerat
suppleatur si aliquid excrevit superfluitas
auferatur si aliquid membrorum deordinatum
corrigatur. Si parvuli erunt ad quantitatem
etatis Christi quam habebit in resurreccione licet
non mole dimensionis statute deducentur. Si
decrepiti ad eandem etatem reducentur.
Si gigantes si nanus ad mensuram congruam
limitetur ut sic omnes integri et perfecti
occurrant in virum perfectum in mensuram
etatis plenitudinis Christi. Postremo secundum
Resurreccio debet esse secundum congruenciam
perfeccionis nature. Et racio spiritus racionalis
exigit quod uniatur corpori sicut
actus in potencia materia habet fieri.
Unde est quod idem corpus numero resurgat
Alioquin non esset Resurreccio vera. Sequitur
eciam racione anime racionalis et immortalis
quod sicut habet esse perpetuum sic
in perpetuo influat vitam. Sic corpus habebit
quod vivet ex ipsa anima. Sed per hoc corpus
habebit ad incorrupcionem ordinacionem
in toto conspectu corporis perpetuum. Ita tamen quod illud
Christi ... et eam ... sit membri
... ordinacionem necessariam. Alia vero

sicut si in az et partes que sunt de bene esse corporis habent ordinationem de
Et ideo prime partes sunt ordinate ad resurrectionem congruo
secundum ordinem nature tamen alie vero erunt sine
ordine congruitatis. Istum quidem ordinem quem
deus imposuit nature et natura non potest
preterire quia non potest mortuum suscitare. Et ipsa
divina providencia nichil frustra debuit facere
Nota est quod ipsius potestate reparetur corpus idem
novo et immortale et ex omnibus partibus constitutum
et salva tota veritate nature. Cum autem hec
natura non habeat in potestate sed solum in appetitu
quia licet idem corpus unum destructum reparare posset
tamen non posset in totam rem similem licet corpus
immortale posset efficere. Cum omnem potentiam generabilem
sit corruptibilem licet dispersa colligere. Notandum
est quod resurrectio non seminalibus licet naturalibus
unus sed primordialibus attribuetur ut
fiat secundum tristinam mirabiliter et supernaturaliter
et divine nisi in voluntate.

Consequenter de consequentibus ad iudicium
est dicendum que sunt duo scilicet pene infernales
et gloria celestis. De penis vero infernalibus
hoc tenendum est quod pene infernales est
in loco corporali diversimode in quo tamen
affligentur omnes reprobi tam homines quam spiritus
mali. Affligentur autem eos igne corporali
qui cruciabit et affliget spiritus et eorum
corpora. Licet tamen illa consumet sed sic affliget
alios plus alios minus secundum exigentiam
meritorum huiusmodi autem afflictionem ignis
quanta erit afflicturus secundum omnes ...
quanta erit pena vermis et tormentum visionis
dei. Item quod in hiis penis erit carencia

Et cum varietate acerbitas et cum acerbitate
interminabilitas, ut ad repletionem suppliciorum tormentorum
fumus ascendat in secula seculorum. Secundo a
ad iustitiam pertinet, hoc est clemencia. Cum principium
sit summum, quicquid habet habet in summo
Judex verax est ipsum esse verissimum. Cum ergo
In retribuendo agat secundum rectitudinem
sicut quod sit facere non potest vero sit negare
vera sua iustitiam impugnare. Sic verum
sua ~~retribuendo~~ rectitudine corrigente oportet
peccata puniat secundum quantitatem culpe. In
hiis autem qui legem misericordie contempserunt
per impietatem impegerunt in severitatem
iustitie. Cum ergo severitatis iustitie
est considerare culpam non solum quantum ad radicem
verum etiam quantum ad circumstancias aggravantes
congruissimum est ut iudex iustus penas debitas
ab impiis exigat usque ad ultimum quadrantem
ut sic non remaneat deformis peccati sine
decore iustitie. Et sicut manifesta est
potentia in creando et sapientia in gubernando
et clemencia in gubernando. Sic manifestatur
summa iustitia in puniendo. Cum ergo divina
iustitia peccatum impiorum debet punire
secundum congruentiam culpe, et culpa mortalis
ad quam succedit finalis impenitentia ipsa
habet rationem deordinationis perpetue, deordi-
nationis libidinose, deordinationis multi-
mode. Necesse est ut ipsa puniatur penarum
eternitate, acerbitate et multiformitate.
Dico ergo deordinationis perpetue pena debet
esse perpetua, quia peccatum quod quis committit
et de quo nunquam penitet perpetuo in anima durat

Capitulum 27. Secundum quod iniquitas debet esse plagarum modus etc.

Deordinationis perpetue

Et a vita perpetua sit deo separatur et a voluntate
recedit que in peccato perpetuo vellet delectari
Et hec delectacio illa tamen sicut fuit momentanea
Una tamen deordinacio tenet racionem perpetuitatis
pena deordinacionis iudicis debet habere
eternitatem finis ut sicut homo in suo perpetuo
finem non apposuit a peccato recedendo Sic
deus in suo perpetuo non desistat in puniendo
Et sicut .3. infinito peccant sic penam
habent infinitam Et quamvis non sit habere
penam infinitam intensive habent saltem
duracionis Et per voluntatem eius post mortem // que
in malo adheret sine separacione Sicut dicit
in affligat sine diminucione sine requiem(en)te
hec perpetuitate deordinacionis in impiis
dampnatis. Secundo Sicut est in deordinacionis — Deordinacio libidinose
libidinose pena debet esse afflictiva quia
delectacio punitur per tristiciam contrariam Et spiritus
carnalis in peccando gaudet sicut ad bonum proprium
et particulare libidinose amando Et quod hoc contempnit
divinum imperium et dominium Unde est quod Ad hoc quod
Illa delectacio impia perfecte puniatur in qua
simul est delectacio cum contemptu Necesse est
quod ad punicionem illius contemptus et delectacionis
peccator sive sit homo sive spiritus perpetuo in loco
infimo et maxime a statu glorie longinquo
hoc est in profundissimo inferno Necesse est
eciam quod ibi opponatur affligendus infime nature
Sic per hoc ut a sua spirituali parte sed
a corporali et infima. hoc est a fetidis // mundanorum
corporum ~~mundanorum~~ ut in fetibus designatur
et igne et sulfure continetur ::

Etiam spiritus qui per naturam conformatur corpori et in
corporibus habet influere et ipsum movere dignitatem
nature per culpam perdidit et sic subiacet quodam modo
vilitati et inhabilitati pene. Hinc est quod secundum
ordinem iusticie debet ordinari ut tam peccatoris
spiritus quam hominis igni corporeo alligetur.
Non ut in illum influat vitam sed ut duro
dirite suscipiat penam. Cum enim rei
quam horret per timorem divinitus immissum
et quam sentit per vim naturalem sibi ut sit insepa-
rabiliter alligatus necesse est quod acriter torqueatur.
Et quoniam ignis ille non agit nisi per disposicionem
peccati et reatus et macule ex improbitate
libidinis procedentis et hec non est equalis
in omnibus. Hinc est quod ab eodem alii cruciantur
plus alii vero minus. Sicut ab eodem igne aliud
urit paleam et aliud comburit lignum. Cum
autem illa pena ~~debetur~~ distinctio et reatus
secundum [illegible] quam actio ignis moderatur
in eodem est uniformis et nunquam crescit nec
decrescit nec mutatur. Hinc est quod divino imperio
ordinante ignis ille sic agit quod semper urit
et non consumit. Semper affligit et non extinguit.
Nam non agit ad sue forme multiplicationem
sed ad passionis anime in corpore ~~[illegible]~~
perturbacionem sive eciam spiritus in corpore.
Unde non fit nova deperdicio sed accipit
passus consumacionem ut sic in eadem pena
nec acerbitas continuitatem nec continuitas
tollat acerbitatem. Postremo quia
deordinacionis ultimorum pena debet esse
multimoda et in omni peccato actuali mortali.

Deordinacionis multimode

Deordinata est aversio a summa luce et bonitate
et inordinata conversio ad bonum commutabile.
Et deordinacio voluntatis et detencionis racionis
etc. / Sciendum quod omnes actualiter peccantes
qui erunt dampnati patientur penam triplicem
Propter aversionem carencia visionis dei.
Propter conversionem penam malis ardendi
Propter punitionem voluntatis et racionis penam vermis
Ut sic quod hac multiplici pena sic afflicti
carere et ardere et cruciabiliter torquentur et
tormentorum finem non expectabunt in secula seculorum
Amen.

De gloria autem celesti hec in summa tenendum
est quod ipsa est premium substantiale / consubstantiale
et accidentale. Premium in primo substantiale — Substantiale
consistit in visione, fruitione et tentione.
Unius summi boni scilicet dei / quem beati videbunt
non facie ad faciem / hec est nuda / et sine
velamine / quo fruuntur avide et delectabiliter.
Quem cum tenebunt perpetualiter / ut sic
verificetur illud Bernhardi quod deus
futurus est racioni plenitudo lucis /
voluntati plenitudo pacis / et memorie
continuacio eternitatis. Premium vero consubstantiale — Consubstantiale
consistit in gloria corporis / que dicitur Stola dotata /
qua resumpta post [illegible] anima beata tendit in
summum celum / et hec stola consistit in quadruplici
dote corporis scilicet in dote claritatis / subtilitatis
agilitatis / et impassibilitatis / que erunt secundum
plus et minus secundum maioritatem et minoritatem
perque habite caritatis.

·Aur̃le·

Premium aureolam Radiatale gessit in quodam
decore speciali superaddito cum quidem
aureola vocatur Et secundum doctores sunt
dicte triplex genera operum scilicet Martirio predicacio
et continencie virginalis Et in omnibus predictis
fuerunt gradus ¶ Secundo autem ad subpositam predicator
hec est ¶ Anima christi prius in corpore quam christus
habebit summam unitatem veritatem et bonitatem
et corpore est potentie in eo summam potentiam
sapientiam et iusticiam ¶ Illam autem hec in corpore
dei manifestavi docet per opera deo deus
mundi istum sollempnem principalis sic produxit
sic gubernavit sic reparavit sic remunerat
sic consumavit quod in productione manifestat summa
potentia et gubernacione sapientia in reparatione
clementia in retributione iusticia consumata
Ut ergo manifestaret potentiam ad summam laudem et
gloriam et honorem quando produxit de nichilo
faciens aliquid per nichil scilicet materiam
corporalem et aliquid per se scilicet formam
spiritualem et simul hec univit in uno homine
in unitatem nature et persone scilicet rationalem
animam et materiam corporalem Ut manifestaret
sapientiam ipse quod providentia sua gubernat
et ordinavit tam ipse supremum hominis regit
per se mentem scilicet quam illustrat et
infimum scilicet corpus per liberum arbitrium
voluntatis ut sic corpus et corporalia
omnia ad regimen subiaceant spiritui quod primo vel
deo ¶ Ut manifestaret clementiam lapsum

Augustinus in sermone de dedicacione. Pro eo quod ad ymaginem dei facta est creatura rationalis
occupari possit repleri tamen omnino non sufficit.
Capax enim dei quicquid est minus deo non implebit

Hominem reparavit Considerando hominis naturam suscipiendo
penalitates et tandem in passione de penis supere
summa misericordia Misereri misericordem fuit
esse conformem Ad relevandos miserie non
solum in dignitate nature condite verum eciam in
defectibus nature in miseria constitute. Ut
tandem manifestaretur iusticia retribueret
utrumque secundum exigenciam meritorum non solum
malis penam verum eciam bonis gloriam sempiternam.
Hoc enim exigit retribucio equa et reparacio
gratuita et gubernacio ordinata et productio
virtuosa. Nam omnium horum consummacio est in fine.
Dum igitur deus omnium operum consummacio debuit
fieri secundum quod exigit retribucio iusta et
eciam productio virtuosa. Et productio dei fecit
racionalem spiritum hunc deum capacem dei Capacem
i. secundum rem indite ymaginis eius [illegible]
trinitatis cum in mentibus totius hominis spiritus
secundum integritatem ymaginis deformant tamen est
capax nullo minus deo potest rationalis spiritus premiari
nec impleri Nec eius capacitatis terminari. Quia
deo in primis datur deiformitatis gloria per quam
deo efficitur est conformis et ideo videat ipsum
clare et volunte diligit plenum et memoria
retineat aeternum ut sic anima tota unitur
tota detetur in tribus anime virtutibus vel
viribus tota deo configuretur tota illi
uniatur tota in illo requiescat In ipso sicut
in summo bono inveniens pacem lucem et
sufficienciam sempiternam per quam in statu omnimode
honoris augmentacionem perfecto constituta est et cum

Augustinus 12 c 2 de civitate dei. Non est creature rationalis vel intellectualis bonum quo beata sit nisi deus
Nec supplet indigenciam suam nisi utique beata sit
et quia opplendi non sufficit nisi deus
Cum beatitudinis causa est adherere deo.

Viuencium vita dicatur beata et gloriosa Rursus

Gubernacio ordinata

Cum retribucio illa fieri debet secundum quod exigit Non solum retribucio iusta et producio virtuosa Verum eciam ordinata gubernacio /. Et deus in producione corporis Anime alligauit et naturali et innato appetitu inuicem copulauit Ad gubernacionem vero subiecit et in statu meriti fecit ut spiritus condescendet et intenderet corpori gubernando / propter exercicium in merendo Nec naturalis appetitus patitur quod Anima sit ad plenum beata Nisi restituatur ei corpus / ad quod restituendum habet inclinacionem naturaliter insertam / Nec diuinus ordo sustinet quod restituatur corpus spiritui beato nisi per omnia illi conforme et subiectum quantum possibile est corpus spiritui conformari /. Cum ergo spiritus est visione lucis eterne clarissimus Ideo debet in eius corpore claritatis lux maxima resultare Quia vero dilectione illius summi spiritus est summe spiritualis effectus Ideo in corpore habere debet conformiter subtilitatem et spiritualitatem Quia vero tenacione eternitatis factus est omnino impassibilis Ideo et in corpore eius debet esse impassibilitatis commoda tam intra quam extra Quia vero ex hiis omnibus spiritus promptissimus est ad tendendum in deum Ideo et in corpore glorioso debet summa agilitas reperiri Tunc ergo per has quatuor proprietates fit corpus spiritui conforme et ei subiectum Et inde est quod hiis quatuor proprie dotari debet per quas ydoneitatem habet sequi spiritum et letari in regione celesti

Hec est regio beatorum In quibus cum presentibus.
celestibus corporibus similatur per quas quasi
gaudium distat corpus celeste a quo vor Electus
et sic dos corporum quadruplicata et corpus ipsius
perfecte redditur conforme habitaculum celesti et
spiritui beato per quam a summo capite deo
usque in horam vestimenti sui corporis plenitudo
dulcedinis et beatitudinis ebrietas et redundat Aureolis
et quantum est possibile diffunditur. Postremo quod
decimo Illa premiatio debet fieri secundum congruentiam
retribucionum iusta et per ordinacionem virtuosa et gubernacionem
ordinata et eciam reparacionem gloriosa Et in dnis
xpi membris diversa sunt carismata graciarum
non solum quantum ad interiora verum eciam
quantum ad exteriora extiora Non solum quo
ad habitus verum eciam quo ad status Non solum quo
ad perfeccionem meritis in mente verum eciam
quo ad perfeccionis decorem et pulcritudinem
in opere corporali Hinc est quod aliquibus
membris non solum stola anime cum tribus
eius dotibus et stola corporis cum quatuor
Debentur excellencia quedam decoris et
gaudium debetur propter excellenciam perfeccionis
et decoris habiti in opere virtuoso.
Cum igitur Triplex est genus operis
precellenter perfectum et pulcrum et spirituali
fervore fortissimum secundum triplicem vim
Anime. secundum Racionabilem predicacio veritatis producens
alios ad salutem secundum Concupiscibilem perfecta
inclinacio concupiscencie per integritatem perpetuam
continentie virginalis. Secundum Irascibilem

Presto mortis ad heroicum xpi. Inest enim hys
tibus quibus victoribus scilicet predicatoribus virginibus
et martiribus debetur illa excellentia premii
accidentalis quod aureola nominatur quod
ad decorem facit non solum anime verum etiam
corporis quia non redditur voluntati tantum sed
operi exteriori subservienti sibi meritum
et premium caritatis quod consistit in septiformi
dote triplici anime et quadruplici corporis in
quibus clauditur consummata integritas et
plenitudo omnium beatorum pertinencium ad
glorie complementum. Qualia autem et quanta sunt
illa non verba mea sed Anselmi ponantur
Ait .ii. in fine proslogion. Excita
nunc anima mea et erige totum intellectum
tuum et cogita quantum potes. Si enim singula
delectabilia sunt cogita intente quantum delectabile
sit illud bonum quod continet iocunditatem
omnium beatorum non qualem in creatis rebus
sumus experti sed tanto differentem quanto differt
creator a creatura. Si enim bona est vita crea
trix quam bona est vita creatrix. Si
iocunda est salus facta quam iocunda est
salus que facit omnem salutem. Si
amabilis est sapientia in cognitione rerum
conditarum quam amabilis est sapientia
que omnia condidit ex nichilo. Denique si
multe et magne delectationes sunt in rebus
delectabilibus qualis et quanta est delectatio
in illo qui fecit ipsa delectabilia. O qui hoc
bono fruetur quid illi erit et quid illi non erit

ubi sapientia sine ignorantia
ubi memoria sine oblivione
ubi intellectus sine errore
ubi ratio sine obscuritate fulgebit

Certe quicquid volet erit et quod nolet non
erit. Ibi quippe erunt bona corporis et
anime qualia nec oculus vidit nec auris
audivit nec cor hominis cogitavit. Cur er-
go homo per multa vagaris homuncio.
querendo bona anime tue et corporis tui. Ama
unum bonum in quo sunt omnia bona et sufficit.
Desidera simplex bonum quod est omne bonum
et satis est. Quid enim amas caro mea
quid desideras anima mea. Ibi est quicquid
amatis quicquid desideratis. Si delectat
pulchritudo fulgebunt iusti velut sol.
Si velocitas aut fortitudo aut libertas
corporis cui nichil obsistere possit
erunt similes angelis dei. quia seminatur
corpus animale et surget corpus spirituale
potestate utique non natura. Si longa et
salubris vita ibi est sana eternitas
et eterna sanitas quia iusti in perpetuum
vivent et salus iustorum a domino. Si satietas
saciabuntur cum apparuerit gloria dei. Si ebrietas
inebriabuntur ab ubertate domus dei. Si
melodia ibi angelorum chori concinunt
sine fine deum laudantes. Si quelibet
non immunda sed munda voluptas torrente
potabis eos deus. Si sapientia ipsa dei
sapientia ostendet eis seipsam. Si amicitia
diligent deum plus quam seipsos et invicem tamquam
seipsos et deus illos plus quam illi seipsos.
quia illi illum et se et invicem per illum et ille se
et illos per seipsum.

Si concordiam. Omnibus illis erit una voluntas
quia nulla illis erit nisi dei voluntas
Si potestatem. omnipotentes erunt sue voluntatis
ut deus sue. Nam sicut poterit deus quod
volet per seipsum Ita poterunt illi per illum
quod volent quia sicut illi non aliud
volent quam quod ille Ita ille volet quidquid
illi volent Et quod ille volet non poterit
non esse. Si honorem et divicias. deus
servos bonos et fideles super multa constituet
Immo filii dei et dii vocabuntur et erunt et ubi
erit filius eius ibi erunt et illi heredes quidem
dei coheredes autem christi Si veram securitatem certe
ita certi erunt nunquam et nullatenus ista vel
potius illud bonum sibi defuturum sicut certi erunt
se non sua sponte illud amissuros Nec
dilectorem deum illud dilectoribus suis
invitis ablaturum Nec aliquid deo potencius
invitos deum et illos separaturum Gaudium
vero quale aut quantum est ubi tale ac
tantum est bonum cor humanum cor indigens
cor expertum erumpnas immo obrutum
erumpnis quantum gauderes si hiis omnibus
habundares Interroga intima tua si capere
possint gaudium suum de tanta beatitudine
sua. Sed certe si quis alius quem
omnino sicut teipsum diligeres eandem beatitudinem
haberet duplicaretur gaudium tuum quia
non minus gauderes pro eo quam pro teipso.

Si vero duo vel tres vel multo plures seipsum
haberent tantundem pro singulis quantum pro seipso
gaudebit / Si singulos sicut seipsum amaret. Ergo
in illa perfecta caritate innumerabilium angelorum
et hominum beatorum ubi nullus minus alium
quam seipsum diliget non aliter gaudebit quisque
pro singulis aliis quam pro seipso / Si ergo cor hominis
de tanto suo bono vix capiet suum gaudium
quomodo capax erit tot et tantorum gaudiorum
Et utique quia quantum quisque diligit aliquem
tantum de bono eius gaudet. Sicut in illa
perfecta felicitate unusquisque plus amabit
sine comparatione deum quam seipsum et omnes alios
secum ita gaudebit plus absque estimatione
de felicitate dei quam de sua et omnium aliorum secum
Sed si deum sic diligent toto corde tota
mente tota anima ut tamen totum cor tota mens
non sufficiat dignitati dilectionis profecto
sic gaudium debent toto corde tota
mente tota anima ut totum cor tota mens tota anima
non sufficiunt plenitudini gaudii. Nondum
ergo dixi aut cogitavi quantum gaudebunt
illi beati. Tunc utique tantum gaudebunt
quantum amabunt tantum amabunt quantum
cognoscent te. Et quantum amabunt te. Certe
nec oculus vidit nec auris audivit nec
in cor hominis ascendit in hac vita quantum
te cognoscent et amabunt in illa vita
Oro deus cognoscam te amem te ut gaudeam
de te. Et si non possum ad plenum in hac vita

1 in immediata dei visione [illegible]
2 in perfecta dilectione [illegible]
3 in eterna possessione [illegible]

Beatitudo que est in actu gaudium [illegible]

Vel proficiam in dies usque dum veniat illud
ad plenum. Proficiat hic in me notitia
tua et ibi fiat plena. Crescat amor
tuus et ibi fiat plenus ut hic gaudium
meum sit in spe magnum et ibi sit in re
plenum. Domine per filium tuum iubes immo
consulis petere et promittis accipere ut gaudium
nostrum plenum sit. Deus verax peto accipiam
ut gaudium meum plenum sit. Peto domine
quod per admirabilem consiliarium nostrum consulis
accipiam quod promittis per veritatem tuam
gaudium meum plenum sit. Meditetur interim
inde mens mea loquatur inde lingua
mea. Amet illud cor meum sermocinetur
os meum. Esuriat illud anima mea
sitiat caro mea desideret tota substantia
mea donec intrem in gaudium domini
mei qui est trinus et unus deus benedictus
in secula seculorum. Amen.

Itinerarium mentis in deum [illegible] Eustachii doctoris devoti
opus et bene vere valde laude dignum

In principio primum principium a quo cuncte illuminationes descendunt tamquam a patre luminum a quo est omne datum optimum et omne donum perfectum, patrem scilicet eternum invoco per filium eius dominum nostrum Ihesum Christum ut intercessione sanctissime virginis Marie genitricis eiusdem dei et domini nostri Ihesu Christi et beati Francisci ducis et patris nostri det illuminatos oculos mentis nostre ad dirigendos pedes nostros in viam pacis illius que exsuperat omnem sensum, quam pacem evangelizavit et dedit dominus noster Ihesus Christus, cuius predicationis repetitor fuit pater noster beatus Franciscus in omni sua predicatione pacem in principio et fine annuntians, in omni salutatione pacem optans, in omni contemplatione ad ecstaticam pacem suspirans tamquam civis illius Ierusalem de qua dicit vir ille pacis qui cum his qui oderunt pacem erat pacificus: Rogate que ad pacem sunt Ierusalem. Sciebat enim quod thronus Salomonis non erat nisi in pace, cum scriptum sit: In pace factus est locus eius et habitatio eius in Syon. Cum igitur exemplo beatissimi patris Francisci hanc pacem anhelo spiritu quererem ego peccator qui loco ipsius patris beatissimi post eius transitum septimus in generali fratrum ministerio per omnia indignus succedo, contigit ut nutu divino circa beati ipsius transitum anno trigesimo tertio ad montem Alverne tamquam ad locum quietum amore querendi pacem spiritus declinarem, ibique existens dum mente tractarem aliquas mentales ascensiones in deum, inter alia occurrit illud miraculum quod in predicto loco contigit ipsi beato Francisco de visione scilicet Seraphin alati ad instar crucifixi. In cuius consideratione statim visum est michi quod visio illa pretenderet ipsius patris suspensionem in contemplando et viam per quam pervenitur ad eam. Nam per senas alas illas recte intelligi possunt sex illuminationum suspensiones quibus anima quasi quibusdam gradibus et itineribus disponitur ut transeat ad pacem per ecstaticos excessus sapientie christiane. Via autem non est nisi per ardentissimum amorem crucifixi, qui adeo Paulum raptum ad celum transformavit in Christum ut diceret: Christo confixus sum cruci, vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus.

Effigies igitur sex alarum seraphicarum insinuat sex illuminationes scalares que a creaturis incipiunt et perducunt usque ad deum ad quem nemo recte intrat nisi per crucifixum [illegible] in Ierusalem [illegible] per portam [illegible] et dispositio [illegible] ad contemplationem [illegible] ad mentales excessus [illegible] desideriorum [illegible] per clamorem orationis [illegible] speculationis [illegible] radios lucis directissime et intentissime se convertit. Igitur ad gemitum orationis per Christum crucifixum per cuius sanguinem purgamur a sordibus vitiorum primum quidem lectorem invito ne forte credat quod sibi sufficiat

Lectio sine unctione
Speculatio sine devotione
Investigatio sine admiratione
Circumspectio sine exultatione
Industria sine pietate
Scientia sine caritate
Intelligentia sine humilitate
Studium absque divina gratia
Speculum absque sapientia divinitus inspirata.

Prevenientibus igitur divina gratia humilibus et piis, compunctis et devotis, unctis oleo letitie et amatoribus divine sapientie et eius desiderio inflammatis, vacare volentibus ad deum magnificandum, admirandum et etiam degustandum speculationes subiectas propono, insinuans quod parum aut nichil est speculum exterius propositum nisi speculum mentis nostre tersum fuerit et politum. Exerce igitur te homo dei prius ad stimulum conscientie remordentem antequam oculos eleves ad radios sapientie in eius speculis relucentes, ne forte ex ipsa radiorum speculatione in graviorem incidas foveam tenebrarum. Placuit autem distinguere tractatum in septem capitula premittendo titulos ad faciliorem intelligentiam dicendorum. Rogo igitur quod magis pensetur intentio scribentis quam opus, magis dictorum sensus quam sermo incultus, magis veritas quam venustas, magis exercitatio affectus quam eruditio intellectus. Quod ut fiat non est harum speculationum progressus perfunctorie transcurrendus sed morosissime ruminandus.

Primum capitulum de gradibus ascensionis in deum et de speculatione ipsius per vestigia eius in universo. Secundum de speculatione dei in vestigiis suis in hoc sensibili mundo. Tertium de speculatione dei per suam imaginem naturalibus potentiis insignitam. Quartum de speculatione dei in sua imagine donis gratuitis reformata. Quintum de speculatione divine unitatis per eius nomen primarium quod est esse. Sextum de speculatione beatissime trinitatis in eius nomine quod est bonum. Septimum de excessu mentali et mistico in quo requies datur intellectui et affectum in deum per excessum totaliter transeunte.

Incipit speculatio pauperis in deserto. Primum capitulum de gradibus ascensionis in deum et de speculatione ipsius per vestigia eius in universo.

Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum in loco quem posuit.

Cum beatitudo nichil aliud sit quam summi boni fruitio et summum bonum sit supra nos, nullus potest effici beatus nisi supra semetipsum ascendat, non ascensu corporali sed cordiali. Sed supra nos levari non possumus nisi per virtutem superiorem nos elevantem. Quantumcumque enim gradus interiores disponantur, nichil fit nisi divinum auxilium comitetur. Divinum autem auxilium comitatur eos qui petunt ex corde humiliter et devote, et hoc est ad ipsum suspirare in hac lacrimarum valle quod fit per ferventem orationem. Oratio igitur est mater et origo sursum actionis in deum. Ideo Dionysius in libro de mistica theologia volens nos instruere ad excessus mentales primo premittit orationem. Oremus igitur et dicamus ad dominum deum nostrum: Deduc me domine in via

[tu]a et ingrediar in veritate tua, letetur cor meum ut timeat nomen tuum. In hac oratione orando illuminamur ad cognoscendum divine ascensionis gradus. Cum enim secundum statum conditionis nostre ipsa rerum universitas sit scala ad ascendendum in deum et in rebus quedam sint vestigium, quedam imago, quedam corporalia, quedam spiritualia, quedam temporalia, quedam eviterna, quedam extra nos et quedam intra nos. Ad hoc quod perveniamus ad primum principium considerandum quod est spiritualissimum et eternum et supra nos, oportet nos transire per vestigium quod est corporale et temporale et extra nos. Et hoc est deduci in via dei. Oportet nos intrare ad mentem nostram que est imago dei eviterna, spiritualis et intra nos. Et hoc est ingredi in veritate dei. Oportet etiam nos transcendere ad eternum spiritualissimum et supra nos aspiciendo ad primum principium. Et hoc est letari in dei notitia et reverentia maiestatis. Hec est igitur via trium dierum in solitudine, et hec est triplex illuminatio unius diei. Et prima est sicut vespera, secunda sicut mane, tertia velut meridies. Hec respicit triplicem rerum existentiam scilicet in materia, in intelligentia et in arte eterna, secundum quam dictum est fiat, fecit, et factum est. Hec etiam respicit triplicem substantiam in Christo qui est scala nostra, scilicet corporalem, spiritualem et divinam. Secundum hunc triplicem progressum mens nostra habet tres aspectus principales. Unus est ad corporalia exteriora, secundum quem vocatur animalitas seu sensualitas. Alius intra se et in se, secundum quem dicitur spiritus. Tertius supra se, secundum quem dicitur mens. Ex quibus omnibus disponere se debet ad conscendendum in deum, ut ipsum diligat ex tota mente, ex toto corde et ex tota anima, in quo consistit perfecta legis observantia et simul cum hoc sapientia christiana. Quoniam autem quilibet predictorum modorum geminatur, secundum quod contingit considerare deum ut alpha et o, seu in quantum contingit videre deum in unoquoque predictorum modorum ut per speculum et ut in speculo, seu quia una istarum considerationum habet commisceri alteri sibi coniuncte et habet considerari in sua puritate, hinc est quod necesse est hos tres gradus principales ascendere ad senarium, ut sicut deus sex diebus perfecit universum mundum et in septimo requievit, sic minor mundus sex gradibus illuminationum sibi succedentium ad quietem contemplationis ordinatissime perducatur. In cuius rei figura sex gradibus ascendebatur ad thronum Salomonis; Seraphim que vidit Ysaias senas alas habebant; post sex dies vocavit dominus Moysen de medio caliginis; et Christus post sex dies, ut dicitur in Matheo, duxit discipulos in montem et transfiguratus est ante eos.

Iuxta igitur sex gradus ascensionis in deum sex sunt gradus potentiarum anime, per quos ascendimus ab imis ad summa, ab exterioribus ad intima, a temporalibus conscendimus ad eterna, scilicet sensus, imaginatio, ratio, intellectus, intelligentia et apex mentis seu synderesis scintilla. Hos gradus habemus in nobis plantatos per naturam, deformatos per culpam, reformatos per gratiam, purgandos per iustitiam, exercendos per scientiam, perficiendos per sapientiam. Secundum enim primam nature institutionem creatus fuit homo habilis ad contemplationis quietem, et ideo posuit eum deus in paradiso deliciarum. Sed avertens se a vero lumine ad commutabile bonum incurvatus est ipse per culpam propriam et totum genus suum per originale peccatum, quod dupliciter infecit humanam naturam, scilicet ignorantia mentem et concupiscentia carnem, ita quod excecatus homo et incurvatus in tenebris sedet et celi lumen non videt, nisi succurrat gratia cum iustitia contra concupiscentiam et scientia cum sapientia contra ignorantiam. Quod totum fit per Ihesum Christum qui factus est nobis a deo sapientia et iustitia et sanctificatio et redemptio. Qui cum sit dei virtus et dei sapientia, sit verbum incarnatum plenum gratie et veritatis, gratiam et veritatem fecit, gratiam scilicet caritatis infudit, que cum sit de corde puro et conscientia bona et fide non ficta, totam animam rectificat secundum triplicem ipsius aspectum supradictum; scientiam veritatis edocuit secundum triplicem modum theologie, scilicet symbolice, proprie et mystice, ut per symbolicam recte utamur sensibilibus, per propriam recte utamur intelligibilibus, per mysticam rapiamur ad supermentales excessus. Qui igitur vult in deum ascendere necesse est ut vitata culpa deformante naturam, naturales potentias supradictas exerceat ad gratiam reformantem, et hoc per orationem; ad iustitiam purificantem, et hoc in conversatione; ad scientiam illuminantem, et hoc in meditatione; ad sapientiam perficientem, et hoc in contemplatione. Sicut igitur ad sapientiam nemo venit nisi per gratiam, iustitiam et scientiam, sic ad contemplationem non venitur nisi per meditationem perspicuam, conversationem sanctam et orationem devotam. Sicut igitur gratia fundamentum est rectitudinis voluntatis et illustrationis perspicue rationis, sic primo orandum est nobis, deinde sancte vivendum, tertio veritatis spectaculis intendendum et intendendo gradatim ascendendum quousque veniatur ad montem excelsum ubi videatur deus deorum in Syon. Cum igitur prius est ascendere quam descendere in scala Jacob, ~~primum gradum~~ primum gradum ascensionis collocemus in imo, ponendo totum istum mundum sensibilem nobis tanquam speculum per quod transeamus ad deum opificem summum, ut simus veri Hebrei transeuntes de Egypto ad terram patribus repromissam, simus etiam Christiani cum Christo transeuntes ex hoc mundo ad patrem, simus et sapientie amatores, que vocat et dicit: Transite ad me omnes qui concupiscitis me et a generationibus meis adimplemini. A magnitudine namque speciei et creature cognoscibiliter poterit creator horum videri.

Relucent autem creatoris summa potentia, sapientia et benevolentia in rebus creatis, secundum quod hoc triplicater nuntiat sensus carnis sensui interiori. Sensus enim carnis aut deservit intellectui rationabiliter investiganti, aut fideliter credenti, aut intellectualiter contemplanti. Contemplans considerat rerum existentiam actualem, credens rerum decursum habitualem, ratiocinans rerum precellentiam potentialem. Primo modo aspectus contemplantis res in se ipsis considerans videt in eis pondus, numerum et mensuram: pondus quoad situm ubi inclinantur, numerum quo distinguuntur, et mensuram qua limitantur. Ac per hoc videt in eis modum, speciem et ordinem, nec non substantiam, virtutem et operationem. Ex quibus consurgere potest sicut ex vestigio ad intelligendum potentiam, sapientiam et bonitatem creatoris immensam. Secundo modo aspectus fidelis considerantis hunc mundum attendit originem, decursum et terminum. Nam fide credimus aptata esse secula verbo vite; fide credimus trium legum tempora, scilicet nature, scripture et gratie, sibi succedere et ordinatissime decurrisse; fide credimus mundum per finale iudicium terminandum esse. In primo potentiam, in 2o providentiam, in 3o iustitiam summi principii advertentes.

Marginalia (left): [illegible] — vi diebus perfecit mundum — pondus / numerus / mensura
Marginalia (right): intelligentia et in arte eterna — symbolice et mystice — pondus / numerus et / mensura

Tercio modo [illegible] aspectum veri racionis investigans videt quedam tantum esse creata et tantum esse et vivere
creata vero esse vivere et discernere. Et prima quidem minora, secunda media, tercia meliora. Videt iterum
quedam esse tantum corporalia, quedam partim corporalia partim spiritualia. Ex quo advertit aliqua esse mere
spiritualia tamquam utrisque meliora et digniora. Videt nichilominus quedam esse mutabilia et incorruptibilia
ut terrestria, quedam immutabilia et incorruptibilia ut celestia. Ex quo advertit quedam esse immutabilia et incorruptibilia
ut supercelestia. Ex hiis ergo visibilibus consurgit ad considerandum dei potenciam sapienciam et bonitatem ut
entem viventem et intelligentem, mere spiritualem et incorruptibilem et intransmutabilem.
Hec autem consideracio dilatatur secundum septiformem condicionem creaturarum que est divine potencie sapiencie
et bonitatis testimonium septiforme si consideretur rerum origo magnitudo multitudo
pulcritudo plenitudo operatio et ordo. Origo namque rerum secundum creacionem distinccionem et
ornatum quantum ad opera sex dierum divinam predicat potenciam cuncta de nichilo producentem, sapienciam cuncta lucide
distinguentem et bonitatem cuncta largiter adornantem. Magnitudo autem rerum secundum molem longitudinis et
profunditatis secundum excellenciam virtutis longe lateque et profunde se extendentis sicut patet in diffusione lucis
secundum efficaciam operacionis intime continue et diffuse sicut patet in operacione ignis manifeste indicat
immensitatem potencie sapiencie et bonitatis trini dei, qui in cunctis rebus per potenciam presenciam et essenciam
incircumscriptus existit. Multitudo vero rerum secundum diversitatem generalem specialem et individualem
in substancia in forma seu figura et efficacia ultra omnem humanam estimacionem manifeste trinas predictas condiciones in deo insinuat
et ostendit. Pulcritudo autem rerum secundum varietatem luminum figurarum et colorum in corporibus simplicibus
mixtis et etiam complexionatis sicut in corporibus celestibus mineralibus sicut lapidibus et metallis plantis
et animalibus tria predicta evidenter proclamat. Plenitudo autem rerum secundum quod materia est plena
formis secundum raciones seminales, forma est plena virtute secundum activam potenciam, virtus est plena effectibus
secundum efficienciam id ipsum manifeste declarat. Operacio multiplex secundum quod est naturalis, secundum
quod est artificialis, secundum quod est moralis, sua multiplicissima varietate ostendit immensitatem illius
virtutis artis et bonitatis que quidem est omnibus causa essendi, racio intelligendi et ordo vivendi.
Ordo autem secundum racionem duracionis situacionis et influencie scilicet per prius et posterius,
superius et inferius, nobilius et ignobilius, in libro creature insinuat manifeste primitatem primi principii
sublimitatem et dignitatem quantum ad infinitatem potencie. Ordo vero divinarum legum preceptorum et iudiciorum
in libro scripture immensitatem sapiencie. Ordo autem divinorum sacramentorum beneficiorum et retribucionum
in corpore ecclesie immensitatem bonitatis, ita quod ipse ordo nos in primum et summum, et potentissimum
et sapientissimum et optimum evidentissime manuducit. Qui igitur tantis rerum creaturarum splendoribus
non illustratur cecus est. Qui tantis clamoribus non evigilat surdus est. Qui ex omnibus hiis effectibus
deum non laudat mutus est. Qui ex tantis indiciis primum principium non advertit stultus est.
Aperi igitur oculos, aures spirituales admove, labia tua solve, et cor tuum appone ut in omnibus
creaturis deum tuum videas, audias, laudes, diligas et colas, magnifices et honores. Ne forte
totus contra te orbis terrarum consurgat. Nam ob hoc pugnabit orbis terrarum contra insensatos. Et econtra
sensatis erit materia glorie qui secundum prophetam possunt dicere: delectasti me domine in factura tua, et in operibus
manuum tuarum exultabo. Quam magnificata sunt opera tua domine, omnia in sapiencia fecisti etc.

Secundum capitulum de speculacione dei in vestigiis suis in hoc sensibili mundo. — Secundus gradus contemplacionis

Sed quia circa speculum sensibilium non solum contingit contemplari deum per ipsa tamquam per vestigia verum eciam in ipsis
in quantum est in eis per essenciam potenciam et presenciam. Et hoc considerare est altius quam precedens. Ideo
huiusmodi consideracio secundum locum tenet secundum contemplacionis gradum, quo debemus manuduci
ad contemplandum deum in cunctis creaturis que ad mentem nostram intrant per corporales sensus. Notandum igitur — animadverte
quod iste mundus qui dicitur macrocosmus intrat ad animam nostram que dicitur minor mundus per portas quinque sensuum
secundum ipsorum sensibilium apprehensionem oblectacionem et diiudicacionem. Quod patet sic quia in eo quedam sunt generancia,
quedam generata, quedam gubernancia hec et illa. Generancia sunt corpora simplicia scilicet corpora celestia et quatuor elementa.
Nam ex elementis per virtutem lucis que conciliat contrarietatem elementorum in mixtis habent generari
et produci quecumque generantur et producuntur per operacionem virtutis naturalis. Generata vero sunt corpora ex elementis
composita sicut mineralia vegetabilia sensibilia et corpora humana. Gubernancia hec et illa sunt substancie spirituales
sive omnino coniuncte ut sunt anime brutales, sive coniuncte separabiliter ut spiritus racionales, sive omnino
separate ut sunt spiritus celestes quos philosophi intelligencias, nos angelos dicimus. Quibus secundum philosophos competit
movere corpora celestia. Propter quod eis attribuitur administracio universi suscipiendo a prima causa scilicet deo virtutis
influenciam quam refundunt secundum opus gubernacionis quod respicit naturalem rerum consistenciam. Secundum theologos vero
attribuitur eisdem regimen universi secundum imperium summi dei quantum ad opera reparacionis, secundum quod dicuntur administratorii spiritus
missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Homo igitur qui dicitur minor mundus habet quinque sensus quasi quinque portas — quinque sensus
per quas intrat cognicio omnium que sunt in mundo sensibili in animam ipsius. Nam per visum intrant corpora sublimia et lumino-
sa et cetera colorata, per tactum vero corpora solida et terrestria, per tres vero sensus intermedios intrant inter-
media ut per gustum aquea, per auditum aerea, per odoratum vaporabilia que aliquid habent —

De area aliquid de [illegible] [illegible] sit [illegible] ex [illegible] absoluto, intrat igitur [illegible]

[illegible] [illegible] odor sapor et [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] et omne

[illegible] [illegible] et [illegible] ut [illegible]

[illegible] ab alio [illegible] Et [illegible] ad [illegible]

[illegible]

[illegible] intrat [illegible] ad [illegible] intrat [illegible]

[illegible] et de [illegible] in [illegible] et de [illegible] / et de

[illegible] et de [illegible] et [illegible]

[illegible] si sit [illegible] con-

[illegible] in obiecto [illegible]

venientis [illegible] oblatam / delectatur [illegible] et [illegible]

[illegible] ut [illegible]

[illegible] et [illegible] ad [illegible] ad [illegible]

[illegible] forme [illegible] et [illegible] ad [illegible] attendit [illegible]

[illegible]

[illegible] attendit [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible] delectatur [illegible] attendit

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] delectatur [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et non [illegible]

[illegible] delectatur

[illegible] de [illegible] ab obiecto [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et

[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

potentiis [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] Et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible] Et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] ad [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] delectatur [illegible] et [illegible] et [illegible]

Et [illegible] et [illegible] [illegible] et

et [illegible] et [illegible] delectatur [illegible] et [illegible] ad [illegible] delectatur [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] Ar

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] de [illegible]

Et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] Et [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] Hec autem perfectio [illegible] gradus [illegible]
per gradus [illegible] et [illegible]
[illegible] gradus [illegible] ab hiis [illegible]
[illegible] Et [illegible] et hoc [illegible]
ab hiis [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] gradus [illegible]
[illegible] et ab [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] gradus [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] exemplaria
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

Tertius gradus

[illegible] gradus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

Iubar nouum radiauit · mundum conuiuando illustrauit · beatus Jeronimus
Riuos fundens mel dulcoris · vigor cum deus intus fontis vite magnus
hic Johannes est baptista · Dauid et cytarista psallens laudem
Clausa per hunc reserantur sparsa passim adunantur voce tot
Sclauia hunc genuit · Roma et docuit · Bethleem tumulatur celum
hic leone domuit · hostes christi fugiunt · vicia debellauit
Liuor timet post flagella · crudescunt per hunc bella vanis nomine
Dogma spreuit Ciceronis libros tepuit et Platonis spondet sanctus
In deserto scorpionum comes fuit et beatorum in celo sanctissimus
Carnem terit solis ardor viget tunc nictus candor
Cutis vsta tegit ossa lectus extat tunc fossa
O preclarum instinctum tibi non est par inuentum tu doctor maximus
Augustinum docuisti pia die qua vidisti clarum dei faciem
Tres defunctos suscitasti defunctique extirpasti hereticam
Ergo Syon lauda regem qui concedit tibi legem christi per Jeronimum
Carmen laudis nouum pange · cuius faustum teris finem
optamus finem vltimum

preclarum

O doctor eximie · ecclesie lumen catholice · beate Jeronime
diuine legis predicator preluade · deprecare pro nobis filium dei
cessidu

Deus qui nobis per beatum Jeronimum confessorem sacerdotem
tuum scripture sacre veritatem et misteria sacramentorum
reuelare dignatus es · presta quesumus ut cuius commemorationem
colimus · eius semper erudiamur doctrinis et meritis adiuuemur

Ieronimianum. Hoc opus per Johannem
Andree. Urgente devocione compositum
in partes vite dividitur testante Ieronimo semper singula-
ri q. in primo. Nota. deus suis devotis
et legentibus labor compuit in partibus scribens
plures sed quas nobiles marginalis i. primus pro-
Ad equalitatem cum patre deum in presepio Ius sepii
vel compelatum nos non crearet Pater autem ponit
Auctor seu admiracionem querulosam quam verificando
instificat subdens eundem pro cum incheatum
et quod evenit in Tirnia et post prius Tercia
et duenta Secundo ponit librum Ieronimi legendum
et miracula per simplex tempus distincta un serenis
sue mortis tempus et serenum et ea que ubi
dicunt ac sue sepulture locum et translacionem
Ieronimus per sanctorum et doctorum Auctor
recommendacionem glosam collect de ipso Epistolam seu
exemplum et ordines sub diebus et commencas
quos habent principes Nota Clum Memo-
rie digna libro de sed ponenda ut dicit Valerius
li. 8. c. 11. In principio Tempus scripta et Canonibus
insuper testes nomina comperit et inter signa ponit
Et tot labor afferunt seu fructum alios alium
provocandum ad mores salubria Rethoricis
et prolocutoribus utilia perlegit et describit
meliora et pulcriora politiora per id
quam hunc dans metris [illegible] non facile [illegible]
que odit animos liberales et cuncti
Et quam Augustino testante Epistola sua ad
Ieronimum. Cum gaudeat sapiens ut [illegible] tam
pre dicit. Nullus Ieronimi sermo prolixus
erit quantumque spacii [illegible] tempus compleat
Supplicat auctor quod sit sermo de Ieronimo
prolixitatis rerum non lectet. Cum enim de ipso
loqui plus liceat quam sit reverencius plenam
dicitur in.

Ergo per hoc non satisfecit. Auctores tamen devorum
nescientes nescium suum lectores fame digerent et
pariens quam nescii pedestrem autem huius operis 4 epist-
stilum in Epistola ad Damasum in 2a epistola Jeronimi
Jeronimum igitur allegamus sed magis veneremur.
Admiror insuper ytaliam defecisse in qua solo
trium ydoctorum numeris Ecclesie merito pululat.
Et ultra quam lustraui quaerens satis non potui
Jeronimum ibi autem originaliter siue locum habuisse
etiam invenitur Troyam de qua in hac parte
tale dicitur consumpsisse tamen per pi fere
quas in Tuscia et Ducatu de quibus in eius
partes alie submittens. Item Candecte de
festum solempniter licet non quantum decet earum per-
fecte clericos et plus quam ad organis musice
instrumentis vulgaribus et latine lingue sonoris
festivant. Item non reperitur deum ytalice festi
licet aliud Ecclesie sub officio duplici celebrent
venerari. Tercium et merito. Si sic ipsius
inspiciatur inter illos primum floruit vt hystoriales
scripserunt. De quo sicut li. 10 c. 12 et sequentibus
et li. 18 c. 33 in sequentibus et c. 26 et pluribus
Et licet dum supposuit Ambrosii. Verum tamen est
quod plus verumque annos sibi supplexit Augustinus.
Gregorius temporaneus illorum non fuit sed longe
post natus in anno domini quingentesimo sexto
decessit quod patriarcham papatum in primo dictus
longius posuit Ecclesie sed in postponendo Jeronimum
non ipsius ad iniuriam sed ordinis moralitatem
non ipsius ad iniuriam. De hoc patet. Vide meritis sequentibus
attendit. De hoc patet landes observando. Cuius
nullum pro hac laude observando. Cuius
Canonis plus prosecit latinorum Ecclesie quam ipse
vetus et novum testamentum de greco et hebraico
et libros sed Danielis de Caldaico
et codices quorum libros Hebraicis litteris et Job de
Simone licet Hebraicis litteris et plurimis
Arabico. Plurimis in eis suos fecisse et pluribus
prologis suplevit in latinum. Quod conditorum
nulli credidit fuisse possibile.

Cum non legamus illas multiplices linguas fuisse petitas quod
esset ob ambiguitatem spiritus sancti donum oblatum. 2.
Nec est dubitandum illud deo magis acceptum cum plus
ab ipso donetur. Fingamus vel aliud per Ieronimum actum
fore, debuisset in stabilitate fidei zelatus amoris
nostra negligentibus clarius et amplius intellexisse veritatis
intellexisse illius. Cum quidquid habemus in domino
Simone nobis dedit / quod legimus scripsit, quod
intelligimus docuit et cum per id cum omnibus iuris
positum latine linguis canonum et civilis generalis.
Et specialiter minas dedit ~~et modulos dedit~~ et modulos
preparavit / et per hanc regulam primissimam, absque eo quod ultra
multa glosarum epistolarum circa sit inscriptum. Ephesios
sermones et libros notos quorum nomen in hunc opus
scriptum fore solebat ab eo nemini esse conscriptos ad
soliditatem fidei et mox ~~quod~~ informatos cum personas
specifice singulos sunt scriptas. Et ne prolixitas
videatur hec declarare non restringens et ex floribus
scripturarum quas in hunc opus citra fore excerpsi.

Ex primo de fide que Petro attribuitur ad divinam fidem b.
sufficiant ipsum plus quia fore capitulum. que fore
materiam perdunt, ordine alphabeti per que nos
instruit de deo trino et uno et de unitate et trinitate
divina / docet enim per deum intelligi plenam incarnatam
incorporalem et incorpoream et non per mobilem distantiam
et quod in deo fuerit motus vel mobilem in suam
spiritualem. de Christo et de ipsius scripture libris ~~libris~~
Item de ipsius dei omnipotentia et quod omnia regit et
portat. Item de libero arbitrio Item de resurrectione
et de peccatorum remissione. Item de spe et caritate
ne cum fide sint virtutes theologice Item de aliis virtutibus
et moribus aliqui intersunt. Docet demum quod vera
fides ~~vel~~ salutis non est extra ecclesiam de ministris
regnum b. Unde per portam ecclesie oportet portum
ingredi paradisi de hoc dicto per b. per quam ingreditur
quisque iuste agens. sed si martirium non sustineat
Non enim quia deum sanguinem confitentur sed fidem
per quam sanguis Christi effunditur ad Nepotianum b.

De Statu secundum fidem

Circa secundum principalem statum secundum fidem dico quod
confortat in quantum omnem christianum deo. Nichil ipso
felicius cui sibi promittitur regnum celorum. Quod
perquire ut in ad Rufinum sa. in principio. Illa enim spes
non est vana que speratur a christo et a christo confertur
ad Marcellum 16 B. Hinc enim tantum ut homo
dicitur colonus ingratus ad colossenses, de Natiuitate domini B.
Primum autem christianorum dicit se offerre deo, ad Lucinium B.
Ista quod sibi [illegible] sit christus [illegible] christus quando
christus [illegible] christus ad Rufinum narbonensem E.
Felix enim illa conscientia in qua christi viget amor
ad Demetriadem E. Talis enim amor omne longum
et difficile videri facit breve et facile, ad Eustochium
E ad virginem [illegible] B. Christo enim puella pollicitum
sit et [illegible] in amplexus de [illegible] nuptiis
magno 2a. [illegible] christo [illegible] mori potest
superari non potest in vita [illegible] Moch. 3. Stat
enim impossibile fore gaudere cum seculo et regnare cum christo
ad Eliodorum. d. ad Julianum 2a. Tepidum tepide dicit
qui christum non amat. De viduitate et [illegible] d.
Monet ut agat caveat [illegible] et festinet quod
ubi exponit sub littera E. Et quia contrarie
[illegible] christiane, vide ad Egeruchiam d.
Christianus enim [illegible] sine [illegible] non sufficit ad Celantiam 3. Quod probat exemplo Jude ad furiam E.
Hortatur autem eos qui [illegible] actum et [illegible]
armet oratio et manus crucem pingat ad Eustochium
E. [illegible] demones tremiscunt. De Natiuitate domini C.
Et [illegible] annos volentes ostendit ut ubi Ne
[illegible] ardentes [illegible] non [illegible] ad
Eliodorum C. Et sic agant quod mortes eius [illegible]
[illegible] non possit ad [illegible] 3. d. Nec perdant
se [illegible] in Epytaphio Nepotiani E. [illegible]
autem [illegible] quod [illegible] dicit in quendam
[illegible] ad [illegible] et [illegible] B. De Judeis
dicit quod hoc eis defuit ad fidem veniente [illegible] christum
[illegible] in [illegible] fidem B. [illegible] christum non [illegible]

cum liber legis et prophetarum non prosunt Sup Iohannem. b.
Ad Romanos. b. Et ut dicit Dominus post Christi resurrectionem
Synagoge cultus occubuit et fuit ortus Eccle-
sie per quod in primo Clericorum
ad Augusti q. C. Unde Christiani sunt persecuti
palam in morte Iudei in occulte quidem non
Immo plene persequuntur et verum dubitatione
ubi de littera f. invenies diffiniendus intus Abraham
et petrus Et quod christiana Regum celorum filius
Abrahe sunt petro non fit inter Iste etiam vetus
corpore et hinc fili Iude et vindicta Iudeorum.
C. fuit et Natus dictum b. Iudeorum non festi-
nans fallunt in duris est mutandus de die dominica b.
Hereticus dicuntur. Secundum pelagium b. Secundum Rufinum b.
Ubi enim dicit quod christiani per Christum latine dicuntur
et tamen per duos sunt laterent. Unde ibi subdit.
Ubi pacem mori posset quam cum eos tenet Et sunt
Pelagianis b. Dicit se unitas hereticos peperisse.
Et quod Ecclesia catholica loquitur ad eos pone secundum
Luciferianos. C. Et quod Iudei et heretici peiores persecu-
tores sunt quam christianos quam Ethnici vide sup
Abdiam C. de ipsis quod gentilibus in Expositione
Symboli b et C. In textu fidei. b.

Secundo Statum secundum utrumque sexum procedendo non
suspicando de conjugatis et quibus in primo Ad Marcellam
Maritum dicitur ut non sit simpliciter homo sed ali-
quid erit si in Christum per finem legis pervenerit Sup
ps. ps. Uxoris dependit que de scripture non
querunt Ad pammachium 3. b. Et optanda quod femina
propriam imitetur viri Ad furiam b. Turbantur in illos
supra uxorem exemplum ad pammachium. d. 7 ad pp dicit
Ad Rusticum. i. C. hortatur eos fenum non vocitare
sui sunt dyaboli signum Ad altera. 3. b. Et multos
fratres ubi do venient et ibi dicit quod Carnes laici
et femine dupliciter sexus intelligit Contra Iovinianum. C.

De Statu secundum utrumque sexum

Ad feminas

Ad feminas dicit q(uod) nitidus cutis ostendit sordidum ani(mu)m
ad Matr(em) et filia(m) C. Ite(m) quod eas hortat(ur) q(uod) in
ambitus armillam ut caveant pulcriores esse quam nate
sunt Plaut(us) Claudian(us). Et commendat ad sanctitatem q(ue)
despicit Ad Marcell(am) q. b. facit ad magnam Crateri
b. Terrenus ipsat vultus quos pulcrium seruo et
Infirmitate sit sedus ad Cyprian(um) C. Ite(m) hortat(ur)
ne aborsio(n)e difficultatis materna pteraret ad Eustochi(um)
V. Causabit aut eas dus q(uod) virtus induerit
ex animo ne ex sexu ad Principi(am) et q(uod) sexus
feminis a possessione dei ne excludit(ur) & q(uod)
mulieribus ultra modu(m) Sed tu caveant a
pareus despiciis ad Thardend C. Sed illud
tegebant quod ad dei ptinet factura. Ad Demetr(iadem) C.
Et ne faciat tegebant contra se. sed ut pinguant
videlicet in feminis. Ad Eustochi(um) b. Femine
despiciens specus estis gaud(ia) ut illi C. Cum ergo
multi sunt qui viros illustrant. Mulieres vero
ipse est predicata Plaut(us) Jovinian(um) C. Quia
vult Gracius fierit difficile Ad Matre(m) et
filia(m) C. Tamen ipse facit pe(c)ca(tum) et arrite(m)
eciam gerunt fletarem q(uod) in dei tradere dicit
sacre(m) Ad filiolam C. Hortat(ur) duas
q(uod) honestos habeant ancillas quam plerumque
ex moribus ancillarum de ipsarum moribus iudicat(ur)
Ad Demetria(dem) C. et ad principia C.
familias non vel libertas in quorum moribus
cunctis sit et ne suspectos habeant p(ro)
grandes negociis Ad Agheruchiam .d. C
et ad Salvina(m) .d.

De virginitate

Certo Misterio scripsit virginitas Plautinam
et Nominum que tenera ipse congesit in
Epi(stola) Ad Pammachi(um) fa. b. Sub methafora
trium equorum describit qui volatu gracideo vim
Aurige tegunt sibi vel Q(uo)niam minus ut comedit
virginitatem q(uod) saltem ardent(ur) ad Pammach(ium) fa. b.

Ecce quod scriptum non habet et ipsum impacta se reddit
Super Philemonem etc. Extollit enim illam super angelos
quia quod illi habent ex natura ista habet per gratiam. Ad
Paulam et Eustochium etc. Et vide pulcre ad Demetriadem
etc. Tenere ad ipsam Eustochium sub protestatione sibi quod haec
non elacione suscepi sed timore. Non sola virginitas
sine bonis operibus non sufficit ad salutem. 33 q. 1.
Haec sola et sicut virtutum seminarium et comparat cum
floribus et lilys. Ad Pinnyram 2a b. Deus qui tenet
gladium pudicitie per quem truncat voluptates. Vide
generum error dedit virginum super est alienatas sicut ibi et
[illegible]. Nemo inter serpentes et scorpiones secure dormit
ad Eustochium. [illegible] virgines hortatur non manere in
nuptiis. Ad Marcellam 3 b. Et si a viro convertantur
ipso discere non potest quod ignorat melius est
nescire quam cum periculo discere. Ad Eustochium. Deus
qui potest omnia non [illegible] virginitatem. Ad virginis differentiae
corporis et mentis includit. Contra Helvidium etc.
Caveat videat ne cadat. Quia in illo melius fuisset
subiisse coniugium et ambulasse per plana. 32 q. 1
Sed Paulinus. Et sicut ad Eustochium. Nec enim tanta
est victoria si [illegible] quantum est ignominia si ruina.
Ad Rusticum 2a b. Vide reprehendit illas que sub
nomine virginali venerabilium preerunt [illegible] possunt crimina
et caput ornant et colla denudant. Illas qui tunc
dat que diebus festis per plorum frequentant publicum
domi exhibent. Ad Demetriadem etc.

Viduitatem enim commendat et illa preferunt [illegible] — de Viduitate
Ad Furiam et ad Salvinam. Dicit enim quod [illegible]
nos monere ut contenta sis a coniugio, quod quibus delectamenta
abstinendus qui coniugii delectamenta nescire. Ad Paulam
et Eustochium etc. Ante Orientem Blesillam etc.
Reprehendit enim illas que longo [illegible] abiecto
sed aliquid liberius adeunt [illegible] volunt per
plateas et vultus [illegible] meretricum. Ad Marcellam
3 b. Vive in omnibus voluptatibus in marito [illegible]

Debuerat et pudicitiam defuncto debent et a xpo ad
salvatorem de viste Et illas que pauperes maritos
querunt quibus nupserunt et solum nomen virorum
habitus parentes [illegible] existimant perveniendi sic
nec se [illegible] ad pudicitiam &c.

De Continentia

De Continentia dicit quod virtutes possidet et protegit
quasi sublimi et solidum fundamentum Cont[inentia]
[illegible] dicit [illegible] quod est in vita virtutis sed
nondum [illegible] ad [illegible] et in hoc dicit a
Modestia que est consumatio virtutis [illegible] Salat
&c. vide in tractatu [illegible] &c dicit quod vere continens
omnia [illegible] officia subtrahit a malis affectibus
et cogitationes totas a tota nequitia [illegible] et
ubi sub littera .d. perdidit multos carnis continentia
[illegible]. [illegible]. [illegible] cum quibus
[illegible] Mariam [illegible]

De Matrimonio

De coniugatis quomodo se in dilige[ntia] debeant et quod
[illegible] vide in tractatu [illegible] &c.
[illegible] aut [illegible] quam [illegible] plures
in [illegible] .b. [illegible] ipse [illegible]
[illegible] agunt [illegible] sub [illegible] liberorum
[illegible] .b. [illegible] multum
[illegible] nam
in 31 q. 1 [illegible] Origo [illegible] amplexibus
voluptuosis que [illegible] liberorum
sed in uxore [illegible] ad impudicitiam
et sunt super [illegible] Non enim ad impudicitiam
[illegible] matrimonium sed ut [illegible]
[illegible] in tractatu [illegible] &c. [illegible] dicit se non [illegible]
[illegible] illos uxores ducere qui forte [illegible]
[illegible] ad domum &c.
[illegible] nuptias [illegible] Cont[illegible] Nec [illegible]
[illegible] 33 q. 1 [illegible] ad [illegible]
Octonagus 33 q. 1 [illegible] Refert se [illegible]
[illegible] et ad [illegible] &c.
[illegible] quorum [illegible]
[illegible] Maritus [illegible]
[illegible] sunt a [illegible]
[illegible] aliud [illegible] quam [illegible]

Cont. Iovi. C. Vncta pu matrona plene pont
illo libro et plenius in seq. Et que dicta est hom
Na copr die xxij circa f. 329. Vnde
conversationes eius fuit ad similitudinem Captiuitatis
in ultimo Mayor calumnias quas ad alienas
liberacione The Vnt Iouinianum C. **De Iuvenibus**

Quarto status hominis est etatis de quo sciendum
Iuvenes credunt per Iuventutem et senium describit
quia non sunt suo arbitrio dimittendi Ad Rustic. 2 d.
Eos cum moveret quia non desperat quia non desperant in
tenera etate [illegible] fortes ut quia difficulter
redeunt quod iuvenes animi deduxerunt Exemplum
ponit in Alexandro qui ad mores et vicia Leonidis
pedagogi sui Ad Alethiam C. Et hortatur ut
audirent et Innocentium simpliciter [illegible]
tenere fidem C. Et moneant ab omni [illegible] et
[illegible] ad Abigaum b. a. [illegible]
[illegible] ad Augustinum 26. **De Senibus**

De Senibus est Nullum tam despecte etatis cum
annos se viue [illegible] ad Cyprianum C. Sicut [illegible]
18 quando vetus est et senescit prope interitum est.
Sup Naum 1 mo. Nam [illegible] est quia senectus
morbus est. Sup [illegible] 89 et alibi [illegible] quia habet quedam
senectus infirmitatem de peccatis [illegible]. Et licet
[illegible] maturitatis amorem pueros [illegible]
Nec tamen senile credendum est malum de etate [illegible]
Ad Rustic. 29 Nam [illegible] infirmitate pueritie et
Iuventutis [illegible] corripit et supplantatur.
Sup Malachia b. vide Sup [illegible] C. dicit quia
[illegible] etas [illegible] mortis mature quia sine magis
suscipit dei cultum et [illegible] Illam senex tenere
fidem in opera pueri [illegible] sunt Ad pammachi et [illegible]
d. et [illegible] Paulo [illegible] cum ad [illegible]
[illegible] Apostoli pauli senioris Ad paulum senem C.

Quarto status hominis [illegible] Nobiles et ignobiles
[illegible] liberos et servos [illegible] ad [illegible]
quia omnes apud deum nobilitas est clara esse [illegible]
Ad Celanciam C. Et [illegible] nobilitatem [illegible]
ut [illegible] solent [illegible] C. vide amicitiam
m [illegible]

De Nobilibus.

Marcellam que fecit de paupertate ac nobilitate Ieronimus
premittit. Et Iudictam et Annam d' operibus et
nobilitate contraria facta est paupertate et quidemmodo
nobilior. Ad pammachium Et in Epistola sancti pauli 8.
laudat illos qui nobilitatem per salvatorem deprecant
De Militibus et quos primo docuit [illegible] 16 q 1 [illegible]
clericatum et fuit ad Rusticum. Equum autem Miles
est hortatur ne ... in ... fidem d' ad
bellum ad ... non vadunt ad [illegible] 26.
Nam dubius autem est qui sub plaudimento et habitu
militari agit. vita ... Ad Eusebium. 6. et
ad Salvinum hoc ... quod autem vocant militantes
Nebridio ... militare et apparatorum ...
qui sub altero habitu alteri militabant et ...
post milites ... Ad Nepotianum ... pulcre de
hortatur quod militem ... at de milite ad
militem ... et [illegible]. Secundos ... Ignobiles

De Ignobilibus.

distinguimus in Mercatores Artifices et Agricolas
quorum ... illos ... ... auribus
in ... fidem ... monet Negociatores ne peierent
in ... vel fallant Agricolas ... anima
Artifices ne ... vel fallant ... ...
capitur ... ...
... ... xx q 1 ... ... vel foro
... quod ... ...

De Negociatoribus:

Caracterium ... Ad Nepotianum Negociatorem ... more
... quasi ... ... fugiendum ut pestem 88.
... Negociatorum ... ... salute ...
... ... vite ... ... vita sancti hylarionis ...
... ...
... ... optimum laboris ... De Scdo Informat

De Artificibus:

Ad paulam et Eustochium. ... quod artifex
... qui ... fabrica ne ... ... Artifex
habens ... Ad Egidium ... ...
fabricam ... Ad ... ...
ipsi artifices ... ... Artifices ...
... ...
... ...
Symbolum ... ... Informat ... ...
dicendo Ad pammachium et Marcellam ... Artifices
... ... Ad Rusticum ... Artifices

ostendit / Sicut tunc scolares et artes eorum de illis
scilicet artificibus indiguerunt / Ad paniach 2a C. Artifex
autem in quo malum apprehendit et ex multiplicatione
compescere non potest Ad paniach et Marcelli 2 C.
In hoc autem ponenda est species non in arte in qua
[illegible] et abstractionis species et ad diversos rerum vertitur
ut supra [illegible] h. **De Agricolis.** unde dicit
quod habet tollerare sub spe fructus ut in compositione symboli
h. Sepe hic et ex diversis causis impeditur Ad [illegible]
Unde [illegible] est maior ad fructum messis hic vel
vindemie quam tollerare C. numbers super ozee h.
[illegible] hic ad partem [illegible] C. Ad paniach.
et Cerea. 2 C. dicit [illegible] expedire illos
vel animos agricolas [illegible] [illegible] d. Olim
[illegible] Galieni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
stulterunt in portis super Jactar. d. **De Ociosis**

De Ociosis [illegible] [illegible] [illegible] super
Ezechiel li. 13 et super Matth. C. dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super Amos
et [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] Monet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ad [illegible] [illegible] X. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
l. 22 q. 7 [illegible] [illegible] [illegible] super Ephes. et q. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super Matthe. C. **De liberis** dicit **De liberis**
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libertas est [illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit ad [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] h. [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible] h. [illegible]
autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad Matth. et [illegible] d.

Sepe [illegible] [illegible] [illegible] fortune [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortuna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] l. et q. [illegible] [illegible] [illegible]
li. 6. [illegible] [illegible] [illegible] li. [illegible] [illegible] [illegible] fortuna

De fortuna.

volubilis vero adversitas tribuunt consilium prosperitas vero parit
Et Seneca de consolatione ad Marciam [illegible] dicit quod omnia
que nobis fortuna prebuit secundum [illegible] et glorie
eo loco posuit quod illa posset sine suo motu repetere
dubitans quod nemo umquam adversa fortuna comminuit
nisi quem secunda decepit et hoc de tranquillitate animi dicit
Levaverat nobis [illegible] fortuna opprexit
quam deserunt. Hec ille. quo [illegible] [illegible] nihil
deum fortunam [illegible] Illos error vexat qui putant
fortunam habere aliquid potestatis de rebus [illegible]. b.
[illegible] vel de vindicta. d. Ad propositum [illegible]
[illegible] dicit quod nec dives sit pauper nec

De divitibus

[illegible] [illegible] dicit quod nec dives sit pauper nec
pauper sine divite esse potest Ad [illegible] [illegible] [illegible]
pauperum [illegible] dicit in [illegible] [illegible]. b. quod pauperes et
[illegible] [illegible] in terra [illegible] [illegible] corpore [illegible] ut
divites pauperes parant et divites [illegible] dei [illegible]
[illegible] Et dominum statim [illegible] [illegible]. Et quidam [illegible]
[illegible] [illegible] dicit divitem [illegible] et pauperem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] divitem
est quod [illegible] perdit libertatem [illegible] [illegible] [illegible]
Pro [illegible] pauperum est quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] et ad [illegible]
[illegible] Dicit [illegible] [illegible] divitem quam pauperem non [illegible]
[illegible] Dicit autem ad [illegible] [illegible] Illud [illegible] [illegible]
divites [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
quod [illegible] de [illegible] [illegible] b. [illegible] divitias
[illegible] divitias non [illegible] et in [illegible] [illegible] quod
Ne [illegible] ad divitias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
divites [illegible] [illegible] [illegible] divitias dicit [illegible]
[illegible] super [illegible] d. [illegible] aut [illegible] [illegible]
Et illos qui divitias [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod non divites [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] et de [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De pauperibus

Confortat autem pauperes Ad [illegible] 2 c. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible]
[illegible]. Dicit [illegible] pauperum [illegible] [illegible].

De beatitudinibus quibus sunt ponit Ad Nepotianum. Et duo — *de prosperitate et adversitate*
quod xpi milites leti contempnunt et tristia et super pabo-
li v. vi° 20 dicit Quicumque reperitur pure
dum per eos adversitas frangit cum prosperitas elevat
et super ps. 33 donec in adversis ... nec de prosperis
extollit. Unde hiis prosperis dicit spem cum paucis dum
super Ier. c. d. et dicit super Iohel b. Iuste et fortis
vir est nec in adversis frangi nec in prosperis extolli.
Et adversis dicit duas species consolationis ad Marcell.
.16. et ad Paulum primum per totum et ad ... per totum.
De prosperis dicit quod Christi qui tenentur salutaria in
preterea deo volente vertuntur super Ionam c.

De Sanitate dicit quod ad ... valet vite sobrietas
quod probat quia per illam eger sanatur hinc ego
cibis quibus corrumpatur et retineri potest Eccl. Ion. h.
Unde Christus cibum corporis et anime dicit valens
Ad Rusticum 2 c. dicit autem quod eger indiget
fomentis ypocratis Ad Rusticum 2 d. Sanitas tamen
confert animi leticiam et ... tristicia super
Ysaiam b. ibi autem et super Iohel b. dicit quod ipse egrotus
est corporis et egritudo animi ... autem
ut sanati corporis animo maior contra Ad
Nepotianum b. **Et egrius Medicus** adiungendo
de Luca dicit quod de medico corporis factus est medicus
animarum super Philemonem d. Si hic corpus langueret
curreret ad medicos et muneret ... Curia
autem quod anima languentis negligitur d. Vindicem et
Iuvencum d. quod hic sic corpus et anima egrotat
penitencia est anime medicina de hanc penitentia b.
Nec est in eo dare plagam cui mederi non
possit habet enim cuius medicinas ...
... Ad Evangelium b. quod non fit
in medicis corporis qui se ... curare desperant
Ad Castricianum b. et quem gradus morbos ...
derelinquit Ad Pammachium et Oceanum b. ... hii sciunt
ut misereantur Ad amicum c. Nec est fidelis
medicus qui ante purgatum putredinis reducit

vilior ceteris [illegible] Ad parmach. 7 circa. 2 b
Nec pertinet qui vno catholico [illegible] [illegible]
velit [illegible] 29 di. Nota 7 sent [illegible] [illegible]
Septimus autem status dicitur professionis
sub laycorum et clericorum [illegible] [illegible] [illegible]
et duo genera [illegible] 12 q. 1 Duo sunt. Et
[illegible] et [illegible] [illegible] b. Nempe laycos et
clericos vnum Christi [illegible] [illegible] [illegible] ablutiones [illegible]
[illegible] non [illegible] Ad damasum 3. 6. Dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] laycus [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] d. 7 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] desinit laycus esse
clericus [illegible] d. 91 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] clericus [illegible] 7 religiosus [illegible] professionis
7 [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] De vita clericorum 7
ad [illegible] de vita monachorum [illegible] Ad [illegible]
7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. De [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12
q. 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 7 c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7 ad [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] 2 b. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
7 ad [illegible] 2 c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
7 [illegible] [illegible] De monachis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in patria sua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Ad [illegible] [illegible] 7 ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] c. 7 [illegible]
[illegible] 3 d. [illegible] [illegible] [illegible] monachus in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7 [illegible]
[illegible]

De virginibus velatis

Hec autem scribuntur contra virginibus velatis quarum
verecundia est sepulta. Ad virgines c. Sed
quare velandas puberes hortatur. Ad scitatum c.
cum per eos fiant dei sororum [illegible]. Cursus c.
sed deo desponsentur. Ad virgines b. Et scientur se
virgines si scitur magis esse sedent aut oportet videri quod
illis illis [illegible] alteris autem claudet ut ubi
plene. Nota quod tunc si eis falso [illegible] Ad
[illegible] . vii . b. Contra hermitas dicit.

De hermitis

Melius est duos quam unum ut alter alterius ab
altero fulciatur. Ad [illegible] b. Et contra eos
allegat ad Rusticum c. quod societas destruit amicitiam
incipientes quorum tamen [illegible] primo et solus
sit doctus. Et [illegible] de vita cadaverum. Et
dicit quod carcer heremi est solus doctus et ipsa
solitudo est [illegible] [illegible] eam [illegible]
[illegible] ad Eliodorum c. dicit quod ille qui modo
in paradiso deambulabat in scientia heremi rapitur
[illegible] Exemplificat de [illegible] que solitudinem
putabat esse deliciosam. Ad Marcellum xv. b. Et
quod precipui heremitarum fuerunt Paulus Hylarion
Macharius ponit ad Paulum 2. b. Et [illegible] vitam
et longam tunc heremitarum describit in vita sancti Pauli c.

Ostendit [illegible] perfecte sit [illegible] et passe sub quo
[illegible] plurima [illegible] et prevaricantes Judeos
et [illegible] patris et filii. De [illegible] dicitur est [illegible].
Prelatus debet esse talis quod eum religiosi dilectores
[illegible] debere non possunt. Ad [illegible].

De prelatis

Et ad [illegible] c. dicit quod [illegible] eum debet
esse [illegible] et credendum quod quicquid agit quicquid
loquitur debet esse [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] et [illegible] in tot [illegible] quot [illegible]
habet [illegible] [illegible]. Debet autem bene [illegible]
se [illegible] [illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible]

procedas contra justiciam super decretum li. XX | Detinendi quia
pecuniam conventa est pastoris Ad Item C | Unde
mirabatur Gregorius quod episcopus regularium ipsum in regni
Aplicorum et ferrum non corripiebant et contra regulam
2. b. | Canonici cum de eis pluit et judeorum ne ipsi qui
sunt [illegible] tamen non sunt contra eos exercent Ad Clericos
3. | Correctio non debet fieri cum rancore episcopi
qui esse non potest ubi non est ordo iudicii super
decretum li. XX | Et debet fieri sedatis animis
Clementer | Nec digna ferula vindicetur gladio
vel magis contra pelliculas et sint in de pena dicitur
3 Concurrit Ad sint super [illegible] et in ca
pastorali fuerit. b. | Et feriant reprimant invocentes
vel cum in homines tantum si innocentes [illegible]
est | Ad primum et marcelli 2a || Nec timendi
erit [illegible] apud [illegible] ipsorum laudem Ad Julianum et
Aliter eum laudant propter eius [illegible] honorem
Ad Hermo. episcopos b 1193 Credo et sunt
super epistolam. | [illegible] aut [illegible] qui talia
fieri debent applicare 1193 [illegible]
sunt super annos. | Tradant [illegible] non gerunt
[illegible] super [illegible] b. 3. | Nec
[illegible] propter nobilitatem vel patriam [illegible]
de [illegible] b. Et ne [illegible]
[illegible] vel [illegible] indicat ut supra [illegible]

Subditi autem illos honorare debent super apostolice (?) — *De Subditis*
et diligere eam et timere et eis obedire et que iubent
implere. Ad Colos. 2 d. vel videas.
Patres autem per filios honorandi. Vide in [illegible] — *De Patribus*
contrarium habet de patribus honorandis. Si enim filius a suo
patre non recedat. Ad [illegible]. b. et fiunt ad [illegible]
[illegible] per [illegible] b. et [illegible] debet pater filios reprimere
quos tenet deum despicere [illegible] [illegible]. [illegible]
Vana est spes quam pater habet in filios ut [illegible] et
[illegible] ps. 93 [illegible] autem patribus per filios ad religionem
et [illegible] [illegible] valere. Ad [illegible] c. et c.
Unde beata paula pietatem in filios superavit per
pietatem in deum, sicut in sermone [illegible] Matheo [illegible]
[illegible] ancillam ut in [illegible] epistula b.
Debent autem patres filios erudire et corrigere [illegible]
[illegible] [illegible] 3a dist. legitur et fiunt super Ephes.

Nomine de [illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible]
Scolares et doctores [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] — *De Scola-ribus*
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] c.
[illegible] et [illegible] [illegible] honorare [illegible] et [illegible] diligere
[illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dist. [illegible] [illegible] Ad
paulum 2 b. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 38 dist. [illegible] [illegible]
[illegible] fiunt super [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]. [illegible] b.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] 27. et [illegible] in 2a [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ut ea super [illegible] b. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 91 [illegible] et fiunt ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 98 [illegible] Ad paulum 16
[illegible]

Et precipue dum legere est acquirenda scientia sine qua
salus haberi non potest. De predicta materia. b et c
Dependendum est ergo in tempore quo spiritualia crescunt in
celis. Ad Paulum 8 cap. Sed id non requirit studium
labor enim eorum laboriosi litterarum peritiam habere
desiderant si discendi non perficit tedia pro re
gaudia adipisci non potest. Ad romanos capitulum
c. Tales cum labore fatigant. Unde super Ecclesiaste
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] studeant [illegible]
Vel ad Corinthios b. ad [illegible] et [illegible] 2 c.
et contra [illegible] b. de [illegible] vide [illegible] libro
[illegible] et [illegible] [illegible] qui ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] addendo [illegible]
[illegible] [illegible] super Ecclesiasten [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Paulus [illegible] [illegible] ad [illegible]
Ad [illegible] [illegible] b. et [illegible] [illegible]
[illegible] qui et de Math. c. [illegible] [illegible]
Item illos qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] dependendum est [illegible] [illegible] ad
[illegible] et [illegible]. d. et [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] Ad principium 2 c. [illegible] est [illegible]
qui [illegible] patet in 2a dist. [illegible] [illegible] et
[illegible] super Daniel [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] qui non [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible] super Matheum d. [illegible]
[illegible] b. Item illi qui [illegible] [illegible] [illegible] plus
[illegible] super Zachariam 9. et contra Iohannem [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
16 q. 1. [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] c.

Doctori aut hic patet est scilicet nisi alios credat — De doctoribus
Sup danielem [illegible] cum credit alios credit
[illegible] [illegible] [illegible] aut de multis [illegible]
[illegible] Sup Abacuk [illegible] [illegible]
[illegible] de ductori [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sup [illegible] — De predicatoribus
[illegible] Sup Malachiam

Predicator aut [illegible] debet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Debet [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
Et perdit aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] Et ad fabula
[illegible] Sup [illegible] [illegible] — De predicatore

Predicatorum aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sup Amos [illegible] Sup
[illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] futurum [illegible]
[illegible] Sup [illegible]
A [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
Vel [illegible] apud [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] Sup [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xpi
[illegible] non [illegible] ad [illegible] [illegible] XI
Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] — De auditoribus

Auditor aut [illegible] [illegible] non debet
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Interpretis autem officium est ut in altera lingua
sue lingue sententiam exprimat ad Sunniam b. Et
valeat ne interpretum sui indigeat interpretacione
super Jonam b. Idem in epistola ad Cyprianum b.
Ter enim loquitur interpres et conditor quod intelli-
gitur. ad Damasum 7a c. De perplexitate
autem interpretis et quam difficile sit super eo est epistola Jeronimi
et septuaginta. Vide in Cronica b.

Commentarii. Non quod velim sed eum que exposui [illegible]
sensum exponere debent et obscura mediocriter plane
facere. ad pamachium. d. et ad eptm et ad Marcel-
lam d. Et ad marcellam ja b. Expedit autem
commentatoribus habere secum verbum et omnium librorum intel-
ligenciam et librorum singulorum. ad Marcellum b.
Interpretationes verbi et comenta licet ad laudem scriptoris
cumulent prosunt super Zachariam b.

De Eloquentia Advocatorum vel Oratorum

dicit quod oracio rethorice artis fucata mediocris
quasi quedam meretrix procedit in publicum non tam
erudiendam plebem quam favorem populi questura
super Galat. c. Absque ut super Jonam. d. quod
difficile nobilis patres et divites sed difficilius
eloquentes credunt deo, quia verbis tandem ad
possessa (?) veritas Vide ad pammachium et Oceanum
tunc omnes deos quod in die iudicii apprehendisset illos
eloquentes invenisse quod eloquencia mirati et resur-
rexerunt eius. Et ad Eliodorum d. dicit
Quid clerum tube stultum plato cum suis disputat
et Aristotelis argumenta non prodeant. Et de karitate
perfecta dicit quod stante tribunal venturi iudicis
omnis lingua obmutescat et sola erit in conscientia
nobis fides facundia iusticia Bene ergo sinaltabis
et divulgavit imperfectos in hac seculo fratres
gaudeant eloquencia proprietatis ad Ropertiam
d. et vide ff. 38 dist. Ecclesiasticam et sunt ad
pammachium

Sermo ad peregrinos navigantibus vel itinerantibus
excludendo. Sciendum est quod sicut quidam in mundo
habitant una domo appellantur pro re habitacionis sed
peregrinacionis. Anima Adam fuit et peregrini
sicut et patres nostri. Sup. Zacha. C. / Aliud
ad quod in hac peregrinacione sit bonorum operum viaticum
portare quod ad celum perveniant / Sup. Ezechiel 3.
Illa enim similis non est locus mundi 1. 13 q. 4.
In parte Quod fuit sup. Salut. / Licet enim navem
ingredientes credunt posse salvari ut in corpore
Symboli. Sed cum civitate pollicetur valide et
dicitur tempestas. Ad quod ex multis C. / Multi
tamen arcus aqua navigantes Sup. Ysay 13
in primo et in Iherem. tus viatorum A. Unde
sup Ezech. 8. Cum sepe navigent aliquando patitur
tempestatem. Cum frequenter timuerit impetus latronum
sustinere ac metuit et addit sed debentur a. b.
Quamquam naufragus in litore latinus reperit.
Item ergo studeat vivere sepe gravis fuerit ut fiant
Ad pacienci et Marcell 21. Et sup. Iohan. C.
Et In generali peregrinacione de qua primo dixi Moris
timenda est, quam rusticorum sequitur in ipsa lucis
navis / Ad paulum semel. A. Et inter insulas
consulentes, repente submitterent. De perdicione Eo fortius
est propter predicta timenda et peregrinacio sup. additur.
Pro aliis Alios in peregrinos regere debet timere ut
23 q. 7. Regum, et fuit sup. Timotheum / et alterum
Gasparum 7 ia 6 q. 1 Cum et fuit ad Damasum
Datur autem consilium navigantibus quod semper sub[i]ungantur
vicarii ad Sustum 2. 8. Item Cum pro navigio
non in aliud tela confugerunt se in periculum pergat
Iudaica et Idoli proficere. Sicut enim navis
onerare et pacincte pro et 2e q. 1. Cum
et fuit ad Damasum / Oratorio autem ubi est
supprimi se in una congregat ut praelium mutuo
Alexandro. Debuerit in alia corpus. Antiochi.
Item orando pulsant vel forte sit suum querendo
ambire solacium. Ad Cyprianum. B.

Sonus aut eius remedium qui sunt in statu penitentie Na-
cum Mors et tamen sed potest in uia et unde illa ultima
sit in medio sparum sed per primum repulsant. Ad
Rust. b. Ea desiderante suffragari non potest. Job vel N
Bzarq. in prin. et sunt ad Galat.

Ocauit aut omnis status alliciat ad virtutes et abrenuntiare
disponit duos non ad vicia sed ad virtutes mebri
per dominum fore creatum. Ad quem sta. d. Genus
aut virtutis erit hec gloria de qua interpretatur f. Nam
ut ibi dicitur d. Non summa sed virtutis dicitur regnum dei.
De quibus causa bonitatis prosequatur sub paulina virtus
De virtutibus et non qui dicuntur ab illis. Auctoritas
et locum et non qui dicunt ab illis exponit sed remittitur. De virtutibus theologicas
non exponitur sed dicitur est d in prin. De vicijs que illis adversantur
videamus. Et fidem adversatur infidelitas et de

Fides

hac que ad Judeos et paganos et hereticos dicitur
est ubi tamen sunt super damnatis. 23. Item infide-
litatis obstat illi fidei que per theologiam virtute
non sunt sed per negligentiam vel presumptione iuxta ydi-
dicamus fideles vero fidelis amici vel dispensator
ista sunt 23 q. 7. c. apud et sunt super Thimo.
Caveat hanc fidem est falsitas que laborat
ut bene loquitur. Ad Marcell. xxi. b. Et similiter
distorsio qua fallax ut in grata [illegible] b. Item
proditio de qua ad furtum c. et ad pamach. x c.
Ad rustic. z. a. Item mendacium quod est ven-
tate [illegible] Ad Galatas q. x et xi. Ad August.
de [illegible] pellingens c. Item adulatio
de qua ad [illegible] f. Ad [illegible] b. Ad
Rust. z. c. et sunt ad [illegible] b.

Spes.

Spei vero adversatur diffidentia vel desperatio. Ad
Rustic. b. Et super Ysay. li. vo.

Caritas

Caritati adversatur offensa in deum vel proximum super
[illegible] c. super ezec. c. vel odium ad proximum
[illegible] ad [illegible] a. h. super psalmum. c. Et
de qua ad [illegible] et ij dicitur. De quatuor Cardi-
nalibus. Prudentia Justicia temperantia et fortitudinis
et que orantur et muniunt ad Neporcianum c.

Et de his et de quo virgo que illis adversantur sup
Ieremiam ca. 3. De eisdem quo virtutibus super pe ix.
Item tamen super alias oportet castitas omnia valet
ad xxi in [illegible] mirum in [illegible] Et omnia [illegible]
[illegible] ad damasum v. d. Et cum differencie
[illegible] in tractatu fidei E. Et sunt ad fabiolam E.
De aliis virtutibus b. virginis [illegible] C. Et sunt pelagii G.
Et xl q 3 [illegible] Et sunt super Thema.
Quoniam vera demonstrat quod bonum habemus [illegible]
ad Rusticum b. [illegible] pro tractatu de in principalibus
[illegible] Et de virtutibus que illis adversantur.
Et [illegible] gulosos vide ad Athletam d. ad — **Gula:**
Eustochium z. b. Et [illegible] de [illegible]
[illegible] super Galat b. super Thema C.
[illegible] gulositatem ubi et potus et ebrietas
[illegible] sub [illegible] Et vide [illegible]
Et hic [illegible] abstinencia [illegible] ad furiam d.
[illegible] et [illegible] super Thema C. Et hic includit
[illegible] que [illegible] debeant vide ad Athletam
E. ad Nepocianum. E. ad paulinum C. d. q dist. 7.
[illegible] Et sunt ad Eustochium.
Item [illegible] invidos ad Apellam d. super — **Invidia**
[illegible] super Galat G. [illegible]
[illegible] adversantem que invidus [illegible]
[illegible] ut probate allegata
Est tamen [illegible] [illegible] bonum proximi
in tractatu fidei E. ad [illegible] b. super
Galat J. super Zacha. b. invidia vero [illegible]
[illegible] ad [illegible] E.
Item [illegible] iracundos ad [illegible] b. ad [illegible] G. — **Iracundia**
super Galat F. Et [illegible] adversatur [illegible]
[illegible] de q dist. v. [illegible] Et sunt ad Rusticum.
Et in tractatu fidei E. — **Superbia**
Item [illegible] superbos ad Anthonium b. ad [illegible]
G. et G. super [illegible] F. Adversatur [illegible] humilitas
ad [illegible] F. ad pammachium 2. d. ad paulinum
Et Eustochium. E.

de utraque scilicet Simplicia et hudlete ad Cyprian 3
Clauis hos z ouu ...amdos est cum Med protendo
d. q. pulos Sup Elles d.

Luxuria
Item Clauis luxuriosos vide ad damasum vj b et c
ad octau. M. ad panuchi z otan. 2 c
de Clausuram dixi sup terceo sorte.

Avaricia
Clauis auaros ad petrum. z otan. p a c. et
a c ad paulum d. Sup alexander d. Sup
Ezechiel. li viij z hys adiicias largitas
vel liberalitas. In quo cauendum est ne liberalitas
liberalitas petit. ad paulum 2 c z pt inter
... z Clauis prodigalitas vel p ... Clauis
pelli ...

Accidia
Item Clauis desidiosos quibus tristicia que ducit
ad mortem. Est enim tedium boni Sup ...
c. ... cum torpor quo calor ... dilect.
ad paulum b. ... cum ... clauis quo
ad ... 2 d. ... cum ... dixi sub
... z ... tarditas z negligencia
... ad ... 2. a d. Clauis ...
... ad ... c
Sup Ezech. li v. z in psalterio c ...
d 4 d. v. quod fuit ad Justinum.

Verum factum est ergo quod dicam ... ...
... statum ... ad ... fidem z
ad mores ... ... agnoscere ... ...
... ...
... quod ... ...
... ... anglia ... ...
Deplorans erat ... de plenis colligere plene.
Item ... ...
Deus pater ... ... ad
... ...
... ...
... ...
... ...

ornabat et roborabat epistola presertim accumulando
perceptis ... hoc inclite fuit laudis quod sola
[illegible] ubi ... quasi beato quadam
eloquentie ... in morte ... mansura per-
severavit ... sed scripture de quibus ... parte
... ad ... sufficit et salutem
Salent enim optima producta et optimos optimos
viros produnt officii et optime optatum ab optimis
salutis optimum ... Ordinavit et divina officia — Ordinacio divinorum officiorum
... Nam ... ad libitum dicebat
officium mandato Damasi super hac per ... Theodosii
... ordinavit officium ... ecclesiis
... horas singulas ... psalterium
distinguendo per ferias et ... sive appendendo
... in fine cuiusque psalmi ... Gloria patri etc.
Item ordinavit epistolas et evangelia et lectiones per cir-
culum ... ad officium ...
... Damaso et fratribus applicatum
Per que patet quod ... ecclesia ...
... Clarissime teste
...
... Quid ergo ... mirum
... tanti patris ... veneratum
... tamen ... neglectam ...
... ...
... ... reliquias beati honor-
... ... et ... ...
... ... salutaribus ...
... ornatum et ... sublimatum ... In
... ... Matheum et Iohannem
... ...
... ... negligentius

Hinc est quod in Civitate Bononie ubi et cum fratribus
ubi fratres studant Scolares singulis diebus et nocte singulis
... ... fore fundate sunt ... ...
... ... Hec ... ...
... ... devote ... ... gloriosum
in quo omnes devoti ... ...

Hic prudens fuit ordinis
Propagator virtutis culmine
Heremite solitudinis
Verum cristi professor
Claustri sancti gubernator
Et monachorum pastor
Hic per flagella passus
Unus lugens patris
Inter patres annis vetus
Fuit veritatis auctor
Scripture verus translator
Et summus expositor
Hic scribendo ... metris
Omnes ... ...
... ... et ...
Ipsius ... ...
Super ... et ...
Eius doctrina florent
Hic fidei pugil et repellum
Malleus hereticorum
Ipsorum ... ...
Hostes fuit ...
... fuit ...
... ...
Hic sepe ...
Iudicium ... ...
Operator ...
Magnus ...
Spaciosus ...
Et ... ...

Hic caritate fundatus
In deo magnum ...
Proximo benignus
In zelo fidei ...
Ad partem compositus
Et ab odio separatus
Hic districtus in iusticia
Miseris cum ...
Memorans ...
Ponderans ...
Et providens futura
Hic virtute fortissima
Decepit ...
Altius ab ...
Postposuit ...
Fulciens ...
Dei ... ...
Hic humilis ...
... ...
Orationi devotus
... ...
Contemplacione ...
Et ... actione
Hic pauperum subventor
Elemosinarum largitor
Tristium consolator
... temperator
In adversitate ...
In prosperitate ...

Hec vero cerne
pureas in mente
Iam senes etate
decesit in morte
Atque sine forte
Sunt plena salute
Et domini leonis
Tam probant absque mora
Evangelizavit Paulus
Nunc percipit in patria
Iustum vide est post mortem
Per unum et miracula

Deo teste . michi quod
stilum puerum tinxisti
in hoc stilo studiose
deformi. Nec hec
reconivi facere intendebam
in quibus ... vix scribimus.
Sed iam regitur desunt hic
[illegible] quod
de verum possit inducere
vel inducendi augere
[illegible]
[illegible]
[illegible]
negligencie fatentur.
Hic allegent illi ergo
[illegible]
[illegible] repleverunt.
Sed hoc [illegible]
[illegible]
[illegible] nostrorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deberet
Nec [illegible]
[illegible] pallato.

Hec tamen consolacionibus admixtum est
quod apud nos michi tum vene
racionis principium repant divina
providencia michi thema ad zelum
devocionis per cordialem venas
que tamen sunt optima quod reget
erigit ad illa. Hec etiam in
me spem auget salutis et eo
amplius quod per propriam separatam
veneracionis ipsius nobile
Augustinus ... Sic enim ex
[illegible] ex parvo fonte
[illegible] in torrentem
[illegible] crescit
Sic ac devocionis scintilla
exemplorum flatu inter
[illegible] crescit in
flammam. Quod autem velit
crescit sunt exiguus [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsius
colendo vigilia et festo modis
variis festando. In meis
[illegible] consiliis
[illegible] et [illegible] ipsius
implorando suffragium.
[illegible] ipsius
[illegible] in [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible] de ipsius sermones scriptos
quos posui [illegible] doctorando.
Ipsius [illegible]
[illegible] in tota parte [illegible].
[illegible] quam nunc in
cathedra sedens [illegible]
[illegible] quos nunc cardinales
[illegible] deporto et [illegible]
Sic in locis [illegible] ipsius
[illegible] scripturas
picturas.

In publico domus predicte plene ipsius historia sive pingi
Capellam in honorem Beronensis Ecclesie Cathedralis
Capellam et pectorale [illegible] dominum ad ipsius vocabuli
et honorem et plura Bononiam [illegible] stratam publicam et
vulgatam qua itur Florentiam, una cum magna [illegible]
[illegible] defuncta [illegible] Parrochialis Ecclesie ad officium
et dote fundavi Magister in Carturiensis ordinis
[illegible] predicte Bononiam [illegible] melioratis [illegible] attendentes
aliorum et meis [illegible] [illegible] ut cum Parro-
chialis Ecclesie [illegible] [illegible] spatium [illegible] [illegible]
[illegible] ad ipsius nomen optimus in diversis Ecclesiis
ad ipsius honorem [illegible] [illegible] [illegible] singula
[illegible] Ecclesias [illegible] doctoris ipsius officium
[illegible] ad [illegible] eleganter [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] que sequuntur [illegible] [illegible]
cum [illegible] marinis per [illegible] et [illegible] [illegible]
laborum aliquid habere de suis reliquiis ad [illegible]
[illegible] ut puto. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] non sepeliri sed
[illegible] depositum. Hec scribo ut ad plures
legentes [illegible] Ad quod tamen sufficiunt [illegible]
dicta et [illegible] scribenda. [illegible] cum [illegible]
[illegible] ut in me [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] pompe [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] fabricata
[illegible] ut [illegible] [illegible] super [illegible] xv [illegible] In [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] est arrogantie [illegible] quod non est [illegible]
et aliquam non [illegible] [illegible] quod est [illegible]
aut [illegible] opto. Que [illegible] malis [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] quam ut [illegible]
consequatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] mortis tempore [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] Memorie

patrie dum Superanus de Cingulo Rectore dictum
et Episcopo Clementi qui ex doctrina sua imitari
dignatus in predicto originis per loco pulcra ad
ipsius dictum Amantes et suos patrocinalibus sedet · iuste aget
et dotant Ecclesiam Reliquiis aut preculos si dignare
suus Ecclesie beate Marie nova tamen non sumant

Miraculum Constructionis Ecclesie Troyane

Nunc declarando de primo fundatione dicte de Troya
Est autem ut Malcius te in Apulia in
plana Capitanate sive Ancipatati
Sipontinum in ante quod dicitur Troya cum episcopus
exemptus est et dicitur quod Apostolico privilegio palliatus
Erant quidem devotissimi homines inter quos erat
frater Bellonus vocabatur vir summi expertus
nominis paucum merito ille frater Bellotus
vir erat magne pure animi puritate et bona
simplex et apostolicus qui videbatur sibi in spiritu ius
apparuisse beatam Mariam quod in recte et
quod ipse loco civitatis voluit sibi per vocabulo
Ecclesiam edificari cum fratres ordinis predicatorum
in duobus lumbus sanctis Et sibi apparuit
pluribus diebus Et narratum magistro Nicolao
Brundano de Troya adhuc laicus qui
adunc requisitum ista deposuit Cum dicerent
attonita et non declarabant ad locum concessos
vultu incipitur quam tantum non dicit predicabant
in illo Post tempus apparuit beatam Mariam
illis de tantum tanto tempus incipiendo
diva de ea quamplures devotos conveniunt
apud illos ... quod dixit Cum deliberato
et inspirato ... firmaverunt fundamenti
in locum illum Cum aut predicti fundamentum incepissent
ubi invenit fundamenta edificandi Ecclesie magnis
lapidibus ... In loco alium edificium
antiquissimum fuit ... et invenit diva
fundamenta ... ... conspexit
fidelibus ordinibus ... super illa fundamenta fabricare
cepit diva vero ... quod glor in sanctis
suis ad ampliorem progressum fabricat ... ...

~~118~~

Prelatus quidam [illegible] fuit cum [illegible] ad corpus passionis
interdixit in curia ad magnam equitatem [illegible]
ad fuit in fabrica loco quo sunt [illegible] de ec-
clesia fiebant [illegible] et candele [illegible] in
[illegible] dixit quod fieret vanum sanctum [illegible] ad
fabricam ad questum hec [illegible] autem
quorum famosissimus [illegible] quod patet per
effectum. Nam [illegible] [illegible] in [illegible]
in [illegible] quod est [illegible] [illegible] quod
quod ille [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et candele que fiebant ad fabricam ille
[illegible] [illegible] cum [illegible] pro dicto [illegible]
[illegible] quod et fecit. Post mortem eius [illegible]
[illegible] arrestavit. Ipse ad [illegible] et
[illegible] ad [illegible] fabrice fuerunt amplius
[illegible] Ita quod ad ipsius [illegible] in [illegible]
[illegible] tempore quo ipsa fabrica est completa
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sub [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
Ecclesie Cathedralis [illegible] duo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et nobilis [illegible]

De duabus Ecclesiis [illegible] [illegible] [illegible]
quod est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
Castro [illegible] et plebem [illegible]
[illegible] [illegible] ruralis Ecclesie [illegible]
quasi habet [illegible] patronum [illegible]
[illegible] [illegible]

De [illegible] [illegible] [illegible] Est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod habuit de [illegible]
super Ecclesie [illegible] [illegible] est [illegible]
sancti [illegible] [illegible]

ex duobus scriptis et dictis prelatorum religiosorum et
secularium hec habetur quod predictus Sancti Benedicte
sed evenerunt velut preter solum Jeronimi appropin-
ut quod mandasset quod fieret in eo invocato pro deo qui
totum aut altum ad [illegible] ecclesie ad ipsum
nomen dedicatum et illum discooperiret ecclesiam
Arundel sancti [illegible] et [illegible] ja [illegible]
[illegible] apparuit adeo [illegible] Jeronimi et [illegible]
eandem qui [illegible] [illegible] multe quedam illius [illegible]
dextram que [illegible] cum [illegible] variabat
[illegible] faciendi narrans [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] multis [illegible] eandem [illegible] pro dictus
[illegible] quod [illegible] importune
[illegible] illud [illegible] aut plenum et postea fuit
Santus [illegible] qui [illegible] omnes [illegible] pari
[illegible] apud quem [illegible] Apparuit [illegible]
[illegible] Jeronimi dies quod fecit [illegible] fundamentum [illegible]
[illegible] illuc vadens xiiii [illegible]
[illegible] Mapsonis [illegible] non [illegible] fundamentum
plenum [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] et
[illegible] parva campana totum [illegible] ecclesie
discooperuit que [illegible] ad [illegible] altitudinem super
[illegible] cessavit [illegible] lapidea
[illegible] aut et que [illegible] vetustate corruerunt
Elevati sed parietes et super illos edificium ligneo
et tegulis [illegible] est coopertum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lapidibus et habet
[illegible] desuper [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] ad quem [illegible] [illegible] [illegible]
in illa ipse in festo beati Jeronimi [illegible] est
ultimo Septembris [illegible] [illegible] solemniter
celebratur et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Secundam huius operis partem aggredior que
subdiuisa distinguitur triplici tempore in hac
glosa doctoris. Primum quo tribus annis
carnis sub veri filii [illegible] spe et fide
[illegible] tres hostes demonem mundum et carnem
vincens dum vixit in carne cum annis [illegible]
et dimidium addito centenario perfecit ut supra dictum.
Secundum quo carne mortuus vere viuens et
factus comparticeps celestium iacuit inhumatus.
Tertium post sepulturam ipsius. Hoc quoque constat
ipsum coruscasse miraculis ut conueniat illud
Ecclesiastici 48. In vita sua fecit monstra et in
morte mirabilia operatus est. Sed fuit
tamen talium legendarum soli primum
Eusebius, de quo supra et infra, solum modo
et Cyrillus Jerosolimitanus paucis [illegible] ad Augu-
stinum [illegible] temporis prodigia descripserunt. [illegible]
sic sparsim [illegible] [illegible] scripture [illegible]
[illegible] superadditis [illegible] [illegible], ne abolere
possint per [illegible] [illegible], que sepe super-
[illegible] rebus gestis, nec [illegible] per [illegible]
[illegible] sanctitatis. Capitulum ad primum.
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] et
breuiter [illegible] [illegible] paucis mutatis et additis
aliquibus [illegible] ut [illegible] per singulos
[illegible].

Ime · De Nomine :

Ieronimus a gerar quod est sanctum et nemus
quasi sanctum Nemus vel nemus quod est lex
unde dicitur in legenda sua quod Ieronimus interpretatur
sancta lex. Eusebius idem quod pius. Nota ergo
de proprio patre sancta lex dicitur. fuit enim
sanctus idest firmus vel mundus vel tinctus
vel sacro usui deputatus. Et fuit ergo sanctus idest
firmus in bono opere per perseverantie longanimitatem
Mundus mente per puritatem sanguine tinctus
per divine passionis meditationem Sacro usui
deputatus per scripture sacre expositionem et interpretationem
Dicitur et nemus a nemore ubi aliquamdiu conversatus
fuit et lex propter regularem disciplinam quam monachos
suos docuit vel quia sacram legem exposuit et
interpretatus fuit. Vel Ieronimus dicitur interpretatur
visio pulchritudinis vel dividens locutiones
Est enim multiplex pulchritudo. Prima est spiritualis
que est in anima et hanc vidit Ieronimus in varietate vir-
tutum. Secunda moralis que consistit in honestate
morum et hanc vidit in honestate vite. Tertia
Intellectualis que est pulchritudo angelica quam
habuit in excellentia puritatis. Quarta supercelestis
que est divina et hanc vidit in ardenti caritate.
Quinta celestis que est sanctorum in patria quam
habuit in eterna claritate. Et divisit autem
locutiones suas verba scilicet sua quam aliorum verba
sua communicando sua docendo aliorum vero confirmando
falsa confutando dubia exponendo
Spiritualis ... dividens omnia. 1 cap. 2 us
Et primo ponitur in legenda
Stridonis oppido ... pons ...
Edrigua in Croacie ... ubi est ...
... tamen pauperima et dicitur quod olim
vocabatur Stridonis ... de ... quod
... destructum fuit et constructum ... mutato
... est ... quod
In Croacia ... quod ... hodie vocatur
Ungaria

Setus
Mūdus
Mictus
Sac usui deputatus
Visio pulchritudinis
Dividens locutiones

Ieronimus Eusebii viri nobilis filius ab oppido
Stridonis quod a Gothis eversum Dalmacie et
Pannonie confinium tenuit extitit oriundus. Ero ipso
de se loquitur in libro virorum illustrium in fine. Hic adhuc
puer Romam adiit et ibi [illegible] postea [illegible]
scripsit. Ibi eciam litteras grecas latinas et ebraicas
plene fuit eruditus sub preceptoribus de quibus in
tercia parte huius operis dicitur. Sub quibus laboravit
studendo [illegible] et dedicat. Nam quemadmodum legitur non
solum latine lingue [illegible] se esse in [illegible]
[illegible] litterarum studium
adeptus est perfectissime [illegible]
[illegible] est. In [illegible]
die ac nocte et [illegible] quod post

De flagellis

modum [illegible] [illegible] ut ipse
in epistola de [illegible] ad Eustochium perhibet. Dum
de die Tullium et nocte Platonem [illegible] legeret eo
quod sermo [illegible] in libris prophetarum non placuit
[illegible] tam subita febre corripitur
ut [illegible] frigescente [illegible] corpore [illegible] calor in
solo [illegible] pectore palpitaret. Dum [illegible]
funeris pararentur subito raptus in spiritu [illegible] in celis
[illegible] ad tribunal iudicis trahitur et interrogatus
[illegible] quis esset [illegible] respondit se esse christianum.
Ad quem iudex mentiris inquit Ciceronianus es
non christianus. Ubi est enim thesaurus tuus ibi et
cor tuum. Quod legitur cap. 6. [illegible] Jeronimus ob-
[illegible] et [illegible] iudex [illegible] duriter cedi
iussit. Sed clamare cepit [illegible] miserere mei
domine miserere mei. [illegible]
[illegible] ut [illegible] dolo [illegible] [illegible]
[illegible] oravit ac dixit. Domine si unquam
habuero codices seculares si legero te negavi.
In [illegible] [illegible] dimissus subito
[illegible] et lacrimis totus se invenit perfusum.
[illegible] fuit hec [illegible] [illegible].

Livor tumet post flagella, eruditur per hec bella [illegible]
Dogma spernit Ciceronis, libros [illegible] et Platonis spondet [illegible]

Vnde ut dicit [illegible] plagas sensit et ego pluribus que
ante tribunal [illegible] scapulas tribulum recepit
[illegible]. Tanto autem studio libros divinos colligit
legit ex toto libros quos ante non legerat
[illegible] vero ad [illegible] in [illegible] fit
[illegible] vestra dominus [illegible] annos [illegible]
[illegible] in manibus suis [illegible] litterarum
[illegible] non [illegible] quod forte [illegible] loquitur
[illegible] quasi antiqua [illegible] recordatur
[illegible] in [illegible] et ad
[illegible] et Marcelli in [illegible]
[illegible] ad [illegible] sub littera [illegible]. Dominus [illegible] cessit amorem
XXXIX. [illegible] Liberius papa Cardinalis [illegible] De ipso
ordinatus est et ad titulum Sancte Anastasie Cardinalatu
ut [illegible] legende in quo fastigio cum
multis [illegible] vicibus et abstinencia corporis [illegible]
[illegible] in [illegible] a suo [illegible]
ut dicitur [illegible] in policronicon li. iiii.
[illegible] illos a [illegible] sua repulit dominus Imper-
[illegible] in [illegible].
Tunc Constancio qui [illegible] patris sui
Constantinum Magnum gubernabat imperium in
Arrianam heresim lapso, pullulaverunt et alii heretici
[illegible] Arrianum dogmata cepit
[illegible] data a [illegible]. Tunc
Paula matrona [illegible] nobilis [illegible] petente
[illegible] in defensionem fidei
[illegible] cepit [illegible] suis [illegible]
cum [illegible] Constantino [illegible]
suis [illegible] non possent [illegible] Eusebii
[illegible]
Mortuo Liberio papa [illegible]
[illegible] ab [illegible] acclamatur sed [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible] Johannes [illegible] et [illegible]
ab eo tempore est [illegible]

De veste mulieris

ad Matutinum psalterio mane surgit vestem mulieris
quam cuculli iuxta lectum posuerat recepit suam
quam esse credens induit et in ecclesiam sic processit
hac autem cuculla sancta videns ut mulierem in schola
credidit. Cuncti illic ludebant contra eam vestem
clamantem dederit. Per vices eius eumque frequenter
post accepit. Nam quasi dubitaret ad eum fuit deus
sollicitudo currens s. fuge in verbo tuendo et curato
ibi amorem et solis affectatus omnia regnavit
relicta. Ad Virginem in Nazarenum clausuram
pallium vestis eius habuit. Pastorem eius
ab ipso sanctus litteras dedit propter in
Syriam in possessionem Evagrii presbyteri

De heremo

aliquantulum moratur. Et inde in Egypti heremum
pervenit. Sed quanta ibi pro Christo sustinuerit ipse ad
Eustochium narrat dicens. O quotiens in heremo
constitutus et in illa solitudine vasta que exusta
solis ardoribus horridum monachis prestat
habitaculum putavi me Romanis deliciis interesse.
Horrebant sacco membra deformia, squalida
cutis situm Ethiopice carnis adduxerat.
Cottidie lacrime, cottidie gemitus et quando
repugnantem sompnus imminens oppressisset
nuda humo vix ossa herentia collidebam.
De cibis et potu taceo cum etiam languentes
aqua frigida utantur et coctum aliquid
accepisse luxuria sit. Sed et ille scorpionum tantum
socius et ferarum sepe choris intereram puellarum.
Et frigido corpore et ante hominem suum iam carne premortua sola
libidinum incendia bulliebant. Itaque omni
auxilio destitutus et repugnantem carnem ebdomadarum
inedia subiugabam. Diem crebro iunxi

cessabam cum nocte. Nec prius pectoris verberibus
a deo rediret tranquillitas. Ipsam quoque cellulam
meam quasi cogitationum mearum consciam pertimescebam
et michimet iratus et rigidus solus
deserta penetrabam. Et ut michi testis est dominus

In deserto scorpionum comes fuit et ... in celo ...
Carne ... solis ardor viget tu ... ... ardor

Post multas lacrimas non immerito videbar michi interesse
agminibus angelorum. Per quadriennium igitur ibidem perman-
sit postea timens ne sancte rusticitatis in celo
fructificatio pateret dampnum inferret relicta soli-
tudine adiit Bethleem oppidum quod a Jerosolima
sex milibus distat ubi prudens animal ad presepe
domini sese obtulit propriam bibliothecam cum sua
quam summo studio sibi condiderat clausam aliosque
libros. Et relegens diem ieiunus ducebat
ad vesperam. Edebat enim ut puto non vivebat ut
ederet. Multos autem discipulos ibi congregans de De Monasterio
Cyrilli pontificis illius licentia et rumore
catholicorum auxilio prius hereticis bellum construxit
ad partem Bethleem que ad occidentem conspicit
et in sancto proposito et simplicitate conservat
Hieronymus. sed vivendi quinquaginta quinque annis et
sex mensibus desudavit et virgo ad finem usque virgo
permansit. Licet autem in hac legenda dicatur quod De virginitate
virgo semper fuerit, ipse tamen ut dicit sanctus Jacobus de se ita
scribit ad Pammachium in Apologetico suo sic dicens:
Virginitatem in celo profero non quia habeo sed quia
magis miror quod non habeo. Sed contra tenet
tullat vel beatus Basilius dicit Galienum ignoro et tamen
virgo non sum. Et laude in gratia pre ceteris Claudium etc.
Tanta denique lassitudine fatigatus est ut in
strato suo iacens funiculo ad trabem suspenso
supinis manibus se levaret ut sic officium monasterii
prout poterat compleret. Quadam vero die
advesperascente cum Jeronimus cum fratribus ad sacram De Leone et Azino
lectionem audiendam sederet subito quidam leo
claudicans tribus pedibus cito suspenso monasterium
ingressus est. Quo viso ceteri fratres fugerunt
Jeronimus quasi ei hospiti obviam venit. Leo igitur
dum pedem sibi lesum ostenderet vocatis fratribus
pedem sibi precepit ablui et diligenter eius plagam
requiri. Quod cum factum fuisset invenerunt leonis
plantam a sentibus vulneratam. Adhibita igitur
Cuius vestra tegit ossa lectum astat tibi fossa ornat curie spatiis
Hic leonem domuit hostes Christi tenuit vitia debellavit.

Diligenti cura leo gerebatur et omni feritate deposita
inter eos quasi domesticum animal habitabat legitur de Job v°
Deinde vero passio erat ubi. Tunc Jeronimus videns
quod deus non tam propter medelam pedis [illegible] quam sa-
nitatem inde potuisset quam propter utilitatem ei
Leonem misisset. De consilio fratrum ~~eidem~~
leoni iniunxit officium ut asinum quem habebant
qui ligna de nemore deferebat ipse leo ad
pascua duceret et ductum illic custodiret quod
et factum est. Nam iniuncta leoni asini cura
more pastoris industrii eundo ad pascua
comitabatur, inter pascendum vero eius
defensor tutissimus erat. Ut vero se reficeret
et asinus solitum perficeret opus, consuetis horis
cum eo domum redibat. Quadam vero die cum pasceretur
asinus et leo graviter sopitus, mercatores
cum camelis inde transeuntes asinum solum viderunt
et cum quibus rapuerunt. Expergefactus itaque leo
et socium non inveniens rugiendo huc illucque
ibat, quem tandem non reperiens ad portam
monasterii tristis rediit et non ut solitus erat
prae verecundia ingredi non praesumpsit. Et videntes
fratres quod tardius solito et sine asino
venisset, putaverunt quod fame compulsus asinum
comedisset. Nolentes quod ei annonam solitam con-
cederent: Vade et reliquam partem aselli quam
tu devorasti manduca et tuam ingluviem reple.
Haesitantes tamen utrum hoc malum perpetrasset
exierunt ad pascua si forte aliquod indicium
invenirent, et nihil invenientes retulerunt haec
Jeronimo. Consilium eius iussit leonem non coar-
tari vel abici sed interim a domo (?) tamen
eius officium asini leonem fecit subire et ligna
reddentes leoni imponunt. Quod ut leo pacienter
ferret omnibus mirabile erat ut asinum. Quadam
die expleto opere ad agrum exiit et ecce vidit
a longe negociatores cum onustis camelis
precedente asino venientes. Mos enim illius regionis
est ut qui brevem passum cum camelis longius pergunt
cameli ut directius vadant precedente et collo funiculo
religante asinum subsequuntur.

Illis ergo leo ibat obvius pedetentim et cognito
asino cum ingenti rugitu super eos irruit et
omnes homines sine lesione cum in fugam convertit.
Sic leo terribiliter rugiens percutiebat cauda fortiter
terram plurimos camelos prout erant onusti
ante se ad cellam ire coegit. Quod cum fratres
vidissent et Iheronimo intimassent ille ait fratres
carissimi hospitibus nostris parate cum legendo
i. camelis sarcinas auferentes pedes abluite.
Expectate et super hac voluntate dei operetur.
Tunc leo per monasterium cepit ut solebat letus
discurrere singulorum fratrum vestigiis se prosternens
et quasi de perpetrata culpa quam non fecerat cum
cauda alludens veniam postulabat. Iheronimus vero
futurorum prescius fratribus ait. Ite fratres et
venientibus hospitibus necessaria parate et cum adhuc
loqueretur nuncius venit nuncians ante
fores hospites adesse qui abbatem videre
vellent. Ad quos cum exisset ille cuius pedibus
provolvuntur et de culpa veniam postulantes quos
ille benigne elevans precepit ut sua reciperent
et aliena non usurparent. Rogant ergo illi beatum
Iheronimum ut medietatem olei quod tulerant acciperet
quibus vix assentiens tandem mediam partem suscipi
iubet. Promiserunt autem se annuatim tantum olei
mensuram fratribus ipsius ad ecclesie luminaria et
ipsorum se daturos et a suis heredibus dari preceperunt
et sic remanserunt ad propria. **Frater Jacobus**
Inserto quod in parte prima de divinis officiis
dictum est sic concludit ipse in ore spelunce
ubi dominus iacuit monumentum sibi constituit
ubi completis nonaginta octo annis et sex mensibus
sepultus fuit circa annos domini quadringentos.
De loco fratres Bernardus in descriptione terre sancte
discordat. Sed libri de Bethleem loquuntur
et illud fuisse in quadam cella vel claustro sepultum.
De hoc vero frater Carolus describit in duobus
in vero anno 24 domini in ... die et quia diem mortis
: Nota. posuit. a

268.

De tempore etiam anno uel possit intelligi. In anno
duodecimo cum [illegible] anno xiiii quarto decimo anno
fuit liber noster illustrium. Sciendum hic etiam
quod Theodosius senior duos habuit filios scilicet
Archadium et Honorium qui simul eo mortuo regnare
ceperunt anno domini ccc nonagesimo octavo. Mortuo
Mortuo Archadio anno domini quadringentesimo xi
regnare cepit Honorius cum filio Archadii Theodosio
iuniore cum quo regnavit annis xiiii. Sed post
mortem Honorii solus Theodosius regnare cepit
anno domini quadringentesimo vicesimo quinto. Ex quo ergo
quamdiu simul regnaverunt patet quod utrumque posset
esse verum. Tamen secundum magis communem
totum tempus quo regnaverunt Archadius et Honorius
attribuitur Archadio, et tempus ~~Archadii et~~
Honorii et Theodosii ascribitur Honorio. Sequens
tempus Theodosio licet cum ipso imperaverit Valenti-
nianus tamen et secundum hunc modum computando scribitur
in anno xii Honorii anno domini quadringentesimo
vicesimo secundo vel vicesimo tertio quando fuit duodecimus
annus Honorii [illegible] potuit annus uterque
[illegible] aut [illegible] sit [illegible] computandi [illegible]
[illegible] libri [illegible] quod Martinus libenter [illegible]
[illegible] erat maior xxxix annis et
[illegible] sed libenter decessit tricesimo
[illegible] anno [illegible] fuit [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible]
annos quinquagesimo [illegible] circa anno
domini [illegible] esse verum [illegible]
quadringentesimo [illegible] Quod [illegible]
[illegible] annorum [illegible] ostendo
ut patet in speculo historiali libro xviii capitulo xlvii
et sequentibus. Sancta Paula decessit primo Archa-
dii et Honorii [illegible] xxx
[illegible] patet quod [illegible] annis
erat in [illegible] quadringentesimo [illegible]
aut [illegible] postea scripserit.

De varietatibus legendarum

Catholicon in etate concordat ubi sub littera H. de
Ieronimo loquitur. Cum ut dicit non posuit numerum dierum
In vita que antiquitus legebatur sic inveni glosatum
Tandem post multis scriptis peracta quasi dicto conversans
in nonagesimo nono etatis sue anno apud Bethleem
oppidum in pace quievit pridie kalendas octobris
i. ultimo septembris anno Honorii XII. Martinus
etiam ubi de Honorio tractat in Cronica dicit
quod sub illo decessit sed annum cum non exprimunt
de etate dicit quod decessit anno nonagesimo primo.
In alia legenda sic concluditur: Post multa bona que
fecerat scripserat et docuerat, nonagesimo primo etatis sue
anno migravit ad dominum. Alia apud predicatores
legitur dicitur quod decessit nonagesimo primo anno et
isti concordat etiam quod de anno Honorii XII est.
Sigwibertus et Vincentius dicunt utique in speculo
libro vicesimo, et dicit quod decessit anno Honorii XI
etatis sue anno nonagesimo octavo. Eusebius
vero dixit quod compleverat annos nonaginta sex dierum
et annum dicit non exprimunt, sed posset haberi ultimus
sic complectendum. Alia legenda quam inveni
dicit de octogesimo octavo. Et sub Theodosio iuniore

De die mortis et etate

Videtur quod vera legenda sit. Secundum hoc de parva
exprimunt dierum, et ita tenetur. Vero aliquis discor-
dant tamen in etate et anno mortis nolebat
nullatenus discernere. Et pro compendio etatem dicit
de octogesimo octavo. De nonagesimo primo et hec dicit
de nonagesimo VI. de nonagesimo octavo. Et hec dicit
et de nonagesimo nono anno. Et hec plures sequendo
priorem et secundam legendam et propter ea que scribuntur dicunt
cum etiam concordant quod de nonagesimo octavo dicitur
si intelligeretur de completo. Eusebius autem non dicit
illum mortuum in nonagesimo VI. sed quod illos compleverat
Forsan ille non sanctus liber sibi familiaris
dubius de etate voluit loqui sibi certum. Per eundem
modum sic patet quod de nonagesimo primo anno principii.

De anno domini

Nunc ad annos domini veniam. Et est sciendum quod
legenda semper dicit eum mortuum tempore Theodosii
quod ut dixi discordat per legendam de iuniore.

260

f Epytafium et mortem illius de quo infra queritur post dicetur
sub littera E. Et Josue et alios libros transtulit
ut in prologo Josue in principio & d f. Item quod multis
Paule supplicacionibus patet quia multos libros
eius Eustochii magnos post ipsius mortem scripsit
& dum eorum instancia ut ipse fatetur super Super Ozee
& Johelem ut in ipsorum prologis patet. Item
super Amos Danielem & Ysaiam ut li. xviii de pl..
quod mortua erat Paula tunc patet. Item constat
quod anno ab urbe condita mo c sexagesimo quarto
capta a Gothis et ipsorum principe Alarico capta
& destructa fuit Roma. CCCC quadragesimo tercio
decimo anno domini et post [illegible] tunc anno Honorii
Licet Martinus dicat quod fuit sub Archadio,
Hac licet quod illis temporibus aliquid nuntiatum ad
Jeronimum epistola li. xx c. quinto vel alia
li. xv. Sed constat quod tunc post [illegible]
Rome in Bethleem audiens [illegible]
scribit. De quo luculenter quere post ad [illegible]
& super Ezechielem li. i et iii. Et postea scripsit
super ipsum Ezechielem & demum super Jeremiam ut patet
in prologis propriis. Ergo vixit quadraginta xiii
annos dei patet. Item [illegible]
decimo octavo vel decimo nono quo erat Romanorum
Honorii [illegible]
& Augustini [illegible]
peractum in [illegible] Stephanorum
[illegible] li. xx c. 18. [illegible]
Ipse autem Jeronimus [illegible]
Bethleem [illegible] sua reliquia
[illegible]
vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
vel [illegible]
[illegible]

sub littera J. Alius autem anno pontificatus id fieret nemo
potuit aut per esse ultimo sicut fiet vel ultimo modo
Et hinc ignoro sicut collectus concludit liber quinquaginta
per Jeronimum Cremonensem epistolis laudat et commendat mortem
anno domini quadringentesimo vigesimo sexto vel bisextilibus
in octavis fere omnium Nonagenarius ultra
decrepitus et ultima cum hora, sicut Campelatorum
ut confirmat c. 2 parte 18 in fine vita moritur
ergo ipso ipso occidente Sole. Unde quia Eusebius
quod venerandus est artus et alios tenet sit
karum etate et anno domini sexto circa parte interest
sic Martinus capud fuit ... Jeronimus presbiter
anno ... relinquendo fatigue. Eusebius ...
mandatur et defuncto clamare in morte et
cum presbiter arcum et altum ad ipsum ... Et hec proprie
et planctum pervenitur.

Ultra predicta Sermo Eusebii nobilis concordie
discipuli Jeronimi Epistola scripsit per eum ad Damasum
patrem Epistola et Theodori ... Romanum
fratrem ipsum et Eusebium ad Augustinum Cirillum
et Eustachium in qua ipsum mysterio ... debitur
obitus sui secreto intimat, quod ad litteram hic
ponere vellemus propter prolixitatem ipsum. Sed ipsum ipsum
partes ad quantum redimere de Cirillum de Episcopo
in qua Augustinum dicit ad Cirillum. quendam
alii conveniunt ulterius abbreviata in quinque
predicta plus aperte occupantur. Partes autem et
notule in margine describentur ut quod quisque sentiat
habeat. Eusebius cum quod videt et
audivit se asseruit ~~...~~ imitatur ipsum Soli lucenti
comparat et lucerne super candelabrum collocate. Nam
ab oriente ad occidentem mundus hunc intellectus
hic est famulus aut oppriment scripturarum enigmata
reservat solvit nodos dilucidavit obscura
et dubia declaravit. Et terre ... et ... verissima

quod singularis quam plurimis adprecant ad ... clarificata
singularem. Sicut sunt in duobus tribus comparant. Ipsi
igitur quia dicit Iheronimus in quo deletus non fuit. Johannem
baptistam comparant in tribus. Primo quia virgo vixit hic inter
desertis et arbis apparuit Christi ductus ... super
... martir ... ... Ipse ad Eustachium patrem
dicit in epistola sancte paule in fine. Ego ... ...
... ... ad se ... cum sufficiat
... quot ipse sustinuit tribulationes afflictiones
cruciatus ... flagella famem sitim ...
amaritudines carnis temptationes abstinencias vigilias
peregrinationes carnis ... meditationes
... ... passiones
... et ... ad quas ... magis pugnavit
... quod ... post que omnia ...
ut in epistola sua ... ...
... ... dignum ... sicut ut
... ... hec Eusebius.

Secunda visio Augustini de gloria Ieronimi

Augustinus autem ipse sanctus episcopus supradicte dicit
quod cum cogitaret in laudem Jeronimi. ipso tempore
episcopus hora ... ipsum ... apparet
et ... videt lux ineffabilis ... quos
... ... fulgores et ... ...
... quod aliqua depingi ... notare non potuit
... quod ... ... in corpore
... ...
querere ... ... Augustine quid
laudes Ieronimum ... ... ut gloriam
mediocrem ... sicut Ieronimus est. qui sicut vita
et sanctitate ... fuit equalis. sic est equalis
in gloria patrum et ... . Et ... ... et
intelligere ... ... quod omnis sanctorum gloria et
beatitudo consistit ... ... illud quod verbis ...
Martirum corpus ... ... Ipse vero ... ...
... afflictiones et ... que ... veri
martiris ... quamvis ... gladio non finivit

Hic Johannes est baptista David qui cytharizando psallebat laudes ...

Martirum nec habet aureolam sed plenum virginum
et doctorum. Et sequentes Augustinum credunt quod sit se-
cundum Johannem baptistam, qui venerunt ad plenam glo-
riam mediante et per ipsum alios intrandum/ ascensus
sic venerunt unum pro alios venerari/ apud
quos non credunt nec apertum primum medie/ nec
apparentius glorie meriti sed singulorum gloria certorum est
gloria. Et ad eorum Thus dicti sanctis illa disparant
et ne pateat raro semper in ad finisse teste domino invenit
Augustinum se in se cepisse hunc responsis afferendum
Et ut testimonium ipso autem tales scribunt quod plus gaudet
alieno bono quam suo. plus sibi esse appetit quam
prodesse. In pede supplere vel mergere omnem apperte
deposito. Nec est ad nobis per deum abscondita
et in nuncque revelavit. Hec luciata de Epistola
Augustinum qui plus ubi dixit quod licet inter natos
mulierum non surrexit maior Johanne baptista non tamen
Nepotas vel [illegible] est dicere, istud equale in glorie
de Apostolis et aliis. Et est contra quod Cirillus
rescriptor Epistole Augustinum in sua Epistola dicit
Si autem sunt ipsum scripsit quod Petrus et plures reperi
habuerunt alii Cirillus Alexandrinum Episcopi
in festo beati Johannis. Subdebat de miraculis
Eusebium quod tres in [illegible] a deo ut sine
disserit quod hec audiebat in Evangelio sebre [illegible]
valde ipsum Eusebium et alios plures [illegible]
generis luctu illos hortatus est ut abstineant
a lacrimis dans illas non fundendas nisi ob De lacrimis
satisfactionem et memoriam peccatorum/ hunc enim vere
spiritus plorandus non est in quem non habeat tristi
iam veniens ad dolorem sit liber/ Si dicens
videtur Augustinus timore. Ne quod habet anima
Si paulo magis requisiverit ut intraverit Si homo
timet seu naufragium ad quod timeret et deus velud
Consolatoribus illos indixit dicens quod Si nostri
Creator timuisset non credidisset. Credit enim Salomon
et dauid cum Creator clerum sine cor- dis [illegible]ment

De doctoribus. igitur sanctus et sapientior quo magis dat castum alicuius ardentis et feruens fuerat. De doctoribus denique sub dictis est quia male loquendo et male viuendo se ipsos dampnant et deum offendunt. Jeronimus super ... [illegible] cum dixit deus dimitte in ... [illegible] lectionis meis etc. Multi enim loquntur grandia, addiscunt inania, scientes disputant docenter loquntur, ut a pluribus honorentur ... et magistri in pluribus [illegible] nominentur. Salvator autem Si Christo credidistis, michi credite. Plus tenet gesta hominum vite sanctitas quam oracionis eloquencia facilis. postea predicante. Cepit enim primo Jhesus facere postea predicare. Nec dixit Jhesus ... [illegible] nolite credere patris mei, sed quia fecit. Nec tempore predicationis ... [illegible] in ... fructibus ... predicationis. Mathei enim plus quam fecit et predicauit quam que fuerunt et docuit. Gregorius ... [illegible] ... intellectum et ... [illegible] quod verbis est aut operibus bonis. Ecce amplius ... superexpit doctoris officium ... cum ... negligentes ... [illegible] ... talibus ... [illegible] ... non est ... [illegible]

Jeremie 22. Omnes pastores tuos pascet ventus.

Heu ... [illegible] pastores non ... solum a penis non ... sed ipsi vel ex sua negligencia vel suis ... operibus vel suis ... [illegible] ... et ... relinquentur ... amplius non ... [illegible]

De paupertate et diuiciis. ... ad paupertatem ut ... deum ... in forma dei ... [illegible] ... Apostolus ... [illegible] ... et ... ut quod ... [illegible] Et paupertatem ... [illegible] ... sit ... et quod ea ... [illegible] ... sicut ... [illegible] ... per quod possunt ... et ... [illegible]

Respicit in pauperem et insidias refert illi Vetus
deum dormientem quasi crapulatus a vino sed cum
plus deus moritur ad iudeum plus inebriatur Ita
et ideo plus in templo tardius est ad deum tolleret
mala que ad festinavit promet

De humilitate et obediencia

Et quia cum humilitate paupertas deo grata
non est hortatur illos humiliari sub potenti
manu dei sicut et christus ipse pro nobis humiliavit obediens
usque ad mortem et quia obediencia humilitatis est
filius hortatur et apostolus illos obedientes esse
omni humane creature propter deum specialiter domino
theus dicit non habeo aliud velle vel nolle et hac
obediencia propriam alienam pati voluntati non ipse
deus illum ad obedienciam qui sedem mandatum [illegible]
perrexit ad vocem eius [illegible] petrus et
Andreas dimissis retibus secuti sunt christum

De Prelato

Hortatur eciam presidentes esse minores ministros
et propter humilitatem factum cum bene agit [illegible]
[illegible] sit [illegible] alter erigat propter zelum iusticie
[illegible] sit [illegible] in verbis et ut vana humilitas
noceret optimus [illegible] verba cunctis homo
clamaret petrus cum deum non timeo quod homines
revereri.

De iusticia

Et quia iustus est deus et iusticiam dilexit
et equitatem vidit vultus eius vere in iusticia deo
valens unicuique quod suum est voltum homines nollet
Nec propter parentum iusticia est dimittenda [illegible]
cum oportet deo et non hominibus nec est apud ipsum
acceptio personarum [illegible] cum propter iusticiam persecucionem
patitur beatus est et si moritur [illegible] Nec propter
divicias quibus honorandus est plus pauper quam
plus pauper et quo relucet imago christi et in divite
aut inde [illegible] conformius [illegible] ipse
nec dignus est deo et illud [illegible] est
facilius est camelum transire per foramen acus etc.

De diuite et potente

Diuites igitur parentele nobilitates et honores variare
sunt hanc seculi quorum finem obcecati habent
tunc, ne sue blasphemie vite vela per mortem
velut a serpente in nocte scindatur. Et xij apostolis
sciens Bartholomeum nobilem et Matheum diuitem xpus
elegit. Ve diuitibus qui superfluitati vestium
superfluitates addunt de nudis pauperibus in curiositatibus
Edificia erigunt et [illegible] artes contemplentur et
pauperes in plateis mendicando moriuntur. Quando
ad delicias secularis diuitibus sciunt et pauperes
fame mori permittunt. Ve si deum indignum
agnoscerent et se morti credunt saltem tunc [illegible]
[illegible] non poterunt. Sed quod terribilius est [illegible]
rapitur ut [illegible] contemplentur et in suo [illegible]
illis [illegible] surrogant per hanc corpus ante ipsius
deseruiunt et anime accidentes vult eis infirmitatibus
et morbis intercessiua nisi [illegible] corporis
et frequenter [illegible] alius. Et [illegible] de [illegible]
[illegible] supra [illegible] pro corpore [illegible]
sunt anime et corpus [illegible] anime deseruiunt
ante ipsas et male [illegible] dignum [illegible] dicitur
eo de luxuria [illegible] Et de [illegible] ad diuite
qui epulabatur splendide aque guttam [illegible]
non potuerunt [illegible] [illegible] suum et male
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapideum
qui non timet ob [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] suum [illegible] sit igitur [illegible]
gaudeat [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] hec [illegible] [illegible] [illegible] plangere

De longanimitate et Iusticia diuina

Est forsan [illegible] dicit [illegible] est deus
qui peccatis ad se [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod sit longanimior qui credatur [illegible] [illegible]
peccatoribus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Sed sic est in [illegible] longanimus sic
iustus in puniendo. Est enim [illegible] [illegible]

De Spe penitendi

[illegible] qui mala [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

deo amplius quam recipit qui reddat si comparet
deberi sanctis Et si forsan sanabitur peior erit
Dicit experiencia illius sanicium non bonum quia
contra male recipit Stultus ergo qui vult
in seculo gaudere et cum christo regnare non sufficit
christiani nomen ei qui christum non imitatur Et si fidem
habeat illa tamen sine operibus mortua est Non se
putet christianum qui non in christo non habet amorem
fraternum Non possunt mereri qui non habuerunt
Nec possunt illa sustinere pro christo que sunt condigna

de christiano

ad futuram gloriam ¶ Verus ergo christianus corpore
sedeo et affectus sic quod est in seculo debet
relinqui pro secco amittere fructum ut totus
mundo sit mortuus Sicut Nisi granum frumenti ca
dens in terram mortuum fuerit ita mortuum esse mundo
ut velit mortuus uel de celestibus semper cogitat
ut cum apostolo dicat Nostra conversacio in celis
est Ubi ¶ Nemo ergo sed non ego vivit in me christus
Et in tribulacionibus et adversitatibus Nam
ut pius dispensator in aliud cavere dicit plurimum
et scelere reos mundum quod cum tandem temptacionibus
resisteret Sed non merito quoniam illum tandem perdidit et
non resistere suggestioni dyaboli non conspicit
sicut patet per paradisum Ille enim per suggestionem
dyaboli quod esset renuerat Sicut quando potest
esse deum offendere qui laudem cessant in hoc
sermone nomen carnis pro ¶ Vide infra ad regnum dei

de fortitudine et paciencia

Fortitudinis autem et paciencie habere debent adinvicem
et ob proximum sicut vitam in bonis pro paciencia pleniter
sicut amor pro regno Ad beatitudinem ergo vel odium
~~[illegible]~~ pro divina conversacione illa non moveat
videt habere et in paciencia nostra possidebitis animas vestras
Sapiencia est autem fortis de paciencia Vir enim paciens
fortis est animo Parata vero fundata est in mente
et cum tempus est ostenditur in operacione Est autem paciencia
velum quoniam huius mundi procellis navis nostra quamvis ventis semper
navigat ullum timendum periculum

De Misericordia

[D]ixit idem Maurus sicut pater [illegible] cum [illegible]
sine misericordia et sine [illegible] est et [illegible]
est [illegible] misericordiam et [illegible] placare
[illegible] Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam
consequentur. Sacerdos enim et monachus sine
misericordia est ramus in pelago [illegible]
[illegible] est cum religio sine misericordia [illegible]
et [illegible] sicut [illegible] sub [illegible]
alium [illegible] sicut malus [illegible]
vel monachus qui corrigi non potest. Nec [illegible]
[illegible] et [illegible] omnes [illegible] malicia.

De Cupiditate edificandi

Contra cupiditatem [illegible]
Illos qui ex pauperum elemosinis ecclesias et mo-
nasteria [illegible] lucrum est si
pauperibus [illegible] non [illegible] Nec [illegible]
[illegible] Ambrosius [illegible] pauperes
offerre deo [illegible] deo vel sanctis [illegible]
[illegible] quas pauperes plorant
placent cum deo [illegible] pauperes gaudent
[illegible] templum dei [illegible] est quam homo
[illegible] ergo templum dei edificat qui pauperi
manum porrigit [illegible] in suis [illegible]
[illegible]
[illegible] aliquod [illegible]
[illegible] possidet et pauperes non [illegible]
[illegible] possessiones [illegible]
[illegible] nobis [illegible] que facit [illegible] malis
[illegible] ut quod ab aliis [illegible] hoc aliis

De Paruolo

Hortabatur [illegible] fratres
[illegible] parvuli [illegible]
[illegible] parvulus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] lepus [illegible]
patrem [illegible]
[illegible] est [illegible] castitatem [illegible]
[illegible] pater [illegible] et in [illegible]
matris [illegible]

De Luxuria

Monebat ut Luxuriam fugerent que est [illegible]
[illegible] diaboli sicut [illegible]
[illegible] angelos [illegible] luxuria [illegible]

Letificat nec stimulat famam denigrat mac[illegible]
parat furta instruit commendari [illegible]
Memoriam [illegible] Nec aufert actus [illegible]
hominis intrat et per ceteros [illegible] [illegible]
Et quod radicem gule [illegible] nullo [illegible] ligari
Ita deum [illegible] sine misericordia ut [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] Cum hec capit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible]
multe [illegible] [illegible] hec [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] et quod hec [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] parva.

De Caritate

Nec caritate [illegible] nec [illegible] [illegible] sed
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] est [illegible] ut
diligentes [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] est quod aliquid
diligitur [illegible] deum et [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] plus
[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nec in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est quod
postea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible]
in [illegible] in [illegible] in [illegible] in [illegible]
in [illegible] in [illegible] in [illegible] in [illegible]

et in sensu et in longanimitate et in suavitate et in spiritu sancto et in caritate non ficta et in verbo veritatis in virtute

De Mendacio et societate

Mendacium parvum lignum et multa [illegible] Dei lignum et mala parietes fugienda sicut Deus. Deus est veritas cui obsistit mendacium. Et de verbo ocioso et vano reddenda est racio. Et in multiloquio frequenter mendacium et vix vel [illegible] sine peccato. Omnis mendax est homo et quasi societate quis fruitur talis efficitur. Lupus ad agnus [illegible] plus quam impossibile putare [illegible] in bonis operibus [illegible] quam assidua conversacio malorum unde psalmista Cum sancto sanctus eris. Sicut enim mala mutat sic bona prodest. Per raro est quod talis bonum vel malum efficiatur nisi ob societatis causam. Cor eius [illegible] ut tabula rasa quod recipit leviter ad similitudinem

De Iuramento

Ita volere carnem nostram [illegible] conservat tecum [illegible] Sed sic [illegible] est est non sed cum in ore frequens est iuramentum et in ipso [illegible] dei [illegible] et debitum iuramenti [illegible] magnum habet [illegible] Non assumas nomen Dei in vanum.

De Oracionibus

Oracionibus instanter continuis valet multum frequens oracio et devota et lacrimis [illegible] Sic obtinuit Ezechias suam vitam [illegible] Sic liberavit deus Susannam a morte [illegible] et sic [illegible] plurima obtinent quod [illegible] et [illegible] fuerat

De Vita et Morte

Deum de vita et morte ad [illegible] loquendo sic [illegible] Sicut hora ad quam natus sum [illegible] sed Christus mortuus est et resurrexit ut [illegible] quia et nos resurgemus [illegible] Scio enim quod Redemptor meus vivit et in novissimo die de terra surrecturus sum et rursus circumdabor pelle mea et in ista carne mea videbo deum salvatorem meum quem visurus sum ego ipse

loquor et non recte aliquis licet me ... cum aliquibus
post visio compertum sunt ... hucusque ...
sum in visio comparata Erat beam in templo ...
in Sione ... Erat portum aspro que desiderant
Erat de tenebris ad lucem de periculo ad securitatem
de inopia ad divicias de prelio ad victoriam de
tristicia ad gaudium de fluctibus ad dulcem de spali
ad preciosum de fetore ad odorem suavissimum vere hec
terminus sum et illa undique volueratus et sanor
hec translatos iam letificat. Villa cum ... inde
mors est vere fallax mundi tristatis ...
umbratica mendax que floret et statim arescit
vita presens fragilis momentanea et caduca que
crescendo decrescit plena lacrimis quam beatus qui
de tenebris non timent ... quam beatus qui
privatus est per mortem que dulcis est ...
... et volente extinguerit ... fugit
Ergo iam bona mors petra confringe ...
... gladium ...
iam defecit paulisper. Si moriens
dolore meo Et cum astantes ... mihi
non possent ut refert Eusebius ...
pater pastor doctor et refugio remanebant
... quia sunt ...
... ad eos ... lacrimis ...
Confidentes in deum et in potentia virtutis eius ...
tunc ... desiit ...
... Martinus cum Moyses ...
elegit Iosue et post Helyam Elizeum Non est ...
manibus dominum Non oblitus est ...
... dabit ...
et ... sine macula et ...
Eusebium ut me audiens ... erit vobis in patrem
... filii ... in ...
... Et ... Eusebium ...
fortis et ... spem ... in deum Et qui
... Non timet ...
... est deus ... quibus est veritas

Ad Eusebium.

Petit deinde sic ad eum. Constituo te super societati
istam, ut civitates desertas et dispersos edifices
et plantes. Oportet te esse irreprehensibilem
ne a te corrigendis reperiatur in te quod silere facias
Erit maior cura labor. sed maius premium
Esto sobrius prudens pudicus hospitalis
et doctor. Nulli noceas violenciam facias. Omnes
equaliter dilige et tanto plus quanto melior
est. Non sis percussor sed modestus. Non
litigiosus nec cupidus. Studia verborum di-
sponitum acquirere orationibus verba que
predicas Jhesus cum virtutes nostra dicat
omnem sermonem perrogat exemplum bonorum operum
Clerum corripe paciente dilectionis corporis.
Ut ergo lucerent te doctrinam. Quam bona
fuerunt si timueris deum. Patri meo
Damiano episcopo porrigens famulus mei
memoriam facias ut habeat me in
orationibus suis. Nec corrumpi ~~[illegible]~~
permittat opera que tanto labore conposui
ab hereticis iniquis et delosis.

De Augustino:

Gaudium et consolacionem habeo quod virum
mirabilem et virum sanctum et bonitatis Augustinum
in ponensem episcopum omni virtute et perfectione
redimitum post me relinquo. propter quem
multam fiduciam habeo in Christo Jhesu
[illegible] filium nostrum [illegible] et me [illegible]
rogato ut numquam [illegible] pugnet
ne humant quod absit in mala gente [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fratres amplectens
dedit illis osculum orans ad Christum et sic

Oratio Jeronimi

Pye Jhesu Christe virtus mea, refugium meum, suscep-
tor meus et liberator meus ~~vita~~ lux mea, in quem
speravi, cui credidi, quem dilexi, summa dulcedo
cordis, fortitudinis, spes mea a iuventute mea,
vocasti me dux vite mee. Et post multa
Peccavi nimis in vita mea et male coram te feci
Nec te cognovi, negligentius feci tua beneficia, tempo-
re ut debebam te laudare. Forte ultorem
veritatem tuam in me. Cum pulsabas ad hostium
cordis mei, piget fui ut te reciperem renuebam.
Corpus putridum delicatum in vestibus nimio
affectu dilexi. Vanas vestes ad inquinandum sensus
mea non sic fuit in custodia legis tue. Pro adulterio
aliquando oculos meos ut viderent vanitatem.
Aures meas quibus verbis inanibus inclinavi.
Manus meas ad proximum nocendum // non extendi // ultro
pedibus ad iniquitatem cucurri. Quid palam dico
a planta pedis usque ad verticem capitis non est
in me veritas ac sanitas. [illegible]
Inclina ad me aurem tuam et de hac lacrimarum ac
miseriarum valle eripias me.

De Sepultura

Demum iussit corpus suum post presepe domini
nudum sepeliri ut illud secum ferret rediens
quod portavit veniens, ut ~~qui~~ nudus ingressus
nudus rediret et iaceret tamen terre non lapidibus,
quod ubi locus nullus appetit sibi sibi.
Recepit demum Eucaristiam quam cum vidit
Jubilantibus fratribus prostratus in terram
clamavit: Domine, quomodo ego sum ut sim dignus
quod sub tectum meum intrare. Hec petor
Reverendus Crede domine. Non sum dignus. Nunquid
ego melior sum quam omnes Patres mei.
Tu voluisti Moysi dum ostenderes
tibi te videntibus dorsum non solum ut cum illo
manducares sed ut te manducaret.

Et appropinquante sacerdote se erigit iunctis et genu
flexus ad librum suum pectus percuciens dicit
Tu es deus meus et dominus meus qui pro me passus
es corporaliter tractatus de deitate et humanitate ipsi
de ipsius baptismo morte et resurreccione [illegible] in
altaris sacramento credentem in deum [illegible] [illegible]
[illegible] illum sumere oportentes Subdens quod
ineffabilis est admiracio et veneracione omnium
fidelium quod Christum celi mare terra et omnia
que in eis sunt concludere non possunt tantum parua
[illegible] continet sine rebus accidentibus
[illegible] non ut [illegible] [illegible] perplexus [illegible]
est sed totus [illegible] sic in altari prodit ad
patris dexteram deus et homo et panis.
Fructum digne sumencium [illegible] [illegible]
non digne sumentes [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible]
illum post celebracionem [illegible] sit corpus [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in celebracionem procedit. Et post illum
[illegible] dicit Exaudi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Esto michi domine [illegible] [illegible] [illegible]
meus [illegible] meus [illegible] meum et
refugium meum dominus meus rex meus et deus meus
in quo omnis [illegible] [illegible] meum [illegible]
in cruce [illegible] redemisti [illegible] domine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] ut in [illegible]
in domo tua in longitudine dierum in secula
seculorum.

De Morte Jeronimi

His finitis Jeronimus corpus domini suscepit et ad terram
se prosternens reddidit et manibus in modum crucis super pectus
tenens Symeonis verba in propheta [illegible] cantabat
Quo finito in loco quo iacebat lux adeo [illegible] Solis
effulsit tanta quod astantes mortem videre non poterant
intra [illegible] splendorem [illegible] [illegible] [illegible] Quam
lux ad horam permansit quod videre agmen
angelicum undique discurrere et innumeros fuere
sensit quando hanc videre sed audire non valebant
de celo dicentem [illegible] dilecte in tempus est
quo [illegible] magnus pro laboribus quos in
corpore [illegible] supportasti Alii vero senserunt [illegible]
[illegible] audierunt Et ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] suscipe quod tuo [illegible] sanguine
[illegible] lux disparuit et odor [illegible] [illegible]
advenit odore mirabili qui pluribus diebus durauit
in loco [illegible] Et dignum fuit ut [illegible]
claritate unde qui [illegible] [illegible] a odore ad [illegible]
[illegible] ultra membra [illegible] [illegible]

Eadem hora Cyrillus [illegible] in [illegible]
[illegible] in spiritu vidit ut scribit Eusebio Et
Cyrillus ipse fatetur [illegible] quandam speciosam de
[illegible] [illegible] [illegible] ad celum et multa [illegible] angelorum
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] speciosa petivit ab illa
[illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] At
illa [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] At illa
[illegible] [illegible] [illegible] gloriam [illegible] qui
[illegible] Ad [illegible] [illegible] [illegible] et qui vidisti
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et statim [illegible]
[illegible] statim [illegible] Et Cyrillus in se
[illegible] [illegible] pro gaudio lacrimas [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] **Hec Eusebius**

De visione prima Augustini

Sed quia Augustinus in epistola de qua supra duas
alias visiones adiungit illas hic inserere.
Refert enim quod die et hora mortis Jeronimi in meditatione
sua scribens epistolam quandam de anima beatorum gloria
existens proponit intra cellam suam candela et
calamo preparatis dum salutationem scriberet ineffa-
bilis lumen … cum ineffabili odore fra-
grancie cellam intravit. Ex quibus stupefactus
nimium vocem audivit dicentem Augustine Augustine
quid queris et credis te posse brevi vasculo
totum mare vel terre orbem includere firmamentum
aliorum motus retinere vel videre audire vel
intelligere quod oculus non vidit auris non audivit
et in cor hominis non ascendit. Vel si putabant
infinitum finire immensum mensurare. Quis et deus scire
non posse ad quod tendebant nisi per experimentum
evadens cum sit opus quod illa scientia intelligit
vite eterne finito. Dicit autem Augustinus quod
licet pavidus tremulenter more inquisivit
cuius esset vox. Autem respondit que cum sua Jeronimi
illa hora completorii a corpore separata pergens
ad regna celorum. Augustini autem verbis intellectis
respondit: Domine karissime eminentissime tu
mererer esse particeps sic illis suffragiis tuis
mediantibus dominum. Peteret quendam licentiam et
obtenta concessit. Si aliquando aliqua velle-
petere vel que obtinere requireret. Cui respondit ille
sic gaudentes in deo quod illa eis inest volun-
tas nisi dei et nil aliud possunt nisi quod deus
velit et idem que volunt obtinere possunt. Scribit
ipse Augustinus ad Cyrillum quod de claritate trinitatis
et eius unitate de generatione filii de personis
spiritus sancti de angelicis ierarchiis de ordinibus
et eorum spirituum ministeriis et animarum felicitate ab
ipso autem plenissime sunt instructus et demum lux
disparuit. Multos autem dictus ineffabilis
odor mansit. Cum Jeronimi reliquias in Bethlem
… sepulturis apperiunt.

Augustinum dormisti
prima die qua vidisti
claram dei faciem

De visione Severi

Narrat sanctus Gallus(?) [illegible] a Severo viro quondam Martini
discipulo in illa hora transitus et mortis
Ieronimi [illegible] in domo sua consistens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Martini beati
Martinum [illegible] audierunt voces [illegible] suavissimas
ineffabilium, [illegible] organorum cytharum psalteriorum
et [illegible] symphonie et instrumentorum sonus [illegible]
[illegible] et [illegible] resonare audierunt. [illegible] [illegible]
[illegible] audierunt [illegible] [illegible] qui omnium
[illegible] [illegible] [illegible] videntes hec
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vox de celo [illegible]
hec est anima quam Christus cum angelis patriarchis
prophetis apostolis discipulis martiribus confessoribus
et virgine gloriosa comitatu virginum et [illegible]
audivimus Ieronimus [illegible] in Bethleem mortuus
[illegible] cum festinus [illegible] ut illum tanta pre
ceteris [illegible] excellentius et sublimius
introduceret in regnum suum [illegible] illi [illegible]
fulgebat sublimioris et sanctioris vite meritis
et doctrine. hec Augustinus [illegible]

Lamentatio

Eusebius cum interesset in ecclesia sua de
sepultura et miraculis de quibus [illegible]
lamentationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] O
mors crudelis non tibi sed mihi et tali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum sublatus [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et sanctitate. heu
[illegible] patris et dux [illegible] doctor veritatis
et equitatis armiger [illegible] fidei et
contra hereticos bellator fortis cuius sagitta
nunquam abiit retrorsum nec declinavit clipeus
eius in bello [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] christianorum [illegible] flete quia cecidit
dux noster sublatus est fons vite et disparuit

Veri aspectum videre te et in tua querere amicos
veterem honorem non tamen et qui nil gessit terenti
Ad Consolacionem Deum si voluerit dicebat
respicit dolor abesset tristicia que nemodum
non habent dolorem sed auget Si patres nostri
reliquerunt enim letitiam gaudium Gaudio obtinent
quod desiderant Sic patres Roffenses triumphant
completis laboribus sunt sine requiem ubi
verum gaudium est, omnes securitas ubi
salutacio angelorum ubi sanctitas et caritas
ubi non apportat gloriae
tamen superiorum sed augmentum in omni vinculo
minoratum sed augmentum ubi tuum corpus
erit resurrectio Mortuorum ubi tuum corpus
beatorum simul in illa perdita gloriam quam
talis possidet cum fine interminabili possidebit
Deponens igitur Jeronimus lucem in eternum
durum, vanum et fallacem letum pondus
amisisti et quem sacram optimam partem
elegit que non aufertur ab eo Clarum gaudium
exultandum autem nobis est et pellendum et spe
gaudendum sit.

Vale Jeronime glorie noster frater carus apud
Deum memoriam ut tua pessima intercessione
possimus et in presenti ab omnibus protegi nocumentis
et in futuro gaudere que tu possides contemplari Amen

Explicitur predicatoris que hic et dixi conquirens
partibus qui dederunt et dixi in Jeronimi ad pan
lum in ubi de Esdra loquitur. Certamus me amor
scripturarum tripertitum confitentes medio Eple Nec
tamen implere quod volui Ex predictis cum
tamen Jeronimum capiam collige que nec in
vite trassu defecat Nam sicut ipse prius
Gregorium doctorum mortuus extinctus est
Concludo ergo per hos versus ab antiquo compositos
Aurea dicta patris monstrant tibi gaudia pacis
Si placuit vere Jeronimi verba inspice tenere
Nec sibi ardentes provehunt super ethera metas

Restat Cyrillus miracula et mirabilia que [illegible] in vita et in obitu scripsit et que mortuus [illegible] videmus. Sed miracula [illegible] ipsius post quasi per mortem corpus iacuit inhumatum [illegible]

Narrat Eusebius [illegible] multos vidisse quod dum ad tumulum [illegible] a natura [illegible] corpus illud tangendo [illegible] et [illegible] in [illegible] miraculis [illegible] illud quod [illegible] illuminavit

Item quod [illegible] Surdo et [illegible] Muto corpus [illegible] auribus et lingue ligamine [illegible] loquendi et audiendi gratia est [illegible] et [illegible] ut [illegible] in morte [illegible] qui spiritualiter surdis et mutis [illegible] in mirabilis

Item Hereticum quendam illud [illegible] corpus dicens publice et ad blasphemiam [illegible] [illegible] hereticus [illegible] in [illegible] est [illegible] et subito [illegible] descendit [illegible] et [illegible] in [illegible] quod tunc [illegible] ad lumen [illegible] et [illegible] in ecclesia [illegible]

Item Infirmum plures [illegible] et [illegible] sunt et post [illegible] ad eius tumulum [illegible] Sancti Jeronimi [illegible] et [illegible] flagello [illegible]

De Translacione Corporis [illegible] post sepulturam de ipso [illegible] facta [illegible] [illegible] est ipsius [illegible] in [illegible] Romanis. Et est advertendum quod nec sine [illegible] et privilegio singulari [illegible] lingue disponit ut [illegible] ingressus et Jeronimi [illegible] [illegible] ad ipsum doctorum [illegible] in Ecclesia sancte Marie Maioris [illegible] figuratur fuit collocatum. [illegible] ipsius [illegible] et [illegible] est [illegible] quod [illegible] in [illegible] ecclesie ad [illegible] quod [illegible] suffraganeis

De Translacione corporis beati Jeronimi

et Catholicorum multitudine convenisset domum post
penthecosten ut in tumulo marmoreo decoro
locaret ad hoc fabricato transferret corpus in terra
sepultum sacris indutum vestibus aperta fovea et
deinde evacuata fovea est repertum quod illud
in nulla parte terram tangens in aere manebat
incorruptum et integrum et inde levatum super altare
positum fuit ut reliquie persone a populo laudarentur
Refert autem quod tunc [illegible] [illegible] recuperaverunt
visum. Tres demoniaci catholicis liberati
sunt. Et filii [illegible] [illegible] et mortuum [illegible]
matre in fovea et patri [illegible]
Alia mulier cum filii [illegible] [illegible] mortuus fuit
illud [illegible] in eadem fovea posuit et [illegible] [illegible]
Civitas Vespasiana autem [illegible] predicta [illegible] recepit
[illegible] altare levatum fuit positum in
miraculis corpus [illegible] sed nunc Monasterium vocatum est
Monasterio predicto [illegible] [illegible] [illegible]
inventum et corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
De quo Cyrillus ad [illegible] [illegible] Narrat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparuisse et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fovea qua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] portaret. Multi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alios [illegible] [illegible] [illegible]
Continuando autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit et a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Reliquias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
apparuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per trinam visionem admo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Reliquias
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in predicta Basilica in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Basilice [illegible] reposuit et [illegible] [illegible] [illegible]

ram in celo triumphantem illius Baptiste relucet
honorem quod in terris meliores magnus extulit
sermonibus et devotissime laudaverunt.
Ad Cyrillum Augustinus scripsit epistolam in qua
narravit suam duplicem de Jeronimo visionem. Cui
rescripsit super ista epistolam Eusebii [illegible] Et
in eadem epistola rescripsit [illegible] ut [illegible]
prodigia hominibus insueta que deus per beatum Jeronimum
fecerat ut ipsius gloriam et celebritatem faceret [illegible]
Item Cyrillus Jerosolimitanus patriarcha scribit quod
Eusebius discipulus Jeronimi cum ipsi [illegible] et plures
alios suscitavit mortuos [illegible] et ipsi Cyrillo
[illegible] misit ad miracula a predicto
Eusebio [illegible] Post obitum Jeronimi
super omnes [illegible] surrexit [illegible] quia ubi [illegible]
[illegible] ad [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] ad illud iudicium diem [illegible] corporibus
[illegible] donec [illegible]
[illegible] de damnatis [illegible] ad [illegible]
diem illam [illegible] penis [illegible] Et ipsorum [illegible]
[illegible] ad corpus [illegible] vel [illegible] Ita
[illegible] tempore [illegible] sive penas [illegible]
[illegible] purgatorium [illegible] esse [illegible] filios nostros
[illegible] in hac
[illegible] Eusebius [illegible] cum
[illegible] Cyrillus [illegible]
[illegible]
[illegible] Jeronimum [illegible] per filium [illegible]
[illegible] quorum tribus diebus completis [illegible]
[illegible] Jeronimus [illegible] apparuit Eusebius
[illegible] Et illud [illegible] et
[illegible] imponendi [illegible] ad que
Eusebius [illegible] clamabat [illegible] Pater meus
Jeronimus est [illegible] hec iterans ait [illegible] Pater ne [illegible]
ad quem Jeronimus: Veni fili dilectissime [illegible]
[illegible] mecum [illegible] et simul in gaudio
[illegible] sine fine. Sed Cyrillo [illegible]

Prophetia

nuncia vt die depositionis mee prope dictam ciuitatem
meum quesierit corpus in vno circuitu cum catholicis
ciuium omnes illa parte venerit et tria corpora que
in hac nocte mortua sunt mortuorum corpora inhumata
in loco in quo meum corpus humatum est statuas deper-
tum super quibus saccum quo vtebar ponatis et statim
vite pristine reddita hanc visionem veritatis contestabuntur.
Cum vidisset Ieronimum disparuit. Mane facto hec
omnia Eusebius Cyrillo narrauit. Cum deo et
Ieronimo gratias agens illi et quod iussit Ieronimus
congregationem fieri fecit et mortuorum corpora illuc
ferri. Credebant hec illi sancte cultori sancti
eximii. Aderat immensa multitudo. Cyrillus cum Eusebio
flexis genibus ad singula corpora et maxi-
mis in celum oculis cum mirabilibus orauit. Spiritus
deus cui nil impossibile et qui non sinit sperantes
in se, per intercessionem beati Ieronimi in illa corpora
redierunt animas quas de illis eduxerat. Demum
singula corpora saccum quo semper in vita beatus Ieronimus
vtebatur tangentes in spatio quod hic vite sunt reddita.
Cum tres apertis oculis et omnibus signis vite
ostensis presente populo aperte clamarunt gloriam
glorie et peccatorum penas tam purgatorii quam inferni
clara voce omnibus intimare. Sed et postea
Cyrillo vero beatus quod beatus Ieronimus illas
deduxit ad paradisum purgatorium et infernum ut
que ibi agebantur palam facerent hominibus. Illos quoque dixit
quod redirent ad corpora et de peccatis suis penitentiam
agerent quam diu et horam qua Eusebius
migraturus erat nouerunt et ipsi ibi beate
agerent ad ipsam gloriam adepturi et sic factum est.
Dicitur. Multa de hiis scribunt que illis sancte
viro tam contra errorem Iudeorum veritatis
comprehendit et beati Ieronimi vita et merita
demonstrant laudes deo et beato Ieronimo redderent.

Aur defunctos suscitauit defunctus quos colit paradisi honorabi-

Breviter subdendum est quod Alexander dei famulo
ante diem quo sedi asserebant Ieronimum
sicut Eusebium moriturum ipse febribus
gravatum magistri [illegible] se videt
super terram desertum sicut a fratribus et singulis [illegible]
confortans et animans ut in fide gravitate remanerent
beatum Ieronimum super se [illegible] pariter gaudens se videt
post celum in quo intrabat Ieronimum sepeliri
Et ad Eusebium [illegible] se dic et beato Ieronimo
gaudebant. Post [illegible] triduum iacuit corporali lumine
privatus circumstantibus fratribus et alterutrum
[illegible] in passione domini et alia [illegible] loquentibus
apparuit hoc dixit et formidabile. Nam per duas
horas ante mortem suam Eusebius terribiles
[illegible] actus quos astantes merito formidabant
clamavit quasi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Non faciam. Non faciam
Mentimini. Mentimini. Post [illegible] faciem [illegible] in terra
clamans [illegible] faciam [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Nonne videtis
agmen demonum cum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] dicebat Non faciam. [illegible]
ut deum numquam blasphemem [illegible]
[illegible] faciam [illegible] in terra [illegible] [illegible]
[illegible] cum turpes et horribiles [illegible]
Visio [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] placuit.
Sed Ieronimum [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] [illegible] turba
[illegible] clamabant ut plures [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] quod vox Eusebii fuit intellecta [illegible]
pater. Clamans [illegible] [illegible] se [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reddidit. [illegible]
[illegible] post quae paulo mora Eusebius
expiravit. [illegible] distincte
[illegible] mortem [illegible] gaudens

Et [illegible] anno [illegible] Eadem hora hii
terre qui [illegible] fuerant [illegible] de quibus
sperans [illegible] ultra [illegible] quod tunc fuerant
in Eyderstede in patria sed [illegible] Interposuit
aut [illegible] ab illis [illegible]
[illegible] dicit qui licet [illegible] sunt [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] illum [illegible] [illegible]
In funeracione aut sui corporis Eyderstedensis erant
illum qui sui corpus [illegible] tetigit [illegible]
liberati, qui fuerunt [illegible] paralitici [illegible] fuit
aut [illegible] in ecclesia in qua corpus
eius est humatum [illegible] ecclesie in multis
illorum qui eadem hora pro mortui fuerant
corpora tumulata /

De Sabiniano et Silvano

Quum Sabinianus heresiarcham instruendo duas
voluntates asserebant in xpo et quod penes est sibi
contrarias discordes iudicarent illud quod in Ewangelio xpus
dixit Pater si fieri potest transeat a me calix iste
Ebarens quod autem per suas penes magistralibus rationibus
quod una voluntate remittit passionem et alia voluntate
voluntas subiunt eandem. Ex hiis subdens quod multa
xpus voluit que obtinere non potuit. Composuerat
enim de hac opusculum quod Ieronimus tamquam veritatis
speculo imputabat. Et quia sicut Cirillus Ieronimum
ad Augustinum paulo ante suum obitum epistola sua scribit
circa hoc destruere scripsisse. Sabinianus predictum
cum suis sequacibus reprehensum ut ad disputandum
super ea certa die dictam in Ierosolimitanam ecclesiam
convenerunt. Anno domini Cyrillus. Iam sufficientius
et veritas catholica et ipso heresiarcha cum suis
Neophandiis in pleno ecclesie conventu fuit
disputacio in nomine mirifica ad lucem perlata.
Et dum Sabinianus opus illud intitulatum Ieronimo
sed a se compositum contra catholicum allegaret
id esse sustinere non palens beate memorie Silvanus
Archiepiscopus Nazareth qui tanto devocionis zelo
habebat ~~[illegible]~~ Ieronimum quod in suis gestis per diem
nomen et beatum Ieronimum proponebat unde quasi
abominabatur Ieronimum dictum heresiarcham in corpore.
Et dum sic super hoc longa fuisset et dura contencio
et altercatio conveniissent ob probarem in fine sic per
ambo statuerunt quod si liber ad horam nonam
diei proxime subsequentis illud opus fuisse suum
compositum beatus Ieronimus clarius ostenderet
heresiarcha predicto caput preciderent. Silvanus Archiepiscopus
idem supplicium pateretur. Singulis ad ipsa remanentibus
Catholici tota nocte orationibus vacaverunt. Die et
hora statutis heresiarcha cum suis in ecclesia veniens
dissoluens et ringentes dei fidem et filium devorare
quaerebant. Stabant contra fideles in ecclesia Ieronimum
clamantes nomen qui auctoris claudebant ut mirabilior
appareret. De quo iam Cirillus admirans lacrimas perfundebat

et tunc nil miraculi apparuit Silvanus ad supplicium levatum
quaerens ad inferos pergens intercedens pro episcopo et
catholicus confortabat exultare meum animum et
gaudere quum non delinquit deus sperantes in se. Si-
cut non expandunt amplius meos requiescens peccatoris
meum. Post haec genua flectens inquit Sancte
Iheronime adesto michi si placet quamquam hac et
maiori supplicio dignus sim, tu ne falsitas locum
teneat falsitatis sentire. Cum se peccatis non est
ut admirer gloriosus esto in hora mortis et gloriosus fuisti
in vita non sum expers haec dicens speculatori
collum praebuit et ut feriat ipsum rogavit. Cum levaret
ensem antistitis caput uno ictu rupiens amputare
Adest statim beatus Iheronimus et suis crudelibus ex-
tensis manibus tenuit ensem. Silvanus impavidus ut
exurgeret detecta hierarcham intercipiens et praeceptis
falsis gradiens minans ei ex minans disparuit
et confestim caput hierarchae uno secto a corpore
detruncatum est. Surgit speculatorem ipse etiam
vice amputatum. per quod miraculum hierarchae
discipuli stupefacti ad orientalem terminum redierunt

De Silvano:

De Silvano aliud non minus miraculum est insigne
cuius omnes illius temporis clerici de Nazareth et
Bethlehem testes sunt ex visu. Diabolus
Silvani antistitis invidens sanctitati ut ipsum
infamaret nocte quadam ipsius formam assumens
apparuit cuidam nobilissimae mulieri eam in lecto
manentem suis turpibus requirens assensum mulier
quas vocis cum sit ad quos tunc erant in
solo domestici sed cum clamans Silvanus sub
pedes lecti latuit. Ad dictum clamorem mulieris domestici
lectum quaerendo ipsum intrasse ... invenerunt
... qui accurrerunt illum sanctum invenerunt
... Silvanum episcopum videntes
et stupefacti ... probitatis illius ...
... tanta ... transisset et
... sub lecto ...
ad ... Nam ... audien-

cum multum lacrimis correspondens. Tunc illo vero
stante ad manus ipsius odium matrone cepit hor-
rende loqui et pessime [illegible] vulgus qui aderant
illud cum gemitibus et opprobriis ad domicilium
compulerunt. Mane autem predicta matrona Silvanum
ypocritam et dignum moriendo acclamabant. Quia
de re sic gesta est auditus quod illud usque Romam
ipsius singularis blasphematur volat ad cunctorum fama
discurrens [illegible] [illegible] [illegible] et os [illegible] [illegible]
ad Marinum gratias agens deo et sic ad aspectum ne
[illegible] [illegible] et [illegible] sic ab ipso populi assistit
[illegible] sic usque [illegible] [illegible] [illegible] quarta vero
sic ab hominibus despici et quibusdam [illegible] volant
infamia in Alexandria Cyprum et cunctis affinibus
regionibus. Cum autem Silvanus Nazareth archie-
piscopus et ad ecclesiam in qua gloriosi Jeronimi corpus
humatum [illegible] ad refugii partem veniens se
in sepulchro loco possent orationi. Ecce per duarum
horarum spacium se [illegible] [illegible] [illegible] intrant
qui [illegible] diucius steterat ad Silvanum qui super
sepulchrum videt orantem et ille [illegible] quod
mulieres ad suam libidinem volebat gladium de vagina
extrahens dexteram elevat ut illum in Silvanum gutture
immergeret. Cum vero hoc videt Silvanus Jeronime
Silvanus apparuit ille [illegible] [illegible] gladium levatum
immergere sua dextera retrahere sic. Superveniens
alter [illegible] ut hoc videt extimans hoc
illud per dei virtutem [illegible] [illegible] illum [illegible]
[illegible] sed quod [illegible] [illegible] [illegible] clamabant
[illegible]. Statim duo alii ecclesiam intraverunt quod
videntes [illegible] [illegible] [illegible] illud fore
a deo [illegible] quod unus post alios [illegible]
ferens alta clamabant latro mulieres ad tuam
libidinem [illegible] et [illegible] [illegible] in occulto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut illum
[illegible] [illegible] [illegible] et Silvano clamante
[illegible] Jeronime [illegible] ille ut [illegible] [illegible] sic sua
manum et [illegible] [illegible]. Quod [illegible] malefactis

factum putamus ad fores clamantes dixerunt quem vel
vanus maleficiis non solum mulieres [illegible] sed homines
incantationibus suis necat. Clauserunt [illegible] ut eum
viderent [illegible] varas [illegible] dignum Silvanum
ingressum [illegible]. Currit illuc Cyrillus
tristis et lacrimans videt Silvanum letum atque prope
fungeretur. Quibus hic solum iuste pateor quia in
domum meam [illegible] viderunt morientes capiti
ut ad supplicandum dominum. Cyrillus mirabatur
mam plenam sed plus amplius inflammatur.
Vnde quod Silvanum [illegible] ducerent [illegible] opi
cus visibiliter de sepulcro [illegible] apparuit
tanto [illegible] lumine quod intuentium oculi videre
nequibant. Tunc Silvani dexteram capiens
sua dextera [illegible] et tenentes mirabile dictu
cum vero [illegible] patulum est. Nam et
tenentes tantus timor invasit quod velut
mortui [illegible]. Interea hic [illegible]
pedibus et manibus ferreis alligata [illegible]
[illegible] membris [illegible] ad [illegible] liberanda
et ad pes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vocans dicens miserere mei [illegible]
quia [illegible]. Tunc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ob hac dei famula et tuas [illegible] quas
[illegible] Silvanum [illegible] [illegible] in Silvanum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod et [illegible] Silvanus [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ut Silvanum infamem
redderet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de templo
disparuit [illegible] [illegible] Silvani [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab illo. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut me [illegible] amplius
non relinquas. Ad quem [illegible] [illegible] postulas
ita fiet. Hac dicto disparuit. [illegible] [illegible]
mulierum et puerorum multitudo quorum lacrimis [illegible]
madet quia [illegible] [illegible] Silvanum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Nazareth portantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De duobus Alexandrinis

Omnium de duobus Alexandrinis narrat
Cyrillus quod dicit sibi notum pariter et
visu pariter fide dignorum relatione quod duo gentiles
aliquando homines in devotione [illegible] fuerunt in ~~devotione~~
ipsius reliquias de Alexandria capto itinere visitabant
In via contigit quod intrantes silvam ingressi sunt viam
ubi [illegible] ferarum vestigia non patebant
Cum itineris incertitudine se custodire illum crederent
sed [illegible] in nemore [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] et alii quorum principes [illegible] mittebant
[illegible] illos ad [illegible] et spolia [illegible] Cum
hos [illegible] [illegible] [illegible] ad illorum mortem
et spolia cum [illegible] eorum quos deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tanto [illegible] [illegible] quod [illegible] non
poterat Apparuit illis tunc stupor et admirati
et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] solum illos duos [illegible] et se [illegible]
[illegible] ad illos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] et [illegible] stupefacti ad sanam
[illegible] [illegible] Cum audissent quae [illegible]
illos [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] XII [illegible] illum [illegible] deus [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
se et illos Eorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] latrones [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed post [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad latrones quos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Cum latrones illi duos
solos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
se [illegible] [illegible] Cum [illegible] latrones qui
sunt [illegible] [illegible] [illegible] Cum se
Alexandrini [illegible] [illegible] in Bethleem
ad gloriosi Ieronimi reliquias [illegible] [illegible]
[illegible] latronum Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cum dicerent mirati se post ingressum nemoris
nullos nisi eos et eos alios vidisse dixerunt
Tunc predones que gesta fuerant narrant
ipsi abstinentes ut ob quod consilium acciderit
se scire indicare deberent Cum alii consilium
se nescire dixerunt unus ex vulneratis se dolens
dixit Iohannem se respexisse conspexerunt Tunc latro-
nes spiritu qui dolum vere sperat subito inspirati
cum fervore despiciunt ipsorum pedibus provoluti
pro commissis flagitiis veniam postulantes
illos ad latrones alios perduxerunt sed quos bon-
num viros perduxerunt Quod accidit
dolentes et hortantes ut dimissis flagitiis
solitis secum ad capiendum gloriosi Iohannem incipiunt
accedunt concedunt alii et nimis predones et
alios dominum laetum Si talia plus loquuntur
Similibus vel lesuris lumen predicta latronum
plurimum est eius valere ferventi de medietas
confitentes surgunt in illos sed illis gloriosi
Iohannem angelus alte petentibus cupiens latrones
latrones deponere non potuerunt Dicunt alii quos
noluerunt accedere et a Iohanne postulaverunt
hoc in structura talibus illa latronum quo recepte
cum laudibus post venerunt gloriosi Iohannem velle
quasi vestitum et mane facto plurimi tradi-
ti Alexandrinus Nemus egressi dominum
ad Iohannem humiliter dederunt Cunctis hec
tam insueta prodigia enarrantes baptizantur
Alexandrinum dominum religione in quodam
cenobio profitentur et latrones cum laudibus
peregerunt

De duobus Romanis

Ut [illegible] duorum Romanorum [illegible] quod dicit
[illegible] et [illegible] de Constantinopoli [illegible]
diversas litteras accepisse. Cum duo iuvenes [illegible]
[illegible] appropinquantes. fuit per xii miliaria
a Constantinopoli [illegible] distantie. ad duo [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] per [illegible] loca [illegible] per [illegible]
illos hii duo iuvenes invenerunt qui [illegible]
[illegible] ad [illegible] ducti fuerunt et [illegible] ad [illegible]
[illegible] quam ad eos [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] ad [illegible]
iuvenes [illegible] quos [illegible] et [illegible]
[illegible] pallidos [illegible]
[illegible] et [illegible] Roma [illegible]
[illegible] ad [illegible] supplices [illegible]
[illegible] et [illegible] manibus elevatis [illegible] iuvenum
[illegible] supplicantes ut [illegible] quos [illegible]
[illegible] liberationis opem [illegible]
[illegible] et [illegible] iustitiam [illegible]
Et [illegible] solum
[illegible] Gloriose [illegible]
que [illegible] lapides [illegible]
Ut ille [illegible] et [illegible] manus [illegible]
ut [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] que [illegible]
ut [illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Sed [illegible]
iuvenum [illegible] in altum et iuvenes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] iuvenum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]

p̄sidunt Clerici vetra dei nulla de mea cum et
Ludos terrenos Miraculis pandentibus Bestialibus
Lunacum p̄dictorum mentis cum laudes Iesu
referuntur deponentur mentes venerunt a completo
Constantinopolim quod capti delentes utrumque
remittuntur liberi et ... in fide clamantes
et a multis de Constantinopoli sanctis Reliquiis
Iesum venerandi sunt reportantur et sanctum
sepulcrum omnium cum deponentes Ministerium in choro
glorioso Iesu reposuerunt et Christi ...
manentes laudem/

De Monasterio monialium

Gervasius Tilberiensis dicit quod Religiose et
honeste ... sancte et quod apud
Constantinopolim in Chalcedonem civitate de quodam
superius Chalcedonem dicitur dum ...
Monasterium dicitur in quo fere ducente due religiose
cum moribus et honestate deum Religiose
famulantur ... in illa capella ...
vel sine ... ...
... Erat autem ibi sanctimonialis ...
... que post ... in ...
et orationibus ... ...
... illud ... ... abscon
... in oratione ... nocte quadam
Iesus apparuit ... ...
... ut ... et ...
... a ... ...
... ...
... ... Monialis ...
... ... et que fuerit ...
... ... et ... ...
... ...
... Monialis ... ...
et ... que ... et audivit ...
... ...
... ... vel ... ...
Illa autem ... ... se ... ...
... ...
... ...
... apparuit Iesum glorioso ... ...

albaturam longam et que ipsi monialibus indicaverunt
ubi Ieronimi tecti iacerent interpretes. Ad quod illa
[illegible] et dicit qui talia [illegible] nisi deus fecit
sed forte Ieronimum et ab eius evanuit oculis.
Ille Malchus insanus et ebrius reputatur cuius dictis
non priore sapientes congregatis cum monialibus. que
viderint et audierint volunt examinare sed tunc moniales
illum [illegible] audirent cum ipsi verbum inciperet [illegible]
& capitulo [illegible] Augustus vero tribus diebus
Ieronimus [illegible] singulorum sororum vallatus
dormientibus apparuit [illegible] et monasterium illud
statim [illegible] sed tamen
illa id non fieri supplicarent [illegible] Ieronimum quod sine
mora ad abbatissam pergeret et ceteris monialibus
asserens quod nisi ea nocte penituerit ea nocte dominum
[illegible] non fugerit properans illam agredi sed illa
in sua duricia permanens [illegible] absorpsit
Moniales vero tristes et anxia capitulum adiit
pulsans campanam capituli [illegible] abbatissa
vigilans et [illegible] campanam ab illa pulsatam
ad locum accessit et [illegible] illa [illegible]
verbum volunt audire [illegible] quod si non [illegible]
a talibus in monasterio non [illegible] Illa insistit ut
[illegible] dicens sed hac nocte [illegible]
Ieronimus sibi patefecit. Monasterium [illegible] statim
esse factum. Hec abbatissa [illegible] hostium
[illegible] quod monasterium illa [illegible] plane videns
illa post [illegible]
[illegible] moniales [illegible] quod subito totum
monasterium corruit [illegible] moniales
illa [illegible] Illa vero [illegible] Cyrilli
[illegible] in alio monasterio apud [illegible] Thebaydem
in vite sanctitate manebat. Hec que-
runt hereticus et blasphemus [illegible] prodigia
[illegible] non sunt.

292 ~~296~~

Hereticus quidam et Grecus in Ierosolimitana ecclesia cum sacerdote catholico publice disputabat et cum sacerdos contra eum illud auctoritatem Ieronimi allegasset ore temerario publice contra eum asseruit Ieronimum fuisse mendacem et quia vera diceret nequaquam fecit verbum ultra non formavit.

Item alter de Arrianorum secta in alia disputatione dicebat cum hec essent quia temerarius verba finiret ille clamare cepit Miserere miserere Ieronimi gloriose anima per penas diversimodas torquetur et sic alte clamando per crebro verbo clamans cepit ad terram prolapsum incessanter illa hora tunc qui adhuc [illegible] circumstantibus apparuit.

Rabendarius scribendum est quod Arrianus in ecclesia die videns pictam imaginem gloriosi Ieronimi gladium evaginatum ille tenens in ymaginis gutture inspexit optans quod sic ille vindicare potuisset. Ille autem mox de gutture gladium nec manum a gladio potuit removere. Venit ergo ad ecclesiam ipsa instanti Ieronimum ast at- tendens in atrio constanti cum gladio gutture suo fixo narrans confessionem postulans et predictum et abiit. Tunc stupefactus ad ecclesiam properavit et cepit illum tenens manum cum gladio infixum in gutture. Clamo vero statim manum a gladio potuit removere. Refert autem Cyrillus quod confessionis loco [illegible] corpus volut sanguinis [illegible] qui terra sancto nunc non cessavit. Ille autem hereticus [illegible]. Dicens de hac solo dolet quod in vita non potuit quod imaginem ferret a populo lapidibus lignis et lanceis pugnabat.

De Cele- stino Card[inali].

Tacere non debeo quod refert Cyrillus se a Damaso Portuensi episcopo habuisse quod cardinalis quidam ~~[illegible]~~ Celestinus nomine filius Re- berti Ieronimi contemnens dum in colloquio cardi- nalium sancti viri multa temeraria et blasphemia contra Ieronimum verba proferret ille debuit resupinus in pro- clinare ad terram non loquens spiritum expiravit. Ubi interfuimus cum ipsis.

De Johanne a persis capto

Maximum prodigium misterio quod si merito omnes nos
mirer captivitatis tempore innotuisset precibus illius
suffragiis consolasset Johannes Nepos Cirilli
fratri germanus captus a persis et Regis nostri
reddituris que servicijs ad regis sunt [illegible]
deputatus In quo per annum vel delinet et tredecim per
manens anniversarij die ipsi precedenti flens
per tristicia lacrimas multas gemens non potuit.
Mane Rex intuens lacrimas eius quesivit causam
facti in quodam Castro illa custodiri precepit
Nocte sequenti sibi lucenti mirifice gloriosus
Jeronimus in sompno apparuit Manu quod ut sibi videbatur
capiens Jerosolimam sibi duxit optatum mane
parentes se in castro invenit in domo Cyrilli
se videant qui quod per admirationem a nocte nec
plene vbi existit discernente in se rediens
et alte clamans existunt [illegible] convenientes
currunt famuli et Cyrillo referunt adesse Johannem
qui sunt incredulitate [illegible] eundem et illum
quod ei acciderat enarrante deo et beato Jeronimo
refert Cyrillus laudes innumeras

De Sancturnonili et Mago

Nobilis quidem et moribus [illegible]
quedam feminam pulcherrimam civitatis mediam sed
desiderat vel carnaliter beati Jeronimi devotissima
eius in facta vestitu religiosissime [illegible] oratione
varijs in Ecclesia sitis aliquid agendo per sepissime
diius [illegible] visu aut nocte Cum aut [illegible]
[illegible] semper antiquis eiusdem nobilissime [illegible]
animi intentum in illum [illegible] invitavit quod nec
ipse ad eum attingendam pateat [illegible]
[illegible] Mistrum ambitum cum [illegible] destitutus
[illegible] ad Magum [illegible] magnum [illegible] si per
sequentes aptitum Magus demonem [illegible]
[illegible] ad Mon[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad Cellam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Cyrillus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] beato Jeronimo demonem timor [illegible]
per sic [illegible] non audeat appare[illegible]

Vespere facta [illegible] [illegible] abeo illic dya[bolus]
effugat. Ad militem qui vicinus est demon
narrans quod ipse demonum [illegible] intra non
poterit quod de ipso [illegible] [illegible] aliud
[illegible] mittit ad opus [illegible] [illegible] fit sibi
quod [illegible]. Et [illegible] hora [illegible] [illegible]
[illegible] ultra clamabat ubi [illegible] demonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] amplius non [illegible] [illegible]
Monachus qui orabat in cella [illegible]
[illegible] [illegible] alii [illegible] [illegible]
ad cellam [illegible] [illegible] [illegible] Et illud quod [illegible]
[illegible] [illegible] invenerunt ut adolescentes [illegible]
tempus [illegible] quod eos distincte [illegible]
Rogamus [illegible] [illegible] a demonibus qui cum igne
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod suis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magnus [illegible] [illegible]
[illegible] Magno [illegible] que flagellant
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] qui sui [illegible] causa fuerat [illegible]
ad mortalem [illegible] [illegible]. Magus [illegible]
artis [illegible] [illegible] quasi [illegible] demonum
[illegible] [illegible] quod se [illegible] suis [illegible]
[illegible] stellarum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Cum [illegible] magnus sui tempore [illegible]
Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] quadraginta [illegible] demonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
Petrum se [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nepotes sui ad [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] non [illegible] [illegible] demonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] alia [illegible] [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible].

De Lusoribus et Blasphemis.

Omittenda non sunt que lusoribus blasphemantibus
evenerunt. Nam in Samaria infra quindecim
dies quo scribitur ergo refert Cirillus
quendam lusorem qui bona sua consumpserat fulmine
interemptum dum beatum Ieronimum blasphemaret.
Paveant ergo tales [illegible] in [illegible] ludentibus
accidit. Cum enim duo in ludo pro aqua [illegible] et
victus [illegible] et post Ieronimum ludum [illegible]
[illegible] fuit mortuus paulo post [illegible] in terra
[illegible] aperiens illos plus absorbuit et [illegible]
illos amplius visum fuit. Quod [illegible] Cyrillus
a [illegible] et [illegible] [illegible]. Sed quod [illegible]
[illegible] asserit se vidisse et in [illegible] [illegible]
que [illegible] accidisse.

Quidam miles nobilissimus et [illegible] [illegible]
[illegible] timore [illegible] eum non [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] Ille bonis moribus [illegible]
[illegible] in ludis blasphemiis et [illegible] [illegible]
attingit [illegible]. [illegible] quanda [illegible] [illegible]
[illegible] in ludo. propter [illegible] [illegible] in [illegible]
faciat quicquid per Ieronimum ille qui ludos [illegible]
[illegible] ego [illegible] hunc non [illegible] victor [illegible]
[illegible] hec repetit [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ludi locum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] rapuit et quo cum [illegible]
illi [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] Cyrillus
[illegible] illum [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
hora in domo sua fenestra [illegible] [illegible] ca
ludi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible]
Moneat ergo [illegible] [illegible] bonis moribus [illegible]
[illegible] abstinendis a [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]. Moneat [illegible] [illegible]
ad [illegible] et [illegible] filiorum [illegible] [illegible] [illegible]

Refert Cyrillus a [illegible] [illegible] [illegible] | De Sancte
[illegible] Nicolao [illegible] qui [illegible] [illegible] | Candre
Ieronimi [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] | cum aliis
[illegible] Mauricius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] | sepulte

et ebriosus male mortuus sepultus fuit in atrio predicti
karatus Nocte sequenti in ecclesia et cimiterio talis
fuit rumor et strepitus quod custos ad locum tunc venire non
vel videntes sed strepitus et trepidancium sonitus
audientes invenerunt de mane que in ecclesia fuerant
revoluta. Postea [illegible] ordines induxit plures sapientes
opportunum sequentis noctis eventum In qua duplo
maior fuit strepitus ac pavor. Die tercia
congregatis in ecclesia omnibus oratibus [illegible]
[illegible] [illegible] in ecclesia [illegible] et ad altare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sub silencio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
predictus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
abiit et disparuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] eius reliquias [illegible]

De Thito a voto Jeronimi.

Subiit autem quod in eodem loco [illegible] [illegible]
[illegible] fama [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apparuit ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] ad [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] puella [illegible] [illegible] amore
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Anno [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod ipse [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et quid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que sub [illegible] fuerat [illegible] et
[illegible] publicus factus est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] audiret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et vitam sibi fore salutarem [illegible] in monasterio
Mercedis [illegible] volebat Meminerit dei ego
sum [illegible] qui ad suam salutem [illegible] et
[illegible] dei [illegible] dispensacione [illegible] supplicant
[illegible] / [illegible] et [illegible] / Alii de
[illegible] custodiam et supplicacionem [illegible]
et disparuit / [illegible] et [illegible]
in [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt [illegible].

De Mōcho et eius sōre

Gerontius abbas dixit quod in superioribus partibus
Egipti accidit ubi monachus erat et [illegible]
[illegible] monialem [illegible] in monasterio manens
tamen [illegible] virginem [illegible] abhorrebat [illegible]
et [illegible] formidabilem [illegible] Demon [illegible]
[illegible] et [illegible]
sed monachus se ab [illegible] Ieiuniis [illegible] devotissimus
[illegible] et orationibus et Ieiuniis [illegible]
Dyabolus [illegible] quod demon [illegible]
[illegible] Audiit quod Monachi pater
[illegible] ad mortem [illegible] filium expectabat cum [illegible]
[illegible] et [illegible] pater
[illegible] pater [illegible]
pater [illegible] ad [illegible] sororem [illegible]
[illegible] sororem [illegible]
[illegible] et sororem [illegible]
aliud quod sororem [illegible] vel
[illegible] Monachus in toto oblitus [illegible] potuit
pater [illegible] ad monasterium
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] sororem [illegible]
in [illegible] monasterio [illegible]
[illegible] sororem
[illegible] dyabolus [illegible]
[illegible] in [illegible]

et domum patris clam adiens in noctis crepusculo
sub thoro suo se ponens ipsa demoniace intraret
ad illum monasterium clandestine [illegible]. Quod
morte [illegible] volens implere [illegible]
in eadem nocte [illegible] dissolvens [illegible]
ad patrem [illegible] redijt ad cellam
[illegible] et post [illegible] [illegible]
pluribus sequentibus noctibus ad [illegible]
in [illegible] quod monachus [illegible] in cella
ad quod dicti [illegible] flerent [illegible]
in [illegible] cum tam [illegible] fingam. [illegible]
[illegible] in [illegible] alter [illegible] monasterij
[illegible] apparuit narrans quod
[illegible] et [illegible]
monachus ille [illegible]
[illegible] monachus [illegible]
et [illegible]. [illegible] restitui [illegible]
[illegible] monachus [illegible]
ille [illegible] quod illud [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut se [illegible] implere [illegible] sub
[illegible] ut se [illegible]
tercia nocte apparuit hostium [illegible]
[illegible] domum patris ingrediens
[illegible] sub [illegible] se [illegible]. Ad quod [illegible]
[illegible] ad eam [illegible] exutam vestibus
[illegible] dextro latere applicuerunt que ad [illegible]
alios [illegible] clamavit [illegible]
cum lucerna et monachum invenerunt [illegible] parentes
et stupent [illegible] pater a filio. Hunc [illegible]
quod filius [illegible]. [illegible] hec [illegible]
[illegible] ut in posterum [illegible]
[illegible] ad [illegible]. [illegible] se [illegible] a
[illegible] desperatus ad se [illegible]. et domum patris
[illegible] statim lugens et dolens [illegible]
[illegible] in monasterio suo vixit [illegible]
[illegible] sustinere non possit et in fine [illegible]
[illegible]. Hoc [illegible] singulariter [illegible] et
Augustinus [illegible]. timeant [illegible] magis

Venie [illegible]

Modernum sunt scribenda Miracula que coru-
scaverunt in Troya post inchoatam constructionem
Ecclesie De quo ante fuerunt pauca paucis diebus con-
structa et ultra tres [illegible] octo [illegible] victoria

De Johanne [illegible] Cruciata ::

Quidam Johannes penitus [illegible] Quidam
Troye habitans civis [illegible] qui ambulare
non poterat sed baculum nec [illegible] et
Stancellis innitebatur [illegible] modi
[illegible] ad [illegible] et ipse
Ecclesie fuit [illegible] liber [illegible]
[illegible] ambulavit [illegible] postmodum

De dampnato ad furcas Magistro Jacobo Castellano

Secundo Magister Jacobus Castellanus
commendabilis vite. accedens de Troya
ubi habitabat ad [illegible] aque putide applicuit ad quosdam
in quibus homines stantes predones et homicidas cum
illis [illegible] quos [illegible]
illos [illegible] [illegible] cepit illos et magistrum Jacobum
cepit cum illis quos omnes tormentis exposuit. qui
illorum [illegible] in multis maleficiis confessi sunt et
confessatis. [illegible] illos dampnaverunt ad furcas
et deinde ad [illegible] ducuntur [illegible]
[illegible] manibus a tergo ligatis. et funibus ad
collum appensis. et [illegible] in [illegible] innocentie
[illegible] et supplicavit [illegible]
[illegible] in [illegible] visibiliter
apparuit [illegible] per Magistrum Jacobum quem [illegible]
dampnaverat liberavit [illegible]
[illegible] coram se reduci [illegible]
[illegible] aliquando [illegible]
[illegible] deliberato [illegible]
[illegible] Ecclesiam [illegible]
[illegible] ad collum et ligatis manibus
[illegible] et ad [illegible] in Ecclesia [illegible]
[illegible] et [illegible] Magister Jacobus [illegible]
[illegible] Ecclesiam et [illegible] fabrice [illegible]
:: Obtulit ::

De Magistro Barbato mortuo suscitato

Tercius Magister Barbatus Sancti Georgii
habitator Traiecti dum haberet in sua parochia
Marie olim dicte Luterie decessit
Et saltem omnium videntium opinione mortuus habebatur
pro quo cum clerici cantantes ad funus eius sepeliendum deferrent
hora vespertina illum deferunt ad ecclesiam [illegible]
[illegible] et [illegible] sine funere redierunt
sepulturam in die altero propter [illegible] mandarent
Uxor mortui deprecans supplicavit et [illegible]
beatum Iacobum precaretur ut virum suum restitueret filiis
quasi statim mortuus ore spiritum cepit et oculos
aperiens sanatus est [illegible] se sustulit [illegible]
Traiectum et ubi [illegible] adhuc vivit.

De Nicolao cecato

Quartus Nicolaus Iohannis Marscalci qui propter
infirmitatem visu privatus erat et cum [illegible]
[illegible] visum [illegible] et se beato Iacobo
devovisset subito sibi restitutus est visus.

De Maria manum tortam habente

Quinta Maria de [illegible] Casulis nomine habens
a natura manum tortam de qua se iuvare
non poterat beato Iacobo se devovens
statim optatam liberationem [illegible] illa manum liberam se
[illegible] et reliquiam tangendo

De pedibus tortis

Sextus quidam iuvenis de [illegible] pullariis a
natura sua pedes tortos portabat cum
quibus male poterat ambulare. Hic ad [illegible]
in suis partibus devotissime veniens
beato Iacobo statim optatam liberationem
et se ad [illegible] veniens cum pedibus reformatis
et fortiter ambulans cum magna
[illegible] beato Iacobo [illegible] predicavit

De casu in fornacem Iohannis

Septimus cum Iohannes infans [illegible] respiceret
manantem ad fornacem [illegible] ut [illegible] in
acrum et [illegible] ipsum [illegible] super ignem [illegible]
[illegible] beato Iacobo [illegible] liberatus est
[illegible]

De predicatore

Octavus [illegible] predicatore manens [illegible]
in [illegible] altitudinis [illegible] cum aliis
[illegible] beati Iacobi [illegible] in [illegible]
et [illegible] beato Iacobo [illegible]
[illegible]

Supra dicta accepi sub testimonio illo solempni quod
supra ante priore parte sua expressi et in quo continebatur
quod multa alia miracula fuerunt ibi facta que non
facile possent [illegible] accepi autem
ab Episcopo Pelegrino (?) [illegible] Troyana sed partem
[illegible] et fratribus sed dignus cum [illegible]
[illegible] fuerunt in Troya miracula multa de quibus aliqua
[illegible] incantamentum. De tribus Contractis
Nonus [illegible] tres contractos [illegible] ipsum sanctos
[illegible] Petrus [illegible] qui ad [illegible]
[illegible] vovit deserviri quod ad honorem
beati [illegible] in ipsius Ecclesia [illegible] fecit missas xxx
[illegible] ante [illegible] qui
[illegible] ante [illegible]
ad alios [illegible] quod [illegible]
et [illegible] votum implevit. Ille pater [illegible]
de Arriano habens filiam contractam [illegible] vovit
beato Secundino (?) et statim sanata est. Alter
longo tempore contractus post votum statim sanatus
in festo beati [illegible] quo qualitercumque sustentabatur
ante ipsum [illegible] obtulit et votum implevit. De liberato a Carcere et compedibus
Decimo. Cum comitis domini Regis Roberti
civitatem [illegible] obsedisset et [illegible]
illam pugnando non profecisset [illegible]
[illegible] remanserunt aliqui iuvenes cum balistis
pugnantes [illegible] civitate
egressi reperiunt multos [illegible]
fuit quidam Gualterinus de Manfredonia
et in carcere cum compedibus ferreis positus qui
[illegible] beato Secundino (?) votum vovit
quod si liberaret eum [illegible] per sacerdotem
suis expensis [illegible] in ipsius Ecclesia
faciet celebrari qui dormiens [illegible]
[illegible] civitatis [illegible] beato Secundino (?) gratias
agens votum implevit. De involuto in aquis Sanini (?)
Undecimo Sanini (?) de [illegible] fluminis
involutus fuit ab aquis et in profundum
[illegible] quo facto voto beato Secundino (?) corde
[illegible] non patuit. statim aque [illegible] eundem

De ceco surdo et muto

Duodecimo dictus quidam Colinus sic surdus et
Mutum ita quod clarius miracula Minicus
de Salsis habitator Capule sancti Clerici
ex infirmitate gravi et defectu medici visum
in toto amisit qui ad invocatum ... diu
pro sua sanitate. Beato Ieronimo votum fecit
de sero. et mane plene fuit sanatus et votum
Item Claudius dux de Petra ... complevit
habebat filios quorum alter innenus erat et
alter surdus. pro quo facto voto beato Ieronimo
... loquela ... auditus ... vox

De nata mortua

Vicesimo ... mariana mulier quedam ... peperit
peperit filiam mortuam et facto per patrem voto
beato Ieronimo cum multa devotione et ...
... puella revixit.

De demoniaca

Vicesimo ... quod puella de Castellario de Montanea
per patrem et ... ducta ad ecclesiam beati
Ieronimi in domum cum fratribus ...
... puelle cum clamoribus et ululatibus
... capillos ... puelle ...
altera puella ... sanata ... diebus stetit
in Troya ... et sero ... ecclesiam ...

De volatilibus et quadrupedibus

Vicesimo ... volatilia ... officium audiendo.
... quidam Nobilis ... quidam
falconem perdiderat quem cum diligentissime
quesitum invenire non posset pro ipso rehabendo
beato Ieronimo votum fecit per quod cum portam
Troyanam ... falco venit ad
... supra manus ipsius.
Alter ... Gallicus ...
... de Carmerita equum ...
et magni valoris habebat quem tamen ... dolens
invaserunt ... morbis ...
de ipso equo vita desperans quod si sanaretur
ad fabricam ecclesie sancti Ieronimi unum florenum
offerret equus sanus incontinenti surrexit et ...
Item Petrus dux Mathey de ... votum implevit
... in bono Albergo equum
... puero ... filio ...
... Equus ... Gallici

meliorem apparuit et per eiusdem mandatum de chamo
ferreo cippi factus est laqueus quo laqueatus
est puer et percussus per eum ampliter in lavari
Petrus autem [illegible] pueri timens et ipsum
salute bonitate Johannis fecit votum et statim eius
anticorum pedibus stetit fixus donec fuit captus
et tunc apparuit puer illesus qui per eum fuit in
Galicia beati Johannis [illegible] [illegible] alii dicto ipso
servicium [illegible] [illegible] [illegible] labentis
[illegible] et [illegible] Andreas [illegible] mira Johannis

Certum nunc huius operis partem aggredientes ponemus
certa sciencia et doctorum dicta que [illegible] in communi
vel decent laude dignum eleganter extollunt
qui sola tabula terrenam suppressis omnibus sup[illegible]
et ipsam [illegible] sufficiant ymmo hanc [illegible] catholi
cos omnes ad veneracionem ipsius [illegible] sufficient
perfecta laudem [illegible] quam pervenim [illegible]
[illegible] cum omnibus [illegible] perfecta [illegible] et omnibus [illegible]
doctrine [illegible] in illo et unde in [illegible]
reportum ante [illegible] ubi [illegible] [illegible] etc.
Quia a [illegible] [illegible] de talibus [illegible] dubitans
[illegible] [illegible] super illis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fuerint [illegible] [illegible] operibus
aliqua [illegible] [illegible] [illegible] se liberet
ab [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] parte digni [illegible] disputacionis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] cum [illegible] ut
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differamus
quod loqui possumus que laude dignum est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Augustinus ait in epistola de sugillacione lxx interpretum ad eum scripta: Domino dilectissimo et cultu sincerissimo caritatis observando atque amplectendo Jeronimo Augustinus. Nunquam tam aeque facie quisquam cuilibet innotuit quam mihi tuorum in domino studiorum quieta leticia et vere exercitatio in domino liberalis. Quamquam ergo percupiam omnino te nosse tamen quiddam exiguum minus habeo tui presenciam videlicet corporis et insuper fratres animi in loquelis commendados tecum de studiis nostris que habemus in domino Jhesu qui nobis multas vehicules et racionem quandam monstrat tenemus et per tuam caritatem monstrare dignetur. Petimus ergo et nobiscum petit omnis Affricanorum studiosa societas ut interpretandis eorum libris qui grece scripturas nostras quam optime tractaverunt curam atque operam impendere non graveris. Potes enim efficere ut nos quoque habeamus illos tales viros et unum potissimum quem tu in tuis libris libencius sonas.

Idem in epistola de quodam capitulo ad Galatas scripta: Habeo gratiam quod pro subscripta salutacione mihi plenam epistolam reddidisti, sed breviorem multo quam ex te vellem sumere tali viro a quo quantolibet tempore occupato nullus sermo prolixus est. Et sic aggredere quaeso istam nobiscum litterariam collacionem habere ne multum ad nos disiungendos liceat absencie corporali quamquam simus in domino spiritus unitate coniuncti etsi a stilo quiescimus et taceamus. Et libri quidem quos de dominico horreo elaborasti pene nobis totum exhibent et subdit: Benedicimus dominum quod tibi et nobis et omnibus fratribus qui tua legunt te talem dedit. Vero epistole quidem de libro illo compatet qui totum legere in principio sumeret et scit aut Marsio et per dies eius ut apparet mihi quod ultimus capitulo confuturum et in fine subdit. Sancte hac caritatis

debitum flagito eum doctum in vite et adiutorio
dei tamen in latina lingua ecclesiastice littere
adiute sunt quantum nunquam ante ea potuerunt
In epistola autem quam ad eum misit per Orosium in
qua de anima sic ait. Deum nostrum qui
nos vocavit in suum regnum et gloriam rogavi et
rogo ut hoc quod ad te scribo sancte frater
Ieronime consulens te de his que nescio fructuo-
sum esse velis. Nam quamquam te sim maior—
alias de multo .i. quamvis prior quia ego
sum etate maior tamen etiam ipse iam senex
consulo sed ad discendum quod opus est nulla michi
etas sera videri potest quia et si senem magis
deceat docere quam discere magis tamen discere quam
que doceat ignorare. Nichil enim molestius
fero in omnibus angustiis meis quas patior
in difficilibus questionibus quam in longinqua tue caritatis
absentia ut vix possim meas dare vel tuas
accipere litteras per intervalla non dierum non mensium
sed aliquot annorum cum si fieri posset cottidie
te presentem haberem cum quo loquerer quicquid
vellem. Et subdit de Orosio quem ad eum
per quemdam quem ... venerat sic dicens: Docui
hominem quod potui unde discere posset admonui
atque ut ad te iret hortatus sum per quem
de his scribo que per te scire cupio. Alibi vero
de eo sic scribit contra Iulianum: Sanctus Ieronimus
presbyter greco latino et hebreo eloquio eruditus
Ad orientalem ecclesiam transiens omnes vel pene
omnes qui ante eum fuerant de doctrina ecclesiastica
scribentes legit et in locis sanctis atque in litteris
sacris usque ad decrepitam vixit etatem. Cuius
nobilis eloquii ab occidente in orientem ad instar
solis lampas resplenduit. Item in epistola
ad Cyrillum Ierosolymitanum episcopum sic ait. Inter ceteros hic
de variis litterarum studiis uberius eruditus sacre
scripture industrius disputator. In cuius ipsius luce gemina
divina

in scientia utriusque testamenti hominem vidimus in tam brachy
fortitudine hebreorum prius maioria est defensa
hic dolorus enigmata et absconsa Iudaica et
Rodosa paris effecerunt scienciam auctoris nostri
Ecclesie totum ecclesiam ordeston. Liberalis scrip
ata et perfecte fuerunt quod relacione omnium aliorum plura
plus patet. Adhuc de scriptoris eius patres ut
in libro epistolarum quas ad me direxit apperuiam
dederit eximiis scilicet nouimus lingue nouit
Hebreorum Grecorum Caldeorum Persarum et Medorum
Arabicorum et pene omnium nationum linguas et
litteras sciuit, ut natus et educatus in illis
Unde plenum deum quem totum in ignorauerunt
natura ulla hominum nisi sciunt.

Prosper autem in suis cronicis de illo sic ait
Ieronimus presbiter in Bethleem toti iam mundo
clarus habitabat egregio ingenio et studio
universe ecclesie serviens

Ysidorus autem sic ait in Ethymologiis li. vi c. iiii
Ieronimus trium linguarum peritus quem ceteris cum
interpretacio ceteris antefertur, nam et verborum tenacior
est et perspicuitate sententie clarior atque utpote christianus
interpres verior. Ysidorus li. vi ethymologiarum et hoc
per papiam et catholicon vide ponens super dictione

Sigibertus in sua cronica cum interpretacionis
verba ponit in opere hystoriali li. 18 c 62.
Refert quod licet ulla sancti et docti viri conferrent
eorum ad interpretationem partem inveterati usum
obviante tamen interpretacio Ieronimi quod hebraice
veritate manaverat prevaluit eius auctoritas.

In dyalogo quoque Severi discipuli sancti Martini
qui eius tempore fuit et verba Posthumiani inferre
videtur sic scriptum habetur, quod videri potest in hystoriali
libro xvi c. 69. Ieronimus preter fidei meritum
dotemque virtutum non solum latinis ~~et~~ grecis sed etiam
hebraicis ita litteris instructus est ut se illi nemo
scientia nemo audeat comparare cum in ... malos

MC 342

pugna petrum ep[iscopu]m damiani. Dicitur cum hieronimo quam
illius impugnaverit non dixit. Dicitur etiam quam vitu-
perium incertam et tamen sed plane bonum omnibus et
in veritate et diligentius videri quam cum hieronimo arbitrantur
inveniunt. Dicitur hieronymus in Leccione illius in libris
ipse non dei non vocate quaerit sicut legitur ac
p[ro]p[ter] scribit. Hec Generosus. Ibi primo ad quid quod
de hieronymo dixit non est omittendum quod detractorum
quorum sibi imponebat hieronymus epistola ad paulam et Eusto-
chium ut se suspiceret. Audacter dicam. Cum omnia
possit deus, suscitare virginem post ruinam non potest.
Valet quidem liberare de pena, sed non valet
coronare corruptam, que sola habetur 32 q. 7 c. paulus.
Sed hec ratio sufficeret quod cum dei voluntatem peccata
presupponit, ergo sibi non est velle restituere posse.
Est enim deus immutabilis secundum naturam et voluntatem
et sicut omnia videns est Joh. ix. Nescitur non posse
deus quia iustus est et sic posset aliquid iniuste facere
secundum hieronymi auctoritatem quod cum velit fecit in celo et in terra
et omnia preter iniusta videntur. Considerent ergo ...
quod voluntate deo fieri posset. Alii dicunt quod
non potest, id est non manifestat se posse, quia non invenitur
tale miraculum ut multa que fecit sicut mortuos
suscitando, cecos illuminando et huiusmodi. Alii
dicunt quod non potest facere quod corrupta fuerit quia
quod preteritum est nequit non fuisse. Sed primum sic
quod de corruptione scribit ... quod
quedam antiqua legenda de predictorum virorum
excusatione inducit plura verba longe prius dicta
fuisse ad ... quod pro sanctos virum
et ... que videas in ipsorum legenda post
principium. Invenitur est quod Petrus damianus
in epistola ad Albertum et Conventum Cassinensem
que incipit Domino Desiderio, hec plane prosequitur
et cum eo fateor quod reparatio virginis post ruinam
duppliciter fieri potest, sed textu meritorum et pleni-
tudine, et tunc carnis integritatem.

Corrupta potest fieri incorrupta

Verus deus operatur quae Christus velit potest

Aug. de civi. dei li. 8 c. x
21 c. 1

De quo constat. Multos vtriusque sexus post abhominabiles (margin: Juxta morum plenitudinem)
voluptates illecebras ad tantam scilicet religiose vite perfectionem
mundicia ut non solum quoslibet precedentes et castos in
castitate perdurantes sed eciam multorum virginum merita
valde grandia superarent. Et eis non solum priores
meriti indigna reperiuntur sed ad confessionem realiter
eorum superaddite mercedis cumulus augetur.
De creatione scilicet quia virgine velit dubium (margin: Juxta corruptam integritatem)
quia deus omnia non corruptam corrupit cum corrupte
reparare potest viciatam et virginem in interitum singularem
in ipsa eius carne sicut ex matre egressa est
iterum reparare. Ita quod eius mater vel medico
incorrupta videbitur. Sed ipse petrus ad ieronimus
fatetur quod in carne dei una et voluntate dimittentes
non vult eam que fuit corrupta licet diuidere
meritis coniunctis cum lapsus quod virginem fecerit corruptam
quod facere falsum fecit et iniustum et sic hoc in deo
fuit impossibile ergo et illud. Et sic non perdit
quod deceret in predicto illum. Et sic hoc falsum,
Et ad quandam, quia si deus non vult hodie placere
non fecit ergo non potest hoc cum actibus contra
predicta non insunt et sic patrum meum in parte
dimittatur quod ad casum de quo loquitur.
Cassiodorus autem licet in toto libro institucionum
diuinarum lectionum ieronimum et eius libros
extollat - specialiter tamen in libello 21. de illo sic
loquitur. Jeronimus latine lingue dilatator
eximius qui nobis in translacione diuine scripture
tantum prestitit ut ad hebreum fontem pene non
egeamus accedere. Quem nos facundie sue multa
ingentem ubertate fecit. Plurimos libros
repleuit epistolas fecit beatus quibus scilicet diuus
presente dignum est plurimis dixitque dulcis
vero copia sermonis ad quamcumque partem voluit
ingenium. Modo humilibus suauiter blanditur. Modo
superborum colla confringit. Modo derogatoribus
suis vice necessaria moderacione restituens. Modo virginitatem
predicans. Modo Matrimonia casta defendens. Modo virtutum

certamina gloriosa collaudans. Modo lapsus in electis
et in electis perniciosus arguens. Sed in ubivis se
locus attulit grata exempla dulcissima recitare
proposuit tota complexionis totum operimus et per diuersa
disputacionum genera disserimus. Est et equalis meritis
Nam ad aliquos libros magna ubertate profudit
cum per dulcedinem doctorum suus enim est gratus est
Rarum in Bethleem hierusalem accerrimum fuisse
ad arbitrium ipse ut in tota illa miraculorum ad
instar solis cuius quod ab oriente nobis. Nam

Sidonius Appolinaris super ... patet clarissimum:
le in. pro comparacionem ~~collaudans~~ commendans Claudianum se
dicens loquitur quibusdam interpositis. Nam si ad sacro
sanctos patres per comparacionem venerat instruit ut
Ieronimus astruit ut Augustinus, compellit ut
Gregorius et ut Ambrosius perstringit. Notandum quod
Ieronimus punitur et quod sibi iniuriam attribuit

Venerabilis Beda in plurimo libro de temporibus
dicit quod veritatem hebraice integram
profert puritatem eius testimonium doctor Ieronimus
in libris hebraicis quos omnes inseruit duplicem in
Clauiter Solus Beda ... vacat. Vide in legenda
penultima fratris Iacobi ubi ponitur Longobardorum
hystoriarum tercia sedis,

Gelasius cum papa in suo sermone qui habet lxx
dis sancta commendans Rufinum de ...
scripsit sic loquitur. Item licet Ieronimus cum in
aliquibus de arbitrii libertate notavit. Illa scilicet
que contra Ieronimum sentit Augustinus. Non solum
habet Ieronimus et Rufinus, sed etiam et alios quos
ad vir sanctus zelo dei reprehendit Origenes
epistula qua ad Ieronimum non respondebat legenda

[Istepimus]

In sepulcro autem beati Jeronimi de quo supra scriptum habentur hii versus.

Hic dux doctorum iacet et flos presbiterorum
Sanctus Jeronimus sed celi laudis est minus ymnus
Hic lux districte catholice sue facte
Hic veniens aue desuper ut caue.

Inveni etiam a poetis ultra plura carmina annorum et secundum estimacionem meam xxx libros versus

Jeronimi doctor Latii clarissimus autor
Postibus ecclesie tenuit sua tempora vite
Quicquid enim priscis potuit conducere gazis
Substitit a primo post prima crepundia lustro
Agricole quod modo qui se devovit aratro
Fortiter excolunt quicquid ratione placuit
Horrum argentum Romam transmisit alumpnum
Que puerum grecas musas docuit quod latinas
Romanas autores ut perlustraverit omnes
Pertulit ingenue lustra palladis alme
Hinc sibi auctorum legit exempla virorum
Inter quod gorgone descendunt prima Minerve
Indole post clara statuens addiscere plura
Linguarum matrem didicit sacra scripta tegentem
Ausonie quod sue valuit resonaret Hebree
Ne de xpicolis plauderet Judea rebellis
Quod plures quod loquar sintagmate legis.
Barbaricum Syre iam tunc stridebat ymarre
Atque quod Caldee stridebat agrestia lingue
Hinc profert nova thezauro sepo quod vetusta
Reddat ut nemo sibi iam confligere ludo
De stadii meta referat qui munera leta
Augustinus homo toto notissimus evo
Exhortor addiscat alias quod scire requirunt
Et alii summi diviso climate mundi.
Trans mare querebant exhortari quod scire volebant
Maxima Roma suo que quondam invidit alumpno
Presule Damaso nunc gaudet harte ingenio

Quod facile capitulis lector cognoscere quibus
Nemo hominum vivit hic qui per singula norit

In publico vero domus istius ubi eius hystoria
pingi fecit hii versus habentur per dominum Fucasciu
Theobaldum compositi

Celestis doctor Hieronimus codice flagrans
Cum tibi Stridonem dederit terra fama Rome
Verbera sancta luis promotus cardine sacro
Corrigis errores falso tibi omnia vestis
Addidit hinc cumulus Bethleem petis ardua fi
Multis claustra viris sacros Ieronime libros
Transfers et codicis poliri spectacula regum
Hinc leo imbesit iussis obtemperat alinis
Lignea tulit raptum quem gemuit lectus quem reducit
Alta docens moriens presepe quam condis antro.
Te nunc Roma tenet te templo virginis ornat
Glorificans miris picturis in ordine claris.

Post hos versus ibi sequitur iste ympnus

Hec qui xpi decorant aulam
Summus sicut expertus fidei que doctor
Ut deum lingua resonaret omni orbe peregit

Post quam sacrorum studiis inherens
Rome sacratus rosso galero
Bethleem pergens emulatur linquit vestes inque.
Dum maditum veteris et Novellum
Quicquid archani carmine patens
Quicquid optimi celebrant Latini transtulit iste
Nec minus pandens aliena tui
Immo sit penna ipsa coruscans
Ne quis in sacro studio Zophie iam sibi credat
Horridas autem hominum subiunt
post quam ad ultos iuchos gyrasset
lingua qua gessit devinxit Leonem legifer albas

.b. Iussus est cedi ... flagellis
Iudice celso.

Dogmata vite moriens docebat
Angeli tollunt animam canentes
Roma translatum tenet inde corpus virginis aula
Redde nos claros radiose lampas
Esto qua terris titubaret orbis
Saturnum lex Jeronimi vocatus nomine vero
Gloria patri genitoque flamini
Tres coequales veneramur atque
Unus hic verus deus atque trinus omne per evum.

Hormam oracionum Jeronimi scripte commemorationis beati
Jeronimi quibus singulis diebus et horis
infra officium beate virginis utor sub anthyphona
sanctorum cum oracione que ad capellas et alias
que ad plures omnes dirigunt et quas extra horas
per singularibus suffragiis ut patebit de orationibus
ante in Missa ... non docebit et ulterius
illas reperiri tam fine formatas Ad matutinum

Aurea lingue arator dei credencium fidei
Aggerit hortum Jeronimi cum tota laudis
Matutinum nocturnum officium et quod votum
cordis tergere valeamus Christum ... et clamare
Assiste nobis quesumus lucis creator dei Ad primam
ut in veritatis luce que per beatum Jeronimum
ab errore et tenebris est divisa clare diverne
luce sic lucide opera ... luceam ... eternam
Beati Jeronimi doctrina et exemplo
credenti ... dei ut sit ... Ad terciam
templa et ... suarum per ... gratulantes
... beatam in vitam.
Concede beate Jeronimi clemencie sit deus talis sint Ad sextam
in nobis ... seculi ... subducti
in celis audire tuo conspectum ... patrem.
Oculos qui celum ... beati Jeronimi
doctrinis et meritis ... decorasti Ad nonam
dignare nos a viciis mundos sic preservare ut eius
per tue deitatis eterna visione fruamur.

Exaudiat vos Jesus Christus per quem sacrum [illegible] cuncta dixisti [illegible] ut vos in terris [illegible] et ad celestes consultatum faciat [illegible] **Ad Vesperas**

Fecisti deus filium nostrum Jesum Christum florere in matre virgine sic quod ut flores florum floribus afferrent nobis fructum **Ad Completorium**

Ad Salutem Mentis et corporis.

Gloriosus deus qui latus Jesum Christum ut [illegible] sancti vita presentis longevum [illegible] nos tibi [illegible] corpore sanos etate gaudentes et [illegible] ad gaudia paradisi.

Ad humilitatis opera

Humanasti verbum deus ad Jesum Christum nostram [illegible] operanda sit et nos ad humilitatis opera [illegible] digneris per quem [illegible] humana reportavit [illegible] in patria.

Ad Iter prosperum

Iterantibus vestri Jesu Christi qui [illegible] in terram prospere iter nobis deus [illegible] quod [illegible] et [illegible] quo tendimus [illegible]

Pro virtutibus Theologicis

Karitate ferventes [illegible] spe [illegible] certos et fide fortes. Jesum Christum precibus [illegible] nos [illegible] ut [illegible] fortiter tollerando et iuste distribuendo eligendo prudenter et temperantiam retinendo. In [illegible] calendario describimus **Pro defunctis**

Largitor gratie deus qui [illegible] defensione fidei per Jesum Christum tuos sanctos mortuos [illegible] nostros et amicos in [illegible] fide defunctos a delictis et qui lugent [illegible] et [illegible] liberatos tue [illegible] faciat [illegible]

Quia in principio operis et supra in hac parte pluribus
auctoritatibus de peritia trium linguarum et divinarum
scripturarum peritia dictum est, et in antiqua
legenda dicitur quod libros grecos et hebraicos
legens latine conscribebat et e converso et huic tamen
volunt quod credendum est contra quod in scriptis quod mos [?]
veritate fundabat et ibidem quod viri [?] utriusque [?]
patrum habebat et competens sum [?] delectaverunt eum sum [?]
Nunc extra [?] magistros habuit in scriptura [?].
In gramatica Donatum habuit preceptorem Donatum
et talem talem decebat habere.
In rethorica Victorinum ut dicit in prologo super Victorinum
Habacuc. In divinis vero scripturis habuit Gregorium Gregorium
Nazanzenum ut ipse dicit in expositione Isaie in principio
et in libro de viris illustribus ubi de illo loquitur. Appollinarem
Habuit etiam in hiis Appollinarem et Didimum. In Didimum
hebraico Baraninam ut patet in epistola ad Pammachium
et Occeanum de libris Origenis ubi sic loquitur. Baraninam
Dum essem iuvenis miro discendi ferebar
ardore. Nec iuxta quorundam presumptionem ipse me docui.
Apollinarem Laodicenum Antiochie audivi frequenter
et colui. Et cum me in sanctis scripturis erudiret
numquam illius contentiosum super sensu dogma
suscepi. Iam canis spargebatur caput et magistrum
potius quam discipulum decebat.
Perrexi tamen Alexandriam, audivi Didimum.
Multas ei gratias ago. Quod nescivi didici,
quod sciebam illo docente non perdidi.
Putabant me homines finem fecisse discendi.
Veni rursus Ierosolimam et Bethleem. Quo labore, quo
precio Baraninam nocturnum habui
preceptorem. Timebat enim Iudeos et mihi alterum
exhibebat Nicodemum etc. De Nicodemo dixit
quia legimus quod nocte veniebat ad Christum Ioh. iii
in principio et vii et xix in fine.

~~320~~

Habent et quendam fructum ex Iudeis lingwe peritis.
Et que ad Rusticum ultimo monachum scribit.
Dum essem iuvenis et solitudinis me
deserta vallarent incentiva viciorum ardoremque
nature ferre non poteram quem cum crebris
ieiuniis frangerem mens tamen cogitacionibus
estuabat ad quam edomandam cuidam fratri
qui ex Hebreis crediderat me in disciplinam
dedi ut post Quintiliani acumina Ciceronis
fluvios gravitatem Frontonis et lenitatem
Plinii alphabetum discerem stridencia anhe-
lanciaque verba meditarer. Quid ibi laboris
insumpserim quid sustinuerim difficultatis
quociens desperaverim quociensque cessaverim
et contencione discendi rursus inceperim
testis est consciencia tam mea qui passus sum quam
eorum qui mecum vitam duxerunt. Et gracias
ago Deo quod de amaro semine litterarum
dulces fructus carpo. In prologo
vero Danielis hoc reperies sic dicit. Michi
videtur studiosus multum Hebreos expensis
reperisse disciplinam quam Caldeos. Et ut verum
fatear usque in presentem diem magis possum
sermonem Caldaicum legere et intelligere quam
sonare. Quanta autem cum difficultate
retinebatur lingwam Hebraicam ipse scribit
in epistola sancte Paule. Hebream
lingwam quam ego ab adolescentia multo labore
et sudore didici infatigabili meditatione
non desero, ne ipse ab ea deserar.

Per decursum temporis libri multi fuere
compositi circa plenus qua loco alio
memini noto in speculo hystoriali libro
XXVII capitulo XIX. Clarius aliisque auctores
scilicet usque ad principem Theodosii xiiii anni decursum
ut describitur in libro virorum illustrium
ad finem. Et post prodigium super laudes
Jeronimi hec summa vel liber ipse pro pluri[bus] in
notum amplectitur et pluribus constat. Laudatur
igitur Aprarius. plenus. et Claruevallis. Vitalis. In hac
certe et ultima parte operis in alias [illegible]
sub dividitur. Epistolarum primum secundum librorum illorum
distinctione nomina scilicet Aprarius dixi quia primus qui
per seriem sub [illegible] ad et de per alphabeti
ordinem ordinate quecumque que pertinent ad certas
partes singulorum. Dampnum et ceteris vel diversis
ut de hebraicis nominibus. De hoc autem perfecto et
praedictis. Eidem autem ordine sub dividitur que
pertinent ad ceteras ut Eliduum. Dominicum et alias
Ceteras autem pertinent ad libros ceteros ut Mauricii
Abdiam et plures. Mixtim comprehendi in quantum
ut scientiam [illegible] subiunguntur. Plenus dixi Plenus
quia multis supplevit illa capitula non comprehensa
et composita quibus debuerunt ut dubius inseriam
de quo vide infra ad Clarevallensem in tytulo.
Clarius dixi quia Epistolarum primum et librorum Clarius
primo per litteras de et fine per litteras et ordinate
distinctionem et continuatas materias simul
comprehendi locum scilicet unde designo de Epistola
illa quomodo vel libro fiat mencio in suorum
contextu voluminum. Vitalis dixi quia super Vitalis
Epistolas Sermonum et libro quarto vel primo et
fine unum notabiliter admonens vim, ut ea apud eum dicta
et non sit grande volumen vel summarium quod
perfectus est parvulum librorum. Item non est quod videat
inter duplicatum Davidis Jeronimo super Ezechielem libro x
in principio

Cap. Molesta est tam dictandi quam legendi infinita
congeries verborum quia et sicut brevitas laudabilis sic
et prolixitas culpabilis fiunt ad devitandum [?] et
propterea causa brevitatis vel circuitus omissa
quasi verbum aliquid et excerpta notabilia. Nam
ut dicit ipse Ieronimus in secundo super Amos apostoli non
eodem sermone eloquium vestigia in paucis describens
veterum testimonia. Laertius ac curiosus satis expo
sitionem exquireret in opere hystoriarum l. I c. X
Zacharie et predictis Ieronimus scripsit ultra quinqua
ginta [?] in volumine doctorum fuere transcripta que sic
illa in fine prebuimus. Et licet ut ibi patet
Pierium [?] multa attribuit Ieronimus scripta que transtulit
Ego in libris translatorum per ipsum notabilia h[?]
non paucum aliorum [?] non sua sed aliena translata
nos per totam bibliothecam certos flores
colligere oportet quod mox [?] duplicatur
contrariatur primo quia non omnibus que vel
multis sed nullis vel paucis nota propono [?]
dispono secundo quia brevitate ad quam
conor hostis efficiar et translatas eius paucas
nominando notifico. Quod patet ipse dicit in libro
virorum illustrium ubi de ipso loquitur transtulit
Libros Dydimi de Spiritu sancto quos post presbyterum
inchoaverat sed in Babilone incepit quinque [?] quidem
et fuit non ignorare [?] Hieronimus. Item transtulit
Tractatum Origenis super Cantica qui incipit
Quinque [?] ... et fuit. Qui est hanc [?]
et glo. Item Eusebii omelias XVII super
Ieremiam [?] que incipit ... [?]
que est ... [?]
nobis sed ... [?] XIIII super ... [?]
que inchoant ... [?]
... [?]
Item ... alias XVI super ... [?]

Sicut in Romanis dicitur. finis imposuit ipsi glose
in festo sancti Remigii. Item epistola Epiphanii
ad Johannem episcopum que incipit Domino dilectissimo.
et sunt in ea errores. Item Victorinus super
Apocalypsim qui post prefacionem Jeronimi incipit et incipit
primo in libro [illegible] et sunt. Item Clementis
[illegible] secundum que via iusticie placuerunt.
Extat autem in Francia diocesis que ad notabilium
auctorum scribenda inquiritur hec dicitur idem et non
sicut diversa premia cum originalibus ut hec opus
per se vero hec opus videtur. Item post primum
et sunt in hiis que sunt sic [illegible]. In reliquis
tam nobilia si alia signa non pateant, sub una
littera signabitur ut allegata possint citius inveniri.
Protestor autem me non ignorare quod complures
libros licet sint utiles non sublevo. Scio eciam illud
quod offerendorum vel inserendorum obmissione facile
reprehendi [illegible] vel excusacionem [illegible]
studeant scribis sed quod sibi in paucis annis labore
consulitur. Testatur eciam Persius quod impossibile fuerit
unquam votum implere. Licet omittam quod licet
Vincencius in Hystoriali speculo ubi omnes multos
expressit tamen valde paucos complexerunt.
Ego vero [illegible] que predicto illum omittam.
Thomas vero qui Manipulum florum composuit
dicitur Iohannes plus quam [illegible] cum quo originalia
librorum puto fuisse [illegible] ipse enim in
aliis dictis quibus fuit et [illegible] nichil
posuit. Videtur plus movere [illegible] omittit
Epistolas [illegible] eciam illas quas frequenter in aliis
passibus nominat. Item [illegible] libros
in fine deposuit [illegible] sub [illegible] super illos
ponit et reliquos solos xvi. In quorum eciam
aliquibus in descripcione [illegible] falsitatem
invenimus. Item eciam attribuit Iohanni [illegible]
cum [illegible] et [illegible] et [illegible]

Manipulus flor[um]

Et post primum peccatum gaudet nobiscum et fuit deus pater cum nobiscum. Claudianum et solitudinem non peccata constitu[illegible] merere non potuissem [illegible] de voce [illegible] et [illegible] gaudeo sicut nec [illegible] frater Bartholomeus de Urbino ordinis heremitarum qui Augustinianum composuit, per quem dictorum Augustini [illegible] in suis materiis [illegible] [illegible] Michi exemplum illius sibi notam [illegible] que fuit Augustini intitulata sub nomine libri de [illegible] dictorum [illegible] quo [illegible] [illegible] finem imposuit. Quoniam [illegible] patrum lector presentis huius operis [illegible] ingrediamur.

Diffinitio fidei Symboli et Nicaeni Concilii

Credimus in deum patrem
Hec est fides [illegible]

Credimus in unum deum patrem omnipotentem omnium visibilium et invisibilium creatorem. Hec dicta non ambigua sunt sed [illegible]. Nichil in trinitate subiectum nichil [illegible] nichil temporale nichil imperfectum nichil minus nichil inequale.

Expositio fidei ad Damasum papam

Credimus in deum patrem
Hec est fides [illegible] quam probabat
quam [illegible] est fides
futurum tamen esse [illegible] sed [illegible] diversi [illegible] per modo [illegible] peccatorum et [illegible] vel cum Pelagianis. C.
Item liberum sic confitemur arbitrium ut dicamus nos semper dei indigere auxilio et tam illos errare qui cum Manicheo dicunt hominem peccatum vitare non posse quam illos qui cum Ioviniano asserunt hominem peccare non posse. Uterque enim tollit arbitrii libertatem. Vel ad Thesifontem. C.

Nichil quidem fidelissime pater laudabile ad sciendum divinitatem
tatem non est impedius quam nec ydoneum sciens
non esse absque periculo ulterius tendere longius
tentare et opere committere videtur. In cuius vigilanciam
depereunt ut nobis et omnibus qui hanc: J. B.
Aut quod credat deus fide quod suscepimus custodiamus
usque consumato opere Christi instar apostoli communis
et inveniri inter eos qui resurgunt in vitam eternam
liberari vero a confusione et obprobrio eterno
per Christum dominum nostrum per quem est deo patri omnipotenti
cum spiritu sancto gloria et imperium in secula seculorum amen.
Scio nichil est quod in hac gente fieri possit si non
credulitas antecesserit. Prominet exemplum de
ingressione Naaman qui credidit posse salvari.
De Sunamite qui credidit fructum posse parere.
Subdit de ope plus in Matrimonio. De ope predicandi
in pueris qui scole tradit. De virgine Marie
vel dominicum corpus quod operat obediendum.
Hec autem dixerit propter paganos obiectores fidem
nostram in scola credendi presumpcione consistere.
Ite Dicunt ad aures sanctum id est cum de sanctis eos
intelligas sive unicum sive trinum sive simplicem sive ullum
ad inspectionem visibilium incorporeum ineffabilem
incomprehensibilem. In quo nichil ad incrementum nichil
recedit sit. Sine auctore est illud quod auctor
est omnium. Pronunciat autem Sto me latet
illa summa sapientum que ad modum dicit quod de
deo eciam vera dicere periculosum est.
Ite Quomodo deus pater genuerit filium nolo discutiendo
Nec te curiosius ingeras in huius archani profundo.
Ne si forte maiestatis lucis fulgorem perniciali
presentaris conspectui qui mortalibus concessus
est per dans aspectum. Vult si petivis in hac
omnium genere intencionem tibi rationem que nostra sunt
que si valueris comprehendere tunc a terrestribus ad celestem
a visibilibus ad invisibilem procedendo.
Prosequitur et applicat Eusomnodo Meus queritur ubi
et qui sit mea memorie spiritus que fons generat
fluminis et rapidum fluentium quo ignis queritur
splendores et vapores.

Item Cir. de . dus est deus est pater. unica filii sui
non dispendendus nostra cum phus est suus de
creatura deum disputare ipse aut pater dixit
hic est filius meus dilectus
Item unus in deo non nisi per primitatis est nomen
Sicut quod unus sol per totum tempus dicitur
quia alius non sit.
Item legimus in libris Moysi quod Ausees Nave filius
cum electus esset dux populi quantitate nomen de
Ause Ihesus augmentatus est
In prologo super Iosue legitur quod hebrei Iesum
Item Sicut in rebus perferatur i. Nave vocant Iosue.
exempla. Non per aliud plenitudine sermonem possent allegare
sed tamen partes per quam videntur usurpare plenitudine
facere [illegible] et opponit exempla Exemplum
que dicit sola regina celorum fecunditate et [illegible]
Item Sunt [illegible] i. misse in mari
ut opinor consilii i. adulte etatis sit femina
Ecce de femina ii. virum habent
et de apibus ut in ad [illegible] iii. non sit vero fili [illegible]
feminae [illegible] procreando et [illegible] ista ut dicit
[illegible] mulieres [illegible] et [illegible] mundi
de gentibus qui credunt Minervam de cerebro
Iovis natam et liberum de ipsius femore
et plus quod difficilior est quod Christum natum de virgine
Item [illegible] datu i. quod credere nolunt
quod possibile fuit deo [illegible] et parere [illegible]
[illegible] divinam maiestatem turpe per genitalia
[illegible] ut dicit non putruerit pollutus vir
et [illegible] per [illegible] qui [illegible] in
luto [illegible] [illegible] ut illum
liberaret a morte. Item [illegible] de sole [illegible]
per [illegible] et de [illegible] qui non polluuntur de [illegible]
[illegible] per quem [illegible]
Item [illegible] duas impossibile [illegible] adicit [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] ad [illegible] f. 6.

Item eciam sunt magna que credenda sunt tutis documentis
et indubitatis testibus indigent
Item Anima ergo fons peti et mortis de muliere prima
que facta prima Adam costa processit et ideo fons
redempcionis et vite de scdi Adam costa prodiret
Item hec pauca de multis liberaliter cum studentibus
plura contrariari non possum Hec dixit quia
Resurrecciones Christi per veritates auctores planerent
Item Ubi non de dignitate sed de [illegible] est sermo // Creature 19.
vel de misteriis fidei proposuit non additur et sic creature
a creaturis sortiuntur. Dic ergo credendum potius
Ecclesie non ut deum sed ut deo congregatum.
Item postea numeros librorum novi et veteris testamenti
quos dicit canonicos et subiunxit quod libri Sapientie
Ecclesiastici Judith Thobias et Machabeorum
non canonici sed ecclesiastici sed maiores dicti sunt
sic dicit hec nobis ut dixi a patribus tradita
oportunius nobis visum est hac in loco designare
ad instruendum eorum qui prima fidei elementa
suscipiunt ut sciant ex quibus sibi fontibus verbi
dei haurienda sit parola.
Item De Remissione peccatorum sufficere debet solum dulius
Alius eius concessit aut concessit sequeretur ecclesia nodulis
gravem penitentis est cum ipse tercium penitentis liberalitas
descrecioni non sit obnoxia ter ab hominum singula
dispensat quam largitur.
Item Resurreccionis [illegible] angelorum habet consentaneum
sentencium ut quam de terra resurrexerit non iam in terra
sed ~~[illegible]~~ permanebit sed in celo cum angelis vivet
quos in celo [illegible] vite sorte admoverit.
Item Circa questionem augustinus dicit contingentes
ut dispersum eius minutis pulveris in suo corpore
colligi et reparari posse non credas aut credas
mirabile ingenium diversitas in profundo terre metallorum
venas rimari et artificis cuius super vidit quod
impetus terra punit Cerendum ei qui fecit homines
Item Quod libri absurdum est quod hoc contra patet
quam in videtur si eisdem membris quibus tam in corpore
animale constat ipsum anima corpus in corpus spirituale
creditur

Tractatus fidei credulitatis conversacionis et vite xpianorum

Q[uid] aliud [illegible] in [illegible] sic [illegible] Eiusmodi magisterium
firmavit ut non solum [illegible] nos credidisse
sed eciam [illegible] minus et [illegible] professe
sunt. [illegible] nil aliud ad fidem [illegible] credi
[illegible] nisi Jhesum xpistum filium dei et ipsum [illegible]
[illegible] ipsi et [illegible] [illegible] in [illegible]
eius. [illegible] sicut per legem et prophetas [illegible]
[illegible] quibus maior est labor tali [illegible]
[illegible] ordine ut ydolis et voluptatibus [illegible]
Item [illegible] parte corporis [illegible] [illegible]
[illegible] in potestate [illegible] ut [illegible]
ut [illegible] [illegible] ut [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut huius [illegible]
Item [illegible] et [illegible] [illegible] animi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible]
Et in paupertate non [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] aut [illegible] aut [illegible] aut [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Non [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vide [illegible] peregrinus [illegible]
Item [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
corpore [illegible] et pauperes [illegible] et [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libera [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clamorem
et paup[er]es [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] et
[illegible] id est vir et uxor [illegible] [illegible]
[illegible] sicut xpus ecclesiam [illegible] [illegible]
[illegible] pudore et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] aut [illegible]
non [illegible] [illegible] Eius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] Aut [illegible]
[illegible] [illegible] viro [illegible] [illegible] [illegible]

et nosse ipsi quod erimus. Non enim ad impediendum
matrimonium explicat deus sed ut hominum placet
obsequium dixit propter filios educandos. Verendum est
non largus non vinolentus non supplex verum etiam
in patrimonio. Maior est virtus ... necesse pudica
non feminea feria perdens non ut virtute animi
et continentia vires infestissime vincuntur.
Item pueris aliud possunt insinuandum et alio audiendi
desunt ipse qui non semel possit cum educari
diendo ut inveterata simplicitati coniugat dilectionem
Item cum ipsius dicit per quinque ... sicut ipso vero curam
regnum dei ... cum dicat volens nulle dubium
fore tradens huius capita ... vero in terris
non deserimus quibus celestia dantur.
Item in eo maiora quibus potest in quo attendere
agit aut vult. Moneat ergo filios ne
contemnat offensus ne exasperet. Iubet ut
... pastoribus ut non murmuret. Vt bene
ut ne sit sub dolus vel transgressor et ut in rebus
malis suis ... ingenium regenerator ut
non pereat agricola ut annonam non
capiat. Opifex ut non illudat aut fallat.
Item duplex est ... appetendus alius
Item plurimi consistentis ... fugiendus
ebriosi ... superbi ... iracundia magis
inflati ... maledici cupidi timidi
multum ... placatus et indices contra
qui se ... magis ... sermones Mathei
Item turpe est dicere ... fieri non
possit ... 32 q 4 in eo.
Item ... est ... qui ... mediocrium
officium malis affectibus subiciat et cogitantur
a toto neque ... consistit.
Item parum est omnino ... et possessionum tollerancia
et opportunitatem omnino sine proprietate ...
servire habet spem ... est
... omnino ... quod in ... habeo
... quam ... /

Iusticia est singularum rerum et personarum equissima
dite punisso sedis aplice & fide distribucio
pe et delectat subditum Magister caritas
consumacio omnium mandatorum hinc omnis perfectio
quam qui tu habuit omnia habet sine hac
in aliis erumnet imperfectus [illegible]
capitulo 22 diliges deum et cetera tum ie et quod ubi sequitur
in hiis duobus preceptis tota lex pendet et prophete
subditur videlicet in sola namque legis tantum
pendet hac autem exper usque ad finem.

De Essencia trinitatis alias deitatis et dictis de deo translatis Alias intitulatur de nominibus dei Hic ponit [illegible] de quo dicitur Sacerdos dei etc. hic habetur capitulum

Omnipotens deus pater et filius et spiritus sanctus
unus est atque trinus
Pro quibus dei est in dei subiecto clare et
puriter et plenior intuitu et se manifeste de
Item super omnia quippe est regendo continendo
atque imperando subiectis omnia sustinendo atque
portando non pondere labore sed infatigabili virtute
Item Ubicumque sacra scriptura sparsim per diversos
libros in deo motus anime vel humana
membra describit i. caput capillos oculos
palpebras aures os labia cor linguam
ymaginem utrumque manum dexteram sinistram di
gitos sive digitos brachium alas scapulas
posteriora pedes Item motus autem irarum
furorem zelum odii penitenciam recordacionem
et huiusmodi talia non carnaliter nec hystericum
a recte intelligentibus sumenda sunt Sicut a
Iudeis et plerisque hereticis carnaliter sapientibus
qui deum corporeum atque localem estimant
sed spiritualiter omnia intelligenda sunt Vel quod ego
ad deum humana membra seu motus anime more
humano [illegible] procul dubio in corde pro
[illegible] omnia perdita et in omni stricta sunt
intelligi debeant de singulis superiora [illegible]

Ad Augustinum Apologetica p^a 1

Domino vere sancto etc. Cum a sancto fratre meo
vere sancte et beatissime pape
Non quod tibi sed quod auctori auctor reddidit et si ipse
est reddidisse. Multo maioris fuit provocasse vide si in c
Item Sit inter nos pura germanitas et deinceps
non questionum sed ad nos caritatis invicem scripta mittamus
et in campo scripturarum sine nostro invicem dolore

Ad Eundem ut amicus servat .2. c: laudamus 2

Domino et vere sancto etc. In ipso profectionis articuli
volumine publicum est quod vos lassus fecerit figit p.d.
Cristus scit hec dictum quia utinam mereremur complexus tuos
et collatione mutua vel doceremus aliqua vel disceremus
In alio libro fuit supplicem te salutat.
Item Absit illud tanto rancore studii in scripturis
disputationum existimare ut vel nostro eundem
errorem vel alium scriptorem reprehendisse doceremus
Absit autem a me ut quicquam de libris beatitudinis
tue attingere audeam nec aliud. Sufficit enim
michi probare mea et aliena non carpere.
Item puerilis est iactantie quod olim adolescentuli facere
consueverant accusando illustres viros sua nomini fama
Item In scripturarum campo iuvenis senem. c: querere
non sciebas. Nos nostri habemus tempora et cucurrimus
quantum potuimus. Nunc te currente et longa spatia
transmeante nobis debetur ocium.

Ad Eundem super missa epistola arguendo in 3

Domino vere sancto etc. Crebras ad me epistolas dirigis.
Vale mi amice carissime etate fili dignitate
parens et hoc a me rogatus observa ut quicquid
michi scripseris ad me primum facias pervenire.
Non De Camarina amica tollenda suspicio et si
non amico quasi nec alteri sit loquendum
Item Ego quondam miles nunc veteranus tuas
et aliorum debeo laudare victorias non ipse rursum
effeto corpore militare.
Item Non sum tam hebes ut si diversa senseris
Item hec scribo quia te pure c: me lesum putem
diligo et nil in mente retineo quod distet a labiis
Item Ut in defensione mei aliquid scripsero in te.
culpa sit qui provocasti non in me qui respondere compulsus
c: sum vide s. prima.

Ad eundem super tribus eius epistolis m

[illegible] tres simul epistolas immo libellos
per dyaconum Cyprianum tue dignationis accep-
pi et questiones [illegible] veteranum in mili-
tiam non rogas et de [illegible] publicare. Tu qui
iuvenis es et in pontificali culmine constitutus
doceto populos et novis Affrice frugibus Romana
tecta locupleta. Michi sufficit cum auditore et
lectore pauperculo in angulo monasterii susurrare.
Ubi fortissimos milites [illegible] bella [illegible]
et ante [illegible] qui possit arma capere.
Item Tempus omne non subito et ut nos [illegible]
veniam supplex rogo [illegible] queris [illegible] Christi
et ad [illegible] / si meum errorem
intellexero et cetera.
Item [illegible] salutares officia [illegible]
[illegible] apud [illegible] blandicias quibus [illegible]
[illegible] ad ipsas causas [illegible]
Item liber de illustribus viris vel potius de scriptoribus
ecclesiasticis appellandus est licet a plerisque [illegible]
de auctoribus [illegible] inscriptus epythaphium [illegible]
Item Si me reprehendis errantem!
patere me [illegible] queso [illegible]. Scribis
[illegible] et tu me errores [illegible] hec
[illegible] tu veritatis [illegible]
[illegible] et cetera. Ceremonias Iudeorum
perniciosas et [illegible] Quicumque
sive ex Iudeis sive ex gentibus fuerit in
dyaboli baratrum devolvitur.
Item frequenter [illegible] in longum [illegible] intelli-
gencia [illegible] ab imperitis [illegible]
Item [illegible] veritatis [illegible]
[illegible] Augustinum quo
distinguerit [illegible] aut obscura
fuisse ac manifesta. Per id [illegible]
[illegible] plane [illegible] illud
[illegible] valde pulcre [illegible].

Ite Gr in lege no placet Nemo compellit invitum
bibat vinum vetus cum suavitate et nostrum Musta
Ite dicis me in dampnum male ... contempnunt
inspirate et quod est illud subtilitatis dicens
michi occasionem salutis mee Ne quod dixeris
me ... solvat ... ad ... et ... 2 h

Ad eundem de duobus libellis v 7

Venerabili pp(atr)i etc Duos vigiles fratres ... plerumque portitores habens ob frauden ... amicissimi
verte, quicquid dari potuit et summo ingenio
de scriptura ... a te positu
Aut ... est atque ... est
... Ceterum ... hera ... inter nos ... de animi ... ipsum ... statutum est te
amare ... questi
mea defendere ... Cetera et in dyalogo quem nuper
edidi tue beatitudinis ut dignum fuerat recordatus sum.
Ite ... habeat facultatem ... foras expulsa maneat.

Ad eundem pro recommendacione presidii dyaconi vi 6

Damaso ... etc ... litterarum ... habeas ... reliqua ... quibus honorem
... et ... ingenio
... patet ... ad ... patens ... cognoscere

Ad eundem de heresi ... vii 1

Damaso ... etc ... beatitudini tue ...
... venerationi ... et ... in te ... salvatorem.
Beatissime pp(ate)r
... ardorem ... liberavi de
... cum ...

Item Te omnes heretici detestantur et me pariter persequuntur
odio ut quos gladiis nequeunt ratione interficiant
Item Inviolatum et mei Memorie te Christi ~~clementia~~
digni clementia tueantur

Ad Eundem de Eodem viij

Nulla utrumque parte claudicavit Nec frontis terminis
inclinavit habentibus assertionem erroris pristini
predicandi nec habent libertatem.
Et ibi similiter perit semper tum.
Nota Capta Iherusalem tenetur a Nabuchodonosor
Nec sermone vult audire apostolica quem parens
Egyptum depopulavit ut mortuus in temporibus i.
humilibus vel adversis vult super Navem et
qui interpretatur confirmatur hec confirmetur et.

Ad Eundem et Alipium de heresi celestina

Dudum tunc sancte memorie [illegible] Innocentius presulatus
qui huius sermonis est portitor
Wegbertus petitis
Celestium in vero dampnatum est se fieri posset alios
columbe vestris apportabimus impleremur
Item Nobis auctoribus heresis celestina ingula
est que se inferat cordium [illegible] quam licet
superatos et disputatos se senciunt Veneram cordium
[illegible] [illegible] tenent et qui solum possunt Nos adhuc
per quos putant se libertatem dicunt heresis
perdidisse.

Hec sequitur Epistola ad Celestinum que ponitur [illegible]

Ad Crastinam Commaterteram

Iohannes Sophius et Eu[illegible]
Epistola nec habet cum littera sint absolute
Apostolus dicit Sol non occidat super iracundiam vestram
Quid agemus in die iudicii super quorum ira non
unius diei sed tantorum annorum sol testis occubuit
Item aliud in cathedrali pre dominis [illegible]
debita [illegible] et [illegible] discordante
cum [illegible] dispendium ad factos

Ad Celanciam Religionis causa Uxor virum dimittat

Epistola in quibusdam habet nomen sicut in prima littera
distinctionis maioris non est dispositio. Est autem
Sancti [illegible] Parisius reperi quandam epistolam fratris
Guigonis maioris prioris Carthusiensis cuius
grandis opus perdurat in ordine et post medium
illius suscriptum apud Carthusiam fore [illegible]
qui scribens ad [illegible] fratres asserit quod
epistolas attribui Ieronimo. Que non fuerunt ipsius
quas singulas in processu signabo. Inter illas autem
ponit istam licet cum quidam ut Notabili stilo conscripta
Dicerem [illegible] ista non expresse in speculo historiali
allegata in principio huius partis [illegible]
debeat illam includere sub lxx epistolis quas sine
expressione allegavit in fine. Item [illegible] Manipulus
florum composuit sub [illegible] non expresse istam allegat

Tacitus scripture volibentem sancta est Esse pudorem
quo gloriam invenimus et gratiam Rursus pudorem
que peccatum parere solebat
Non [illegible] sufficit [illegible] confessus est.
Tam [illegible] peccatum et tunc pro [illegible] non satisfacere
quod aliud est quam perfectum aliquid non amare.
Item aliud tam suspendit tam ingratum iudicari
quam adversus eius [illegible] voluntatem / a quo ipsum
vivere accepisti / quam illius precepta despicere / cui semper
aliquid emptum [illegible] habeas [illegible] remandare.

Avaricia enim obturat viam delectum et qui perfecte amat totum per amicitias vendiderit voluntatem

Item Nichil est impressius caritate. Non virgo non vidua non nupta ab hac impressione secura est in quocumque gradu vel ordine. Equale periculum est vel prohibita admittere vel iussa non facere. Maiorum periculum progreditur

Item Non tamen recte ad … que cum prava fecunditate

Item Maximum periculum cupiditatis impleuit quam illi nocuit

Item Stultus non potest vinum placet nocuit qui nocere disposuit

Item Cyprianus nobilis et insuavem … piam. Sunt nimia facit vicio et consuetudo, que si in partem alteram transferatur nascitur sicut scriptura dicit Seneca

Item Amicum est ne quos durus … Iustine levius veri … habet nos tredimus eos … gerimus

Item Nichil cernit mutuum quod seruit veritate. … errorens

Item Tanta reprehendendi libido multos homines invasit ut eorum qui prius ab aliis laudibus … in istud tamen quasi in … dyaboli laqueum inciderunt

Item Vel tamen inquietat animum et lenem et mollem facit mitem, sicut facile rude et obtemperatur.

Libera semper tranquillitatio mentis assit. hoc sepe amicos facit inimicos, concordes enim et eciam dulces ~~animos~~ animos maliloqua lingua dissociat.

Item Isto maxime tempore regnat adulationis vicium quod ipsum est … humilitatis ac benivolentie loco ducitur. Et ita fit ut qui adulari nescit aut invidus aut superbus reputetur. Est sane grande et subtile artificium laudem alterius in commendacionem sui et decipiendo animum sibi obligare decepti. Et fictas laudes ~~…~~ certo precio vendere que tanta levitas et vanitas relicta ipsa consuetudinem alienam exprimit semper et sua inventione et illusione … procedit accipere vult ad Rusticum

Item Tantus sit in te veritatis amor ut quicquid dixeris iuratum putes

Item Nichil est quod nos ita deo et hominibus gratos faciat quam si vite merito magni humilitate … inferiores simus

Aliud est virtutem habere aliud virtutis similitudinem. Aliud
est verorum umbras sequi aliud veritatem cultu et favore
est illa superbia que sub quibuslibet signis latet
Item Sola apud deum libertas est non servire peccatis
Summa apud deum nobilitas est clarum esse virtutibus
Item Sic oblivisci tuum quod omnes operum gratia sunt
salute et esse inveniatur deterius quam per unum omnes regnum
Item Aliud preest ieiunare corpus abstinentia sed
animus intumescat superbia quod laudem meruerit
et palore ieiunii si laudi sunt in mentem. Aliud
virtutis habet precium non liberum et ira alterius odio
inebriari tunc pellaria est abstinentia ad animum
Item Minus ieiunatorum qui est maledicus et vanus
et abstinere unum sentit anima esuriente rusticam liberum
Item Beatus ille qui totum scilicet et carnaliter disposuit
animam suam ut et ipse aliquid sinister fingi non posset
dum adversum obtrectatorum libidinem pugnat nimis
magis. Nec fingere quisquam ausus est quod nullo
Item Frustra invisum obtere qui putat esse ardentem
tatoribus nostris si eis obtrectandi pratum nostrum
Item Pulcherrime quod est in altum pectore et versus
eius sit gratia devotio, sed vix offerat rem duorum
Item Fidelius est et pietas observare est quod ab amore
eius a metu accipitur.

Ad C. Cyprianum Exposicio psalmi lxxxix

Fateor mi Cypriane sancte presbiter. Aliter incipit
Prius te Cypriane presbiterorum studiosissime.
Sicut deprimitur humilitas nectitur prima ... superbia
consilium et auxilio disserit. Vide quod peregrinus ...
Plerique aiunt solet ut maior sit intelligere diffi-
cultas in eorum explanationibus quam in his que ex-
planare temptantur et cetera. Simplex et pura explanatio
non docetur gloriam in multiplicatione sermonum sed legentis
Item Habet sanctus spiritus ... qui debet intelligentiam querere
tendendo ut omnes psalmi qui eius sunt titulos non
habent his deputentur psalmis quorum patres esse
noscuntur et cetera. Errat qui omnes psalmos David
arbitratur et non eorum quorum nominibus sunt inscripti.

Item Cum sevierit tempestate pontus vel tellus quam refugium
clamat hostis persequitur ad latebras rerum confugit verum
videtur tam sole quam pulvere quam umbre solamen si sempiternum
beatum sanguinem hominis sicut caput regis patet prius
Item Sicut mane viret ut herba id est virore distinctis
floribus ornatus blanditur oculis contemplantium paulatim
que marcescens speciositatem perdit et in fenum quid
convertitur sic etas hominis currit in pueris floret
in iuvenibus viget in perfecta etate viret et repente
dum nescit marcescit caput rugatur facies cutis que
contracta contrahitur et id est hec cum longevus fuerit et
mediocris ut velud quondam pulcherrima femina ad tantam
veniat feditatem quod amor in odium convertatur
Item Beniamin interpretatur filius dextere
Item Egregie dixit Tullius tam tempore amicitie
quam adhuc non se vero plus amare nunc suspicetur
Idem in epistola ad Ageruchiam
Item Cum celestia recordatur se esse mortuum conspicit
Item Ovidius in angustia constitutus est id est putat et ad futura sustinet
serviens deo et videt angelum
Item Cruciatus in hac seculi procellis premuntur pene.
Innumeris potentiis et morborum cruciatibus fuerint
afflicti tantum post reparatum in futuro maiora premia

Ad Cromatium Jovinum et Eusebium de Bonoso.

id est consequentur

Non debet carta dividere quos amor mutuus co-
pulavit quam potius si rei conditio pateretur cum
uno litterule apice nomina indivisa ~~[illegible]~~
Ecce plebe partes complectitur totius desiderii id est complendi
nostri urget loquendi preproperus sermo confusa [illegible]
Item Ruffinus mihi reliquit abeundo desiderium id est cum
quam attulerat veniendo letitiam Nunc cum vestris litteris
fabulor illas amplector et ille mecum loquuntur
Item Cur tot intercurrentibus spatiis maris atque terra-
rum tam parvam misistis epistulam cartam defuisse non puto
Egypto ministrante commercia et si Ptolomeus maria
clausisset tamen rex Attalus membranas a Pergamo
miserat ut carte penuria pellibus pensaretur.

Unde et Rhemensium nomen. Adhuc usque dux senatus
est. Sed dictus Bonifacius fortassis ad longam senium
vite vix pervenit. Si nos aliquam comparationem
de teneris illius verbis maior est mentis desinunt
duo aut tres pervenerit. Id ergo ... ueniremus
Ex quibus volo ... magis culpare tarditatem quam me
condempnare ... Facilius enim intelligentia cuncta
Item Ego in petitorio id est quod amor magis
meorum ... Dominum de ... clamorum
expertis ... Item ... ad floridum b.
Item Ego et aut ... poeta ... tota
Item Nostris puellarum animos plures id est timeo
... intelligendum esse ...
Item In mea patria ... est quam ... est
Item ... sapiens ... ad ...
... ad lampades ... spes ...

Ad eundem et Eliodorum de   i. Cromatium
Infancia salvatoris de quo libro sit mencio in
Cronica Romanorum pontificum ... ubi ... ponitur
... liber ... quod ... ponit
... apocrifus ... historia li. 1 c. xx
Dominus ... scriptis ac libris ... virginis ...
... quidem fecit ... arripit
quicquid ... perfecerit sed in
veritate ... quod ... innovarentur
Item ... hunc libellum ... superaddere
sed ad ... fallunt ... Mathei
atque ... in quo ope ...
... temporum quam ... heretici
Ad eosdem de Martilogio. i. obviam
cepressent cum quod Theodosius Gregorium Cordubiensem
Episcopum commendabat quod omni die plurimorum martirum
in die aut natalicia venerabatur rogabat eum
... ut de archivis Eusebii Cesariensis gesta
martirum eius dirigeret ut posset ille officium Dei
martiribus exhibere.

Cromacio et Theodoro episcopis Jeronimus
Constat dominum nostrum omni die martirum suorum
triumphis coronari quorum passiones a sancto Eusebio
Cezariensi episcopo scriptas reperimus
Et imputato fastidio vestro de omnibus sufficiat lectoris
Cum Constantinus Augustus in Cezaream Palestine
fuisset ingressus et diceret peteret sibi ut
peteret aliqua beneficia Cezariensi ecclesie profutura legitur
Eusebium respondisse suis opibus ditatam ecclesiam nulla
petenda beneficia necessitate compelli sed sibi tantum desiderium
exstitisse ut quicquid in republica Romana gestum est
circa sanctos dei a diversis iudicibus per succedentes
sollicite perscrutarentur ac perquirerent et qui martires
vel a quo iudice in qua provincia vel civitate
qua die qua passione perseverantes suam obtinuerint
palmam de ipsis archivis sublatis Eusebio regis
iussu dirigerent quod factum est.
Item Hugwicz Memoria et dicit festa confessorum vel
inter dignitatem prohibere mortem? Rome et
memoriam habentes fore credantur cum diebus omnibus
plurimorum nomina festivitates fuerint celebrate. Subdit quod
Anglicis diebus conscripta erant nomina plus quam sexcenta
milium atque quinque lectorum cum in Januario? singulis
et breviter aliquibus solidis continuat

De Cronica Jeronimi presbiteri de Eusebio Cezariensi translata

Eusebius Jeronimus Vincencio et Ga-
lieno suis salutem. Apud quod pendet admira-
cionem eius desperavit. Iohannes presbiter non re-
finis vero presentis. (latioris historie
stilo reservavi Non
Reliquum temporis Graciani et Theodosii) quo de viventibus
timuerim libere et vere scribere. Timor enim dei timorem
hominum expellit sed quia debachantibus adhuc in terra
nostra barbaris incerta sunt omnia. Finis vero operis
predicti ubi continuat annos ab Adam usque ad XIIII
annum Valentis et Valentiniani, tamen post discipulus
quosdam ~~[illegible]~~ in presenti solum de presenti nota-
bilia collegimus.

Vernaculum lingue genus et ad verba in(ter)pretem absurdum
resonat et ob necessitatem aliquid in ordine vel
sermone mutauero ab interpretis videbor officio
recessisse / Itaque mi Vincenti karissime et tu Galiene
pars anime / obsecro ut quicquid hoc tumultuarii
operis est amore non iudicii animo relegatis
Item v. vi. c(apitul)a eundem licet quibus ceperant
auctoribus ignorent in hac probabilis sunt
habent ut auctorem sine nominibus mereantur
Item Non ignoro multos fore qui solita libidine
omnibus detrahendi quod vitare non potest nisi qui omnino
scribit ... nil scribit hunc volumen
lectorem infigant calumpniabuntur ... ordine
res arguent scribae ventilabunt et quod a me de plerisque
solet negligenciam librariorum ad auctores referret
quos cum possum meo iure respondere ut si displicent
non legant. Male ... plaustrum ...
Item Sanctus Ieronimus interpretans et scriptores ... ecclesie
officio ... Latina et greca fidelissime expressi
et ... que ... inter missa ... adeo
Et dat ... ad Damasum et ... in
Antiochia condicere debeat
Omnes ... Item ... xxiiii ... c ...
... et nobilibus ... ibi ... hec non pauca
... in antiquo ... ...
Non bene ... est ... in ... verba differunt
Item Et ... ut ... se simulant
... verbis ... sunt ... loqui /
Item ... loci in quo ... fiebat
... litteris ad ... que ... scriptura
... digne ... in ...

Ad Damasum

Ad Eundem Liber 2

Importuna Mulier ... hoc ... Importuna
Non ... que ... mortuus est
Non paulus ... fit ... Ostia
... operantur vt ... plus ... et qui
... ad ...
... gloria ...
Item ... ... oraciones ... non ... in ... est
Item ... cathedre petri ... est

clarius

Ad eundem de panibus vel aliis oblacionibus
De hoc X q. 1 Nulla sacerdotis [illegible]

3 Non erit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ipse [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible]
Testes [illegible] [illegible] quod ad hoc corroborandum [illegible]
[illegible] Gregorius Nazanzenus Cyrillus Anastasius
[illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] anathematizandas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnes [illegible] sacerdotibus [illegible] Nisi
forte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manu

Ad eundem de Osanna cum [illegible] accipiant

[illegible] hoc [illegible] super [illegible] li. 3 c. 31 c.

Multi super hoc sermone diversa finxerunt [illegible]
Albinus [illegible] [illegible] ad [illegible] cum [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item Amen [illegible] [illegible] [illegible] est quod [illegible]
[illegible] super hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible]
Item In lingua latina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Va. In [illegible]
[illegible] In [illegible] hec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] aliquando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed magis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lingua [illegible]

7 Ad eundem de tribus questionibus [illegible] [illegible]

Beatissimo pape damaso ut postquam epistulam
Beatum [illegible] plenitudo [illegible] [illegible] [illegible] erit
[illegible] ad [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] hoc [illegible] quam Damasus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] questiunculas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Item de hebraycis disputacionem non docet apostolus arguit
contra ubi plura scolarum eloquencie dicit quibus
est vinculis ubi autem similium figuras et
secularium declaracione utuntur pedestres et cotidianis
plus opus necessarium est quia rem applicat ipsum edisserit
observa multum fecerat ... ubi eorum composicione fuerunt
sunt alii dispersi laudent ut volunt et viris in floris
spiritum vbera ... multum sufficiat sic loqui ut
intelligitur - vide ad parvachium in E
Item ... nullum horum excepto eo quem ob nostrum
salutem carnem est dignatus induere plenum ...
... et ... vide Salutem pro ... (d.)
Item honor dei ... est ... et ... filium
Item ... est summa iusticie vide in ...

Ad eundem de filio prodigo alias ... simonie
frugi et luxuriosa tamen ... hic ex exponit

B ... dicit Sacerdotes
... et sic quesisse quedam
... est ... quesitis
... magis ... in ... rebus
non querunt verba sed ... patribus sit vita
Item ... scilicet filius ... non ...
... reputabitur
Item ... deo vel ab ipso ... non sunt ...
Item luxuria summa deo ... scilicet affectus
... patris ...
Item ... est ... tenebrarum ...
que ... horum ... diaboli
sathanas ... belial ...
... et alios ... quorum
Item ... est ... luxuria ...
et ... secularis superbia
... pompa verborum ... sacerdotes
Item ... est ... est ... dist
Item ... vinis ... iusticia ... dei ... non est
Item ... posse ... confessionem
... in ... manibus ... vide ... ad
... et ... ad Ruffinum

... pompa verborum

... tenetur ... iusticie ... in ...

Deus dedit homini liberum arbitrium ... valet ... et ... viciis ... non ex ... dei ... non ex ... sed ex voluntate
... habet ... ad ... dei
... est ... et in ...
... in ...

1 ## Ad eundem de Seraphin et Calculo

Septuaginta et missus est ad me unus de Seraphin
Cum Seraphin in scripturis solis legerimus
Nec de supernis ministeriis aliquid nos scimus nisi
intelligendum est [illegible] qui in divina
lingua sonant. Nec [illegible] decuit omnibus pene linguis
et [illegible] in eum [illegible] non vidit
vide [illegible] ad paulum de [illegible] igitur. Item dicit
Item Calculus est [illegible] id est super [illegible] et
lapides durissimi rotundi et omni parte leves
[illegible] sine [illegible] superiorum
ut [illegible] calculus [illegible]
Item [illegible] in calculo dum [illegible] rigor
in [illegible] lucens et manifesta veritas [illegible]

8 ## Ad eundem de morte Ozye et de Seraphin et Calculo sermo 8

Et factum est in anno quo mortuus est rex Ozyas
Cum [illegible] dolore [illegible] in [illegible]
Nec [illegible] et lingua
[illegible] non [illegible] multum quidem [illegible] est [illegible]
[illegible] qui [illegible] falsa [illegible]
Item [illegible]
Item [illegible] quod [illegible] in scripturis id est [illegible]
[illegible] in [illegible]
est [illegible] aliud [illegible]
Item [illegible] est de [illegible]
et aliquid vel plus vel minus [illegible] velle et
eo quod [illegible] verbum hebreum. Ipse in [illegible]
[illegible] est [illegible] est [illegible]
quod [illegible] fit [illegible] de
[illegible] super Daniel [illegible]
Item [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] molestior
[illegible] perplexitate [illegible]

Ad eundem ix 9

Beatissimo patri Damaso sedis apostolice
urbis Rome, Ieronimus laus tibi sit
quod geris dicit
Vox ista psallencium in sedem Romanam inveniri [struck] que
cantatur hec est Gloria patri et filio et spiritui sancto sicut erat
in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen Istud carmen
laudis cum psalmo iungi precipias et sedes teneatur
Nicenum concilium et nostro ore. pari consorcio
declaretur.

Ad eundem x 10

Beatissimo pape Damaso Ieronimus
Vir per nobis beatissime pape
Clemenciam sanctitatis tue nostra humilitas deprecatur
ut secundum apostolice sedis auctoritatem quam per tuam sanctitatem
regi novimus gubernari hoc nobis impertiamur ut
actus gestorum a beati Petri apostoli principatu
usque ad nostra tempora que gesta sunt in sede tua
nobis per ordinem enarrare digneris quatenus
nostra humilitas sentire cognoscat, qui meruit
episcoporum supradicte sedis martirio coronari
vel qui contra canones apostolorum excessisse
cognoscatur. Ceteris post tempora beatorum Petri
et Silvestri fuerunt 33 pontifices et fere
omnes martirizati.

Ad Simō[nem] de Decimis xi . de hoc xvi q...

Cum quicquid

Beatissimo Simoni inter alia q[uae] p[ro]p[osuis]t[is]
Judeam sibi in[vi]diam et bibunt
De decimis questionem ... dicit[ur]

[et quibus et ad quorum usum debent percipi]
[Item decimarum laborum accipi-]

enitorum q[ui] ... recor... opus ... ... videbit
Cyrilli Petri Origenis et Didimi Johannis ...
Aurei et Gregorii Nazanzeni ... ... et quid
... ... studiose ... ...
quedam ... organa ... ...
... et clauunt ... ... et ...
... solis ... ... pontificalis offici
Sicut ... stipendium vectigalia et tributa debentur
solis ... ... publice ...
Sicut enim illi ... ... in eo ...
... ... quod ... a ... et bonis
in bonis ... et ... ...
ac per hoc ... ... stipendium ... Sic ...
... ... rempublicam ... ... et
... ... singulari ... ... oblaciones
et decimas ... et specialiter ... in suos
usus et familiarium ... deputandos.

Decimae

Ad ... Dardanum de terra Repromissionis

Dardane ... nobilissime et nobi-
... ...
Sanguis ... ... paradisi ... ... ad latus
Item ... ... Hadre ... ... in paradiso
et ... ... et ... multis impedientibus ...
... et ... ...
Item Multa ... ... videar ...
... ... et Memorie ... ...
Item Michi in ... ... que ...
... omnia ... ... Sed ... ... que
... ... culpa in ... sed in me
qui ... ... meruerim
Item ... ... et ... ...
... et ... ... ad ... . in ...
..

Ad Demetriadem vel ad Demetriadem

Et sacras quas eundem intytulavit [illegible] quandam epistolam cuius que incipit Si summo ingenio par[...] esset scientia. Sed illa fuit Pelagii heretici ut eam dicit Augustinus in epistola ad Julianam que incipit Satis admodum licet etiam fuerit ille Ewgiho de quo supra ad Celanciam in tytulo.

Inter omnes materias quas ab adolescentia usque ad hanc etatem vel mea vel notariorum manu scripsi ... vel puto esse difficilius. Scripturus enim ad Demetriadem virginem Christi si cuncta virtutibus cum quam ... adulari putabor. Si quedam subtraxero ne incredibilia videantur ... laudibus eius mea fraudet ...

... Equorum cursus fautore pernicior fit, pugilum fortitudo clamoribus incitatur, paratas ad prelium acies strictosque mucrones sermo imperatoris accendit.

Item Vereor plura dicere ne sancte matris voluntas exasperem et statum eius recordacio fiat doloris instauratio.

Item Felix morte sua ... cum non vidit patriam corruentem.

Item Solent miseri parentes et plene fidei xpdaui deformes et aliquo membro debiles filias que dignos generos non inveniunt virginitati tradere et eas inopes relinquunt alio[rum] filiorum luxurie et delicijs ad omnem copiam providentes.

Item Mirantur cuncti ... Nec vacat esset exemplum.

Contentus enim esse incipe paterna ... Ultra vanam est non esse quod inter sibi sufficere in te vanam tuam radicem et sola virginitatis pomum decerpe ... horum gustum.

Item Philosophorum sententia est ... in corpore vivere sine corpore

Moderatas esse virtutes esse excessus mensuram vel modum ... inter septem sapientes ... Ne quid nimis.

Item Dominum non est perfecta virtutis sed ... fundamentum est et gradibus pervenit ad summa ...

Item Nunquam ... inhonestum audiens quod ... ridere et videri ... delinquere. Policraticus libro octavo

... sive Egressus ... in libro ... ad Sabinam ...

In libro Philosophi Tullij ... Honoris alit artes et glorie ... accenduntur ad studia ... quamvis ... quanto ... improbantur.

Item Laudent te opera tua vestitu non unctuatu(?) apalliata
Item Si varietatibus operum fueris occupata — c. quinta
nequaquam tibi dies longi erunt / sed quantis certis lectioni-
bus laboris cedebunt / in quibus aliquid operis faciendum
est. Nec ideo tibi cessandum ab opere / quia deo propicio nulli-
us rei indiges / sed laborandum est ideo ut vel aliud cogita-
tionis quod ad dei pertinet servitutem.
Item fuge lascivias puellarum que ornant capita crines
a fronte demittunt cutem poliunt et ut sub
nove cingulo vendibiles pereant. Illa tibi sit
sacra que nescit se esse pulcram que negligit
forme bonum, non pectus vel colla denudat sed
celat faciem, et vix uno oculo quo viam videat aperto
est patente progreditur. Mores studia
dominarum plerumque ex ancillarum et comitum moribus
iudicantur. Vide ad Salvinam. Item ad pueruum.
Item de sagitta columbarum arbor capitur quia separat
quam statim invadit ut lacerat et eius membris et
cruore pascitur.
Scio stultas virgines que diebus festis propter plurimorum
frequentiam pedem domi cohibent / fiunt illa quam
et beatam virginitas in suo corde propter amorem Christi
sapientia — que est castitas parata atque castrum celi quam nunquam
ullus alius vocat ~~atque~~ amor. Nec ad verecundiam
aliquam hominis aliquando superat.
Item Importuna visitatio infamat et si nil mali
sit opus maximum tamen malum est frustra pati
maledicos. Et quamvis perfectius est puellis ad loca
religionis quam ad publicum procedere.
Item Cavere iugo pertinere nec semel monuisse
contentus sum. Ama scripturas sanctas et amabit te
sapientia. Dilige eam et ~~pulsabit te~~ servabit te.
honora eam et amplexabitur te. Hec monilia in
pectore et in auribus tuis hereant. Nil aliud
noverit lingua nisi Christum, nichil sonare possit nisi
quod sanctum est.

Ad Desiderium

Lectis sermonis dignationis tue que michi me
opinionem tua benivolentia tribuit
paulatim precibus facta sit voluerit

Sed dogma nostrum Hilarius tenuit vexillum et pro ymna
gradientibus ad summa nostris sternit. vide supra Ephesios 6.
Item Castorius ego ut erudite loquaris meam testificationem
ut michi ab eo palma eloquentie differat. qui
disertissime scribendo decernit ne sileret.
Item Caritas que non querit que sua sunt sed que proximi
Item Opusculorum meorum i. reddunt salutationis officia
omnia plura evolaverunt de manibus suis et temerario
editionis honore vulgata sunt, nil nisi ne scribam
multis quod habebas
Item Ego penuriam tuam querens et tue dabo ad affinis
aut si tibi aliqua difficultas impedierit quantum
Item In fine de ceteris opposuit i. propter liberum mittam
librum meorum illustrium in quo libros composuit prescriptos
usque ad XIIII annum Theodosii

Ad Eundem de XII Lectoribus. Item Cuigho negat hanc fuisse Jeronimi alias Jeronimi vide supra ad Celantiam in tytulo ::

Vis nunc arcte in fine desideras ut tibi quasi de luminaribus que toto firmamenti mundo refulgent unum quasi umbra
Lactantius nunc Tertius extollet. i. sermones illorum scilicet

Augustinum,
Hilarium
Origenem
Eusebium Cesariensem
~~Ysidorum~~
Ambrosium
Dardanum
Paulinum
Pelagium
Iovinianum
Julianum Affricanum
~~[illegible]~~
Fonomanum

Item Augustinus quasi volans per cacumina montium quasi aquila et ea que in pedibus montium sunt non attendit multa celorum spatia tractat et terras et aquarum circulum claro lumine ~~perlustrat~~
Item Origenes omnibus melior in bonis multum in aliquibus i. peior in malis eius discipulos pessimos venenose sub specie nove credere testamentum vide ad pamachium. et vide ista per litteram C.

Item Claudius prestare domum amplissimam per modicum foramen aspiciens totius hostem [illegible] clamorem quod non habens vix paruit ad lucem parte valuit sed que
Item Paulinus visum est i. potuit fidelium narraret
magis fieri et non erat ante discipulos et fructum sine credere omni fieri quod testamentum et deo eius compositus scripture et cetera non indigent.

Non quero scire curiosius quid inter [illegible] dicere proficiunt
sermonem et reddere latinam linguam in [illegible]
Item scilicet sunt duo [illegible] in lingua [illegible]
porta in Xpo Jhesu. Cui honor et gloria in secula seculorum amen
[illegible] omni et [illegible] [illegible] et qui [illegible] duo
[illegible] lumen [illegible] et [illegible] et voluerunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
ab [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] fulgere.
Item [illegible] in [illegible] et suo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si volueris omnem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad nostros
Item due porte sunt porta paradisi et porta celi
[illegible] portam celi paradisum intrabimus.

Ad [illegible]monem

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed volo omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Non [illegible] est [illegible] absque [illegible]. Vxorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Platonem [illegible] Aristotilem
librorum multitudinem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] absentem et [illegible] [illegible] absque [illegible] latine
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible].
Item Est quippe [illegible] [illegible] intelligere verba [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
quod sed [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] ut de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et quicquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xiii et [illegible]

Item designatur nobis sermonis sub multa et non respondendo
sed docendo garrulitatem nostram evangelice tunc
intelligit aliam primam sed aliam tertiam et non cique
infusam et relatos per illam et non creditos
servos de divinis legis dogmatibus disputare

Ad Egrotum · de hac dubitatur an fuit seu [illegible]

Quamquam certissime noverim compositionem tuum
deus te medicum celeste [illegible] et per tales
populi flagella [illegible] puniret
Non tamen adversa [illegible] Marcus [illegible]
[illegible] salutem [illegible] in fluctibus alienis [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
Item [illegible] non [illegible] sed quod natura debet [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] est maxime maxima [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
Item [illegible] est non dicit medicus qui
[illegible] nec [illegible] eligit quos [illegible]
nec [illegible] quos [illegible] [illegible] maiores
[illegible] arbitrio non est in potestate [illegible]
Item [illegible] [illegible] plaga [illegible]
est medicine nec in [illegible] [illegible] [illegible]
et multa sunt que non [illegible] [illegible]
multa sunt que medicina sine [illegible] non possunt
Item in [illegible] sunt [illegible] [illegible] que [illegible]
[illegible] est [illegible] et offensum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fabrica sed [illegible] [illegible]
quibus fabrica [illegible] in [illegible] et [illegible] in ruinam
Item [illegible] malum [illegible] portare
[illegible] [illegible] bonum [illegible] portare
Item [illegible] non [illegible] [illegible] nec [illegible]
est [illegible] aliquo [illegible] in nostra potestate [illegible]
[illegible] in potestate non [illegible]
Item [illegible] non [illegible] [illegible] qui
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible]

gerunt exerciti
Item Melior xpiane Exercitii voluntatibus et probari
primus est sub felicitatibus et angustiis feliciter ampliari
Omnibus presertim adolescentibus et pressuras pubescentibus calor
primus est contractionibus crebris prorsus intrare minime
et tamen perlius habere certamen primus est ad perituram
perhennem felicitatem per feretra mundi discrimina peruenire
et sub ictibus disciplinae medicinalis potentia sua
incorruptae regnare. Ieronimus. O fortissime miles Christi
in acie standum est et quaedam ornamenta quae
vitiis contestatur sponsa Amator eius primorum
ornamenta sit voluerit [illegible]. ad Eliodorum [illegible]
Item Ad celum nobis per arta et angusta per duros
anfractus et luta stricta est via quae viam
non tenuit qui temptari noluit.
Item Aliquo ex mundanis lectum exemplo. Nam
eius non erit alicuius usui in parte qua nostra sit.
Item Commodius est multa duriora pressare ad
partum glorie premium. quam delicato languore morbo
lascivitatis pacto carere se in penas cogere. Sepe cum
pauor est pamphilus damnosius deformius forum
Cantum solis laudibus fruitus parte ubertatibus
viribus libertate captivitas et humilitas dignitas. Item
infelicitatibus est aduersa nostra felicitatibus est in
aduersitatibus nostris congredi sit super pugnare.

Ad Castratorum Consolatoria acta[illegible]

Sanctus filius [illegible] Dyaconus. Michi
retulit. Liberi [illegible] dispensationis mora
magnitudine fenoris duplicantur.
In amicis non res queritur sed voluntas
quia alterius semper ab amicis [illegible] et alterius solum
Item Magna ira est quando peccantibus [illegible] irascitur
non irascitur deus. unde in Ezechiele ad Iherusalem Iam
non irascar tibi zelus meus recessit a me.
Item Miser disciplina corrigit quem [illegible] finit languentium
Medicus si cessaverit curare desperat.
Item ponit [illegible] Anthonius ad Dydimum [illegible]
Miror prudentie virum eruditum doleas dampno quo carnis
[illegible] et non letari illius possessione
quam soli patriarchae et apostoli meruerunt [illegible] videns quod
Multo melius est spiritu videre quam carne et illos oculos
possidere in quibus festuca peccati non possit incidere. Vide ad
[illegible] ad [illegible] . 3 .

Ad Elbiam (ad) de xij questionibus di. l. c. q. 1. Nec Moyses

Ignota vultu fidei michi ardore notissima es

Narraverunt et extinguerunt in nobis
Caritas mea non consideravit ... sermonis sed eius qui
scit qui possibilis est. Aperi os tuum et ego implebo illud.
Item Quando innumeras (nostras) plagas huius vite, corporis maliciam
nostre hominis superavi et mollivi. Diu... etiam ...
varium ad huius ... (mollicie) fletum
Item Quid faciat ... de intra ... reddere ...
alter perdidit alter invenit nec potest vult talia ...
sunt ... vult recepisse quam ... ...
... hoc ... supra ... in ... 83
Item Quare dicit ... parvulis ... ...
pro bubus pro mortuis ... vendere ... habere ...
... Non est regnum dei esca et potus
Item in q. sed iustitia et gaudium et pax in spiritu
hec ... Nec Moyses di. 4. c. 2. ...
Item q. viij Consuetudo ... sermonis est ...
... ...
... ...
Item Nobis ... ... quid ... est et
quid ... in ... non ... ... q. x
Item q. xi Difficile ... ... Christi invenire
potest qui ... ...
... ... supra ... ...
Item Corpus ... est ... ... xij.
... ...
... ...
... ...
... ... est

Ad Eliodorum de contemptu seculi di. l. c. q. vij. Non omnes. xvi q. 1. Alia

Quanto amore et studio contenderim ut pariter in
heremo moraremur conscium mutue caritatis tue
Labor ... est ... ...
... ... te absente ... sum ... ...
quas lituris cernis interlitas.

Caritatem que precium habere non potuit quin absentem et
abeuntem preteriens blandimenta discedunt dehinc amor
lesus marcet. Cum rogantem compescuit forsan
Item Corpus assuetum tunica : audies obumbratum
lorice onus non fert. Caput opertum linteo galeam
recusat. Mollem ocio manum durus exasperat
Item Licet parvulus ~: capulus vide sup[ra] Animus 6.
ex collo pendeat Nepos / licet sparso crine et scissis
vestibus ubera quibus te nutrierat Mater ostendat
licet in limine pater iaceat / percalcato patre perge
siccis oculis ad vexillum crucis evola / pietatis genus
est in hac re esse crudelem / gladium tenet
hostis ut me perimat ego de matris lacrimis
cogitabo. Vide s. ad Furiam 6.
Item Erras frater si putas Christianum persecutionem non
pati. tunc maxime oppugnaris si te oppugnari
nescis. Jer. Tranquillitas ista tempestas est.
Item Ubi honor non est ibi contemptus ubi iniuria ibi
indignatio ubi indignatio ibi quies nulla. Ubi quies
non est mens a proposito deducitur. Ubi autem per
inquietudinem aliquid aufertur ex studio minus
fit ab eo quod tollitur. Ubi autem minus est perfectum
dici non potest. Ex hac supputacione illa summa nascitur
Monachum in patria sua perfectum esse non posse.
Perfectum autem esse nolle delinquere est. hec
in preposito canones XI q. iii Absit XVI q. i. Alia est
et q. vii Non omnes XL dist. Non est.
Item Libet sarcina corporis abiecta ad purum etheris
evolare fulgorem. paupertatem times sed beatos pauperes
Christus appellat. Labore terreris. Nemo athleta sine
sudoribus coronatur. De cibo cogitas sed fides famem
non timet / supra nudam metuis humum exesa
membra ieiuniis collidere / sed dominus tecum iacet.
Squalidi capitis horret inculta cesaries sed
caput tuum Christus est. Infinita heremi vastitas terret
sed tu paradisum mente deambula / quociens illuc mente
conscenderis totiens in heremo non eris. Cremon. s.
ad opidum C. Sup[ra] ad Exercitum D.
Item Delicatus es frater si hic vis gaudere
cum seculo et postea regnare cum Christo. Vide s. ad
Marcellam 1x ad Julianum 3. E.

Item Ad vocem tube potentissimi omnium reges mundi
elati ~~palpa~~ palpitaverunt Epistola [illegible] cum plebe sua
[illegible] tuo [illegible] capitur / adducitur cum suis [illegible]
plaustra [illegible] / [illegible] argumenta [illegible] pro [illegible]
[illegible] Rescripte 7 ad pammachium 7 Oceanum [illegible]

De Epyphania

Dies Ephiphania [illegible] non sic vocatur quando [illegible]
apparitionem vel ostensionem dicimus [illegible] Epyphaniam [illegible]
[illegible] de [illegible] educemus [illegible] est honore [illegible]
[illegible] hac [illegible] publicum [illegible] hac [illegible] nobiliter
baptizatur a [illegible] 7 a deo filius appellatur [illegible] publicanos
mulieres 7 peccatores ad lavacrum venit 7 [illegible]
Item [illegible] 28. [illegible] est baptista [illegible]
vox domini [illegible] flammam ignis [illegible] eum baptizato
7 [illegible] mundo xpo lavante [illegible] ignis
Item [illegible] totum orbem [illegible] est
barbaras nationes Romanum [illegible] imperium
[illegible] in xpo credunt [illegible] in nostro deum baptizant
Item [illegible] salvatoris nostri [illegible] pastor et agnus
7 Aries appellatur qui pro nobis [illegible] est in egypto
qui [illegible] temporibus [illegible] 7 dicimus
dominus pascit me.

De Epythaphio Nepociani ad Eliodorum.

Grandes materias ingenia parva non suffert 7
[illegible] ausa non [illegible]
in xpo [illegible] fuerit [illegible] est tanto magis
[illegible] magnus fuit quod [illegible] est tanto magis
[illegible] qui magnitudinem [illegible] verbis [illegible] non [illegible]
Et cum quo loqui non possum de [illegible] loqui desinam
[illegible] Nepocianus [illegible] xpi 7 [illegible] xpi
[illegible] noster [illegible] 7 [illegible] in [illegible]
[illegible] 7 [illegible] funus [illegible]
Item [illegible] quam ille non audit [illegible]
Item [illegible] nostra [illegible] sua [illegible]
quod [illegible] [illegible] hac [illegible]
Item [illegible] fratres [illegible] [illegible]
7 amore [illegible] crudelis 7 dura [illegible] [illegible]
ad Theodorum B

Item Interpositis multis de filiorum morte forti animo tulerunt de quibus Valerius li. v. c. x. subdit Ne doleas quod illos amiseris sed gaudeas quod illos habuisti.

Idem in Epytaphio scripsit in prologo 7 s. haec sunt praeceptoris ut maioris laudis eius qui laudandus est et cum aliquis gesta reparauit.

Item Auunculum etatem indignum sacerdotium cum sciebat sed ei dignior erat quia se clamabat indignum et negando merebatur quod esse nolebat

Item Ita in singulis virtutibus eminebat quasi ceteras non haberet Inter presbiteros et coequales primus in opere extremus in ordine quicquid boni fecerat ad auunculum referebat Si quid forte euenerat quam putauerat illum nescire et se errasse dicebat.

Item Sermo eius et omne conuiuium de scripturis aliquid proponere libenter audire respondere verecunde recte suscipere praua non acriter confutare disputantem contra se magis docere quam vincere lectione assidua et meditatione diuturna pectus suum fecerat Bibliothecam Christi Unde haec feruor nisi ex amore dei. Unde legis Christi meditatio nisi ex amore et desiderio eius qui legem

Item Ibi magnus erat in magnis ut nec ... dedit minima negligeret Erat ergo sollicitus si niteret altare si parietes absque fuligine si pauimenta tersa si velum in hostijs si sacrarium mundum si vasa luculenta Nec minus nec maius negligebat officium Ubicumque eum quaereres in Ecclesia inuenires

Item Barbari fortes sunt nostris vitiis Romanus superatur capitur et quasi non sufficerent cladibus plus pene bella ciuilia quam hostilis mucro consumpsit

Item praemisso de Xerxe Rege quod patet Valerius li. 9 de cupiditate inter in fine subdit O si possemus in talem ascendere speculam de qua uniuersam terram sub nostris pedibus cerneremus Iam tibi ostenderem totius mundi ruinas gentes gentibus et Regnis Regna collisa Alios torqueri alios necari Alios absorberi fluctibus alios ad seruitutem trahi hic nuptias

ibi ~~alios~~ planctum Illos nasci istos mori Alios diuitijs affluere Alios mendicare videret regum magnitudinem et nunc est omne quod dicimus

Ite Cottidie morim[ur] cottidie co[m]mutam[ur] et tamen dicimus nos credimus h[er]piti quod dicto q[uo]d scribo q[uo]d emendo relego q[uo]d emendo de vita mea tollit[ur] · quot puncta notarij tot meorum dampna sunt temporum

De Epytaphio sancte paule ad Eustochium virginem xpi Ieronimus cuius dicta ponit[ur] in hystori[ali] Libro xix ca[pitu]lo xxviij et duobus sequentibus

Si cuncta mei corporis membra v[er]terent[ur] in linguas et omnes actus humana voce resonarent nichil dignum s[an]cte paule virtutibus dicerem / Nobilis gen[er]e Cultoribus tamen plurima sanctitate ei sed nobilior sanctitate sermonibus · Roma alit te in Bethleem y[?] dicitur lector Non vult lector eius s[an]c[t]e virtutes ci agnoscat · omnes suos pauperes pauperior illa dimisit fugiendo gloriam que virtutes sequit[ur] quasi umbra et appetitores sui deserens appetit contemptores / Et postea subdit de quinque eius liberis Blesilla Paulina Eustochium Ruffina et filio Toxothio ·

Ite Narrata Nobilitate paule subdit Sed[?] homines suspiciant eos qui hijs pollent privilegijs Nos laudamus qui pro salvatore ista despexerunt /

Ite pyetatem in filios superabit p[er] pyetate in deum Nesciebat se matrem ut xpi se probaret ancillam

Ite Inexposita multitudine s[an]ctorum locorum que visitavit interponit / dicens nichil prius quam sermo deficiet Si voluero cuncta p[er]currere que paula venerabilis fide incredibili peragrata est et subdit huiusmodi Iter eius descriptum sit · quod multis virginibus et filia comite peragravit · nunc virtus largius describat[ur]

Ite Post viri morte[m] cum viro aliquo non comedit etiam si illum sacerdote[m] vel pontifice[m] teneret / Mollia etiam et in grauissima febre lectuli strata non habuit sed sup[er] humum durissimam stratis ciliciolis quiescebat Si tamen quies illa dicenda est · que iugibus pene orationibus noctes dies q[ue] iungebat

Ite Epiphanius papa qui sibi infirme suaserat ut vinum biberet dixit Jeronimo quod persuaserat quod sibi senem fere p[er]suaserat ne vinu[m] biberet ·

Cum amaret hystoriam et illud veritatis diceret
fundamentum magis sequebatur intelligentiam spiritualem et
hoc culmine edificationem anime protegebat. Hec
in textu quod dixi supra in fine tercie partis ubi Hebream linguam

Item hic versus prosperis navigans ventis et crispantia
maris equora lenibus carina sulcavit. Nunc in
scopulis currit oratio, quibus etiam post fractis orbis narrare
Paulam morientem.

Item Paula dicitur differre et dolorem in morte de facto
longiorem ostendebat prudentissima feminarum mortem
adesse. Illos versiculos susurrabat: Domine dilexi decorem domus
et locum habitationis glorie tue. Et quam dilecta tabernacula tua domine virtutum
et Elegi abiectus esse in domo dei mei etc.

Item Plenum monachorum latinorum in heremo cella sua tenuit
quia virginum tribulorum scarcta tenuerat sacrilegium puta-
bat quam non tali femine ultimum reddi deesset officium

Item Reliquit fratrum et sororum immensam multitudinem
quam sustentare arduum et abicere impium est

Item Non solum effusio sanguinis in confessione reputatur
sed devote quoque mentis servitus cotidianum martirium est
Vide supra in epistola Eusebii in principio.

Epytaphium Jeronimi in sepulcro sancte Paule

Scipio quam genuit Pauli fuderunt parentes
Gracorum soboles Agamemnonis inclita proles
Hic iacet in tumulo Paulam dixere priores
Eustochie genitrix Romani prima senatus
Pauperiem Christi et Bethleemitica rura secuta est
Respicis angustum precisa rupe sepulcrum
Hospicium Pauli est celestia regna tenentis
Fratrem cognatos Romam patriamque relinquens
Divitias sobolem Bethleemitico conditur antro
Hic presepe tuum Christe hic mistici magi
Munera portantes hominique deoque dedere.

Ad Evagrium presbiterum de Levita lapso a

Nisi vererer vtissime fieri c. ne nunc consolato
in inter simulatus amicos Job michi porro
poneretur qui videntes plagam eius velud qui
non habet consolacionem nigri silencio quieverunt
Item fuerint ut et ego sepposita manu et obturata lingue
fistula damnatis lectorum morum taciturnitate concludam
Sicut petis exhortatione maculam vitam eius expulsione
Non excipit a fide mea ut aliquam c. i. lacrimarum
plagam dicam esse que non habent consolacionem cum pro-
pheta planxit Nunquid medicus non est in Galaad
quod acerbis testibus interpretatur quasi totum Nove dolorum
Item fornicem Ninive ... c. librorum esse sentinam vide j. c.
ut relevaret ei postmodum aditus esset ad reliquos vide j.
Item ut quod medicus noster intus c. sup Zaphoniam d.
librorum suorum loculos tot continet quot pigmentorum rom
species in emplastris quo possit sanari vulnus quod
Item dicitur Levita est c. Immicus vide b. cod.
iste qui cecidit non potest ei iam remedij medicum conferre
Eius fuit ea iam vocare ad scolas medici vbi loco
sedeo i. ego de libro, et levita peccasse legitur qui
porcos ex populo emendati perhibentur et non tam in
eis peccata criminum arguntur quam felix ynfusio in penitencie
Item hominem compone sacerdote c. celebritate lavandarum
pascha celebrari non potest.

Ad Evandrum presbiterum de differencia presbiteri et dyaconi de hoc XCIII dis.

legimus ibi ad litteram h' het
Legimus in Ysaya fatuus fatua loquetur.
vel Aaron et filij eius levite in templo fuerunt hac superbia
Epi et presbiteri et dyaconi in ecclesia vendicant
Non filius tonitrui quem Ihesus amavit plurimum qui de pectore
salvatoris doctrinarum fluenta potavit
Item cum postea unus presbiterorum electus est qui
ceteris preponeretur in scismatis remedium factum est
ne unusquisque ad se trahens ecclesiam Christi rumperet Unde ple-
Item quid maius est plus c. Sicut Johannes li. j. E.
Item Omne quod rarum est plus appetitur pulegium apud Indos pipere carius est.
Dyaconos paucitas honorabiles presbiteros turba contemptibiles facit
Item Ubi plus de minori ad maius c. Vide ad Marcell b. E.
provehitur

Ad Eundem de Melchisedech

Misisti mihi prolixam
Tanta aviditate studia amplexi estis ut quod
operationem languere profuit voluerit corporis valetudi
nem sapit et prolixe disputandi fugit auctus
Si vas electionis stupet etc quere ei volunt construe
magis nos quam suscipiis et prulixus scolam dominum primis in
Item Alma amaris utriusque et prima singularis facile construe
qui ordinem fidei post auribus intimanda pauca opinionum
Hebreorum et ne quid desit inrespeitentes ipsa hebraica verba
Item per nobilitate Lectorum de paruitate regi ei subiuncta
omnem eadem verba dupertis sonos aliis accentibus proferuntur
Item Mereri sunt alterius testes ei Vide super Math c. x. l.
tum est de sicut testem indicant.
Item Imperitia consiliarum eruditos timeri arat.

Ad Eustochium de virginitate de hoc
XXXII q. V Si paulus

Audi filia et vide et inclina
aurem tuam etc.
Et flumina non cooperient eam
Non. Nulla in hoc libello adulacio Adulator
quippe blandus inimicus est Nulla erit Rethorici pompa
Volo tibi de
principiis que te inter Angelos statuat Volo tibi de
porto venire superbia sed timorem et si. Naturali durum
Magis malo adulatoribus nostris libenter faveamus et quamvis
nos respondeamus indignos et callidus rubor ora perfundat
attamen ad laudem suam intus sentitur anima letatur etc.
Item Nemo inter serpentes et scorpiones secure ingreditur
hoc interponitur c. Si paulus 32 q. 7.
Item Non sinas cogitationem crescere dum parvus est hostis interfice
Nequicia elidatur in semine Audi psalmistam Beatus qui
allidit parvulos suos ad petram Et impossibile est in sensum hominis
non irruere notum etc Medullarum calorum Ille laudatur
ille predicatur beatus qui statim ut ceperit cogitare
interficit cogitationem et allidit eos ad petram Petra autem
est Christus Hic interponitur quod supra habetur in legenda ubi
Item Ne dicas solent ei Nouerco in hemina etc
Omnia nudata nuditas sufficit michi gloria mea. Cor
nudum deperdere que subtilitatis veneni penetrat aborsu
et quidem penitus ipse commortue tamen tamen is vere ad
Inferos perducuntur homicida sui Christi adultere et
nondum nati filii parricida. Vide ad Egeruchiam
et ad Rusticum q. hic interponitur Sunt tibi de q. dis. q.

Difficile est humanis animis aliquid non amare, et necesse est ut per-
quoscumque mentis nostrae trahatur affectus, carnis ... [marginal addition: spiritali amore ...]

lege
Quod continua huius operis ... Crebrius divinas scripturas lege, immo numquam de manibus tuis sacer codex deponatur, et cadentem faciem pagina sancta suscipiat.

Item Carnis amor spiritus amore superatur. Sit tibi cottidiana lectio ... et (marg.: refectio sanctitate fugiens.)
amore superetur et desiderium desiderio restinguatur.

Item O mater magnum tibi filia beneficium praestitit, socrus dei esse coepisti.

Item Stultissimum est docere quod nouit ille quem doceas. Item
fuge viros christianorum simulatores qui longa veste ... incedunt.
... ... nocentur ... ...
ne ... ... movere.

Item Si quid ignoras, si quid de scripturis dubitas, interroga eum quem vita commendat, excusat aetas, fama non reprobat. Aut si nullus est qui possit exponere, melius est nescire securum quam cum periculo discere. Item
... ... in ... ... legenda.

Item Poenae ... ... in monte (marg.: solidos)
... ... pecuniam ... sepulturam. Sub ...
... ... quod hac crudelitate factum, tantum per totum
Egyptum ... ... ut ... solidum
... ... et ... ... plenum ... ...

Item ... ... Macharius Egypti (marg.: Pembitur / Macarius / Pemeboth)
... ...
... ...
... ... purgat

Item Non quem videt homo videt deus ... ...
homo videt in facie, deus autem in corde. Vide ad ... ...

Item ... ... est nullus difficilis ... ...
labor amemus et nos Christum et eius quaeramus amplexus
et facile videbitur omne difficile, brevia putabimus universa ...

Ad eandem ad Marcellam: que longa sunt.
alias de transmissis muneribus

Parva specie sed caritate magna sunt munera
Christi ancilla non ...
Nos accepimus ... ... quod gemitus
... ponto et Armenia subiugatis ... ...
primus Romam ... ... patria nomen Arbor
accepit. Igitur ... ... plenum legimus
... nos non invenimus. ... solempne nostris ...
Item providendum est ut ... ...
... ... quia valde absurdum est ... ...
... ... deo ...
... ...

De honore sanctorum

364

Item Ita tibi semper comedendum est ut cibum oratio sequatur
et lectio Ier ad Letam d.

Ad Exuperancium

Inter omnia que michi sanctus frater tuus
quintilianus amicicie prestiterunt hoc maximum est
quod te michi ignotum corpore mente sociaverunt
pulsans amiciciam foris et apperientibus nobis
verbis habebis hospites
Non credimus nos diligit eum qui sub paludamento et
habitu militari agit opera prophetarum vel celi. I.
Item Nudus et lenis aderunt ad salmum b.
vola ne alias intuitum tuarum amor deprimat post dicta
Item xpus pro animi voluntate omnia in acceptum refert
Item Nemo apud pauperior fuit nemo tutum pro deo
Item Erogandam non queras sed ram [illegible] derelinquit
quisita tribue ut fortissimus tyrunculus sanctus xpus agnoscat
ut letus tibi de regione longissima veniens patri
occurrat ut stolam tribuat ut donet anulum ut
immolet pro te vitulum saginatum ut expeditum sancto
fratre Amantiano ad nos cito faciat navigare

Ad Fabiolam de veste sacerdotali De hoc xxxiiii dis. vidua

Usque hodie in lectione veteris testamenti
Nec enim magnorum virorum ingeniis vectis sum
Non multa nos cogit [illegible] viribus estimandus
facere affectus et dum promissionem exposcimus carpimus
corporis et anime offendimus oratorem.
Item Omne quod non edificat audientes in periculum loquentis
vertitur. hic utitur principium. Fabiolam et vidua
Item veniam ad sacerdotalia vestimenta et antequam incipiam
simpliciter intelligentiam moveo lectoris que scripturam sub-
simplicitate exponere ut postquam vestitum videris sacerdotem
et ornatu eius omne patuerit videre et singulorum causas
Item multiplicibus intelligitur quod videtur [illegible] preter regnorum
scilicet quam quod anime [illegible]
Item Totum mundum [illegible] pleno et habet terra celestibus ymnos
[illegible] terrenorum et temporum calorum et frigorum et duplex
[illegible] temporis [illegible] et terre descendit
Item [illegible] terra et pro tota relinquemus ad futura festinemus
Item Porro firmamentum iste [illegible] doctrine [illegible]
[illegible] operibus deficiatur videri ad [illegible]
ad [illegible]
ad [illegible]

Item Ego enim nostra Ecclesie ... me intelligo et ex apicibus
litteras video esse completas vide ad Reliquam tuscio ut
Item Imperfecta sunt universa nisi ... i. firmatur ordo
decoro currimus digne queratur ... Et semper continuas
... inestis regnat ipse qui concedit vide in xl.
Item de ceteris virtutibus ut paginam sortitur i. sermone v
Iustitiam humilitate mansuetudine liberalitate ... et alijs
indicat pudicitiam solam novit ... / et ... orbis
... certi iudices esse non possunt / vide cont
Item O quotiens virginis et quot ... i. Eliudium ...
pudicitia in die iudicij dehonestabitur. et quot pudicitia
infirmitate a deo iudicio coronabitur. vide ... ad Rustic. a.
Item Tanta debet esse ... et ... pontificis ... [Epistola Ieronimi ...]
gressus eius et motus et universa opera notabilia sunt veritate
... / et toto eius habitu respondet et ornatu
ut quicquid agit et quicquid loquitur sit doctrina populorum
vide ad ... g.

Ad florentium de ortu amicicie de isto florencio dicit ipse Ieronimus ad finem sue Cronice quod tam misericors fuit in egentes quod vulgo pater

Quanto ... tue rumor ... i. Pauperum dicebatur
... plerorumque ora complevit
Hinc potes estimare quod ego te ante incipio amare
Martianum fratrem ... i. ... vide ad paulin ...
salutamus obsequio quem ego vide ... athenis
languoribus ... fama ... ut non
Non ... delectamus ... laudandus sit ille qui
Item ... te amat ... vide
et ... amicitiam ... qui non amat
ut ... dignetur ...
Item ... forsan michi
... Ieronime ... foras
vide ad ... b.

Ad eundem de stabilienda amicicia

In ea michi heremo commoranti que iuxta syria
Saracenis iungitur ... Evagrius ut tu ...
Rogavi ... michi ... persequatur
... tamen ...
Posco te ... amicitias quam Christi glutino coheserit
aut temporis aut locorum magis deo ... potius ...
... Epistolas ille ... nos ... ille obvient
ille nobiscum loquantur. Non multa erit ... caritas
si tu sermone fabuletur vide ... ad ...
b.

Ite Ceterum hospicio excepit solacio fouit supplicibus
vinais Michi si rogata prestiterit multa largitur
Ite Sacre scripture cordibus quorundam inpera : ex
pressim quecumque vis mittam ne pudeas quere esse
Ite In hac arbitror me non peccare : si inbecillius
si horrens paginam non sinam longius fugere

Ad Furiam de viduitate servanda

Obsecras litteris et suppliciter deprecaris ut
tibi scribam quo pacto debeas et viduitatis
coronam illeso pudicicie nomine conservare
Cogita te esse morituram et numquam de secundis nuptiis
habes quibus tu gratulari simul : cogitabis verba ad paulum si
cum a famulo illa vel rara vestis familie scribam
scitis vos esse quibus ut firmam prima nutricium
viri et rugosa senectus reddit quod sponte
offert adolescentia Sicut et vidui in flamma
mitto manum et cetera. Sicut cauta et vage aves
in eisdem pedicis rete non inducunt,
Ite Honora patrem si tamen te a vero patre non separat
tandem scito carnis copulam quidem ille novit similem
creaturam et cetera. Quanto pulcrior sunt que domini filia
nuncupatur et ullus optimus qui ornatus et cetera. Non est
enim in veste sed in anima ... ad Hebreos
Ite hymeneos turpissimos ... : Ad Elia deg. b.
et ab ipsis gressum ab aliis audisse se simulat
ydem auctores et aggeratores esse fama de
mendacio que tamen ad matronas pervenit et ipsarum
linguis sub pretextu provincias percurrit
Ite Detrimentum pecoris pastoris ignominia est
Ite Non queruntur in christianis initia sed fines Paulus
male cepit sed bene finivit Iudas laudantur exordia
Ite Fiducia voluntatis : sed finis proditione dampnatur
ad celum erigunt quos conditor non agnoscit
Ite Ignite dyaboli sagitte ieiunio et vigilia
: frigore restinguende sunt

Item Nonnulli petunt predictum oppertulis in medio unde
cerrimus dum soli abstinendum tarum in panditur
et legiminibus stomachum onerant et ut quod sermo loquitur
velis se inflammat corpora et titillat membra genitalia
sicut cibus indigestus ructus et convulsus
Item Multo melius est cottidie parum quam raro satis
sumere plurima illa optima est que sensum despicit
ad tuus Orberii et minimus ymber parte arma
subvertit Suado commedis cogita quod ventus ob
temperandus non est et quod statim tibi ovandus licere
legendus sit de scripturis sanctis post quas doctorum
horum tractatus legere curet dumtaxat quorum fides
nota est Stultum enim est aurum in luto querere vide
Item Speculum mentis est facies i ad Rectum. C.
et taciti oculi mentis fatentur archana
Item falsus rumor cito opprimitur et vita posterior
iudicat de priori fieri non potest ut absque hominum
morsu quis pertranseat humanam vitam tirocinia Malorum
solacium est bonorum carpere dum peccatum putant
Sed tu cognitus sepulte cito i rebus parum minime peccatorum
consensit et compendiose flamma de fratribus intrinsecus
Item Consuetudine impetudinem. i paulatim emoritur
nulla ideo maritum ducit ut cum marito non
dormiat et si Saturni paulatim que ebrenunt[?] vidimus
que inbibunt

Ad Cursonem monachum Aquilegie

Ubi ante te affectus meus sit
harum litterarum scribere si te non hunusse[?] presentes
corporum tui memor humilitatem admirari virtutem
Item Cum satietate i offero predico caritatem
succedit oblimo tam Nesciatura quod capiat
quidem memoria venient esuries vide ad paulum
Item Cum sine negocio opor dico inter amicos et Marcell. C.
antiquus tenendo

Ad Honestum de duabus questionibus

Voce me provocas ad scribendum licet eloquencia et in
explanandi solo pre dulcedine reputas
Pallidum scriptura bene caritate lapsum semel
arripit et firmando liberter accepi et munere et muneris
auctorem letatus

No Quociens me precas litterulas mittere non venit de
verecundia sed de timore tui Ne verbosus ad te loquens
plura reprehendenda transmittam et ut ipse menti tue
simpliciter fatear tempore navigandi tanta a me simul
epistole flagitantur ut si cuncta ad singulos velim conscribere
Item Non debes turbidos nostri i. oratione nequaquam
ingenioli rivos querere qui de ipsis fontibus bibis
Item Ve eo cruali maledicto illos subiacere qui bona
mala dicunt et qui mala bona iudicant et qui faciunt
amarum dulce et dulce amarum. Aut que est tanta
prudentia sed alterius laudare dictum vel signare et
Item Vasa sancti in thabernaculo i. blasphemiam
loquimini cum sancta esse non putatis nisi ea que sciunt et
venerantur dum ydonea ipsi pre semper est
Item Ars non bene fieri quod occupato sit animo

Ad Hermonienses virgines.

Carte exiguitas indicium solitudinis est. Ideo longum
sermonem brevi spacio coartatum ingenio minute
littere meta est pauperies. Scribe ad Paulum et Oro
Si ego bonum grecum velut tuum missum est i. q. in fi-
Nunc hostem linor alit xpus indicat aliter sorores
Non eadem est forma vel brevialis eius et lingue susurronum
Item In testariis rastellus thezaurus sepe reconditur
Item Cum plus dimittitur plus amat, de toto grege
solet et ubi unius morbide pecudis salutem angeli
De Hebraicis Nominibus i. letantur in celo

Philo vir disertissimus iudeorum
Satham adversarius sive prevaricator
Non Quid horum nominum et locorum tradicionum sunt per
ordinem litterarum alphabeti quod scribo quia multis
videtur hunc ordinem tractari nomen ad invicem
Item Si que hic pretermissa sunt alii sciat lector ope
presertim libros omnes hebraicorum quorum nunc in
manibus habeo. Apud nos nomen et usque nunc manditum
Non quod studia mea insolenter extollam sed quia sudoribus
consensus ad latinam cartam preciam insecuntur Item Ego per
mutabor Origenem quem post apostolos ecclesiarum magistrum
nemo nisi imperitus negat Inter cetera ingenii sui
preclara monimenta in hac laboravit ut quod Philo quasi iudeus
omiserat hic ut Christianus impleret hic dixit ut nova nomina
: testamenti

De hebraycis locis

Eusebius qui a beato Pamphilo martire cognomen
sortitus est iuxta fontem Topyk
Non laboravit Eusebius ut congereret nobis de
sancta scriptura omnium pene urbium montium fluminum et vicorum
vocabula ... et nos admirabilis viri sequentes studium
secundum ordinem litterarum transtulimus et interpretati ea que
digna memoria non videntur et pleraque mutantes
semel enim quidam vir primis imbutus litteris hunc
librum ausus sit in latinam linguam non latine transferre
cuius imperitiam compulsi non reddere hec tr...
coherceri suggerendi posse me credo.

De hebraice alphabeti interpretacione

Aleph mille vel doctrina
Thav signum vel subter

De hebraicis questionibus in Genesi

xxxij q. v. Corpus mil...

Qui in principiis librorum
debebam ~~secuturi operis~~ secuturi operis argumenta ponere
cogor prius respondere maledictis
... et alteri. Sicut Terencium Virgilium et
... Tullium ... non mirum
ergo si contra me parvi homunculi immundis sues grunniunt
et pedibus margaritas conculcent cum adversus doctissimos
viros et qui gloriam invidia superare debuerant livor exarsit
Sed cum in populo forti eos emulos habeant ferunt quod
summos fulgura montes et me procul ab urbibus foro
litibus turbis remotum sic quoque ut Quintilianum aut
latitantem invenit invidia.
Item Nos spiritus et pauperculi non habemus divicias nec
oblatas dignamur accipere ... et qui noverunt non posse
se videre Scripturas et divicias Christi pariter ...
Iste ... mercatus ... nolentibus cum habent divicias
... Balsamum piper et poma palmarum
Item super xij capitulo Sed quibus hunc ... cum ... non erunt
expositionem contrarius est querant aliam solucionem et tunc
... ea que a nobis dicta sunt improbet ... prudens
... Require ... q. 2 Egressus

Item Capitulo 21. In hebreorum lingua omnis filius ad comparationem patrum infans vocatur et parvulus. Nec mirum Abraham lingua habet proprietates suas. Cum enim Rome omnes filii vocantur infantes. h(ec) respo(ndet) c. xvi q. i Postquam

Item Super c. 38. Decretum est ut ad nuptias absque patribus virgo proferatur inter eos solacii fruitura.

Item Super 30. Nec mirum illam in conceptu feminarum esse naturam ut qualis perspexerint sive mente conceperint in extremo voluptatis estu quo concipiunt talem sobolem procreant. Cum hoc enim in equarum gregibus apud hyspanos fieri dicitur. Et Quintilianus in ea controversia qua accusabatur matrona que Ethyopem peperit pro illa defensione argumentatur hanc conceptuum esse naturam quam prediximus.

Item Super xl. capitulo. Non respuite officium promovere Cum apud reges barbaros usque hodie maxime dignitatis sit regi poculum porrexisse.

De Hebraicis questionibus libri Regum

Fuit vir unus sicut in textu
Arcam ut supradictis ... cum esse
Item 1 Re. 1 c. 1. Quod quia ebrietate sedebant filii
Item c. 2 in principio et primo c. Belial vocantur quia per varias ait deus eius quod rax est prepositi est
Item Re. videt quod omnibus illis civibus in terra que conspiciend prophetizabat ... gestis demonstrabat
Item xv. ... ... ut nec in ... eius memoria fiet

Item 2 Re. 1. Plage filiorum hominum sunt ... que corporum ... quibus pro peccatis suis a deo ... homines flagellati

De Hebraicis questionibus Paralipomenon

Pater natus est duo filii Syrus et Romanus templi restaurator Romani ... civitas vocavit qui ea ... ... Item ... dicit genuisse

Item c. xviii° Accepta ... ... regem ... se tenere nec defendere ab hostibus ... ...

esset et illius omnia hostibus victoriam in ipso prelio
meruisset et accidit ut Sale mortuus est ut Nuit
perpendi fugere ipso docet.
Item c xxiiii° Nomen patris Matris illius non
Debet quia Nec fuit tam celebre ut scelus patuisset
Deberet cum Nota sceleribus hec celebritate et patria
cum generositate illius fuit

De Homine perfecto.

Hoc etiam addere studeo et vel dignum quod perpetuam
tam decrat in pectore meo.
Vale et nos in domino dilige in quo diligeris a nobis
Corporaliter curam vel animam languentur [illegible] fortasse
tu melior egrotaret humanis subventione tua dona labo
raret vero publice consuetudinis inclinatus quo
omnes sumus in minimis cauti et in maximis negligentes
Item Vera vita est deum nosse / timere eius potentiam
amare pro eternitatem / modo in operibus minima.
Item Et prudentioribus prima fronte morbi medicus
adhibetur ut capere valitudinis [illegible] facilius
Item Hiis solent fraudulentie remedium salutare succurrit
in reos esse, quia sub veritate [illegible]
Item Illo tempore quo supplicia miserum deus argumenta
ostenderet ut intelligere possimus quantum valet precare
non lesus qui tantum docuerit [illegible]
Item Convenit in primo [illegible] non in altum [illegible]
considerare [illegible] in prelio [illegible] audacia
Item Ante tribunal venturi iudicis [illegible]
[illegible] lingua et sola erit in iustitia [illegible]
Iustitia vide ad pamachi et ieron. [illegible] b.
Item Nichil falsum profertur a testibus veritatis
et illi inspirato quem [illegible] est non fides quem sub
obscura locucione non [illegible] sed [illegible]
Item Difficile est plura legis ingresso singula in quarum
Materias segregare vel aliam sed alteram [illegible] quosdam
attingat ut sed alteri [illegible] inquirent
complectitur vide contra pelagianos.
Item Nam et mirabile est apud nos deus solus
peccantibus se amat solus [illegible] nisi peccat.

Ite[m] Ecce eius in meritis fuisse p[ro]tectus est. Alcuin[us] possid[e]
potestatem innocentie reduxisse. Astute Guilem depo-
posuit. Nobilitatis p[ro]phetam horret. Eloquentis no[n]
expers sapie[ntie] sapientibus est erroribus plena p[ro]ut omni[um]
et adherentes veritas obscurat. Nec in mortis
gravamine caruisse lenitudo dicitur.

De hystoria Joachim

Hanc ad gloriam non credo posuit hic ut sentio
Jacobus in legenda c. XXVI que est de nativitate
virginis. Ceterum ubi videat et inveniet ubi
elegit ad Joachim quod peti non valuit ulterius est di[cendum]

Ad s. Innocentium de miraculo septies passi

Septe a me Innocenti tempore postulasti ut de
eius VII miraculis que in nostra civitate acciderunt
non tacerem.
Ut redditum vite reddidit libertati
Asserebant aliqui non posse in corpore deficere quem excidisset ipse
Item infelix iuvenis volens longos mortis vitare
cruciatus dum in se[ipsu]m mitteret sanguinem accusat
Item mulier sexu infirmior virtute fortior cum alicui
crudelis quos tortor ligare non potuit suspexit
in celum dicens. Nostis deus non ideo me negare velle
ne peccem sed ideo mentiri nolle ne peccem iacta-
tu miserorum homo si utrorumque fiet nos cum
duos periculis innocentes
Item Susanna liberata per s. Andream de morte per
gladium hec a iudice dampnata liberata est per gladium
Item vulgi gravius est ~~[illegible]~~ animus nec minus de voluntate
mutabilis cum pyetatis fuisset quod autem defendat
"visu" et pyetatis" est gravius ut patentur carceri novus
igitur eius novus p[ro]fessor deponitur. Oleat victima
~~[illegible]~~ xpo hic fancte Minuta semel p[er]cussa gravi-
ter reperissa quassatur tamen voluntate p[er]sistit. O
dicunt potestas spectanda Magistratus qui p[ri]mus fecerat
gravius p[er]cussa nec lesa et deo paululum visa est
mori ne per eam p[ro]sit inopinus ... sed ad quem

Spectabat exitum. Sequitur in epistola quomodo illa que putabatur
mortua fuit postmodum liberata per quendam
putabatur mortua et pluries viva sepulta.

Ad s. Julianum Aquilegiensem dyaconum

Multiplici sermo quod mendaces faciunt ut nec
vera dicentibus credatur
Crebras ut reddas sermonibus lectionem
Dicis sepe scripsisse sed negligencia baiulorum fuit
respondebis dicam non scribentem petiisti ista excusacio est
Dicam non reperi qui epistolas ferret. Dices illum
misisse ipse quam plurimos. Contendam etiam hos
debuisse. Alias illa que non dederunt negabis et erit
inter absentes incerta contentio. Quid igitur faciam
sine culpa te veniam postulabo.
Item iste et demum fratribus obviam litterarum ut
extra maiorem raguerit ne scribam.
Item ubi nunc sim non solum quid agitur in patria
sed an ipsa patria persistat ignoro
Item non timebo hominem medium habitur gladium inermis

Ad eundem ut cuius scientie remissus de imperfecta penitencia vel de dimissione pigre

Frater meus frater tuus Ausonius in christo iam
precipitatus articulo ut michi puerum sed tarde
dedisset aliis in puncto ipsius salutem pro valere
quam dedisset. vide d. ad Dardanum c.
Et sic tibi tanti dux seminum fuit
Item quasi naufragus in littore locuturus velut et in
eloquia philosophorum fugiens usum incidit in leonem
et manum extendens ad parietem mordetur a colubro
Item contemptores auri contempserunt et multi philosophi ex quibus
unus multarum possessionum precium proiecit in pelagus
dicens abite in profundum male cupiditates ego vos
mergam ne a vobis submergar. vide in sa b.
Item nolo quod ea tu offeras que possit fur rapere hostis
invadere proscripcio tollere et que ad instar undarum et
fluctuum succedentibus sibi dominis accipiant et que
velis nolis in morte dimissurus es. Istud offer
quod nullus tibi possit hostis auferre. vide in xxi a.

Exterius monstrant sanctos subdolos sed meliores sunt
si non sanctus sanctus
Item difficile est immo impossibile ut presentibus ~~[illegible]~~
et futuris quibus forent boni ut et viveret hic
et ibi meritum impleret ut de deliciis transeat ad
delicias ut in utroque seculo primus sit ut et in terra
et celo appareat glorificatus [illegible] ad Eliodorum
sanctis Item [illegible] sunt in [illegible] fortiores sunt et tamen
moveri debiliter pugnant iste quam fortior est
Item Sancti corruunt si fuerint negligentes et peccatores
postmodum resurgunt quidam sed sordes fletibus laverunt
hic [illegible] deo ut te non [illegible] [illegible] sed preparent
Item Nunquam exemplum a multis sumitur : ascendentes
Sicut in scalis rebus semper a meliori parte inchoandum
Item ad maiorem dignitatem et ad maius meritum : statutum sunt
possunt tunc pars est omnis quod dicitur

De Lepre diversis generibus

Admirabile divine dispositionis exemplum quod
[illegible] sibi ac [illegible] rei volunt magno
consilio et sollicitudine ac ratione indicavit
In die Judicii [illegible] inveniatur si ulli [illegible] offensi
Deus divina gratia hominibus [illegible] : in eo [illegible] repatur
statim [illegible] suis gubernator
Nullus pape posse absolutum [illegible] [illegible]
agnovit eius perfectum [illegible] [illegible] vocis [illegible]
Item hijs alij confirmant quibus alij transferunt
Recens locum [illegible] nos huius modi infirmus
Item hec ut simplices servant ratione : monemur
intelligere simplices non [illegible] illud divina sapientia
legis sue profunda misteria in huius seculi regione
et templum suum non [illegible] contractum [illegible] alium
memorie collocavit quam [illegible] est divina dignatio ut
pulsantibus nobis intelligere pateat [illegible]
Item [illegible] [illegible] per quem [illegible] ad
[illegible] qui possidet indigentiam [illegible]
[illegible] libidinem [illegible] [illegible]
abstinencia [illegible] [illegible] vide ad finem .d.
Item Cum modicum delictum sint a sacerdote potest
relaxari quia aut graviora sunt disciplina
debet Ecclesiastice regule ~~[illegible]~~ et oratione purgari
Ne non insanabilia sunt deo iudici dispensanda

Ad Lucinium Beticum de hoc xvi dis. Illud lxxvi dis. Vtinam

Nec opinanti michi subito littere tue reddite sunt
que contra inspate tanto gaudio replevere
quiescentem animum suscitarunt ut statim
amore complecterer quem antea ignorabam
cuius caritas urget tunc languido non sperat
et absente Lucinium per litterarum magnitudinem
sentiamus vide c. ple. ad florentinum de stabilitate amicicie b.
Cepisse multorum est ad culmen pervenisse paucorum
Item aurum deponere incipientium est non perfectorum
Fecit hoc Thebanus Crates fecit et Antistenes
Se ipsum offerre deo proprie christianorum est vide c. y. b.
Item opuscula mea que non sui merito sed bonitate
tua desiderare te dicis ad describendum hominibus tuis dedi
et frequenter admonui ut conferrent diligenter et emendarent
Item scribunt quod librarii non quod inveniunt sed quod
intelligunt et dum alienos errores emendare nituntur
suos ostendunt c. hoc supra et. ut veteres ~~[illegible]~~
dis. ix. et ~~de quo~~ dis et dum c. in ty lo. allegatum

Ad Magnum oratorem de exemplis secularium litterarum

Sebesium nostrum tuis
monitis profecisse
dicis ut cuius ad disputandum materiam sed cum
epistolaris angustia fugienda est ubi fugienda est
plus correptus placet quam erravit leserat iste Sebesius
Queris etiam in opusculis nostris secularium litterarum
interdum exempla ponamus et candorem ecclesie
ethnicorum sordibus polluamus Responsum breviter habeto
Numquam hoc quereres nisi te totum Tullius possideret si
scripturas sanctas legeres et si interpretes omisso
Vulcatio evolveres. Induci quidem in libris prophetarum Moysi
in Salomone in epistolis Pauli plura de libris gentilium
sunt assumpta et deinde enumeratis multis grecis
scriptoribus subdit Nam omnes intantum philosophorum
doctrinas atque sententias referunt libros ut nescias quid
in eis primum admirari debeas eruditionem seculi an
scientiam scripturarum

Item Apud Tertullianum eruditius quid acutius
Appologeticus eius et contra gentes libri cunctam
seculi continent disciplinam
Item Victorinus martir in libris suis licet desit erudicio
tamen non deest eruditionis voluntas
Item Ego istud magis vereor quod dictatum erat [illegible]

Ad Marcellam et Annam phisichiam de Sta[...] Anne

Dominis vere sanctis ac omni officio
caritate eruditis venerandis
Incolumes vos et plena etate florentes Christus
deus noster tueatur omnipotens Domini vere sancti
Rescribi cupio vel vas sopitus est non aliis
intrantibus sed vestris parvus sermone cognoscimus
Item Iter animi amicis verbis Rome pastorale
confusus est ut lux volgata paruum proprium nobilium
ignorantem Denique terrarum serenus tempus est lacrimarum
Item Si mox fuerit civitatum silent inter arma
Annales id est libri continentes antiquorum gesta quibus
magis studia litterarum que librorum multitudine et
silencium Itaque librariorum sedulitate quod ex propriis secretis
et ario dictatum indigeant

Ad Marcum presbiterum

Decreveram quidem utendum michi verbis psalterii dicentis
Dum consisteret peccator adversum me et humiliatus sum
Amicos qui hec sumus pluris salutis Et silui a
Caritas omnia suffert et apostolum vincit affectus
Item Non qui patitur sed qui facit contumeliam miser est
Item Apud deum hominis excepto sociis criminatum si
reus tenetur fiet non est alieni culpa sed fontis
Item Permittitur michi queso loqui vel cum
lateam qui non mittere mundum
Item Hec verbis pater tu quod gemitu cum qualis
dolore conscripserim testis est Christus
Item Non michi creditur unus angelus hominem tollendo
expostor fidem quasi sine fide renatus sim et
Sancto Cyrillo dedi conscriptam fidem qui sic non
credit alienus a Christo est.

Sequitur epistola ad Marcellam de omnibus [...] folio

8. Ad Abigaum Spanum de humilitate et paciencia

Quamquam multa ulcera [illegible] sim tonsuris [illegible].
Sanctorum qui nos de lege dignatur [illegible] credo sequamini.
Non Rachel ita a pueritia [illegible] [illegible] sum qui timentem animum et [illegible] cunctis [illegible] considerem provocationem [illegible] [illegible].
Item Melior [illegible] qui [illegible] et [illegible] alter [illegible] ab altero [illegible] funiculus triplex non rumpitur et frater fratrem adiuvans exaltabitur [illegible] audacter et absentiam corporis [illegible] [illegible].
Item [illegible] [illegible] legimus ut totis cogitationibus ad [illegible] augeat puritatem sibi oculos [illegible].
Item [illegible] Iohannis [illegible] ad [illegible] et a propheta [illegible] intrant mortem per fenestras vestras [illegible] ad [illegible].
Item Non mittas [illegible] de [illegible] [illegible] sed thesauros tibi in celestibus paras [illegible] nostros appetis [illegible] quos [illegible] famulos ac [illegible].

Ad Geruchiam de monogamia

Ageruchiam de monogamia

In [illegible] [illegible] novam semitam queramus.
Sub nomine tuo [illegible] [illegible].
Non [illegible] sibi liberos blandiatur et quod [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] liberorum.
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impugnant [illegible] tanto victorias maiora [illegible].
Item [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] captivus qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible].
Item [illegible] [illegible] [illegible] quod plurimi [illegible] quarum [illegible] viginti [illegible] sepeliverat femina [illegible] duos [illegible] habuerat [illegible] vir [illegible] [illegible] [illegible] fuit a [illegible].
Item [illegible] in eo [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] et [illegible] in illo [illegible] [illegible] animo [illegible] [illegible].

376.

Item Libido turpitudinem sui relinquit penitudinem nunquam satiatur et extincta rursus reaccenditur usu crescit et deficit nec rationi paret que impetu ducitur sub

Item Habe potius probate (c. i. ad Amand.) etatis famulos vel libertos in quorum manibus es nutrita qui presint domui ad publicum respondeant tributa persolvant qui te suspiciant ut patronam diligant ut alumpnam vereantur ut sanctam

Item Fuge personas in quibus potest male conversacionis esse suspicio Nec paratum habeas in ludibrio Sufficiat michi conscientia mea Non curo quid de me loquantur homines Apostolus enim providebat bona non solum coram deo sed et coram hominibus ne per illum nomen dei blasphemaretur in gentibus

Item Melius est amittere quod velimus nolimus perituri sumus quam id pro quo omnia contempnenda sunt.

Item Narrant veteres quas foris gladius intus vastat fames. et alias que ytermestud et timore paruerunt quod iam alie passe sunt

Item Olim a mari Pontico usque ad Alpes Iulias non erant nostra que nostra sunt et per annos xxx fracto Danubii limite in mediis Romani imperii finibus pugnabatur. aruerunt vetustate lacrime et preter paucos senes omnes in captivitate et obsidione generati non desiderabant quam non noverant:

Item Non tam tibi quam sub tuo (c. vitant libertates) nomine aliis sum locutus etiam vel aliud de scriptione quam bigamie precepta noverunt et que in alieno corpore sua desideria consolentur ut quod ipse fecerunt alias facere videant et malorum societate palpantur.

Ad Auitum presbiterum Origenis errores pandens et ibi plura. xxxi.

Ante annos circiter decem sanctus vir Pammachius anterius ingerebant Romam que sibi ... noverint

Non iam legendum accipiat ad librum notarius opus
omne describsit et multo acerius quam prius scripserat
Codicem reddit et quod surripuerat prius aliis
credidit Etiam de spiritali libros grecos et latinos
instruit disputantes Rectorum possunt firmiter conpedium
consertum qui fructum acceperit quam didicerit Ita enim
illius conscripta sed verba et ordine et sensu careant
Item adversus omnia scribens Nec hunc in plenissime
est opus

Ad Alexandrum Monachum et Minervium de Resurrectione carnis

In Christo confratribus
Articulos quorum quis seqs sit super de omnia
Item Tamen alterutrum sicut resurrectio mortuorum
et vivi qui sunt in corporibus suis conservantur
ipsis mittunt mortuos de inferis resurgentes
preveniunt non valeant vide supra ad marcell i. 6.
Item sicut movetur qui vigilat sic qui dormit
iacet immotus et similitudine mortis torpet
vide supra ad vigilantium. sicut in libro
Item Non doctoris opus. sed doctrine racio
ponderanda est vide super zachariam et
Item In tota cura quippe et de plurimis aliis
plenius rescripsi galatas
Item Minervium et alexandrum antiquos legere probat
singuli vitam qui bona sit et a sua mitthat
: vide supra de

Ad Algasiam de questionibus simul de hoc xxxii q. ii. Sicut femina

Filius meus Apodemius alio Apodemius.
Cum interpretationem recipit nominis sui longa
ad nos navigatione signavit
Condimenta dei sed quam ~~ad tot~~ Christi veritate
exempla preciosa medicina. i. auxilium percepturi
Miratus sum cum parrissime fonte vicina : sunt
nostri tam parvul rivuli fluenta queseris
Nisi forte peregrinas merces desideres

et per varietatem gustus rostrorum et admixtorum se alimentis
delectent aliis dulcia placent ne ullis subamara
delectant hec scilicet mirum accidit venenat illorum
falsa suspectant videlicet naufragium et capitis periculum
ante dote quod appellatur epa pape ...
Item dixit falsa predicatorum ... Super Matheum
certe lucra et gloriam querunt hominum vt per gloriam
mereantur compendia vide in supra Christi ...
2 Item q. ij. Sicut insule turbine flatu quam ventorum
et tempestatibus feriuntur sed non subvertuntur sic et
ecclesia que sit nata in nomine salvatoris loquitur per
ysayam Ego civitas firma civitas que oppugnatur.
3 Item q. iij. Inquantum se servat in castitatem vngit inimicis
... se confitetur deus superiorum negat stulticiam
hec ... Sicut ferrum 32 q. 2.
4 Item q. iiij. Orriundus est deus ne in corpore deo
filij et ... certus ... sed
imminente naufragio ... dormientem dominum
vt nos saluet
5 Item q. v. Parabole que vmbra prophecie veritatis est
6 Item q. 6. Medicina non est causa mortis sed ...
venena mortifera licet his mali homines abutuntur
ad mortem vide supra q. prima
Item Apud grecos ... est ... quod licet
... non licet ...
... Salomon dicit
apud Athenienses ... de patriarcharum supplicio
ne non ...
Item In corpore ... est sed ... vmbra
Item Sicut signis ... que operabatur in mendacium
per Moysen magi ... et virga ... resisti
Moysi devorauit in quo ...
... Christi veritas devoravit.

Ad Ninnarium de quibusdam questionibus de hoc xxxv c. vii omnes causanones (?)

Breuis epistola longitudinis questiones explanare
non valet et in arte tamen multa concludens stringere
verbis quod est stultus dilatatum vide
ut pulcra erant in in plures (?)
Non parcit medicus ut parcat sicut vult misceat
in dicto super Ezechiel
Non aliud dicere est persevera ad mortem et salutem ~~[illegible]~~
extendit que a ypocrisi vel passim aut forsan
cito inventa perdimus
Item in oratione domini dicimus Libera nos a malo
ut sufficiant nobis anime ~~insufficient [illegible]~~
Malum quoque periculi plus habet certamini
Item Quod petrus post factam penitentiam habet
et licet invitus luxuriam remordet et carnis
voluptas sola ac libido cum in ipso tempore
penitendi pristinos stimulos patitur. vide d. ad
Item Aliud est Roma per c. Gerucham. Ad
corpus aliud in corpore domini ponit exemplum
in fine et homagii de sede in fermentum
hoc tempore pasche et dominus. post quod sequitur et
Non solus. 39 92 ubi est notabile quod sequitur
Item Regum maxime loquens. ymo non novam. sed
veterem, que veteris testamenti auctoritate firmatur
Item patria carnis ferro indigent et cauterio

Ad eundem Responsa quam aliqui intytulant ad Damasum:

Propositum tuum fuit de eadem apostoli epistola
prius nobis mentiri
Salvator noster non omnia in omnibus sed per
in singulis virginitatem in Salomone sapientiam in
David mansuetudo in Job patientiam in Petro fidem
in Phinees et paulo zelus in Johanne virginitatis
in ceteris cetera.

Cum aut(em) om(n)i ex(tra) finis advenit et quid in omnib(us)
ut singule sciret omnes scituris habeant [illegible] po
x(ristia)nos tenuis in [illegible]

Ad Anthonium Monachum ut scribat

Quas noster Guillelmus M(a)g(iste)r de peptalabus & [illegible]
dixit plus quod [illegible] quo dixit [illegible] quas Ad h(ab)e(re)
ait xviii in [illegible]
Peto ut dilectionem te diligeres et [illegible] sermone [illegible]
[illegible] Vale in deo
Bathomeus [illegible] anglicus [illegible] in alio [illegible]
[illegible] [illegible] contrarium [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] Zophestus [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et Jacobus [illegible] [illegible]
Item Phizeus [illegible] [illegible] et [illegible] publicus
Item [illegible] loquente [illegible] [illegible] [illegible] audiens
ad fratrem [illegible] loqueris.
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] philet [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] ad [illegible] C.

Ad Asellam de fictis amicis et detractoribus

Homines scire ac videre Mater fluenti quam maris
Non non similes tunc precibus mitigari
Verum prava dixisse et vertis
Item Osculabantur mihi manus et ore vipereo de-
trahebant dolebant labiis corde gaudebant.
Item diversis libris ut potui nonnullis saepe de servu-
lorum assentatione respondentibus familiaribus familiaritas
Item dicant mihi quid umquam confidentiam servavit
in me aliter senserint quam christianum decebat
Pecuniam cuiusquam accepi? Munera magna vel parva
si non sprevi in manu mea aes alicuius insonuit
Item Nichil mihi aliud obicitur nisi sexus meus
et hoc solum cum Hierosolymam Paula proficiscitur et cetera.
in admiratione cordi sed postquam eam
pro suae merito sanctitatis venerari colere
suscipere coepi omnes me deseruere virtutes ulla alia
Romanae urbi fabula fuit nisi Paula et
Melania quae contemptis facultatibus pignoribusque
desertis crucem domini quasi quoddam pietatis levare
vexillum. Si balnea peterent unguenta eligerent
divitias et viduitatem haberent materiam luxuriae
et libertatis dominae vocarentur et sanctae.
Item Facilius creditur quod aut fictum libenter auditur
aut non fictum ut fingatur impellitur.
Item Mundus per maledicta me ... tam
clamitans sed sancta personarum ... superfluitatis.
Item Gratias ago deo meo quod dignus sim ... 3
sim quem mundus me oderit.
Item Ora ut me post ... reducat
Item Stultus ego qui volebam
cantare canticum domini in terra aliena dominus.
Item Maleficum quidam me [illegible] garriunt titulo
fidei servum agnosco. Magum aut tibi vocant
dominus meus seductor cum apostolo dictus est
et Christus ... in fi. vide ad ... C.
Item ... fama per ... ad regna celorum
Saluta Paulam et Eustochium velit nolit mundus
in Christo meas. Vide ad Augustinum .4. C.
Item Ante tribunal Christi simul stabimus ibi patebit
qua mente quis vixerit

Ad Rethaletam de Instructione Parvule filie sue pulcra et tota notabilis.

H[ieronymus] Apostolus Paulus scribens ad Corinthios.
Ancilla xpi et sponsa erudiatur regum celestibus offi:
Nunquam Magnum est scire quanto. Lat° de ore: Dan
tum sit ad paradisum Nabuchodonosor Rex Babiloni
post efferaciam cordis et corporis et beluarum homo
contritum mentem recepit humanam.
Item Ad aliam vitam lapsus sum et rotha rursus
dum vocatur fuit cogito. Aurorum fugit manus
Item Habeat in discendis socias quibus invideat et quarum
laudibus mordeatur. Non est obiurganda si tar-
dior sit sed laudibus excitandum ingenium ut
vicisse gaudeat et victa doleat.
Item Non sunt contempnenda quasi parva sunt sine quibus
magna constare non possunt vide super Ephesios. 6.
Item Non discat interim quod ei postea dediscendum est
Difficulter raditur quod rudes animi perbiberint
Graeca narrat hystoria Alexandrum potentissimum Regem
orbisque domitorem et in moribus et in incessu Leo-
nidis pedagogi sui non potuisse carere vitiis quibus
adhuc parvulus fuerat infectus. Id est super parabolas li. ii
Item Proclivis est malorum emulacio et : ad finem
quorum virtutes assequi nequeas cito vicia imitaris.
Item Licet quidam putent maioris esse virtutis presentem
contempnere voluptatem tamen ego securioris arbitror esse
nescire quod querat
Item Meminerint parentes virginis magis eam exemplis
docere posse quam voce. Cito flores pereunt cito viola
lilium et crocum pestilens aura corrumpit. Nunquam
Item ... : absque te procedat in publicum
mandet ... Sic comedat ut semper esuriat ut statim
post cibum possit legere orare et psallere. Id est ad Ephesios. ii b.
Item Displicent michi magna in teneris etatibus longa
et immoderata ieiunia. Experimento didici azellum in
via dum lassus fuerit diverticula querere. In ...
Item Illorum tractatibus illorum delectetur : ingeniis super ...
ingeniis in quorum libris pietas fidei non vacillat. Ceteros
sic legat ut magis iudicet quam sequatur. Vide ad finem d.
Item Nihil pulchrius omnibus quod sit non ... Nutriatur in
Monasterio Melior tibi est desiderium absentie quam singulis
pavere cui quo loquatur quid loquatur cui annuat quem
libenter aspiciat....

Et rudes testa
diu et super
venit et odor
quo primum imbuta
est.

Ad Marcellam de nugis nominibus novi testamenti prima 1

Magnis nos provocas questionibus et torpens ocio ingenium dum interrogas doces
Quod deus aliquos deserere vel non deserere non nature alicui tribuit sed cui et multa distribuit apud quos esse dignatur.
Quod in futuro promittitur non cernitur in presenti spes enim que videtur non est spes sed iam certa possessio. Idem
Item hec me dixisse non memini — i. ad virginem Epulem
episcopi dixissem non essem pertinax.
Item Sancti qui in salvatorem ad resurrectionem fuerunt deprehensi et in corporibus eisdem adherent ingloriam tamen incorruptum et mortale gloriam in corruptione et immortalitatem mutabitur ut [...]mor[um] corpora in sanctam transformentur corporum que resurgere vide[tur] in alteram Ebd. b.
Item Etsi eam mihi in diversis eius Christi pedes non tenuisse et tenuisse legitur hec finale solvitur. eum potuit primum que interdicta corripi et non repelli que errorem esse.
Item In dominica nostra et dei sermo in — i. sermone nuntiaverat
pietas servari non potest Nec lucas dicendi sed abrenuntiat[...] sit

Ad Eandem de Onaso ii. — i. totus resurgens est 2

Medici quos vocant chirurgicos crudeles putantur
dolere vero gratulare quibus absconditis possis pulcrior apparere. Nasus non videatur in facie. sermo non sonet ad loquendum atque ita formosus videri poteris et disertus.
Ita se habet nunc ut amara sit veritas blanda vicia
Item Nunc michi si mus pravos dephendens — i. estimetur
Item dico quosdam scelere — i. offendimus plurimos
Plerosque fulsisse ad dignitatem pervenisse. cum ad te qui intelligis innocentem redeo advocatum qui patrono egeat quadrante digna eloquentia quid ad te qui
Item Nam tibi ridenti lectitas — i. dispensatio est vel p. ad ruf... ii b.
videris qui funesto nomine vocaris qui vero et lucus ideo dicitur quod minime luceat.

Ad Eandem de Detractoribus suis iii 3

Post priorem epistolam in qua de hebreis
Ubi boves et asinus cecinit
Asino quippe lyra superflue canit — i. bibant. fontis
Item quibus displicet unda purissimi cenosos rivulos
Item Rogo quod a nobis libere dictum est nunc interloquium
sunt quod virgines sepe debent esse cum mulieribus quam cum
masculis tamen oculos erectos offendi matronarum digitis notari.

Item Illi legunt scripturam gaudentes et ipsi psallentes Nos legimus
semper gaudentes et deum sermocinantes

Ad eundem de Increpatione Blesille iij

Abraham temptatur in filio et fidelior invenitur
Quia non dum eius virtutis sit vocandus
Erubescat mulier christiana si naturae cogit decorem vel
Item haec vidua nostra : Si non cogit in decorem
prius undique ornabatur et tota die quid sibi deesset
quaerebat ad speculum Nunc neglectum caput scit sibi tantum
Item pulla est tunica minus cum humo : sufficere quod velatur
iacuerit sordidatur cingulum laneum tota simplicitate
pauperum . quod possit magis fugere vestimenta quam
Item Si quibus sunt proposito invident et : scandalizentur
detrahat Blesilla nostra videbit Nec dignabitur
vanacorum loquentium audire convicia.

Ad eundem de Successu urbis v

Ambrosius quo cartas sumptus et notarios
ministrante
hec ut [illegible] Amatore [illegible]
Ambrosius quidam refert numquam cibos Origene
praesente sumpsisse sine lectione et numquam somnum nisi
unus e fratribus sacris litteris personaret quod nos
[illegible] aliquid facimus quibus si
secunda hora legentes invenerit oscitamus manum
faciem defricantes et quasi post multum laborem
mundi curalibus iterum negotiis occupamur.
Item Vocamur [illegible] et in
refrenando [illegible] solet fieri [illegible]
merore depingi letamur ad nimium tristamur.
Item plus laudat [illegible] quod possidet : ad obolum
Item Bethleem in hac parvo terre foramine
celorum conditor natus est hic monstratus a stella
hic adoratus a magis [illegible] in [illegible]
[illegible]
Item in urbe ad [illegible] ad nos venientes et plenum
[illegible] in [illegible]
ut [illegible] reddamus . Ad [illegible] foris
[illegible] vadunt [illegible]
: [illegible]

Iste ?? xpi villa silentii gaten psalmos Arator
sermum Aratori tenens Alleluya decantat vitem
falso contendens aliquid dantem canit.

Ad Eundem de Significatione Numeri .vi.

Ieronimus Marcelle ait ut absenciam corporum
Sermos quos accendisse sit ?trum
Vas dona tua mittitis Vas celas remittis ?
Ita tamen ut quia velamus virginum munus est aliquem
in istis Munusculis misteria domine Saccus oracionis
ait. Et Iemum signum est sella ut foras pedes
virgo non moveat. Cerey ut accenso lumine
xpi sponsi adventus Calices mortificaciones
carnis ostendunt et animum semper ad martirium preparatum
alium preparatum hac per..t sup. ... in induerenus
aliud sp. Calices psalmum accepta et nomen re
cuma stratum prebuget ? in gg.pectu ...
mens ... cus

Ad Eundem de psalmo Nonagesimo .vii.

Om heret in Aductario ais incipit Nonagesimum psalmum
Athenas thebas Sallonas
?? nominibus apud hebreos
et bi- ponit de ...

Ad Eundem de Hebraicis Nominibus libro[rum]

Nuper dum pariter essemus
sedentes ut audiremus iudice voluisti quae maneret
Vide super Zachariam li. ii. et in vita pauli et
Alleluia et Amen Laudate dominum
Item Septuaginta quod in Hebreo legitur Amen amen
Item Paulus asserit non c: transtulerunt fiat fiat
posse aliquem respondere Amen i. consummatio quae praedicta sunt
Item Tritum est proverbium c: nisi intellexerit praedicatorem
Volentes putant mereri. Idem ad Demetriadem
ubi sequitur Et pura facilitate decantes quae sunt in
caritate maiora sunt. vide ad Eundem. b.

Ad Eundem de Blasphemia in spiritum sanctum. ix

Brevis consultacio quam misisti et aperta responsio est
Blatam disputacionem brevi sermone comprehendimus ut
non tam epistolam quam commentariolum dictaremus
Dyaboli studium est dei ledere creaturas / aliud ut sue
voluntatis esse / sanare languentes et
Item Aliud est cedere tormentis et scripsi de obsessis
si propria negare Aliud Christum dyabolum c: fugare corporibus
Item Fuerat prolixius disserendum sed dyabolum dicere
et hospitibus nostris negare non possum et tibi non statim

Ad Eundem de quibusdam c: rudentis vesanum est arrogantis libri Regum et Iudicum x

Postulare est officium de re familiari ac de
cottidiana conversatione aliquid scribere
Cum pariter haberemus aviditatem scripturarum voluisti
Exspectare fabulandum magna c: auscultandi singula
solitam ceram mora perderetis famosissimam quam
Poncta postulasti ut quid sentirem statim rescriberem
queris plurimum ceteram cathedram ut quoniam
de verbis Hebraicis iurgium est ego arbiter et litis
sequester exposcar. c: videntes sermonis noster
viator Iterum Amen et Iterum redire festinat
Item De scripturis sanctis dixi c: Quid aliorum dum quae debent
putavi non sit tamen Nicon plus quam sensus
Item Mater gratia si valet gaudeo et ut valeat
deum precor. Nos ut sub Hebreorum lectione debitam
in latina lingua rubiginem obduximus in tanta ut
loquentibus nobis stridor quidam latinis interstrepat
Unde regnante amicitiae vide d. de Dominicis. b.

Ad eund. de

Ad Eandem de p[ro]b[lem]o C vj et sequentibus XI

Beatus Pamphilus Martir
Subrepsit [illegible] fenestre [illegible]
hylarius in hac parte magis opinionem suam quam
Item preterdet [illegible] : se [illegible] voluit [illegible]
[illegible] tum viro et [illegible] disertissimi [illegible]
non audeo cum et confessoris sue merito et vite
industria et eloquentie claritate pluribus [illegible]
nomen est [illegible] sed culpe non ascribat quia
hebreum sermonis fuit ignarus
Item [illegible] [illegible] ut sub est [illegible]
[illegible] indiget ut vera videatur.

Ad Eandem Excusatoria XII

Ut tam parvam epistolam scriberem ut [illegible]
quam tabellarius festinabat et ego alio
detentus opere hoc accepit me nolui.
Tristicia [illegible] filie et matris
Cum voluminibus hebreorum editionem aquile conferre
ne quid forsitan [illegible] odium synagoge mutaverit
et que ad nostram fidem pertinent roboranda plura
[illegible] [illegible] est ne tam [illegible] noster fuerit
[illegible] quas ad sororem tuam Paulam
et [illegible] illa legeris et in his [illegible] aliquid inveneris
putes tibi [illegible] fore que scripta sunt
Item Albinam quem mater [illegible] [illegible]
[illegible] quod in [illegible] valeat non ignarius [illegible]

Ad Eandem de dya psalmate XIII

[illegible] [illegible] obsecro.
[illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] pertinent
Que accepisti cum timore
Origenes [illegible] nos mali [illegible] in hac
[illegible] [illegible] [illegible] quam stultum
habemus [illegible] [illegible].
Ne te [illegible] [illegible] habeto [illegible] pluribus
Item [illegible] hac [illegible] [illegible] [illegible] et inferiora
[illegible] aut [illegible] [illegible] scripturam que dicta sunt

Item hec nobis de intimo fonte hebreorum libamus
sed opinionum innumeris desipientibus hec erivat
quibus totus mundus repletus est varietate
perfecti sed imprudentes et sapientes et doctores quod vani sunt
Item Crinum Romani Nasica gremium suis saltem
vetus unum ante dominos
Item sed non noverit exemplis affirmare quod domini

Ad Laude de Morte sancti ... xiiij

Quum hora sit tam horrendum
sed unus precessor (?) consumimus ut possimus
Conversationem sancti quas posset i. Petrus
digne clamare premio sine cum toto et domini constru-
fuisse conversum ut misterium precepit et mater
Item Tuerelin vestes vultus illius i. virgini fuit
neglectum caput dei sui ut ne hec fuerit ostentus
fugiat singulis sed semper in pace scelus nec non
Item Mortue secretus quod continet ut dicitur i. Secum
Item unde
quam unde Vitam eternam non dominus suis
duplex testamentum fuit. Sed tribuendum
pestilentes mortis et operibus preparare in
sed doctores ipsi nos paucis ad terram
sed purgo et paradiso peccatis querunt
Angelus sed pretio corpus et spiritum habere possumus
relinquit sed per lumbus et videmus eius puteus
i. vide adde Chedera. d

Ad Laude de Cisella xv

Nemo reprehendat quem
Secretis aliquibus ante-
laudarium aut corrupi-
cium in arguendis
Malis sit correctum verbo et in optimis
prestantibus lavacrum ad vertens studium gratis
Nequis illius sententie ratiocinio vel cauditate
severum vel tristem vel terrenam sucium. Ita
palor in fronte est ut tibi gaudium indicet sed
indoleat ostentacionem suo scilicet et plenum loquitur
sed totus nec tandem unus necessitatis. Idem si statuis
neglectum medicans et in tullen veste cultus ipsi

sunt velut sola vite sue conversatione promeruerunt ut boni
eam predicent et mali arguere non audeant viduitatem
illam imitentur et virgines. Maritate colant noxie
timeant suscipiant sacerdotes
Iste nostre vite breviter compendium est in qua se [illegible]
[illegible] legatis ingenuat quippe laudibus sunt
sed paucis adolescentulis legatis ut ad eius exemplum
se instituentes conversationem illius imitentur.
Item [illegible] sua [illegible] ubique sanctis [illegible]
vendidit et quod [illegible] [illegible] [illegible]
impetrare non potuit ut intelligeret [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] in vestibus
Item quod impossibile [illegible] est in [illegible] prodere possibile
Ita ad [illegible] [illegible] [illegible] ut non
solet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
corpus animo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad Marcellam epistola [illegible] de [illegible]
Consolatio de adversis XVI

Magna humilitatis tue fiducia scribendi ad
venerationem tuam caritas Christi dedit que te sicut
fidelem cordis [illegible] et [illegible] operibus [illegible]
Et [illegible] instantiam nocte ac die [illegible]
Magnus [illegible] in [illegible] angelis et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ut [illegible]
Item [illegible] in die [illegible] non [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] non est que [illegible] in Christo et [illegible] a Christo
Item [illegible] te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ita [illegible] que passa es [illegible] intelligens volumus [illegible]
[illegible] sed [illegible] remedia fuerunt [illegible] ad [illegible]
Item [illegible] in [illegible] animo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] iam ad [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] reddit.

Ad marcellam de Tharsis xvij

Nuper cum Reticij Augustodunensis episcopi qui quondam
Cum Daniel puer .i. a Constantino imperatore
sensus mederet et duos pastor Capineps
Tharsis aquila .i. in precedentibus principes mutantur
transfigurantur Siuamtes racemetis interpretatur
Item plura apud hebreos vari sunt quia pudet ob
dissimilitudinem de facto predicta est nec quibus et ab putare
quod in genesi ista cum lapide Carbunculi predicatur
Item Tharsis est vocabulum multe Regionis et ipsum
mare, quia ceruleum sit et sepe solis radiis
percussum colorem supradictorum lapidum trahit et a colore
nomen accepit Licet Josephus putet tharsis
appellare per thar-sis Durabilia sunt que illi mihi
commentarius sordere sit visa est que sermo composuit
et gallicano cothurno fluens sed quid ad interpretationem
eorum officium est non quid dissertus appareat sed
quid qui legitur est sic faciant intelligi quod intellexe
Item frustra ad me illos .i. petit iste quod scripsit
commentarius postulas tu mihi in istis nullum deest
Item Quod in dicto plures .i. placeret plus quam placeri
Oratoris panibus pascit frumentarius pauperis

Ad Matrem et filiam in Gallia

Retulit mihi quidam e gallia se habere sororem
Tam non comparet virginem consistat vel ipsi
Sed petiuit estimans nos gratia coherere
nunquam stultum sanum qui me surdis narrare fabulam
Item Venena frontibus pellitur audentibus et quod
magis dolet mater dolent mirari ad omnium
[illegible] dico quod est gratia nullum timens non habent
habent tibi famulam et regimenam Sed ad dominum
Item Si virgo es quid .i. et cum isto epistola 13.
tamen diligentia custodiam sit corrupta est an-
Item Securum est non posse .i. palam non nubas
puer qui non pretium non puer et in altero tumulatus
est et in altero retineatur gaudemus hic creatum
dicit bibliothecam autem Regis laurum. 3. r

Ite ferreas metas libido domat q maiores in virginibus
pat' famem du dulcem putat esse q resauit [illegible]
[illegible] ad vehementiā . [illegible] . vite ihū b
ite narrand gesta c̄ 7 ad paulū 7 eusto c
fabule cantibus syrenum nautas [illegible] pro pastore . i papa
viteus cutis sordidum ostendit animum . Difficile int
epulas servat' pudicitia . Puella sit si integra nō
feceris deformē tuum . patres teste . si uirginis
lab[...]osa meus animum . honestum prosequitur .
Ite pallidi cutis ut ieiunis . Dimidie humeris
7 quasi mentiri volunt aliud sistema . pallens deripat
Ite [illegible] puerorum genus est ut quicunque de clero
po[...] eius unum est . Ad eum qui spectant ex quitu cunctum d'
Ite bona conscientia ullius oculos fugit
Ite Quamquam ullis dotibus libido sit tuta in meo capite
Ite Iste formosulus . c̄ ad aperta descendit . [illegible]
tunis que recto serviunt . [illegible] maxime quem mos
vinis sunt . Pos [illegible] ut mino cum tibi te
pudebit . quando verum 7 famam amiseris
Ite ut ab detractoribus meis ostendam q possum
quicquid in lingua venerit dicere . de scripturis pauca
[illegible] per orationem meam ut in ceteris libris facere
sum solitus . Marco floribus texam

Ad militē secli ut deo militet .

Est ignotus tibi sum fatie 7 ani te . sed corde 7 ingenio
quia filius meus in diis tuus victor referens
multi religiosam vitam tuam sicut ut te quamvis
absentem cognoscerem 7 per filium in xpo consorti diligerem
sinus praebent tuas erit regnum eius c̄ nuntium
7 ipsius sed charitatis et teli
Pro[...] est fili quod possit a debeat fieri q est
vetus dies 7 heremis pater 7 imperator dicere . Cum enim
vetus vite nostra impediunt cum militia ... cum auspicium
7 meam usque ad finem [illegible] quia ipsum [illegible] unum
Ite [illegible] maximum magis operari militare quam xpo . pergere
non ad xpum sed ad gehennam [illegible] p[...]
Ite nec affectum nec patriam c̄ non vult causa
nec honores nec divitias deo praeferre [illegible] quia sepius
est [illegible] huius mundi figura 7 qui hunc mundum dilexerunt
c̄ cum mundo peribunt

Item Rarum est ut miles in bello in quo tamen nec pro se
quam pro alio dimicat aut sua morte metus
nesciunt aut mortuus causa victor acquirat
quia victor esse non potest si effusor sanguinis ...
Item Nullus rex tam tirannus tam ... dux est et non fuit.
Christus autem totius mundi rex est qui omnia pro Christo ... sunt
Item illi milites qui militant sibi ... vite eterne
domini regum celestis dimicans hereditatis sue et
divine cognicionis consortium perhenne largitur
Item in Eccl° cap xi. Regnum celorum vim patitur et
violenti rapiunt illud. Talis violencia deo grata est
quia nemini generat ullum dampnum generatur in hanc
rapinam manus tuas mitte que tamen non habet
Item Sollicitudines nostre ... et confert salutem
carnales quanto cariores sunt tanto plus nos distringunt
et fatigant. Nam uxores accepta optantur filii et si
non suscipiuntur sterilitas largitur si suscipiuntur orbitas
timetur. at provide ... in carnalibus affectibus
ubi requiescit animus ut tranquille vacat deum
... suas qui bonas amat cum amittendi
metu qui malas odit tamen amittendo voto et
utrasque sustinendas miserias per ...
Miser est qui uxorem bonam perdit miserior
qui malam possidet inter hec duo felicior est
qui utrasque non novit Similiter et de filiis
Miserrimi sunt patres vel qui bonis orbantur
filiis vel qui malos habent ut non haberent vellent
Item Pravitas in nobis militum ... rogant
ut eterna dei ... militare ut deum habens
protectorem ... ad qualem militem ...
... ut quod honore ... hoc tibi sit ...

Hic habet locum ... epistola in fine sexterni ... folia // post quam sequitur hec epistola ad Neapsoriam
// scilicet ad Nepocianum
De Misterio ... et
De Natiuitate domini /

Ad Nepocianum de vita Clericorum et monachorum d. hic xxv dis. Ecce. xii q. i. clericus

Petis a me Nepociane karissime ut tibi breui
volumine digeram precepta viuendi et qua racione
is qui seculi milicia derelicta vel monachus
ceperit esse vel clericus rectum Christi tramitem teneat
ne ad diuersa viciorum diuerticula rapiatur.
Nemmem sedale meis senio pulsarent generales de
diuersis disputatum est sed quia nunc volunt
precepta de se et de clericis ut consideratur vel de Sacerdocio gal. b.
Etate ut dauid ipse inter natura preter hiis
sapiencior et veterum studiorum dulcissimos fructus
metet. Vnde Themistocles cum expletis
centum et septem annis moreretur et finem dixisse se dole-
re quod de vita egredi quando sapere cepisset hic incipit
pallegatur c. Clericus et lxxxvi dis.
Item Corrumpunt bonos .i. Negociatorem
mores colloquia prava ad Eustochium.
Item Orig. .i. ad Magnum oratorem
compalluisse corpore et animo egrotare cepisse
Percellitur tibi mittant cum volens frequent accedis
Item Cibum ministri et sudaricula et fasciolas
et vestes ori appositas et ablatas ac degustatos
cibos et dulces litteras scribit amor non habet
Mel meum lumen meum meumque desiderium
Christus est hic incipit c. Clericus xvi q. ii.
Item Non confundant opera sermonem tuum ne cum in
ecclesia loqueris tacitus quispiam respondeat cur ergo
que dicis ipse non facis. Delicatus magister
est qui pleno sacerdotes (?) de ieiuniis disputat
vide ad Oceanum ...
Item Verba volui et celeritate dicendi apud
imperitum vulgus admiracionem facere indoctorum est
hominum. Nihil tam facile quam vilem plebeculam
et indoctam concionem lingue volubilitate decipere
que quidquid non intelligit plus miratur.
Et O. Non amo quaestus populos declamatoribus similes
et vulgares verborum lenocinia et per exemplorum fines

deinta quod binc qz ecclesia que plausus et cla
mores concitat auditorum amplexeretur meram
sapientiam ut ab ipsa rustica qui nunquam senescit
in meo requiescat sinu.
Item Sunt qui pauperibus parum tribuunt ut amplius
accipiant et sub pretextu elemosine divicias querunt
que magis venatio dicenda est quam elemosina
Sic bestie sic aves capiuntur et pisces
Modica in hamo esca ponitur ut matronarum
in eo sacculi protrahantur
Item Iusto melius est quod duobus imperfectis
rusticitatem sanctam habere quam eloquentiam peccatricem
vide in ad pammachium c.
Item Pinguis venter non gignit sensum tenuem
hoc tibi commoneo pone quantum fieri potest.
Item per laudem et malam famam a dextris et a
sinistris Christi miles graditur. Nec laude extollitur
nec vituperatione frangitur. Non divitiis tumet
nec paupertate contrahitur sed leta contempnit et tristia
Per diem sol non urit neque luna per noctem
Nolo te orare in angulis platearum ne
rectum iter pedum tuorum frangat aura popularis
Item Vis scire quales querat dominus ornatus
Habeto iustitiam prudentiam temperantiam et fortitudinem
Nichil hoc gemmarum varietate distinctius quo
que ornamento tibi sunt et munimentum hec
sequere et vince in q. h.

Ad Nyceam dyaconum Aquilegiensem ut scribat

Turpilius comicus tractans
de vicissitudine litterarum sola inquit res est
que homines absentes presentes facit
Si amas scribe si irasceris iratus scribe
Magnum hoc desiderio habebo solamen si amici
litteras cum indignantis accepero vale ad sancta-
Antiquum autem cur tibi et inebriarum ipsa
de doliis eo ligno . eudicule sunt in cortulis
Arborum inventum Epli et colloquium nuncitabat

Unde portitores earum tabellarios et scriptores librarios
a libris arborum vocaverunt quantum igitur oppositis
artibus modo eo in literarum cumulo ... si
posteri venerunt hii apud quos erat ruda rusticitas
et qui quantitate quodam modo rescribebant
Item Cum retentis Anciam mendicis parvus qui
dissuetus quod prudentes Elisii vetant.

Ad Octavianum de verbo vini lxxvii vide de hoc xxvi dist. c. i.

Numquam o fili Octaviane fore putavi ut indulgentia
parentis calumniam sustineret rectorum
Pretendunt quod non licet et obiciunt quod concessum est
Absit de omnipotente credere quod in aliquo impotens sit
vide .o. in Expositione symboli .d.
Item Nil interest an adversarii vigilantem
vel dormientem ligent Nisi quia facilius est
quiescenti quam reluctanti vincula innectere
Item Obsecro ne quis me in sugillationem sacerdotum
quasi ipsos contemnens hec scripsisse credat in utilitate ecclesie
Item Nisi tibi sanum sit omnia membra erunt
in vitio vide ad Paulum .n. d.
Item Perdit auctoritatem docendi cuius opere sermo destruitur
et illud Tullii Caput artis est decere quod
facias vide .o. ad Fabiolam .d. et ad Nepotianum c.
et in super Matheum .d.
Item Cum virtutibus posset ornari est quidem
quidam ignorantes mensuram suam et tante stoliditatis
et vecordie ut in motu et incessu et habitu
et in sermone quam risui spectantibus prebeant
ornatum vestium corporis et nitore panteo qui
cum sordibus fedior est vide ad ... c.
Item In cibo luxuria in luxuria voluptas
in voluptate impudicitia est.

346

Qualis primum talis est clausula
Nam in epithetalamio (?) est non solum ad monasterium
sed ab aliquo grosso ore laudetur.
Item Talis sit pontifex Christi ut qui detrahere
detrahentibus eius vite detrahere non possent.
Vide ad Fabiolam.

Ad Eundem de vita clericorum ii

Hieronymus Eusebius Hieronymus Oceano suo salutem
Deseruit (?) ... ut bonorum operum
testificacio iuste conferret effectum.
Ego iudico si omnibus viris femine habentes ... consortium
nominis dyaboli ... eius. Occupatum est ab
inicio pectus ... libido dominatur
Vide eum ad Matrem et filiam.
Item Non vestis tenera clericum vel sacerdotem facit
sed iusta mentis intencio.
Item potius Matri domini de choro angelorum
... non dispexit ... post temptacionem
passionis ... cum paulo prohibet ...
... Nemo miles cum uxore pergit ad bellum
Vide eum ad Eustochium de vir.
Item Non quod sed alium cupit virum deserere ...
Item ... dolor. Nephas est dicere sed [illegible] non
... Christo ... non clericus
... nomen ... uxorem
Item Monachum vel clericum solitudo facit non publicum
Item Hec ... que ... Martinum
... visitatum a viro.

Prima temptacio clericorum est feminarum frequens accessus

Feminas que ... gusantum ... turpalium ... ornatum

Non potest ... esse ... qui ... feminarum ...

presencie

Hermitat femine ... viri ... et ... Artiana ... acuto mucrone perimit.

Item ... exhibet clericis ... feminis qui ad alium ... fabulam
Item ... in publico ...
... in ... capiti ... cum ... feminis ...

Feminarum ... illa parte
... pupillo ... sacerdos
... viri ...
... proprio
... femina
... pro ... parte
... femina ... parte ...
... feminam ...

Ad Eundem de Morte fabiole iij de her
xxxij q v precepit dominus et c Apud nos

Plures anni sunt quod super ~~morte~~ dormitione
Blesille Paulam venerabilem feminam
recenti adhuc vulnere consolatus sum
Cum plus decimum ter plus annus
Nepociani scripseram Epythaphium quod habe
vir potui in illo dolore conpressi ad pammachi
& peregrinacione Pauline breuem Epistolam dedi erubescens
ad tam disertum plura loqui & ei suum ingerere
& ne viderer stultum taciturnitate
Item scindis michi fabiolam laudem Xpianorum
Miraculum gentilium / luctum pauperum / solacium
Monachorum / quicquid primum arripuero scriptum operum
Ista plus est animi depositum q[uam] valescat
quia cultum officiisque regina quam super
eminum & queris Lectum in vetere hystoriarum
hic inposuit predicti canonis
Item Aliae sunt leges Cesarum aliae Xpi Aliud
papianus Aliud paulus noster precepit Apud
illos in viris pudicicie frena laxantur et
solo stupro vel adulterio condempnato passim
per lupanaria & ancillas libido permittitur
quasi culpam dignitas faciat non voluntas Apud
nos quod non licet feminis ecc ut xxxij q v
Item Dolis viduitatis iugo sumbitis quia Apud nos
conpresso agere se liberorum adire baluea voluntatem
et plateas & volumus tu fere meretricis vide
ad predictam c
Item Ierosolimam pervenit ubi multorum occursu
excepta non parva usa fuit hospicio cum praeterea
memor michi videtur adhuc vide quam modi

Item homines querunt singulorum et in quibusdam hospitiis
in aliis monasteriis post evitari et in quibusdam
simpliciter conversacionem confessos sunt
Item laudent tota misericordia cum qualibet et fidem
Ego ardorem anime plus laudabo et c.
Dum se paratur mortis cum nesciente non potest
Item nec platee nec porticus: id est inspatium
non dimicantes de super terra saepe patent
Expectantes spiritus exequias
Item felix prouenit in quod ultimam vite sua de-
ambulatum.

Ad eundem Ottacarum consolatoria in
adversa debilitabatur cum fecit leonis pre
Epistolam fratris Guidonis de Gimi dixi
ad Celanum in titulo.

Quoniam plures asperitates tribulacionis multiplices
quibusdam insidiantibus te sustinere magnum
baiulandum portas et leviter. Si per tam
magnus cum et per salute nostra passionibus
Sicut scriptum est: Per multas penas sustineamus
per multas tribulationes quibusdam regni celestis
aditus apperitur. Illius utique clauditur qui nolunt
sustinere vel penas.
Item Beata utique et desiderium sepultum est tamen
premium a Christo speratur in celo. Nec maledicto
grauius quam diuine laude mutatur.
Item Ex hominum laudem quamque dicunt amittere
quisquis est ab hominibus tamen laudatur iudicia a Christo
Item Quibusdam non sufficit quod ipsa volunt legere
petere audeant insuper ceteros non longo videntur
irrident et in supernacione habent quos mitteri
deberent sed veniet tempus quo risus eorum
vertetur in luctum sicut dicitur per Salomonem
Extrema gaudii luctus in magna contrarii ...

Usque tamquam umbra post quod subdit O si hec
mea confessi crudeles lugerent et de pravis est ipsi
flerent quam alios irriderent. Non enim habent
eo ipso lugere quia illum criminis flebant quod presunt
Item Nichil est quod melius pro Christo possit suo primo
Item Cum deus et dei filius pro salute et in ruggetur
nostra ab preclaram humanis miseriis quod sustinuit
valde ab eo alienum est quam non de vacationis
pacem reddere conabimur est domino cum nos eum
dampnare dicam si pro Christo mala pestiuie patiamur.

Ad Pammachium et Oceanum de libris Origenis.

Schedule quas misistis
honorifica me efferunt contumelia de Origenis
pertinentes ut fidem tollerent veritatem
Eius qui sermone velut eloquium veritatem
Tantum me diligunt ceteri quod sine me esse non
possunt. Olim tu proprium rebus hic et tribus eundem
nichil esse pro dei maledictis maledicere et adversarios
talione mordere. Quid proprium sit malum pro
Item laudavi interpretem et malo non reddi
non dogmatis[?] lugentem non fidem non philosophum non
apostolum me bonum adversarios si honestum quid
habuerit dicturus est. Nec sanctorum laudanda
sunt vicia et nunquam quod non sponsi pro vero
perambulat undique est. Hoc interpretationi dixi. Et
ad finem totum pro Item. Deum quem timemus
unus dicamus etc.
Item Si michi credis Origenista numquam fui
si non credis esse dixi
Item Non est huius temporis tantum dogmata perversum
reliquorum ratione firmavimus. Hoc ut patet
Tabula post naufragium de penitentia dis. I.

400

Item est medium gaudio morbos non esse nec ite media languorum compassio

Item Non contemnimus illorum erroribus insultare quorum miror ingenia vel aliquos laudare. Origenem laudet et laudo magnum virum ab infancia et vere martiris filium. Alexandrie ecclesiasticam scolam tenuit succedens eruditissimo viro Clementi presbitero. Voluptates in tantum fugit ut zelo dei sed non secundum scientiam ferro truncaret genitalia. Calcavit avariciam, scripturas memoriter tenuit et in studio explanacionis earum diebus desudavit et noctibus. Mille et eo amplius in ecclesia locutus est, edidit innumeros praeterea commentarios quos nostri [illegible] vocare possunt. quanta ille conscripsit. quis ardorem eius in scripturis animi non miretur.

Item Illam fraudem de filio in qua puerulus sum hic intexerit ... qui nati sunt hereticorum Origenis libros fuisse falsatos ... super de ex lectoribus suis Eusebius et Didimus de ipsis erroribus tractaverunt

Item Si tamen ... si vindicio ... Item utrumque concedo sed ex duabus eligo quod levius est. Si ... reatum ... blasphemia ... non miretur.

Idem ad Pammachium et Marcellam ij

Qui Ethiopem invitat ad balneum et si nigrorem non auferat de illo candore gaudeat de sua turpi lavacro letetur.

Et videtis quantum plus illa quam hominum timore quantis in die illa compendii sit mulierculis ... et capitum vigilie in hac parte ... et quantum ille ... et multi ... et quanti pastores ... rustica ... et quanti ... argumentis ... ad Heliodorum. et de hac persecucione.

Item Luxuriose vivere castitatis offensio est
Item Non est fidelis medicus qui non ante digestum
putredinem incidat vulnere ex arbitrio suo
(?) ... dicitur ... parte ... medicatus
Item Videamus quid in vobis ex quo coniuncti sumus
virtutibus accesserit quid humilitatis in prosperis
quid patientie in adversis quid in tribulationibus gaudii
quid felicitatis in dampnis quid indulgentie in
offensis quid castitatis contra fomitem luxurie etc.
Audire malum ... peior ... ·
... aut ... impedisset
... sufferrent. Iam hec ... quia forte
non sufficiat ... animum ut
solidos possideres. Iam ... pars est
Item Amicus est quod per risum ... aperuit
... sed de nobis videat ... de quo
scriptum est ... in ... vendebat etc.
Item labori meo fuit ... sub
ad ... in ...

Ad Pammachium apologeticum de ... XXXI
q. i. Apparuit

Quod ad te hucusque non scripsi
causa fuit silentium tuum. Verebar enim ne si tacenti
scriberem molestum me magis quam officiosum putares
In arbitrio nostro non est vel lazarum sequi
... magis lector est ... vel ...
ut non ex meis dictis sed ex suo sensu me iudicet
Item Nam pater ... in singulis
... apparuerunt de quo ...
Item Aliud est non damnare aliud predicare aliud
veniam dare aliud laudare virtutem aliud est
indulgentiam infirmitati tribuere aliud est virtutibus
premia polliceri etc. ... Bonum est Melius
est ubi boni et melioris non idem est premium
et ubi non idem premium ibi ... utique dona diversa.

Item Cum sit tam clerus et in scientia fundus et eciam
Dan dat et dampnat edificanda destruat et destructa
edificat et in adversarii intencione sua detineri possit
Mencione feriat aliter tendens madus in
disputando aliter vigil in docendo
Item Ampe talis est hostem dolis ferire non
viribus quasi hec non sit ars summa pugnancium
alibi minari et alibi ferire.
Item paulus apostolus perferimus quod quocies lego
videor michi non verba audire sed tonitrua
post hec allegat Ambrosius vide i. de xlii mu[lieribus]
Item Predicatoris officium est [con]fratribus et
non quid ipse dicat sed quid sentiat ille
quod interpretatur exponere alias non interpres
sed adversarius illius est quem interpretatur complanare
Item Inclinant sed paulus legit ad athenienses qui
eos est doctrinis ostendere velud se curiose
dicta latencium placitam familiam [illegible]
Item Nichil deo clausum est et tenebre lucent
apud eum etc. Nobis curre est non quid quis
possit aut [illegible]elicere sed quid scriptura perpendat dicere
Item Ad Reliqua enim volumine de tuis ingeniis
dicere diffidere quam causa mee pigritie patrum habui
quem rogarem et post hec sequitur vigentibus
in celo persecutus et ut b. in legenda
Item Misereri debemus et dolere miseriis comunibus.

Ad Neophitum de psalmo Cxvii

In uno psalmo dominus noster Ihesus Christus propheta eius
In filius dei omnipotentis adoptati sumus per Christum
dominum nostrum cui est honor et gloria in secula seculorum
Precipue in Cxiiii psalmo Reperitur in Mi. [illegible]
Iste dominus iuste agit et iuste iniustos [illegible]
[illegible] esse [illegible] spiritualiter agit in eo propheta
quem intrabit per hanc portam quem dominus non [illegible]

sanguinis consistentis sed fidem per quam credimus sanguinis
Item post Judei salutis et legibus i. consummentur
liberis nisi in eum qui in eius scriptus est liberis
ipsum adoratos credimus. Unde tractus paginas suas
in paginarum vel applicatus verberans multis
mortuorum nos possidemus spiritum consignatum. Quod
mirabiliter per esse [illegible] sancti. Quando hac die
felicitas diem quam Judeis mortuus est et nobis
revixit diem quam synagoge velum [illegible] et est
ultimus [illegible] diem quam nos omnes sunt [illegible]
et vivere in celestibus [illegible] sed
Item dies domini dies resurrectionis est dies [illegible]
dies nostra est vita et dominus dixit quia in eum
dominus victor ascendit ad patrem.
Item [illegible] seminibus et [illegible] [illegible]
parvuli clamant et Christum [illegible] consistentur.

De Misterio Agni paschalis

Hec dixit fratres [illegible] plus [illegible] et [illegible] homo videns
hac [illegible] interpretatur [illegible] intelligere
[illegible] agnum [illegible] i. Egypto
Christum [illegible] est [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] ut agnum in [illegible] comedat [illegible]
[illegible] i. Ne [illegible] agnum [illegible]
[illegible] agni [illegible] comedatur
sed [illegible] est in [illegible] in [illegible]
Item [illegible] est [illegible] i. Ethyopum
[illegible] nocte est
Item Nullum [illegible] Ne [illegible] Ne
[illegible] nobilis per [illegible]
[illegible] cum et [illegible] Azima [illegible] at
Item [illegible] i. veritatis in [illegible]
vel elixas agni [illegible] per [illegible]
[illegible] hystoriam [illegible] per elixas allegorias
ad [illegible] intelligit. Sed intelligens
[illegible] hystoriam [illegible]
[illegible] litteram [illegible] vel [illegible]
spiritualis [illegible] Item [illegible] Agni
intelligendum [illegible] Per simplex hystoriam [illegible]

Interstitia contra quod amissione in littera latet per quod quis ymmo indicere videbatur et secundum doctores doctrina compleri esse utile.

Item Si carnes agni comedimus volumus mortificare lumbos nostros i. opera carnis. unde in lib. de dyalo dicitur quod virtus eius in lumbis.

Item calciamenta in pedibus et baculos in manibus habere iubemur. ut quidam in itinere pellis humo gradiuntur calciant semper calciamenta pares. Ne ut in deserto scorpio et coluber obrepat. Nec spineos plantam pungentes invadat. quod si adversus consurrexit virgam in manibus habeamus quod de utrumque regna celorum non habeamus apud calciamenta etc. Non hoc per pedes quibus custodiuntur in seculo etc.

De Nativitate Domini

Hodie verus sol ortus est in medio hodie in tenebris seculi lumen ingressum est. Hodie apparens et ... per dominum nostrum Ihesum Christum ... est hodie et ... in stella ... Stimulum ... Celum ... et ... habitat in terris ut hec ... solum ... ad celos a...

Item Sibilla quod sit ... et ... in illo ... per ... per ... Item dum ... in ... Hec de virgine nascitur deus.

Item In ... Christi humilitas nostra ... illius ... nostra victoria illius ... nostra.

Item Cum ... et ... i. triumphus est in ... Domini ... qui ... tenuit ... tenuit ... sceptrum regale et purpuras Cesaris et ... ... et ...

Item Aves que in superiora tolluntur i. ... et per ... ... mutantur aliqui ...

Iste tres Epistole ... sunt ad Neophitum de Misterio ... et de Nativitate domini debet locum habere ... contra ... litteras ... inter Epistolas ad ... ubi est crux ✠

Ad Eundem de dormicione Pauline ij

Sanato vulneri et in cicatricem superducto cuti si
Medicina scalpellum adhibere voluit dum pulcritudinem
corporis querit plagam doloris instaurat Sera et tardo
Serus consolator qui importune per biennium tacui
Vereor ne nunc importunius loquar et tractans vulnus // et voce
pectoris tui quod ipse curatum est commemoratione compulsam
Tu dum corpus nudum ad Christum levius subvolabis
Dissolvas omnia sed volui te gaudere unde auriga
ingenii rethorici non expectans flagella verbera sed ad
votis ornamenta fructus s. Hec dixit ad Paulam
et ipsius filias Eustochium et Paulinam quarum prima
continens casta virgo. tunc uxor Pamachii.
Item Ingenua liberalitate educata facultatis verenda quem
nectus superat. et quas tormenta non vincunt vicerunt
Item Quanto magis sit clarus honor — i. Vincat pudor
Velle sit in turba et apud homines viros indignum
sit ipsa dignitas quam multa indigni possident
Vult egregie de Cesare Tullius ait dum conceditur
honores volunt non illos haurientur sed ornamenta
Item Centuplicato fenore Christi — i. ipsa turpant
promissa reddunt. Ipse aut gaudium in audientum ponunt
Item Felices inquit fabule esse artes — i. arbitrio
si de illis soli artifices iudicarent Ieronimus xvj super
Item Observamus Christo opes — i. Frenavit in pro-
ximo Dura inestimabilem suscepit. Vel aut que foris
sunt de. que intus est dyaboli demum non est equa
Item Et partium omnium prius ut moechos — i. Ptiad.
Iter cepisti non tibi est timoris sed qualitatis accusatio
Item Aliud uniusque te dicere hodie Christo non enim
Esto quod nudis pedibus fuscam tunicam vestiaris
equaris pauperibus inopum cellulas dignanter intrat
Lingua portus ligna caudas ferunt extricas alios
compungeris ubi vincula ubi alape ubi flagella
ubi patibulum ubi mors et tu hec autem fecerunt
ab Eustochio Paula quod vincere sine opere sit te
Item Hec dico non quia de ardore — i. scopum
mentis tue quemquam dubitem sed ut currentem impellam
et currenti dimicanti servorum augeam.

Ad Eundem de libris [illegible]

Verstiam intercedit p[er]adore st oca apud
amices tace & quelibet sed mage silicas
y solam / quia retractando veteris am
cicis ambiciosus primum merite
Nota acu sis pho[rum] seculis. pauc[is] q[uia] de pa[r]ab[ilis]
sed tamen loquitur hominum gen[er]e.
Nota Quam deu[m] rogasti tacere / Nec te postula[ri]
sup[er] hac re volui Ne nos amicos quererem
sed patencium videri competere.
Item Ut ipse legisti Nescit vox emissa reverti
Item Nos sum[us] tante felicitatis quin pleraque q[ue] p[ar]tis
tractatimus ut magis morac quam velucrim
emendare possim statim ad aliquid scriptio
aut amiciciis mei aut invidi deuse quam
studio. sed patet etiam in reliquis nostra
dispensant [et] in laudem vel [in] vituperacionem minime
sunt. Nec sile mereretur sed sua studio sequitur
vide sup[er] ozer d. & cetera.
Item Minus est tenere sacerdotem quam mereri
Item Eloquentia quam p[ro]pria in Cicerone glorimus
in p[er]iculis nos reprimitis. Vide[tur] est ad damap
b e h[ic] seq[uitu]r c Eculistem d. q[uo]d est

Ad Eundem de Optimo gen[er]e [illegible]

Paulus pate Agrippa Rege de turib[us] [et] [illegible]
Opto si fieri ut [et] si adversarii nos pererunt
~~adversarios~~ Fundatores pacis semper maxime qui
deturpemus [et] tuli philippicas sciles
Nota Noverunt paulis tui oratoris vi[ta] p[er]fic[ere]
quid iudicis providentiam cognoscere.
Item Ne forte Nonnullus mei facultate qua
tamen loquitur & in privatis quam scribere cum
putat nunc apud vos arguat hanc Epistolam
nisi quod te et p[er] te alios re[gi]m ordine qui
vos amant docerat.
Item Quid tempus habeo tantus esse si nec puribus
nec fidelibus possim nostra secreta celare.

Item hic contra per dictos uel sperit illa deo que post palorum
p [illegible] et po. de Camulo aut pigrum pueri
Item Claudiani uero i. et de fabricio contra Thymocrates
proferre cogitata male dicta non omnia sed unius
... maledicta que animus publice resonant
Item Stultissimum est accusatum ab alio aliud criminari
et confesso undique corde detrimento velint
solacium querere et in fine quod falsarum rerum
contentus fuerit crimen abiure non referre
Item Arduum est ut qui : vide in f.
in aliena lingua benedictum sed eius dictum
in translacione conseruet et de per pedes ... vbi
prius fit quod difficile est alienas lineas insequi
Item Alii plures aucupentur : non aliud quod
et litteras tu querere sanas
Item Veritas puluerem ... per dedit oleum et impensas
qui ... ad ... est ...
oleo herbis et cera quo vngebant athlete
Item Veneratum michi ... sunt vel ... rusticitas
sed ... simplicitatis vide ... Repertorium d.
Item Cum in sermone uenturi sit dicit apostolus ...
unete ... et ... ambo ... loquendi
simplicitatem ... sermone magis ... et
syllogismus apostolus resurgentes mortuos confutabat
Item ... sed non ... : modum

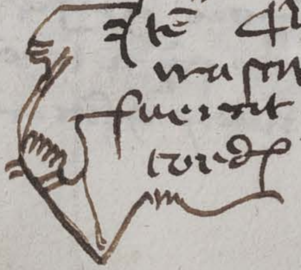
Ad P. Panarchum et Marcellum:

Rursum orientalibus nos locis.
... multum ... annos et h... dina
plantaria ... studium longe ... : morantur
Non ... gladios
... riuos ... fluentes ...
... ... et ... rubicum pax reperta
... ... ad ... in fine
Item Soli sed ... ... seruatus que ... ...
... ... sermone ...
... ... tenent
... negant quod ... ...

Item Clamet ille corruptus vicium quorum fidem resistere
non valentes Numquid ideo vos non estis heretici
si vos quidem asserentes vestra credideritis potius
Item Clamet totus clerus unitus et predicat
lectio sum Romanam recipiat predicatorem que cathedre
cum Christo apostoli Petri cathedra sua predicavit i. tenu sunt

Ad eosdem pro se contra accusatorem defensio.

Ut presertim et multorum litteris dudum obiectum michi
heresim est professum et unicum in secula tyrannice
tamen qui hostem latentem sub amici nomine intune
clamavit medium quod venena perderent ut se
immortaliter mitos sed cunctis communiter tenent
quasi culpa unus peccatum nominat videlicet ad
Item Surdus contra me liber i. finita tunc sunt
ingerunt auribus audiendi et hii nolendi
ut simplicium corda preciant et michi facultatem
auferant credendi Norunt malicie genus
accusare quod pradi timeas scilicet quod
auctoris si sit vera que scripsit cum publicum
ueniunt si falsum tamen scripsit et i. Nec magnopere
formidandi sunt libri quos auctoris perire
inveniunt et hii confederatis legendos quoque decrevit
videlicet eorum ipsam ad finem
Item Sufficerent semel scripsisse quod scripsi
Item Simplices obtendunt non per artifex
Item Clamant perbibeant i. in quo malicia scripsi hec dicit
accusationes sive hastas et totis viribus adversus
nos intorqueant credunt in deum pro salvatore
quod verbo sanctus dabit nos veritas eius et sua
repulsa contribuit sagitte parvulorum facte
sunt plage eorum
Item Ideo vero lenium calice conclusione michi
voluisti ut similitudine dulcedinis mei
pessimus tegeret

Item Alii persuadent caute verum scilicet qui
nascerit accusator suus est prudentibus hoc
fuerit cum si dilectus dissimulare cognovit et
tendere multitudinem frementis ferventate descende-
re videlicet i. ad fustem de certa michi. b.

Item Stultum inuehi obiciunt non potest quod desertissimum et
eloquentissimum in suis epistolis prodiderunt. Vide contra
Item Commentatorum hec eius habent c. Ruffinum a.
Item aliqui dicta ediderunt que obscure dicta sunt
plenius sermone manifestant multorum sermones replicat
et exponit [illegible] vide sup. Basil. li. in f.
Item fidelium est debilitati et forte totius corporis
plurima pauca monstrare non eligo quod reprehendam
eligat ipse que prius cuncta? id quod doctrinam
nosse debuerat scio quod nescierim.
Item litterae Marcellum non scripsit sudoribus annis
sunt et laboris parce non lupus meus vel ad Cresiphontem b.
Item Nisi prolixum esset et te dolet glorulam
rem meam tibi ostenderem quid utilitatis habeat
magistrorum limina terere et artem ab artificibus
discere et videbis quanta silva sit apud grecos
ambiguorum nominum atque verborum. Hec ibidem
ad V. que apponebat scriptis suis super Gla.
Item Nimis inter homines ordo et ad Ephesios
dignitatum et laboribus pares? diuersus est pulchri
eius presbiteri et omnibus ecclesiasticis gradus
ordinum suus et alter et in omnibus homines sunt
Sic et inter angelos merita sunt diuersa et in
in angelica dignitate perfectiores et angelos
suos homines? in angelos [illegible] ·g·g· d[illegible] / Ad hec [illegible]
Item Tropos inter preclaros litteratos non lectores
de futuro. Sponsio est vel stulte memorie
ab alieno terram asinum et brutum animal quamuis
in longo tempore nouerit sperata diuiciarum? et
infra libenter erit michi de Lethico gurgite
iuxta fabulas poetarum vel arguar simile
Item Non ut debui sed ut potui quod dedi
pater meus Christo soluere mundi porta quippe
mihi esse non tam alius accusare quam me defendere
Vide ad Pammachium in c.

Item Non me mittas ad Pyrrhi Milia cuius libros quos
legisse Ephrem (?) ... sed mea lecta Non
Nec hec mihi sufficit nisi ad plenum eadem dicta
Item Chiros et antiquos pro vetustate ... protuleris
temporum et longinquitate regionum habet calumpniandi
licentiam et quicquid voluit mentiendi et in quo non
premat semel effrenata temeritas Urbe contra fassi
Item firmitatem tuam errori meo impingimus ... ...
... eius qui liber quem titulus prefert
hec dicit ... ... de libro Pamphili dixerat in
Item Ego pomorum deliciis ... libro virorum illustrium
cuius scriptis arbor agnoscitur.
Item Cum hec ausus est facere quid aliud non audebit
Unde et Maliani (?) non habeant titulos rerum quatuor
romanis ... quam ... ...
sub nomine ... ... cum ... ...
in qua nulla veritas et ... Ego tacco et
... non ... ... me loquatur ignoro ... ...
et in toto ... orbe ...
Item ... ... age de ceteris ... ... tota plena sit
... in ... ... erroris vel falsitatis ...
Item De laboribus ... ... morte ... ...
studia ... ut ... fines ... unde ...
... et ... ad ... animos ...
quod etiam ... de latino post tantos
interpretes non fastidiant ... in ... ...
Item Nauseanti stomacho cibos ingerere Quod in hominibus
... ... est.
Item ... novas ... ... et ...
... ... Maria non sufficiat ... in solo
studio scripturarum ... ... sunt
Item Ego veteribus ... non fastidiosus ...
non invideo ... non ... et ...
quam Chaldeorum ... et ... ... legit
ut qualiscumque ... ... fastidiat
Item librorum ... quodcumque ... ...
... ... prius ...
... ...

De parentibus honorandis.

Parentum meritis subiugans filios omnipotens deus
statuendo legem in officijs posterorum dicit
Ut hec dum cogitaverint inspicere sunt quod debent
Metuere cum fratribus a deo c: pietatis suadente
rerum angelos [illegible]
Item [illegible] quantus que personis pietatis mira
Sumantur hec filiorum ora loquantur quod parentes
debetur audire qui primum nobis sunt causa nascendi
Item matribus debitum reverentie impendite que
nobis uteri venerunt morte simulans pondus rescisse
corporis sollicitant et famulatum exhibent nascentium
Item exsolvere fili quod debes et officia exhibeas
qualitercumque exhibe famulatum quia parentibus nemo
potest reddere quod debet et quantislibet [illegible] oblatis
morte debitam vindicari tempus extendit / Sunt
non facientes incidunt sententiam salomonis maledictus de parentibus
Item parentes dulcius habere debet quia per
alios reparare non possunt et cum duos lex nature
sub [illegible] nec patrem tibi alterum poteris invenire
nec matrem mutato coniugio vitricus pater est
nec noverca potest nomen matris habere
implere. Nullus igitur filiorum sue virtutis auctoritatem
credat [illegible] nemo parentibus operari adversa
Item timete sicut quia deus preficit iugiter
metuere cum sue certus salvare supplicanti qui
parentum voluit [illegible] vultu [illegible] despexit
et elatus cordis respexit pietatem
Item foveant senectutis parentem et fructus corporis
vicissitudo reddatur habeat cum quando senectus
c: infantiam

Ad Paulinum de studio scripturarum prologus biblie de quo [illegible]

Frater Ambrosius tua c: Sancta quippe
michi munuscula.
Facile contempnit omnia qui se semper cogitat moriturum
vide S. ad finem in fine.

Nobilia sunt [illegible] prologus ut predixi ut
cum perfecte fuerint aliquam [illegible] quo in celo
Item ut Appolonius plurimum [illegible] : [illegible]
dixit ut [illegible] [illegible] melior fiet
Item Galienus [illegible] quod [illegible] margine
[illegible] rex xiiii annis [illegible] de [illegible]
[illegible] fuerint [illegible] Vide S. gal. c.
Item c. iii [illegible] [illegible] omnia pure doctrine
Item c. iii Pharezei [illegible] : laudabile est
in Petro et Iohanne qui ligati fuerunt ad litteras
non didicerunt Quantoque in aliis [illegible]
[illegible] Modicum [illegible] [illegible] Alios
[illegible] [illegible] non aperire [illegible] ille
[illegible] qui habet clauem dauid qui
aperit et nemo claudit claudit et nemo aperit
Item c. iii Eam que [illegible] opuscula subierunt
absque doctrine [illegible] [illegible] quod [illegible]
Item Gula [illegible] : Vide S. [illegible] [illegible]
[illegible] est quod [illegible] passim [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] passim
Item c. vii [illegible] scripturarum amore
rapiendo [illegible] [illegible] Epistola et [illegible] non
Item [illegible] [illegible] : impleri quod volui
adimplere in uobis hac [illegible] [illegible] quod [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] que pauca dicit
Item [illegible] dixit in [illegible] [illegible] in fine
Item c. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] nobis [illegible]
Item Amare [illegible] [illegible] : [illegible] in [illegible]
quod habet [illegible] quod non habet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] a
[illegible]

De Eunde de Iustitia : [illegible]

omne Clerici vel Monachi. d[istinctio] xvi q. i

Bonus homo de bono thezauro : Si [illegible]
[illegible] profert que bona sunt
[illegible] in duo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plena [illegible] [illegible]

mortuo z servitutis oculorum longeva vivat tempore
hic imponitur c[?] Cartos xii q[?] et q[ui]d[?] scripsit
I. in vita Hylarionis quam scriptam scis z notas
Item Habent unumquodque propositum principes suos. Romani
duces imitentur Camillos
Fabricios Regulos Scipiones philosophi proponant sibi
Pytagoram Socratem Platonem Aristotelem poete
imitentur Homerum Virgilium Menandrum Terentium,
historici Salustium Herodotum Livium oratores
Lysiam Grachos Tullium z ut ad nostra veniamus
episcopi et presbiteri habeant ad exemplum apostolos et
apostolicos viros quorum honorem possidentes habere nitantur
z meritum. Nos autem habeamus propositi nostri principes
Paulus Anthonius z Julianus Hylarius Machairus
Et ut ad scripturarum redeam auctoritatem noster princeps Helyas
z Helizeus (nostri duces filii prophetarum qui
habitabant in agris z solitudine z faciebant sibi
tabernacula prope fluenta Jordanis.
Item Salomon z unus ad potentiam conservandam diversam
aliud ubi notatur est illa propria videlicet quorum
contemptu mortuus est repleti.
Item Soror tua, Matronam debet religiosam
Vestis nec nimis pulla nec candida z genuina
... sit et sordidatum ac ... ac uniuscuiusque
est alterum ... pauperum ... alterum ... est
sancte Christi ... nec ... effundas ...
Item librum tuum libenter i. libenter libenter legi
z prope mirabar in eo subdivisio sive placuit
Item Qui edere vult nucleum frangat nucem vult
Item Succincte de Tertuliano i. supra Marco
Cypriano Victorino Lactantio
subdit Arnobius inequalis z nimius est z absque
operis sui partitione confusus. Sanctus Hylarius Gallicano
coturno attollitur z cum grecis floribus adornetur longis
interdum periodis involvitur z a lectione simpliciorum fratrum procul est
Item Ad te veniam amicum amicum votum magnum habes
ingenium z infinitam sermonis supellectilem z facile
loqueris z pure facilitasque ipsa z puritas mixta prudentie
est. Capite quippe sano omnes sensus vigent z cetera. ad ... etc.
Item Ut vere modicum contemptum sum totum summum tibi desidero

Ad paulum senem monachum

Humane vite brevitas dampnacio delictorum est
et ipsa sepe lucis exordio mors secuta
presentem labentia cottidie in ...
Et hac Matusale ... seculi prosiluit
placuit habere cum alia ... que in aliis
pluribus orientalibus metribus ad te si spiritus
sanctus afflaverit pangebant
Homerus bellum troyanum scribit a bono
Item Senex iam centum etatis volumine ...
et tu per dei precepta custodiens future beatitudinis
vite exempla pura meditaris oculi
puri lumine vigent pedes imprimunt certa
vestigia auditus penetrabilis dentes
candidi vox canora corpus solidum et
suci plenum canis rubor discrepat vires
cum etate dissentiunt non memorie tenacitatem
antiquior senectus dissolvit non calidi
acumen ingenii frigidus sanguis obtundit
non contracta rugis facies arata frons asperat
non tremula manus stilum ducit errantem
future resurrectionis virorem in te deus ostendit
Item de sanctitate monachum senem ...
librum sancti martiris Cypriani ... et antidotum
Item Mittimus paulo seni paulum
seniorem in quo propter simpliciores quosque multum
vertendo et variando sermone laboravimus.

Ad paulam consolatoria super morte blesille

Quis dabit capiti meo
aquam
Audiet me frater loquentem cum sorore cum Mar-
cella ... Blesilla XX annorum adole-
scentulam tam ardenti fidei crucis levavit
vexillum ut magis amissam virginitatem quam mariti
doleret interitum ... singultibus ...

Ita de Testamento mentorem lingue memorie tenarit
Item ...est optimus ... et carnem Tugeiam
... que ... vivat ... cum ...
... fracta in lacrimis ... descendant
Item plange quod accidit sed quia ... plures
... equo animo sustinebo ... replet
est filius ... quidem sed tollerabile quia
sibi tulit iste qui dederat
Item psal. Testibus ... domine ... iudicium tuum
dicit ... ipse qui ad ... quepati
Magnificavit ... et suo ... imputans ... cum
in adversis clementia ... quod
... pacienciam est ... mortuum ...
... ut ... eum
Item ... ubi ... studio
sed doloris ... mei ...
... que me voluit separari
a corpore hic ... obiectionis ...
lucta Iacob et Ioseph David Moysi et Aaron
Item Sancta Melenta ... spiritus volente
... Martii corpusculum ... quarantato
duos filios ... perdidit ... dictum
incredibile sed Christo teste non falsum quidem
illa non putaret ... tribulis ... consputa
lacrimarum ... nulla lacrima gutta non fluxit
stetit immobilis et ad pedes ... quasi
... dixit Christo ... simul tua
... qui me a tanto onere liberasti
Item dyabolus qui ... et ...
triumphatis ... et in dolens quia in
... que in presente tam perdidit
... in ... pietas impietas in deum est
Item ... sed ... nec ...
... nec ... nec ... nec ...
... ad ruinam
Item ... vite ... memoria ...
... m ...

Ad eandem de interpretatione hebraicorum nominum

Nudiustercius cum centesimum xviii psalmum tibi in summa [illegible] et dicerem contra [illegible] locum in eo esse quo physice et quod philosophi solent disputationes suas in physicam ethicam logicam partiri [illegible] et eloquia divina aut de natura disputant ut in Genesi et Ecclesiaste aut de moribus ut in Proverbiis et [illegible] sparsim libris aut de logica [illegible] nostri theologicam vendicant ut in Canticis canticorum [illegible] et Evangelista Lucas [illegible] assumat et [illegible] atque concludit quod ipse [illegible] dialetice sunt.

Dum [illegible] tertium [illegible] sub pedibus [illegible] Non [illegible] memoria labitur omnium que dixi [illegible] tamen [illegible] fieri ut [illegible] lectio [illegible]

Item [illegible] littera [illegible] littere [illegible] que est [illegible]

Item [illegible] tibi quod mella sunt dulciora quam [illegible]

Item habeant qui volunt suas opes [illegible] vase gemmato bibant serico niteant plausu populi delectentur et per varias voluptates divitias suas vincere nequeant. Nostre divitie sint in lege Domini meditari die ac nocte pulsare ianuam non patentem panes Trinitatis accipere et seculi fluctus Domino preeunte calcare.

Item [illegible] calcare

Ad eandem et Eustochium de assumptione beate Marie virginis ad quas dicit in fine epistole secreciori [illegible]

Cogitis me o Paula [illegible] et Eustochium immo caritas Christi me compellit [illegible] Cum ipso et vos apparebitis in gloria. Amen.

Petitis ut eloquio [illegible] faciam de assumptione virginis Marie [illegible] que [illegible] in ecclesiis ad [illegible] solet quod [illegible] Nec [illegible] sed quia [illegible] virgines [illegible] hortamini affectu [illegible]

Item [illegible] verba [illegible] impossibile est [illegible] aliquid [illegible] diffinire [illegible]

Item [illegible] plenam [illegible] credo [illegible] fidem [illegible] disciplinam

Item In aurea acquiritur angelica gloria maior est
meriti quam habere esse unde angelicis felicitatis
est esse vero virginum est virtutis. In hac virginis
obtinetur ad gradum [illegible] quae habent angeli ex natura
virtute quae in esse virginum vel angelis divino munere
est effectum vel humanum.
Item clementia non habent ipsas nescirent ignem
vero et [illegible] non recipit [illegible] parvum [illegible] semper
[illegible] creatura [illegible] cum celestis [illegible] hac [illegible]
est per Gabrielem Mariae [illegible] [illegible] et per [illegible]
Item sub figura trium linguarum scilicet impletur
[illegible] [illegible] [illegible] accipitur. In hebreo in
[illegible] [illegible] legitur scilicet Ruba. In greco [illegible]
[illegible] in [illegible] esse [illegible] [illegible]. In latinis
[illegible] [illegible] est distinctum.
Item hac [illegible] amor [illegible] ut quod
desiderat [illegible] se credat ignorant quod
[illegible] et eorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] accipit de impossibilitate solatium
Item alia est scilicet [illegible] [illegible] remedium
[illegible] alia lune alia stellarum claritas. In
claritas est [illegible] quam illustrant [illegible] facit
Item [illegible] [illegible] scilicet ad [illegible] [illegible]
[illegible] nobilitas est [illegible] [illegible] [illegible]
laboris optimus fructus beatitudinis
Item Maria dei genitrix a filio suo non [illegible]
[illegible] fabricare angelus [illegible] Mira [illegible]
[illegible] apparet, sed [illegible] [illegible], [illegible] quod virtute
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item virginitas vidua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtutis est
a [illegible] [illegible] aliqui [illegible] abstinet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et ad
[illegible] et [illegible] etc.

De ponderibus et Mensuris usque de aliis rebus

Talentum est pondus
Saltem unciarum ...
Cyclus habet obolos ...
Dragma siliquas xviii
Dydragma habet xxxvi

facilius est quam fiat
difficilius si ...
factis. Vide ...
...
...
...
... sancte
quo ...
...

Ad presidium dyaconi

Nulla res inquit ... tam
quam ... multos ... in ...
... in ... ingenium
... quasi ...
... se loquentis
... latentibus esse. sed ... deputati
... complerent

Item plus ... dives habere mercedes si in media
urbe ... ita ... vera
que ... ... facile ... ope se

Item ... salutationes ... dicto.
Obsequia ... que ...
... diffiniri ... et ...
ad naufragia ... ad ... firmatis
... ad observa...

Item in paradiso ... dicta ferunt.
... tam ... ad

Item ... tantum ab ... c.
... ad insulas ... portum sine ...
... absque ...

Item ... in mediis ... et ... insulas
... morte ... sunt

Item ... in ... et
... facultatibus
... facile ...
quod in ... difficile. Vide ...

Item ... et ... c.
... et ... in ...
...

Ad principium

Ad Principiam virginem de vita et obitu Marcelle

Sepe et multum flagitas virgo Christi. Marcelle
Principia ut memoriam sancte femine Marcelle litteris
recolam et bonum quo diu fruiti sumus etiam ceteris noscendum imitandum,
~~imitandum~~ quod dico et legentibus placere describam [illegible] ~~quod d'servia~~
Satis doleo quod hortaris sponte currentem et me arbi-
traris indigere precibus cum multo plus accipiam
quam tribuam beneficii tantarum recordatione virtutum
Item Nichil in illa laudabo nisi quod proprium est
et in eo nobilius quod opibus et nobilitate contempta
facta est paupertate et humilitate nobilior
Item hec sprevit quod Cerealem consulem offerentem hereditates
respuit dicens si vellem nubere et non eterne
me cuperem pudicicie dedicare utique maritum quererem
non hereditatem Illo quod mandante / posse senes
diu vivere et iuvenes cito mori || sed senex || eleganter lusit Iuvenis
diu vivere non potest / Qua sententia repudiatum exemplo ceteris quidem potest
ceteris fuit ut eius nuptias desperarent. cito mori
Item Vidue si aurum virorum contempserint letantur
querunt per alios / non quibus nomen dei [illegible]
sed quibus imparciuntur vide et pauperes eligunt
ut nomen tamen viduarum habentes vivant quod parentes
rivales sustineant / si ministraverit illico
paraverunt vide s. ad Oceanum de morte Fabiole c.
Item Semper in comitatu suo virgines et viduas
habuit / sciens quod ex lascivia puellarum
de dominarum moribus iudicari / et qualis quaeque
sit talium comitatu delectari.
Item Raro procedebat in publicum et maxime nobilium
matronarum domos vitabat ne cogeretur videre
quod contempserat vide ad Paulam 2 b.
Item Nulla eo tempore nobilium feminarum noverat Rome
propositum monachorum Nec audebat propter rei novitatem
ignominiosum ut tunc putabatur et vile nomen in
plebe assumere.
Item Obtrectabit forsitan infidelis lector me
in muliercularum laudibus immorari sed virtutes
non sexu sed animo iudicamus vide in epistola a b.

Item hec avis plurimas sic suo cantu surgit quam ante
tenuerit veturam quam a delectabili semper meminisse
Laudavit illud platonicum philosophi est meditari mortis
Item illud in illa virtute quid lugerem quid psallerem
quid sanctitatis invenerim vetor dicere. Ne fidem
credulitatis excedam et tibi magnam doloris
materiam recordanti quanto bono careris videtur
Item capitur urbs que totum cepit c. de metrum b.
ardorem quem fame peregit angustia gladio et
vix pauca qui exciperentur inventi sunt.
Item Xpiani cives dum nolunt et ut
inventus gladius pyctius locum admireat
vide s. ad pammach. et marcellam b.

Ad eandem Expositio psalmi xliiii Eructavit

Scio me procacitatem in xpo filia aplicarum
reprehendi quod interdum scribo ad mulieres et
ad fragiliorem sexum preferam viris. s. xxvi. d.
Totum canticum canticorum
Si viri de scripturis quererent mulieribus
non loquerer si non voluisset ad bellum plus
Si barach ne voluisset hostibus non triumphasset
debbora de victis hostibus quamdiu illa
Ponit possed deum ultrix mulier quamdiu tela
prebens Jerusalem Holoferni et Judith tenuit sic ghi
videns sederet volumus meam valeret vide quod
ut genus volumus meam valerit vide quod
sept. et. s. xxvi. epist. d.
Item Sed dicere a festina non fuit tempore aplorum
quando multi tempore sit post nos duci et
Item Amen de floribus et lilys c. Fermas
loquitur tempus est ut virginitas floribus quantum
opertum multi videtur. ut ad florem Xpi
surgens de multis floribus in spiritum
Item Eructavit cor illud mox gutturis verbum
de stomacho ructus erumpit. et ut bonum vel
mali odoris flatus indicium est ita interioris
hominis cogitaciones verba proferunt

Ite Scias virginitate pudicicie gladium sibi habe(re)
per quem truncat opera carnis et superat voluptates
gentium quam circa deas virginum quas finxit armatas
Ite Victoria dei triumphus suorum est
Magistri erudicio discipulorum profectus.
Ite O Eale filii tui quos genuisti tibi veniunt
in patres tuos cum de discipulis feceris alios
magistros et in sacerdotali gradu omni terrarum tollerantis

De prefacione in translacione Didimi de spiritu sancto.

Cum in Babilone versarer et purpurate in lectis
Simplicitate verborum   esse(m) coloris
Augustinum locum magis estimo qui salvatorem
unde quam cum fructus gemmet perpendam viderit
Ite Malum alienum   ad Marcellam b c
apis magis interpres esse quam et quedam faciunt
informis cornicula alienis me coloribus adornare
Ite Clam hoc legerit latinorum furtum cognoscet
et contempnet rivulos cum ceperit haurire de
Ite Impericius est sermone sed non sciencia contentibus

De prefacione translacionis Origenis super

Beatissime pater Damase   Cantica ad Damasum
mense. Origenes cum in ceteris libris animadvertere(?)
quatenus sunt illa estimandum que magni sunt
cum se posset planiora quam priora sunt.
Origenes cum in ceteris libris omnes vicerit
in Canticis canticorum ipse se vicit
Ite Has duas omelias quas in ordine cottidiani
Eloquii parvulis lactantibus quam compositi fideliter
magis quam ornate interpretans sum gustum
sensum tibi non cibum offero.

De prefacione translacionis Victorini Martiris super apocalipsim

Omnes quos Marina discrimina transvadentes inveniunt
orasus si turbo ventorum fuit vehemencior
formido est si terga patentis elementi moderatior
prosperitatem piratarum plerumque sunt insidias
Si vero volens mens fuit et dei sanitate
k dicit tibi nostris in hoc volumine potuisset succedebit
ingenium . Anatolii mirissimo.

Item preciosus est et obstetricator latentibus
patens & egregij viri opusculis indicatur
Item Jam tunc est dictum et quod placeat roboratur

De xl mansionibus filiorum Israel

In septuagesimo viii⁰ psalmo quem inscribitur eruditionis asaph
Recte vie domini et iusti i. qui presencia domini credimus
ambulabunt in eis prevaricatores autem corruent in illis
Nichil prodest opera virtutis nisi nominis titulum
Nec dei voluntatem proficit ad salutem nisi
precepta auditoris impleveris ..
Item quod verba domini et eloquia scripturarum in isto
seculo et mundi rotha tonitrus appellentur
psalmus testatur dicens vox tonitrui tui in rotha
Et dei patris vox in baptismo salvatoris audientes
tonitrum putaverunt dicit Jeronimus ad pammachium c.
Item preparemus nos fortitudine assumamus nobis perseverancie
robur et inter errorum tenebras et confusionem noctis
semper xpi lumen aperiat dicens quod noster intellectus
habent peregrinationem ut hiis diebus ad terram sanctam
Item ubi Mageddo gratia ibi i. placentie palang
magedo distinctus temptacio planum spem
Item ubi vinum pereg. i. spes pariat salutem
acceperunt fontes promissum nisi ubi ingressus
Item hac tangimus potius i. doctrina pervenit
quam expromimus breviter indicasse contentus
Aliud est quod et aliud omnis gratia possibile
Ostendit enim quam sit tale posse et quod cadit
postea in ... et in resurrectione i. vsurge
ulciscitur vult in proverbiis .c. et in xv ...
hec & Imperio pro spiritu ... temptare
eius tunc multo tempore ... consumunt
Mali punici vel granati arboris fructus in scriptura
duplicem accipitur aut pro ecclesie germine quod
...hoc rubentium suo cortice tegit aut
pro varietate graciarum et virtutum.
Hec quod possum ... nos in hunc
introducat ad virtutum choros ut in xpo nocte
pulcherrimo hitinere nos faciat.

Timor virtutum custos securitatis ad lapsum
facilis dum tormenta formidant semper gratiam
Si paucis habueris sollicitum · quod acceperis
eris. Esse sollicitus semper leo in omnibus omni-
mais intrare non potest Clericus ad potestates vel ad
Clericus secularis [illegible] · cui custodia pertinet
quod crederis melius quod dulcius quod Christo
et verbo quam sacerdos est deus
Festinus gaudium peregrinus ad inferos et corpus
terrarum humum / et propter virtutem ac ministerium
spiritum et [illegible] patriam eternam et [illegible]
[illegible] sit voluntaria et [illegible] in amplexus
Baron plangeret Thus non plangeret in lege
decedentes ad inferos et in celo ad paradisum
Ubi mandatum ibi peccatum ubi · transgressio
peccatum ubi offensa ubi offensus ibi mors.
Item Cum nos dei auxilio destitutis hostis
invaserit et temptamur non deficiamus
salute pro eo in eternum ad pluvia post fletus
Sit vincimus ubi victi sumus et in eodem loco
triumphemus ubi fuimus ante temptati.
Multe presunt et innumerabiles languores quibus
anime incipiunt fluere. sed [illegible] duris
Nichil est turbidius · Caritas [illegible] est in
[illegible] tam perfecta est [illegible] cupiditas
et [illegible] et timens [illegible] virtutes.
Nec seminaq a possessione dei servus [illegible]

In Quadragesimali Sermone:·

Apostolicus dilectissimi doctrina nos admonet
Patrem celestem qui in celis est
Edificium sine ope sua non subsistit artificis
Nec fabrica nostra esse possit incolumis
nisi ei per [illegible] [illegible] · [illegible] Vide ad fabiola d.
Item Anima plena peccatis anima plena est lugubris
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible]
lucra · dampna deterrent · Amare sub obloquentium
Nec [illegible] veniam sit omni [illegible] [illegible] sicut odium

Hic decepit officium et fraudis est prime discordie
qui declinat fallaciam
Item Iusticie nequaquam evadit obprobria cui est
divina iustitia vide ad damasum v. d.
Item Nemo est tanta firmitate suffultus ut
de stabilitate sua debeat esse securus contra apostolus
Qui se stare videat ne cadat vide c. proverbio xiiij
Nemo patientia bonitatis dei de peccatis suis impunitus
gloriatur nec ideo illud estimet non offensa quam non ...
Item licet ipse interpretat .i. eo ipso est iratus
etiam ... inacundia ... plus
vincit inimicum ... nec sit ...
vindicte qui peccator est venie
Item Nichil est dignum quam ut hic sui sit auctoris
imitator et secundum modum ... similitudinem dum
sit opus operator.

De Quindecim signis Judicij

Non vidi hanc ad certum curiosus ... ista
inquirat in prima legenda fratris Jacobi

Ad Russum presbiterum .i. ante medium
De Judicio Salomonis interfectione pueri.

Multum in utramque partem crebra fama mentitur
et tam de bonis mala quam de malis bona
falsa ... vide c. ad fabi. c.
Manus dextre usque in puteum ... quam istam
dictam velim sustinuerim
Salomonis tenuit unius ... quia sibi cum
manifesta non fugerunt quem tam ... abscondita
Item Nec dominum permansisse certum .i. reprehendisset
mittere sed fuisse. At Symon leprosus
non erit cum recepit hospitem salvatorem, sed
prius fuerat et Matheus publicanus dicitur ... quam
Item In Locutulo ... .i. nunc sunt publicani
Vos notarios scribere dictandum non ut mutum
impleremus sed ut ... in ... pro tempore
aliquid impetrandi magne videmus.

Item Ingenuose et infractus ordo solito cum non fluat
Non cum credis lepore dictamen quo scribunt
quando in alio sepe scilicet omnino etiam que digna
sunt scriptura In alio quicquid in buccam venit
velit sermone compilavit vide. s. ad damnatum
de filio predicto. d. 7 i. super 3 antiquum d si Sup
Abdicatorum vero sit dicit Aliud est sepe scilicet iste
7 que memorie digna sunt scilicet Aliud Notarior
uelut hec separantes referendo prodiuit dictione quodcumque
in buccam venerunt / Sup cap. ro ad Gal. li. in
in proemio sic dicit Aliud ueterino aut stulti dicte
quodcumque in buccam venit Ac si paululum negetur
voluero melius multum aliquid platum sed
me tantus iste resplendet manum contexit
frictum cingit 7 si fenestra adcepit toto
presens corporis protestatur servus ante nisi sua auctoris
fuit manum limata non est in tela Non habet
mixtum ad decorem conuenientem sed in medio omnium
rusticorum operibus suis magis augentur quam ornatur.

Ad Eundem Scaurum

Dum te Rome moratus super te inclinant
Vera auctorum cum hominibus laudibus delectari
quod senserit dissimulare non debet vide ad singulorum 3. b.
7 id sunt bonum scilicet quare appetimus 7 non indigent
altum angelus sunt multum 7 proemium ullum de
proemium in errorem non parit vide supra aut superius. c.
Item omnino mixta placentia sunt una manum
lapidem tenet 7 altera panem offert /

Ad Eundem de Bonoso. xg.

Plus dedi tibi quam rogamini
Parmenia que desine pro nunquam vera fuit
Non credebat certum quod certum esse imperabis presertim
cum et iste a quibus audiuisset si dicit et verum
nesciunt fidem sermonibus auferret
Iam erit nobilissimum hylas scilicet Melanie famulus
hic puritate morum maculis sententiis abluerat

Item Bonosus tunc primo meus et hic verus dominus noster seculum propugnata Jacob sopiuntur iam scandit portat crucem suam et crucifixum cogitat et post tergum respicit seminat in lacrimis ut in ~~exultacione~~ gaudio metat et sacramento moysi serpentem in heremo suspendit.

Item Horret sancto membra difformia et se meliusque ad p*ri*mam xpo reperit in nubibus.

Item Impugnabit sathanas et iubilabit xpus

Item Multe sunt mansiones apud patrem et stella a stella differt in claritate. Jeronimus ad Paulam et Eustochium.

Item Obsecro te ut amicum quem diu quesivi vix inveni, difficile servatur. scilicet tuo cetus meus amittat.

Ad Rusticum Episcopum Narbonensem de vii gradibus :· Est autem Jeronimus qui

vii gradus nominat et dicit quod fossarii sunt deputati ad corpora sepelienda ~~[illegible]~~ Minor tamen de hiis tenebat Gregorius et Marthe eorundem expositor epistolam sua et auctoritate fuit dispensatum quod Chayus papa cepit anno domini cclxxxiii et scilicet infra presbiter hec locus ut hec patet in Cronicis

Fossarios
Hostiarios
Lectores
Dyaconos
Subdyaconos
Presbiteros
Episcopos

Sufficit quidem fidem tuam arbitror convertisse sanctam quam habes

Qualis esse eam debeas scilicet sola fronte describi in alio libro, sunt hunc tamen nisi ab omnibus comprehendi quod aut comprehendo ceterorum autem dictorum librorum scripta non retinent

In multis xpi gratia sunt quibus comprobatur et cessante merito quesicionis et luce sole dei dum fructificaverunt.

Item Non pudeat paulisper morari esse dum dixit
Item Illud quod ita perdit in conversatione conversari
te esse credis respice ut appareas ne mor-
mureraris in Christo quam in mundo interim vivere
Item Eligens magis esse abiectus in domo dei
quam habitare in thabernaculis peccatorum
Item Quicquid spiritualis videtur preter totum timore
lege atque habeas ad oculos exempla sanctorum
imitare quod bonum est et emulare quod sanctum est
Item Potentes presumunt divitum notantes salutantur
obsequia ita accipe ut pauperem non contristes
Item Qui scit presentia de futuris estimat
Item Servum suum esse te consuevit atque ita
in omnibus predicare ut quicumque audiunt compunctione
tua magis quam sermone proficiant
Item Religionis et sanctitatis est quod Ieronimus dicit
non Roma vestibus aut moribus si hanc vis esse
quod sacerdos eo sum ordine tuo locum gradum
Item Si hoc exemplum esse presbiterum custodi
ubi officium necessarium sit et si Exigunt officio dyaconi
sacerdos sit et dyaconi sancte dites Nec divites
sine pauperes Nec pauperes possunt esse sine divitibus
et hanc sedem imponit canonem pro ?? dis-
dyaconum ultra per quod sequitur et sic dis
Item Prevalente avaricia i. Car. ego dico
legunt Avariciam que radix omnium malorum est
et inquinamentum in dolore et hanc est multum
difficile separare quam sunt Studi volunt a
pauperibus tunc tenere
Item Tale clericum in Christum electio Christus quod Christi
cogitacio Christus atque suppones mundo pharaonis
deus eo postquam nunc in mensa

Ad s. Rusticum Monachum: de penitentia dis. iii Sepher et c. Totum et c. Achab xxx.

Quod ignitus ad regnum mundus faciat
Fluunt [illegible] non sit oblitus
Nullus est offendit deo ut despiciendo malorum hereticorum
operibus et ipsa desperatione in dulcitudinis indicium est
Item Vere non possunt cognitationes mala nisi ad
sunt peccatis presentia. Et quod bonum vitis licat
vnam demonstrant clarius quam sit lumen comparando
tenebris hic in pr. c. Totum penitentia et c. Achab
Item Nulla in medio statio :: de penitentia dis. iii
nouiter et bonum fieri. Itaque est
in penitentia compleatur hic in pr. c. Sepher de penitentia dis.
Item Sicut in vno petro quod magis in bene sit de lotis
in hoc quod remisit tristitiam temporalia quod magis
in aliis quam sunt in singulis [illegible].
Hec omnia pulcherrima scripturarum patres distinxerunt
Item Similiter et quod :: in primo volumine congregata
sunt defficias ad pudor singulorum hominum viuunt
secularium et rubescere superatur a seculis vide o. ad propositum.

Ad eundem de vita Monachi. de hac. xvi
q. i. Ecclesia habet et c. Sic viue et c. Si cleri
cutus de q. dis. v. Nunquam tamen fauor et
honor religiosi debetur breuitatis et non regule
hec frangent Nec nobilia multa isti Episcopi in
Epistola transcripta canonibus hic ponentur.

Nichil est christiano felicius cui promittitur regnum celorum
Nichil laboriosius qui cottidie periclitatur
Nichil fortius qui vincit dyabolum Nil
imbecillius qui a carne superatur cuius ipsa vel regula
sunt plurima Latro in cruce credidit et statim
audire meruit Hodie mecum eris in paradiso
Iudas de apostolatus fastigio in proditionis baratrum
labitur Nec familiaritate conuiuii nec intinctione buccelle
Non apostolica gratia frangitur Ille homo tradidit quem filium dei
scit habeo sicut [illegible] et [illegible] pauperibus est :: Nouerat
me habere gradus omnes libertatis Nudum Christum nudus sequi
durum grade difficile sed magnum est premium.

Nec tanta per victoriam sequitur gloria quam ignominia post
victoriam etc. Ideo iuxta offensuram quamplurimos qui
gaudent de vitiorum depulsione in suis offertorum conflictu
et diu nascuntur suis epistolis indicant Jeronimus ad
Marcellam de Onaso n. 6. et ad Reporam c.
Item prudentis non est in admonitionem maledicta
congerere qui et ipsi tenentur vitiis in eo melior
quam illis sibi delectari ut placentur.
Item Nemo quidem maturiore etate et plerisque
temporibus liberiorum adolescentibus delectatur et filios
querere sponsales paululum quia pudore superato
perfecte matris non est crimen in [illegible] Marcellam
Item Modicus et separatus cibus et carnium ab [illegible]
[illegible] est / Maria tamen tradit Ne per illa alios
videre cogaris quos nolis tandem tuo habeat
et tractum vivit in pectore nolens Johannes baptista
sanctam matrem habuit pontificisque filius fuit et tamen
nec matris affectu nec patris opibus vincebatur ut
in domo parentum cum periculo viveret castitatis. Vivebat
in heremo et oculis desiderantibus Christum nihil aliud
dignabatur aspicere et una [illegible] Oppidum carcer est
et solitudo paradisus Jeronimus ad Rusticum. Sed [illegible]
Item de solitudine alio scribit — xvi q. i
[illegible] ad quod [illegible] porrigit [illegible]
[illegible] volunt fieri quod volunt [illegible]
[illegible] sese inferiores putat. Quid ergo solitarium
vitam reprehendimus minime. Quippe quam sepe laudavimus
sed de ludo [illegible] volumus egredi.
Militibus [illegible] hominum [illegible] [illegible]
qui spem [illegible] suorum [illegible] tempore [illegible] qui
fuerunt [illegible] ut omnis fieret [illegible] quos nec
[illegible] aliquem nec [illegible] superant, qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
doctrinam [illegible] sit Hec ad [illegible] pertinent
in [illegible] ad ~~[illegible]~~ Demetriadem ante finem
ubi dicit [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quod dixi in fine [illegible]
partes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et solitudinibus

Item Vince(re) mechi non licet et formare licet verbum
adolescentibus cum caruisset scientiis arte s(ua) vel
in vita Pauli heremite. b.

Item Nulla ars absque magistro discitur. Et muta animalia
et ferarum greges ductores sequuntur suos. In apibus pre-
cedunt q. i. Et ubi post sunt ... c. sequuntur. In navi
unus gubernator, in domo unus dominus, in quamvis grandi
exercitu unius signum expectatur.

Item Ad hec nostra tendit oratio ut doceam te non tuo
arbitrio dimittendum sed debere vivere in monasterio sub
unius disciplina consortioque multorum ut discas ab
alio humilitatem, ab alio patientiam, hic te silentium, ille
doceat mansuetudinem. Non facias quod ~~vis~~ vis,
comedas quod iuberis, subiciaris cui non vis,
lassus ad stratum venias, ambulans quoque dormites
et necdum expleto sompno surgere compellaris etc.

Prepositum monasterii timeas ut dominum, diligas ut patrem
credas tibi salutare quicquid ille preceperit. Nec
de maiorum sententia iudices, cuius officium est obedire
et implere que iussa sunt.

Item Aliquem sublatus in altum tumere et ut se
nescio quid tormentis stupentibus in turbis actos
tumentia verba tinniunt et si pronum addideris
putes unde conscriptura. Sunt qui et humore
cellarum inmoderatisque ieiuniis
tedio solitudinis et nimia lectione dum diebus
ac noctibus in auribus suis personant vertuntur
in melancoliam et ypocratis magis fomentis
quam nostris monitis indigent. Vide vel ad
Rusticum i. c.

Item In ~~ad~~ adolescentia paulatim consuetudine quod
nunc cogeris velle incipies et delectabit te labor
tuus.

Item Nequaquam consideres quod alii mali faciant sed
quid boni tu facere debeas. Hic in ponitur c.
ut vive XVI q. i.

Item Cum adulatores te qui impatienter metrum affe-
cerunt si subito respexeris aut ciconiarum post
te colla curvari aut manu auriculas agitari
aut sitientem canis linguam protendi.

Item Nulli detrahas nec in eo te sanctum putes si
ceteros laceres. Accusamus sepe quod facimus.
Item Detrahentem ne audias Sicut enim sagitta
si mittatur contra duram materiam non numquam in
mittentem revertitur et vulnerat vulnerantem. Sic
detractor cum tristem viderit faciem audientis,
immo non audientis sed obturantis aures suas
ille conticescit pallet vultus herent labia
Item In omni conditione et gradu cum [illegible] sentitur
optimis [illegible] est pessima ne ad [illegible] [illegible]
[illegible] et levi [illegible] infamia multo [illegible] dixit
Item Veritas angulos non amat cum quod dicitur
nec querit susurrones
Item Non facile malum de perfecta [illegible] credendum
est quod perfecta vita defendit et [illegible]
variabilem dignitatis [illegible] [illegible] homines [illegible]
et [illegible] contra [illegible] materiam [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] corrigere apte [illegible] ne
Item [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
si aliis [illegible] [illegible] si nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] detractionibus tuis aliorum
vulnus et [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] est ne [illegible]
sed [illegible] [illegible] [illegible].
Item Iuxta Micheam hunc tempus et [illegible] [illegible]
gladios [illegible]. Beatus dives est qui non
indiget pane. [illegible] potens est qui servire non
cogitur

8. Ad Salvinam de morte Nebridii et viduitate

Vereor ne officium putetur ambitio.
Vereor ignotus ignote ne dum magis auribus et
[illegible] [illegible] loquendo [illegible].
Nil nocuit militanti Nebridio paludamentum
et apparitorum caterva, quia sub alterius habitu
alteri militabat. Vide [illegible] ad Furiam [illegible].
Sicut econtra Nil prodest vilis pallidula vestis
furvaque tunica, corporis illuvies, simulata paupertas
si nomen dignitatem operibus destruant si inter-
[illegible] et inopia potius non [illegible]

Item docet Esopi fabula Muris ventris per angustias
foraminis egredi non valentis
Item fidele testimonium est quod non habet [illegible] [illegible]
Item quod pro statu eorum [illegible] [illegible] quibus singulas
in [illegible] hominibus [illegible] et [illegible] ordinare pallia
quo regulas sequentur ambiunt sibi ~~[illegible]~~
[illegible] sonant et qui merito infirmos cum
officio et pares arbitrentur. Difficile factum est gl[illegible]
virtute separari et ab hiis diligi quorum perdas [illegible]
ad ultimum in peius cadunt [illegible] etc.
Item Antiquitus ab Imperatore petebatur aut Elemosina
in pauperes [illegible] misericordia in afflictos
Vnde et ipsi pauperes libenter postulant quod peccata
non tamen pro pluribus indulgeri
Item De dauid sanctus dicitur et Salomonis [illegible]
cum [illegible] sit quasi [illegible] et ruinam nobis ad
cautelam et [illegible] ad salutem exempla [illegible]
Quibus in lubrica via lapsum non timeat.
Item Ita in [illegible] tumulo sepelitur omnibus post
voluptates vidua vana et ~~[illegible]~~ pudicam
sua non solum [illegible] ei qui defunctus est sed eciam sibi
Item vidua [illegible] suos [illegible] cum quo regnatur est
[illegible] ut famulas sed [illegible] vt viuas
Sola multas causas ad publicum foribus [illegible]
[illegible] infamiam similem quos suspectos sunt habent
aut mulieres [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amici timor qui [illegible]
[illegible] dissimulans [illegible] erumpit in publicum
et [illegible] quasi [illegible] et [illegible] Non ambulet
[illegible] Non hystrio
factus in [illegible] Non [illegible] diabolici [illegible]
[illegible] Non [illegible] vel [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] in absconditis mulier
[illegible] habitu [illegible] viduarum et virginum [illegible]
habitu sui sexus [illegible]
Item [illegible] ad ~~[illegible]~~. Vel quod Negligencium
[illegible] remissum nisi [illegible]
vide supra [illegible] D.

Nec divitie obsunt opes si eis bene utitur
Nec pauperem egestas reum de vilibus facit

Item Sic in serico et in pannis eadem libido dominatur
Nec regum purpuras timet Nec mendicorum spernit
squalores. Multo melius est stomachum dolere quam
ventrem imperare corpori quam servire gressu vacillare
quam pudicicia Nec statim nobis pro suspecta
blandiantur que sub infelicis crimina

Item In moliore fervamus queso ut in initio libelli
non de inopia vel de Marie solitudine sed de
pudoris magnitudine estimemus et [illegible]
hec continuantur tacens

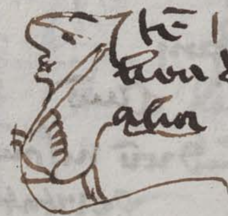
Ad Sunniam et Fretellam de Correpcione

Dilectissimis fratribus ... clxx in psalterio
Ergo delatorum ...
Quis hoc crederet ut barbara lingua hebraicam
quereret veritatem et dormitantibus Grecis
ipsa Germania spiritus sancti eloquia scrutaretur
Didicimus callosa tenendo capulum manus et
digiti tendendis sagittis aptiores ad
stilum calamumque mollescunt et bellicosa pectora
vertuntur in mansuetudinem christianam
Item Quicquid de fonte proficiscitur hoc querendum
Item Sermo est hanc esse ... in verbis
regulam boni interpretis ut in lingua alterius
sue lingue proprietatem exprimat.

De Testamento Geronty

Amoti mei fratres affectu nobis nato et si interim
loco segregor Nam et vultus vos michi videre
et audire tam me occupatum habet vestra dilectio
Possideat ergo ille pecuniam Nos sepulcrum Christi
in aspectu (?) nos requiem perhenniter
hereditate illud nobis arbitror comparandum
Nec aliquid a iudice penali postulandum cum
eis illis volumus adire qui causam sine iudice nesciunt
veritatem

quando quidem plerumque operarum cura se loquitur
ad deum quod est veritas
Item veritatis ignorancie interrogavimus est a deo
et patet ubi Judicia dei vera non esse vel sunt
Item [illegible] qui nostra capud i. mentita ingenia
tribunalia depinguntur si perceperit [illegible] intelle
intulimus in hunc modum vere [illegible] ferre [illegible]
possumus Et cum [illegible] intulimus veniendo
et nil auferre potuimus [illegible] falsi [illegible]
aliquid nostri esse dicimus et quid Judices secli
tribuere potuit si nil natura donavit
Item Zacarias de Judicii pertulit qui ad
Judicatis simul [illegible] in qua utique
perfidus [illegible] non reum sed reatum accepit
Item sensus quibus sunt porte per quas
ad animam nostram seculi blandimenta descendunt
et per quas [illegible] intrarent per quas
nisi late strage et [illegible] et viam [illegible]
quandam impyetate [illegible] ad
Regem pyetatis [illegible] potuimus
Item volunt nobiscum Jheronimus in [illegible]
partem habere cum nos parare [illegible]
crucis desideratis in terris
Item Sancte Severum in [illegible]
cum [illegible] dummodo [illegible] discumbentes
Christi iacentes in pectore
Item nolite o filie [illegible] ista futura
[illegible] in [illegible] augmentum
[illegible] mundus ipse subduxit [illegible]
[illegible] non suas esse [illegible] dives
dum [illegible] lazaro in sinu patris
Abrahe recumbente [illegible]

Item Sicut post hanc vitam est vita alia
[illegible] ita post hanc mortem est mors
alia [illegible] sed [illegible] et [illegible] vivi et mortis

Hec ut est quod iste habitum sunt ille vero morborum
carent duplici sepulcro videlicet delicti et meritis et
satis de duplici sepulcro prosequitur.

Ad Theodosium et Anathoritas ut pro se orent

Quam vellent nunc vestro interesse conventui et
admirandum consortium licet oculi iste non mereantur
apparere et totum cum exultatione complecti
Ad portum optate litterarum prosequatur
Necesse est ut voluntatem sequatur effectus. Meum est
ut velim. Orationum vestrarum est ut velim
ut possim. Vide .6. Samuelis .b.
Item Nunc in media constitutus ... nec
regredi volo nec progredi possum superest ut
vestris orationibus impetrem ... sancti
et ad portum optate litterarum prosequatur.

Ad Theodoram de morte Lucinii

Lugubrem nuncium consternatus
Ego dormio et cor meum vigilat
Non merui illum videre quem in brevi tempore
habere credebam
Item Adversus mortis tyrannidem ... gaudet
et ... ... crudelis et dura
desperant hominum solacium ... in brevi visuri
sumus eos quos absentes dolemus
Item ... in epistola ... ... petrum est
... est et locus ... et ... ...
... ... discordie
... impedienda est non in omnibus sed in his
qui bone voluntatis sunt.
Item Nos dolemus quia in plus ... ...
... ...
Item Sic ... ... et ad
veritatis ... ...

Ite[m] Romanus nec contentus sue patrie longitudine
transiit Ierosolimitanam et Alexandrinam ecclesiam
[?] quatenus utrorumque mores posset subrepere
quod sic ubi invenitur ut perdurent. Ego nullo
magis laude ferimus et studium scripturarum

8 Ad Theophilum Alexandrinum Epistola prima

Beatissimo pape Theophilo
Jeronimus. Memorem beatitudinem tuam quod eo tempore
quo tacebas numquam ab officiis meis
cessaverim. Nec consideraverim quid tu pro dispensatione
tua faceres sed quid me facere conveniret.
Super reparanda concordia quod multos patrum
[?] et patres [?] nostris [?]
tua posse corrigere lenitate. Multis sancte
dispensat sic dum patientia prius postulare
[?] audaciam [?] et scias nobis tecum
Sed dum videas sanum [?] ulcera flagitat petere quam [?] patrum
viscera [?] sedula mollitur.
Ite[m] Scito nobis nil esse antiquius quam
Christi iura servare. Nec patrum transferre terminos
semperque meminisse Romanam fidem apostolico ore laudatam.

Ad Eundem Secunda:

Nuper beatitudinis tue scripta pape commendata
[?] accepimus.
Sic ac alium nec audiri nec velle te in
aliquo loco.
Cernimus sacerdotium quod totus orbis exultet
et in tuis victoriis gloriatur. Crucis quod Alexandrie
vexillum et adversus hereses trophea fulgentia
gaudens [?] splendet turba prosperitatis
Ite[m] Ostendisti quod taciturnitas dispensationi
fuit non consensus

Item Sup(er) susceptione eiusdem vel delectos tu verbis huius
dole(n)t pontifice quia tunc in(ter) litteras propositi
et itinerarium fuit dilator quod vestiebant frigus sunt

Ad Eundem Tercia

Beatissimo pape Theophilo Ieronimus. Duplicem michi
gratiam beatitudo tue littere prestiterunt
Scribe ut male germina acuta ut ipse scripsimus
furtim falce non tressent.
Nequaquam antiquus serpens sibilat sed tortuosus
et confractus in cavernarum tenebris delitescens
solem clarum ferre non sustinet
Item Non timemus adversa sed precamur quod lucem cum deum
hominibus placere sed deo quisquis ardentius ab illis
defenderet heresis eius expugnaret a nobis.

Ad Eundem Quarta

Beatissimo pape Theophilo Ieronimus Et eo tempore quo beatitudinis
tue accepi epistolas mitto paschalem librum
Libros quos dudum scripsisti miraris vel legendos
nobis vel vitandos tuis in litteris.
Optime nosti maiorum veterum sunt non quod terrestre
eloquentiam maiorem si cum Grecitudine animi
auctoris ornatus eruditio. vide Ieronimum s. li. i. v.
In hoc laudanda virtus ne ab ostentatione criminum
meream Optimum liber est in philosophia et aytens
superbia omnia absque invidia personarum
Item Obsecro ut tribuatis veniam regnum status
et in eius pectore et venerabilis Pauli dormitione
confectus sum ut absque translatione libri vestri magnum
nichil operis scripserim perdidimus eum ut ipse
nosti repente solacium quod ut gratie noster
testis est deus non per ... diu ... sed propter propter
proprie consciencie quibus illa solacia fruebatur.

Ad Thesifontem que sunt vitanda & De Libero Arbitrio ::

Non audacter ut falso putas sed amanter studioseque scripsisti ut mihi novam ex veteri questionem moveres aliud . . . comprobaret.

Nec potest maior esse temeritas quam dei sibi non dicam similitudinem sed equalitatem vendicare et brevi sermone omnium hereticorum venena complecti.

Item Ethnica philosophorum sententia non potest animam que hec destructum sibi vitandum despiciunt.

Item Dominicum preceptum quod tibi iugiter proponitur est quicquid ille rursum est tibi reddeat. Nec fieri potest quod diversis sit illorum operibus quorum unum est signum.

Item Velle et currere meum est sed ipsum velle sit dei auxilio non erit meum. Dicis enim largitur esse quod largitum est donatum est. Nunc mihi sufficit quod semel dedit ut sit.

Item Animus destruit liberum arbitrium. Responderit autem iste qui sit gratus agit et que non in suum flectit ventus ad fontem refert. Ad que dicat vivat a me quam mundus semper non habeo. Ut ne iam quod destruxi liberum arbitrium.

Item Queris quid velis aliter solet porphirius obiurgare . . . . . . libertatem vult in opere suo. Clemens et mutuos deus . . . fidei . . .

in ultio venit tempore et ubi pro quo possit divinitatis multitudo amicus Unde quam complacet ad Romanos scribens per apostolum precipit regis ignoravit hoc dei gratia servire designare agit tamen et istam necesse. Et que querit deo gratie potest cum sua unusquisque indiget defensore.

Item liberi arbitrii sanum sed ipsum ut dixerunt de
meritis ampelius vide in expositione fidei b.
Item Roga que est ista argumentatio probasse
esse quod non fuit et fieri posse quod nullum
fecisse testeris et id cuius totum quam cum
futurum sit ignoretis — Et dicit Petro cum
quam in prima actibus apostolorum apostolus fuisse negas
Item Ecclesie auctoritas est nobis. i. tamquam plane
apud dicit quod sentimus sicut cum eis respondemus
quibus quod et nobis loquimur et non certe adversarii
sed amici sicut se gerant nostre dignitati
divinis in eo tantum quod omnibus congruit
Ecclesie quod sentimus sumus eius nostram
prodesse superesse est vide contra Maximinum c.
Item Mirum nobis videtur quod littere non potest
nisi qui omnia non scribit vide Petrus quod
dictum sumus ut nostri ingenii acuitas
stilum rursum parcius fortassis nostra dicamus
et frustra uti ingenii acumine stilum fuit amicus
verba tollere non possumus
Item Adversarios probato et amicos veros articulos
ex integro disputant et si quid vitii in meo
ingeniolo reperierit proferat in medium ac
liberum claret et propter calumpnie tollatur
sunt reprehensibilia et fateor errorum Malevolus
intendere quam presentem in puritate sunt
Item In scripturis sanctis iusti appellantur Zacharias
Elizabeth Joseph etc. Non quod omnino vitia carebant
sed ex maiori parte virtutum vide contra Pelagianos 6 d.

Ad Tyrasium super Morte filie sue

Benedicto ac dilectissimo patri Thyrasio Ieronimus.

Deus est qui donavit[?] eo ipso / adducet eam ipse
Numquam spes cum dolore concordat. Nec filios sancti[?]
que nunquam carentium. Sed per que cordium nostrorum et plagas
quod fuerimus si mortem tamen[?] ad precepit Deus
Nichil abstulit tantum quam recepit Deus tibi est ipse[?]
Item Aliud pro dormiente lacrimas fundens quam
mestus quod in tempore tollendi parcere[?]
Item Sicut nec pro filiis mestis quod doleat
sit deficientia solum doloribus invenitur autem[?]
Item Post[?] de perditis bonis condignis tribuitur
Nichil est omnino de carnalibus ad celum[?] spondendum[?]
Item Cum sit crudelis quibus hec casus vanum dolere
est quem nec prius videtur esse nec possibile.
Item Supervacue[?] dolet dolere qui dolet ne perderet
pro causa quod dolet. Nunc autem lucem[?]
sinu da sit animi ut spes nostra possit hic
victoriam etc.

+ .b. Ista Epistola scripta est de illis quas fecit Guido[?]
magnat[?] fuisse Ieronimi videtur, sed ad Celsinam[?]
in titulo. Sed in speculo hystoriali Vincentii
intitulatur Ieronimi.

Ad Tranquillium quod Origenem legere debeat

Maiorem spiritus periculi est quod ... sed olim
vestre saluti. [Ego] Heleas[?] ... probabimus[?]
propter eruditionem Origenem sic legendum arbitror
ut bona eligamus vitemusque contraria iuxta apostolum
dicentem Omnia probate quod bonum est tenete
Item Sicut nemo in divinitate[?] in eius amore vel odio
[?] videntur illi maledicto prophetico subiacere
Ve illis qui dicunt bonum malum et malum bonum
Item Quidam sunt amatores et ... vult ... ... [?]
obtrectatores eius vel nimio appetunt sed toto
aut probent libenter ... in estimatorem qui
doctorum ... placeamus eligamus.

De vera ~~Religione~~ Conversatione ad Terenciam vel Terantiam.

Superior epistula que
Sed quod me compulsit vestra deprecacio sed forti animo
estote dicente deo tibi Hodie mecum eris in paradiso
Si ea vita que sola vita est vivimus ... legens
eius opus ... [?] que facili ... vult ... loqui
... qui ... in sermone est regnum dei sed in virtute
Item Nichil est sine ratione per deum nichil casibus
ut gentes loquuntur et nichil fortuitis et nichil
denique fortune illa est licet ... ... qui
illa habere putant aliquid ... [?]
Item Non in carne palam sed in occulto cordis
iudicii esse debemus non littera sed spiritus Nam
littera subiacet oculis nostris spiritus nobis carnalem
confugit appetitum ut laus nostra ... ... deo
non ex hominibus acquiratur.
Item Si Elemosinas vestras tuba ... predicatura
perdat quas vestre per officium ministrandi ... cum sinistra
... concessum est accipiemus ab hominibus honorem
Sub ... Item de Nominianis et ... ...
... requirit ... deum ... ... gloriam ... ...

Ite Iubet vt' quis discipulor dicat q' ipse est xps
mira racio no vult p'dicari quod gaudet intellig'
agnosci simul et cedit Ostendit magis se vi-
uncitum esse qm' p'diud vt. Vtus sua illa
no favore manifestat alicuius
Ite de Nicomedia p'thibet' illicitu est a nullo se
dagne potuit excusari dd a Tuda p'debet
hec tamen non inseruit de libro scripto intyr et sci
Ite Minores irritus est obtine' in ticua sera
dictare qm' deum spualit' in dictate dicere
Ite dixi de omnibus tradicionibus, que putan'
fore diceda supest vt de ipsa tradicione
tractemus qt figura fit et. Item sed qui
carnalit' nasrabant' in mundo carnaliter
ostendebant' in lege. Ore nunc qui ad celum
Regna genit' ex' vbe' et p'au incedunt
a mundo/
Ite Emot quidam pphetae scribitur veritas
pdeunt' et alget
Ite Quin p'ceptum damnosa credenda est Nec in
longum sumo prodat seges mihi annis
Ite Satis genus est inveniendi et in ea ipsis
tradicionibus detlendus effectus
Ite Sz vox clamantis. Si debent' auditor-
opus est etiam illiedo doctor' Lomis cuius
est forma doctrine et ipsa solitudo p'dicando est
Ite Mage Maribus p' quos :· dominum
aliquid aut tempus aut metuunt a' dolem
ante pyctatis aurum et mirandae altare fuebit
vt vel in auro siluerea vel in thure
ydolatria vel in mirra fiet duo subiecta
Ite Abirahe gnacio longa :· mortalitus
pmittit' petro gnacio pap'edi in multu'. Abeliu
Iustificanda p'cedunt in hac iustificata fundat'
Ite quod iste p'cedit petrus accipit Ille d' fama
te in gentes magna hinc d' fama te. hen(?) pso
m n :· totem

Ille quem in sermone tuo laudavit patrem generum huius quem
iudicabis dominum tuum ipse. Sic per hanc ille scandit
benedictionem secundus impletur. Hec sermonem illud evangelii
Lazarum elegit. Iste fuit pater pauperum hic erat
adiuvatorum adiscitur. Abrahe et filius eius alterius
misericordie [illegible] sed petro tendunt clausit celorum
ut patet. Sed in eo servi Petro Abrahe filio possit
Item Petrus non de communi caritate sed quoniam est ultra mare
reliquit omnia. Glossa. Ille qui hoc omnia ad proprie-
tates tamen actibus presentaverit vel habet. Omnia
inquam que ad temporalia mundus ingerit alii
que ~~[illegible]~~ proprium deum pauper si congregant ad [illegible]
petit qui ad [illegible] dividi suo [illegible]
si non [illegible] felicitatibus adulant
Item Cum [illegible] est heres fiat heres et gloria
Item Bonitas sine sanctitate periculosa est claritas
Item Ideo [illegible] est mater mea est mirandum
Cum ipsum proditur a filio gladium ad quod
[illegible] mala sua [illegible] in dextera.
Illa enim mater [illegible] a filio ut vera illa
[illegible] quem magister et pater [illegible]
[illegible] prout [illegible] vindictam
Item Differentiam sunt [illegible]
Item Obtemperando sit [illegible] quam argumenta [illegible]
animi voluptatibus relinquenda [illegible] studia
quam hoc [illegible] est veritas Nec figura
[illegible] in summa ut [illegible] amputate
conversatio nostra tendat ad celum quod fiet
Si laudi sicut lucrum sicut gemma sicut pecunie peior
familiarium desperat et quod [illegible] arescat
non visu non auditu non tactu Non super [illegible]
et in via corporis nec corporum non habetur.
Item De celum de spiritu quod semper [illegible].
in melius est quam semper.

De Vigilia libro vel Sermone

Vigilia est finis apte qz processus
Sicut dominus noster Iesus Christus non condixit in libris summi
Studio est et patris eorum vigilia ipsi rex non
possumus breve tempore dormire.
Item Alius effectus dicitur alias voluntas propria lectionis
Item Magis laborem equaliter superpatitur et actio proponitur
Item Christus non solum cum ipsis laboribus utilitatis
verbis vigilias docuit sed confirmavit exemplo cum
testatur quod erat Ihesus pernoctans in oratione Dei
Item Vigilare utilitas magna contra spiritum scriptum quia
loquuntur semper varietas
Item Vigilandus timor [illegible] expellitur fiducia
ingeritur, [illegible] [illegible] falsitas caritas
roboratur [illegible] stultitia accendit prudentia
[illegible] acuitur error extenditur [illegible] capit
dyabolus gladius spiritus [illegible] quid plus necessarium
quid remedium [illegible] et [illegible]
Item Bonum est divina meditatio sed efficacior est
nocturna quia per diem necessitatibus et occupationibus
distrahitur intellectus Nox autem secreta et quieta
opportuna se praebet orantibus et aptissima vigilantibus
Item Turbulentum est oculus vigilare et animo
dormitare vel e contra In persona Ecclesie spiritualis
testatur: Ego dormio et cor meum vigilat.
Item Sicut fumus fugat apes sic in dryges sicut
nocturno [illegible] et abicit spiritus sancti [illegible]
Item Tunc erunt acceptabiliores nostre vigilie
tunc pernoctare salutare est si [illegible] diligentia
et devota sinceritas nostris in nostris studiis
aptabiliter offeratur

De benedicta et juramento / De obediencia et sacrificio

Per susceptionem [illegible] exemplum convenit si me non
in spiritu et corpore simul quod tu [illegible] et cuncta
est pura magis verba quam dum vellem tunc
amantis intimare. Procedit insuper quod exhor-
tacio nostra habet quod simplicitate fiducia et de
veritate scripture quam non de mundicia est
nostrum de errore nostrum de dolo. Hec plane promouere
ne contemplacione meditacionis mee dum verba
Ex quo filius dei filius hominis i. desperans
factus est. Ex quo vetus fermentum [illegible] fedus
est factum novum conspersio. Ex quo agnus non
in figura sed in veritate comeditur. Ex quo sedem
templi vetera [illegible] et facta sunt nova. Ex quo
missum est unguentum terrenum hominis sponse et
assumere forum celestis. Ex quo convertitur unimus
ex toto cordibus conferimus in Christo.
Non vero ut ea que diximus manifesta pleraque
fuerimus evidencia scripture ponamus exemplum. Sicut
Ejus aliis [illegible] est et divinatum [illegible] et
splendore pulcerrimus sed in se veneria [illegible]
Neque metallorum [illegible] letales parti [illegible]
effusa [illegible] violabit
Sed sine duo leges et disciplina celestis
[illegible] difficile est quamquam posse salvari
Non meus sed dum primo probabit. Multis duobus
Item primum nosse oportet quod [illegible] inducunt
missum est quod hec pluralium ut prectis [illegible]
fuerimus [illegible] mandata [illegible]
est nosse quod fiat.
Item peccat ille qui imperata neglexit sed plus
peccat qui [illegible] fiat et in oblacione
et hostia prestior est observancia mandatorum.
Verbum in [illegible]

Item Clamis hec perspicuus sensus qui tanta in animo
nostro audaciam operatur ut cum celsis hiems de
lumbus cum calcis videamur esse puniciores et nos
collidi in maioribus et in pluribus deliquentes
ferimus in medium dapsamus fore credimus

Item Nobis videtur dum celestis pedibus suppositum
in ... nostri videntur que per eius sub ... sancta
nostra sancta et recte facta placent Rursum ea
que nostro iudicio bona placent apud deum placere
vilia et indigna videntur.

Item Christianus vexilla crucis sub deliciarum trophea
nostre vite non pompis sed miseriis reportatur
in nostram classe. Viri fortes abprobrium sanctis
portare et super tempus disciplinam non amat Christus

Item Si interrupte alicuius sumptus aut diversi cuiuslibet
potus acceptus levem corpori febriculam intulerit
ad medicos et pro carnalia remedio permittitur
munera auri et argento traduntur quibus unicuique
ut conservatur vite quippe petitur et pro eterna salute
animus admodum negligens est.

Item Ergo tunc curre festina age ut in spiritualibus
proficias Caveque ne quod accepisti bonum in manu
negligens custos amittas. Curre ut non negligas
festina ut celerius apprehendas

Item Deliciis hic pulchritudinem et curam habent
delicias que nobiscum sufficere possunt ambulantes
... gentiles quibus celestia non debentur
comprehendunt presentia qui futura non credunt.

Item Non querimus hominum gloriam testis est deus
sed publice ... ad hoc loquimur ut humanas
amicitias amittamus Non ut nos apud homines
aliquid dicamus sed ut apud deum magna homines
mereantur.

Item dixisti hic michi te mala malis reddere ut
in inimicis imitatione debere quam aliquem demereri. Quis
aut malis mala restituit. Simus pro nostro omnibus nobis
clementes homines qui deum sequuntur sic in comparatione famulorum
domini [illegible] iniuria et qui imitantur deum qui deus que
imitatione. Nemo prohibeat nobis qui homines imitatione noluerit
cum dominus noster lege imitatione petrum [illegible] sic in
eius exemplo scandalo pariantur quo ipse nos
imitatione voluit. Nec ipse meretur et qualiter decenter
tam bene [illegible] satisfactio est. Iam ad benedicte
Rogerium hunc eundem [illegible] facile [illegible] posse sufficere
quia aliud michi plenitudo gratie in quo plenitudo [illegible]
decerunt. Aliud fuit legis aliud prophetarum [illegible] illud cum [illegible]
Audistis quia dictum est antiquis

Ad Virginem Exulem Consolatoria

Si deum ac dominum nostrum Ihesum christum prius serenitate
parem tranquillitate quietem [illegible] et letam
fore [illegible] habeo nisi ubi iter festinum [illegible]
est quo celerum [illegible] eius
Suspirandum doloris [illegible] acerbus [illegible] est quo
Item amplectenda i. magis perpetuum accedit
tristicia que gaudium
parit [illegible] est eius [illegible] mala quia sepe
per dulcedinem [illegible] placet quod amarum [illegible]
Item Tanta sit in nobis [illegible] i. in radice
fides ut quidam [illegible] ista sustinere
que patimur sed ea parum arbitremur [illegible] obtinere
Item Bellator [illegible] i. que [illegible]
et dolorem aut [illegible] ac [illegible] dum [illegible]
sensibus solum [illegible] cogitare victoriam
Item [illegible] tempore [illegible] ad balnea [illegible]
asperitate frigoris undas patiuntur [illegible] quia
cum [illegible] calefactum [illegible] et [illegible]
Item Cum litterarum [illegible] habere i. parentum
[illegible] despondere non [illegible] ~~gaudia~~ [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] non patitur [illegible]
[illegible] quamvis habere sufficiat [illegible] celestis
fuit [illegible] subdit [illegible]

448.

Item Navigantibus longe securioribus spem potius
minus valida et diuturna tempestas. Sicut et
omnium fere contrariarum spem difficile complementum
aliqua res maiore precio succedit.
Item Caveas te ad tribulacionis pacienciam
humanis aut parvis vite procurare tenore
exemplis / non ullum pene fuisse sanctorum fere et
qui in preconsilium huius temporis agonem absque
tribulacione et tempestate transierit.
Item Castigare videtur alium compunctus ab eius
compassione dissentit. Subdit de Abel.
Item Cayn nisi scisses malum fuisse peccandum
non negasses sed hec est consuetudo peccantibus
ut malum suum celat negando geminare
et dicere se non fecisse quod fecit vel Aut bono
operato esse zelo, quod non constat malo gessisse
timore. Et patitur miser ut illa fama latent
tum que indignum muneris tua causa non
lateant.
Item Cum factum negas, scire te quod gesseris
confiteris / et asperitate criminis suppressa
confessione confirmas.
Item Sunt aliqui qui vitare nituntur
invidia tamen ab pluribus invidentur vel
placent. Ecce Iustus Abel nullos habuit
quibus displiceret vel placeret et tamen
invidere odium vitare non potuit. Cum
invidia non tam hominis quam conscientiam, qui
solum iustum persequeretur. Videt Noe ille
absque invidie infestacione esse potuit qui
solo deo placere gesserat. Subdit de
Noe Abraham Ysaac et Iacob et Ioseph.

Ad virginem sive ad Mariam filiam

Hec oratio a fratre Gwidone [illegible] fuisse [illegible]
[illegible] ad Ceciliam in [illegible] quod sequitur [illegible]
de Mauricio imperatore certum est illum non fuisse
tempore Iohannis sed longe post tempus Gregorii sed de
alio nobili sic vocato loquitur potuit esse Iohannes
Ex stilo autem quia satis [illegible] [illegible] convenit [illegible]
fuit discerni non potest.

Quantum [illegible] in celestibus virginitas sola
possident post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dignum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] te [illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] celi | et ipse sit dignus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item Iohannes Apostolus legitur quod sicut agnum
[illegible] quod [illegible] ut puto intelligendum est
[illegible] [illegible] [illegible] in celesti aula [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item virginem matrem habent ergo [illegible] [illegible]
et in matre [illegible] virginitatis [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] quod est [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] habere et [illegible] [illegible]
habeas non habere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod licuit et [illegible] quod non licet.
Item [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ergo aliud non est quam non peccare
Non peccare aut legis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] que [illegible]
implere [illegible] vide [illegible] [illegible] [illegible]
Item Adam semel peccavit et mortuus est [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible] quod
Adam [illegible] semel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Propter mandatum preceptum eorum non agere de quo ille peccat se
de transgressione mandati et cetera. Ad maius periculum
ferunt quam alter mortuus erit, et ultra ...
permanentibus et propter id morientibus ... cohabitant ...
Item ergo quod possunt esse non Marie ... quod
non negant in ... remedium ...
... magis ... spectare quam ...
Item ... est ut ... illa ... duos ...
... et laudibus. alium pallum
... et cetera. ... a deo artificium
||ad. non ad ... sed || ... fecerunt.
Item si ... quod ... litigare
non ... magis ancillam ... quod ...
est ... animum ... esse ...
Item ... est ... plenius / quamquam
... et cetera.
... de lingua ... que non ... in ...
... verba ...
Item ... magis esse quam ... vel
... estimare quod non sit et duplicatur peccatum
... est non ... quod ... et quod
non ... simulat.
Item ... non ... et
et ... vult esse quod semper et cetera.
Quod ... quod ... non ... mulierum
... estimat perdidisse.
Item ... semper ... amisit ...
quam ... aliis ... est
... est ... adultum quam maritus

 de viris et mulieribus

De viris illustribus de hoc 11 q vi c
Item cum Balaam in fine prosequitur aut
Cxxxvi viros illustres et ecclesiasticos et
vide b ad Augustinum in c et obliter in
prologo invenitur. Contra Celsum porphirium
et Julianum quos dixit canes rabidos
adversus Christum qui dicebant ecclesiam nullos philosophos
et eloquentes habuisse doctores.
Hortaris Dexter et Tranquillum sequens
luculentissime retulit.
Si qui illorum qui hereses scripserunt a me pretermissi
sunt sibi non michi imputent. Neque enim celantibus
nosse potui et quod forte aliis sit notum michi
in hoc terrarum angulo est ignotum et cum scriptis
suis claruerint nostri silentii dispendia suspirabunt
Item de Philone qui est xi capitulo id est dispendia. Philo
Ut dicitur autem apud grecos vulgo dicitur quod aut Plato
philonem sequitur aut philo platonem. tanta similitudo sensuum et
eloquii est plenitudo.
Item Jeronimus secundum illud quod quidam ponunt Seneca
in prologo Jeronimi in libro epistolarum Senece et est
Lucius anneus Seneca cordubensis stoyci discipulus
et patruus lucani poete. continentissime vite fuit
quem non ponerem in cathalogo sanctorum nisi me
ille epistole provocarent que leguntur a plurimis pauli
ad Senecam et Senece ad paulum in quibus cum
esset Neronis magister et illius temporis potentissimus
optare se dicit eius esse loci apud suos cuius
paulus sit apud christianos hic ante biennium
quam petrus et paulus martirio coronarentur a
Nerone interfectus est Ignatius
Item ep. Ignatii qui xvi est epistola ad Romanos
hec dicit A Syria usque Romam pugno
ad bestias in mari et in terra nocte et die ligatus
cum x leopardis hoc est militibus qui me custodiunt
quibus et cum beneficeris peiores fiunt iniquitas autem eorum
mea doctrina est sed non in hoc iustificatus sum.

Hyreneus — Item de Hyreneo qui est xxxv dicit quod in fine sui
libri asserens se tunc [illegible] scriptum [illegible]
Adiuro qui transcribis librum istum per dominum Ihesum qui
per gloriosum eius adventum qui est iudicaturus vivos
et mortuos ut postquam transcripseris conferas et
emendes illud diligentissime ad exemplar unde
scripsisti hanc eciam obsecracionem similiter transferas ut
invenisti in exemplari.

Tertullianus. — Item de Tertulliano liiio narrat quod Paulus
Concordiensis referebat cum a beato Cypriano sine
lectione unius diei Magistrum Ter-
tulianum sine eius lectione transire.

Origenes — Item de Origene liiiio dicit quod dyalecticam
Geometriam arismetricam musicam et Rhetoricam
omnium philosophorum sectas didicit ut studiosos
quosque secularium litterarum sectatores haberet et
interpretaretur eis cotidie concursus ad eum
fieret sicut quos ipse propter [illegible] suscipiebat ut
per eas occasionem secularis litterature in fide Christi
eos instrueret.

Ambrosius dyaconus — Item de Ambrosio dyacono lvi dicit illud
displicuisse quod ad vite complementum [illegible]
pauperes et senes moriens recordatus non fuit.

Cyprianus — Item de Cypriano lxvii dicit quod ingenii sui
indicem texere superfluum est, cum ipsius opera sint
sole clariora.

Dyonisius — Item de Dyonisio lxix dicit quod Novacianum [illegible]
[illegible] multis [illegible] Sixtus episcopus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] plurimis
[illegible] [illegible] [illegible]

Pamphilus — Item de Pamphilo lxxv dicit quod eiusdem ipsius
volumina tanto gaudio amplexatur ut Crosi
opes se habere credat subdens si enim leticia
est unam epistolam habere martiris quanto magis
tot milia versuum que mihi videtur sui sanguinis
signasse vestigiis.

Item de Didimo Alexandrino c. lx dicit quod captus — Didimus
oculis a parva etate et ob id elementorum
ignarus tantum miraculum sui omnibus prebuit
ut dyalecticam et geometriam que maxime
visu indiget usque ad perfectum didicerit
scribens multos libros quos scribit.
Item de Epyphanio c. cxiiii dicit quod eius libri — Epyphanius
ab eruditis propter res et a simplicioribus
propter verba leguntur.
Item de Ambrosio Mediolanensi episcopo c. cxxiiii
scribit quia super eo meum iudicium subtraham — Ambrosius
ne in alterutram partem aut adulacionem in me
reprehendatur aut veritas.
Item de Gelasio c. cxxx accurati et limati — Gelasius
sermonis scribit quod fertur quedam scribere sed celare.

De virtutibus tribus.

Arius quidem de patribus dei assumens prophetam
fortitudinem super [illegible] prudentiam virtutum
[illegible] opera destruxerunt [illegible] sunt [illegible]
in fortitudine [illegible] et in [illegible]
[illegible] super [illegible] discipulus [illegible]
[illegible] quod [illegible] instituit [illegible] dissolvere
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod deo credentes essent
Item [illegible] eos qui [illegible] sanctus
[illegible] [illegible] celestes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in celum [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] fuit in mare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sonitus garrulus indicant fulgur contrarii lucis clarior
Item Quamvis gratia resultatur genus sit et genus
despiciat gratia.

Ad Vitalem presbiterum de Salomone et Achaz

Quod Salomon et Achaz XI annorum genuisse
dicuntur filios Alia mater Zenonis nauclerum
per quem misisti duos et quod prodidit est tibi litteris
verissimum nostra per desiderium nostre scripture
cum alter in scripturis dicuntur quae leguntur mirabilia
et tamen vera sunt Neque enim valet ratio quam ratio divina
Item parum de natura cognita a pueris didicimus
Item in rebus absconditis dubiis apponimus cognomines
ut tamen scire quod loquitur tibi certum videtur
Item Quid prodesse habet in litteris ad mandata scripture
secundum litteram occidit spiritus autem vivificat.
Item Tu quoque pro deo precor ut in amore quo nos
appetit respice ad suam apostoli verbis Nam eius
respice sed quando prestat veritas est.

De vita captivi monachi qui vocabatur Malchus Et hec in hystoriali libro XVI° c° CXIII

Qui navali prelio dimicaturi sunt ante in
portu et tranquillo mari flectunt gubernacula
remos trahunt ut quemadmodum in simulacro pugne
didicerint in vero certamine timere perficiant.
Narravit michi senes hystoriam cristianus nos
minime possumus ut sciant inter gladios et deserta
et bestias pudiciciam numquam esse captivam et hominem
Christo deditum mori posse superari non posse.
Primus enim super pro esse ut clementer possim
ad hystoriam laudem deducere cum apposui
de decus ecclesie dedit ab apostolis usque ad nostri
temporis secreta quo eciam per quos Christi ecclesia nata sit
et adulta persecucionibus creverit et martiriis coronata
sit et postquam ad Christianos venit Christi pudoris veniat

potencia et dominus maior sit virtutibus nunc scribit
Item Erat aliter puer nomine Malchus et annis
valde decrepita tamen sanctitate multo religionis
et sic tales homines senatores sicut Zacharias et Elyzabeth
de [illegible] ex [illegible] nisi quem [illegible] in [illegible]
nec enim [illegible] ad [illegible] ab [illegible] quesierint
que non [illegible] eorum copula Matrimonij [illegible]
[illegible] quod tunc [illegible] [illegible] et [illegible]
placuerit [illegible] [illegible] [illegible] adortus
suum [illegible] et [illegible] [illegible] fidem
[illegible] [illegible] accipe. [illegible] [illegible]
Malchi [illegible] quod [illegible].
Item Clamare cepit [illegible] Diaboli [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] antiquum
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] et [illegible] apta
[illegible] sit [illegible]. [illegible] ad [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] querere.
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]
Item Multa [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
amplius animam [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] corpus [illegible] suum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] timens in pace [illegible] quod in [illegible]
Item [illegible] formarum [illegible] [illegible]
augusto [illegible] forme videns [illegible] maiora
quam corpus et prosequi formarum [illegible], subdere
in tanto [illegible] [illegible] [illegible] absistebat [illegible]
[illegible], si [illegible] vidisset sub [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item bibimus non usque ad saturitatem siti futurae
nisi superantes incurrimus post tergum per experientias
Item In interiori spelunca sanctus nos fovere
credimus plurima ut perfecte dicamus Nec enim mortem
fugimus incurrimus in mortem stantes reputantes si
vivant duo in sertis ~~heremi~~ heremi salute sit
desperat petitores heremi singulariter Multum generosum
exportamus quoniam illam mors est
Item Vita ex istis mundi non est ut post solem
umbra intrantibus viri sit ante
Item velut camelus quem supra minima vel laudi
dimidia dicimus voluit primus illos in ore
valuit et alios in speciebus utilibus retrahere.

De vita Pauli primi heremite

Inter multos saepe dubitatum est a quo potissimum
monachorum heremus habitari coepta sit
Absque ut certum hac longe ut Antonium primum
incedimus tamen sed duo apud dicunt multo
magis elegit tamen Pauli nomen Thebaei quem
quidam regis principatus cum regnis suis
Voti tunc christianis erat pro christo mori gladio
percuti sed ille callidus quaesivit tardis ad mortem
suppliciis requirere volentes mori non permittebat
Item Quendam martyrem per multas eundem
tempore sic loquitur Alium tormentis in
viridario preparabat voluptatis tamen meretrix impressis
virtutibus propriam mordicus linguam in osculantis
se faciem expuit et sic libidinis sensum succedens
doloris magnitudo superavit vide ad Pestrum supra
Item Martyrus primus post plus rotelle quem alii
debuerunt et mirabiliter quasi pictura videbantur.
Item Capiditur heremus est apud multos regiones
sinum et Tarsa h. q. r.
Item Paulo cibum et vestimentum ~~plantat~~ palma
praebebant quod ne cui impossibile videatur
Ihesum testor et angelos eius quod in partibus heremi quod

Iuxta Syriam Sarracenis iungitur in eremo vidi
duos quorum unus per xxx annos inclusus ordeacio pane
et lutulenta aqua vivebat. Alter in cisterna
veteri v. caricis per dies singulos sustentabatur.

Item paulus ad Anthonium Expedit tibi
sarcina carnis abiecta agnum sequi sed
ceteris expedit fratribus ut tuo adhuc
instruantur exemplo.

Item vos gemma bibitis ille concavis manibus
nature satisfecit. vos in tunicis aurum texitis
ille nec vilissimi quidem mancipii habuit
indumentum ad Romanum. j.

Item parcite saltem divitiis quas amatis cur
mortuos vestros auratis obvolvitis vestibus
cur ambitio inter luctus lacrimasque non
cessat an cadavera divitum nisi in serico
putrescere nesciunt vide S. Mattheum in fine.

De Vita Sancti Hylarionis

Scripturus vitam beati hylarionis eius invoco spiritum
qui illi largitus est virtutes ut michi ad
eius narrandas sermonem tribuat [illegible]

Plerique magis reticendi signa fuerunt sed magis in
urbe Cypri forsan quia

Tantis atque talibus viri gestarum vita quod michi
dicenda est quod homerus si adesset vel
inuideret materie vel succumberet

Item concupiscit mori ut mortuus ovaret

Item latrones dicunt Quid faceres si latrones
ad te venirent cui ille Nudus latrones
non timet. Certe illi occidi posses possum inquit
sed non timeo quia sum mori paratus

Item ad omnem profectum singulis horis habitabat de-
monum multi... figuras et illorum est verum
... que pater noster incomoda

Item Mirentur alii signa et portenta que fiunt
in uerum mirabilium abstinentia sua et humilitate
Ego autem uel ista stupeo, quomodo gulam et honorum
carnem potuisse. uide ad [illegible] .
Item ad palatium ait in uno dyalogo [illegible]
surge et ambula mira voluntate. aliter
vero volebant in aere liquido / et tam [illegible]
solidata ad stand horas subregebant
Item in epistola ad paulinum .S. in [illegible] ieronimus
Beatus hylarionem vel palestinam est et in
palestina vivit. Non sic dic videre iherosolimam
ut non peregrinis solum loco set [illegible] uiam /
[illegible] loco [illegible] [illegible] ,
Indubitatum est quod [illegible] viri [illegible] ieronimus
Sed [illegible] quam amplius [illegible] ad libros [illegible] .
ad fratres [illegible] [illegible] qui dicitur vita patrum
[illegible] quod [illegible] quoddam [illegible] quod incipit
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fuit . Perfecte [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magister
[illegible] [illegible] fundamentum et fuit .
[illegible] ad [illegible] est [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ieronimus [illegible]
[illegible] patet [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] . quam [illegible] [illegible] .
Silere . [illegible] quod sub [illegible] litterarum [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] patre [illegible] in
ieronimum [illegible] [illegible] fratrem . [illegible] fratre Johanne
[illegible] ordinis [illegible] Parisius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libros [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] possunt . [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] religiosus
et doctor [illegible] [illegible] in ieronimum
libros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut

ne lotificant hec libri vilitas et tanti boni impressio
in pressura dei omne possimus organum vel calamum
negamen [illegible] et retribuere eo minus / Sed ad
plures mercedes quibus ipse patitur /

Contra Elucidarium alias Elucidarium de perpetua virginitate beate Marie de hac libro sit metro per Iacobum super [illegible] c. i. xxvii q. 4 Beatum dicit.

Nuper rogatus a fratribus ut adversus librum
cuius dicti Elucidarii videlicet facile distulit
nec quia difficile fuit sed [illegible]
et vix per [illegible] litteras super [illegible]
[illegible] sed ne [illegible] dignus quod pareret
Canunt [illegible] patris [illegible] Mater
Elucidarius [illegible]
[illegible]
[illegible] /

Item [illegible]
[illegible]
[illegible] Marie virginitas / [illegible]
vide [illegible] Damelem [illegible]

Item [illegible]
quod [illegible] fratres habuerunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
In exemplo [illegible]
templum [illegible]
[illegible] /

Item [illegible] probat [illegible]
[illegible]
[illegible] vide [illegible]

Item [illegible] Mariam [illegible]
ego [illegible] Ioseph [illegible]
[illegible] Mariam ut [illegible] virgo [illegible]
[illegible] /

Item virginis diffamacio est sicut ... spina et [illegible]
Nec prodest aurum habere virgini si multi quis
inspexerit et c. Sicut Iohannes [illegible]
Item virginitas hostia xpi est, cum nec
membra corrupcionis nec [illegible] blanda maculant
Item vxor ad sponsum pungit et in continencia
celibes conatur publicare est quam nata est
Vide ad mirabilia in b.
Item vbi tympana pulsant tybie clamitant
lira garrit cymbala garrulant quis ibi
dei timor.
Item clericum in congregacione debite videt orando
perseuerit instancia [illegible] Iohannes [illegible]
Item [illegible] pluma [illegible] vt postea reddatur
[illegible] ager ferit et metit cum plenus [illegible]
[illegible] [illegible] capud [illegible] [illegible] [illegible]
morbi [illegible] [illegible] absorbent
et [illegible] [illegible] [illegible]
Item in veritate [illegible] [illegible] [illegible] et
male dicta [illegible] sunt mulieres [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible] male [illegible]
in singulis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] forte [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]
oro me [illegible].

Contra hereticos

Hereticos ex regula diffiniendum est [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libri
[illegible] a libro [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] [illegible] publicando fere [illegible]
[illegible] [illegible] in originali [illegible] [illegible] [illegible]
se quod habetur [illegible] de quo est liber [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xlvi [illegible] [illegible] a [illegible] dicto patre [illegible]
libri [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se asserunt
[illegible] in libro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ordine hec lectio in eam sepius si spectaris tibi
non recipit collatio nec fixo alia cartula ingratur
vel que scriptura lucet in fine.

Omne quod est aut ingenitum est aut genitum
aut factum etc. que habes ad hoc sinapis dicit
prima c. fi. et in predicamentis cum habetur.

Per gradus quosdam ut ergo dicis perficitur. Ita et
dona divina numquam collata credimus, conscientia
probatorum memoriis singulis rebus sub animali
subjecta determinavit et singulis dirigens exemplis.

Item aliud quod nescitur ex scientia utique et opertet
scitum credentes aut nescitur. Nequaquam principia
certa per deum inducta singulis scientia comprehenduntur.
Quoniam si ergo est in rebus habemus quod sunt
sensus fieri aut nescius tunc et in scilicet nec certa natura
sensus ut accepisse nescimus.

Item aliud quod est aut est forma et signa
aut acte aut tam ille de quibus dicimus nulla complexio est.

Item multa sunt in rerum natura que una connexa
sunt aut aliud in alio sit ita inseparabilia sunt
ut a se invicem dividi non possunt ut calor substantia
ut quantitas et unus et diversi collectivus.

Item si in naturis redditur petrus et lapis
homo ut hominem equus aut magnum bonum
Ita et duo etc. si reddis quod unum est
unum aut duo est nec receptum sunt et tamen omnia
que sunt recepta invenimus fieri nec accepisse.

Item Radulphus habetur quod dicunt super Radulphum in
fides nec sit in propria habitum et habet nec certa
et nec dominum memoriam ratione nec ea que nobis
tempus nunc fieri opponere et fieri etc.

Item quod ipse moralis ex homine propria remedium
in moralia natura et nec in hys que super natura sciunt
esse prius et scilicet et ipse prius esse credendum.

Item Respice arborum semina pendencium fetuum volunt[ate]
hominis: quam nature respice et cetera opera ad hominis
gratiam ad iubilum ferarum ad usus animi ad
opum cellas ad promptuaria seminum
quam aliena maneriarum ad omnium quam serica
aut in eis que dixi circa opera considera Nusquam
plura scio sunt corpora quam vel quantum vel quantum
Item licet sufficiat quod dictum est de inspiciendo
[illegible] spiritus sancti ad discernendum intelligere
nostrum dominus mirari desidero, pluries alias
plurimorum plane exemplis quibus facile veniunt
inquirentes audire compererunt
Item videtis ut frequenter [illegible] sedem ferunt
ne comparare de incomparabili intelligentia [illegible]
Item vides quando humanum corpus plurimorum officiorum
varietate diversum que de artibus differunt
ut patet quod plura esse que plura sunt

Contra Johannem Episcopum Jerosolimitanum et Ruffinum Origenis assertorem requisitus a Pamachio.

Si iuxta Paulum apostolum [illegible] sentiret omne
[illegible] possum ut ipse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de aliis [illegible]
[illegible] et singulorum doctorum ac [illegible] [illegible]
[illegible] ac [illegible] narrarem
Totum quod "[illegible] nostre" testis est [illegible]
Noster Pamachius nec impatiens nec temere
[illegible] [illegible] qui post triduum in languor[illegible]
Item [illegible] ista simplicitas quam [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] in [illegible] [illegible] nostra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] ei [illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] quod totum [illegible] in [illegible] [illegible]

confidunt ut liberi fuant incolumem adversario suo etc.
Ita ad singula per epistolam eius gradere vestigia nec
praeterire quidem nec aperte culpare [illegible]
Item Nec aeque minimis [struck through] audivit et amici cum
innumeris est in corpore innotus est sicut nosti Ego in
in pede nodus quamvis minimus eam tamen totum inclinat
Numquam de summorum virorum gloriis illud est enim
testimonium quod abrupta voce profertur
Item Tolle accusatorem volentibus accusare
Item Vetus inventum historia [illegible] ad discere docet
ad impetu et volubiliter verborum [illegible] qui [illegible] non
tangeret prudens auditor et [illegible] inquit bene sed
quod [illegible] tam bene [illegible] medici ad omnes [illegible]
dolores [illegible] plus [illegible] qui argumentum de pluribus
et in dilectione [illegible] aliquem [illegible] quidquid
Item [illegible] auribus [illegible] contineret confiteretur
apprehendens [illegible] potest. nec [illegible] dimittere
Item homo [illegible] et [illegible] dolorem [illegible] solebat
[illegible] per damasco [illegible] facite me Romanae
urbis pontificem et ego [illegible] Damasum.
Item fides pura moram non patitur [illegible] apparuit
scorpio [illegible] est
Item Versatur in animo ad scripturam tuam in eius laudibus
[illegible] evagaris [illegible] in [illegible] qui [illegible] inquit
adiutorem aliorum [illegible] ut quod querimus
non loquamur ad [illegible] postulemus et tu
desertissimus [illegible] vocabulis [illegible] etc.
[illegible] quibus [illegible] pugnat de
loco [illegible] in [illegible] et longe
[illegible] disputationibus [illegible] vid-
entur Rufinum etc.
Item Aliud non [illegible] ut in uno [illegible] tractatu
de [illegible] trinitatibus homo non satis eloquens
disputavit de trinitate, de assumptione dominici corporis
de cruce de inferis de angelorum natura de animarum
statu, de resurrectione [illegible] et nostra [illegible]
veteres [illegible] tractatores qui singulas questiones [illegible]
explicare [illegible] voluerunt non potuerunt ubi [illegible]

tuba eius ingenii leonis noster tonitruus celesti
fluminis eloquentie xpiane, qui misterium etiam gen-
tibus ignoratum et profundum divinarum sapientie et
scientie dei magis intuetur quam loquitur. Ubi ysayas
virginis demonstrator qui in una quasi particularis
aut Gentium eius quos erant inbet raptus est
Item noster gradus homeliarum qui de multis
Ecclesie questionibus uno lingue volumine sole clari-
ora conscripsit etc. Gregorius leonum victi philosophi et
oratores lucerunt quod an suis publice sella
padua pollicari rursus sit de qua quisque re
utriusque voluisset valerius cum concedat
et dicat Eum per gestos habuntur le xij explicit
Item Post me honor sacerdotum et ad fine
natrarum nomis insirtuunt conservacione et
dignatione verborum data narrantur eloquentie etc.
Item Empedus eloquentie est et paucis multis et multa
paucis verbis dicere posse.
76 dis Item Maurilius nominare pollicitus est: hic ubi portus
et Nasa de Oculus una fine continet que ubi suspensus
est uasi in corporibus humanis, quo inparat daph-
nis Ioachas baptista de impensione vasorum. Post que
sequitur pulcerrima et plurima tractatu de resurrectione
Item Ego libet dicti et quinque turquencis curius
ora unhanis capillum aplum dentis pedes. Nactoy
lapides requirantis sidum Ecclesie expressione consilium
Item Claud cum innot padecan qui non habent se spi-
ritum quem quintilia patitur in ipsa ducturam quis est lapiden
curarent quam ipse remansisse.
Item Multorum est restitutio quod fuit quam fore
quod non fuit. Minimus sit de infantibus et
senibus imperfecti veri etate resurrectionem fiat quam de
limo hic absque ullis carnis materialibus consummatus
homo factus sit.
Item Nemo falso probat corpus etc. Dic michi
attentissime disputator quod est maius tantam
terre magnitudinem per celum super nichilum et super aquas
incerta librari sicut deus fecit per clausam porta.

et creaturam creat creatori Quod maius est verbis
quod maius est miraculum Petrus super aquas
ambulabat quam et solidum corpus molles undas non cedit
Item Sicut fumus in aere dissolvitur et cera ad vicinam
ignis liquescit Ita dissipantur qui per talia fidem
resistunt per racionis simplicis modum fidem inquirunt
Item Si de ave et presbitero predicto in conventum.
dicas quod secundum Cesarium fuit multo tempore dormiens
eum post annos xiij nunc [illegible] liceat loqui
Item Nos ut secundum Cesarium sunt iste qui propriis
habitaculis et sepulcris mortuos negant et qui fructum
ex illa postulant et portant multum talem

Contra Jovinianum Li. ij. de hor
xxvij. dist. Si inspexerit et c. si de pen.
dist. ij. Si enim inquit

Pauci admodum dicit sit quod ~~frater~~ sancti qui in urbe fratres
familias Maiores in pictagorice continentiam qui
sub [illegible] bus [illegible] sexuum superperant,
Non est contentus [illegible] mor liquam alterius quando
auctor dicit. Et. [illegible] testimonio scriptum est
que [illegible] ut ausati. reliquis [illegible] pre
omnia natura concedit quam ubi concedit.
Item Cum mora maioribus coequatur Minoris
comparatione maiores minima est.
Item Balista quanto plus retrahitur tanto fortius mittitur
Non est dampnosa dilacio ubi terror fit per
dilacionem victoria
Item Sicut qui sine tetigerit statim ardet
Ita vir tactus et femine sentit in se penam et
debilitate sexus intelligere. Vide in Miraculis
ubi de Monacho et sorore. Hec ille ponit ~~[illegible]~~
xiij q. i. Quod scriptum. xxxiij q. v. Cum sit
xxvij. dist. Si inspexerit et c. Virgines xx q. i.
Item virginibus et xxxv dist. Ab exordio.

Apl'e virgines

Item exemplo Petri non legitur & alios apostolos qui uxores
habuerunt eas & vas set deum & alios beate intellig(it)
relicuisse illas sine uxoribus fuisse.
Item Inter xij unus eligitur ut capite constituto scismatis
tolleretur occasio. Vide .6. ad eundem .4.b. hec
interponitur xxxiij q. v. (Tunc solummodo & xxxi
dist. Si laycus.
Item Si omnes virgines fuerint quomodo stabit
genus humanum par pari refertur. Si omnes vidue
fuerint vel matrimonium tenuerint quomodo stirps m[illegible]
propagabitur. Et si cuncti sunt philosophi agricole non erunt.
Si agricole non erunt oratores non iurisconsulti non
aliarum artium preceptores Si omnes principes ubi
milites Si omnes caput ubi membra Nichil tamen
ne omnes virgines fiant difficilis res est &
ideo rara multi vocati pauci electi. Vide contra
Iovinianum ij. c.
Item Omnes virtutes spiritus quasi solidissimum et solum
fundamentum castitudo sustentat & protegit
interponitur c. hec solum xxxij q. v.

Mausoleum

Item Artemisia uxor Mausoli regina Carie & fertur
maritum ... amavit ut eum mire magnitudinis
& pulchritudinis extruxit sepulcrum intantum quod
usque hodie preciosa sepulcra mausolea nominantur.
Item uxorem pauperem alere difficile est. divitem ferre
tormentum. Equus asinus. urceolus bos probantur
prius quam emantur. sola uxor non ostenditur ne
prius displiceat quam ducatur.
Item Custodiri custodes constitutos esse vetat et illa
vere pudica cui licuit peccare si voluit. Pulchra
cito adamatur. feda facile concupiscit (concupiscit). difficile
custoditur. quod plures amant. Molestum est possidere
quod nemo habere dignetur.
Item Sapiens numquam solus est habet secum omnes qui
boni sunt & fuerunt & animum liberum quo vult
transfert. Quod corpore non potest cogitatione complectitur.
Et si hominum inopia fuerit loquitur cum deo. Nec
umquam minus est solus quam cum solus fuerit.

Item Nunc senectus ancilla sit nutrice domini que aut
porte forte moratur aut puerperiis morbus sit
Aut tu ad maturam etatem veniens tarde et vix videatis
mori heredes meliores et certiores amici et propinqui
quos iudicio eligas quam quos velis nolis habere
cogaris legimus Moysen et Camelon filios sub
alios procreasse nec putasse liberos quos educabant
Item Melanium contra Gorgiam :: Deo displicet
Hic nobis de concordia precipit qui se uxorem et
ancillam tres in una domo concordare non potest
emulabatur enim uxor ancille pulcritudinem et
castissimum virum cotidie iurgiis exagitabat.
Item In lecti urbe se in barbarum et in solitudine
posita mortuus est ut mirus alium dixit sororum
ollam unitum postulet cui illa statim negat
ut putet illud vicium esse omnium quod consule
et ambigue proloquitur Quid est hoc Duus scierus
oderunt mirus [illegible] super [illegible] sua. Ubi post
hoc Decium dixit iterum quod ipse mecum natale est
ut mirus sciret et sorores oderit mecum.
Hic legitur c. Ovidio xxxii q. iii et ibi precedit quod
Amor forte [illegible] oblivio est et infamie [illegible]
et hunc pulcre persequitur.
Item Bene est liberis quibus nec de matre
erubescendum nec de patre dubitandum
Item Impudicitie nulla maior calamitas est
quam ad alienam libidinem trahere
Item Multa sunt que per [illegible] sui ingenia et vires
illustrant Sed mulieribus propre virtus est pudicitia
Item Ipse primum liber [illegible] certe plene pulcris
exemplis virginitatis viduitatis coniugalis amoris
et de diversis matronis tale nobiles [illegible]
[illegible] dicit quod uxor eius se [illegible] adiungeret
viri fuerat voluntate. et de Socrate qui uxorem
Xantippe post convicia aquam immunda perfusus nil id
solum dixit quod sciebat hoc futurum quod ista tonitrua sequeretur
:: ymber.

Sequitur Liber Secundus in quo prosequitur secundam
Questionem communem in cuius principio est c. decem
de penitentia dist. ii. et c. et quibus requirit xxxv
q. iiii. Deinde prosequendo Questionem
ponit de quibusdam medicamentis et de diversis mi-
rabilibus quae fiunt naturaliter et de mundi dictis imp-
horrendis diversarum nationum actibus.

Item Esau cum in potus vini retraxit quod salutaris seminarium
libidinis est f. v. ff. quod r. v. fenestras videre ad
animam est introitus.

Item Senibus corpore quasi equi sunt fere carentes credebat
sua vero in sanguine modo retinet firma credere et
Quatuor ff. ibi vinum possum sine gustu impossibile est
quam corpus subsistere sed ad esse debet cum ulteris et
tantas simul equos equibus nec corpus ouerat nec
libertas animi perfruantur. et Dicit epulare et
libidines luxurias et venus quaerit dimicans. quare
usus ut in ventre ut sub ventre est qui curabat
non recepit sanitatem nisi tenui cibo et castigato victu
clamabat ergo vel libris recipit sanitas et fuerunt pro
hoc inspiciat c. xxxv dis. luxuriosa de consecratione di. v. ne
talis et c. legimus

Item Diogenes qui duplici pallio fuit frigus et
pera per cellario utebatur manens in dolio ratabatur
et domum habere volubilem et se cum temporibus commutare
Ubi cum ergo sol inclinabat Diogenes quoniam in pro-
de aut pastoris fuisse Alexandro. et hanc ne victor
qui etiam videns puerum concava manu bibentem cyphum
ligneum quem habebat elisit dicens Nescieba quod Natura
haberet patellam. vide .6. in vita pauli .g.

Item Numquam fortibus vel lauristantes vivere
compacto vel buttis rubicantibus bullis de tuo
arundo sic et ut nos suos gemunt. de Nostris
graece tristes pallidi sordidam et qui pectum hunc
simul habet summe terrarum habitu lacrymas. et gesta

Item Ne glorieris quod melioribus exemplis habebis filium dei currit
in Iudea et xii illi cum apostolis sequebantur philosophorum
doctrinam omnibus populus applaudebat vide .B. Ieronimum c.

Contra Luciferianum Altercacio cuius et Orthodoxi

Proxime accidit ut quidam
Luciferi sectator cum alio
Ecclesie alumpno ..
Nomen eius facilius vincat passe qui persuaderi
Recepit laycos et clericos unum habere Christum tur-
cius non reciperet clericos qui recipit laycos penitentes
hic incipo[r] c. Sicut Christus. 1. q. 1.
Item nulla congruit prophetarum quod Iohannes se annunciare
Christum et digito demonstrare
Item Ego post Mennonios parentes iam tibi esse Christianum
sed du animus conuerso sequetur a quorum lineis
contendisti More quorundam loquendum qui dum desputare
nesciunt hi litigare non sinunt
Item Clarius ex litteratis ordinat[ur] ut hii tunc
non quem scripturarum medullas ebibant sed qui
anuos pre[..] dogmatum plusculos inulerant.
Item Aduersarius vincit[ur] discipulus edocet[ur]
Item Orthodoxus dicit Quia tu pace nobiscum
petis. et nos clipeum nostrum gladium inseramus.
Item Conuertuntur Concessimus cor suum et in omni vita
sua mutetur quam rarus sit fidelem cuius inpenitet
ut nisi ob gloriam impedimentum fiat. Ut qui remanet
deo accuset et qui extendit manum pauperi fenet
ut iam difficile sit deo Iudice uitutis esse contentus.
Item Dum scelera non latent et matrix male obducta
in totto pene dissumpsit[ur].
Item Nec tangit penitentem si non esset penitentibus venia
Item Nec omnis hereticus sed turca. c. Consurrexus
Clamonitur loquitur si in suum meo vectus et uber
meorum lacte intectus aduersum me gladium erigis
redde quod dedi et esto si potes alterius Christianus.
Mater sum sed in mater tua sum non sufficio morem
instabilitatem tulis terram quando conceptus es.
Item Aliter sibi blandiuntur[ur] si de scripturarum capitulis videntur
sibi affirmare quod dicit Christum et diabolus aliquando
de scripturis sit locutus

Contra Montanum et Marcellam de fide et dogmatibus

Testimonia de Johannis evangelio congesta quae mihi ... Montani ingessit
Quid sentirem a me volueris significari
Super apostolus Petrus super quem dominus fundavit ecclesiam
illa spiritum prophetarum et principum completa esse quae orat
Cum possem super aliud nullus verdum...
Item Nos sacris imperatores nobiscum appetimus quam graduum
paulo inbecille et lucidum adolescentulae imbuant
illa patria scelerata ... ut hac furens adulterii
Item Illi pene ad omne delictum : habent
ecclesiae obserant fores nos cotidie legimus malo
penitentiam peccatoris quam mortem et ... jungendi aut sit
non quae ipsi per ora non peccant sed quod illi crudelissime
consiliavit petunt quasi injusti. Nos deo agimus penitentiam
: facilius clementiam praecem

Contra Pelagianos liber iii et est dyalogus

Scripta iam ad Thesiphontem epistola in qua ad interrogata respondi ut nunc in ceteris libris ... dicturum
erat in hac parte ceteri sequuntur.
Hic liber quem nunc cudere nitimur Socraticorum consuetudinem
conservabit ut ex utraque parte quid dici possit exponatur
et magis perspicua veritas fiat cum posuerit unusquisque quod sentit
Item Scriptor ... : quod sciunt se sciunt
hereticos superasse sed cum studeo superasse et
hostes ecclesiae nunc sicut hostes
Item Omnia ... Romanam ... absque erroribus
tam clariores ... patribus et magis
ministri ... digni fuerunt quam [illegible]
Item Hac deffinitione est non de ... quibus in ...
absconditis ... intelligentiam relinquamus
... de homine perfecto .d.
Item Miror hanc ... testimonium ... sit ...
Item Omnibus ... sunt regum ... possunt
celorum quia ... dicunt ... apud
omnes ... et ... numquam dei quia
omnes appellandi sunt

Item hec est vera sapiencia imperfecte scire nosse aliquid ut scit
lanificium Cartorum in certame nostrorum imperfecta pericia
vide ad Damascum v c. et ad Thessalonicenses iii c.
Item clamat dominus omnes habent corpus cum quo vivunt sed
in ipso corpore preparatum non perite nemo est cum sit
singuli in quolibet comparent
Item multi curare non est quod Aristoteles sed quod
Item Leonem benebus et gravia. Apulus dicit
quibus comparantur nec ferula dignum est virum
gladio in dicam nec ferula quod dignum est
gladio. vide in comparacione fidei b.
Item veruus equus magnorum spacium respolat
pictus paret herit in causa.
Item non de adversario victoriam sed contra meditacionem
Item si minimus quam proximus : querimus vere
deligere amicis quod amplius est libera.

Item libro secundo

Nunquam alios caros tenere possum sponsores multum in
Gabi at ulterius a parent
Item voluntas dei non despiciendus sed in gratia accipienda
Item nullum intrepidus pacit in. : parenda est
Judicium dei habens ysmagini secretorum
Item cum contrarius et timendus est sit ad ipsas retinere
potius quem secum est de iusticia repugnat deus
illius quem auxilio destitutus inpedius hostium patet
vide ad Cyprianum. c

Item in libro tercio

In diguitatibus et honoribus desperandum non proficiam
Item iusticia dei : sed tamen querenda est
vel eciam custodire. Ut nostros sit regnat illius vero
credere quod regnat. nostros in ipso illius per fortem
nostrum esse quod possum illius implere quod non possum
Item da multi homines : vide super Zachariam c.
quam non esuriunt nec sciunt nec algeant nec doleant
nec difficultate rapies torqueant. ergo velis
credam iterum vel aliud posse quam de viribus cogitare

Item Quedam vicia se distinguunt plurima & precurrunt
parsimonia & singularitas persuasio & liberalitas
prudentia & calliditas fortitudo & temeritas
cautela & timiditas que 4 aliquando ad bonum
conferunt alia ad malum.
Item Anthonius orator egregius in cuius laude
Tullius prosequitur disertos ait se vidisse
multos eloquentem adhuc neminem. Noli igitur michi
oratorum in tuis floribus laudare per quos solent
imperitorum & puerorum animos decipi sed simpliciter
Item Augustinus Romanus : dicit quod sentit
de hoc tuo vero dicam indixisse libros qui nondum
in nostras venerunt manus. Unde scripsisse deinde hunc
laborem tuum ne dicant michi ipsud orationem
& in plura ut legamus scribis. Aut eam emendare
superfluos. Aut si veniam dare volueris a
clarissimo ingenio occupata sed meliora.

Contra S. Ruffinum presbiterum Aquilegiensem

Lectis litteris prudentie tue
Si patrem Apollinaris anima deponere blandientem
possim acquiescere. Nec timeo committere sit in nobis
cum filios & illico pars sequetur.
Nec considero quid tu merearis sed quid me deceat
Item Eum minueris illi certe tu super tractatu nullus
expellor. Ne videam tacendo crimen agnoscere &
lenitate mea inter pretereris est dare aliis exemplum
Item Salutis os veterum : quod nec emendaveris
prophetis mendaces memineris esse debere
Item Mala conscientia non est dicentis, sed vetustis
est amicat loctor nec ut sequentur errores &
et mala contempnunt qui non inquinunt ista miracula
sunt vide 6 ad Eloquium quod vim.
Item Si exulibus laqueum stabile sollicitum et nos
pro meritis sermonibus cognovimus.
Item Cum de vestris verbis tuis prodesse si ego sum
et lucratus sum solacium prius est dimidium sed vel
morituri c.

Intrans Jerosolimam vidi multa miracula et que prius
ad me fama pertulerat oculorum iudicio comprobavi
Item Hec solum precaveat tue dixisse sufficiat ut mereas
in alterum dictum quicquid statim in te retorqueri
possit. Vide prius in dicendis verba ad Eusebium
Item Multa patimur pauca sed plura cessare volui
que referre etc. Una non erupit semel effrenata
audacia. Vide 6 ad pammachium et Marcellam etc.
et 6. Miror quo pudore immo qua impudentia
neges quod verum esse non ambigis
Item Ingenium non sit mutandum verum sed probandum
Item Etiam ad quem omnes fluxerunt ad illa rudes
que illi reperit. Vide contra Johannem Jero. etc.
Item Peccare hominis est insidias ponere diaboli
Item Dic cur tu clandestinas cedulas scripseris aut
per dividas si ut celares cur scripsisti si ut proderes
cur celabas. Vide ad pammachium et Marcellam etc.
Item Scribebatur michi de vobis a viris in Christo
propriis tuum crimen mitti ne si tacuero consensisse
Item Bona et mala sunt imperatoris auctori. Videas
Item Lesus fuit ac ter terra suam et cetera in
me fuit sit me defendi ut te non accusarem
Item Hij nemorum tenendo propter doctoris
ingenio per libris viderunt. Hec inferret
istud de peregrinis. Fugienda sunt modicis etc.
et abstinenda verum et quedam cinguntur Achillis
Statuam non tu sculptas igne gladio infodias.
Item Canes latrant pro dominis suis et tu me
non vis latrare pro Christo
Item Nisi me tacere me accuses deponere
gladium et cum sentia abiciam. immo sibi consentire
non potero ut parcam hereticis. ut me catholicum
non probem. Et ista est causa discordie
Mori possum tacere non possum. 7. 8. Et alias
amicus tuus esse non possum nisi et amicus
hereticorum fuero. Levius tuas inimicitias quam
illorum amicicias sustinebo.

Cont Sabinianum dyaconum lapsum cum monali

Samuel quondam lugebat
Saulem quem penituerat deum quod unxisset eum
Maledictum [illegible] tuum commaculatum in conspectu
Iacenti manum porrigo et conspersum in sanguine
ut propriis fletibus laueris exhortor.
Item Nichil tam repugnat deo sicut cor impenitens
solum crimen quod ueniam consequi non potest
Item Paueo miser et tamen inde ad corpore porresco
pone tibi volens ante oculos tuos opus tuum
Item In Syrie et Egypti monasteriis virgo et
vidua que se deo voverunt crinem monasteriis ma-
tribus offerunt desecandam non detectum
sed velato et ligato capite incessure Nec
hoc quisquam preter tondentes nouit et conscius
Nisi quia ab omnibus fit prope secretum ab omnibus
Item Non doleo de maledictis quibus eum nescio
nichil nisi flagitiosum tuo ore laudari in
hoc plange quod teipsum non plangis
Item Solemus mala domus nostre scire nouissimi
ac liberorum et coniugum vicia vicinis canentibus
ignorare Idem Contra Iovinianum post cum fine
Ubi de Metella uxore Sylle.
Item Non permisisti in illa domo adulterium fieri
ubi sine uidere vir [illegible] uxorem se potuit

Contra Susannam virginem consentientem obiurgacio
de suo lapsu hanc fecit Guido luget
fuisse Ieronimi vide ad Cellariam in Speculo
Hystoriarum dicitur contrarium.

Puto levius est crimen ubi homo peccatum suum
ultro confitetur.
Michi gravius de tuo fonte prestare aquam et metrum
lingua adherere due diebus meus.
Ullum remedium corpus quare cum apertum fuit evaporans
possunt refrigerari passiones
Item ve aptitudo est ubi sive peccato aptiue dicunt
Item clamo per quod ultimum diem bona referam
que perdidisti / ac multa deflerem que incurristi
Item clausteris duo circas tacens virginitas
quam non est quod fuisti
Item apperi velum si potes / erige fronte si audes
et aliquid scito et delicgunt intrare nomine tua fama
generacionem gemmisse turgida plurium delinunt et decipiunt
Item Remota non per cum corrupti nisi melius
fuit ante corrupta Remanebit ergo in crimine
sed / que caruit perdit in crimine
Item dicas forsitan passam sciens recedens Susannam cum
nomine fallit barbaras qui inter duos presbiteros
et Iudices sed paulatim vincit non potuit / quia noluit
Item Salit fama subsequi factum sed tua ad
malum fama plenum alio preuenit
Item penitencia necessaria est que aut expurgat crimen
aut extendit Estima te mortuam sicut es
et quo resurgere possis cogita.
Item Grandi plage altera est prolixa apud est
Item Ne tibi de multitudine consuetudine
plurimum peccantium blandiaris / quia multitudo sociorum
impunitatem criminis non facit.

Contra Vigilantium

Iustum quidem fuerat nequaquam tibi litteris satisfacere qui tuis auribus non credidisti neque cum cedule acquiesceres qui vivo sermoni non accommodasti fidem.

Tribuat tibi Christus ut audias et taceas, ut intelligas et sic loquaris.

Non parum est scire quid nescias. Prudentis hominis est nosse mensuram suam, nec zelo diaboli agitatum imperitie sue cunctis orbem testem facere. Vide in expositione simboli. A.

Ad poli(?) phi(?) Nec nummarie quam corda varie libri

Item Non est eiusdem hominis et aureos nummos et scripturas probare, degustare vina et apostolos vel prophetas intelligere.

Item Solus est Catho Romani generis disertissimus qui testimonio tuo et prudentie credi.

Item Me ipsum arguo qui aliis partis agnoscam quam meo iudicio et aliis ad credentibus ad credulitatem credidi quam videbam.

Item Meam iniuriam patienter tuli, impietatem contra deum ferre non potui.

Contra eundem ad Riparium et dicit XXIII q IIII :. Legi

Acceptis primum litteris tuis non respondere superbie est, rescribere temeritatis.

Retulit quod non fuerit sanctum credere et in Iudeam Vigilantium qui per antifrasim vocatur, immo melius hac nomine qui dormitantium vocari debet.

Idem de con. di. ... li. ... c. ...

Item Honoramus reliquias martirum ut eum cuius sunt martires adoremus. Honoramus servos ut servorum honor redundet ad dominum.

Item Miror sanctum episcopum in cuius parrochia presbiter esse dicitur acquiescere furori eius et non virga apostolica et virga ferrea confringere vas inutile et tradere in interitum carnis ut spiritus salvus fiat.

Item Quicquid amicus loquitur pro se fratrum et clamor.

Item Forsitan et prophetarum tamen in ... appellandus est absentem mordicus facere tibi dolorem meum tantum sacrilegium patienter audire non possum.

hec utraque et legi XXIII q IIII :.

Item Plura dictare voluerim si non epistolaris brevitas tacendi nobis pudorem imponeret.

Ad eundem requisitus a Ripario et Desiderio
Et de hac XVI q. I Monachus non.

Multa in orbe nostro genera sunt certaminum
Illum non timebis [illegible] et aggredimur
viderunt fratres Martyres circa xpm nostrum
Nec dolentis magis [illegible] arbitrantur indignos
effunderunt animas quam credentis deum me respicere
non possum et Iuvenem Apostolorum et Martyrum
ante requiro sunt tempore
Item de Cereis accendendis in die ex devotione
et ut vigilemus in tenebris solis ponit
Item Quod semel fecisse sed bonum est non per malum
esse ~~sed~~ frequenter fecit
Item Rara est virtus [illegible] apostolis [illegible]
v. de cons. dist. [illegible] h. [illegible] Monachus
Item Nolo spe repugnare victoriae ne perdam aliquando
victoriam si fugero gladium ~~[illegible]~~ eminus si stetero
quando mihi pugnandum est aut cedendum quando vere
est ista dicere et mereri sectari aut scuto aut
pedibus mors vitanda est tu qui pugnas
superari potes et vinci ego qui fugio non vincar
in eo quod fugio sed ideo fugio ne vincar.
Item Nulla securitas est vicino serpente dormire
potest fieri ut me non mordeat vide ad matrem et
ad filiam [illegible]
Item Quod facit Monachus in cellulis fratrum
Quod sibi volunt soli et privata colloquia
et arbitros oculos fugientes.

Finis XII pene. cor

Super hac Gennadius [illegible] librorum suorum
sua scripsit dimisit ad nobilem [illegible] quibus
capitula describeret et sine titulis libros et
capitula simul et divisim allegare liceret.

Sup psalteri

Super Psalterium. Vide ad Cyprianum .b
et super Malachiam .v.

Psalterium ita est quasi magna domus etc.
Aut incipit prohemium Origenes psalterium
quasi Enchiridion.

Omnis spiritus laudet dominum. In hac enim regno non caro non sanguis non corruptio sed homo iam spiritualis totus effectus deum in spiritu qui spiritus est non desinat, qui nobis prestare dignetur ut in hoc seculo factores mandatorum suorum aut legis effecti in hanc vite agone probati et fideles inventi spiritualibus fructibus ditati hiis gaudiis mereamur adiungi ipsi gloria et imperium cum eterno patre et spiritu sancto in cuncta secula seculorum Amen.

In prologo Non putavit Origenes rem magnam in brevi sermone concludere etc. Sicut qui in brevi tabella terram et urbium situs pingunt et latissimas regiones in modico spacio intuitur ostendere. Vide ad Anima .a.

In psalmo primo Beatus vir. Non homo sed vir qui in perfectum virum pervenit Christum.

In psalmo quinto Verba mea. Clamor in scripturis non est vocis sed cordis etc. Quando lacrimas deo fundimus pupillam oculi clamat ad deum.

In psalmo xiii. Dixit insipiens. Sapientia fortitudo temperantia et castitas solum prodest habentibus. Iusticia vero aliis et miseris prodest. Non patrem vel fratrem non novit, sed novit veritatem. personam non accipit et deum imitatur.

In psalmo xvii Diligam te domine. Ventus velocior est omnibus creaturis et deus velocior est vento quia penetrat usque ad fines terre et omnia perspicue disponit et quia velocior ventus est ideo velocior

In psalmo xxiii Domini est terra. Misericordia a deo exigitur qui se putavit miserum. Idem in psalmo l. Miserere mei deus.

In psalmo xxxi Beati quorum in principio. Peccata venialia per baptismum tegitur per caritatem, non imputatur per martirium.

In psalmo xxxiii Benedicam dominum in omni tempore. Docet nos
nec in adversis frangi debere nec extolli in prosperis
sed tam prospera quam contraria equanimiter ferre

In psalmo xliii. Deus auribus. Dicit quod mihi prope
lucerne voluit mihi protinus visione blasphemantis

In psalmo lviii Eripe me. ubi Cucurrit. Cucurrit
qua de celo venit in uterum et de utero in presepe
de presepe in crucem de cruce in sepulcrum de sepulcro
ad inferos de inferis victor remeavit ad celos

In psalmo lxxv Notus in Iudea. Non est umbra-
culum domini nisi ubi pax est. Ubi zelus atque dis-
cordia ibi non est protector deus

In psalmo lxxx ibi Non erit in te deus recens
Cum deus venerit ei deus recens est. Quecumque
vicia habemus et quotquot peccata tot recentes
habemus deos. Iratus sum ira michi deus est.
Vidi mulierem et concupivi eam libido michi deus
est. Unusquisque quod cupit et veneratur hoc
illi deus est. Quantus autem deum habet

Iste felix populus dei non potuit tanta in bono
tantam habere concordiam quantam mali habent
in malo.

In psalmo lxxxiii. Benedixisti domine. Iustus est
ut figulus misereatur operibus suis et ut pastor
misereatur gregi suo

In psalmo lxxxviii Domine refugium. Permisse de
Adam et Mathusalem sibi dicit ad comparationem eterni-
tatis. Aliquid grande fuit breve est quod
enim preterit grande non est quod finem habet

Mille anni ante ~~apud~~ oculos tuos tamquam dies apud te
Quid dico unus dies una vigilia. Ideo

In septuaginta annis continentur sunt si autem
multa octoginta si plus vixerimus iam non
est vita sed mors. Quem enim invenies octo-
genarium esse et sanum. Dicit quidam.
Senectus ipsa morbus est. De honorandis
parentibus

In psalmo · xciii · Deus ulcionum. Iustinianus hebreus
usum, Deus scit cogitaciones hominum quia vane sunt
sic describat. Pater et mater intenti filio
promittunt sibi de illo felicitatem. Mittit ad studia
et erudiunt. Venit usque ad adolescenciam. Disponunt
ut eum militet. Cum eum cogitaverit per annos
xxx una febricula venit et tollit omnes cogi-
taciones eorum.
In psalmo xcviii Deus regnavit. Omne quod loquitur
deus de scripturis sanctis affirmare debemus et i.
aut sedemus aut stamus aut ambulamus aut iacemus.
In psalmo C. Misericordiam et iudicium. Nil sic placet
deo sicut simplicitas et innocentia. Unde spiritus
sanctus in volatilibus non apparuit nisi in columba
propter simplicitatem et in quadrupedibus in agno propter mansuetudinem
In psalmo cxxxii Ecce quam. Quando dicit Ecce
quodammodo vos digito demonstrat. Ibi satis de
divitibus elemosinas vel dispendentibus spiritus(?) ad pauperes(?)
In psalmo cxxxvi Super flumina. Ibi in salicibus.
Salix est lignum infructuosissimum et dicitur quod si quis ex
illa accipiat potum aut manducat filios non facit
Sed super Zachariam(?) in . plenius cum fine sic docet
Dicunt medici et hii qui de arborum et herbarum
scripserunt naturis quod si quis florem salicis sine
populi mixtum aque biberit omnis in eo frige-
scit calor et libidinis venena siccentur propterea
quod filios generare non possit.
In psalmo cxl. Domine clamavi. Dirigatur oracio
virtutibus et i. Ceruus licet dicitur esse ...
ut spiritu narium suarum serpentes de cavernis
trahat et comedat et dicitur super psalmo et in xiii(?).
In psalmo cxliii Benedictus dominus deus meus
Difficile invenies hereticum imperitum. Omnes enim
ingenium sunt industria secularis. Habet rethoricam
diplomam(?) sed orthemulas(?) dyalecticas

In psalmo c xlvii Laudate dominum quoniam bonus est /
Breviter premissum et Nicolai copulasse simul latius
disputacione plenitudine sensus sed hac meditacione
utilissimum est Zorn compellat ut teneat Magistro
100 misteriorum compellat ut loquuntur /

Super Parabolas libri quibus dehor de
Consti. Ne mireris / de perscripti. Et studiis
de fructu. Et vir in fuere. de per seq. Nam et ego
et post prologum qui habetur in Biblia et incipit
Tribus modis ste incipit /

Parabole Salomonis filii David regis Israel
38 Parabole grece latine dicuntur similitudines
Convenit ipse principiis nos cum digne in parte
vita collaudare sermonibus
Et est sciendum quod sicut nobilem textus hiwdrat sic
et nobilem super textum ponendum aut aliqua per
libros capitula et summa.
Item sciendum quod hinc scripsit cum aliorum dicta
videtur admixta /
Prudens sapiens etc. Ostendit neminem in hac
vita ita sapientem fieri posse / cuius sapientia non
queat augeri / Et sequitur. Nemo de sua se
iactet sapientia / quia cum sapientum verba cerebro
audire et intelligere negligit vitam suam gubernare
non novit / quanto magis nec aliorum regimini preesse
Item c. ii. Cogitate fert sibi virtutis / rectitudo et
simplicitatis / Neque abominacionem supremi querunt vude
sapientiam virum cart sine altum non queret sed in quibus
cuique ambulare convenit hos custodit et protegit /
Item c. iii. In principio docet inniti operibus in se
neque nostris confidendum viribus / sed a deo esse
auxilium flagitandum et s. Si iuxta Ecclesiasticum
Radix sapientie est timor. Fructus sapientie quibus est
iustus videre dominum / ad spem sapientie sequi
Item c. iiii. Nichil magis meritis erigit quoniam in deo
eo quod in sapientia clarere meruit / aliquem prelatos et in
dictis meminus. hic incipit etc. Nil et qui de vel
sed

Ite c vi alis vij a · Spondet p amico est alienum
cum in periculo sue conversacionis [illegible] 7 dum ubi
remissis [illegible] bonum predicando [illegible] tempus necesse
est que dixeris custodire
Ite c vij Nulla est heresis que primus sit contra
discipulos / sed per novos quos docuit querit — vide sup[ra] c. vi.
Ite ibi fortissimum [illegible] interfecit sup ab eo et
Salomon sapientissimum supponit fortissimum / dauid
mansuetissimum 7 argueris que post discipulos Ecclesie
magistri fuisse / quidam vero supponit. qui negavit erant
Ite li. y. c x Per oculis designatur predicatores
Nec dimitto anima fatui perdidit 7 vestra viuera
suis auditoribus demonstrant
Item c xi a Statera dolosa non tamen in mensuracione
discorcione tenetur / Qui
peccat sed in iudicanda [illegible] alit potentes / alit fideles
cum alit amicum pauperes alit [illegible] statera utique librat iniqua /
alit audit ignoti statera utique [illegible]
Ite Semper iuste iusticia et utique regnum desiderat
Item c xij frustra aliquid habet qui scripsit non habet
Item simplex 7 rusticus qui archana supponit
conpheundum nequit sed tamen supponitur exempla in mundo
festatur vir ut supponitur quinabit / [illegible]
Ite c xvi Qui verba interpantes humilit respicit
ram propinquam ruinam habet reatus que gessit
Gravius est placere malum quam facere
Ite c xvij a Melius est prima bonum cum cavere facere
Sine [illegible] predicandi hoc est cum [illegible] esse bonum
quam magnus offulgere virtutibus cum admixtione discordie
Ite c xviij Sors est certum et misphe[illegible] [illegible]
[illegible] dum [illegible] predicens / que in ponderos
· clericos dum singulis propria assignant [illegible]
Ite c xx hic [illegible] dicit. Et studijs · de [illegible]
Ite [illegible] bene ordinate sit [illegible] et [illegible]
agit et et fortiores quos virtutibus [illegible]
operibus 7 sermonis Maior pudite propria debilis qui
agenda sit [illegible] consulant /

Ite c xxij. a Nemo bonum dicitur non quod a ceteris intr
incipit sed quod solum alio sit dignorum omnium paucorum
testimonio laudetur.
Ite c xxiiij a Non omnis fortis sapiens est Omnis autem
sapiens et fortis dicendus est / Anima enim corpore
imbecillis est / sed aspectu sapientia omnia adversaria
i. dyabolica certamina vincat /
Ite li. iiijo c xxv. In ferventissimis palestine regionis
in parte delectabile est mentibus si subito frigus
quod in Nive solet adveniat quod calendria solis
aliquantulum refrigeret sudorem laboratum tergat
et ardentes tempore anhelitus
Ite c xxvij Laus quippe iustos ... exaltat
iniquos exaltat. sed iustos deus exaltat purgat
Iniquos deus confundit repletos ministrat /
Ite c xxviij In actionum temptationes ideo leo non
trepidat quia prevalet omnibus; non ignorat
huius sequitur Doctor. Nam non fuit ... fortis
Ite libro v. c xx. Vox duas confessiones ...
peciunt deus eos a adiutoris frangit a prosperis
elevat.
Item plerique tractatorum deus olim fecit eligunt
plus quam debent desistunt in terrenalem tales
incidunt

Super Ecclesiastem

Memini me audire hoc ut prologus libri in Biblia
Clam dicunt malo bonum et bono malum
Nunc videtur speculo sed quo non videtur tua sunt
verba pauli 2 cor x. in fine Jeronimus in Epita-
phio predicto Pauli Super Zacharia h. et super Dan. iijo.
Item Cantus naturalis quo rerum sermo explere
non valet Nec oculus ut possit rerum dignitates
intueri Nec aures instruente doctrine ad summam
scientiam pervenire /
Ite prima sapientia est caruisse stultitia sed stultitia
caruisse non potest nisi qui intellexit illam.

Ite c. 4 Vir sapiens in scriptura laborat libros quos
componit et memoriam sui relinquit perpetuam quod in
manibus stultorum qui frequenter studium suum cordis
pravitatem inde semper ... capiunt et alienos
labores calumpniantur vide sup. Ozee 8

Ite c. 7 Apud tocius ... liquidum vero
pitagoricos quorum doctrina est ... quondam
et postea eruditos ... hunc originem sui
temporis esse decrevit.

Ite c 8 Invidens aliena felicitate torquetur
et patet invidia gloriosus vide ... ad Ecclesiasticum c.
et sup. Galat. li xxxii

Ite Vera amicicia nullo timore sociatur in quo
augetur animo tanto crescit et roboratur.

Ite c. 9 Melius est accipitrem ... liberare ...
quam in verbis facilem in opere esse difficilem

Ite c 10 Omne quod in hoc mundo laborant homines
ore consumitur et attritum dentibus ventri traditur degerendum
et tamen tribuit voluptatem quam dum gluttiunt
detinetur / Cum postea malum ... est
est distancia vide in sup Abacuk 2

Ite c 11 Fac tibi famam longevam ut quod ...
... delectat sic ad tuam ...
posteros delectet. vide sup ... c.

Ite Majoris glorie est sapiens cum divitiis quam ...
sapiens ... cum indigens sapientia ... operibus
... qui sapiens est et non dives ... quam ...
quod bonum est ... sed mereri non potest quod petit

Ite Eadem solis operacio liquefacit ceram et ... lutum
vide ad Elucidum c. x

Ite c 12 Difficilis est accusatio in ... si enim
peccavit non credetur et si gravibus ... non punitur

Ite c 13 Videtis in ... impressiones quorum
flores et quam ... frontibus ...
et volubilitate lingue ... consentaneum sit ...
quod loquantur prudentes sint et eruditos arbitrantur
... qui magis dicitis
Maxime si ... habuerit ...
... c. et ... videtis eruditum

eruditum virum latere in obscuro et presenciis pati
et non solum in opere gloriam non habere sed inopia et
egestate tabescere hic aut semper quam non est in presenti
meritorum retribucio sed in futuro / Sentencie
Item c x Exeunt [illegible] ut [illegible] quis
habuerit elatus in superbiam despicit despectat et
paulatim ex eo quod nichil addere [illegible]
ut parum disciplina pectus [illegible] ferrum quod
quod amissum fuerit elicitur /
Item c ultimo Frequens leccio et cottidiana meditacio
ramine / solet magis labor esse / quam [illegible] /
Sanus enim quod manum et corpus fit manus et
corporis labor completur Item quod ad leccionem pertinet
magis mentis est labor /

Super Cantica lib. Tres / post prefacionem
super porcionem que comitis est hiis glosis et
translacionem Origenis sic incipit /

Epitalamium Libellus hic id est Nupciale
carmen [illegible] non vidi
Honore et [illegible] Sed omni que non dum [illegible] et
sanguinis molestiis caret Neque affectum Nature
[illegible] abscedit ut a leccione libelli huius et
Naturalis abscedit se tempset Aiunt enim
apud Hebreos observari quod nisi quis ad
etatem perfectam maturam quam pervenit libellus hic
nec in manibus quidem tenere permittatur. In epistola
ad [illegible] autem fuerim
Emendatis reliquis libris ad [illegible] per filia [illegible]
ultimo Sine prologo dispersit Canticorum / Canticorum et
ultimo [illegible] Ne sub [illegible]
[illegible] in [illegible] legitur [illegible] Ne sub [illegible]
versus [illegible] imponere Epytalamium non
intelligens voluerint /
Item Origenes et [illegible] noster [illegible] precedamus ad
[illegible] ut [illegible] nobis in [illegible] sua [illegible] que
possumus ex hiis que [illegible] et [illegible]
Edificacionem prudenciam aptiorem [illegible] nomen [illegible]

Item Solus ille amor probatus est qui deo et anime
virtutibus recipitur et·c. Nichil est quod non tollet
qui perfecte diligit.
Item Auscientes in corde nostro aliquid quod
de diuinis dogmatibus et sensibus que absque
monitoribus invenimus totum sponse nobis
data esse a sponso dei verbo credamus.
Item Spiritus noster non favus obtectus esse
voluit in scripturis diuinis et in palam atque in
patulo haberi.
Item Hii quibus herbarum et pigmentorum peritia est
scientes esse que dicuntur pigmenta quorum si odorem
receperit non ullam aliam ymmo intuitum alia
vero eorum odore terrantur vetus quod recipiunt Ric. in
super Ezechiel c vii
Item h. n. Boni pastoris est studium ut optima
omnibus pascua requirat et ut virescentia
atque opaca queque nemorum ad requiem meridi-
ani estus inveniat. Ibi pastor quid aud
vagantes serpant.
Item Iuste videtur esse commendatio in eos qui capaces
esse possunt ad agnitionem et sapientiam sed per desidiam
negligunt In quo iustissima est indignatio sponsi
quia sit vitium negligentia ... ad ... ...
Item Beate sunt anime que deo sponso suo committuntur ut
ut capiant super se sessionem verbi et frena
eius patiantur ut quocumque voluit flectat eas.
Item Pulchritudo genarum turturibus comparatur quorum phisi-
ci dicunt simul et honestatis veluti et castitatis indicatur
et·c. Turtur est nam ut neque masculus preter
unam feminam neque femina amplius quam unum patitur
amorem. Ita quod uno interempto superest alter
preterea non iungere extinctus sibi sit ei coniugalis amor.
Item In multis scripture locis hec indicantur quod Aug.
ad sponsum inde quoque revocatur Angelo vero ad verbum
atque eloquentiam referatur.
Item Desiderari quod non potest si penitus ignoratur.

Ite libro iiio Melius est ut grues offendamus quam
legentibus scrupulo aliquid in veritatis explanacione
ponamus hac dixit propter arborem mali quod
venit mali nec a malum dicta patet
Ite Plerumque verba mortuis et viventibus et sensibus
conferunt ipso quod fauces sepulcra dicuntur
Ite Nullus est qui ad etatem veniat ut amare eam
possit quem non aliis amat vide ad Celarium c
Ite Ordinate in me caritatem i. docete me diversos
ordines caritatis
Ite Omnia deus disposuit in numero pondere et mensura.
Ite secundum mensuram meritorum cuiusque delectaciones temperat liberum
Ite Plurimaque demonis ignea tela si invenerint
medicum fide munitum eciam si ignita sunt eciam si tepidi
flammis et medicamentis ardent vivo quod fidei plena cuncta
restringet
Ite per nobis aliud [illegible] perducens hinc vespertilionem
sine [illegible] [illegible] venit salicus in noctibus
tepescens [illegible]
Impossibile videri aliquid cuiusque et oculis et in corporibus
nisi ymaginem aliquid et [illegible] corpus et corporibus

Super Ysayam quod interpretatur Salus domini
Volumen grande divisum in xviii libros de
~~[illegible]~~
hoc xxviii di. Vino inebriantur.

Expletis longo vix tempore in xii prophetis de explanacionum libris.
Moderatum arbitrium et mitem clementis esse
sunt indicas
Quidquid prius est scripturum quicquid plurimum
lingua profert et [illegible] accipe isto volumine
continetur
Item Animi leticia interdum dolores corporis
accidat egritudo quasi duplicatur infirmitatibus
vide ad [illegible] b. et [illegible] b.
Ite [illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] igitur [illegible]
est [illegible] nature tamen bonum sufficiat ad iusticiam nisi
[illegible] erudiatur [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] sapere [illegible]

Item libro ij. Sera poete laudabilis ille sententia primum esse
utilis ~~[illegible]~~ qui per se sapit secundum eum sapientem audiat
Illud autem qui utroque caret inutilem esse tum sibi quam
Item Non statim multitudinis acquiescamus circumdantibus
Iudicio sed ~~elec~~ electi in participatione noscamus mensuram
nostram et humiliemur sub potenti manu dei quia superbis resistit
Item Cum non senserit deus per beneficia sentiet per
supplicium. Vide super Ezechie li. ij.
Item li. iij in prologo et c. vj. De hac visione ante annos
circiter xx cum Constantinopoli et apud virum
eloquentissimum Gregorium Nazanzenum tunc eiusdem urbis
episcopum sanctarum litterarum studerem scio me breviter dedisse
subito quia tumultuatio ut comprehendere ingenioli
mei et [illegible] obedirem ad illud utrumque
libellus mitto lectoris [illegible] ut brevi huius temporis
ex paratus contentus sit.
Item li. v. hic predicit c. xv. Non est credibile 23 q. 1.
Mortuo rege [illegible] regem letantur multi ex rebus novis
bella civilia succedunt ac regnandi cupiditas prelatus
Item Sicut tergeminus annus in hominibus, ita in peccatoribus
et scelestis tercius [illegible] est
Item Nil sic offendit deum sicut cetera [illegible]
peccata et ex desperatione contemptus. Vide o. ad [illegible] b.
Item li. iij [illegible] secundum est ubi hec veteris et
Apostoli [illegible] cum [illegible] omnes [illegible] veteris
[illegible] peregrinantis d
Item In comparatione duorum malorum levius malum est aperte
peccare quam simulare et fingere sanctitatem.
Item li. vij Nullus [illegible] tantum habet studij
in bono quam heresis in malo. Idem super Ieremiam
et pal. lxxxij
Item Audaciam [illegible] multos qui prophetas et [illegible] [illegible]
[illegible] sentencie non potuerunt per [illegible] intelligere
et [illegible] ad [illegible] Iusticie [illegible] Iohel A.

Item li. ix. Generat deinde omnes partes que inebriare potest et statim inebrians certe sunt frumento. ordeo milio. pomorum sicut palmarum fructu. vel alio quolibet genere conficiantur. Item super Salat c. v. / hec scriptura c. vino inebriantur & q° d.

Item li. xi. Sic sicut bilinguis ut alius dicit unde fiat intelligentie vel quod supra circa li. et supra in c. li. ii.

Item Cor flor. de [illegible] gloriantur inquam cum plus solito nec tristem fuisse nec letum / hec xii libro inuenit Multi casus opprimunt nauigantes

Item li. xv. Cum multe fuerant congregate diuitie in bonum

Item li. xvi. Nemo potest libidinem refrenare qui nec umbilicum valet cohibere nec linguam

Item li. xviii. Ecce si peccandi sit plurima multitudo [illegible] [illegible] auctorum vicio pene non delet.

Item [illegible] sit [illegible] non [illegible] ut vbi consultum est et gaudium quod fructus est [illegible] [illegible] ibi fletus et planctus mortui non [illegible] quod est aptus lamentantibus et lugentibus

Item Non potuisset omnis genus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] figuram [illegible] quod [illegible] fuisset [illegible] lamentabilibus [illegible] et [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] magnitudine [illegible] / vide supra [illegible] c.

Item [illegible] et labore nimia ad vbertatem fructuum [illegible]

Item Melius est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] c.

Hebr. 2: [illegible] est in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Super decima quod interpretatur Ecclesiastes dicitur libros xx de hac xv dies [illegible]

Post complanationem [illegible] prophetarum et libri [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] et xviii inuenit [illegible] in lamentacionibus et sunt [illegible] in qua [illegible] [illegible] ipse [illegible] [illegible] et hec [illegible] [illegible] [illegible] non inuenimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] suam complanationem supra in c. D.

Item [illegible] [illegible] asserit [illegible] [illegible] [illegible] petit in [illegible] libri sui [illegible]

Libro p° in p°° Numquid equaliter licet equalis laude
peccandum est vide Cont. Jovinianum
Item Leonem Petrorum pede madidus lemoribus pugnare
montibus sed potius umbra quem ad mortem tenent inquibus
tormentis indigeant vide Cont. pelagianos c.
Item Qui magis propter obedientiam indicandus est si deuiissi
quis cum audiat cupit et aud videat lecythum signum
est contempnentis
Item Crudelis offensa nisi placare que offenderit et
aliorum tormenta aliorum remedia sunt sicut homicida
puniri alii terrentur a scelere hic in epistola c. 7 curabant
xxii q 1 et q 2 ambo de cruce
Item libro ii in p°° Nec nimia longitudine gerendum
est opus nec diversitate breviter intelligentia auferenda
quorum alterum onerat ipsi legendum alterum perdit studiosorum
desiderium vide in ipsum libro vi
Item Nulla est ut quisquam genitale diligat solum et
in habeat dulcius patria vide ad demetriadem 6.
Item libro iii° Multo melius est timere peccatum emendare peccata
cum spe prosperorum dure sine subtrahere
Item libro iiii° Conatuum per intervalla dictabam ut quod
aut onus superesset industrie hic in epistola xxiii q. v.
Regum 7 c. homicidis
Item libro v. in p°° Veritas 7 claudi et lingua pro vera
ned pro te 7 pravitate suorum e creata est et
multitudine hastarum vertere vide ad Rusticum n. 7
Item Nec eum qui deus sit futurum et aliquid fide futurum
est sed quia futurum est deus novit qui presciuit futurorum
Item Tenebrarum fuerunt in prophetam per iniurias scelerum
qui religioni fuerunt debitum quam qui necessitati parant
Item fugit non infidelitatis sed prudentie iudicium est
ne frustra nos offerimus periculis vide in cont.
Vigilantium c. 7 sup Danielem n. d.
Item Septies Incipit prophetas volumus scire legat
nostrum positum ut quis breviter multa dicamus
Item libro viii° in laude Iacobus negligentibus petrus
frater dei ob quorum meritum peccati omnis doctor prophetie

Exprimi/ Lumen nec in Meditatione legis diuine Nec alte contemplacionis Nec in sacrarum studio questionis laborare coact

Item libro xviii. Quando aqua stat in fundo, serenum facit purum, conturbatum/ & fluctibus pro locorum motibus fit sequentum signum fiunt/

Item libro xx plerumque dum studio curam cum plurimis opponit prosperitatem in quodam sui fiducia mens adducitur & deceptam superbie spiritum repente petit sunt presente fuerit. Vide in prima hic in tempore prelati ut allegatur et Ferredite/

Item Rector homine suppressiose equalem se subditis bene viuentibus deputet/ et erga peruersos iure rectitudinis non exercere formidet. Nam liquet quod ipsos homines non generat equales sed variante meritorum ordine/ alios aliis culpa postposuit/

Ibi Item Maturitas non possit esse cum festinanter vbi nulla est ordo iudicii :/

Super Ezechielem quod interpretatur Robur vel Imperium dei libros xiiii ad Eustochium

Finitis in Esaiam xviii explanationum voluminibus ad Ezechielem quod tibi & sancte memorie Matri tue Paule virgo xpi Eustochium sepe pollicitus sum transire cupiebam & quasi ut extremam manum operi imponere prophetali Et ecce subito mihi Pamachii & Marcelle Rome vrbis obsidio Multorum quoque fratrum & sororum dormitio nunciata est/ atque ita consternatus obstupui ut nil aliud diebus ac noctibus nisi de salute omnium cogitarem Meque in captiuitate sanctorum putarem esse captiuum

Sed dicat ad nyhil refero ut placet vobis pauem

Postquam vero clarissimum terrarum omnium lumen extinctum est immo Romani imperii truncatum caput ut verius dicam in una vrbe totus orbis interiit obmutui & humiliatus sum/

Item In duobus primum & libros melius est obscurum relinquere quam sunt/ quam aliquid temere ut prauum . imitare quod nescias/

Ite libro ij in fine Supplicia et cruciatus sequitur sanctum dei
vt quod non intelligebant per doctrina per tormenta agnoscerent
vide supra 3 parte in li ij.
Ite li iij incipit Nichil longum est quod finem habet
et omnis retro etas temporis finita non prodest
nisi bono et opera viaticum preparet que non ad futura
ymo ad eterna proficiunt et ultimis temporibus contraruntur
Vera sententia est Omnia que orta sunt occidunt
et aucta senescunt quis crederet vt tocius orbis
extructa victoriis Roma corrueret vt ipsa suis
populis mater fieret et sepulcrum et vt collectis ..
Bethlehem nobiles quondam vtriusque sexus et in
omnibus diuitiis affluentes susciperet mendicantes
quibus quoniam opem ferre non possumus condolemus et
lacrimas lacrimis iungimus etc. Sequitur verba
in opere ostendere et non dicere scita sed facere. hec circa
circa medium xxiij q v.
Ite li iij Tenera infancium corpora dum adhuc
vteri calorem tenent et primo laborisse vite resident
corpora solent ab obstetricibus sale conspergi
ut sicciora sint et constringantur etc. Corpora
barbarorum Regnis corporibus vaciora sint etc.
Nam vapore ut quod tamen paruis inuoluuntur.
Ite li v. Ne librorum numerus confundatur per fasciculos
singulos libros perfeci/
Ite Supra ad agendum est Ne ager noster ...
crescere incipiat malorum cogitacionum sentibus occupetur
Ite Confusionem faciunt synonima synonimas correctio
corruptum consolatum / consolatorum salus
Ite li vj Heresis ipsa non moritur heredituris
Contra nos odiorum suorum stimulis & rethoris. hec
in principio. c. putant. xxiiij q iij
Ite Manifesta ~~...~~ prerumpit et
ad obscura ... xj. Manifesta ... consuetum
vt in obscurioribus demoremur etc. super Zachariam ij

Item li° vij Incipit Olim pueros legimus Nec tam facile
quam sit difficile sit inuentus sensus vide ad p̄ pedes

Item Apostolus comparatus aut nobis claudendum est hostium
aut scripturarum per quas aperienda sed fores studii
relinquenda et presidet quod Apostolus senectuti ad iuuentu-
tem merce

Item li° viij Cadit mundus et ceruix erecta non flecti-
tur dimicare et nequaquam cessent conuersatio
congregac festinare quod corpus ab aliis occupentur
vide super charitate.

Item li° ix cum sint In prophetis interdum ordo historie
non seruatur Nec enim narratio prima sed secunda ponitur
prout voluntas fuit spiritus sancti In historia vero
ut liber Moysi Iudicum et prosperum narratorum
non reperii vide super annos t.

Item li° x. longitudo diuidatur in partes voluminis
modus congruerit.

Item O virgo christi Eustochium electa cum Moyse manus
ut nostra victoria teneat orationum sit fructus.

Item Non ipse imperitiam confitemur melius arbitrantes
interim nichil quam pauca dicere.

Item li° xij Anno xxi studio virtutes laudamus
quam vera apprehendimus et virtutibus pulcra sunt
corpora animi puritate et deformitate nichil insigniora
fiunt

Item Breuis actum deo sed non in omnibus quod
impossibile est sed in plerisque nobis aperuit
fores scire primum aut ut aut solummodo oratorum
dimensionem seruanti honestum est et in seculis tribus
quod subposite

Item li° xiij a ... maledicta
... qui ... nostra intuerent sua ...
... non placent Nunquam in ... pugnan-
tes sed ... ociose ... superbo
animo ... vide s. ad ...
et s. super ... t. ... oratum ...

Item li° xiiij perspicuum est ad ... in ...
... dei et plenus ... quod ... dei non ...
... possidet.

Super Danielem quod interpretatur iudicium mei deus libros tres ad pammachium et marcellam de hoc de peni. dis. 2 Cumobrem de v. si. na. 7 xxx

Contra Danielem xii libros scripsit porphirius racionis est quod ei respondeamus
Obsecro vos pammachi et Eustochium Marcella ut conatus meos oracionibus adiuvetis ut dum et saluator per inusta sua sive opus ore meo respondeat. Vide contra Eluidium b. et ad theodosium
Item Cruciande sunt ab infidelibus .c. et unum. b. Delinquitur dei misericordie est non bonitatis hominum per [illegible]
Item Non mirum si quando terminus regnis regibus et regimus regum succedit. quia dei gubernatur mutantur et firmantur arbitrio. Causas quod singulorum nouit ipse qui omnium conditor est sed sepe malos reges patitur suscitari ut mali malos puniant.
Item Multo maior est quam sua voluit laudari bona que mutavit.
Item Excelsa periculosius sunt et nouus corruunt que sublimia sunt.
Item Omnem sanctam scripturam mente percurrens nisi me fallat oblivio non reperio quod sanctorum quispiam deum aliquis adoravit
Item Super illo forsitan convertet deus et in Cum beatus Daniel presciens futurorum de sentencia dei dubitet rem temerariam faciunt qui audacter petunt indulgenciam pollicentur de pe. dis. 1. Cumobrem in prin. allegato
Item Magna misere consolatio quando in tormentis positus sit prospera sentencia
Item in ho. ii. Non timemus nostis offerimus periculo sed quando in nobis est misericordia deberemus vide et super Ieron. v. c.
Item vii c. In antiquus dierum sedit sedens describitur ut maturitas sue comprobetur.
Item Duplex officium est angelorum alorum quod penam iustis tribuunt alios qui singulis imperatoribus presunt hic et supra et per debeat de pe. dis. 1.

Ite Ama preciosum est de Mgiuz Sale indicatur sunt 7 altum alii conferre ... quod ... exuperit lectoris relinquens arbitrio eius apponi ... de ... sic de ... ad Damasum ...

Ite libro in Novo est q. p. litterarum hebreorum ...

Ite Rad sufficit ... nisi alios ... Tacitus ... alud ... merere ... sup Aggei c. i.

Ite Ibi de Zuz adiua Exclamat voce magna Erat vox magna ... et ... clamore sed predicare magnitudine per- ... quod clamabat ad deum cordis affectus et mentis pura confessio 7 bona conscientia ... eum fecerit clarius:-

Super Ozee quod interpretatur Salvator libri ... de ... q. i. Ille offerunt 7 de ... barbam eius 7 de ver... Immonatae.

Si in explanacionibus ... prophetarum ... ut ... Adriani ut ... illius revelaciones pandantur ut In vita Hylarionis.

Et ... de Ysaya ... quanto magis in explanatione Ozee. Obscurus est ... 7 ... ... obscuritate ... in fine ...

7 ... ultro in ...

Apollinaris super hec libro ... breuitate ad ... intelligenciam lectorum adducat ut pt vide super Ysayam li. xi.

Ite Aliud est loqui deum in Ozee et aliud ad Ozee. In Ozee per ipsum ad alios loquitur. Ad Ozee non loquitur ad ipsum ut ... sermones hic ... c. Non est xxii q. i.

Ite Brucus est ... quoniam in tempore messis 7 ... frugibus auferuntur 7 ... quodam ... tolluntur de manibus

Ite Obscuritas tribus modis nascitur Aut rerum
difficultate. Aut ingenii inopia Aut dicendi
nimia breuitate Idem super Ezechiele xiiii in
prologo vbi dicit hanc fuisse [illegible] Petrus victorinus
Ite Nec veritas absque misericordia tenenda est
et Misericordia absque veritate efficit negligentes
Vnde Aliud alio nascitur quia qui non habet dei
notitiam non habebit
Ite Crudelis offensa est pacis [illegible] Iram
dei non vereri
Item li. i. in prologo Cum sepe nauigat aliquis pati tempestatem
qua via fugiat ingreditur impetus lectionum et timet ne
[illegible] cum et in arte tamen in glo qui obtrectatorum
sedibus aduersis quasi ventis oritur. Dum aut Amici plus
merito laudant aut Inimici plus iusto detrahunt, Rarum
est inuenies qui in vtramque partem non fauore aut odio
sed rei qualitate ducatur. Vide ad Eugenium li. 8
Ite Dum viuimus videntur prodesse Amicorum studia
et note emulorum obprobria possessum vel tamen nos
qui scribimus quam eos qui de nobis iudicant pallidam
mortis subtraxerit et alia venit generatio priores
quasi cadentibus folijs viridis silua successit tunc
sine nomine dignitate sola iudicium ingenium
Nec considat quis leviter quasi vel [illegible] sit quod
lectus est Vide ad pammachium li. Et super Ecclesiasten
c. 8. [illegible] Augustinus xxxiii q. iii.
de penitentia di. iii [illegible] c. [illegible] et de q di. v
Nichil [illegible] et c. illa offerend. i q. i.
Ite [illegible] sedere capite [illegible]
habere se iactant
Item li. iii. Non incipit non ignoro pammachi difficultatem
xii prophetas opus [illegible]
Vt [illegible] infirmauerit et rugierit cum [illegible]
[illegible] et fixo [illegible] non [illegible]
[illegible] est [illegible] formido. Sicut oues
Ite aut quod de bestijs scripsit natura ferarum in
esse versa semper
[illegible]

Vel indigneris vobis. Hec inspicitur c. Nesciuit de pen. dis. 1.

Item Diffusus intra sentitus gaudet quatenus ergo sepa-
ratus diffusus diminuitur est.

Super Iohel quod scripturam inspicerius libro iij de hoc xxiij q. v. Non solum.

Non enim ordo ex propheciis et post scripturam omnium libri sicut circa tabernaculum [illegible]. Nota in
Dei apto non inherent ~~pr..~~ sed in dei potestate est
paulus dicit hostium michi apertum est magnum et euidens
sed aduersarij multi. h. i. cor. xvi.

Item Egritudinem animi dumtaxat / egritudo corporis
sed corporis egritudinem vide supra in sexta da c. 1.

Item Testis et fortis viri est nec aduersis frangi
nec in prosperis sublevari sed deo permittat omne medium.

Item Nulla res ita inebriat ut animi turbatio
Est tristitia que ducit ad mortem et hec abhominanda tristicia est.

Item Est ira que instinctu dei non operatur et fortitudinem
mentis sue impotens facit intantum ut
labia tremant dentes concrepent vultus in pallorem
mutetur vel vultus quem laudat illud Tharcitum [illegible]
ad Cathmina.

Item Quod curis dominabilis et feriis quibus humana
industria resistere non valet hec inspicitur &
pen. dis. 1. [illegible]

Item Longaeuum senes quorum etas iam morti
sunt magis timorem et cultum suscipit deus.

Item Per auctores nostros ingredi hostes [illegible]
et capere urbem bonorum [illegible] domos quas nobis
bonis operibus edificauimus destruere.

Item Non respectus venie scelerum magnitudine quam
magnum peccatum magna delebit misericordia.

Item Nunquam tuta est humana fragilitas et quanto
virtutibus crescimus tanto magis timere debemus ne
de sublimibus corruamus. Vide supra Ieiunia h. c. xx.
Hec inspicitur c. Nec solum xxiij q. v.

Item Quod [illegible] que fecit deus propter se fecit.

Amos propheta qui sequitur Iohelem cum principio
loco [illegible] est.
Naturale est ut artifices sue artis loquantur
exemplis et promissis in suo studio nutriunt
creaturam aliquam similitudinem referant Exempla pot
de Nauta miles philosophus orator et poeta
Hic dixit quia Amos pastor loquitur de hiis que
pastoribus congruunt hic incipit c [illegible] terris de
rem def .j.
Item Quicquid turpiter fit ad dei refertur iniuriam
Item Quia flagicium si timor pudoris compressit
crimen criminibus auget et se ad deterius precedit
Item Ubi de laudibus dei dicitur historie ordo
sequendus non est sed frequenter prima facta ultimum
dicitur et nouissima referuntur ad prima vide s.
super Ezechielem [illegible] lxxi
Item homo in principio bonus et malus seruitute subdit
nulli nisi sanum Ex pane dyn tutus est predo proximi
sed aliud est tollari aliud voluptatibus obruii
Item prima subitto dixi prius ad quos nascitur et apostolus
paululum labiis subridendo se simulat ut ire magnitudinem
ostendat hic incipit c [illegible] vii xi q. iii.
Item Odit malum qui non solum voluptate non vincatur
sed odit opera voluptatis et bonum diligit qui non
invitus ac necessitate ac hominum metu facit quod bonum
est sed ideo quia bonum et ut mercedem boni operis
habeat hic incipit c | q.1. odit deus et xxiii
q.1. odi
Item h iii Ut sepe testatus sum Laborum propria manu
scribendi ferre non valeo
Item Nunquam coniunguntur vel amicicia vel consilio hostili
odio vel [illegible] in iudicando ducatur prebent
iudicium Christi quoniam est iusticia et fructum illum in
Item Adamas si super incudem [illegible] duriciem complectit
cum ictu mallei feriatur prius incus vel malleus
soluitur conprimitur quam Adamas atteratur nec parvulos
ignis [illegible] ignis obtenuidat limen non minuitur
sed [illegible] limen terit et quicquid attigerit limetis

fallat. Hic lapis solum hircino cruore dissolutus
et infusus in calidum sanguinem fortitudinem suam perdit.
Item Grandis dolor incredibilis est ignominia qui
maritus in media cum ... cuius pudicitiam uxoris
iniuriam prohibere non potest
Item Nec est tantus dolor in filia stuprata quantus
in uxore polluta / Nec tantus dolor in amissa
uxore quantus in filiis trucidatis. Maritus enim
liberum habet uxorem mittere quam pollui. vide in
super Zachariam ...
Item Vetus narrat historia Nil fame durius
que sepe compellit obsessos homines vesci carnibus
et in suam sevire naturam / Ita ut nec parcat propriis parvulis
liberis / Et maritalis affectus uxoris dudum amate
membra dilaceret.
Item cum doctrina non esset in ecclesia intelligentia prophetarum
pudicitiam ... Mori et omnes obire ...
quia non sunt qui mederentur verbum domini. vide in super
Item Occiduntur et pereunt magni .i. Saladhas ...
ut perficerentur discipuli capita dimidiantur ut ...
Item Corpora umbris ... .i. membra facientes
martirium ... et estus seculi fit non ...
vide ad Eliodorum ... Et si agimus
de penitentia ...
Item Quod a tantis viris compositum hoc scriptum est.

Super Abdiam qui interpretatur servus domini ad Pammachium et est unum capitulum et hoc xxviii q. ii capitulum

Cum essem parvulus ut parvulus loquebar
et reliqua veriorem et meliorem dixit in illius sententia ...
Ego enim dilecto venia quod in adolescentia mea
provocatus ardore et studio scripturarum allegorice
interpretatus sum Abdiam cuius historiam nesciebam.
Ardebat animus mystica cognitione mysticam et quia legeram
omnia possibilia credentibus ignorabam diversas esse
charismatum litterulas seculi / Noveram et ob id

putabam me libro legere posse signatum Studiosus ergo
audiat quod de Iulio Tertulliano Origene
et Cirilliano, qui certa sua scripta exposuerit
Item parvulus propheta versus supputacione non sensum
nam Aurea Cantico quibus breviter tantum difficilia
Item in interpretatione prophetarum nostrorum noviter signum
debemus ut prius hystorie fundamenta iaciamus
deinde si possimus excelsius turres et tectorum culmina
subrigamus et ubi super devolare et interim signule
Item legimus videmus utilitudine plurimum quam prescrutandi quod
Calix oritur Multos peractos prestatores Iudeos
et hereticos in christianos fieri quam Ethnicos
Item facilius captivus ab Ethnicis liberabitur quam
hereticorum prestigiis irretitus.
Item Clunn? hystoriam interpretatum sum et inter
confingentes scrupulos nostram matellam atque spiritualis
intelligentie vela pandamus ut deus sua reservate
mysteria leti perveniamus ad portum.
Item petra petro donavit ut petrus sit
Item apperuit os meum sed nostro sum usitud christus

Super Ionam idest Columbam ∴ implevit.

De hoc xxiii q. v. Non est nostri et xxvi q.
ii. Non statim:

Grecorum in terras fluxit postquam quasi prophetas interpre ∴ tatus sum
Certum compater tamen tunc insipientibus
et assimilaret eius.
Sed veteres sunt quibus non tam apperuisse quam
obscurasse suas ut ipsorum interpretatio opus habeat
interpretatione et multo incertior lector recedat
quam fuerat antequam legeret Sicut hic officium Commentatoris
est ut obscura dilucidet et aperte declaret et non tamen
discretitudinem suam ostendat quam sensum eius quem exponit
discrerat vide ad Pammachium et Mar. L. super Bal
li. ii. f. hic interpretatio c. Sicut ait de pena dis. iii.

584

Nunc ex parte remansit incrementum sed quia ad voluntatem redyt ex dei ira subversa est.

prophete

Item ut tota [illegible] in biblia [illegible] prefatione [illegible] ullius melior typus seu interpres erit quam ipse qui inspiravit prophetas, et future veritatis in signis sub litteris lineas ante signavit,

Item Iudei habent libros nos librorum dominum et illi habent prophetas nos intelligentiam prophetarum illos occidit littera nos vivificat spiritus apud illos barrabas latro dimittitur nobis Christus filius dei solvitur.

Item Escas eas que habuit estimavit sibi salutaria deo volente vertit verbum in perniciem sicut singuli [illegible] tempestatis oritur Nichil deo adversante securum est et nichil est quod unquam in suo periculo et alio plus [illegible] hec inseruntur in titulo allegata.

Item Temptatio est vita hominis super terram et in libro Job militia quam hic militamus ut ibi coronemur,

Item Saturus et ieiunium [illegible] est prius et [illegible] ex duobus [illegible] unum est [illegible] magis eligo ieiunium absque [illegible] quam [illegible]

Item dicit Plato felices fore absque ieiunio respublicas si aut philosophi regerent aut reges philosopharentur.

Item difficile potentes nobiles et divites et multos difficile eloquentes credunt deo, Obcecatur enim mens eorum divitiis operibus atque honoribus et circumdati vitiis non possunt videre virtutes hec [illegible] Cerabilita et cetera,

Item carpere et detrahere ceteri in opere possunt Sed ceteros [illegible] est ut laborantem [illegible] sudentem vel [illegible] manum porrige vel [illegible] ostende.

Super Micheam est interpretatur quis sicut deus Sicut Ieronimus in prologo [illegible] hic non [illegible] libros [illegible] XXXV [illegible] [illegible] principes

Temporibus Joathe Ezechie et
Ne amplius de luto et paleis egyptios ex
Sicut in corde volunt est ... serviant ...
debet profunda ... mistica
Item ... pillam ... oblitus
possessionum ... agros ... timens
... corpus ...
Item ... quod mei ... verbum non sufficit
... patebant augustie
Item Nec tam ... disputare ...
... aliorum ... regulas ...
super Ezechielem ...
Item ... quod legitur
... Ecclesiastici ...
... et ... Judicum ... et ... aliud ...
... et ... quas ... Item ...
... audiens ... in fine
Item In cuius adventum ... studium ...
ad patrem ... gladii mutabantur hastae
... gens ... bellare ...
gentem ... pugnare ... pugnando ...
... ut non solum
in urbibus sed in vicis et agris ...
Item ... et loquentibus et ...
... plenus est orbis loquitur ...
... qui non dicerunt ... fuit ...
... ante non fuerunt Vide ... Paulum
... vi et super Galatas ...
Item Amicicia pares ... accipit ... facit
Ubi inequalitas est et alium ... amicitiam ...
... Nec tam amicitia quam adulatio
est ... Amicus ...
... amico ... mei ...
... dilecta est ... que
... felicitatis et ... modo ...
... non ... amicus ...
Item Aliud est honorare ... aliud ... habere
in ... honorare ... deferendum

7 dyacono assurgamus nec tamen speremus in eis quia una
7 certa spes nostra est in deo
Item ponent manum super os suum quia ipso pro ipsa omnibus
eis loquendi aufert libertatem.

Super Naum qui interpretatur consolator ad
Paulam 7 Eustochium Xh c xxxiii q v Naum ii

Iuxta lxx interpretes in ordinacione xii prophetarum
Iterum quidem sed ingredi non potest hoc anno in prin-
cipio auctoritatibus probat quod zelus assumitur in bona
Sed illa stella indignacionis generet . i. parte
principatus ecclesias quas nobis est pugna 7
sollicitudo quod sicut si tota una dierum verteretur
hic in tempore predicatorum c Naum ergo 7 c Naum rec-
tius despem / dist. iii
Item Os vetus est 7 precepit ydiomi proximum est
Item Certe in loctorum erit arbitrio cum utrumque perlegerit
quod magis debeat eligere iudicare
Item longum esset nunc dicere quod virtus dei maior
est in lumbis sed qui totus in xpm mente ardebit
lumbos suos mortificabit in xpo.
Item Non cum tante virtutis est ab aliis fortitudine conmuta-
retur quanta gratia dei est placida mitem atque tranquil-
lam virtus frangere non posse.
Item Naum munit portas clauditque quas deus reserat
Item Dicit mirum cum qui fugit 7 stetit 7 qui fugiens
numquam stetit cum cum stat fugere cessavit qui non
stetit sed in fuga prostratus est.
Item Dat sed antitypi quot documenta falsitatis
Item Sicut quatuor sunt virtutes quibus pugnans 7 regnum
prudencia . iusticia . temperancia . 7 fortitudo sic
quatuor sunt vicia quibus ab hoste perimitur stulticia .
iniquitas luxuria . formido.

87 Super Abacuk qui interpretatur amplexans
vel luctans libros ii ad Cromacium

Primum Cinamati Eporum doctissime sicut nobis credit[ur]
Postea laudabo equitatem eius et maturitatem
citius meo carmine superabo,
finis Iudicij est recte iudicare
Item Secularis Iudex acceptis muneribus condempnat
insontem, et reum liberat, Quod interdum de
Ecclesie principibus dici potest quia propter munera linquunt
legem, et non perducunt Iudicium ad finem,
Item Nullus est demonum quin pateat Quibus ad
predam festum veniunt Ante faciem ipsorum ventus
urens, quicquid aspexit, quicquid velut ipsorum obviam
fuit urere descendebant et perdebantur.
Item Absurdum est adhuc dei deducere maiestatem ut
sciat per momenta singula quot nascantur culices vel
musce quot moriantur, quot pisces in aqua natant
Non simus tam fatui adulatores dei ut dum potenciam
eius ab una destruimus in nosipsos ~~[illegible]~~
iniuriosi simus. eandem [illegible] in [illegible] quam [illegible]
providenciam esse dicentes.
Item Bona est Avaricia Doctoris Ecclesiastici qui
magnam querit multitudinem sectatorum et quanto plures
discipulos habuerit tanto magis ad doctrine studium
i. incitatur
Item h. q. Habet ira dei mensuras
[illegible] et ob quas causas et quibus inferatur
quantum. quanto tempore. ante parentum fores
Item Vide Rachel Mariam tympanum. [illegible] suorum vix patitur.
[illegible] patri omnia que [illegible] et aliquando accipiunt digitum
ut divicias congregent et aliquando [illegible] voluptati et in [illegible] se [illegible]
que [illegible] luxurie [illegible] quod avaricia congregavit
et [illegible] luxurie quasi latronibus in aurem patrum
et ad [illegible] [illegible] quasi [illegible] in aure patrum
Vide de sup. Eccl. i. in
[illegible] ad supplicium [illegible]
Item Multi putant similitudinem vineam et olivam in [illegible]
[illegible] ut [illegible] per pomorum dulcedinem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Christus qui dicit in Ewangelio Ego sum
vitis vera et pater meus [illegible] oliva deus pater omnipotens
[illegible] [illegible] illuminantur et de quo lux exardet et de quo
[illegible] [illegible] O Oliva [illegible] [illegible] videbimus lumen. i.
in filio [illegible] spiritum sanctum.

Sup Zophoniā q̄ interpretat᷑ Archanū dn̄i
de hoc . l . q . l . Sacerdotes .

Verbum dn̄i qd̄ factum est ad Zophoniam filiū
Sedym supiorum intelligentia tempore Chusy
pus 7 cōmunis capitulis
Cum altiora scrutatis fuerint occupati similiter
est in prona destitutus vide s. ad Eugen̄ in l.
Ite Cum deus non vult infra supplicari sed terre
passeros ipse ad ipsum precant ne fiant quod
Ite Sacerdotes in loco sanctuarij c. q̄minatum est
sacrilegium quesierunt ut contra legem fuerunt
ex lege victimas offerebant
Ite Nosse possum linguam hebraicam omnium linguarum
Ite Synagoga que non claudicat est maternum
sed utrumque pede truncata est dum spat incertum
perdit certam salutem :.

Sup Aggeum q̄ interpretat᷑ festinus vel solemnis
de hoc . l . q . l . Ecce plus 7 c. Prophetarum

Tercius inter prophetas eo tempore Persarum sedatur
regis . ut quamvis accedit in eum hoc quasi
a nullo consequeret᷑ .
Non est tempus ut habitetis in domibus laqueatis
. i . ornatis 7 compositis . Nec tantum ad lectum sed
ad delicias 7 habitaculum mou fecit sectarum 7 Cherubim
7 mensa propositionis plurimis rigabit᷑ squalebit solitudo
7 sole torrebit .
Ite Non est tam dissutus deus ut post ultra mala
obliviscat᷑ pauperum bonorum de peni . dis . in Si q̄
. c . y . Ite Sacerdotum officium est de lege interrogatos
respondere Nec supplicatem 7 abortum glandium in Mg̃
sufficere ut quod ipse facit persepe alios erudire
Sup danielem f hic sepe . c . Prophetarum . l . q . l .
7 incipit Prophetarum .

Sup Zachariā q̄ interpretat᷑ Memoria dn̄i
libros iii ad Exsuperium Tholozanum Epm̄
de hac lxxxvi dis . Tantum .

Secundo Anno darii Regis Medorum quod de
domo dei asserunt auferendum
Velim nolim saltem lacerandus pro natis operibus
atque fructibus dictam compellor quod tibi dignum
Item Si qui sunt quibus interpretacionem ante presumpsi
linguarum incredibilem velit amori meo et quod tibi
scriptum sibi scriptum arbitretur Caritas benigna est
Non emulatur non querit que sua sunt
Item Qui zelatur amare se optat zelatur omnium deus
Item Grandis illorum consolacio qui possunt ut strat
hostes suos cito perituros
Item Non quid vel velit scriptum est sed quia verum sit scriptum
considerandum est Vide ad Alexandrum f et contra pellagianos
Item li. ii. Qui tantam partem tam ferventis : li. iii. T
eodem dilectionem in reliquis laborare studere Ne per dampnum
presentem et inperfectum opus augeat lectoris desiderium
Vide ad Marcellam bile in vita pauli. c
Item Quod si male versum est quod hebrayco vllarum
comprobari non potest.
Item In Iudeis prima sit veritas atque historia deinde sequatur
Item Iudeas inducebant in portis. inter dia
Ne agricole ad dispendio cogentur intrare vrbes
et lenguam vrbanis quam rusticos in lutulenta vrbis ut
certa audierunt et consistentium vniversorum ad odores pretas
remearet. Hec interpretatur et lennum de quo est.
Item Ad Ctesiphontem contra heresim omnem quod in mundo patitur
vna dicitur appellari potest non hereticorum sed philosophorum
quam Adlerie sunt et pytagorici sicut dicitur patribus nostri
Vide super ps. lxxxvii.
Item Dictorum filium ad eos aquibus dicta sunt refugium
Item li. iii. Nimius eligimus sit communiter lugerem et
longo usu tetra turrit Ergo in usu auctoris manum
inrata fuit et polluta redolet sordes negligencie et
Nil minus vbi flores luxuriat ut lumba notabilibus
sit vel aspera consonantibus Vide de Virgilio fidetur
Si libros suos quamquam vrsorum fetus lingwa composuit
et lambendo fecit esse meliores et de super Galatas li. iii. pro
primo

Itē Tres possumus similes vt ex interpretacionibus variē
quid in exemplum sit p[atet] diligens lector intelligit
vide ad damascenum & Ypam li. hic in ipso
de lavacione lapidum
Itē breviter suggillata opponis vt veniamus ad talē
Ne si pluribus scripsisterim vere obscurarentur et
sermonis longitudine lectoris animus confunderetur
Itē Non potest magister alius doctus sua peritia
& sapientia sed dei auxilio per [illegible] redditur
Itē Magister qui sine [illegible] sit quasi deus
dei & quasi angelus domini
Itē Cum plus capiunt [illegible] nossi quam [illegible] quod
propter remedium veritatis non tenuerit
Itē Nil crudelius nil quam inferri [illegible] potest
quam vt timore mortis [illegible] nec salutem filiorum
nec uxorum pudiciciam defendere audeant vide
sup amos li. iii c.
Itē de Galee & philosophus vide d. super psalterium c xxxvi

Sup Malachiam qui interpretatur Nuncius meus
ad Minerviu & Alexandrum de hac xlix dis.
c. si. xvi q. i. Rubrum

Occisis per Moysen
philosophus israelis perdere sacerdotes thabernaculi sunt
cum corporali vita liberis
Helyas quidem veniet
& si credetis tamen venit in helya Johannem intelligens
Convenit quod in psalmis drixing qui titulos
non habent sed eorum qui ante eos quorum priores
psalmi nominibus prenotati sunt vide d. ad Cypriam li.
Itē Aliud est quam [illegible] illum vel illum scribimus Aliud
cum quam illum vel illum quem in altero ipsius sumamus in
altero [illegible] apta confessio est
Itē Porro vacant viam per infancia pueritia
et Juventutem que postmodum firmior etas corrupit
alius supplantat hic [illegible] quas in bona parte
Itē Cum violant sacra quas in mala accipit
violat id est cum sit sacra
hic interponit Jacob c. viii xlix dis.
Itē [illegible] offerre deo qui deum hominibus non [illegible]

Item Regula scripturarum est ubi manifestissima prophetia de
futuris texitur per incerta allegorie non determinare
que scripta sunt. h[ic] in textu c. Maledicus 1 q. 1
Item Non erat in illis pene diversitas in quibus pericula sunt
paria h[ic] supra c. in sequenti c. Et purgabit 1 di.
et c. Relatum glossa super libri.

Super Matheum li. iiij de hoc XI q. iij Nemo
sacerdotes et in aliis canonibus de quibus in
et de homici. Cum iuramento et de ver. sig. Ex dictis
et c. Jozeph:

Plures fuisse quam Evangelia scripserunt etc.
precedit in epistola vel Fabrice incipiebat de ypi
relatum. /
Non ignorat eum dicens quod sit sat futurum eius apostolus
Deus Eusebii complaria ergo ypi preparare hac te lege
consurgens ut si tu ei a te scripta subtraxisses illa
quod armariolo sibi posita sub clave concludat et
quod [illegible] Difficile est omnibus legem qui in Evangelio
prenoscerat sed multo difficilius adhibito iudicio que
scripserat sed corripere. Certe nosti et mandati mei
capitula sed corripere
erubescerem te testem vocare quod hec tantum velit te
ut magis me alienam legem quam meam cumulare putaris
h[ic] in textu c. Certum XXVIII q. 4.
Item Beati pacifici cum sit primum in corde suo.
dictum inter fratres discordantes pacem faciunt etc.
eis prodest alios pace pacari cum in suo animo
sunt bella viciorum h[ic] in textu c. Consideret XXII q. 1.
Item Non queras gloriam et in ingloriosus fueris non dolebis
Item Super illud Odium pro odio in
Item [illegible] legis retributio est in Evangelio gratia ibi cum dantur culpa
hec peccatorum auferunt concordia
Item Ibi Si in nomine tuo prophetavimus a propheta etc. i. venturis
demonia eiecimus. interdum eius non est meriti
fuere et [illegible] sed vel invocatio nominis Christi hec
agit ut ad [illegible] invocationem et philistie videtur
et audientium ad conductum.

lapide
Item Sicut in Magnete sentimus hec esse vis dicatur ut
anulos ferreos copulet et ferream sibi copulent / quanto magis
omnium creaturarum deus ad se trahere poterat quos
voluerat hec dixi c ix super Mathei qui statim
a xpo vocatus secutus est illum.
Item Semper spondilia bona si meretis sit media
Item li. 4. Aliud est corona   sunt meliora
victorie possidere aliud pugnare in acie dimicare
hec in tempore c sfunge xxxii q. v.
Item Sicut gerenda parvis rebus cruciand sic distendum
maiore clibuntur Galenus
Item Otiosum plenum est quod sine utilitate dicatur et
audientibus proferetur ut si ab omissis sermonibus de rebus
frivolis loquamur et fabulas narremus aniquarum
stam vero secularia repleant et aliquid proferat
turpitudinis. hec non otiosi verbi sed criminosi tenebitur

vide supra Ecclesie

Item Si velim singulorum verborum vim aperire
proficit operis brevitatem contendimus ut s.
Obscura sit plenum dissenda ne brevitate nimia
involvatur magis sensus quam exponatur.

vide supra 7c. t.

Item Diversus est hominum stomachus alii amaris alii
dulcibus alii austerioribus alii lenibus delectantur
Item Hec modo natale est c. cibis vide ad philippa b.
parvis crinibus invenit / non enim considerant purpura vin
vincos sed fragilis recordantur infancie
Item li. xii. hec punitur c ctiuo xx q m.
3 Stulte quis ampliora quesierit tanto magis
ad inferiora collabitur si cognoverit mensuram suam
Item Magna dignitas autem est ut pauci quis
habeant ab ortu naturalibus in custodia singulum
delegatum. hec intersit quod de servis pertinere ponit
ad Valerium li. v. de vita Aurea ubi sequitur
c. duxit deus xxxii q. i.
Item Suscitatore lazari illuminatore ceci et ceteris
hec videt mirabiliter quod unum hora illo hec concepti
et mutatum vilis ut postea consurgeret? stribus et
phariseis cum se scrutantibus et videntibus de sermone
sua lucra potuit ad unum flagelli objecta et
multitudinem mensas et cathedras talia facere qui insanus
c. non fuisset contus

Ite Beatus turba mobilis est nec in propria voluntate
persistens alias in motum fluctuum dispersus quod vectorum
huc et illuc fertur. Cons. eum cum quem nunc prophetam
dixerunt clamavit postea crucifige.
Ite in fine libri Malmolentam et lmor imitetur ipsius doctrina
Ite Crimen quod novit intruguat non puto dissuadi sed
studio tuo sistendum cum novit iste qui misericors est
in plenitudine phariseorum non quasi discipulus sed quasi
Ite libro iiij ubi usque ad sanguinem :: temptatur accedit Li. x.
Zacharie. Audita deitas fuisse patris fuisse Johannes
quem dixit cottidie quia dominum predicavit adventum
Hec enim de scripturis non habet studiis eius finaliter
contempnitur qua probetur. Ardet cont. Claudius c.
Ite Multi multi sapientes et acuti Ingenij per
negligentiam bonum nature corrumpunt et illis tam diversi
Industria et labor quod minus huic compensabit
hoc intpo. c. Rotpede de cons. dis. n.
Ite Refert Iosephus denarii tantum cum pontificatum
ab herode petro redemisse. Non mirum ergo si
Augustus pontifex mutarant inique.
Ite ubi loquela mea et vernacula loquendi soli
mutari non potest unde Eufrates in eodem libro
dicit Sententia non potest mea ad Evandrum sa c.
hic sunt c. Nichil de pen. dis. iii.
Ite Premisso quod Aquile et vultures senciunt cum
transmarina cadavera. Subdit Mortuum corpus
significans quod cadaver. ab eo quod morte cadit
dicitur Ethymologia caro dicta vermibus.

Super Martinum.

Omnis scriba doctus in regno celorum
legite ergo et imitare assidue.
Ego plus pauperes video. duo minuta in Ga
zophilacium mittentes distentibus meis pauperibus
[illegible] alimenta has de mensa
ars de paupere apparentibus
[illegible] multo [illegible]
Ite [illegible] [illegible] moriendo/ceo.
[illegible] aquila est [illegible]
[illegible] de quibus [illegible] precepta [illegible]
:: testimonia et exempla

In preceptis iusticia / In mandatis caritas / In testimoniis fides / In exemplis perfectorum consistit / Et post exempla habentur in plago

Item Ewangelium grece latine bona annunciacio vel predicacio quod proprie ad Regnum dei et remissionem pertinet peccatorum et ibi prevaluit opposicio / vnde psalmo lxvii Dominus dabit verbum ewangelizantibus virtute multa

Item Temptatur vt pacientia nobis probacionem / probacio spem / spes vero caritatem generet.

Item Amaritudine radicis dulcedo pomi compensatur precium maris spes lucri delectat dolorem medicine spes salutis mitigat / qui desiderat nucleum frangit nucem vide epistola ad paulinum folio d

Preconia christi narrare possunt que ad paulinam indulgencie meruerunt pervenire

Item Nobis necesse est vt sic ewangelium nostris moribus applicemus vt tamen non a fide historie recedamus

arde / [illegible] / fac / dei

Item hys quorum vita fundatur eterna

Et quod corde credis ore confiteatis et quod confiteris opere impleas et quod impleveris dare non cesses

Item In archa ~~Mox~~ Noe. que intus erant foris nitebant et que foris erant intro rumpebant Sic In ecclesia Iudas recessit. latro accessit.

Item Non sanat oculus qui colirium adhibet Nimio passionis corporis. Orone. postes sanadi

Item In fine terra multis plena / id est fuit mentibus munitis vbi fidelium credulitas plus actibus quam leccionibus crederetur vide supra in paina folio 2

Super Ephesios li. iij de chor xxix dis. Necesse. Et est Gaudentius in epistola ij ad pammachium et marcellam. videt ad sex que hic opponebant contra hec scripta per eum !.

Sapienciam vidit quod trucat inter pressuras et firma gracia dei est cum omnibus id est turbacionis mundi qui diligunt eum

Paulus eloquentissimus quod a te desideraciones legere Non digne grecam in latinum transferre legere grecos scilicet ... linguae habeo sicut Et si in latinum est nobis de contento verdirem mine Vulgare proverbium est Equi dentes

non dentibus inspirare Raymundus in sum. tho quia
nostra non sarbibus — magna eminentia non put
Item Nisi parva fuerint consequatur ad summa non
primum non dicatur nisi prius scandamus nisi per eam
Item libro primo de sum. et c. gradium vide ad despicatum b.
immaculatum hec inter est c. hic scilicet palle. c. Nescio
quod ortus inmaculatus qui intelligi per immaculatus qui
non statim est scilicet — sequuntur tibi
Item Immaculatus quem peccatum non fecit Deus plenius est
Item Virtutis vocabula eorum hominum qui non sequuntur
diligunt et ullius tamen confessi scelere est ut non
sapiens et Iusticiam amare se dicunt / hic credit c.
Item Inter notionem et c. duplicat de c. dis. ij.
agnicionem istud interest / quia notio eorum est
que ante non sunt et prius scire cepimus cognicio
eorum est que prius scientes scire desinimus et
Item Inter possessionem et c. postea recordatum
creacionem hoc differt quia possidetur qui est
et subsistit / creatur qui non est erat antequam
fuit / aut certe de eo quod erit transfert in aliud
Item hic ij. pressure apud mundanos penes sunt
apud fideles gloria et victoria / quia vicisse adversarios est in augustis non cessisse /
Item Mansuetudo ulli passione turbatur et spiritus
Ira et furore non rumpitur / quod qui habuerint
beatitudinem consequetur dominum pater promissionum ut
terram possideat i. imparat et ducat corpori suo
Item Nulli rugatam fronte dimisso supercilio verbis
quam tinniatis auctoritate sibi doctorum vendicant
Non quod ipsi dignum aliquid arrogarunt noverit
sed quia simplices fratres eorum videt sua comparatione
nescire. hic intepo. c. Nemo xxxvij dis.
Item Non vobis molestum sit si dum in obscurioribus
immoramur / per digressum in interiorum epistolas pauli
habent magnam verbis et sensibus involuta hic
ut ponitur c. Nunciavi xxvi q. v.
Item hic iij. Anima iustus est nisi sunt credentibus tamen
peccatis sit a sapiente iusto / quantum est stellarum fulgentis
c. a luce firmamenti

vide supra mathewm

Item Stultiloquium estimo non illorum tantum qui aliquando theatra mirarentur ut risum moverent et futilitate simulata magis illuderent illis quibus placere desiderant, sed eciam illorum qui sapientiores se esse putant et de verbis

vide s. g. Sabinum dyaconum

philosophicis disputantes dicunt sicut arenas litorum guttas aquarum et celorum spacium hec est puttum

Item dicitur ullo se inspexit / loquendo conpraehendisse dicitur quam si petere supplicaret et erectus ad viros deus non flecterit in fletum Nec indignum postulet pro delicto / hec inter positur c. xxxii q. ii. Sicut nec omnibus dei Salvator xxxii q. x librorum

Item Solent sapientes conceptum xxxvii dis. Legant prudentes ea vel magis obpugnare verbum loca que parcit multa sunt ut cum pro illa irruperint facile multa caperunt.

Item . Dyabolus non gaudet est quod interpretatur temptator tamen hebrei vero firmius promittunt deorsum fluens dicitur pt.

Super Galathas li. in. dechor q. i Marthiorum et c. sequenti et alibi ut s.

Paulus adiuvet deus se quod Epistolam pauli ostendit non posse ydiotam et rudem vim esse quod dicitur nisi intellexit quod docetur in prologo

P. Certe cum Rome essem mihi Marcella tam festinum me vidit ut non de scripturis aliquid interrogavit. Neque more pythagorico quicquid responderam rectum putabat Nec sine ratione apud eam valebat auctoritas sed examinabat omnia et sagaci mente perpendebat ut me sentirem non tam discipulum habere quam iudicem et s. Nemo potest homines eloquentes de eo disputare quod nescit. hec inter ponitur extra c. Martyrem.

Item Tunc scriptura utilis est audientibus / cum absque christo non dicitur / cum absque patre non profertur / cum sine spiritu non eam insinuat ille qui predicat hec sequuntur c. utilem xxx q. i.

Ite Leo 4. Illum dicimus male-dictum qui formis
dignum patabulo peccat. Non enim qui unquam te
Judicem et Juniorum potentia vel clamor. Ubi
a Statuto Juvidia ac Fugiis et ira fuit aliquibus
h. super c. Judeos xxxiii q. v.
Item Cum deus in Ewangelio preparat illum patrem potandi
nisi deum Nepro quia lectiua in monstris vel parvis
hoc nos alios vel potius nos acquiescamus
Item Ex adulatione moria maioribus et perfecta juvenibus
Item ledit disciplinas magistri si per : proximi
negligentiam sua perceptori cuius laboris
qui dispendat
Item Ibi Ego Juvenis vobis et Seilicet nobis apud Romanos
docte sua. Obsequium amicos veritas odium parit
erravit hi reticentes Obsequium cui nobis quo patri
amicos fecit veritate decepta Nec tamen obsequium
est quam adulatio et potius clandestina Juvenum
dia per deberet
Item Emulantur licet quod ad vilitatem in aliquibus
esse, gratis, dona, virtutes, ipsi tales esse desiderant
et filium, vitam, atque Industriam eorum per quam illa
meruerunt imitantur Imitari ut possint ea que bona
emulatione per digna consequi. Vide .9. Sermones f.
Item Cum doctor in ecclesia sermone ornatus et pulcra
audientes quasi stimulis quibusdam gratat ad
virtutes vilium enim plebem tam Elemosinas
Jeiunia, castitatem, susceptionem pauperum, sepulturas
et cum scilicet festiuitates servare. dicitur: ymmo autem
ille recessit paulatim utilitatem sequi omnium
Item Plato quamquam ut magis : quod periculum vigebat
et disciplinas sibi consenserunt ut si tantum suscipere
passet disciplinas quod doctor ingerere Nec in
omnes Judicasse summus Nescimus quibus sit ppaleius
que pars efficere quod legibus capitulum et loquendi
facilitate interpretatum audientes quod non intelligeret
vide super Micheam f.
Item Scriptura divina eodem fuit perfecta sed multo
plus prodest si de litteris vertatur in verbum ut
cum per glosas docuerat prius instruat audientes et cetera.

Exemplum non potest per obiurgationem opprimi Nec valet una
sanitatis resonare clamores et dolores patientis apud
complorantes hic sequitur c. [illegible] sequitur carnis xxiiii q. iiii.

Item li. iii. in pro[logo] Omnium theorice artis fructu mediante
est quod invidia prodit in publicum Nec enim creditum
plebs quam famosis [illegible] queruntur. Vide hic sequitur &
particulariter [illegible] vide de ad [illegible] c.

Item Officium meum est obstinationem deserere manifeste psalmum
[illegible] in dubiis minorum vide a plerisque quantocius
capitis complanatum notatur. Vide ad primam et Mar. iiii.
hic sequitur c. [illegible] xxiiii q. iii et i q. i vide [illegible]

Item Opera mala nimis [illegible] patent et fugienda
nimis sed etiam que ea faciunt [illegible] occultare quod
faciunt. hic sequitur c. [illegible] xxxii q. iiii

Item Inter invidiam et iram hoc interest quod iracundus
[illegible] Iratus [illegible] vide sup [illegible] c.

Item [illegible] vide [illegible] per [illegible]
Iustus invidia melior est quam plura [illegible]
[illegible] reddit et cum [illegible] vide
ad [illegible] c. [illegible] c. iii. et [illegible] Inter invidiam
[illegible] et [illegible] hoc interest quod [illegible] feli-
citatem invidet [illegible] est quod ab alio patitur

Item Domine [illegible] [illegible]
[illegible] Meus [illegible] et libidine [illegible]
et [illegible] venter [illegible] ebrii.
[illegible] a [illegible] Nec dormire [illegible]
Nec vigilare [illegible] potuit [illegible]
[illegible] mortuum [illegible] fuisse [illegible]

Item [illegible] et [illegible] hoc interest quod [illegible]
in [illegible] est [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] est sed non [illegible] ad [illegible]

Item [illegible] sicut [illegible]
in [illegible] sacerdotum [illegible] de in
[illegible] sed et hoc [illegible] quibus [illegible]
[illegible] suos [illegible] de [illegible] laudibus [illegible]
Subdit [illegible] de hiis qui libros [illegible]
de [illegible] et [illegible] libros [illegible]
[illegible] vide ad [illegible] xl. hic sequitur [illegible]
lxxxvi dist. [illegible] et xiii q. ii. c. i. [illegible]

Ite Jera · libido · et luxuria qe desider aut vlcionem
si ine rexferenem · si ppt dea tacca · sicut mich oarsio
Ite Titus filius Vespesiani qui triumphos
in victorie duna sanguine subversis Jerusalem Roma
videre ingressus est tante d(icitu)r esse bonitatis ut cum
quodam sero recordaretur in cena quod nil boni illa
die fecisset dixit Amici hodie diem perdidi
vide ē ad vguind emomanim sl'ud - c -
Ite Beatus Johannes ewangelista ad Ephesi senex
Jam inter discipulorum manus ad ecclesiam deferretur
nec aliud per singulas solebat pre senectute collectus nisi
filioli diligite alterutrum / discipuli aut(em) potentes
quare semper id diceret / respondit quia preceptum domini est
et si solum fiat sufficit
Ite Quinum litteras apicas dominus sed ipsum se
petrus vidit quem apperat et s. Quibus primum sit
apicas quibus pauli ecce conscribat magnum sit
litte quam in litteras magnum est per vos
Ite Ad norma omnia dignus et litteras verum pura
ve sunt ad exappellam fuerit argument et s.
Scut se ipsone non dignum quam magis pater
est contemplacio quam docere ./

Super Thymum de hoc xxv dies
primum etiam et multis canonibus ut in lib. pz

Erat rud ps dign sicut q primus sol ... fecerit
similem ... ven dentur volueret
Opter studium gcius et similiter significare pd et filium
h intpomt et Sa quibus gmaton xxxvii dies
Ite dicit quod corrigitur est impsm h intpomt viii
q. i Et nos et ē Moyses lxxx dies Olim
et xxv dies primum viii q. i. Jsend /
Ite sicuti vel fidius scripture ... q in
debent esse insipiens et erudiens / contra ...
... libris rugata fronte et affirmantes
... facie inter pellorum rubarum ... variatum
... et ornatus non tamen ad bonum
retrahit quam ad malum stimula pariter ...

Ite nō qui aliquā vasit mundus est sed iste q̄
crebro hac passione superat vide sup̄ Seneca
li. ij f.

Item longum esset enarrare quomodo ebrietatis suggi
-e plenae videos alios porcos in luto voluentes
et fatue gemine cytheram cantare aliud stratos vestibus
in vomitu alienum prouocare et alios clamare
et alios dormitare.

Ite Seneca quisquis qui dolet. Ego loquor
contra meam. Sicut mihi abstinentia et non cessisse
intemperantiam et profuisse temperantiam.

Ite Sunt multi doctores qui non oportet
turpis lucri gratia qui totas domos
subuertunt et putant questum esse pietatem
vide ad Thimotheum quarto. li. hic interponitur
c. vertor viii q. i.

Ite Interrogatus Sed et legenti rustica hoc interest
quia lanterna apparet plus in paucis. Sensus non
in loco. Questum gerendi quot scabellos habet

Ite Nemo tam sciens tam prudens tam venerandus qui non aliquid boni faciat. hic interponitur
c. Estimant xi q. iij.

Ite dictum est sanctis est tam doctoris dictum
post et late testimoniant vide ad decre
c. et quorundam. hic interponitur xxx q. v.
Item capit xi q. iij si dedi in principio xiij q. vj
Furtum xxiij q. v si apud viij q. i. Cunctos
xxiij q. iij. Si igitur

Ite Plerique audit ut hanc pugnas legis non
ab defecerit veritatis sed ob captandam gloriam
apud auditores docti volunt estimari
hic sequitur xxiij q. iij. but hosts et xvj q. i.
Cp. Ius

Super philemonem de hoc xi q iii

Si quis dixerit

Qui voluit nisi epistolas
pauli recipere eam que ad philemonem scribitur
Sed totum est quoniam andreas et lucas dixerunt
et in hac epistola marco non est auctoris manum multe
que per eam alia bonitas descendunt
Item de xii prophetis recepit in bonitate sanctorum
in magnitudinem sensum in illis debeas admirari
Item felix qui non in sapientia nec in diviciis nec potentia
gloriatur et eloquentia sed in xpi passionibus gloriatur
Item non est in deum perfecta dilectio et fides qui
in ministros eius odio et infideles tenet
hoc interpretatur etc. Pallii. Si quis dixerit et cetera
Item nullum bonum deo per nisi quod plenum est
Item vigintas ppe inimicum prius tenet quam
preceptum dominus habet et plura impera sed tendit
Item aliud est precatum ad deum honorem aliud
publicam ad iniquitatem lectum epistolam fieri
Item cum xpi de peccatoribus pro suis pro se
torto hominem facto sic ita locutus de medico
corporis in medicum gloriosus est amicus
Item in fine carnis in spiritu qui fuit totum
facit homines spiritualem et et caro spiritu sumat
et cum non vincat a carne.

Incipit ultima pars huius operis.

Habemus ad intytulata a beato Jeronimo in volumine decretorum per Gracianum ducta et octo causis post quas consequenter addentur et sunt duodecim et aliqua desunt ut infra patebit. Et horum omnium nomina ut ipsorum principia habeantur notitia hic describam sub titulis quorum in libris defectus corrigam et supplebo. Et unum saltem ad quodlibet capitulum notabile colligabo. Et inde quod de capitulo et littera quod dictum post finem capitulorum.

Distinctio xii ad Lucinium.

Illud breviter. No. Non debent aliorum consuetudines aliorum more subverti.

xxv dist. Super Epistolam ad Titum adde post ... libro

Primum itaque No. Cum libertate prelatus peccantem corripiat cum predicet se eadem commisisse que corripit.

xxvi dist. ad Oceanum.

Unius uxoris. ubi baptismus novum hominem esse dicit.

xxvii dist.

Voventibus virginitatem non solum nubere sed nubere velle dampnabile est.

Cau. Nominam adde libro primo

Si inpetrat. No. Si dedicata virgo nupserit dispensationem habet quia primam fidem fecit irritam.

Cau. eandem adde eodem libro

Virgines que post consecrationem nupserint non sunt adultere sed quam incestae.

xxix dis. sup epla' ad Ephesio add' in plogo

Neme No paulus p singlas eplas vulneribus medet' Marus Non adusitur usquia medici
uno collirio om's oculos vult curare.

xxxi dis. Cont' Jouinia'n add' li p'o

Si laycus No Si sacerdos est orandum est ergo
sp matrimonio vacandum

xxxij dis. Adde p'm hec ad Nepocia'n Medie
halet ad [illegible] de vita clericorum Item
p'stma ad pammachi'm in apologetico.

Hospiciolum No Si licet est mulierem non tangere
Malum est ergo tangere

xxxiiij dis. Ad fabiola' de veste sacerdotali

Vidua est cuius maritus mortuus est Electa
qz a marito erat Meretrix que multorum
libidini patet.

xxxv dis. Add' Cont' Jouinia'n li p'o

Ab exordio No unus ad animalibus post
diluvium dedicatus est .i. in usum

Exempl' add' c Cont' Jouinia'n li ij capitulum
tij ut di sapiencie vba sc salomonis pr' l xx i p'o

Luxuriosa res est vinum Contumeliosa Ebrietas
Quis quis his miscet' ad hys non erit sapiens

Sup Michea add' li i c ij

Cale' papes No Cum sapio et [illegible] est
[illegible] in pauperes et esuries
[illegible] corpibus et [illegible] dormias [illegible]
[illegible] [illegible] qz [illegible] [illegible]

Violentu Spauper [illegible] [illegible] fugerit ut [illegible]
vent' mero [illegible] [illegible] [illegible]
in libidine ubi Ebrietas ibi libido [illegible] et furor

xxxvi dis. Supplementum Add' viii c 7 est in
vi omne virgineus pecu translatum in fine

Si quis vult — Nota Maiores vicit 7 docet orat phos cum vincat sed vbi autem manu
vincat phos eius 7 fugiet

xxxvii dis. Ad Damasum de filio prodigo vetus g

Sacerdotes dei — Clamauit Ewys et phetis videmus
sumendo legere amatoria bucolicorum versuum verba cantare
virgilium 7 q in pueris est causa necessitatis crimen in se
facere voluntatis

Item Add' sup Epla ad Ephesios li ii c iii

Nonne nobis — Nota ephas 7 nephas dicimus quia
hedonistes capitur alienas opes congregat
7 in mundo vero sit ecclesia ignorat.

Sup Ysay Add' li ix in prin 7 c xx viii

Vino inebriati — Nota quod Tripalogiam ponendo prophans
Chorum Camere qui alit verba
spiritu carpendo quam sensus suos ponat

Sup Epla ad Ephesios Add' li iii 7 c vi

Legitur eciam — Nota hec sacerdos suos sunt sed quia
filios eo erudiunt in omni disciplina
7 correccione supremo cecidit 7 mortuus est

Sup Epla ad Titum Add' post prin

Si quis gram — Nota Omnis prophetis est nostre legis
prophetis propheciis intelligenda in Eccle credet prophecias non
. ignorare

Item Add' sup Daniele 7 est post i
sub c i ha i procedit sed in fine prologi

Nisi de mensa — Nota Aduersus mathematicos
imperitos mathesios vsum patebat

xxxviii dis. Sup Ysaya Add' in prin

Si iuxta — applicans pauli xpus est dei virtus 7 dei
sapiencia 7 ignorantes sciptura ignorare xpi est

Ad pammachium Add' de libris contra Iouinianum de fi

Ecclesiastici — Interpretatur enim sibi habet eloquencie rennuisse
dissimulare eius delictis 7 fugere vt vos
ac vos phorum pulsis pannis et disciplina
ad curam sollicitudinis qui

326

Xliv dis. Bede ad Eliodor

Non est facile stare in loco petri et pauli et tenere cathedram regnancium cum xpo regnantium hinc dicitur non sunt sanctorum filii qui tenent loca sanctorum sed qui exercent opera eorum

Xlv dis. Sup lemma add lamentacionum in c

Fraudare inquietudo non talis loquela nec illumi... ... non paruit ... non aut ... sed magis accedit ... in desperacionis precipitium ...

Idem

Sed iterum ... ... ista bonitas ... ... pariat et ... in desperacionem adducere

Xlix dis. Sup Malachiam add c primo

Sacerdotes Indignum est dare deo quod ... honore

L dis. Add Sup Malachiam in c ... pste

Et purgabit filios levi ... est et ... ... a domo dei incipiat ... ... dicitur ... a sanctuario meo incipite Idem Add qui Iohannis li. 4. pr ... hec ... ... dicitur ... ...

Ihesus filius ... ... dyabolo ...

Idem

Ciriaci ... ... in ... ... difficile est

lvi dis. Cont Ruffinum

Nasci de adulterio non est illius culpa qui nascitur sed illius qui genuit ... non in semine sed in ... ... voluntate nascentis

Idem

Dux noster Ihesus valent ... ... de ... sed de adulterinis ... ... nasci ... ... filii ... ...

lxxvi dis. Sup Zachariam Add li. 4. c viii

Ieiunia quarti ... non ... ad hebreos ... ...

Et ad lucinum

Ieiunium ... ...

lxxxvi dis. Sup psalo lxxx correg. ut incipit
quam habitant ibi de laqueo venantium

Cap. Venator aut qui petere aut tendere ponit non
invenitur nisi aliquid venatoris preparatoris incautus

Idem Aug. Sup Galat. li. iii c. vi

Nam Christianum non habet Nec indutus est vestem
misericordie et lacrimarum quoniam spiritualis est non complet legem X

xxxviii dis. Aug. ad Nepocianum

Negociatorem clericum ex inope divitem et ex ignobili gloriosum
quasi quandam pestem fuge

xlii dis. Sup Epla ad Ephes. Aug. li iii c. v.

Caritates Non deus non vacat sed eius custodia est

xliii dis. Ad Fustum Narbonensem Epm Aug. de vii gradibus

Dyaconum sit Moderatum ac parcum de solo nostro
reditum requirit ac nos capit sua larga bonitas
scilicet non patrum sed dum tollit saniem spiritus pectus
Lapsus ad mortem illabitur per dura appendi preciosum non
mereretur deus

Ad Evandrum

Legimus Non Diversis sanctorum ... unde testamentum et
et taurinos quantum ex ... maior est in ...
et quod [illegible] est ... epla

xlv dis. Sup Epla ad Titum Aug. parte c

Olim quidem Non possumus ... quos
... non ... in tota ... est
baptizabat ... de pluribus sua ... ut ... tollent
... unum

Ad Fustum Narbonensem Epm Aug. de vii gradibus

Certe ego dico Nec olim non vult ... facere quod
iubentur ... dum quod Magnus est
Xpc ... corpore ac sanguine cum ... quare ego
... non laudare ... non ... Idem ad

Esto ... Grata est ... orationis domini Nepocianum
... ut ... ut ... non
... ut ...

~~328~~

191 Causa q. i. Sup(er) Michea add' li. i ca. ii c. iii

Judices Nota Spiritus sanctus nec vendi nec emi potest [illegible]

Idem in Exod.

Nunquam Nota [illegible] pecuniam acciperebant prophete [illegible]
est [illegible]

In Michea add' libro i ca. ii c. iii

Heretici Nota In [illegible] scandalum [illegible] agere [illegible]
[illegible] qui scandalizantur Sup Agg.

Det pluris Nota [illegible]
[illegible] pollutum est in [illegible]
pollutum omnia. Sup Amos add' li. ii c. i

Vendet dum sanctificationem heretico [illegible]
[illegible]
[illegible] Sup Ozee add' li. ii c. vi

Illi [illegible]
[illegible]
[illegible] Sup Epistola ad Galat.

Marthion Nota [illegible] add' c. i et li. i
in verbis scripture est [illegible]
medulla Nota in [illegible] sed in radice [illegible]
Idem add' eiusdem li. iii c. v.

Vide [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] Ad [illegible]

Sicut xpus Nota [illegible]
est [illegible] ad [illegible] Sup Malachiam add'

Maledictio [illegible] est [illegible]
[illegible] Sup Aggeum add'

Prophete Nota [illegible] est [illegible] in altari offer[illegible]
[illegible]
[illegible] Super Sophoniam c. iii

Sacerdotes Nota [illegible]
[illegible]

1 q ij ad damasum

Clericos Nota cum de bonis publicis sustentari possit quod ut parum est accipiat sine regis in presenti corporis.

2 q vij ad Eliud 2 q 1

Non omnes Nota In substancia sal ad nichilo proderit nisi ut proiciatur foras et a porcis concultetur

Paulus. per hoc ipsud dicit Sup Epistolam ad Galatas

quod non audet nisi se non imparem sentit.

Sancta. quippe rusticitas In prologo Bibliae in calce

tantum sibi prodest et quantum ex vite merito ecclesiam Christi

aedificat tantum nocet si destruentibus non resistat. 1 q 1 A q 1.

In apibus. hic casus videtur in fine capitulorum

Moyses Exemplum vij q 1 Idem super epistolam ad Titum c. 1

illa terrena eligere ut sacerdotium percipiatur in plus non sanguini C q 1

et carni esse sed vite. Idem super Epistolam ad Titum c. 1

Audivimus spiritum Nota Manifestum est enim qui dupliciter

legem compleat calistus quod non merito volunt aliorum

de sanctis sed qui vocat Christum sacerdos Super leviticum. libro

viij c. et est in vij omelia origenis per eius translationem

Licet ergo Nota quantum prestantior est omni plebe qui

clamor qui sanctior qui in omni virtute eminentior ille

ad sacerdotium eligatur. Super librum Numerorum omelia xxij c.

et est in xxij omelia origenis per eius translationem ad finem

Si ergo Nota Si nunquam agrorum et pecorum relinquitur

hereditas gubernandis plebibus deligit. quem deus elegit

Audacter fortasse aliquid dicimus Idem

nec super principes plebis et iudices

sit quod scriptum est arbitrium sed prout intra nostram deposuit

animam per dei datum Idem Super Epistolam ad Titum 1 c.

Illud infirmum Nota Dicemus quod pastor pastorem intermittere

putauit et ab hoc non ad honorem qui

laudes quibus dignus non accipiat

omnes. et aliorum

Idem ad Super Epistolam ad Titum c. 4 in fine

Rudes erit edificare dupliciter si intelligat se

. Nichil evidentius collegii dei destruit

nigro esse magis et

vel laici longius esse quam clerici.

Idem add. sup Epla ad Titu c. 1

Herror. Nota plurimi in [illegible] inveniant [illegible] Sithe[illegible]
et ab [illegible] [illegible] et [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]

X q. 1. Ad dumasiu [illegible]

Nulla sacerdotes p[ro] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Elemosinas oblatas [illegible] recipiant

Capitulu[m] Abbat ut [illegible] vide post finem in [illegible]

XI q. iii Sup libro Iudicu[m]

Audi deu[m] No[ta]. [illegible] qui vult in abscondito [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab illa et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Ibidem

Nolite No[ta]. [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] No[ta] in aliqu[illegible] [illegible]
parcium vel alios [illegible] [illegible] [illegible]. Sup xij
Adde sup [illegible]

Nummos [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] L. v. c. v.
[illegible] in ea [illegible] [illegible] deum
dei esse cognovit non solu[m] [illegible] sed et [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in Iudeis et [illegible] [illegible]
[illegible] pauperes deberet [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] illo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Idem

Nuoz [illegible] No[ta] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sup [illegible] Ad

Nos [illegible] [illegible] [illegible] L. iii. [illegible] c. [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Sup Epla ad

Si quis [illegible] [illegible] [illegible] et Philemone[m] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Idem add. ibid.

Si quis haec No[ta] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Idem add. sup Epla
ad Titu c. q. [illegible]

Estimat No[ta] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

rusticitas et rusticalitatem animi fecit dominus quamvis verius virtuti
et potius totum virgini et rationi quam seculi quod agendum
dixerim ostenditur. Hieronymus ad Ephesios
Sup. epistola ad Ephes. Et est cum intytulatur ab
Augustino compilatore li. v. c. iii.
est cum papa Paulo ad Titum. Ho est medium, ha
c. in n. principio. Non verbum est quod super imputetur
Sed dominus videbit videamus ergo quam voluntatem
malam reddere oportet deo magis obedire quam hominibus.

XII q. I. Ad Nepotianum

Clericus qui. Nec Christi vestes et vestitus hiis gloriari
et mundum sibi induere pro nomine. Ad quendam levitam

Duo sunt genera. Nichil miserius est quam Christo vivere
dum contempnitur.
q. II. Ad Nepotianum

Gloria episcopi est pauperum opibus providere. Ignominia sacerdotis
est studere propriis divitiis. Natus in paupere domo
et tugurio rusticano qui vix milio et cibario
pane rugientem ventrem saturare poteram nunc similam
et mella fastidio. Ad Eustochium

Multi edificant parietes et columpnas ecclesie subtrahunt.
Marmora nitent, auro splendent laquearia. Ad eundem ipsum
Aurum tuum quamquam sacratum est. Certum firmatum
sacrilegium est. Eusebius Hieronymus ad Paulinum de
institutione clerici et monachi

Sanctus. Non Hierosolymis fuisse sed Hierosolymis bene vixisse
non Iherosolymis fuisse sed Iherosolymis bene vixisse
laudabile est.

XII q. II.

Ebrius dicitur. Non Chalcius (?) ad sepulturam ad magister dei
ait mecum corpus meum sepeliens et honorem habere
multi tam omnibus diebus vite mee et in ipsa compleant
ipsius sancti sepulchra esse ait Jeronimus in illo vivo sepulture. Item
Plures quippe. Non nunquam contigit unum sepelire
cum viri ceteri sunt. Super li. generis Ad li.
Postquam. Nec nescit Hebraea quam paulo ulterius
pede computata medii in secundo xxxiii.
Quia vivus qui potest memoriam sancti Martini.

Idem Add. sup Galat li iii c vi

Irrupti. Non enim aut [illegible] xpo verum sunt [illegible] non [illegible] non [illegible] posse [illegible] sed [illegible] partem omnes sunt

XIII q. I

Quod propter [illegible] quod [illegible] in [illegible] putant quidem [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible] quam [illegible]

I. V. Sup leviticum

Idem V. c. in fi. Sed [illegible] in [illegible] Origenis de quo [illegible] in [illegible] [illegible] partes

Multi sunt Non [illegible] [illegible] [illegible] non reddat

Neque enim Non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Idem contra Augustini de ci[vitate] singuli [illegible]

Furtum Non solum in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Non solum quod furto ablatum est sed [illegible] [illegible] [illegible]

q. VI Ibidem

XV q. I Idem

Si quis non iratus sed propter disciplinam alium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est quam [illegible] [illegible]

16 q 1 XVI q. I Ad Rpanum [illegible] in [illegible]

Vigilantium in fi.

Monachus Non doctoris sed plangentis habet officium qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad paulinum de institutione [illegible] vel monachi

Si cupis Non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] monachum

Ad Eliodorum

Alia causa est monachi alia clericorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad Rusticum

Eadem habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad eundem

Si dicatur No No per melius augustinus super Non p. 9
tuo eo qui describens merita placuit ut Gallicus scriptor
[illegible] nec ipse te duceres ut se doctrine ingeniis
nec quod augustinus ingressus est Sup Malachiam ad de plus c.
Ratium Nota. Si quis doctrinis et eruditus legere
debet credere non debet sine expugnante [illegible]
[illegible] post [illegible] quod agit per eo,
[illegible] quod possit [illegible] ut nostris
[illegible] largit [illegible] degenerant sed quia
[illegible] dicitur est [illegible] male dicit Idem add. in
[illegible] in premiam [illegible] epta ad Thiedis
Apostolus rex et evangelizaverunt xpo in
[illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible]
Ad Damasum c. XI
[illegible] hic [illegible] est et [illegible]
Idem [illegible] superpositum [illegible]
[illegible]

XVII. q. I.

Voventibus ut c. dis. XXVII.
XXII q. I. Jeronimus super Jeremiam. 22 q 1
hic est verus superpositus in libris antiquis et vere hic est verus
[illegible] alibi
[illegible] super Jeremiam c. in hac [illegible]
libri hic Idem sic [illegible] super Jeremiam [illegible] huic in
[illegible] quod [illegible] animadvertendum
[illegible] augustinus et
Et mirabar Nota [illegible] mirabatur [illegible]
[illegible]
Sup Mathei li. I. add. c. V.
Considera Nota [illegible] Nota quod hic
[illegible]
[illegible] Idem
Haberent [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] Sup Jeremiam li. II. [illegible] debet dicere [illegible] q. 1
q. II. Sup [illegible] quod [illegible]
[illegible]
Animadvertendum est [illegible] habet [illegible]
[illegible]
[illegible] Idem add. sup Gala li. I. c. II.
[illegible] aliquam
Velim prudenter Nota [illegible] aliquam
[illegible] aliorum est [illegible]

q. iiij · q. iiij. liber de Natura rerum

Pelbus quod modo terrena constricta dissolvendi sunt ...

q. v. q. v. Add. super epistulam ad Ephesios li. ij infra c. iiij

Anotinus Non compescunt quod loquuntur quia per verba ... redditur ... inter Judeos

2393 · XXIII q. iij. Super Sophoniam

q. i. Si quis fortitudinem latronum vel piratarum ... vel servus redderet ... institutio ... qui ... a malo ...

q. iiij · q. iiij. Add. super ... ad Galatas li. ij c. ij

Non ... Non ... pater bonum ... et ... in ... domus ... solidum ... ut ... legem et ...

q. v. Super Naum Add. c. i. q. v.

Unde ergo Non Nephas est deo ... de pena ...

Super Jonam. Add. c. f.

Non est nostra ... sed ... ab ... liber... ...

Super ... Add. li. iiij. super c. xxxij ...

Regum est proprium facere judicium atque iustitiam et liberare de manu calumpniancium ... oppressos et pupillos

Idem Add. super epistulam ad Tit. c. ij

Si apud ... in ... fuerint ... apud ... Magistra ... et ... dei qui ... super ... et ... sunt ...

Super Johelem Add. c. ij add. f.

... Non ... sit ... qui ... Super ysayam add. li. v.

Non est crudelitas ... c. xiij ... pro ... super Ezechielem li. iij Add. c. ix in ...

Non ... in ... mala ... et ... et ... est ...

Super Epistulam ad Galat. li. ij

Judex Non est ... haec ...

Super ... Add. ... Regum ...

... est ... hat ... ... in ...

q. viij

Legis Romanorum No non est crudelitas pro deo crimina
punire sed pietas .

xxiiij q. 1 Ad damasum adde In apponendo fidei

Hec est fides. No Si hec confessio appellatur cum iudicio
comprobatur quicumque me culpare voluerit se imperitum vel mali-
volum vel non catholicum sed hereticum comprobabit.

Idem Anatholius falsus quia non est Augustini li. xii de [illegible] a
de heresibus cum medius et Marci quo in ipsis ... fuit
sic excipitur et ipsi vero [illegible] nulla argumenti
complacuit decreti. [illegible] qui deum post fuit ... et
ubi videri poterit c. 1.

Non affirmamus sententiis diversis ubi scripserimus quia
votum per arbitrio dederis hec est gratia hec est bene et
[illegible] dubitat hec preliminari quomodo quod est
criminis pendentium. Ad Damasum c. 1

Nunc vero No Iudicat me ad unc urbem pastale
vide xpistus vestimenta superpositi et [illegible] franciscis
meis ad eam solitudinem migrarim que Syriam quaeto
[illegible] ad [illegible] non possum sanctum diem tot
barbarie sine detrimentum [illegible] apperte [illegible]
iudicialibus sparsus sermonem tua [illegible] collegas tuos egyptios confessores sequor et sub [illegible]
pura manichi dilectio. Sup Amos adde li ii cum fi c. v.

Odi et prouari. No Deus non secundum scientiam magnitudinem
sed offerentium intentionem [illegible] dimidiant sicut eadem
qui in [illegible] duo minuta posuerat omnibus
a salvatore prefertur. q. iii. Sup levitico

Adde c. xxiiij et omnia xviij alias xviiij Gregorius

Nunc vero [illegible] omnibus maledictis. Pena [illegible]
consuetudinem ... etiam si non vere maledicunt [illegible]
... [illegible] et [illegible]
[illegible] verba inferunt. Idem adde ibidem
Si quis non recte No [illegible] forte [illegible] est
et [illegible] forte qui [illegible] videtur.
Sup [illegible] ad Thimotheum adde iii c. in principio
Si [illegible] Michael No. Michael dyabolus maledicere
non [illegible] archangelus blasphemia [illegible] non debuit.
de heresibus in fine. Omnibus considerantibus petimus
non [illegible] domo dei [illegible] est
& domo dei et de domo plures [illegible] [illegible]
et [illegible] est Augustinus li. ii. et

Super libro Judicum

Cum ergo Nota quod nunquam recte ponere fuit additum et ipsum in ferum / sepultura venit ad salutem et gratiam scripture. Decimo adducitur super Epistolam ad Galatas.
Restaurant / scilicet patres de viris et . li. iij c. v.
similiter a sanctis patribus repetenda est Nota totum diuini Magistri corpus et peccata ordinat concordantur
Super Epistolam ad Galatas contigit intereunt ad Thebas ad finem istius cap. iij autem appellavit
Inter hominem et Saturnum hac . li. vj c. lxxx.
intercessit arbitrium quod homines pulsando dignum sibi Saturnum post Epistolam dictum ab Ecclesia pretereo
Super Epistolam ad Galatas adde li. iiij c. vi. : Spirat
heresis gratia Nota damnatos aliquos spiritus unitas quas
quam semper simul proximus flagitat a quo scripta est
ubi supra sancti ab Ecclesia non Christo hereticum appellari
licet ab Ecclesia non recipiunt hereticum appellari
per et de carnibus opus est eligendi quod peccatorum
Decimo adde super Ozee . li. ij de prima et post pa
Tulerunt Nota verbis Scripture historiam
narrative pessima suffusione coloris et clamore domini
plura redemptione preter eos qui crediderunt adde.
pauci fuerunt et prophete super vitandum legum
fortiores in omnibus peccatis predictum

26 q2. Xxvj q. ij Super Iona adde c. j.
In antiquis dicitur quod mala super Naum
Nota statim Decimo. super exemplo Ione scribitur
tu et cetera aliquando de actibus Apostolorum hunc restitutio
copulari — Decimo — membris mala in omni
Vendit et Nota per mundi — corpus defendit

29 q2. Xxvij q. ij
Reddit aliud Nota duum — Mortua fuit uxor eius licet illi accipere aliam sed non superductam nec de prophetam vero sed liberam

Rumpit Nota Coniugium spirituale
concurrens et coniunctione corporum perficitur
Super Abdiam
Remisit Ioseph Nota Sponsas uxores appellari plenum
liber i. c. Clemdun dicit

Sup Genesim add libro Hebraicaru qo
paulo ad medium sup c. xix.
Egressus est vagus. Non sepultura sponsos suos
loth vocavit. xxviii q. ii. Sup epla ad
Thimotheu
Oportet eps. In q° sup xxvi dis. vnius
xxxi q. i. De virginibus 3 q 1
vno lo° contra Jovinianu Nec habere aliquis nominibus
libri primi contra Jovinianu sed et Ambros lib. de virg.
lectio et virginitate scripserit ad sorores. Hec ut
hic pr. ad pamachium in apologetico.
Nuc virginibus. Non calumniabor est vni homi
prostituta esse quam multis. Ad pamachium add
apologeticu.
Eperiat quaeso aures obtrectatoris mei et
videant me secundas et tertias nuptias in dno per
misisse non dico secundas sed nec tertias et quartas
et si dici possit octogamos. Vide ad Ageruchiam
xxxii q. i. Add sup aug li. iii c. xix 3 2 q 1
Dixit dns. Non sola fornicatio est que que
vxorem dimisit adulterium. Sup Epla ad Cor
inthios
In coniugio quibus pudicitia contempta perdita sunt
non se sustinent propterea coniugem. Sup Ozee li° p° add in princ°
Non est ascultandus. Ozee propheta se meretrice
qui duxit ad pudiciam convertit sed parum laudandus
quia ex mala bonam fecit. q. ii. add sup epla q 2
Sicut non omne. Non Matrimonium ad Ephes li° iii c. v.
quod ipsum sed propter coniugere vere coniugium appellatur
sed sed adulterium. Sup Math
Cornelia. Non plura sunt in quibus peccant sola nos
lectura. Neque nos indignet neque dicat ad est pedaud super seite
Ad algasiam. Addc q. iii.
Sicut. Non secunda pauli sicut fornicatione in prius.
Nec reputare hominem in dono esse
Scorta suos imaginibus mulieru ei incipiunt q. x
q. iii. add c Jovinianu li. i. in fi. et
confirmatur ad exempla quod ponit secundu
de mulieribus quarum alter parum non sumebat nisi alius
labiis pertus tacitum.

Virgo quando honestior aut amoris sed [illegible] de
deformis Nichil aut interest ex qua honestior
causa quis insaniat et [illegible] [illegible] veri scelere
[illegible] [illegible] venit [illegible] intumuerit [illegible]
[illegible] filius nec amatus [illegible] [illegible] plicatur
Idem add. in Jouinianum li. ii. c. sed Marcus post prim
Reus ignorat No' [illegible] [illegible] lege et
[illegible] sic [illegible] nos lege et [illegible] nostro /
Idem add. sup Galat li. iii c. v.
Jn eo formatore No' sed [illegible] que et nomine
impressum est [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] audicia in
Idem add. sup Epla ad Ephes li. iii c. v. palliat[illegible] -
Laborare ut despiciunt in Matrimonio [illegible] sit
[illegible] voluptas aut [illegible] de Matrimonio [illegible] amplexi
in uxore [illegible] sit. [illegible]
q. 7. **Talia [illegible] attribuit Ambrosius quod fuit [illegible]**
[illegible] Vide c. contra [illegible]
Item Sup Eplam ad Rom
Frenum [illegible] ut ipse quis [illegible] in [illegible]
[illegible] possit in carne
Sup luca li. ii. [illegible] sup [illegible] et est in
Fuge. In [illegible] aliquid [illegible] c. fine [illegible] aliis
[illegible] apud [illegible] [illegible] voluit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in lege [illegible] corrupta [illegible]
Libro Hebraicarum qo. add. [illegible] [illegible] [illegible]
Carpus [illegible] nec [illegible] [illegible] sed [illegible].
[illegible] No' audiret [illegible] [illegible] **Ad Eustochium.**
Vide .6. in pte iii Dyalogo.
Item. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible] et ambulasse [illegible] plena
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ad Occeanum de Morte Fabiole
[illegible] No' [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible] ad [illegible] / Idem add. [illegible] et [illegible]
8. **Apud nos** add. [illegible] licet [illegible] [illegible] Vide .6. [illegible] Epla
[illegible] [illegible] licet [illegible] et [illegible] [illegible] pari [illegible] [illegible]

q. vij. ad Amandi presbiteri add' & corrupta est
suprascripcio que habet ad Damasum.
Omnis causarum. Nota aplicacio [illegible] [illegible] [illegible]
intelligentiis [illegible] ista est [illegible] non respondet
[illegible] [illegible] [illegible]

De Pen[itentia]. dist. 1 Sup[er] Ysayam

Omnis iniusticia & oppressio & iniustum iudicium [illegible]
est & [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] in [illegible]
Sup[er] Ezech[ielem] add' c. xviij & est [illegible] in [illegible]
Origenis [illegible] in [illegible]
Et veniet [illegible] Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] & [illegible] & plerumque [illegible] [illegible]
& plerumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad Damasum de pe[nitentia]

Importuna. Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
publicanum [illegible] [illegible] Sup[er] Malachiam [illegible]
Iniustus. Nota [illegible] [illegible] Sup[er] Zachar[iam] [illegible]
est [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] Sup[er]. Amos add' li. iij [illegible] [illegible]
Si agamus penitenciam [illegible] [illegible] [illegible] Sup[er] [illegible]
Nabuchodonosor Nota [illegible] [illegible] [illegible] add' c. vij
[illegible] [illegible] [illegible] non in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] daniel [illegible]
Idem. Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Unde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Idem adde
[illegible] & satisfaciens [illegible] in confessione [illegible]
Sup[er] Epla ad Ephes[ios] li. iij & v c.
[illegible] [illegible] Christi est [illegible] [illegible] Christo [illegible]
[illegible] [illegible] Christi non [illegible] [illegible] Christo [illegible]
Sup[er] Amos li. 1. add' post [illegible]
Idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sup[er] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Certo post [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Idem adde [illegible] [illegible] & [illegible] de libris Origenis

Secunda post Nativitatem tabula est vespa simpliciter construere [illegible] Jumentis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] Idem
Nunc amittit Nota Si quis post [illegible] peccatum
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] gradu
[illegible] [illegible] Super Malachiam [illegible]
Super Ozee li iii c xvi
Ne forte Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Idem add super Samuele li ii c x
Predicat Nota [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negligenciam et negligencia
[illegible] offensa Dcvi
Mensura Nota apud [illegible] [illegible] tam valet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Distinccio ii
Non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Super [illegible] Nota [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Simpliciter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible]
[illegible] Cant [illegible] add li ii in [illegible]
Sicut [illegible] in fine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sub [illegible] [illegible] Nota [illegible] [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Distinccio iii Ad [illegible] [illegible]
Sepius in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ibidem
Totum [illegible] Nota Magnum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad eund
[illegible] omnibus [illegible]
Achab rex Nota [illegible] [illegible] [illegible] et Jezabel
[illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] et Jezabel in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Super Jona add in [illegible] [illegible]
[illegible] Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sup Navm

Navm pph[eta] ... ĩd q̃d ... ꝑ bonis — Sup agathe addc li iiij c xxvij y pro.

Nichil inde . No . Si ꝯuenient
opa frustra ... a ... prim / Sup Navm add c i.

Nuciu ... No . Magn. ... magnus ... q̃
... ... Culpa ... patr ... ... sit
Si qui vidit . No . Non est — Sup Aggeu add c i.
... ... bonor

Destruite . iiij . Add' Sup Ezec li ij c iij
No . Malu corpe ... ...
Eumq in . opa ... ...
Hec in ... No . ... — Idem add' ibid
... ...
... ... mala / . XXXIII . q . iiij . ... fine . 33 q 8

Sanctis ... No . ...
... a ... ... / . q . v 9 7
... ... Si ... ... q ... li . i .
... ...
... in libris / Idem add' ibid .
Hec solo No . Sic ... ...
... ...
... ... / Idem add' ibid
Nn ... No . Si ... ...
... ...
... ... / Sup eplis ad Thes add' ij c
Cum apud . No . ...
... ... / Natus / . XXXIIII . q . ij . ad ... 38 92
No satis No . Ne ... ...
... ... XXXVI . q . ij .
Tria legitima ... ...

De Consecratione dis . ij Sup Epla ad Ephes adde c i .
Duplicat ... intelligit ... ...
... ... — Sup Leuitico .
De hac . quod ... ...
... ...
... ...

In Sermone de dominica post Epiphaniam
Singuli cum corpus Christi [illegible] et in singulis
portionibus totus. Non in singulis minuitur sed
integer sed pluribus singulis. Ad Eluidium add q n
Nec Moyses [illegible] velut panem sed [illegible] ipse
[illegible] et [illegible] ipse [illegible] et qui [illegible]
Sup Matheum add li iii c xxvi
Accipite et comedite Non assumus panem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Melchisedech [illegible]
in figura. Libro de mediis [illegible] add [illegible]
[illegible] et [illegible] parte
Sacerdos Non [illegible] sed [illegible] qui est [illegible]
Distinctio iiii Sup epistolam ad philippenses li n
dis x Eodem modo Non [illegible] ut [illegible]
apparet [illegible] Distinctio v
dis 7 Velud dicitur [illegible] Non [illegible]
[illegible]
Idem add ad [illegible]
Sunt tibi [illegible]
Non [illegible] vel [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] Idem
Sunt tibi [illegible] Non [illegible]
[illegible] Idem [illegible]
Non medioriter [illegible] qui [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Idem add [illegible]
Nec [illegible] Non [illegible]
[illegible]
[illegible]
Idem add [illegible]
[illegible]
Legimus [illegible]
ad [illegible]
Ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ultra predicta Sacerdos quod sunt in decretis quamquam capitula
Jeronimi per errorem alii attribuuntur patet
Sciens .. dis. Ut sacerdos dicit in Epistola
Augustini ad Jeronimum non inveni de illis loquentur quos
vidi sed ad litteram sunt Jeronimi ad Lucinum
puto autem quod error processit ex [illegible] Jeronimi
qui fuit ibi in [illegible] capitulo precedenti [illegible]
aut sic [illegible].
Ut veterum librorum fides de hebreis voluminibus *Ut veterum*
examinanda est [illegible] novorum greci sermonis normam
desiderant.
Item c. Cum excanderis [illegible] dis. dicitur hic et in *Cum excanderis*
antiquis compilationibus attribuitur Augustino fuit Jeronimi
[illegible] capitulum [illegible] Repletus sum
forte [illegible] dis. [illegible]
Cum excanderis [illegible] Non [illegible] in [illegible]
[illegible] aliquid post petrum [illegible] vera [illegible]
digna penitentia [illegible].
Ut [illegible] de Gregorio sunt [illegible] c. *Absit*
Absit xi q. iii [illegible] attribuitur Antherio [illegible] alii
dicunt Antherus. [illegible] fuit [illegible] in Cronicis [illegible]
[illegible] non fuit [illegible] non [illegible] qui [illegible] Jeronimi [illegible]
[illegible] sed [illegible] quod ad litteram est Jeronimi ad Eliodorum
in quo sic dicit
Absit ut [illegible] de hiis [illegible] arbitrium qui
apostolico gradui succedentes [illegible] corpus sacro ore
conficiunt per quos nos [illegible] sumus qui claves regni
celorum habentes [illegible] indicii die [illegible].
Hec sententia [illegible] c. Alia .xvi. q. i. [illegible] *Alia*
[illegible] quod hic [illegible] in [illegible]. [illegible] patet quod
plures [illegible] Jeronimi [illegible].
[illegible] autem est error [illegible] q. i. In apibus. *In apibus*
[illegible] attribuitur Gregorio ad Rusticum monachum [illegible]
[illegible] Jeronimi ad Rusticum [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] est quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] forte [illegible] et [illegible]
In apibus [illegible] est [illegible] Non Roma et [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]

Et Item dicitur de c. xiii q. i. Quod papa Quod papa ... cum attribuit Gregorio ad Ianuariam cum in prima relatione sit quod Gregorius praescripsit quod illud quod ad illud non potuisset fuit a Iohanne in libro primo et sic eius ubi [illegible] tituli in illa antiquiori compilatione dicitur quod [illegible] in vii libris [illegible] quam hoc posuit ubi ... sic libro i c. xxxiii Et q. sub c. [illegible] in fine et in eo sic dicit Quod papa impetrat Quod impetrat non est facere et si non fuit penitus habet illa [illegible] officiis arbitrium est [illegible] proprie necessitas [illegible]

Et propter hoc [illegible] errore error [illegible] Nam in textu de v [illegible] in quo hoc [illegible] attribuit Gregorio et habet Gregorius [illegible] [illegible] potuisset [illegible] in libro primo et ad illum ut praedixi [illegible] patet clare error

Item pater quod in alio libro [illegible] forte per [illegible] Iohannes [illegible] fuit [illegible] ad colligere [illegible] quod dixi [illegible]

Secundo Error quod [illegible] Canonum allegat Iohannes vel cum dictum patet xxxvii dist. [illegible] Iohannes [illegible] patet c. xv q. [illegible] c. [illegible] xxxiiii dist. c. i. [illegible] ad [illegible] [illegible] Iohannes [illegible]

Item xxvi q. ii Non exemplum [illegible] singularis ut Iohannes [illegible] aut [illegible] non fuit [illegible] [illegible] ut dicit Gratianus xxv q. i. [illegible] ad [illegible] et [illegible] c. [illegible]

c. q. [illegible] in [illegible] compilatione [illegible]

Tertio Error quod aliquando [illegible] Iohannes [illegible] de [illegible] Conditoris [illegible] tamen [illegible] Iohannes allegavit [illegible] [illegible] Cum [illegible] et de sepultura [illegible]

Sequitur Error in [illegible] Paraphus

Primus Error est quod [illegible] attribuit Iohannes [illegible] verba [illegible] [illegible] patet quo [illegible] [illegible] [illegible] xxv. [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ad [illegible] Quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xl dist. c. i. [illegible] aut Iohannes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Tercio: attribuit

Item xlii dist. c. i. Unde cum secundum Ieronimum Alexandrie presbiteri consueuerunt qui ultra ratam [illegible] retinuerunt. Item xliii dist. c. i. ubi circa Ieronimum ait Innocens abbas Simonis Hispanus [illegible] postquam [illegible] florens erat. Vna [illegible] et baculo pastorali [illegible] accedere habetur in [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] Item xliiii c. ubi dicit Ieronimus ait Tibi o prudens [illegible] ut [illegible] [illegible] permittere. Thac [illegible] quarto capitulo li. i. cum fi.

Item xlvii dist. c. [illegible] in fi. ubi dicit Ieronimus Nec pollerent [illegible] [illegible] filiorum [illegible] libertas ab [illegible] [illegible] [illegible] consueuerunt [illegible] [illegible] [illegible] non tenerent [illegible] [illegible] filiorum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] i. c. Item l q. i. c. [illegible] in fi. ibi Ieronimus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item ii q. vii. c. [illegible] cum fi. ubi [illegible] quod Ieronimus ait [illegible] [illegible] [illegible] xliii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] xxvi et c. Item de [illegible] in fine ubi Ieronimus [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Damasus papa a [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] xlii [illegible] [illegible] Item x q. i. c. [illegible] in fi. ubi [illegible] cum Ieronimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Item c. xxvii q. ii [illegible] ubi ut refert Ieronimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Maria [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] de [illegible] Item xxviii q. i c. [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] Ieronimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in

Idem de pen. di. iij c. Sat autem Reuerti ad Sodoma
tum sed a qua et super sicut Ieronimus q. omnia
scribit et c. ciuitas in qua ibi cum quinque alios
super Nauim. Dicat Ieronimus superlatiue a deo punitos
ne euulsi pariter
Sodoma scilicet in verbis Ieronimi Gomorram et Segor ut — At pys
patet xxxv dis. c. i. Nam in epistola ad oceanum
dicit quod alii habent in vi. Munster. et quod super
vero mero estimans similis de proinde in libidinem
unde Noe ebriatus nudavit femora loth qui
Sodomis non vicit vino viciatus. Idem xxxvj. dis
c. i. Cum pro in eadem epistola scribit verba Ieronimi
ita xlv dis. c. i. Illud cum verbo Sequitur cum
qui de se presumunt ad flagellum fiat Ieronimus in eadem epistola
ita ut eiusdem epistola xlvj dis. c. i. Nil impudentius
arrogancia rusticorum qui garrulitatem auctoritatem
putant et parati ad lites in subiectos tumidi intonant
Idem xlviij dis. c. i. Sicut totus decepte ipse Causa
scriptus est de verbis Ieronimi in predicta epistola.

Ut cum Alanus libro de planctu nature scribens fuerit de
gelandrum carmen dante quod ipse in prohemio
Nouelle in fine. Fateor quod in humanis
Narracionibus humanum nature ut emendet / inde eorum
decoret / obscurus clarus fiat / tam redit quod superfluum /
et quod peterem fabricare competit compleat
Iummate ut sit alienatum reuertitur ad lunam
impolitus redeunt ad fabricam martificeo suum
referunt artifex male tortum reddent Iudicium
Cum ipsa tamen attestor quod Iacobus [illegible] vel superbia
timor intus ~~[illegible]~~ cruciamur ut compareret in
publico Me hanc opus non traxit ad fabricam
sed plausibus favoribus applausus me inuitaret
ad opera / tam [illegible] scientia concessa figura
sepe tegit rimosa despicitur eum que super se
insolentes exoluit / sed solum hec pinxi ut omnium
descripta in prime parte admodo veneracionis gloriosi
doctoris quod tantum moleribus abdicat patefaciendo
et verbo innumerabiles sciam superna Monetarie in lucem
et ferant memorie clauo notum posteriorum affigens
et super hec magistratus supreme deitatis, mea dextera dirigente

sine qua singulis calami terminis uel posset
figurare [illegible]. Nec ego licet [illegible] possum
[illegible] impositum est michi [illegible] per [illegible] alumpnis
testitutur. Ego operans operantis dei vestigiis
expressis inherere non possum sed a longe quasi
suspirans operantem respicio. Cum est operatio multiplex
[illegible] opus est [illegible] meum [illegible] deficiens
Cuius opus immobile meum immobile. Ille tempora
ego nata. Ille firmamentum ego firma. Ille mei opifex
operis ego opus opificis. Ille operatur ex nichilo
ego indigeo opus ex aliquo. Ille suo operatur
numine ego operor illius sub nomine. Ille rem
solo nutu iubet existere. Meum vero operari
operationis est nota divine. Et ut respectu divine
potencie meam impotenciam esse cognoscas, scias meum
effectum esse defectum, meum esse vigorem [illegible]
[illegible] Hec de Alano. Cum adhuc [illegible]
[illegible] fabricaret [illegible]
[illegible] ad tribunal
[illegible]
[illegible]
[illegible] figuratur [illegible] artis [illegible] depinxit industria
[illegible] in medium [illegible]
[illegible] ipse [illegible]
[illegible] imagines [illegible] hominum animos
in [illegible] honeste [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible] intelligere
[illegible] cum formis structuram [illegible] in qua
[illegible] littera [illegible]
ut [illegible]
[illegible] angelorum [illegible]
[illegible] sola [illegible] ut
[illegible] in [illegible] symbolum [illegible]

Carnosites hum. multa fac.	36
Custodire debemus festa multi	116
Dampnatores multi mag	88
D. bellatores fuit propter petrum	128
De belis efficiunt propter petrum	98
Decipiunt homines ab astutis	16
Decipientes multos sunt multi	87
Decipit homines ab apparentia	66
Deum diude sunt	30
Devotio ecclesie debet esse pulcra	82
Dei prelati debent plura scire	108
Declarat quid faciat que petunt	111
Debere corporales multa tollantur	93
De peccatis multis requirunt attentius	93
De philosophi sunt habens sed aliqui	112
De ricordes multa mala generant	38
De sollicitant ... magis	19
De spectant multis multa	19
De prodit fuit homines ...	69
De presentatione ... multos multa requirit	81
De tractatus fuit multa mala	39
De tractatus ...	7
De tractatus ...	6
Diabolus multa mala facit	12
Diabolus est astutus	16
Diabolus appellatur pater	
Diabolus recipit multa	93
Dilectio plurimos ad studium	129
Dilectio dei et proximi et ...	108
Discordie ... multa	80
Discordia inducit maximum	10
Dispositio ... debet esse ...	112
Dispensare ... multa	
multos fuit	10

Divicie multa mala ...	
Divicie ...	
Doctrinam ... multa ...	
Dant ...	
Doctores ... debet esse ...	
Doctor debet plura studere	
... conpare ...	
Doctrina ... multa	
... est audienda	18
Dulcis sunt astuti	16
Dolus ...	
... cum taris tito ...	
Domum ... et mala ...	
... et ... mala	
... multa	
... triplex	
Ebrietas multa mala facit.	
Ecclesie ... est ...	
Ecclesia est ... ad plura efficacem	
Ebria multa sunt ...	12
Electio ... multa ...	
Electus debet esse ...	
Electus debet ... Electione	
Elemosina debet esse libera	
Elemosina debet sunt ...	
Emulacio multa mala facit	
...	
Epulas sequitur multa ...	77

572

Distinctiones exemplorum veteris et Novi testamenti secundum ordinem Alphabeti per fratrem Bindum de Senis ordinis fratrum heremitarum sancti Augustini edite

De Abstinentia et Ieiunio. c. 1.

Abstinentia est
- Meriti augmentativa
- Sapientie acquisitiva
- Religiositatis ostensiva
- Carnis refrenativa
- Victorie impetrativa
- Orationis auxiliativa
- Indulgentie attentiva
- Exempli demonstrativa

Abstinentia primo auget merita et premia. Ideo voluit deus parentes nostros primos non omni ligno uti in paradiso sed ab aliquo abstinere ut per obedientiam et abstinentiam amplius mererentur. Gen. 2. Propter quod etiam precepit deus filiis Israel ut a multis cibariis abstinerent. Levitici 11. uita

Abstinentia secundo valet ad habendum Sapientiam. Nam Moyses ieiunavit et propter abstinentiam et ieiunium a deo meruit legem accipere. Exo. 20. Sapientia
Helyas ut liberius et expeditius contemplaretur vixit victu tenui et exili quando petiit a vidua Sareptana buccellam panis et [illegible]. 3 Reg. 17. Et licet quod Corvi pascebant Helyam carnibus bis in die. Sed Angelus pane et aqua semel tantum. 3. Reg. 17. et 19. Danieli propter eius abstinentiam ostendit deus mirabiles visiones. Daniel. 12. Et eidem propter ieiunium revelatum est misterium passionis et incarnationis domini nostri Ihesu Christi. Daniel. 9. Etiam Anna vidua in ieiuniis deo serviebat die ac nocte. Ideo prius meruit prophetare de Christo. Luce. 2.

Abstinentia tertio valet ad Religiositatis ostensionem. Religio
Ideo Clerici et Religiosi precipue debent abstinere. [illegible] et [illegible] qui dedicabat deo consecrari ab omni [illegible] eo quod inebriare potest abstinebat. Num. 6. In huius signum commendatur abstinentia Rechabitarum a deo qui noluerunt bibere vinum sicut pater eorum mandaverat. Ier. 37.

Multum abstinuit Johannes baptista, qui fuit Religiosus pro
in Novo testamento. Cuius cibus erat locusta et mel silvestre Mt 3
Propter cuius Johannis abstinentiam dicebat Christus Venit Johannes
non manducans neque bibens Mt 11
Mittens dominus discipulos ad predicandum dixit Edentes
et bibentes que apud illos sunt Et sic deberent esse
contenti appositis Nec peterent delicata Luc X
Petrus volens ostendere quod Religiosi discipuli Christi
non essent dixit Nec aurum nec argentum Ostendens
quod non est convenientis Religiosis et Clericis ante
terram manducare vel bibere Act 3.

Carn Abstinencia quarto est Carnis refrenativa Unde
abstinendum est ab esu carnium in maxime religiosis
et Clericis qui deberent carnem suam potius
refrenare. Exemplum et uxor Jeroboam vadens
ad Ahiam prophetam tulit panem et mel Carnes
autem non legitur attulisse 3 Rg 14
Pulmentum et panes sed non carnes per Abacuk
dedit dominus Danieli tunc misit ut Daniel a carnibus
abstinuit Daniel 14 Multum facit ad abstinentiam
carnium quod dominus totiens multiplicavit panes et
pisces et numquam carnes de quibus panibus et
piscibus plures plures saciavit Mt 14 Mr 6
Joh 6 Luc 11 Non legimus Salvatorem
comedisse carnes nisi de agno paschali
sed de piscibus comedit et discipulis dedit
Luc et Joh 21 Populo autem Judaico cupienti
carnalia et de carne manducare dedit carnem licet
in eorum malum Nu 11 Exo 17

victoria Abstinencia quinto prestat victoriam in temporalibus
et spiritualibus bellis Unde uxori Manue
concepture Sampsonem fortissimum pugnatorem Angelus
Angelus abstinentiam indixit Judicum 13.
In ieiuniis viris aquam lambentibus et per
bibentibus liberavit dominus populum suum Judic 7
Ob hanc causam populo Israel persequente in castris
nullus comedit nisi Jonathas contra preceptum patris
1 Rg 14

Iozaphat Rex Iuda victoriam habuit cum a ieiunat
ipse et alios ieiunium predicauit 2 Par 20
Iudith cum omnibus diebus vite sue ieiunat
et Oloferne victoriam habuit Iudith 8
philistei debellauerunt filios Israel et Archa capitur
1 Reg 4 postea vero filii Israel fleuerunt et ieiunauerunt
et habuerunt victoriam 1 Reg 7
Saluator noster cum dyabolo pugnaturus ieiunat et
ipsum in tribus temptacionibus superauit Mat 4

Abstinencia Septo iuuat oracionem In deo dicit Oro
Tobias Bona est oracio cum ieiunio Tho 12
Predicat Esdras ieiunium cum peteret cum
a deo misericordiam vite Esdr 8
Filii Israel timentes potenciam Holofernis ieiunauerunt
pro quo et postmodum vicerunt Iudith 4 in fine
Regina Hester locutura Regi Asswero ieiuna-
uit cum ancillis et Mardocheo Hester 4
Multum valet abstinencia ut homo possit vi-
gilare et orare In deo post cenam increpat duos
discipulos quod vigilare et orare non potuerunt Mat 26

Abstinencia Septo meretur indulgenciam peccatorum Indulgencia
In deo temperauit deus penam Achab qui dampnatus fuerat propter ieiunium quod fecerat 3 Reg 21
Niniuitis deus subuersionem ciuitatis pepercit
quia a maximo usque ad minimum cuncti se ieiunio
afflixerunt Ione 3

Abstinencia octavo est exempli demonstratiua Exemplum
In deo abstinere debet homo propter aliorum exemplum
Quam Dauid desiderauit aquam de Bethleem
allatam sibi bibere noluit ut exemplum abstinencie
aliis demonstraret 2 Reg 23 Eleazarus
maluit occidi quam vetita manducare ut aliis
exemplum abstinencie demonstraret 2 Macha 6
Septem fratres cum corporis pena Matre presente tormenta
voluerunt capere quam de carne porcina manducare
ne aliis plus peccarent 2 Macha 7 S. Petrus
quamvis ieiunaret tamen immunda noluit manducare ne
exemplum negligencie aliis demonstraret Act 10

Capitulum Secundum De Acceptione Munerum

Acceptio munerum { Vendit libertatis obsequium / Pervertit veritatis iudicium / Nutrit proditionis flagicium / Prelet Symonie vicium.

obsequium — Accipere non debet homo munera pro impensis serviciis quasi servicia vendens. Licet addi servicium valet si sit munus ... Unde Abraham noluit accipere ullum que ei obtulit Rex Sodomorum pro victoria quam fecerat de inimicis suis / Ne servicium vendere videretur Genesis 14. Magister milicie Regis Babilonis non accepit Ieremie munera pro liberatione ipsius sed dedit ei munuscula et dimisit Ieremie 40. Daniel renuit Baltazar munera promittenti pro expositione scripture / Munera tibi sint et donaria domus tue alteri da Daniel 5.

Iudicium pervertit — Acceptio munerum pervertit iudicium et veritatem. Unde Balaam a nunciis Balach accipiens munera iustum maledicere populo dei satagebat Numeri 22.

Munera que Siba obtulit fuerunt causa quod David omnes ... tulit a Miphiboseth 2 Regum 16.

Menelaus propter ipsa munera que dedit Andronico fecit iustum Oniam occidi et propter pecuniam quam Ptolomeo promisit evasit ipse et fuit ... Machabeorum 4.

Propter pecuniam quam custodes sepulcri Christi acceperunt a principibus sacerdotum mentiti sunt corpus Christi furtim ab apostolis fuisse sublatum Matthei 28.

Felix preses tenebat Paulum in vinculis quia sperabat ab eo pecuniam obtinere Actuum 23.

Proditionem — Acceptio munerum generat et nutrit proditionem. Unde Aioth per munera que dedit Eglon Regi Moab ipsum prodicione occidit Iudicum 3.

Dalida Sampsonem tradidit philisteis propter munera que recepit ab eis Iudicum 16.

Propter munera missa Benadab regi Syrie rupit fedus quod fecerat cum rege Israel cum rege Iuda 3 Reg 15 | 2 Par 16.

Muneribus Triphonis deceptus est Ionathas remittens socios & fuit proditus et occisus 1 Mach 12

Menelaus accepta pecunia a Iasone ipsum postea munere supplantavit 2 Macha 4

Accipio munerum causa est symonie. Item de filiis Samuelis patet quod declinaverunt post avariciam & susceperunt munera 1 Reg 8

Item Giezi accepit munera pro sanacione Naaman accepit et lepram 4 Reg 5.

Propter munera que promisit Iason Antiocho summum sacerdotium occupavit 2 Macha 4.

Menelaus propter munera que dedit Antiocho & sacerdotium ab eo accepit 2 Macha 4

Symon magus voluit ~~voluit~~ spiritum sanctum pecunia comparare Act 8.

Accipe possunt munera deo similes & pauperes a divitibus ad placandum eorum. In cuius figura Iacob misit fratri suo munera ut placaret eum Gen 32

Munera obtulerunt filii Israel ad opus tabernaculi quantum oportebat in ore Exo 36 | In figura quod munera danda sunt deo dedit regina Saba Salomoni C XX talenta auri 3 Reg x

Inferre Naaman vir dives pauperibus largiri sunt munera Hester 9. In cuius figura Ionathas dedit munera Alexandro & invenit gratiam coram eo 1 Macha x

Accipi non debent munera de alieno sed de proprio ut deo sint placitura. Item de David noluit offerre sacrificium de munere alieno 2 Reg 24

Rex Achaz spoliata domo domini & David misit munera regi Assirio sed nichil ei ipsa munera profuerunt 2 Par 28.

Magi apertis thesauris suis non alienis sed propriis obtulerunt Mt 2.

Que munera paupercule vidue Christus quia plus a divitum muneribus prefert Luc 21

Ca[pitu]lum 3 de Accidia et Negligencia

Accidie vicium requirit excitacionem
Parit suppressionem
Inquirit accusacionem
Expetit punicionem

Accidiosi reprehendendi sunt
Et excitandi a patribus domus et prelatis
Unde Iacob accidiosos filios increpavit et
excitavit dicens. Quare negligitis etc. Gen. 42
Ita eciam tempore pacis Ioas levitas et correpit
Israhelitas qui negligenter egerunt. 2 Par. 27
Redarguit deus in sua parabola ociosos et
[illegible] operarios Mt. 20
Dormiebat Ionas sopore gravi gubernator
navis redarguit eum Ione 1
Redarguit deus dilectos discipulos quod sicut una
hora non potuerunt vigilare Mt. 26 et M
Accidia est quasi mater omnium peccatorum. Unde
filii Israel manducantes panem angelorum attediati
et accidiosi murmurantes carnes Egypti velud
desiderare ceperunt. Unde patet quod accidia fuit
eis causa murmuris et concupiscencie carnalis
desiderii et mendacii Num. 11.
Ipse vero manens David ociosus in domo
adulterium commisit et homicidium perpetravit 2 Reg. 11
Cum dormirent homines post seminacionem boni seminis
inimicus superseminavit zizaniam peccatorum Mt. 13
Accidia est causa spiritualis et corporalis mortis
Unde Zyzara iacens opertus pallio clavo
confossus est in tempore Iahel uxoris Heber
Iudic. 4. Sampson dormiens super genua
Dalile fuit captus excecatus et mortuus
Iudic. 16. Abner negligenter custodiens
Saul patruum cum David occidere potuisset et voluisset
1 Reg. 26. Isboseth dormiens super
lectum a principibus latronum est occisus 2 Reg. 4.

Radiosos pavit deus famulos Nam qui cepit pplurimis stimulis
et laboris accumulatus est quod dum et mansionem deus
Anima nostra mansit super alio isto beatissimo
Sed dixit deus spiritus quatuor qui ppluris
circuibat Num 24 Virgines decimas
et lampades accensas lucidi apud me hunc a
sponso celestium imparantes sunt expulse Mt 23.

Adorandus est deus et colendus | Cum devote collimine / Cum villosa ordine / Cum scripta subtractione / Quando credendo ordinatione / Cum adiunx tollerantia / Cum indeliberata detestatione

Adorandus est deus et colendus
tamquam munerum bonus,
Sed divinis panis fruibus
adorantibus et sacrificantibus deo,
Respexit deus ad Abel et ad munera eius et non
ad Cayn quare ille obtulerat meliora Gen 3.
Patriarcha autem Abraham voluit filium offerre deo super
montem in holocaustum Gen 21
Postquam peperit deus Mariam cum Christo et clarum
et lumine apparuit et adoraverunt XII reges
obtulerunt Mt 2
Salomon abiit ut immolaret in illo holocausta et ibi
apparuit ei deus 3 Reg 3.
Magi incolumes dominum adoraverunt precio et munera
obtulerunt et deum ergo debent facere christiani
regnantem si gentiles sic fecerunt paulo magis

Adorandus est deus in oratione, Mt 2
Verbis orando unde Enos filius Seth
fuit primus qui orando cepit invocare nomen domini Gen 4
Salomon stetit ante altare et expandens
manus genu flexus oravit 3 Reg 8.
Leprosus adorat dominum orans et dicens
domine si vis potes me mundare Mt.
Mater filiorum Zebedei accessit ad Christum orans et
petens aliquid ab eo, Mt 20

Ad adorandum deum debent fabricari ecclesie et
altaria et ideo non adfuerunt altare deo

et de mediis avibus et de volucribus obtulit holocausta Gen 8
Cum apparuisset deus Abrahe edificavit ibi altare deo et adoravit eum Gen 22
Fecit Jacob altare deo qui apparuit ei cum fugeret ab Esau fratre suo Gen 37
Precepit deus ad eum altare fieri tabernaculum et cetera Exo 20

Adoracio debet humiliter fieri recte credendo. Unde Abraham videns tres viros tres vidit et unum adoravit ut verum filium audis trinitatis Gen 18
Elchana tribuit filiis suis qui ascenderent de civitate sua statutis diebus ut adorarent deum in Sylo 1 Reg 1
Rex David fecit altare et cultum dei in cantoribus et auctoribus ampliavit 1 Par 17
Natus cecus illuminatus a deo ait credo domine et procidens adoravit eum Joh 9

Adorandus est deus in tribulacionibus et periculis ut ab ipsis liberemur. Unde filii Israel afflicti in Egypto audientes quod deus respexit afflictionem eorum proni adoraverunt in terra Exo 4
Cum percussit deus de primogenitis filiorum Egypti incurvatus populus adoravit Exo 12
Offerente Samuele sacrificium liberatus est populus a tribulacione Philisteorum 1 Reg 7
Reversi filii Israel de captivitate Babilonis die ac nocte confitebantur deo Ne 9
Cum audisset Job nuncios verba dicentes plura et decem eorum adoravit dicens dominus dedit dominus abstulit Job 1

Adorandus est deus solus et non aliqua creatura. Unde in precepto decalogi: Non adorabis deos alienos, non facies sculptile Exo 20
Manue volente sacrificare angelo, angelus dixit si vis offerre sacrificium offeres illud deo Judic 13
Cum venirent filii Israel ad vitulos aureos quos Jeroboam fecerat eorum ... et ibant in Jerusalem ad templum et ibi adorabant deum deum Israel Thobie 1

Numquid erat prohibitum quod nullus peteret aliquid ab
aliquo deo, nisi te a dario tunc daniel
tribus temporibus adoravit deum Daniel 6
populus lystrie voluerunt adorare paulum et barnabam
quem prohibuerunt super ceteros : Act 14
Angelus prohibuit Johannem cum vellet se adorare
sed solum deum : Apoc 22 ∴

Capitulum .j. de adulacione

Adulatores in adulacionibus { querunt complacere / nituntur displicere
Adulatores loquuntur ea solum / tendunt ad infamiam
que possunt credunt placere audientibus eos
Chore complacens populo placere volentes dixerunt
Sufficiat nobis etc Num 16
Absolon ut emersus in curia patris sui complaceret
gratiam omnibus dulciter multis sermonibus in veritate
falso populo dicebat Achab ∴ 2 Reg 17
... de ... filius sicut ei complacere credebat
Cancellarii dixerunt adulantes : 3 Reg 22
Ei dixerunt regi nostro est indignatio ... tunc
... eius iram quod regnum patris ... Hest 1
Aman amici volentes ei complacere dixerunt Jube
parari excelsam trabem etc Hest 7
Alchimus proditor volens placere Demetrio dixit
perdidit Judas ... 2 Machab.
Herodi ... magno acclamabant populo voces dei
et non hominis ... complacere Act 12
Adulatores displicent sapientibus quibus placere credebant
et ... Absalon Adolescentes ...
David mortis ... ... ei
placere fuit eius ... 2 Reg 17
... ... et ...
... eius ... placere credebat displicuerunt
... ... 2 Reg 17

Adulatores in facie laudant et in absencia detrahunt et
infamant. Unde quorum consuetudinis valor nostris
temporibus ... Jacobus ... Johannes ... multipli-
cantur qui in corpore presenti non laudant. cap. 11
Pharisei volentes Jhesum capere in sermone et postea ut
detraherent ipsum in facie laudare ceperunt dicentes Magi-
ster scimus quia verax es et viam dei in veritate doces

Capitulum 6 de Ambitione et Ambicioso. cap. 22

Ambiciosi sunt — Alienorum bonorum detentores
Innocentis sanguinis effusores
presumptuosi famuli dignitatum
Iure regis desertores
Ypocrisi Symonis sectatores
Superbie volunt zelatores

Ambicio ascendit
detrimentum nam
ambiciosi ... de
alios detrahunt
ut ipsi magis appareant. Sicut Dathan et Abiron
ambicientes ... detrahebant Moysi dicentes
Nobis est ... Num. 12 et 16.
Absolon ambiens regnum detrahebat patri suo
Causantibus veniebant ... Symonis ...
sed non est qui audiat. Contentus ✠ 2 Reg. 11
Tolomeus et obtinuit regnum Symonem et
filios eius interfecit 1 Macha. 17

Ambiciosi non timent sanguinem effundere et multa mala
committere ut liberius valeant dominari. Unde
Abimelech ... eligi ... in dominum
qui postea lxx occidit et multa mala fecit Judic.
Parabola ... de ligno vivente ligna ambiciosorum
mala corpus ... Judic. 9
Jeroboam ambiciosus possidere regnum et multa mala
commisit 3 Reg. 11
Tolomeus ut obtineret regnum
Symonem et eius filios occidit 1 Macha. 17

✠ a vero 2 Reg. 15 Achim volebant ... ...
coram ... 1 Macha. 1

Ambiciosi sunt magni et presumptuosi et se ingerunt ideo
Gaal presumptuose dicebat utinam daret aliquis populum
istum in manu mea et auferrem de medio
Abimelech quod non fecit Iudic. 9
Clamabat Adonias dicens ego regnabo quod non erat
postea ut dicebat 2 Reg. 1
Nabuchodonosor dixit cogitacionem suam in eo esse ut omnem
terram suo imperio subiugaret Iudith 1
Dicebat de eo fama multa Romanorum quod sunt
in regno et ... 1 Machab. 3
Ambiciosorum unus alterum interficit dum uterque regnare
Zambri qui occidit dominum suum ut regnaret per
septem dies regnavit 3 Reg. 16
Alcimus regnum Alexandri volens acquirere ambiciose
sed post confusus est quia dei manu defunctus est
Ambiciosi ut plurimum sunt ... 1 Machab. 7
Nam Jason frater Onie summum sacerdotium ambiebat
et deo promisit Antiocho trecenta sexaginta talenta argenti
et alia multa ut iniret ipse factus est sacerdos
Item Menelaus quod ipse ad summum sacerdotium ascendit
sicut in eodem capitulo continetur 2 Machab. 4
Simon magus ambiciose ... dando pecuniam spiritum sanctum
volebat ab eis pecunia obtinere Act. 8
Ambiciosi et superbi plus dolent de paucis qui eos non
obediunt quam gaudent de multis qui honorant Aman
qui plus dolebat de Mardocheo cum adorare
nollet quam letaretur de aliis qui eum adorando
adorabant Hester 7

Capitulum .A. de Anima

Anima hominis debet ... — continue gaudium
Anima ... debet — familiare colloquium
... gaudia et — ... ...
anima ... et ... — ... ...
— salubre ...
... Amicus ...
... Prov. 28

Dilexit David Ionathas sicut animam suam et expoliavit se tunica sua et dedit ei | 1 Reg. 18

In lingua signum laudis dicit veritas magistralis et consulit nobis sicut amicus: Facite vobis amicos de Mammona iniquitatis ut eos habeatis nostra gaudere. Luc. 16

Pater cum filium perdit dolet nisi de illo [illegible] tradit medicum [illegible] ad amicum et sic Petri amicorum pauperis luc.

Amici dicuntur qui habent de suis negociis secretum consilium. Unde Exodi 33 loquebatur dominus Moysi facie ad faciem sicut solet loqui homo ad amicum suum. Exo. 28

Vocavit ad se amicos suos et exposuit eis magnitudinem divitiarum et filiorum. Hest. 7

Tres amici Job venerunt consolari eum et lugere secum. Job 2.

Salomon [illegible] ut diligeret sicut causa [illegible] in sua dilexit eos et servavit eos secum in familiaritate [illegible] est eos. Job 11

Amici dicuntur etiam fideles et [illegible] aliud [illegible] dicitur [illegible] sed caritatis et fidei vincula sicut [illegible] Unde Ruth dixit Noemi quo perrexeris pergam et ubi steteris stabo. Ruth 1.

Fidelis amicus sed indiscretus fuit [illegible] Abimelech similiter [illegible] est cum eo | 1 Reg. 14

Dixit Abner ad David: fac mecum amicitias et erit manus mea tecum 2 Reg. 3

Chusai fidelis amicus David [illegible] sed dissipavit consilium Achitofel ut [illegible] 2 Reg.

Fidelis amicus erat Eleazarus [illegible] qui eum consolabantur ut patet 2 Macha. 6

Amicitia malorum destruenda est quae sola ducit ad malum. Unde Iehu [illegible] dixit ad Iosaphat: huic qui oderunt dominum amicitia iungeris ideo iram domini merebaris 2 Paralip. 19

Alcimus proditor fictus amicus Demetrii [illegible] [illegible] [illegible] cum aliis Iudaeis et [illegible] [illegible] amicus tuus. 1 Macha. 18

Duo pessimi hostes herodes et pylatus facti sunt amici in morte Christi Luc 23

Amicicia contrahenda est cum bonis et claris [illegible] et superioribus et dicit Seneca alibi [illegible] quod potens sis et optimus quam amicus [illegible] Marcia

Romanis [illegible] sunt paulus qui rogauerunt eum [illegible] in theatrum Act. 19.

Capitulum 8 de Amore dei

Amor dei misericordiam obtinet
Scripturas [illegible] perscrutatur
Amor dei facit misericordiam obtinere [illegible] dei [illegible] quod legem moysi dicit Ego deus faciens misericordiam hiis qui diligunt et custodiunt precepta Exo 20 [illegible] mandata dicit Moyses diliges deum tuum [illegible] hec postposuit [illegible] in aliquo preceptum [illegible] dilectionem dei [illegible] Deut 6 Josue 19

Amoris dei preceptum [illegible] est omnium mandatorum [illegible] dicit Moyses [illegible] petit [illegible] ut ambules in viis eius [illegible] Deut 10

[illegible] post [illegible] dicit [illegible] diligeretis deum [illegible] qui [illegible] Josue 23

Paulus dicit Si quis non amat deum [illegible] est [illegible] preceptum [illegible] Cor 16

Hec est [illegible] quod paulus dicit [illegible] [illegible] Cor 13

Capitulum 9 de Amore proximi

Amare debemus proximum
Amor proximi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Spiritus [illegible] de oracione
[illegible] de dilectione
[illegible] de [illegible]
[illegible] de subvencione
[illegible] de [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dum

398

vt patet de Sodomitis quod fuit signum magne dilectionis
Tantam dilectionem erga proximos habuit [illegible] Gen 18
Moyses qui orans pro eis dicebat deus aut dimitte
eis hanc noxam aut dele me de libro Exo 32
Deus eius monent nos omnes ut proximum nostrum sicut
animam nostram [illegible] Iudic [illegible] Ruth [illegible] propinquis nostris [illegible]

Amare debet homo proximum sicut seipsum [illegible]
est contra Cayn qui dixit [illegible] [illegible] [illegible] fratris [illegible]
sicut seipsum Gn. 8.
Moyses ita dilexit [illegible] [illegible] [illegible] ita ut optaret
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in hac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Num 2.
Nolebat ipse Moyses [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] diligebant Num 18
Ionathas [illegible] [illegible] animam David [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg 17

Amare debet homo proximum [illegible] [illegible] compassionem in adversitatibus
[illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible] filiorum
Beniamin [illegible] flevit [illegible] Iudic 21
Sic [illegible] David [illegible] compassionem dilectionis
[illegible] in planctu Saulis 2 Reg 1
[illegible] [illegible] in [illegible] in planctu [illegible] [illegible]
2 Reg 3 [illegible] [illegible] in filio [illegible] [illegible]
in fletu quod fecit in morte Absalon 2 Reg 18

Amare debet homo proximum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magnum [illegible] habent [illegible] [illegible]
filios [illegible] in multis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diligebant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Thobie 1
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habuisse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
largitus est Luc 7

Amare debet homo proximum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Amare debet homo proximum inimicos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Stephanus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inimicos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Luc 23
Act 7

Capitulum 10 de Amore Carnalis Consanguinitatis

Amor carnalis Consanguinitatis non debet impedire bonorum distributionem
Amor carnalis consanguinitatis non debet prelatus bona — Dolor mitigatur
ecclesie et aliis distribuere sed secundum amorem — Superiorum [illegible]
meriti et virtutis. Unde Moyses distribuens
levitis bona et plura sacra nullum dedit filiis carnis
sibi carne propinquis Numeri 4
Non legimus Moysen aliquod magnum dedisse officium
aliquem de filiis suis ecce levitis Numeri deinceps et tamen
[illegible] Moyses vergerunt dum ut [illegible] suo
placuit de duce [illegible] nullum de filiis aut
de consanguineis vocavit Numeri 27
Iohannem et Iacobum [illegible] propter fratres non dimisit
caput ecclesie sed solum Petrum Ioh 21
Amari non debent consanguinei ut [illegible]
dolor de morte eorum habeant. Unde Heli audiens
mortem filiorum non est visus ullum mitere
sed solum de captivitate Arche 1 Reg 4
David audita morte filii parvuli non plorauit
sed postea gaudium demonstrauit. 2 Reg 12
Saul [illegible] David de nimio fletu in morte
Absolon filii sui 2 Reg 18
Mater illa mirabilis septem filios morientes
non aspiciendo dolorem sed eos mirabiliter confortavit
Amari sic non debent 2 Macha. 7
ut eos propter preferendo deum. Unde consanguinei
contra Michaeam plus timebant de ... prelatus
dominus qui de apostolis et filiis eorum 2 Macha 12
Loquente Christo ad turbas nunciatum est
adesse matrem eius et fratres. Respondit: Quae est
mater mea et qui sunt fratres mei? Quicumque
fecerit voluntatem patris mei qui in celis est
ille meus frater soror et mater est. Act 16
Amor carnalis consanguinitatis impedit consilium
divinum. Unde dixit Christus Petro: Caro et sanguis
non revelavit tibi. Videns quod caro premens turbabatur
Apostolus cum [illegible] vocavit Paulus apostolus Christum Act 16
[illegible] et [illegible] sentiunt quod talis confirmato non acquievi
carni et sanguini Gal 1.

Capitulum ii De Angelis bonis

Revelatores

Angeli boni sunt
Angeli boni
revelatores et amici
sunt secretorum
quia declarant quando
que et clarant
ut fuit de Abraham
Nam eidem apparuit
angelis tribus et

Revelatores consiliorum
liberatores periculorum
Regulatores [illegible]
Eruditores [illegible]
Pugnatores [illegible]
Incorporatores [illegible]
Confortatores [illegible] vel afflictionum
[illegible]
introductores [illegible]

rigiu cum familiaritate sicut habetur et declaratur ei plenius secretum Gen 18

Revelat angelus uxori Manue conceptum Sampsonis et eciam quid cum agere oporteret et hec eadem uxor et viro suo postmodum revelavit Judic 13

Revelat angelus Helye quod morerentur nuncii Ozie quia de Belzebub [illegible] deum non [illegible] 4 Reg 1

Danieli sunt multa et magna misteria revelata per angelos Daniel 9

Zacharie apparuit angelus conceptum et eciam [illegible] annuncians et declarans Luc 1

Marie eciam verbi incarnacionis salutans per angelum annunciavit Luc 1

Marie Magdalene et sociis angeli declaraverunt Christum a mortuis surrexisse Mat 28 Mar 16 Luc 23 Joh 20

Adventum Christi ad Judicium angeli declaraverunt apostolis in die Ascensionis Act 1

Per angelum suum revelavit deus Johanni [illegible] que sunt futura Apok primo

Liberatores

Angeli boni liberant et educunt in periculis et maxime in [illegible] Nam de angelis [illegible] Loth cum de periculo Sodome quod erat [illegible] Gen 19

Raphael qui fuit dux Thobie cum a piscis devoracione liberavit eundem Thobie 6

Sarram eciam [illegible] a demonio et patrem ab [illegible] Thobie 6 et 2

Deprecatur angelus cum Azaria et sociis eius in fornace [illegible] Daniel 3

Carceribus Petrus angelus astitit et lumen refulsit et cum de carcere liberavit Act 12

Angeli boni regulant et dirigunt homines ut non pereant sed vivant. Unde angelus revelavit Abraham prohibens ne filium interficeret et occideret. Gen 22 — Regulatores

Stetit angelus in via contra Balaam qui sedebat super asinam et prohibebat ne populum dei Balaam [illegible] interficeret. Num 23

Revelat angelus Joseph Mariam quam vellet dimittere prohibens [illegible] et cum integritatem eius ostendens. Mat 1 — Eruditores

Angeli boni docent et erudiunt homines in cuius figura vidit Jacob scalam et angelos ascendentes et descendentes per eam significans viam in qua docet angelus per vitam contemplativam ascendere et descendere ad compassionem proximorum. Gen 28.

Apparuit unus de seraphin Isaie et mundavit labia eius calculo instruens ad legationem. Isa 6

Docuit angelus pastores nuncians eis gaudium magnum natum in Bethleem [illegible] pannis involutum. Luc 2. [illegible] Iussit angelus accipere Mariam Joseph et puerum et fugere in Egyptum. Unde fuit signum nostri ut accipientes amaritudinem pacis et salutem in [illegible] quam nos [illegible]

Angeli boni pugnant [illegible] figuram. Apc. 2. — Pugnatores

Angeli boni [illegible] ab inimicis spiritualibus et corporalibus defendendo. Unde angelus dei stetit inter castra Egiptiorum et populum Israel defendens eum. Exo 14

Plures boni angeli erant cum Elizeo ad defendendum eum contra adversarios ad [illegible] ut Elizeus [illegible] demonstravit. 4 Reg 6

Cum magnum pugnam esset inter Judam Machabeum et Thymotheum apparuit de celis quinque angeli sedentes in equis circa Machabeum et illum defendentes. 2 Macha 10

Apparuit angelus precedens Judam et exercitum eius in veste candida. 2 Macha 11.

Increpatores — **Angeli boni** puniunt et increpant delinquentes Sic
increpavit angelus filios Israel qui amiciciam fecerunt
cum Chananeis [illegible] Judicum 2
Numeracione populi a David angelus dei percussit
[illegible] super Jerusalem ut disperderet eam et vidit
David angelum cedentem et ait Ego sum qui peccavi 2 Reg. 24
Percussit angelus dei Eliodorum
qui templum spoliare volebat 2 Macha. 2
Herodem volentem recipere divinos honores percussit
angelus dei et consumptus a vermibus expiravit Act. 12

Confortatores — Sic angelus confortavit Gedeon animans eum ad pugnam et ne desperet

Angeli boni confortant et
consolantur homines et afflictos in
tribulacione ne desperent sed triumpho victoriam
reportent Judicum 6
Expulse Agar et tribulate cum filio apparuit angelus
et confortavit eam Gen. 22.
Fugientem Heliam a facie Jezabel angelus eius
refectum confortavit eum 3 Reg. 19
Post corporis temptacionem accesserunt angeli et ministrabant
[illegible] cap. 3
Transtulit angelus Abacuc de Judea in Babilonem
ut confortaret Danielem in lacu leonum Danielis
Orante Christo [illegible] passionis apparuit
angelus invisibiliter confortavit Luce 22

Iuvatores — **Angeli boni** iuvant et salvant perfectos et electos
ad bonum / Sic angelus domini apostolos eductos de car-
cere [illegible] et loquerentur ad plebem Act. 5
Apparuit angelus Philippo et monebat eum ut iret
qui vadens in illa via [illegible] eunuchum [illegible] Act. 8
Excitavit angelus et solvit catenas [illegible]
ad Petrum qui vadens foris [illegible]
percepit Act. 12

Introductores — **Angeli boni** [illegible] homines ad [illegible]
[illegible]
Jacob ad [illegible]
angeli [illegible] Gen. 32

Ut habetur causa dicit Dns ipse Ecce mitto Angelum meum qui precedat te et custodiat in via et introducat ad locum

Raphael angelus sub hom[ine] ... in [con]fessionis Exo 23
Sicut reduxit Tobiam ad patrem Thobie 2
Ubi hanc dixit Judith custodivit me angelus
tam euntem tam commorantem et inde revertentem
Factum est ut moreretur mendicus c. Judith 13
Et portaretur ab angelis in sinum Abrahe Luc 16

Ca[pitulu]m 12 de Angelis malis

Angeli mali sunt
Angeli mali tor-
mentatores sublimi

- Primo exploratores
- Secundo adulterorum punitores
- Tercio iniquorum seductores
- Quarto mendacium relatores
- Quinto ... fornicatores

Tormentatores

Unde sicut legitur
Spiritus dni malus exagitabat Saul 1 Reg 16 ... spiritus
Dei ... ut quiesceret ... 1 Reg 16.
Sic tormentant ... in rebus filiis et in ...
... permissione dni Job 1.
Filiam Chananee ... demonium male vexabatur
quam Xpus mirabiliter liberavit Mt 17
Sic ... ab eo ... demonius qui
... et ... Mt 9 Luc 9

Punitores

Angelus malus habet potestatem super luxuriosos
Adulteros et male utentes ...
... viros filie Raguelis qui
... ad eam sicut equus et mulus in
quibus non est intellectus ... libidinis Thobie 6
Ut habetur ... Maria Magdalena
... demonia que ...
operibus ... Luc 8 Mt 16

Inductores

Angelus malus ... inducat in ...
... figmentum ... demonia
Mt 8 ... a deo
demones ... in porcos ... dicentes
... Luc 8 ... a deo
...
... per ... est
... Mt 12
et Luc 11

[Me]ndacia — Angeli mali mendaces sunt et mendacium prosecuti sunt / aliquando vera dicunt ut tandem falsa ingerant || De audire non debent. Augustinus quod dolor uester laudes eorum veniunt / et quasi tamen fecit / licet ipsi de veritatem dixerunt Luce 4

Formiditas (?) — Angeli mali formidatione (?) eiciuntur / quando ipsi timent tam potentem cognoscentes verbi dolor nostri orta demoniacos liberat. Thomas in 3 de Miraculis de hoc eadem capitulo 6 dicit. Paulus in hoc [illegible] enim puellam quam spiritus phitonicus possidebat confundi desiisse in nomine domini et Pauli volebat demonem eius demonium in eius inspexit et confudit Act 19

Capitulum 13 de Anime immortalitate

Anime immortalitas probatur exemplum:
- priorum credentium
- laicorum quam omnium
- prophetarum credentium
- mortuorum surgentium
- verborum permanentium
- Sanctorum assertionum

Anime nostre immortalitas probatur per exempla primum de sanctis qui in alia vita vivere legimus. Deus Abraham appositus est ad populum suum Genesis 25 probatur quod in alia vita habet populum, sed eos qui in hac vita bene vixerunt sicut et quod dicit Ego sum Deus Abraham Isaac et Jacob Genesis 27. 3a / 10

Apparens deus Moysi dixit Ego sum deus Abraham Ysaac et Jacob. Exodi 3

Per quod probatur valere responsio Christi (?) mortuorum Deus non est deus mortuorum sed viventium Matthei 22

Deus reddidit duplicia Job omnia que perdiderat et tamen non habuit nisi septem filios et tres filias sicut prius. Ut sciamus quod hi in mor[te] qui fuerant mortui vivere computantur (?). Job 42

Et frequenter legimus in libris Regum dormivit cum patribus suis. Ex quibus verbis probatur animas vivere post mortem et esse superstites.

Secundo (?) apparet de dormientibus (?) [illegible]

Ex verbis defunctorum desperatorum (?) [illegible] [illegible] in alio seculo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut Sap 7 (?)

Nuncie mortis [illegible] placent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infernum et [illegible] paradisi
Unde cum Jacob credidit Joseph mortuum esse
dixit descendam ad filium meum [illegible] ad infernum Gen 37
Fratres Joseph dixerunt XII fratres sumus [illegible] [illegible] pat-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod mortuum
[illegible] [illegible] cum patre nostro est [illegible]
non est super terram Gen 42
De Chore et Abiron cum descenderunt vivi
ad inferos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod mali
in inferno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Num 16
Cum Absalon interfectus esset David lamentabiliter
planxit eum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible]
[illegible] [illegible] Mortuus [illegible] est 2 Reg 12
Thobias dixit fili [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii
[illegible] [illegible] [illegible] Tho 2
De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible]
Nuncie inmortalitatis ~~placent [illegible] mortuorum~~ [illegible] Isay 1[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum Saul [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg 18.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] David. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad eum [illegible] non [illegible] [illegible] ad me 2 Reg 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Thobias [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] Tho 3
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Maria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 Machabeorum 6
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] 2 Machabeorum 7

Nunc mirabilem probat resurrectio mortuorum et
veteris testamenti et novi. Ideo quod habet ipsius
tactus pueri hospite sue dixit similiter suo
puero cum in viscera cum esset nisi propter
me scilicet ... in ... introivit. 3 Reg 17
Heliseus non suscitasset filium Sunamitis nisi
cum eo ... suscitasset. 4 Reg 4
Salvator noster suscitatorum adolescentem de funere
cum dixit ... surge imperavit Luc 7
Puellam ~~dormientem~~ mortuam dormientem appellat
cum ... de ... suscitavit Mat 9
Lazarum quatriduanum ... Lazarum ...
... Joh 11
Nunc mirabilem probat ... veritatis quod
... Jhesu Christi ... apparuit
... cum qui ... corpus suum ...
... Mat 27 ... patet quod ...
... resurrectionem ... Mat 22 Mar 12
In parabola ... de Lazaro et divite ...
... Luc 16
... Christus est ... de
... ... vide ...
post ... tabernaculum ... Luc
Nunc mirabilem probant ... testimonia
qui fuerit a ... Ideo ... aut
... ad ... ad ...
qui ...
Stephanum ... lapidatorem ... dicebat ... spiritum
meum. Act 7.
Paulus ... cum ...
... in ... 2 Cor 5
Ideo ... dissolvi et esse cum Christo quod
multo ... Phil 1

Ca liiij 18 de Apparacionibus factis a deo

Apparuit deus aliquando — precipientibus instruendo
delinquentibus corrigendo
querentibus promittendo
Conflictantibus defendendo
credentibus assumendo
vacantibus [illegible]
Diligentibus apparendo

Apparuit aliquando deus ut instrueret nescios et amoneret eos. Sic enim primo apparuit et locutus est ad Adam instruens et amonens ne de ligno scientie manducaret Gen 2

Apparuit et Noe et instruxit ut faceret archam et modum et ordinacionem demonstravit Gen 6

Monuit Abraham ut de terra sua et cognacione sua [illegible]

Apparuit multociens Moysi [illegible] ut appareret Gen 12 [illegible] de liberacione [illegible] et regimine populi instruendo Exo 3

Apparuit et eidem et ipsis instruxit de [illegible] Gen 12

Sic sicut [illegible] cum multis [illegible] apparuit instruendo

Apparuit et [illegible] in [illegible] cum Iosue [illegible] Ie 1a 20

Apparuit deus et petro orante et cum de [illegible] instruxit Act 10

Apparuit et paulo et ea [illegible] amonuit ut sicut in Iherusalem predicavit sic predicaret et Rome

Apparuit aliquando deus ad corrigendum delinquentes. Act 23

Sic primo post peccatum apparuit deus Ade et Eve et specialiter [illegible] corripuit [illegible] pro peccato Gen 3

Sic apparuit Caym post homicidium cum [illegible] de quo [illegible] Gen 4

Post [illegible] apparuit Abimelech [illegible] [illegible] pro [illegible] quam tulerat Gen 20

Apparuit Salomoni [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] 3 Reg 2

[illegible] apparuerunt Samueli [illegible] ut [illegible]

[illegible] apparuit [illegible] deus in [illegible] de celo

[illegible] [illegible] [illegible] et corripuit eum Act 9

Apparuit aliquando deus [illegible]

[illegible] et [illegible] Sic apparuit Abraham [illegible] [illegible] Gen 12

Apparuit deus et Salomoni [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 3

Apparuit quandoque dominus ad defendendum sicut
[illegible] apparuit Jacob qui fratrem [illegible]
fugiebat et eum defensurum promisit Gen 23
Cum David debellaret quarto bellum [illegible] consulebat
dominum qui sibi apparebat et tradebat ei [illegible]
auxilium et [illegible] 1 Reg 21 et 2 [Reg] 8.

Apparuit deus aliquando ~~[illegible]~~ [illegible] verbis
et [illegible] [illegible] sicut super [illegible]
[illegible] [illegible] verbis est [illegible] audita est
hic est filius meus dilectus Mt 3.
In transfiguratione et [illegible] [illegible] apparuit
[illegible] in [illegible] et pater [illegible]
filius [illegible] Mt 17

Apparuit aliquando deus ad consolandum afflictos sicut
apparuit in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Gen 21 [illegible] Christus post resurrectionem
suam apparuit Marie Magdalene [illegible] afflicte
deinde Petro [illegible] [illegible] [illegible] postea
aliis [illegible] Mt [illegible] [illegible] Joh ultimo.
Stephanus in sua passione [illegible] celos apertos
et ei apparens [illegible] [illegible] [illegible]
ad eum consolandum [illegible] Act 7.

Apparuit aliquando deus ad [illegible] et [illegible]
Sic apparuit Abrahe [illegible] cum [illegible]
~~[illegible]~~ filium et sic [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] Gen 22.
Apparuit et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Capitulum 17 de Aspersione [illegible]

Aspersus in ventris est [illegible] [illegible] [illegible]
Aspersus [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 9

Invenit Abraham ne ex invito aspectu homicidium
sequeretur, Sare dixit dicite quod soror sua sis ut videntes
te Egiptii occident me et te reservabunt Gen 12
Dyna volens mulieres regionis videre virginitas eius
fuit violata a Sychem unde multa homicidia
sunt secuta Gen 34
Herodes cum saltantem aspexit mulierem promisit
et regnum implevit Mt 14 Mc 6
Aspectus mulierum attrahit et facit lascivos
luxuriosos et maxime aspectus pulchritudinis mulierum
Nam videntes filii dei filias hominum quod essent
pulchre acceperunt uxores quas elegerant omnes Gen 6
Judas iuxta Thamar apparet in [illegible] Gen 38
Dyna [illegible] apparet in [illegible] et [illegible] sua
[illegible] Gen 38
Domina cui serviebat Joseph iniecit oculos in eum et
in eum et in eius [illegible] [illegible]
eum Gen 39 [illegible] in [illegible] et [illegible] adulterium
Videt David [illegible]
Item 2 Reg 2
Holofernes videns Judith pulchram et ornatam
[illegible] pulchritudinis sue [illegible] Judith 10
[illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
videbant [illegible] et [illegible] [illegible] ambulantem
ambulantem in [illegible] et in eius [illegible] Daniel 11

De castitate et calliditate c 16

Astute [illegible] imitatores
Sunt [illegible] deceptores
[illegible] [illegible]
Sub [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]

Astuti sunt imitatores dyaboli [illegible]
fuit [illegible] et calliditas et hoc in serpente cum
esset callidior cunctis animantibus, [illegible]
[illegible] astutia et calliditas [illegible]
in [illegible] [illegible] Gen 3

Cum Sathan circa deo veritati et simplicitati Job non
potuit decipere cum callide decipere voluit omnia
auferendo et invocos simul tremere faciendo ut multipli-
cato dolore eius per impaciam frangeret Job 1

Astuti sunt deceptores socero suo et aliis per suum
per novas vias et subtilitates inveniunt ad decipiendum
Sic laban multos voluit Jacob ~~decipere~~ decludere
Nam in uxore [illegible] in mercede et sic astucias
exquirendo Gen 29 et 30
Filii Jacob voluerunt astute patrem decipere mittentes
ei tunicam intinctam in sanguine ut crederet filium
a bestiis devoratum Gen 37
Gabaonite novas astucias Josue et filiis Israel
preparaverunt Josue 9
Varias cautelas fecerunt Pharisei circa Christum ut
eum in verbis caperent et invenirent [illegible]

Astuti sunt simulatores fingentes c. Josue 9
se esse quod non sunt. Nam fratres Dyne callide
callide deceperunt Sichem et plures [illegible]
religionem et circumcisionem simulantes Gen 34
Sedechias propheta Baal fecit sibi cornua
ferrea unus prophetarum se simulans et sic fallebat
regem dicens dominus hiis cornibus Syriam ventilabis
3 Reg 22
Callide cogitaverunt Pharisei interrogantes se
velle honorare Christum dicentes Magister scimus quia
verax es et volentes eum capere in sermone
sic fecerunt ad capiendum eum Mat 22
mulierem in adulterio deprehensam Joh 8

Astuti sunt tyranni invenientes astucias ut subdi-
tos et alios deprimant et condempnent Sic Pharao
diversas cogitavit astucias ut filios Israel oppri-
meret Exo 1
Callide voluit Saul facere contra David simulans
se velle esse [illegible] cum dans ei filiam
uxorem 1 Reg 18

Scelerata Jezabel nouum inuenit astuciam vt vineam
aufferret Naboth et omnia concedi fecit sine culpa
Athalia vt regnare posset — 3 Reg 21.
omne semen regium tollere misit — 4 Reg 11
Herodes tyrannus callide cogitavit occidere pueros vt
requirendo a magis puerum inventum occideret — Mt 2

Astucias subtiles inuenerunt [illegible] vt possent vincere alium
superare. Sic Philistei cogitaverunt callide ne
faber ferrarius inveniretur in Israel ne fabricaret
framea vel gladius ipsi eos facile superarent — 1 Reg 13
Astute nuncii Sennacherib loquebantur
alta voce vt audiret populus qui erat super muros
et timeret ei tradere civitatem — 4 Reg 18
Satrape persarum inimici Danieli astute
ordinaverunt quod Rex fecit decretum contra quod
sciebant Danielem facturum sic ipsi regi opposuit (?)
mittant penam mortis — Daniel 6
Callide quidam [illegible] Paulo in civitate Lystris
plebem Paulum voluerunt ipsi adorare et deinde
fecerunt postea Paulum lapidari — Act 14
Iudei Paulum callide volebant educere quem
inde quererent occidendum — Act 23

Astute vtuntur quidam fallacia occultare facta
vel facienda aliqui volentes homines ne
cognoscantur. Sic David astute voluit velare
adulterium in pietate quod vnxit Uriam vt cum
vxore quiesceret et dormiret — 2 Reg 2
Nephandam astuciam tenuit Jonadab qui volebat
velare stuprum sub specie egritudinis [illegible]
Amnon regis astute volebat — 2 Reg 13
Absolon sub pietate invitavit (?)
decernens conspiratus vident (?) [illegible] bona
et non est qui te audiat a rege constitutus
Sub specie sacrificii fecit in Hebron (?) — 2 Reg 17
Jeroboam (?) [illegible] Ne fieret sacrificium in Jerusalem et
regnum ad domum David reuerteretur vt patet — 3 Reg 12
duos fecit sub specie [illegible] [illegible] presbiteri [illegible]
Daniel 13

De Avaricia et Cupiditate c. 14

Avari sunt — Avari et avariciosi dicuntur sunt discipuli et heredes Giezi. Sunt
- Iurgiorum malorum repertores
- Thezauri et pecunie appetitores
- Iudicium et iusticiam pervertentes
- Sacrilegium nequiciam perpetrantes
- Proditorum regum [illegible]
- Pupillorum [illegible] substractores

Cum Giezi [illegible] qui in ipsa possessione fratrum suorum [illegible] Reg. 4

Propter in [illegible] divitiarum Abraham et Loth non potuerunt habitare simul propter pastorum iurgia Gen. 13

Propter [illegible] [illegible] [illegible] non valent [illegible] [illegible] [illegible] dimittere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerat [illegible] Luc. 12

[illegible] pastores [illegible] et pastores [illegible] iurgia inceperunt Gen. 26

Avari magnis [illegible] [illegible] sed [illegible] et congregare nituntur [illegible] cum Giezi 4 Reg.

Cayn [illegible] [illegible] et [illegible] Abel [illegible] [illegible] et pauperes [illegible] nolunt [illegible] [illegible] [illegible] futurum [illegible] Gen. 4

[illegible] [illegible] de Arphaxat Nabuchodonosor [illegible] alia regna [illegible] Iudith 1.

[illegible] [illegible] qui [illegible] ad plura [illegible] a deo [illegible] [illegible] plura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illos qui [illegible] [illegible] Act. 19

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliis [illegible] Luc. 12

Propter [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] argumentum [illegible] est ut paulus [illegible] [illegible] [illegible] aliquam [illegible] Act. 17

[illegible] [illegible] in paulum [illegible] Act. 19

Quare cupiditate ducti perdiderunt xxiiii iudicum
et venerunt in falsitatem [illegible] sicut dicit
Iethro Moysi Exo[illegible] ubi [illegible] viros timentes
qui oderint avariciam etc. Exo 18
Balaam seductus avaricia benedictionem populi in
maledictionem convertit Num 22
Filii Samuelis declinaverunt post avariciam et iudicium
perverterunt 1 Reg 8
Naboth fuit occisus per falsos testes
productos contra eum 3 Reg 20
Per precium corrupti custodes sepulcri domini
mentiti sunt dicentes quod Christi corpus per discipulos
est sublatum Mt 28
Felix preses qui a Paulo pecuniam [illegible] ipsum
[illegible] libertatem Act 24
Quare clerici symoniam committunt cum
sacrilegio et nephandis et aliis modis oblaciones
recipiunt [illegible]
qui oblaciones facerent populi [illegible] sicut
templi [illegible] fecerunt Exo 30
Giezi vendidit curacionem Naaman quam Heliseus
fecerat gratis pro [illegible] 4 Reg 5
Menelaus propter pecuniam quam promisit Andronico
summi sacerdotium usurpavit 2 Macha 4
Sacerdotes propter avariciam permiserunt in templo
vendi oves et boves Mt 21
Quare propter suam cupiditatem multi ceciderunt in
mortem Nam Achor cupiditate ductus tulit
de anathemate [illegible] fuit ad mortem condempnatus
Nabal quia nuncios David [illegible] Josue 7
[illegible] fuit avarus [illegible] et [illegible]
[illegible] rex [illegible] et [illegible]
[illegible] 1 Reg 17
Quia Semei avaricia [illegible] servos
fuit occisus a Salomone [illegible] 3 Reg 2

Nota hanc causam dixit Judas complicibus suis
Non stupescatis spolia eorum bellum contra
nos est q. d. Nos facilius vincemus / 1 Machab 4
Obsidentes turres corrupti pecunia dimiserunt
quosdam ideo fuit causa 1 Macha 2

Quarto ut pecuniam habeant proditores existunt
7 sanctos supplantant sicut Nam Dalida
pro pecunia tradidit Sampsonem qui plus se
diligere videbat Judic 16
Judas Scariotis pro cupiditate denariorum quem
vendidit et duxit ipsum tradidit et vendidit
sequitur multum cupiditate corrupit Mat 26

Quinto sunt qui pretendunt a plebe et quod
promittunt a deo. Nam sepe in auctio replente
Saulus videtur fuisse impeditus qui habuit
in preda Amalech 2 Reg 17
Offerentes alios per usuras et rapinas
vel animas sunt interpretantes Act 7
Ptolomeus cupiditate Alexandri quorum regnum et
pecuniam usurpavit 1 Machab 2
Turbe pecuniis est divus qui de mensa pauperis
Lazaro pauperi fuit avarus Luc 16
Emptores boum et mulierum et villarum et
dilectioni sunt et excusant a cena magna quam deus
fecit Luc 14
Et credibile fuit pauca munera commune et
captiva per pecuniam super Act 7

De Auditione Verbi Dei c. 18

Audire debemus verbum dei cum / fidelitate credendi
Audire debemus verbum dei / sinceritate tenendi
Cum audierimus fidem / assiduitate adimplendi
ideo causam ad locum fuit / voluntate petendi
verbum dei ad pietatem vendidit / cum magistro appetendi
et plus ad tempus adveniunt

Expo. 7

Post adventum spiritus sancti Multi qui audierunt crediderunt
et erant una [illegible] Actu 2
Gentes audientes quod paulus et Barnabas predicaverunt
gavise sunt et crediderunt Actu 13
[illegible] populum in synagogis audierunt multi ad
credendum et crediderunt Actu 29
Audire debet verbum dei cum reverencia et devocione
[illegible] et gestus [illegible] Eglon Rex statim surrexit
de solio cum Ayoth dixit Verbum dei habeo
ad te [illegible] magnam reverenciam exhibens verbo dei
Hely docuit samuelem ut diceret Judic 3
Loquere domine quia audit
servus tuus | Reg 2
Legit Esdras verba legis a mane usque ad meridiem
et aures populi erant erecte Esdre 8
Sedens Maria soror Marthe secus pedes
domini audiebat verbum oris eius Luc 10
Invenerunt Ihesum sedentem in templo et omnes qui eum
[illegible] audientes verbum eius Luc 2 [illegible]
Respondentes sibi discipuli de Emaus xpisto [illegible]
Nonne cor nostrum ardens erat dum loqueretur
nobis in via Luc 24
Videntes Philippe in Samaria audiebant verba
et videbant signa que faciebat ab eo Act 8
Audire verbum dei non sufficit nisi hoc impleatur opere
Ad quod audit [illegible] dixit [illegible] Moyses
[illegible] Quando [illegible]
Job dixit [illegible] [illegible] Esa 28
[illegible] audiens [illegible] et [illegible] [illegible] in
[illegible] et [illegible] Job
[illegible] [illegible] audiebant [illegible] et audito
[illegible] Act 6
[illegible] in monte dixit [illegible] Quando
[illegible] audit verba mea et facit [illegible]
[illegible] qui edificavit domum suam super petram Act 4
[illegible] dixit [illegible] que [illegible] dixit
Ihesus Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud
Luc 11

Estote factores verbi et non auditores tantum se
ipsos [illegible] Jacobi 1

Auditus verbi dei valet fidelibus peccatum abrenunciare
re sicut de eo dicit dominus Jesum [illegible]
verbum [illegible] fortes [illegible] et audierunt Jo 26
Verbum predicationis Johannis placuit
ipsi ad [illegible] et querebant eum et [illegible] Jo 12
Post predicationem Christi in Samaria [illegible] et alii
[illegible] omnibus [illegible] Act 7
Audientes [illegible] predicationem [illegible]
[illegible] multitudinem [illegible] est omnium
[illegible] verbum dei et [illegible]
[illegible] et [illegible]
per predicationem [illegible] dei ad hanc [illegible] capitis
[illegible] Act 6
[illegible] Ethiopis audiens verbum dei a Philippo
conversus et baptizatus est Act 8
Per [illegible] Petri et [illegible] angeli [illegible]
[illegible] ad predicationem [illegible] convertit Act 10
Paulus est conversus Act 16
Paulo loquente de resurrectione mortuorum Dionysius
Areopagita credidit Act 17

Audire verbum dei nolunt mali et incorrigi-
biles convertantur. [illegible] dicit [illegible] dominus
filiis [illegible] non audit quia audit me
[illegible] nolunt audire [illegible] Ezech 8.7
[illegible] prophetam qui [illegible] prophetant [illegible]
[illegible] nolunt audire 3 Reg 12
Dicit dominus [illegible] domus [illegible] nolunt audire
te quia nolunt audire me quia domus
exasperans est Ezech 3
Judei obturaverunt aures suas ut non audirent
Stephanum et audientes [illegible]
[illegible] audientes alii Paulum de Act 9
resurrectione predicantem [illegible] Act 17

De Nuditate mulierum c 19

Tanta sed mulieres ad videre sunt velocius ad ... de sibi prohibitis et amplius desiderant quam licita. Ideo prima mulier de quo ... fructu comedisse non legitur. Nec eam desiderasse sed solum vetitum concupivit talis et viro dedit comedendum Gen 3

virorum vetitorum
filiorum ... agrorum
Scilicet ... prosperum
Sublimis ... ambitum
Secretorum ... viderum
Receptor ... vendicionum
... audiorum ...

Uxor Loth quae prohibitum voluit post tergum respicere versa est in statuam salis Gen 19

Dyna quae licentia patris et fratrum voluit videre mulieres regionis et oppressa est a Sichem. Claude ergo de illis quae volunt videre et videri ab viris Gen 33

Domina eius suadebat Joseph quatenus secum adulterium ... prohibitum ... pollueret cum Gen 39

Quod sunt habere filios

Ut ... filii in obprobrio Ideo Sara desiderabat ... filios ex puero voluit Abraham habere filios de Ismaele qui ... ... Gen 16

Filie Loth per ... voluerunt habere filios de patre ipso ... Gen 19

Rachel videns se sterilem ... Jacob ut ... da michi liberos alioquin moriar Gen 30

Anna desiderio habendi filios flebat et non ... Multum desiderabant ... 1 Rg 3

Filium una mulier ... que ... 3 Rg 3

Quod sunt mulieres de parentibus et prosperitatibus filiorum

Una mulier Sunamitis voluit ... Heliseum ... prosperitate filii ... ... ei 4 Rg 4

Uxor Thobie ... Tho. 11

618

Mulier Chananea frequenter postulabat filie
sanitatem per deum ... plurimis rogat. &
expulsa postmodum non desistit donec quod
petierat impetravit Mt 17

Mater filiorum zebedei sic audax fuit pro filiorum
prosperitate quod xii conspectu & petiit filios collaterales

Audaces sunt mulieres hic glorie & possessionis :: Mt 20
Axa filia Caleph obtinuit terram irriguam
quam superius asserte fuerat postulabat Josue 17
Item Jezabel vineam Naboth quam fecit
tempore lapidari 3 Reg 21
Athalia ... glorie & potentiam regni
omne semen regium excepto Joas absconditum
interfecit 4 Reg 11

Audaces sunt mulieres secretum vinum ... Et quatenus
magis eis revelantur eo amplius ea sua
desiderant licet nullum secretum ei tenuerit
Unde uxor Sampsonis instabat quod ei Sampson
revelaret secretum & problema obscuram quam
proposuit ... et cum ... plorant
Dalida sua importunitate Judic 14
...bat Sampsonem ut ei secretum panderet sue
fortitudinis quod statim philisteis postea revelat.

Audaces sunt mulieres ad vindictam Judic 17
Item pro vindicta ... Hester ... interfecti ... eorum
suspensum & quingentos ... Hester 9
Herodias expetebat vindictam de Johanne
quare magis eligit petere caput Johannis quam
partem ... filiam ... Mt 6
De Judith quam nullum fuit ... Judith
... de ... Luc 18

Audaces sunt mulieres secreta ... sua ... dicere
& alios revelare. Unde mulier
... ad Maria
... non ... plarent
... Gen 27

Puella Rodo venit p(re) gaudio no(n) ap(er)uit Petro
s(ed) q(uod) Petrus adesset letanter nu(n)ciat p(re)sentibus
intrans. Act 12

De Baptismo c. 20

Baptismus xpianorum est de i(n)nu(m)eris in figuris
Baptismi figurativi sunt / p(ro)pheticus in scriptura
in antiquis figuris s(e)d [illegible] xpianorum
significatus fuit p(er) mare rubru(m) in quo filii Isr(ae)l
liberati sunt i(d est) xpiani a pharaone i(d est) dyabolo
eius sequentibus est submersus Exo 14
Per aquam Elizeus [illegible] Osee [illegible]
ut eum filius [illegible] 4 Reg 2
Septiens lavit Naaman in Jordane qui
mundat(us) a lepra [illegible] in spe [illegible]
induravit [illegible] baptizatum 4 Reg 5
Baptismus propheticus fuit in scriptura a prophetis
dictus s(e)d de eo prophetat Ezechiel
Effundam super vos aquam mundam et mundabimini
Johannes baptista quasi propheta
predicat baptismum et incepit cum et xpus baptizari Ezech 36
prophetat [illegible] Mt 3
Baptismum consecravit et approbavit xpus qui
baptizatus est a Johanne spiritus s(anctu)s apparuit
in specie columbe et aquas tetigit et tactu sanctificavit
Precepit xpus baptismum fieri dicens Mt 3
nisi quis renatus fuerit ex aqua et sp(irit)u s(ancto)
non intrabit in regnum celorum Joh 3
[illegible] voluit xpus baptismum et formam baptizandi
[illegible] baptizantes eos in nomine patris et filii et sp(iritu)s s(ancti)
In baptismo et fide [illegible] xpus Mt 28 et Mr 16
[illegible] salvus [illegible] qui crediderit et baptizatus
fuerit salvus erit Mr ult(imo).

De Benedictione dei ad hominem c 21

Benedictionem dei recipiunt coniugati et parentes obsequentes
Benedicit deus coniugibus in matrimonio et filios parando sic benedixit
Adam et Eve d. Crescite et multiplicamini. Gen. 1.
Noe etiam et filijs eius benedixit deus et dixit eis Crescite et multiplicamini. ut Gen. 9.
Pauperes sui operatores Flagellum eorum supportantes Ardentes amplius operatores Dei pauperes dilectos hospitantes
Benedicit deus obedientibus propter quod dixit ad Abraham Quod fecisti rem hanc benedicam tibi et multiplicabo semen tuum. Gen. 13.
Maledictio parentum et obedientia dei plus in Bethsamitis in Monte Olympo quibus obediens clementer invenerit benedixit eis. Luc 29.
Benedicit deus tribulatis tribulationes pariter patientibus sic dixit deus ad Abraham de Ismaele creato et tribulato Ecce benedicam ei et augebo et multiplicabo eum valde. Gen. 17.
Job patienter benedixit deo et restituit ei duplicia ut legitur Job. 42.
Benedicit deus bonis et iustis operantibus augendo eis bona temporalia et spiritualia sic benedixit Isaac et valde prosperatus Gen. 26.
Jacob luctantem cum angelo dixit non dimittam te nisi benedixeris mihi. Gen.
Opera manuum Job benedixit et possessio eius crevit in terra Job. 1.
Deuteronomii dicit est illa benedictio quam deus daturus est iustis et bene operantibus in die Judicii d. Venite benedicti patris mei. Mat. 27.
Benedicit deus impijs propter sanctos suos vel sanctorum reliquias in hospicio suo sic dixit Jacob ad Laban Modicum habuisti antequam venirem ad te et nunc dives factus es et benedixit tibi deus propter ad introitum meum. Gen. 30.

Item Joseph benedixit deus domum Egypti
et multiplicavit in omnibus Gen. 39
Habitavit archa dei in domo Obededom et
Oza verbo interfecto et benedixit deus Obededom
et domum eius 2 Reg. 6

De benedictione qua laudat homo deum c. 22.

Benedicere homo debet deo pro { Superatorum devictorum
Acquisitorum [illegible]
Adeptorum prosperorum
Pro promotione plurium
Pro confessione verum
Pro evasione tribulacionum
Rangione itineratorum }

Benedicere debet homo deo
pro obtentis victoriis
corporalibus et spiritualibus inimicorum
Et dixit Melchisedech benedictus
Abrahe post victoriam quam
habuerat de 4 regibus
deum et alibi victoriam benedixit Gen. 14
Alteram victoriam de Zyzara Debbora et Barach
recitant dicens Qui sponte obtulistis animas vestras
de Israel ad periculum benedicite deum Judic. 5
Post victoriam quam habuit David de Golia
de stirpe populum benedicit deus dei meus etc.
1 Reg. 17 Ps. 143
Ozias princeps videns Judith cum capite Holofernis
deum benedixit Judith 12
Alteram victoriam et edificato altari sub Juda
Machabeo populus benedixit deum 1 Mach. 4
Heliodoro volente spoliare templum tribulatus
flagellato benedixerunt omnes deum 1 Mach. 2

Benedicere homo debet deo pro acquisitione vel augmento
capitalis. Ideo cum audisset Hiram verba Salomonis
ait benedictus deus qui dedit David filium sapientem super populum
Cum aperuisset Esdras librum 3 Reg. 6
Et inspirantes populus benedixit Esdre et populus Nee 8
Thobias inspiciens filium et [illegible] dixit ait
dixit etc. Dum ipse laudat deum etc. Tho. 3

Daniel qui accepit visiones et revelationes adve-
ait Benedictus deus qui dedit sapientiam Daniel 2

Benedicere debet homo deo pro perfectione cuiuslibet operis boni
Sic Salomon edificato templo benedixit deo
qui dedit gratiam complendi opus suum. d. Benedictus dominus deus
Israel qui locutus est ad patrem meum david et complevit
Completo muro Jerusalem sub Esdra c. 2 Esdre 8
et Neemia dixerunt levite surgite et benedicite deo
nostro ab eterno et usque in eternum Nee 9
Completa purificatione facta Symeon a spiritu sancto
accepit ihesum et benedixit deum d. Nunc dimittis servum
tuum domine etc. Luce 2

Benedicere debet homo deo in electione et promotione
boni prelati et iusti principis. Unde facto principe
[illegible] ad [illegible] dominum [illegible] Benedictus deus
[illegible] c. 1 Para 16
xerxes [illegible] benedixit
Benedictus deus etc. Esdre 7

Benedicere debet homo deo in oratione et [illegible]
in Ecbatanis [illegible] Sara filia Raguelis orando
dixit Benedictum nomen tuum deus qui cum iratus
fueris misericordiam facis Tho 3
Post ascensionem domini erant in templo discipuli
orantes et benedicentes deum Luce 24

Benedicere debet homo deo pro evasione tribulationum. Unde Raguel et Anna [illegible] videntes
quod Thobias [illegible] sanus benedixerunt
Benedicimus te domine deus Israel quia non contigit
nobis quemadmodum putabamus Tho 8
Ananias et socii eius in flamma fornacis
benedixerunt deo et etiam Nabuchodonosor pro corporum
liberatione eorum plenius benedixit Dan 3
Petrus apostolus tribulationibus patiens docuit
Benedictus deus et pater domini nostri ihesu christi pater
misericordiarum et deus totius consolationis 1 Pet 1.

Benedicere debet homo deo pro receptis beneficiis
gratias referendo. Unde Raphael sollicite monuit
Thobiam et filium eius ut pro receptis beneficiis
benedicerent deum et omnia cum multa eis nar-
rarent. Thobie 12.
Receptis visu et auditis sermonibus Raphaelis
dum Thobias benedixit. Tho 13.
Mathathias et qui cum eo erant videntes auxilium
a deo sibi missum benedixerunt deum. 1 Mach 4.
Zacharias recepta prole et soluto vinculo lingue
eius prophetavit dicens Benedictus dominus deus Israel etc. Luc 1.

De benedictione qua homo benedicit homini c 23

Benedicere debet homo
Benedicere debet homo probis hominibus et pro iustitia pugnantibus et deo militantibus:
Bellatoribus victoribus
Heremitis peregrinis
hospitibus advenientibus
prelatis visitantibus
... fortioribus
... ...ibus
Unde benedixit Abraham rediens a victoria
quam fecerat pro iustitia pugnans. Gen 14.
Pro victoria habita de Sisara quia benedicta inter
mulieres Jahel. Judic 5.
Ozias princeps populi dixit ad Judith que
decapitaverat Holofernem: Benedicta es tu filia
a domino deo excelso pre omnibus mulieribus. Judith 13.
Benedicere debet homo filiis et ceteris in proximum bona.
Sic benedixit Isaac Jacob dicens Det tibi deus
de rore celi et de pinguedine terre. Benedixit
filium Esau dicens postea eum. Gen 27.
In pinguedine terre et rore celi erit benedictio tua.
Jacob benedixit filio suo Joseph. Gen 48.
Et Jacob filios eius dicens Benedicat deus pueros
istos et ipse moriens benedixit omnibus filiis suis. Gen 49.
Raguel benedixit filiam suam tradens eam Thobie
dicens Deus Abraham ... qui compleat vos et impleat
benedictionem. Tho 7.

Benedicere et salutare debet homo hospites suos
Sic pharao postquam Joseph introduxit Jacob patrem
suum benedixit ei interrogans eum de etate sua. Sic
fecerunt [illegible] Thobie hospiti suo. Gen. 47. Et cum
suum [illegible] gaudens flevit et ait Benedictio tibi sit fili
mi quia boni et optimi viri es filius Tho. 7
Gabelus in lacrimis Thobiam hospitem in domo
sua benedixit ei [illegible] Tho. 9
Veniens Maria ad domum Elizabeth dixit
benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus ventris. Luc. 1
Benedicere debent prelati subditis suis. Unde
dixit deus Moysi Sic benedicetis filiis Israel
benedicat tibi dominus et custodiat te. Num. 6
Extendens manum Aaron ad populum benedixit
Nec solum bonum prelati sed eciam [illegible] Levit. 9
eciam mali debent benedicere populo suo. Unde dixit
Balaam ad Balach quomodo [illegible] benedicam
prophetavit [illegible] patrem. Num. 23
Vertit Salomon faciem suam et benedixit
ecclesie Israel omnis [illegible] stabat. 3 Reg. 8
Cum David complesset holocausta benedixit
populo in nomine domini. 1 Paral. 16
Benedicere debent pauperes benefactoribus suis
Unde dixit Moyses populo Non pernoctabit apud te
pignus pauperis ut dormiens in veste sua benedicat
[illegible] [illegible] Booz [illegible] Deut. 24
benefecerat Ruth Noemi sue pauperi et eadem benedixit
ei dicens Benedictus sit a domino quoniam gratiam quam
prebuit vivis prebuit et mortuis. Ruth 2
Benedicere debet homo compatientibus et [illegible]
opera facientibus. Unde Josue dixit et Rubenitis
et Gadditis [illegible] qui fecerunt [illegible] Moyses
et benedixit eos. Josue 22
Cum Ruth [illegible] et bene fecit [illegible]
Booz benedixit ei. Ruth 3

Hely sacerdos benedixit Elcane et uxori eius
orantibus et offerentibus in templo | Reg 1 |
Narratum est david quod in saltu Carmeli
respuisset samuel martum (?) ... ad eos
benedicens vos a domino quem fecistis ...

De benignitate dei ad servos et confidentia suorum ad eum c. 28

Benignus est deus

Benignus est deus orantibus pro peccatoribus ut Abrahe patuit a deo ut patet Sodomitis qui ad ultimam sententiam benignitati ...

- Sperantibus per alienis delictis
- Tollerantibus et ab eis abstractis
- Operantibus nihil tamen asserentibus
- Desertantibus sed effectus devotis
- Jam peccantibus et a sceleribus elevatis
- Egrotantibus morte penis afflictis

benigne ... Et quod Abraham ... benignus ... ruptum ... quod petebat benignus concessit
Dixit deus Moysi Exodi ... : Exo 1 a
... est ... est
... mei ... inquit ... quasi
benigne dicit ... vero ... pro eis
... durabat ... : Exo 32
pro populo quod volebat ... peccatum delere ... 7 a

Benignus est deus tribulacionem sustinentibus

... fugienti Jacob ... fratris deus benigne
apparuit et ... benignus ... liberavit
Loquitur deus Moysi ut ... Reg 20 et 31
timeo et ... a detractoribus ... liberat
Helye angustiato ... : Reg 12
panis et aquas dei benignitas ... 3 Reg 1 a
Helye ... et tribulato ... panem et aquam
per angelum destinavit 3 Reg 19
Cum Azaria et sociis eius in fornace ...
... filio dei ... que est cum
tribulatis qui sustinent ... Dan 3
Daniel ... in lacu leonum ... benigne
... per angelum de benignitate Dan 14
abundat.

Petrum fluctuantem deus benigne de fluctibus liberavit
Discipulis christi in mari tribulatis Mt 18
Ipse spiritum sanctum promisit et dedit Joh 13 Act 2
Stephanum in tribulacione martirii deus benigne
celum apertum et christum ostendit Act 7
Johannem exulantem in pathmos deus est multis
consolacionibus et revelacionibus consolatus Apok per totum

Benignus est deus iustis et recte viventibus
[illegible] qui in sublimi sedebant dixerunt [illegible]
[illegible] benedictionis multe Job 32
Ezechias rex dixit deus [illegible] qui
in toto corde quesierit eum 2 Par 30
Misit deus benigne angelum suum Raphaelem qui
Thobiam duxit incolumem et reduxit Tho 7
Exaudivit deus vaticinantem Susannam et benigne
eam ab iniusto iudicio liberavit Dan 13
Magdalenam peccatricem unctionem christus benigne defendit
murmurantibus discipulis Mt 26
Discipulos iustos christus benigne defendit [illegible]
passionis die Si me queritis sinite hos abire

Benignus est deus penitentibus [illegible] Joh 19
[illegible] et [illegible] deo [illegible] dixit dominus
Josue dixit sol contra Gabaon ne movearis
Dedit hoc signum in [illegible] et [illegible] Josue 10
hostibus victoriam obtinuit Judic 1
Mathathias et qui cum illo erant a deo auxilium
receperunt 2 Macha 11

Benignus est deus peccatoribus et peccata volentibus
penitere. [illegible] benigne pepercit David [illegible]
[illegible] a Nathan propheta [illegible] 2 Reg 12
Licet postea David peccavit multipliciter [illegible] deus
[illegible] pepercit ei 3 Reg 19
Pacavit deus [illegible] Jonam [illegible]
Statim post [illegible] : [illegible] Jone 2
Mattheum benigne ad peccatores [illegible] Mt 9

Magdalene pro peccato peperit & pharizeo murmurante
Exemplum xpi de filio [illegible] cum defendit luc 8
prodigo Maximam xpi benignitatem ad peccatores ostendit luc 17
Zacheus publicanus qui peccatis [illegible] [illegible]
benigne fuit a deo visitatus luc 19
Latroni penitenti & a xpo petenti memoriam sui
in bona promisit hic paradisum luc 22
Thomam non credentem non repulit sed se benigne
& palpari permisit Joh 22
Paulum persecutorem benigne persuasit [illegible] [illegible]
[illegible] act 9
Benignus est deus debilibus et infirmis [illegible]
[illegible] reddendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] languorum & infirmitatem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
leprosum [illegible] deus [illegible] [illegible] [illegible] mundare
extendens manum tetigit & mundavit act 1
mulieri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] benigne
permisit ipsam in [illegible] [illegible] act 9

De Blasphemia in deum c. 27

Blasphemus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] transgressoribus [illegible]
Blasphemi [illegible] [illegible] [illegible]
in deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
puniuntur [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] & in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mulieris [illegible] qui blasphemavit [illegible] deum
[illegible] est a deo [illegible] levitici 24
Vir dei dixit ad regem [illegible] qui dixerunt
deus montium est deus & non deus vallium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in manu tua 3 Reg 20
Multum displicuit deo blasphemia [illegible]
Senacherib [illegible] [illegible] [illegible] deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 4 Reg 19
Blasphemia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dixit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in deum [illegible] [illegible] 1 Reg 2

Multum arguunt peccatum dauid Nathan quia fecerat
inimicos blasphemare nomen dei 2 Rg 12
Magnus peccatum nescitur quod cogitauit impia Jezabel
quem blasphemum et fecit Naboth lapidari 2 Rg 1

Blasphemiam quanto magis arguitur et uindicatur eius
tanto peccator sit et blasphemus amplius peccat quia
causam prebuit Ezechias non plus uindicat quod
blasphemus rapsaces 2 Rg 14 Isay 36
Quam magis arguit nocumentis peius quam sacrificabat
diis alienis uindicauit Simonem deum non audiens
pro sacrificantibus regnum celi. 7e 4e

Blasphemia ex magna superbia et elatione
tenetur originem sed ~~blasphemum fit~~ superbus sit
qui blasphemauit et magis sit deo insurrexit
Nam Nabuch. ut dixit talibus punire deus
est deus qui eripuit uos de manu mea
Et cum dicerent quod ... quam timebant
Holofernes indignans audire noluit deum 3
quam sellam dum petiam quid dauid dixit
quam prophetasti quod israel defenditur a deo omnino
nisi quod non sit deus in terra nisi Nabuchodonosor Judith
Deuonuth Judeos Nichanor est deus potens
in celo qui iubet custodire sabbatum uindicat
Et ego potens in terra qui iubeo sumere arma

Blasphemat deum mendaci Mach. 17
Et infideles detrahentes dei operibus uide
Cum Jhesus eiceret demonia pharisei
blasphemabant dicentes in Belzebub eicit Luc 11
Contradicebant paulo Judei hiis que a paulo
dicebantur blasphemantes Act 13
Pendente xpo in cruce pretereuntes blasphemabant
mouentes capita sua et dicentes Vah qui destruis
templum dei etc Mt 27.

De Castitate et Continencia c 26

Castitas | spiritus viriliter munitur
| flagellorum carnaliter domatur
| ciborum utiliter diligitur
| lecture sobrietate acquiritur

Castitas conservatur in societate bonorum et perditur in societate malorum. In cuius signum patres nostri Adam in paradiso dum fuerunt casti, sed postquam fuerunt extra cum peccatoribus in vita cognovit Adam uxorem suam Gen 4

Dina dum fuit ad patrem et fratribus casta fuit, sed egressa videre mulieres facta est corrupta Gen 34

Castitatis fragilitas et precepta dei sunt puniende. Nam cum Sychem violasset Dinam filiam Jacob, fratres cum Sychem et patrem et filios interfecerunt Gen 36

Post fornicacionem Madianitarum ipse Phinees corruptos iugulavit et plaga cessavit Num 25

Amon post defloracionem Thamar ab Absolon in convivio est occisus 2 Reg 13

Post violacionem uxoris levite plurimi ex tribu Beniamin sunt occisi Judic 20

Castitas cara est et diligenda et si debet homo pene et morti exponi ut eam custodiat. Unde Joseph licet esset iuvenis et sollicitaretur a domina malvit incarcerari quam perdere castitatem. Judas qui castus non erat diligebat Gen 29 in alius castitatem unde defloravit est fornicacio Thamar Gen 38

Sara diligebat et cara castitatem ut dicitur Tho 3 quam numquam concupivi virum Tho 3

Susanna que fuit molestata a senibus sed nec famam nec vitam curavit sicut castitatem Dan 13

Maria non est ausa nubere castitatem licet angelus diceret ei quod esset filius dei mater Luc 1.

Castitatē maxīe debet servarē Sacerdos et minist-
~~ri~~ dei In cuius signum Exo. 28 quod mundi debent esse a
mulieribus qui panes propositionis manducaverunt
Non mulier servientis volebat 1 Reg.
Elyzeus puerum mittebat ei Elizeus puerum suum
Vivens cum eo mulier 2 Reg. 4
Apostolus quod ipsius dixit quod in alio sexu non
timebant nam videntur sed erant sicut Angeli
dei audiret quod Petri ministrorum dei in tantum debent
esse casta ut sequerentur virginem celestem Act. 22
Ad ministrandum est constitutus plenus et tunc quod Stephanus
et mulierum specialiter Act. 6

Casti debent viure vidue et viduae nam aliae
mulieres et quam castitas est eius difficilior. Apostolus
corporis voluptates ad eam sequendum debent
viventes ieiunys et orationibus. Sed de Iudith legimus
Mortuo marito suo non cognovit alium sed cum
puellis suis clausa morabatur huius rerum
sine cibis et ieiunys cunctis diebus Iudith
Anna vidua fuit casta que steterat cum viro
suo annis septem et vidua stetit ad annos
84 Que non discedebat de templo ieiuniis
et orationibus serviens Luc. 2

Castitas sola non sufficit ad salutem sine
aliis virtutibus et bonis moribus sicut dicitur in
parabola de x virginibus Ubi tales fuerunt virgines
fatue exclusae erant fuerunt paratae nam quinque
Exclusae quia sicut v. lucerne vacue et virgines fuerunt
Aliene quia lucerne oleum non habuerunt Mt 25

De Casu peccati c. 2a

Casu peccati cadit aliquando { peccatum volens a religione
cadit in peccatum aliquod { per diversa dona singulis
canonici et peccatum sibi deus. Cum se confirmat
peccatum credat non cadit sed ita considerans peccatum potius

licet essent incircumcisi sicut in lacu leonum conuicti
et de pueris tribus in camino Gen. 3
Loth qui bonus fuerat inter malos i. e. Sodomitas a
Sodomis cum duabus filiabus cecidit in peccatum Gen. 39
Dauid qui fuit sanctus adeo ut secundum cor dei in regnum
cecidit dampnabiliter post adulterium perditum et homicidium
in suo plena fidelem perimens 2 Reg. 11
Judas Scarioth et petrus qui erant primi et
discipuli Christi vnus tradidit et alter negauit Mt. 26

Cadunt aliquando homines dotati multis donis

quibus si tamen deberent. Nam angeli ceciderunt
qui fuerant creati in celo dotati donis pluribus
illum habentes uanitatem ad proprium voluntatem Ysa. 14
Salomon dotatus sapientia cecidit quando amauit alienas
mulieres et ydola adorauit c. 3 Reg. 11
Fortissimus Sampson qui in mandibula azini
mille viros occidit et portas asportauit
cuius Dalidam meretricem cadit caecus et mortuus
Judic. 17.

De Confessione peccatorum. 28.

Confessionis peccatorum effectus: Deserta amouet
Justificat iterum deo parat
Confessio peccatorum Illuminat impleta decorat
debet esse Consolat templa et habitacula
accusatoria et Perficit templa et habitacula
ueritatem et excusari peccatum ad quod inuitabat deus
Adam ut ingenuus et amouere peccatum sed ipse retorsit
uxorem in deum et in mulierem et mulier in serpentem Gen. 3
Reprehensus Dauid a Nathan peccatum suum parauit
et humiliter est confessus 2 Reg. 12
Solet confessor et ingemiscit peccatum mirum sanctum
et absoluit sibi penam poenitentie 2 Reg. 2X
Veniebant ad Johannem quando Judei confitentes peccata
sua Mt. 1
In cuius signum dixit Christus leprosis Ite ostendite
vos sacerdotibus Luc. 1a.
Predicante paulo multi veniebant confitentes peccata sua
Act. 19

Confessio peccatorum debet esse cum spe venie et non
cum desperacione. Unde confessio Caym de qua plangunt
non sufficit quantumcumque peccata recognovit quia
desperavit maiora sunt ut dixit Maior est iniquitas
mea quam ut veniam merear Gen. 4
Judas similiter confessus est peccatum suum dicens
peccavi etc. sed sibi non profuit quia sibi desperavit
Confessio peccatorum debet esse cum [illegible]
fiducia venie percipiende. Unde [illegible] peccavi
[illegible] non sufficit [illegible] confessio quia non [illegible] debebat
[illegible] peccatis [illegible]
[illegible] Ezech. 10
[illegible]
[illegible] 2 Reg. 12
[illegible] promisit [illegible]
[illegible] 2 Reg. 24
Confessionem induat aliquem [illegible] et afflictio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Afflicti [illegible] confessionis [illegible] ad confessionem
[illegible] peccavi [illegible]
[illegible] Num. 21
[illegible] peccavi [illegible] Judic.
Confessor debet [illegible]
et [illegible] Exemplum [illegible]
[illegible] peccavi [illegible]
[illegible] 1
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccavi [illegible]
[illegible] Daniel [illegible]
[illegible] confitendo peccavi [illegible]
[illegible]
peccavi 2 [illegible]

De Consideracia et magnanimitate c. 29.

Considerare debet homo deliberacione philosophica argumento
Consideracionis et scrutinii Cum auditoris audiencia consilio
Et audire debet homo ad Cum inspiciens velle considerando
ad arguendum vera et Vagantes dum dissentiendo
Viscerum philosophia preparando
Petrus ... Myn... et multi argumentum philosophiam Epistola
Iudicate et considerate sed deserere Nathan reprehendit
David de peccato 2 Regum 12
Helyas considerans reprehendit ... deus Rex ...
... sed ... 3 Regum 18
Stephanus considerat et audire arguebat Iudeos de
peccato ... dum ... et inscriptus ...
... sed ... Actus 2
Paulus ... populo Elymam Magum ...
Considerat dum homo ... Actus 13
et ... audiencia considerat sed ... de Helyas
considerat ... de ...
... super ... de peccato ...
Helyseus homo ... considerat ... ad ...
... vidit ... 2 Regum 8
Considerat et audire debet homo pugnare
iustitia et in plus pusillanimus ...
Sic Ezechias considerat ... ad plus
Regem ... 2 Paralipomenon 32
... 2 ...
Iudith ... Machabeus ... ad ...
... Iudith 15
... 1 Machabeorum 9
... sed ...
... 1 Machabeorum 2
Considerat dum homo ... publice ...
... vel ...
Sic Mar... ... dum ...

a docendo omnem et confidenter verbum loquebantur.
Hec b[?] alma[?] a deo rogamus Act 4
audacter confidenter Iudeis predicatorem nominabant Joh 7
Petrus qui prius ad vocem ancille ipsum negaverat
recepto spiritu sancto super[?] confortatus est ut audacter
coram toto populo vel concilio confiteretur eum
Magnum et audacem fecit Paulum Act 23
predicando coram magnatibus et principibus et coram
multis iudicibus venientibus Act 16 19 21

Confidenter Bethsabee pro[?] Magno quod iustum
est. Sic confidenter petiit Bersabee a David
quod Salomon filius eius regnaret 3 Reg 1
et audacter licet indiscrete petiit mater filiorum
Zebedei pro filiis eius sedem cum Christo Mt 20
Mulier cananea confidenter clamavit filie
clamorem audire postulavit Mt 17
Ioseph audacter introivit ad Pylatum et petiit
corpus Ihesu Mt 27

Confidenter et audacter debet se homo pati ad
... plura ... ad mortem
... Thomas ... ut videret ... cum
in Iudeam iterum alios ... dixit
Eamus et nos et moriamur cum illo Joh 11.
Petrus dixit magnatibus obedire deo oportet
magis quam hominibus Act 7. De hac materia
quere plura capitulo de fortitudine c 76

De Compassione habenda ad proximos c 30

Compati debet homo

Compati debet homo captivis et eos posse liberare.	Captivis liberando
Sic Abraham audiens	Tribulatis confortando
captivum esse Loth	Mortuis deplorando
et comparens voluit	Peccantibus publicando[?]
et liberavit eum redimendo	Obstinatis supportando
Gen 14	Viduatis consolando
	Egenis ... adiuvando
	... pauperibus ...
	Infirmis visitando
	Peregrinis hospitando

filii Israel ducta in bella multa et pauci capti et
h[illegible] restituti et reduxerunt eos 2 Paral. 17
Tobias videns compatiebatur captivis pascens et
redimens eos Tho. 2
Abimelech compaciens et zelum misso in lacum Jeremie
Darius rex audiens liberavit eum Jer. 38
Danielem in lacu leonum est p[illegible] dolens dormivit merens Dan. 1.6

Compati debet homo habitui tribulatis

et compati eis ut Iob et fletus sicut Iacob et Iudas
compaciens Ioseph intercessit liberavit eum Gen. 21
Cum Iezabel persequeretur prophetas abdidit compaciens
Hester audiens tribulationem abscondit [illegible] 3 Reg. 18.
ipse sui compaciens eis se morti opposuit ut liberaret
Populi compaciens Achimelech tribulatis eos Hest. 4
et filia cum compaciens dum rogat
et videt Ihesus Mariam flentem. Mt. 17
In morte Lazari tribulati compaciens ei flevit et
Iudei qui a mortuis surrexerunt Ioh. 11
Ruben Iudas in arte habuit compassionem de fratre
quem vendebant in servum [illegible] Ios. 19

Compati debet homo fatigatis et eos refocillare sicut
Gedeon compaciens suis fatigatis postulat
David compaciens lassis suis 1 Reg. Iudic. 8
ne voluit ire ad bellum et remansit ad sarcinas
consistunt equa pars eorum sicut bellatorum 1 Reg. 30

Compati debet homo mortuis et specialiter in
sentencia mala eum mortuus erat sepultura Iudic
filii Israel compaciens filiis Beniamin et eorum
occisorum flevererunt licet ab eis fuerunt
gravati et contrivisset offensas Iudic. 21
Doluit David de occisione Absolon compaciens
ei [illegible] cum esset [illegible] 2 Reg. 18
Mattathias licet esset multo [illegible] de domini
[illegible] compaciens flevit 2 Machab.

Compaciendum est fletibus et viduis cum dolent
compaciendo [illegible] dicitur [illegible] lugere accipit filium
viduae patris [illegible] et ei compaciens filium
Ipse compassus est [illegible] cum suscitavit 3 Reg 17
Helizeus viduae debitum alleviavit oleum
augmentando 4 Reg 4
Magnum dolorem habuit Onias sacerdos quando
vidit ab Eliodoro expoliari templum
in quo erant reposita viduarum 2 Mach 3
Videns Ihesus flentem viduam compaciens
compassus est eam et eius filium mortuum suscitavit
Petrus videns flentes Luc 7
viduas pro morte Thabite que alebat eas
eis compaciens suscitavit Thabitam ut eis [illegible]
Compati debet homo [illegible] Act 9
sanguinariis patriae et nationis in qua est qui videt
eam esse in periculo vel in malo statu. Unde
Ieremias videns civitatem [illegible] statum Ierusalem
flevit [illegible] et [illegible] [illegible]
Magnum compassionem habuit [illegible] arripuit opere [illegible] Neem
Neemias de destructione civitatis sue ploravit
et [illegible] luxit per dies Esdre 2 vel [illegible]
Salvator videns civitatem Ierusalem destruendam
flevit compaciens super illam Luc 18
Compati debet homo pauperibus spiritualibus [illegible]
et eis in necessitatibus subvenire. Unde dicebat
Iob. [illegible] audiens [illegible] [illegible] eo
quod pauperem liberassem. Iob 29
Multum fuit ad compaciendum pauperibus [illegible]
[illegible] tempore [illegible] solum [illegible] operibus
misericordie [illegible] [illegible] pauperibus
et [illegible] Act 27

Misertus est dominus turbe que eum sequebantur triduo et non panes [illegible] erant ut ad manducandum et eis compatiens eos de septem panibus saciavit. Mat 17. Mar 8. Luc 6

Compati debet homo infirmis et eos [illegible] debet sicut compassus est samaritanus homini vulnerato alligans eius vulnera et jumento imponens. Quam durus epulo non est compassus Luc 18 Lazaro ulceroso ideo sepultus est in inferno Luc 16. Multum compassus est Salvator surdo et muto quem ingerunt et sanavit eum Mar 7. Quomodo nos possumus compassione infirmis sanari Mirr[?] de miraculis c. 88. Mat 12

Compati debet homo peregrinis et eos recipere hospicio et [illegible] quem sic compassus est Abraham angelis quos credebat esse quosdam peregrinos Gen 18. Loth eciam compaciens peregrinis angelos quos credebat [illegible] in hospicium introduxit Gen 19. Duo discipuli euntes in Emmaus compacientes peregrino ad hospicium coegerunt Luc. Quia autem recepit [illegible] peregrinum et ad compassionem caritatis [illegible] [illegible] de peregrinis et suo [illegible]

De consiliis bonis c 31

Consiliis acquiescendum est
Consiliis angelorum et sanctorum acquiescendum est
Deo [illegible] quia angeli

- Angelorum [illegible] erudiencium
- Consiliorum [illegible] amonencium
- Petrum [illegible] erudiencium
- [illegible] [illegible] compaciencium
- Adversus [illegible] docencium

Et [illegible] [illegible] Loth et uxori eius. Et quia uxor non [illegible] in statuam salis [illegible] [illegible]. Loth quia acquievit [illegible] Gen 19. Non apparet [illegible] angeli compaciens duplicem [illegible] qui cum duabus [illegible] filiabus Gen 19

Consilium bonum consanguineorum et etiam amicorum
non aspernendum ... quia velit mala accidit eis.
Sic Genesis ... quia non credidit Loth
generis suis ... Sodoma periit Gen 19
Ruben consuluit fratribus ut Joseph redderent
patri suo quem aspernere noluit Gen 37
Tamen fratres Ruben non crediderunt cum consilio
ideo venit super eos tribulatio Gen 42
Filii Israel bene consuluit filios Beniamin super
iniuste scelere quod cum non crediderunt super
ipsorum scelere perierunt Judic 21
Uxor consilium dedit Pylato super eum sed
ipse non credidit et ipsum occidit Luc 19
Consilium sapientum sanum est ideo dicitur
Thobias filio exemplum a sapiente require Tho 4
Item non credidit consilio sapientis perit sicut
filii Israel qui non crediderunt Moysi sapienti et
... non ... ideo ... et
... Num 14
Roboam quia non credidit consilium sapientum et
senum ... pro se partem perdidit ... 3 Reg 12
Daniel sapiens Dei plenus dicit consilium debere
Nabuchodonosor ut elemosinis peccata redimeret sed
ipse non credidit et ideo in bestiam est mutatus Dan 4
Josephus et Azarias non crediderunt consilio Jude
sapientis et ideo perierunt 1 Machab 17
Consilium amicorum et seniorum fidelium sanum est
Item fidele consilium dedit Achior Holoferni cum
quo ... ipse non credidit a femina
Holofernes quem non ... est occisus Judith 13
credidit consilio Jonathe ut ... Moyse ...
Judas cum paucis pugnaturus non ... 1 Mach 9
multis non credidit ... ideo victus fuit ... 4
Consilium non solum amicorum sed etiam inimicorum recipiendum
est. Sic est ... non credidit Abner consilio
ut ... servaret ... est
... 2 Reg 2.

De Consiliis malis c. 32

Consilium malum procedit – a fervidis decipientibus
Consilium malum procedit – rebellibus male loquentibus
a mulieribus malis – a sodalibus consentientibus
– a sapientibus vana docentibus
– a cupidis lucrum querentibus

Unde [illegible] est eis
Sicut Eva male consuluit
et principi viro per deferentem legem vetitam manducaverunt Gen. 3
[illegible] Joseph consuluit Gen. 3
Joseph et [illegible] ei ut [illegible] Gen.
Mulieres sue prava [illegible] pervertit cor sapientissimi
Salomonis ut in idola adoraret 3 Reg. 2
Athalia [illegible] ingressi regni
domum Achab impulit eum male agere 2 Par. 22
Stultum consilium dedit uxor sua Job sed ipse
[illegible] et [illegible] non acquievit ei Job ii
Nephandum consilium dedit Herodias filie sue [illegible]
[illegible] petens [illegible] Johannis Math. 14 Mc. 6

Consilium malum dant aliquando consiliarii sui
[illegible] et [illegible] in scandalum
et [illegible] male consuluit
Aaron ut faceret eis vitulum [illegible] in quem
adorarent [illegible] Aaron [illegible]
et scandalum [illegible] Exo. 32
Artaxerses persuasus a consiliariis [illegible] Judeorum
prohibuit fieri opus templi Esdre 3
Filii [illegible] male suggesserunt regi suo ut
[illegible] quod [illegible]
ipsa [illegible] fuit et [illegible]

Consilium malum dant [illegible] 2 Reg. [illegible]
[illegible] in [illegible] 3 Reg. 12
[illegible] Balaam consuluit Balach
filias [illegible] fornicari et [illegible]
[illegible] Num. 25
Ionadab ~~incestum~~ consilium dedit Amnon ut violaret
Thamar sororem suam 2 Reg. 13

Amman demum per uxorem consiliatur ei ut pararet suspendium pro Mardocheo Hest 7.
In diebus Antiochi aliqui perversi de filiis Israel persuaserunt aliis dicentes eamus 1 Mach 1
Item contra Paulum et Barnabam in Iconio quidam malivoli conspiraverunt propter lapidare eos Act 16

Consilium malum dat aliquando sapiens Eccl 12

Achitophel quem David sublevavit fuit sapiens et nephandi consilium dedit Absalon et [illegible] autem illis dicebat eius consilium quasi consilium dei et ita sapiens erat qui omnes credebant in consilio sapientis consilium [illegible] 2 Reg 16
Dederunt consilium insipiens Isaie 19
Roboam regi et superbo consuluerunt [illegible] iuvenes [illegible] 3 Reg 12
Ad malum suggestione et consilio Sathane Iudas [illegible] tradidit [illegible]

Consilium malum dat homo cupidus ut Ananias

Sic Menelaus [illegible] consilium dedit [illegible] Demetrius argentarius accidit ut [illegible] Contra [illegible] quaestum [illegible] et [illegible] populi [illegible] conspiraverunt [illegible] et fecerunt Paulum [illegible] Act 16

De Consolatione diuina c. 33

Consolatur deus quandoque aliquos [illegible]
Consolatur deus obedientes et custodientes mandata eius.
utiliter patientes
salubriter punientes
fideliter confligentes
castigat sustinentes
viriliter [illegible]

Unde postquam Abraham exivit de terra sua ad mandatum dei, deus divinis consolationibus consolatus est eum apparitionibus multis Gen 12. 17. 19.
Et filii Israel qui de Egypto [illegible] dei preceptum [illegible] et obedientes fuerunt ut [illegible] ei in deserto misit deus consolationem quam plures illis [illegible] ad manducandum. Exo 16

Consolatur dominus tribulatos post tempestatem
tribulacionis dans tranquillum consolacionis. Iuxta illud
quod dicebat Ps. Secundum multitudinem dolorum meorum
consolaciones tue letificaverunt animam meam. Ideo fugientem
Jacob a facie fratris sui deus multum consolatus est
[illegible] regaliter in deserto apparuit. Gen 28
Item consolatus eum quando ascendit [illegible] in domum pharaonis
luctum laborum dum gemit in gemitibus. Exo 3
quando per Hester servavit de manu persecutoris liberavit. Hest 9
Mirabile est quod filii Israel tot tribulaciones sub
captivitate Babilonica passi habuerunt prophetas quorum
ipso solacio in quo fuerunt in magna prosperitate
[illegible] in Judea, Ezechielis et Danielis in Caldea.
Paulus senciebat cum multas consolaciones in
tribulacionibus suis unde dicebat Sicut
abundant passiones Christi in nobis ita et per Christum
habundat consolacio nostra. 2 Cor 1
Johannes tribulatus et exul in Pathmos plures
revelaciones et consolaciones habuit quas in Apocalypsi.

Consolatur dominus pacientes et Christo compassos plures
in multis temptacionibus et miseriis qui in prima accedunt
in cuius signum Moyses qui remansit in monte
[illegible] sunt dominum consolacione [illegible] Exo 24
in cuius eciam signum Helyam in torrente [illegible]
[illegible] dum consolacionis misit et nunc [illegible]
Salvator [illegible] 3 Reg 19
in [illegible] qui primo fugiunt in medio maris cum
habuerunt ventum contrarium in [illegible] ad eos in
navim est et consolatus multum. Mc 6
Paulus cum solus consolacionis [illegible]
[illegible] in navi [illegible]
[illegible] angelus dei, dicens noli timere
[illegible] in conventu que navigant
tecum. Act 18

Consolatur deus praedicantes pro fide et iusticia
admonens et consolans eos in pugna. Sic consolatus
est Josue dicens Noli timere nec dimittam te. Confor-
tare et esto robustus. Josue 1.
Machabeus et qui cum eo erant videntes adventum
stratum(?) missum a domino et domini letati et confortati
sunt animis et consolati sunt. 2 Machabeorum 2

Consolatur deus corporaliter et spiritualiter obsessos
ab hostibus et carceri mancipatos. Sic consolatus
est Ezechiam regem obsessum quia misit
per angelum cuius manu pugnatores et sic
fecit ab obsidentibus liberatum. 4 Reg. 19
Filios Israel obsessos ab Holoferne in Betulia
consolatus est victoria quod per manum femine
Petrum inclusum in ∴ Holofernem Judith 10
carcere consolatus est liberando. Act. 12
Paulum et Silam in carcere positos deus
consolatus est misso terre motu frangendo vincula
aperiendo carcerem et liberando eos. Act. 13
Paulum solum positum in custodia Claudii
per nuncium suum deus est multipliciter consolatus

Consolatur deus iustos vilia Act. 23
opera facientes. Sic consolatus est Thobiam
a cecitate et Saram a demone liberando. Thob. 8
Danielem iustum leonibus positum in lacu
leonum per angelum et Abacuc est deus
consolatus. Daniel 6 et 14
Susannam que adulterio noluit consentire iniuste
dampnatam consolatus est deus per Danielem
eam ab iniqua sententia liberando. Daniel 13
Implevit deus promissum consolationis apostolis
cum spiritum sanctum misit. Act. 2
De ecclesia ambulabat dicitur quod edificabatur in
timore dei et consolatione spiritus sancti. Act. 10

De Contemplacione et Illustracione mentis 38

Contemplatur deum et ~~Sequitur de contemplacione et illustracione mentis c 38~~
illustratur penitentes in religione. Et inquietos ab occupacione / Secedentes a congregacione / Perfectos in placione. Abstinentes a comessacione
Consistentes in oracione / pacientes in tribulacione. Contemplantur deum et illustrantur a deo viri religiosi. qui relicta patria et parentela vadunt in terram religionis sibi a domino demonstratam. ut ibi liberius contemplentur / Sicut in figura
protoparentum egressus est Abraham de terra sua. et cognacione sua. et venit in terram
quam monstrauerat illi deus in timore dei. i. in ardore caritatis contemplans
apparuit illi deus Gen 18 Helie fugienti a facie Jezabel i. religioso a
facie carnalitatis ostensum est. quod dominus non erat in spiritu grandi. i. superbie
quam religiosus relinquit per obediencie humilitatem. nec in commocione auaricie quam
relinquit per voluntariam paupertatem. Nec in igne luxurie. quam relinquit per
oppositam castitatem sed in sibilo aure tenuis. i. in quiete contemplacionis / 3
Reg 19. Johanni tamquam sequestrato religioso a conuersacione mundana
et in deserto vitam heremiticam inchoanti Christum veniens baptizare. i. Christum
in aquas intrans. i. in multos populos predicando monstrare meruit. vidit celos
apertos. vocem patris audiuit. et spiritum sanctum vidit in columbe specie signatum
Mt 3. Johanni ewangeliste eandem vitam ducenti in Pathmos insula solitaria sunt secreta celestia reuelata Apocalipsis per totum.

Contemplari possunt viri mente et corpore quieti Etiam si sunt seculares
non discurrentes nec vagabundi In cuius figura Esau vir vagus non
fuit benediccionem primam quam dat deus contemplantibus Set Jacob qui domi
remansit. ad contemplandum multas fuit in sponsus a domino Gen 21 Ipse
Jacob requiescens super lapidem post solis occasum. vidit scalam celeste angelos
atque dominum Gen 28 Sara cum ancillis suis. ascendit in superiori
thabernaculo cum contemplacione quiescens et narrauit. Thob 3. Samuel
ingressus est domum suam et de nocte fuit ei misterium reuelatum, Dan 2
Notabile est quod maria que quiete sedebat ad pedes domini preponitur marthe
que ministrabat ei Luc 10 Et paulus quietus oraret in superiori domo reuelatum est ei gentiles non esse abiciendos. Actuum 10

Contemplari volentes necesse est esse solitarios et turba remotos Sic
ysaac habitans in terra australi relicta familia egressus est ad meditandum
in agro. Gen 24. Post transitum fluminis Jacob remansit solus. et
contemplatus est angelum luctantem secum. Gen 32 Helizeus quando
voluit orare pro filio sunamitis remansit solus et clausit hostium super se
Exo 4 12 Dauid contemplaturus dicebat. quis mihi dabit pennas
sicut columbe et volabo et requiescam etc ps. Dimissa turba ascendit
Ihesus in montem solus orare ut daret nobis exemplum fugiendi turbas etc.

Contemplantur deum prelati boni si volunt contemplari Mt 18
Contemplacionis officium exercent In cuius figura Moyses oues educens ad interiora deserti contemplatus est deum in flamma rubi i. prelatus
ducens populum ad aquam primam in flamma caritatis deum contemplatur
Exo 3. Petro dixit moyses quod ecce in populo Ne qui ad deum pertinet
i. in contemplacione doctrina. Exo 19 Prelatus loquitur deus i. contemplacione per loquebatur moysi facie ad faciem ut amicus amico Exo 20

Religiosi

Quieti

Solitarij

Prelati

Zacharias offerens sacrificium ingressus est in templum ad dextris altaris contemplatus est angelum intuentem. Luc. 1. Contemplantur deum non crapulati et ebrii sed ieiunantes et sobrii. Moyses xl diebus quibus pene non manducavit et aquam non bibit stetit in monte domini contemplando. Exo. 21. Helias ieiunans contemplatus est angelum qui pavit eum spirituali cibo cum quo usque ad montem domini ambulavit. 2 Reg. 19. Ita ut liberius orari et contemplacioni vacaret tribus diebus ieiunavit non manducans neque bibens. Tho. 3. Daniel ieiunati et abstinenti in eius contemplacione deus audit mirabiles visiones. Dan. 2. Ad salvatorem nostrum post ieiunium accesserunt angeli ministrantes. Mt. 4. Saulus prostratus et obcecatus ieiunans per triduum vidit mirabiles visiones. Et tunc credit raptus fuisse usque ad tercium celum ibique vidisse et audisse archana dei. Actuum 9.

Contemplari debet homo deum orando et ipsum in certis horis debite collaudando. In cuius figura Samuelem dormiente in templo iuxta Heli eum in ecclesia principio contemplacionis orando vacantem dominus ter vocavit. 1 Reg. 1. Deum cantantes psallentes cum Helizeo facta est super eum manus domini et prophetavit. Ex quo apparet quod non solum psallentes deo sed etiam audientes deum contemplantur. 4 Reg. 3. Dixit angelus Danieli oranti: Egressus sum ut docerem te et intelligeres. Dan. 9. Omnibus apostolis in die penthecostes descendit spiritus sanctus et illustravit eos. Act. 2. Contemplantur deum tribulati probacione tribulacionum. Sic contemplabatur Judith que videns tribulacionem civitatis sue ingressa oratorium in cinere se prosternens contemplando orabat. Jud. 8. Hester videns populum suum in tanta tribulacione et periculo positum depositis vestibus regiis induit vestes luctus et fervens contemplans pro liberacione populi oravit. Hester 9. Ezechiel stante in medio captivorum facta est super eum manus domini. Ezech. 1.

Sequitur de Correctione fraterna c. 3. t.

Corrigendi sunt fratres et proximi sine contencione inpendi, cum discrecione arguendi, sine lesione resistendi, sub affectione diligendi, comminacione puniendi, exhortacione persuadendi, in contemplacione diligendi.

Correctio fraterna est opus misericordie et pietatis spiritualis. Et est opus maius misericordie quam misericordia corporalis, quia per unam corporalem lucratur homo vitam corporis proximi, sed per istam lucratur vitam anime. Ideo Abimelech pastorem invenit ad Abymelech facit sterium unam statim increpavit eum. Gen. 21. Magnam misericordiam fecerunt Ruben et Judas arguentes fratres suos nolentes interficere Joseph, quia fratres retraxerunt ab homicidio et Joseph conservarunt vitam. Gen. 31. Phinees et principes misericordie egerunt quando arguerunt fratres suos qui edificaverunt altare in scandalum filiorum Israel et eos cum eis ira supprimunt. Josue 22. Misericordiam duplicem fecit Jonathas in reprehendendo patrem quia patrem temperavit et David salvavit. 1 Reg. 19. Perfectam regulam nunc de correctione fraterna dedit dominus Petro dicens: Si peccaverit in te frater tuus etc. Si te audierit lucratus eris fratrem tuum etc. Mt. 18.

Correctio et reprehensio fraterna fieri debet dispensative, benigne et caritative

et sic correctos reducit ad unam errantes sed reducit errantes ad viam vi(te)
et pacis Sic benigne et discrete Abraham compescuit iurgium quod erat
inter pastores loth et suos. Gen 13 Non cum furore arguit Nathan David
ut diceret pessime fecisti quia adulterium et homicidium perpetrasti. sed cum discre-
tione assumpta similitudine congrua illa que fuit cum ove pauperis et co-
rrexit eum. 2 Reg 12 Similiter mir de filiis prophetarum reprehensuris israel di-
certa similitudine profuit arguendo. 3 Reg 2 Benigne reprehendit Ju-
dith arguendo cunctos sacerdotes et fecit eos ab incepto proposito removeri. Judith
8. Circa petrus arguendo discrete congregata mirantes. apostolos Sic eo
correxit eos. Actuum 23. Post sanacionem claudi audit petrus quibusdam
coram culpam benigne alienatam excusans eos et dulcia verba dicens ita
quod quinque milia hominum sunt conversi Actuum 20 Paulus discrete et beni-
gne arguens Romanos convertit eos. Ro 3 Quam discrete arguebat
Johannes Episcopos quos reprehendendo de malis que faciebant semper
commendabat bona que exercebant ut non desperarent sed confortarentur Apoc 2
Correctio et reprehensio non proficit desperatis resistentibus correctioni primo
deteriores fiunt Ideo tales dimittendi sunt et sicut ut publicani et ethnici
iuxta sententiam salvatoris Mt 18 Satis benigne et dulciter reprehendebat
loth zodomitas sed ipsi obstinati non audiebant Gen 19 Hebreus iur-
gans cum reprehenderet a moyse iniuriosa verba prorupit. Exo 2 Filii
israel reprehenderunt filios beniamin de scelere commisso in uxore levite
et noluerunt punire malos. sed ipsi contempserunt Ideo perierunt Judi 20
Abner arguebat asael de persecutione ipsius. sed ipse contempsit
Ideo periit. 2 Reg 2 Christus arguebat et increpabat phariseos
cernens illuminatos adversus. sed illi obstinati occiderunt eum Johannes cum
corrigentes et arguentes bonos et corrigibiles. diligunt et honorant
ab eis et correcti meliores fiunt Ideo moyses reprehensus a patre suo
stulte laborem consumeret cum tantus homo esset verba gentilis
hominis non despexit. sed omnia implens. dilexit eum et amplius ho-
noravit. Exo 18 Daniel discrete arguit regem balthazar. exemplo
patris sui. rex autem illum pacienter audivit. eumque dilexit. et postea eum
magnifice honoravit Dan 5
Corrigendi sunt duri cum zelo in fervore et dure et acriter increpandi
Ideo helias cum magno zelo arguebat dicens propheta dicens. si deus est
deus sequimini eum etc. 3 Reg 18 Eiusdem fervore. et zelo reprehendit helizeus
regem israel de eius statu. et cetera. Reg 18 Johannes baptista cum
magno fervore dicebat phariseis progenies viperarum etc. Mt 3 Luc 3
Cum multa audacia et zelo arguebat Johannes herodem. dicens non licet
tibi tollere uxorem fratris tui. Mt 14. Unus de latronibus qui pende-
bat in cruce cum magno zelo alterum reprehendit. Luc 23 Stepha-
nus positus in consilio Judeorum fervente et audacter increpavit
eos Actuum 7.
Corrigere debent prelati subditos suos eos de quolibet vicio singulariter
arguere quia vita subditorum regimini demandata prelatorum. debent enim
eos reprehendere de presumptione. Sic sacerdotes restiterunt Ozie volenti
offerre incensum arguentes eum et dicentes non est tibi officium adole(re)
2 Paralipomenon 26 Item debent eos arguere et corrigere si non observat

ina et statuta ecclesie. Sic reprehendit filios transmigracionis qui duxerunt con-
legem filios alienigenarum Esd 3. Item indure reprehendere oppressores mo-
et pauperum. Sicut Neemias increpavit optimates propter gravamina que adi-
nitibus imponebat pauperibus Nee 5. Item debent eos reprehendere de vio-
lacione festorum. Sic arguebat Neemias sabbatis onera deferentes Nee 13. Ite-
m debent eos arguere de mendacio sicut Petrus Ananiam arguit et Saphiram. Act
5. Debent etiam increpare subditos de malo exemplo per quod alii retrahuntur
a bono. Sicut Paulus Elymam magum dure redarguit qui proconsulem avertere
nitebatur. Actuum 13. Reprehendere etiam symoniacos debent sicut Petrus redar-
guit Symonem volentem emere spiritum sanctum. Actuum 8. Item debent eos reprehendere
de peccato carnis. Sicut apostolus reprehendit corinthios de fornicacione. 1 Cor 5.
Reprehendere debent litigantes. Sicut Paulus eos corinthios qui de secularibus
negociis litigabant. 1 Cor 6. Item de irreverencia circa sacramenta. Sicut
Paulus eosdem de irreverencia eukaristie. 1 Cor 11. Item debent eos ar-
guere de errore contra fidem. Sicut Paulus eosdem de errore circa resurreccionem. 1 Cor
15. Multum debent increpari subditi si non reverenter honorant prelatos
sicut Paulus reprehendit eosdem quod a falsis apostolis gravamina sustinebant
et ipsum non honorabant. 2 Cor 11. Item arguendi sunt subditi qui
post ingressum religionis vel spiritualis vite nolunt aliquando etiam tenere se-
cularem vitam. Sic Paulus arguit galathas qui post recepcionem ewangelii
legis observanciam tenere volebant. Galat 3. Item debent prelati arguere subdi-
tos ociosos et pigros sicut Paulus thessalonicenses reprehendit. Thess 3.
Corrigendi sunt ebriosi et crapulati non in ipsa ebrietate et crapula
quia tunc non habent sensus claros sed obstupefactos, sed cum crapulam vel
vinum digesserint. Exemplum eius habemus in sapiente Abigail, que no-
lens reprehendere Nabel noluit aliquid dicere statim post prandium sed ex-
pectabat tempus optimum quousque vinum digessisset. 1 Reg 25.

Sequitur de curiositate humana c 36

uriositate repleti diligunt aggressiones sapere. Cupiunt accessiones
evidencie. Appetunt auspicium eminencie. Eligunt incongrua pro-
curiosi desiderant semper nova scire et in ipsa scientia apparere. Sicut prima
mulier quia desideravit scire bonum et malum voce serpentis audivit
pomum accepit et divinum preceptum contempsit. Gen 3. Discipuli etiam
curiositate scire volentes tempus restitucionis regni israel reprehendit dominus
dicens non est vestrum nosse tempora etc. Actuum 1. Curiosi semper volunt
videre magna et nova aliqua in terra periculum. Nam Dina volens videre
novitates mulierum regionis illius rapta et corrupta est. Gen 34.
Iudei videntes Christi miracula manifesta adhuc signa de celo
querebant. Luce 11. Herodes curiose desiderabat videre Ihesum ut signum
aliquod videret ab eo. Luce 23.
Curiosi cupiunt apparere potentes et magni quod est contra mandatum
dei. Sicut precepit dominus populo ne in montem ascenderet vel alta non
saperent et timore non tangerent. Exo 19. Mandavit dominus nulla curio-
sitate mirari sanctuarium nisi primus omnia involventur. Num 4. Ozias
rex Iuda voluit adolere incensum ut videretur fungi posse officio sacer-
dotis. 2 Paralip 26. Curiositate precessit Symon magus bap-
tizari voluit quia videbat signa que faciebat Philippus et ea ad
ordinacionem facere cupiebat. Actuum 8.

mop[er] deut admonere et hortari et inducere ad p[ri]mam obedientibus et
bonis viris q[ui] frequent[er] contingit et curiositate relinquunt sicut p[re]dicante
paulo in Epheso multi qui fuerant curiosa sectati · obtulerunt libros et eos
coram omnibus co[m]busserunt / Actuum 19 / Reprehendit ap[osto]lus quosdam thesso-
lonicensium curiose et inquiete ambulantes et nichil operantes · Thess[alonicenses] 3 c ·
Adolescentiores viduas monet ap[osto]lus esse vitandas quia frequenter
vage curiose et verbose / Thymot[heum] 5

Sequitur de decimis et primiciis c 37

Decime considerantur quantum ad qualitatem offerendi / Dignitatem exi-
gentium / Decime consideran[d]e sunt quantum ad personas / genera et commoditatem
personas que eas reddere personis ecclesiasticis obligantur / Ubi sciendum est · quod
decimas debet omnes tam rectoribus [et] quibuslibet quantumcumque magnus et po-
tens et hoc scilicet debet facere liberaliter et integre · et de melioribus rebus
Sic melchisedech qui fuit rex et sacerdos Rex salem obtulit abraha[m]
Decimas [et] victus decimas omnium que habebat / Gen[esis] 14 / Dare debet ho-
mo decimas quia deus eum custodit pascit vestit et dirigit Sic enim percepit
Jacob Et votum vovit dicens Si fuerit deus mecum · et custodierit me in via
per quam ambulo · et dederit michi panem ad vescendum · et vestimentum quo operiar
reversusque fuero · domum patris mei · prospere cunctorum · que dederit michi
decimas offeram Gen[esis] 28 · Cito et non tarditate debent decime tribui
Sic dominus precepit dicens · Decimas et primicias non tardabis Exo[di] 22 ·
De melioribus et nobilioribus rebus debent decime · et primicie tribui Sic
eciam per dominum dicitur Num[eri] 18 · A fidelibus debent ad ecclesias vel templa
portari vel eciam ferendi · eciam si sacerdotes non petant Sic enim precepit dominus
dicens decima frumenti vini et olei · et primogenita de armentis · et ovibus
dabis domino deo tuo in loco quem elegerit ut invocetur in eo nomen illius
Cum enim longior fuerit via · et locus quem elegerit dominus nec potueris
ad eum portare · hec omnia vendes · et in precium rediges portabisque manu
tua · et proficisceris ad locum · quem elegerit dominus deus tuus Deut[eronomium] 14 /
Nota unum singulare verbum contra non solventes decimas in c 3 ·
per ultimo · Malachie verbo Infra decimis
Decimas recipientes debent esse clerici domino servientes qui non debent secularia
querere sed deo vacare · et decimis · et oracionibus debent esse contenti Sic
enim per dominum dictum est ad Aaron · Post quam igitur decimas tradide-
runt omnia que possidebant filii israel in terra eorum nichil possidebitis
inter eos ego enim pars · et hereditas tua Num[eri] 18 · Per sacerdotes reci-
pientes decimas debent communicari decime · et alii ecclesiastici redditus
peregrinis pauperibus pupillis et viduis Sic enim sacerdotibus advenis dicitur
Levites · quia aliam non habent partem nec possessionem · et peregrini et pupilli
et vidue que intra portas tuas sunt comedant et saturabuntur
· et benedicat tibi dominus deus tuus / Deut[eronomium] 16 / Sacerdotes enim recipientes
decimas debent vivere divinis et non temporalibus inherere Sic ezechias
exercens deo placita sacerdotes instruxit dicens Vos elegit dominus ut
stetis coram eo et ministretis illi colatis eum et cremetis incensum quod
ipsi sacerdotes plenissime impleverunt 2 Paralip[omenon] 29 /

Sequitur de usura et contractibus c 38

erident detractoribus mediatrices malorum afflictionum. Operatores
sanctitatis operationum, Supportatores amarum tribulationum, Predicatores
statum castitatem eis pro tunc deridunt pacificos et prius derisi enim hos atte-
dunt eos aliquam ad notitiam quam prius non habebant intentionem ad notitiam
eius Sic viri deridentes sadoch Gedeone et contraricte ei indixerunt
eum ad notitiam eius quam prius notare nolebat Judith 8 Nabal contumeliose
tractans David et socios eius qui fuerant prius pacifici propter quod contumeliam et de-
risiones multas illorum illatas nisi per sapientem Abigael et eius verba
pacificatus fuisset. 2 Reg 27 Instruendi sunt pueri aptitudine
ne derideant senes pacificos quia pueri qui deridebant Elizeo di-
centes ascende calve permissi sunt a deo devorari ab ursis quam aliis compassi
puer mortuo eum amortuus suscitavit. 4 Reg 2
erident mali bonos et peccatores iuste operari volentes Sic micol
videns David ludentem ante archam despexit eum dicens quam gloriose fuit
hodie rex et 2 Reg 6 Senabach et Thobias deridebant edificantes
muros Jer. lxii. i. mali derident bonos quam bonis operibus tamquam
vivis lapidibus edificant fideliter ecclesiam supra petram i. Christum.
Nee 3 4. Vitavit videns holocausta offerri deridebat offerentes ea 2 Mach
1. Derident poni in prosperitate tribulatos positos in adversitate quod ma-
ximum malum est Sic excecato Thobie parentes et cognati deridebant eum di-
centes ubi est spes tua pro qua elemosinas faciebas. Thob 3 Job afflictum
in rebus filiis et persona deridebat uxor. Job. benedic deo et morere Job 4o
Salvator in tempore sue afflictionis in passione multas derisiones recepit
ut daret exemplum tribulatis non curandi derisiones hominum mundanorum. Actus 26
Luce 23
eriduntur hodie predicatores missi ad predicandum et aplatis ex veritate
dicunt et predicant Sicut figura filii israel deriserunt cursores quos
ad eos instruendos misit Ezechias. 2 Palip 3. Sic etiam deridebat
populus prophetas missos a domino qui eis annuntiabat veritatem 2 Palip 36
Judei deridebant aplos predicantes et loquentes variis linguis dicen-
tes eos esse musto plenos quos spiritus sanctus repleverat prius dictis.
Sequitur de detractoribus et malignis c 39 Actuum 2
Etractores sunt felicitatis malignatores, felicitatis indignatores,
Bonitatis primum deinde Benignitatis occasiones, Sublimitatis elatores,
Credulitatis negatores et bonitatis Detrahunt vi pessimi quique
omnes bonis solum ex malitia. Perversionem eius cum multa inducta
multa falsa crimina imponentes Sic domina cui serviebat Joseph Iniqua
detraxerat detraxit ei apud virum suum imponens ei quod eam opprimere
voluisset Gen 38. Pharao detraxit moysi dicens cui dubium est
quod pessime non cogitaverit Exo 10. Peiores hec sunt balaam qui
populo dei nec detrahere nec maledicere voluit. Num 22 Ancilla pessi-
detraxit et maledixit Sara imponens ei interfectionem virorum. Tho 3 Se-
nes illi pessimi propter suam maliciam Susannam innocentem tempore
diffamabat. Dan 13 Symon male loquebatur de omnia prepositore
civitatis et defensore gentis. 2 Mach 4. Falsi testes detraxerunt
Stephanum dicentes. Homo iste non cessat loqui Actuum 1
etractio vicium est Iniquorum singulariter qui aliorum felicitatibus
invidentes diffamant eos ut opprimant eos Sic principes invidentes

dauid detraxerunt ei apud achis. 1 Reg 29 / Eciam li edificacionem templi sec
et hactenus ut fateor operis incipi detrahentes eis Esdre 4 principes
populi detraxerunt Jheremie apud Sedechiam regem suggerentes ei Jere
38 / Viri chaldei invidia moti accusaverunt iudeos detrahentes eis coram
rege. Dan 3 Satrapas dary invidentes felicitati Danieli ei coram
dario Dan 6 Phariseii invidentes xpo multociens detraxerunt quod
cum publicanis et peccatoribus manducabat Mt 9 luc 7 Paulo pluries
ex invidia detractum est coram galione Actuum 18. A quibusdam iudeis
in templo Actuum 28 Athenis a phariseis Act 21
Detractores graviter puniuntur adeo et in presenti Nam locuta est maria
detrahens moysi modica occasione assumpta sed statim secuta est pena
lepre Num 12 Filii israel detraxerunt terre promissionis in malum corpus quia
nullus eorum intravit eam sed mortui sunt ab hostibus et pestibus in de-
serto Num 14 Propter detractionem chore et complicium eius multi homines
sunt occisi Num 16
Detractio et accusatio causa est homicidiorum et malorum multorum Nam
occasione detractionis referentis Sauli quod Abimelech confortavit david
occidit Saul 85 viros inductos quod loth et vinculos et panes 1 Reg
22 / Principes filiorum Amon detrahentes nuncijs david preterent pacem
intencionem eius et fuit causa rebellionis et belli et discordie rebellacionis
et homicidiorum multorum. 2 Reg 10 Symon prepositus templi suis
revelacionibus malis faciebat templum dei expoliare 2 Machab 3
Mala verba et detractoria questionatorum fecerunt paulum capi et verberari / Actuum 6
Detractio est iusticia et ambicione procedit Nam volentes se exaltare et alios
deprimere detrahunt eis Sic absolon ambiens regnum patris detrahebat ei
dicens Sunt negocium non est qui te audiat constitutus a rege / 2 Reg 15
Amon superbus quia non adorabat mardocheo omnibus Judeis detraxit
coram Rege. Hester 3 Alchimus quia volebat fieri summus sacerdos coram
demetrio detrahebant Judith. 1 / Machab. 1
Detractores non debent audiri nec verbis eorum adhibenda est fides Nam
quia david nimis cito credidit sibi verbis Sibe mysiboseth suo domino de-
trahenti que non debebat audire iniquum dedit consilium contra eum 2 Reg 16
Sapiens fuit Allexander Rex qui viros pestilentes qui convenerant
adversus Jonathan detrahentes ei et interpellantes regem contra eum nulla-
tenus voluit auscultare 1 Machab 10
Detractores semper convertunt bona in mala vel dicunt mala intencione
facta Nam si ieiunas te dicit ypocritam Si comedis voratorem si quiescis
pigrum Si ambulas inquietum Si taces stultum Si loqueris presumptuosum
Si erogas te dicit vane glorie cupidum Si non erogas asserit te avarum
Sic de Johanne baptista multum ieiunanti dicebat quidam detrac-
tores demonium habet De xpisto autem comedente dicebat ecce homo vorax
et potator vini Mt 11. Viso miraculo de ceco nato detraxerunt phari-
sei Nos scimus quia hic homo peccator est et maledixerunt illi nato et
tu discipulus illius sis quae maledictio veniat hodie super nos Joh 9
Eiecto demonio et loquente muto quidam detrahentes xpo miracula
preterebant dicentes in belzebub principe demoniorum eicit demonia luc 11
Sequitur de discordia lite et rixa c 90
Discordie oriuntur ex invidencia felicitatis / Ex audacia cupi-

Ex inerciencia sublimitatis. Ex fraudulencia carnalitatis, Ex corpulencia
gulositatis, Ex abstinencia fidelitatis
Discordie multociens oriuntur ex invidia quod patet in prima discordia que
fuit inter Cayn et Abel quam movit sola invidia quia munera Abel
deo placuerunt Gen 4 Item post victoriam David de Philisteo. et auditis cantantibus
Saul percussit mille et David decem milia Saul motus invidia quod
plures dabant David quam sibi, David fuit postea persecutus 1 Reg 18
Conturbata erat dissensio Iudeorum Nam dicentibus quibusdam quod bonus
est. quidam alii moti invidia dicebant non sed seducit turbas Joh 7
Aliquando ex invidia discordant religiosi. Sic baptizato Cornelio apostolo
disceptabant adversus illum qui erant ex circumcisione fideles invidentes
ei quia gentilis fuerat Actuum 11
Discordie aliquando ex avaricia. propter temporalem substanciam Nam propter multam substanciam
quam habebat Abraham et Loth facta est discordia inter pastores eorum
Gen 13 Item quia Jacob decepit Esau in hereditate et benedictione paterna
facta est discordia maxima inter eos Gen 26 Propter avariciam et tenacitatem
Nabal facta est discordia inter David et eum Sed prudencia et lar-
gitate Abigail fuit illa discordia sedata 1 Reg 25
Discordie oriuntur multociens ex superbia et ambicione dominii Nam ex reges
Sodomorum recesserunt a servitute Codorlaomor factum est bellum quatuor
regibus contra quinque Gen 14. Ex timore perdendi non pugnavit Abime-
lech contra populum istum post transitum maris Exo 14 Inter Abimelech
et Sichem viros. qui male fecerunt cum principe facta est magna di-
scordia Iudi 9 Nimis prima discordia facta est est inter Absalon
et David propter superbiam dominandi 2 Reg 15 Propter superbiam. et duritiam re-
sponsi quam fecit Roboam populo divisum est regnum 3 Reg 12 Contencio
inter discipulos quis eorum videretur esse maior videtur ex superbia processisse
Luce 22 Discordie fiunt frequenter propter mulieres vel propter luxuriam
Nam viri Sodomite vallaverunt domum Loth in qua erant angeli in specie humana
propter ut libidine vacarent Gen 19 Occasione Dine quam Sichem
oppressit. facta est magna discordia. et multa homicidia sunt secuta
Gen 34 Propter uxorem Levite pessime abusam inter filios Beniamin et
filios Israel est maxima discordia consecuta Judicum 20 Propter
uxorem Sampsonis alteri traditam facta est dissensio inter eum et Philisteos
Judicum 15 Item quia Amon violavit Thamar facta est discordia inter
duos germanos 2 Reg 13
Discordie oriuntur aliquando ex viciis gule Sic accidit de filiis Israel
qui murmurati sunt contra Moysen propter desiderium carnis, Exo 16 Acce-
dunt filii Israel magna ira contra Moysen petebant carnes Num 11
Contra Moysen et Aaron et dominum murmurati sunt propter panem et aquam
contradiccionis Num 20
Discordia et dissensio in disputatione pro invenienda veritate vel defen-
denda fide in faciendis bonis bona est Sicut Paulo et Barnabe
predicantibus Iudeorum diversa erat unitas Nam quia quidam erant cum
Iudeis quidam vero apostolis adherebant Actuum 14 Ut per Paulum
iusticia et per Barnabam una monstratur propter Iohannem facta
est discordia inter discipulos Act 15 Cum exclamasset Paulus

in consilio de resurrectione mortuorum maiorem sed fuit est dissensio inter zaducheos. Discordes et errantes debent prelati et maiores et philo arguere ad pacem et concordiam exemplis et rationibus provocare. fratres Act 23
Sic moyses corripuit rixantes hebreos ad invicem Exo 2. mulieres rixantes pro infante vivo Salomo prudenter et cum iusticia sedat 3 Reg 3. Contentionem discipulorum quis esset maior sedavit xpus per sue humilitatis exemplum Luc 22 Iudeos litigantes ad invicem. quomodo xpus posset eis dare carnem ad manducandum Salvator multis exhortationibus et suasionibus quietavit Ioh 16

Sequitur de duricia et obstinatione c 81

Duri et obstinati verbis utilibus non infundunt. Signis sublimibus non convertuntur. Audiri sermonibus se corrigunt

Duri et obstinati per vitam in malo et perditione non emolliuntur, sed sunt lapides super quibus si cadat aqua non emollescat intus Sic heli duros filios corripuit, sed non profuit 1 Reg 2 Samuel patris dei populo gravans conditiones regis et voluntatem dei, nec potuit eos a cordium duricia revocare. 1 Reg 8 Nec verba Ionathe amonentis nec per iusticia david largientis cor durum saulis patris emollivit 1 Reg 18 Nabal ita fuit durus, quod ad dulcia verba nunciorum david flecti non potuit 1 Reg 25 Multa verba dixit abner ad asael ut non persequeretur eum, sed ipse non assensit et occisus fuit. 2 Reg 2 Nuncii Ezechie instruebant et predicabant viros Iuda, sed ipsi indurati sunt et subsannabant 2 Paral 30

Duri et obstinati quantumcumque videant signa et mirabilia si non propter hoc mollificentur melius durescunt. Sic induratum est cor pharaonis. quod per multa signa que moyses de mandato domini faciebat emolliri poterat ad credendum Exo 7. 8. 9. Iudei qui comprehenderunt ihesum durissimi et obstinati fuerunt. qui neque per signa prostrationis eorum neque per miraculum sanationis auricule moti sunt ad humanam eius. Luc 22 Ioh 18

Duri et obstinati non solum acquiescunt monitionibus sed etiam si reprehendantur peiores fiunt Nam duriores fuit Cayn post monitionem domini qui fratrem suum interfecit Gen 4 Obstinati Iudei zachariam increpantem eos crudeliter occiderunt 2 Paral 24 Stephanum increpantem Iudeos. de corum duricia ipsum occiderunt nequiter lapidantes Act 7

Sequitur de ecclesia vel templo et reverencia ei exhibenda c 82

ecclesia dei magis est. Sine pigricia edificanda. Summa leticia dedicanda. Ubi flagicia non sunt demanda. Est ad officium sic visitanda. Et plebis vicia sunt predicanda

ecclesia eius sollicitudine et fervore est edificanda Tam fervens et diligens fuit Salomon in edificatione templi. quam in edificatione proprie domus Nam templum primo incepit. et primus complevit. quia templum fecit in 7 annis et domum suam in annis 13 consummavit 1 Reg 6 Magna cura fuit domini de edificatione ecclesie quod precepit Ciro quod edificaret sibi domum in Ierusalem in sue dixat Esd 1 Vel ex eo Iudei prius edificaverunt templum quam muros civitatis licet fuerint inimicos impugnatos Esdr 1

ecclesia edificata debet sollempniter et cum gaudio consecrari in toto vel

in parte Sed eciam altari Ideo magna sollempnitate fecit Salomo
in templi dedicacione 3 Reg 18. Ex tercia racione Iudei
dixerunt Ecce contriti sunt inimici nostri qui destruxerunt templum atten-
damus renovare nunc et emendare sancta. Ideo renovare ecclesias nec adsunt
de suis diuitibus fecerunt meliorem. 1 Mach 4 Quinto dicitur homo timere
violatorem dedicatorum ecclesie Nam Iudei plangebant cum Nicanore plus time-
bant de violacione templi quam de filiis et uxoribus 2 Mach 15
Sexto Ecclesia dedicata dicitur esse libera et gaudere privilegio libertatis ut salvarentur
confugientes ad eam ne aliquis occidatur Ideo precepit Ioiadas pontifex
ut athalia occideretur extra templum et non occideretur in templo 4 Reg
11 Rex demetrius constituit ut quicumque ad templum confugeret in omni ma-
ipso facto liber esset. 1 Mach 10 Iudei quamvis grandi odio persequerentur
paulum tamen propter reverenciam templi et libertatem ecclesie eum in templo
occidere noluerunt Actuum 21
Septimo etiam dicitur homo intrare mundus aperto Unde in cuius figura dixit dominus
moysi facias labium eneum ad lavandum. et missa aqua Aaron lavabit
et filii eius manus suas et pedes. cum ingressi sunt tabernaculum. per manus
intelligo operaciones. per pedes vero affectiones Exo 30 propter hanc
causam non licebat nisi purificatis et mundis intrare templum et tangere
vasa eius. Num 4. Exnomia etiam licebat immundicia Deinde in-
travit xpus templum eiciens vendentes et ementes oves et boves et
columbas qui templum reddebant immundum Mt 21 Luc 19
Octavo etiam dicitur homo sepe visitare et psallendo ibi horas canonicas deo
reddentes et oraciones preces et psalmos effundentes Ideo commendatur
Thob quod frequenter ibat ad templum orans deum Thob 17 Ostendi-
tur primo ut etiam impleret et frequenter exemplo xpi. qui post die
a prima nativitate voluit intrare ad templum deferri et duodennis inter
doctores fuit in templo repertus Luc 2 Petrus et Iohannes
ascendebant in templum ad horam oracionis nonam qua sanatus est claudus
Actuum 3. Eunuchus candacis regine commendatur qui de ethiopia venie-
bat in Ierusalem adorare templum et sedens in curru legebat prophetam
ysaiam quod est contra illos qui ad sacra loca euntes vel redeuntes
abeuntes non legunt nec referunt ecclesiastica sed vana Actuum 8
Nono etiam debet homo frequenter intrare et ibi predicaciones et doctrinas
audire que et quas prelati deum populo nunciare detestando vicia virtutes
laudando Exemplo xpi qui in templo plures predicavit Mt 21
Mr 11 Luc 19 Ioh 6 Angelus apostolos educens de carcere in quo erant apostoli
dixit eis State et loquimini in templo verba vite Actuum 5

Sequitur de electione prelatorum c 43

Electionem prelatorum semper oracio debet precedere dei [illegible] solet succedere
Insufficiencia dicitur accedere fortificacio vult exiere Dicitur malignus
solet intrare electionem semper devota oracio debet precedere ut deus eligencium
corda illuminet ad recte eligendum Sic nos instruxit moyses qui mori-
turus ante electionem alterius prelati orauit dicens provideat deus
hominem qui sit super multitudinem hanc Num 27 Post mortem
moysi Iosue consuluit dominus populum. ut oraret ponere [illegible] pro-
nec Iudei. 1 Apostoli cum deberent eligere alium loco Iude orantes

dixerunt tu domine qui nosti corda omnium ostende quem elegeris Actuum 1
legit deus aliquem prelatum per signa vel eligendum revelat Et iste sunt
optime electiones Sic precepit moysi d. Tolle virgas et pone in tabernaculo et quod cum fecisset invenit virgam aaron germinasse in signum
electionis divine Numeri 17 De revelacione et mandato domini specialiter elegit
Samuel david et eum unxit in Regem. 1 Regum 16 Eodem modo et
revelavit deus quod Josue filius Nun in platione succederet moysi Numeri 27
Barnabam et paulum deus per revelacionem elegit d. Segregate michi
paulum et barnabam in opus quod ad assumpsi eos Actuum 13
Eligendi sunt esse boni et iusti et iuste et pacifice populum regant
Tales dixit Jetro moysi esse eligendos d. Elige sapientes et timentes deum in quibus sit veritas et oderint avariciam et sic electi sunt Exodi
18 Saul qui electus fuit erat bonus et non erat in filiis israel melior
eo 1 Regum 9 Post mortem Saul viri de tribu Juda elegerunt david
in regem suum 2 Regum 2 Appropinquante morte david dixit de filiis
meis elegit deus Salomonem sedere in Rege sapientem qui maior rex patris sui 1 paralipomenon 28 Scripsit yehu d. Eligite meliorem de filiis domini vestri 4 Regum 10 Vocavit christus discipulos suos et elegit ex eis
xii meliores quos vocavit apostolos Luce 6 Elegerunt apostoli Stephanum
virum plenum fide et spiritu sancto Actuum 6
Eligere sunt electores in platum hominem non infirmum sed fortem
qui possit eos contra corporales et spirituales hostes defendere et placandus onera magna multa supportare Unde moyses metuens madianitas qui superarent demones superare populum de mille viros de omni
populo fortissimos qui possent resistere inimicis elegit Numeri 31 Vide etiam
filii israel quod gedeon strenue pugnaret dixerunt domnare tu nobis
et eum in ducem et principem elegerunt Judicum 8 Maiores natu de galaad
elegerunt Jephte fortissimum pugnatorem ut pugnaret pro eis Judicum 11
et superaret eos Omnes Judei dixerunt Jonathe Judas defunctus
est et ei similis non est te eligemus hodie pro eo in principem ad bellandum
bellum nostrum 1 Machabeorum 9
Eligunt aliquando prelati et principes mali divino iudicio in dampnum eorum
et mali populi eligentis Sic Abimelech quem pessimum eligerunt Sichimitae
sed pessime processit utrisque Judicum 9 Terribili dei iudicio
factus est rex Jeroboam super x tribus qui fuit occasio quod
populus recederet a cultu dei 3 Regum 12
Sequitur de exhortatione bona c. ll. **Exhortacio bona.**
Exhortacio bona et predicacio solet contemptores non formare obedientes honorare diligentes liberare errantes revocare delinquentes
coartare penitentes confortare preponentes observare negligentes mutare deficientes animare non credentes renovare etc.
Exhortacio et predicacio obstinatis non prodest quia exterior exhortacio sine interiori parum est efficax Nam Caym exhortatus **Compunctio non mutat**
exterius voce dei non destitit a concepta nequicia sed Abel occidit
Genesis 4 Sodomite cum commoneret loth male viverent et pessime
agere noluerunt Genesis 19 Exhortatus est abner asahelem sed ipse
obstinatus non acquievit quapropter ab eo occisus fuit 2 Regum 2.

Turpores crescere exhortati sunt filios israel. sed ipsi obstinati des-
Dan 4 pexerunt eos. 2 Paralip 30. Satis hortabatur Daniel Nabuchodonosor
ut elemosinis peccata redimeret. sed minime perfecit / Exhortaciones bone
audientibus non dispositis, et eas sequentibus multum proficiunt
et bene accidit eis. Sic bene accidit Jacob qui acquievit exhortacio-
nibus matris quia paternam benediccionem accepit Gen 27. Sic bene cessit fra-
tribus Joseph quia crediderunt exhortacionibus Ruben et Jude ne
Joseph interficerent quia per eum fuerunt postea ab inopia sublevati
et tandem multipliciter exaltati Gen 37. Sic Naaman exhorta-
ti sunt eum ut crederet verbis Elizei qui acquievit et in Jordane se la-
vit et sanitatem recepit 4 Reg 5. Thobie bene accidit quia cre-
didit exhortacionibus raphaelis quia ivit in medorum et rediit
Exhortacio bona quandoque liberat hominem a morte et a magnis periculis Tho 6
Exhortacio quam fecit soror moysi filie Pharaonis ut nu-
triendo puerulo vocaretur liberavit moisen a morte ut nulli hebrea-
tas mulieres qui non sugebat Exo 2. Bona exhortacio quam fecit Abigael ad Da-
vid liberavit Nabal a morte 1 Reg 25. Exhortacione mardochei eius exhor-
tatus est Hester ut rogaret regem pro populo israel a periculo liberavit
Hester 8. Abimelech exhortatus est Sedechiam liberavit Jeremiam
de carcere Jeremie 38

Exhortacio bona laborem et fatigacionem diminuit, et recreacionem tribuit
fatigatis. Nam post exhortacionem quam fecit Jethro moysi ut Ju-
dices meliores statueret, et ipse non stulto labore consumeretur diminutus
est labor et fatigacio moysi Exo 18. Edificantes templum in Jerusalem
de captivitate reversos hortabantur Aggeus et Zacharias et robora-
bant eos in laboribus suis Esd 5. Desiderans Neemias edi-
ficare muros Jerusalem hortatus est optimates et magistratus de surgamus
et edificemus et allevatus est labor, et confortate sunt manus eorum
Neemie 2

Exhortacio bona retrahit a peccato iam in peccandi proposito existentes
Sic exhortacio Abigael retraxit David a peccato homicidii quod pro-
ponebat facere in Nabal. 1 Reg 25. Quamdiu vixit Joiada qui exhor-
tabatur Joas regem Juda tamdiu Joas fuit bonus, sed eo mor-
tuo factus est pessimus / Exhortacio eius illius eum retrahebat a malo
qua quia non habuit post ea exhortacionem ruit in omne peccatum 4 Reg 12
2 Paralip 24. Ad exhortacionem Neemie usurarii reddiderunt
usuras. et eas amplius non tulerunt Nee 5. Johanne baptista
exhortante populum multi conveniebant et baptizabantur confitentes peccata
Exhortacio bona tribulatos confortat, et tribulatos [illegible] / [illegible] 1
lomus adiuvat Nilo thobias pergebat ad omnes in captivitate po-
sitos exhortans eos Thob 1. Tribulato Job venerunt tres amici
eius ad hortandum eum Job 2. Cum primus illorum in sar-
tagine torqueretur ceteri cum matre se hortabantur dicentes deus aspiciet
2 Mach 7

Exhortacio bona maxime parentum ad filios facit eos esse bonos
unde summopere debent studere parentes filios et filias exhortari. Sic
parentes uxoris thobie monuerunt eam honorare soceros, diligere
maritum, regere familiam, gubernare domum, et se ipsam irreprehen-
sibilem exhibere. Tho 10. Moriturus Matathias filios suos
confirmavit ad hortatus est ad agendum zelum pro lege dei cui exhor-
tacioni ipsi optime paruerunt. 1 Mach 2.

Exhortacio bona incitat et animat homines ad bonum et ad virtutes. Sic Jud
ith exhortatione animavit viros de bethulia ad resistendum holoferni vi sic
et ad placendum deo Judith 8. Judas machabeus hortabatur et animabat
populum sermonibus bonis 1 Mach 3 et 9. Paulus et barnabas exhortabantur
fratres et animabant et permanerent in fide Actuum 18
Exhortationes in predicationibus dum predicatores faciunt libenter tum quia
hoc officium a deo eis iniungitur. tum quia ex ipsis infideles et peccatores ad deum
convertuntur. Ideo iniungit dominus ysaie contra eterna ne cesses quasi tuba ex
alta voce tua et annuncia populo meo scelera eorum et domui iacob peccata
eorum. ys 58 Jeremias primo recessit predicationis exercitium postea
domino precipiente concepit Jeremie 15 Factum est verbum domini ad Jonam
ut iret et predicaret in Ninive qui licet prius fugerit postea obedivit
Jone 3. Misit salvator discipulos ad predicandum dicentes appropinquabit
regnum celorum Mt 18 Et post brevia discipulorum mandavit Christus dicit
predicate evangelium omni creature qui crediderit et baptizatus fuerit etc. Mr 16
Exhortacio predicationis utilis est contra peccatores et infideles ad deum
convertit. Sic predicatio Jone convertit Ninivitas qui ipsis peccata subverti
debebat. Jone 2. Petrus in penthecoste sic efficaciter predicavit
quod circa tria milia hominum convertit ad Christum Act 2. Ad aliam predicationem
petri tot crediderunt quod factus est numerus credentium v milia Act 4.
Non debent sacerdotes tedere predicare longum sermonem nec populi auditores audire
dummodo sermo sit utilis. Nam quadam nocte predicavit paulus usque adme-
dium noctem ubi quidam adolescens oppressus sompno cecidit et mor-
tuus est quem paulus descendens suscitavit. Et iterum predicavit resumens
usque ad diem predicavit Actuum 20

Refer et dicitur revocate

Sequitur de fallaciis mulierum c 4 7
Fallaces mulieres intendunt voluptatis deceptionum. Ad vanitatis sub-
nerfion? Carnalitatis attensior. Cupiditatis repletione. Vel pietatis
compassiones
Fallaces sunt mulieres ut seducant homines ad omne vicium. et quia
per vicium gule cetera vicia intraverunt Ideo de vicio gule. primus heres
seducenda deceperunt et ad spiritualem et corporalem mortem Nam occasione
Eve seductus est primus homo ut vetitum fructum comederet ex quo
mortem corporalem et spiritualem incurrit Gen 3. Sisaram sicientem
ex labore Jahel fraudulenter ad potum et fraudulenter aqua petenti
lac dedit deinde patatione sopitum pluribus modis interfecit Judith 4
Fallaces sunt mulieres decipiendo lacrimis quibus multum in fallendo
utuntur. Unde Seneca non solum homines sed deum nolunt fallere dicens
in rst 18. Unde enim suis lacrimis addunt aliquas lacrimas fle
mulieres ut citius credatur. Sic uxor sampsonis fundebat lacrimas
dicens Odisti me simulans et vires? Illius eius secretum postea carenelat?
quem postea fallens tradidit in manus Judith 17
Fallacias multas inveniunt mulieres et viros ad luxuriam trahunt
et per ad gravis voluptates alliciunt Nam filie loth bene viros ad se
decepisset? ex quo primum tali decepcerunt. quod eum ad luxuriam et ince-
stum duplicem provocaverunt Gen 19. Domina enim sciebat Joseph
fallere eum per luxuriam noluit, sed negavit. Gen 39 Citius de-
ceperunt populum mulieres moabitide qua balaam docuit Num 25
Judith licet optima intencione holoferne pacatione luxurie

decepit Judith 10 Herodias per libidinem sic decinctavit herode ut
Johannem qui reprobabat ius tum faceret decollari Mt 6
Aliquas inveniunt mulieres avaricia et cupiditate attracte ut Rachel
que Romaniam furata fuerat ydola patris sui cum pater inquirentis super
supellectile Jacob scrutaretur patrem prudentia ad invicem decepit Gen
31 Zaphira que pecuniam furata fuerat credit petrum sinis
verbis decipere sed ipsa divinam experta est ultionem Actuum 5
Aliquando aliqui mulieres iniquos viros nolentes aliis nocere ex
compassione et pietate defendendo de eorum manibus Ut mulieres de
obstetrices deceperunt pharaonem volentem interficere pueros filiorum israel
Exo 1 Raab exploratores abscondit et eos ad mortem querentes
arte decepit Josue 2 Michol fecit David fugere a Saule querente
eum occidere et posuit simulacrum super lectum et sic patrem decepit
et David liberavit 1 Reg 19 Mulier abscondit nuncios David per
os putei expansit velamen et sic salvavit eos et querentes decepit
2 Regum 17

Sequitur de fide ad Deum c. 26

Fides ad Deum commendatorum perfectione conditur, miraculorum perfessione extenditur, Principum abiectione attenditur, Mira signorum confessione defenditur, Credentium salvatione perpenditur, Predicatorum misericordie intenditur, Incredulorum negatione pretenditur

Idem sancti magna et deo ardentes in sacra scriptura multipliciter commendantur ut eorum exemplo credamus Nam credidit Abraham deo
et reputatum est ad iustitiam Gen 15 Moysen de magna fide commendat apostolus dicens fide moyses grandis effectus est et ubi
plures de fide commendat. Hebr 11 Mariam virginem Elizabeth
similiter commendavit de fide dicens beata que credidisti etc Luc 1 Centurionem salvator fidei commendans dicens non inveni tantam fidem in israel
Mt 8 Credentes commendat dominus dicens esse eos beatos, beati enim qui non
viderunt et crediderunt ei Jo 20 Magi videntes stellam miraculose eius incarnatum receperunt magnam et novam fidem venientes
de longinquo adorare puerum parvulum presepio ibi ipsum credentes firmiter
esse deum Mt 2 Visu miraculo declarato per petrum et Johannem sanato claudo factus est unus credentium quinque milia Actuum 4
Paulus et cornelius modo vario visu miraculo est conversus Act
9 10 Proconsul credidit videns Elimam magum per paulum
miraculose excecatum Actuum 13

Fidei ascribitur victoria ipsa est enim que triumphat de hostibus
ut patet de Gedeon et sampson Jephthe David Samuel et
prophetis qui per fidem vicerunt regna Hebr 11 Johannes ait hec
est victoria que vincit mundum fides nostra Joh 5 Cum magna
fide dixit Jonathas armigero suo non est deo difficile salvare in multis vel in paucis cum postea victoriam reportavit
1 Reg 14 Magne fidei dixit Asa domine non est apud
te ulla distantia utrum in paucis auxilieris aut in pluribus
et bellans victor extitit 2 Paralip 14 Simile dixit Judas
machabeus coram suis timentibus et extitit triumphator 1 Mach 3
Fides facit homines securos in omni periculo et aufert omnem
timorem Unde dixit Josaphat exercitui suo Credite in domino
deo et securi eritis 2 Paralip 20 Esdras veniens in Jerusalem

p(er)iculosam viam voluit pet(er)e adiutoriu(m) seu conductum a rege (et) ed
fide magna addeni(m) eum demu(m)s (et) orationib(us) se co(m)misit Esd(re) 8. Iudas
Macchabeus co(n)fitentib(us) tot exercitu(m) p(er)icula et labores dixit eum fide
magna deus n(oste)r p(ro)pugnabit p(ro) nobis. Et nos s(ecundu)m s(e)n(tenci)a(m) eq(ue) opera
Macchabeorum. Cum magna s(e)r(e)nitate dixeru(n)t regi tres pueri deus
et nos eripe de manu tua Dan(ielis) 3. Ex habundancia fidei et mag(na)
s(e)r(e)nitate p(ro)tulerunt v(er)ba illorum vii fr(atr)um qui paciebant(ur) p(ro) legibus
(et) s(er)uandis 2 Mach(abeorum) 7.
Ideo operatur miracula sine fidem h(abe)ntes miracula operant(ur). Et rec(i)-
piunt p(ro)fectum fidei. Vnde dixit xp(istu)s. Si h(abu)eritis tantum fidei q(ua)ntu(m) g(ra)n(u)m
sinapis dicetis huic monti vade et. Mittens xp(istu)s discipulos ad
p(re)dicandum int(er) alia dixit eis Signa eos qui crediderint hec sequent(ur)
In nomine meo demonia eicient, linguis loquentur novis (et)c. ibi v(ero)
ibi miracula recipiunt fidem h(abe)ntes. Vnde d(omi)n(u)s p(er) fidem centurionis
suum servu(m) egrotum Mt 8. Similiter de vale xp(ist)ianis fides p(ro)pria
s(er)vi tantum pallitice valuit aliena. Quia p(er) eam s(e)r(e)nitate recepit. Similiter
femina Chananea magna fide sua s(e)r(e)nitate filie impetravit
Mt 15. Credens p(ate)r filii lunatici dixit Credo d(omi)ne adiuva
incredulitatem meam. Paulus videns quendam qui nu(n)q(uam) ambula-
verat h(abe)ntem fidem sanavit eum Actuu(m) 14
Ideo salvat sine facit homines salvari. Vnde mulier sanguinis
fluxum paciens ait intra se si tetigero tm fimbriam vestimenti
eius salva ero. Et dixit ei xp(istu)s. Confide filia fides tua salvam
fecit Mt 9. Magna fuit fides Magdalene. Propter quod xp(istu)s dixit
ei fides tua te salvam fecit vade in pace. Luc(e) 7. Custos carceris
in quo erat Paulus et Silas videns t(er)re motum et carcerem apertum
dixit quid me oportet facere ut salvus fiam crederunt in d(omi)no ih(es)um
et salvus eris. Actuu(m) 16
Idem instruunt et instruere debent p(re)dicatores verbi dei p(o)p(u)lum credie-
tem et ad eam inducere non credentes. Nam p(re)dicante Petro p(ro)p(ter) petecoste
tria milia hominum crediderunt. Actuu(m) 2. Multi samaritani
crediderunt in p(re)dicacione Philippi Act(uum) 8. Postquam Philippus
p(re)dicavit eunucho dixit eunuchus. Ecce aqua quis p(ro)hibet me bap-
tizari dixit Philippus si credis ex toto corde in d(omi)num ih(es)um Act(uum) 8
[illegible] Cipri et Cirenei loquebant(ur) ad grecos et multi co(n)v(er)si sunt
ad fidem Actuu(m) 11
Idem non h(abe)ntes vel h(abe)ntes modicam debet punire et rep(re)hendere
Vnde Zacharias quia fidem verbis angeli non adhibuit est ab angelo
taciturnitate p(er)cussus Luc(e) 1. Puniunt illos d(omi)n(u)s de p(at)ria sua p(ro)pt(er)
carenciam fidei fidei subt(ra)hendo miracula et virtutes non ostendit
Mt 13. Rep(re)hendit salvator Petrum modice fidei quare dubi-
tasti Mt 14. Thomam eciam non credentem arguit dicens Noli esse
incredulus sed fidelis Joh(annis) 20
Sequitur de magna fide mulierum c(apitulum) 41
Ideo mulierum magna est quia more virorum se extollunt(ur)
verbis sanctorum sit observentur. Vnde credidorum corda p(ro)moveat(ur)

Idem statim mulierem in sacra scriptura extollit et laudatur
Nam commendat apostolus fidem Raab que non periit cum incredulis sus-
cipiens nuncios Iosue exploratores in pace Hebre 11, Iosue 2
Commendatur Ruth de fide de fide que dixit Populus tuus populus
meus Ruth 1 Redarguitur Zacharias de incredulitate ab angelo
Sed elizabeth commendatur de fide quia fideliter exclamavit / luce 1 Com-
mendatur virgo maria ab elizabeth quia credidit angelo nunciante luce 1
Marci 28 marci 16 De resurrectione domini multos viros legimus dubitasse
Idem sunt mulieres sancte credendo vbis storum // sed de mulieribus
nulla sed quod apparuit primo marie magdalene et illa credens et cetere
apostolis fideliter nunciavit Math 28 marci 16
Idem sunt mulieres sancte credendo vbis sanctorum virorum et eis fidem
plenariam adhibendo Sic vidua sareptana vbis helie fidem adhi-
buit licet ille rem difficilem postulasset 3 Reg 17 Alia mulier
vidua debitis obligata vbis helizei adhibuit firmam fidem vasa mu-
tuo accepit et oleum multiplicatum accepit 4 Reg 4 Credidit lidia
purpuraria paulo instruenti et baptizata cum omni familia sua fuit
Actuum 16
Idem confesse sunt mulieres sancte ut viri etiam ore confitentur quia
corde creditur ad iusticiam ore autem confessio fit ad salutem Ro 10 Vnum
deum creatorem et corporum resurrectionem confitebatur illa mulier que vii filios
admonebat pro dei legibus mori 2 Mach 7 / Anna prophetissa
confitebatur dominum et loquebatur de ipso omnibus audire volentibus
luce 2 Mulier samaritana fidem confessa est domino dicens quia mes-
sias venit qui dicitur christus Ioh 4 Confessio fidei marthe similis
fuit confessioni fidei petri cum dixit tu es christus filius dei vi-
vi Iohannis 11 / De fide mulieris sanguinifluxe cananee et magdalene
et earum confessione quere supra

Sequitur de fidelitate servanda hominibus c 8

Fideles debent esse homines obediendo ... / Benivolentia
et diligendo / In presidentia bene regendo / plenam suam confitendo
/ Et conventa pacta tenendo

Fideles debent esse servi dominis suis et magis pro bene reputaverit
Sic eleazer servus abrahe fideliter egit de commisso ... qui venit pro
rebecca uxori eius / Gen 24 Iacob fideliter servivit laban pa-
scendo fideliter et sollicite greges eius Gen 31 / Erga dominum suum
Ioseph fideliter se habuit quando uxore eius urgente tangere recusavit
Gen 39 / Noluit david perentere dominum suum persequentem eum cum
occidere posset eum 1 Reg 24 Armiger saulis fideliter licet indi-
screte se habuit qui noluit vivere post mortem eius 1 Reg 31 Viri
iabes se fideles habuerunt qui dominum suum licet malum honorifice sepelierunt
1 Regum 32 Urias fidelis noluit esse in deliciis quando Ioab
cum capitaneis in castra morarentur licet esset a david ut vege esset
stimulatus 2 Regum 12 Ioab fuit domino suo valde fidelis qui non
rapiendi civitatis non sibi sed suo domino reservavit asserebit 2 Reg
12 Tres viri nobilissimi ... de fidelitate domini sui assentes

et aquam de cisterna de bethleem cum magno periculo personarum
1 Paralip. 17

Fidelitate debet vir se servare amico et in tempore tribulationis alterutro
se servare. Sic Jonathas promisit David fideliter servare patris et
[illegible] quidquid potuit exsequebatur 1 Reg 20. Dixit David Abimelech
[illegible] Non timeas et non paveas quicumque quaesierit animam tuam
quaeret animam meam mecumque servaberis 1 Regum 22. Cum fugeret
David Absalon dixit Ethai: vivit Dominus in quocumque loco fueris domine
sive in vita sive in morte ego ero tecum. Et ubi fratres tui sunt et fratres mei
2 Paralip. 16

Fideles debent esse praelati subditis suis et eos more boni pastoris
et non mercenarii defensare. Sic fideliter egit Joiada pontifex cum Joas
filio Joram licet ille male recognoverit pastor et ingratus. 4 Reg
22. 2 Paralip. 24. Onias pontifex fideliter laboravit custodire
deposita viduarum et pupillorum quando Simon voluit per Heliodorum
templum Dei facere spoliari 2 Mach 3.

Fideles debent esse homines principibus et fideliter dare consilium in
gentibus. Sic Joseph se fideliter habuit contra Pharaonem in consilio quod ei dedit
per quod famem totius provinciae temperavit Gen 41. Viri David dederunt
ei fidele consilium dicentes: Tu unus pro milibus computaris 2 Reg 18.
Alia etiam vice fideliter consuluerunt dicentes: non exibis ad proelium ne lucerna Israel extinguatur 2 Reg 21. Discretum et fidele consilium dederunt Paulo quidam de Asia ne sederet in theatro Actuum 19.

Fidelitas servanda est in promissis ut si homo ex pacto vel libere promittit studeat fideliter observare. Sic et Raab fideliter se habuit cum
exploratoribus quos salvare promisit fidem tenuit Josue 2. Josue
etiam fideliter se habuit circa Raab salvando eam etc. Josue 6. Cum
viri Gabaonitae fefellissent Josue et principes eius facta pacta eis
fideliter servaverunt contra hostes eos fideliter et viriliter defendendo
Josue 10

Sequitur de filiis erudiendis capitulo 49

Filii erudiendi sunt a parentibus cum reverentia Deum timere
firma decentia mala cavere cum complacentia mores habere.
Filii erudiendi sunt primo et ante omnia ad diligendum et reverendum Deum quia si non fecerint venit mala morte. Nam quidam filius
mulieris Israelitae de viro Egyptio fuerat male instructus sed plures
tales putant; filii mali sunt quia male a parentibus instructi sunt;
blasphemavit Deum qui postea fuit appositus de praecepto Dei lapidatus Levit. 24.
Praecepit Deus filiis Israel ut docerent filios suos magnalia quae fecerat eis ut ipsi Deum magnifice honorarent Deut.
21. Sollicitus erat Job de filiis suis ne forte Deum offenderent
offerens pro eis Deo sacrificium ad placandum Job 1. Mater vii fratrum
suos filios mirabiliter instruxit in hiis quae Dei erant 2 Mach
7.
Filii instruendi sunt et reprehendendi et corrigendi de vitiis quae
committunt. Sic Jacob increpavit filium suum Joseph revelantem

scientiam de ambitione, et superbia propria videbat patrem et matrem
et fratres orare Gen 37. Arguebat Jacob filios suos de negli-
gentia domini, cum neglexit etc. Gen 42. Quia Heli male corripuit
filios ipse et ipsi graviter sunt puniti 1 Reg 2. Contumax filius
et pravus qui propter patris monita non dimittit peccata praecipitur adeo
lapidari Deutr 21. Adonias quia non fuit correptus a patre cum
per superbiam volebat regnare fuit a Salomone occisus 3 Reg 2.
Filii instruendi sunt et docendi bonos mores et operari virtutes.
Sic David appropinquans ad mortem instruxit filium suum Salomonem
de regimine bono quia regnaturus erat post eum 1 Paralip 28.
Omni tempore oportet docere parentem filium bene agere. Nam Thobias
docuit filium ab infantia Thob 1. Postea docuit eum senectute
Thob 4. Et postmodum in morte Thob 14. Parentes
nuptui dantes instruere filias cum nuptui eas tradunt ut bene
se in omnibus habeant. Sic parentes Sare monuerunt eam honorare
socerum, diligere maritum, gubernare domum, regere familiam et seipsam
irreprehensibilem Thob 10. Quia parentes Susanne cum essent
iusti bene erudierunt eam ipsa noluit adulterio consentire Dan 13.
Mathathias instruxit filios viriliter agere dans eis unum ex filiis
eorum in ducem et alium consiliatorem 1 Mach 2.

Sequitur de fortitudine bona et strenuitate.

Fortes et strenui debent esse viri potentes ad succurrendum, prin-
cipes ad assistendum, bellatores agentes ad confligendum,
bella regentes ad armandum, sapientes ad invadendum, exercitantes
ad resistendum et patientes ad sustinendum.

Fortes debent esse et strenui viri potentes ad succurrendum et adiuvandum
in periculis et pressuris succumbentes. Talis fuit fortitudo Abrahe
qui audiens captum esse Loth succurrit ei et debellatis quatuor
regibus redemit Loth cum tota substantia etc. Gen 14. Saul viriliter
et strenue et potenter succurrit viris Jabes obsessis a Naas
et liberavit eos 1 Reg 11. Josada strenue regem de manu
Athalie arripuit, servitus Joas periculo ejecto penitus a regno
et ipsum in regem regnum quod illa absolverat convertit 4 Reg 2 et
2 Paralip 23.

Fortem strenuum et audacem reddit homines puritas conscientie ad di-
cendum et agendum secure. Sic Jacob non timens culpam vel iurgium
dixit ad Laban quam ob culpam meam etc. Gen 31. Propter puritatem
Jacob cum fortiter certaverit luctatus cum angelo dixit angelus
ei: Si contra deum fortis fuisti quanto magis contra homines
prevalebis Gen 32. Moyses purus et innocens viriliter et au-
dacter stetit coram Pharaone redarguens eum Exo 7. Ju-
dith quia puram et bonam intentionem habebat contra Holofer-
nem magna fortitudine decertavit Judith 13.

Fortes sunt viri bellatores viriliter et strenue pugnantes in agone
in statu belli. Sic principes cum suis militibus pugnatores

madianitarum multitudinem debellauit. et per homines et mulieres occi
pos xxx milia virginum dixit pedam nec aliquis de primis mortuus est in
bello Caleph dixit quod ita fortis erat ad bellandum in octuagita annis
sicut fuerat in xx Josue 14 Gedeon in trecentis viris maximum populum fugat
dixit enim angelus ei Dominus tecum virorum fortissime Et postea sic signum hac
fortitudine habebis israel primus formidolosum dissipat exercitum Ideo dixit
Gedeon exercitum suo quicumque formidolosus est revertatur Judith 1 Sampson
multa fortia contra philisteos in pluribus locis est per vires operatus Judith
17 et 16 David fortis strauit leonem et vrsum in heremo et goliath
philisteum in bello 1 Regum 17 Fortis licet dispari pugnati sunt xii
pueri ex parte dauid cum xii ex parte Isbosetth. 2 Reg 2. viriliter percussit
duos reges et fratres ozie et prophetas baal 3 Reg 9 et 10.
Fortem reddunt exercitum exhortationes principum. et dirum exercitum Ideo Caleph
et Josue viriliter populum confortauit dicentes Ascendamus et possideamus
ad Num 13 et 14 Moyses dixit ad Josue. confortare et esto robustus
tu introduces populum ad Num 21 Surgens Josue ad bellum astabat in
fronte exercitus. quasi confortans alios sequentes Josue 8. Captis quinque
regibus dixit Josue principibus ponite corda vestra super colla regum
et nolite timere Josue 10 Dorith princeps confortauit populum dicens quoniam
me tradidit Dominus inimicos nostros nobis Judith 2. Judas machabeus
hortabatur milites suos. et animabat eos ad bellum 1 Math 3 et 4.
Fortis et audax debet esse vir bellator ad preueniendum. Nam secundum
tullium Machinus, est preuenire quam preueniri. magnum enim habet vantagium
qui potest dari primos ictus Sic iuuit dauid ad Castra Saulis cum
vno milite. et abstulit Ciphum et lanceam eius 1 Reg 26 Jonathas
cum solo armigero iuuit in philisteos. et per eum filii israel victoriam
habuerunt 1 Reg 16 14. Tres milites dauid fortissimi irruerunt in ca-
stra philistinorum. et dimiserunt eos. 2 Reg 14 Judas machabeus cum
viriliter surrexerunt et iuuit in hostes suos. 1 Mach 7 Heleazarus au-
dacter iuuit in helofernem et occidit eum. licet ipse sit mortuus 1 Mach
6 Machabeus et socii more leonum irruerunt in hostes et inimicorum
suorum multitudinem occiderunt 2 Mach 11
Fortis est nichilominus qui strenue et viriliter resistit licet aliquid
perueniat Ideo filii israel armati recesserunt de terra egipti. ut se ab
insequentibus tuerentur Gen 13 Filii israel vna cum manu edifica-
bant et in alia tenebant gladium ut resisterent inimicis Neemie 4
Audientes filii israel potentiam holofernis viriliter posuit se ad resi-
stendum et Judith 4 Magna fortitudine habuit Mathatias ad
resistendum hostibus Judeorum 1 Math 2
Fortitudo perfectissima est tollerantia aduersitatum Vnde plinius dicit
Retho[rica] ad her[ennium] fortitudo est considerata periculorum susceptio et laborum
perpessio. talis fortitudo apud deum et homines laudabilis est Ideo
[illegible] Danielis audacter et fortiter tollerabat fornacem dicentes Rege
deus potest nos eripere de Camino Dan 3 Fortiter sustinuit Job multa
pericula rerum oblationum filiorum occisionem et suum corporis lepram Job 1. Ele-
azarus. et ille vii fratres cum matre eorum penas viriliter sustinuerunt

2 Mach 7 Stephanus fortitudine plenus viliter sustinuit lapides et
se de aliis mortibus dixi post Actuum 7

Sequitur de fortitudine mulierum c 71

Fortes sunt aliquando mulieres ad virorum liberacionem, Adversarium tollendum
ad amorem demonstrandum
Fortes sunt invente mulieres in scriptura sacra ad salvandum viros eciam
se aliquando periculis exponentes Nam Delbora sua fortitudine populum li-
beravit quod barach noluit exercitum ducere ipsa non presente nisi ipsa eciam con-
tingeret ad bellandum Judith 4 Nabal salvavit Abigael virum suum a mor-
te et dissipacione bonorum 1 Reg 25 Magno periculo exposuit se Hest-
er ut populum a lata sua liberaret Hester 6 Judith fuit in magno
periculo ut holofernem occideret et populum liberaret obsessum
Fortes eciam invente sunt mulieres ad sustinendum adversa Unde dixit
Judith 10 Booz ad Ruth que erat vidua de terra sua egressa. Scit omnis
populus mulierem te esse virtutis Ruth 3 Grave nimis tulit sara filia
raguelis fertur vel ancille impeccanti videns Thob 3 Mater septem
filiorum valde fuit fortis sustinendo tormenta duplicia in filiis et in se
2 Mach 7 In passione filii maria fuit fortissima que stans iuxta
crucem gladius passionis eius animam pertransivit secundum vaticinium Symeo-
nis luce 2 Johannes 19
Fortem facit mulierem amor inflammans Ita ut calefacta igne amoris
nil paveat quod occurrat Unde invente sunt mulieres que amore
filiorum praecesse leonibus qui rapuerant filios occurrisse leguntur Sic
magna fuit fortitudo et audacia marie magdalene que amore christi
sustinuit in passione. Affuit videns armatos. et crudelissimos non
expavit veniens ad sepulchrum venit vallatum custodibus
discipulis non recedebat audacter eciam dicebat demonstrando amorem
Domine si tu sustulisti eum dicito michi Johannis 20

Sequitur de fortitudine malorum c 72

Fortes sunt homines mali ad offendendum innocentiam, Inferendum
violenciam, Postponendam reverenciam
Fortes sunt mali ad nocendum innocentibus et ut eis amplius
noceant se multis periculis exponentes. Postmodum fine pessimo ter-
minantur. Sicut fuit Cain qui insurrexit in fratrem innocentem
et occidit eum sed ipse postea similiter est occisus Gen 4 Abime-
lech multum laboravit occidendo fratres suos 70 sed ipse eciam periit
mala morte Judith 9. Multis laboribus et periculis se posuit
se Saul persequendo David. sed tamen suam nequiciam non perfecit
1 Reg 18 Absolon volens patrem a regno expellere non perfecit
sed bis fortiore sibi multos labores assumpsit periculis se multis ex-
posuit et tamen male finivit. 2 Reg 16 17 Multum laboravit
herodes volens christum innocentem occidere et sic occidit pueros innocen-
tes Mt 2. Plures quam 40 Judei voverunt se non comesturos
donec occiderent paulum Actuum 23
Fortes sunt mali ad movendas et excitandas guerras et bella
se et suos multis laboribus exponendo Sic multi laboraverunt

Illi quatuor reges qui pro magna stragem fecerunt et bellaverunt vexerunt
Zodomorum et loth in captivitatem duxerunt Gen 14. Terras multas de-
ambulavit et devastavit holofernes multa bella perpetrans et tamen
una mulier decapitavit eum antequam compleret propositum suum malum Judith
per to. De hac materia require plura in hoc eodem opere c 8o et 29
et 12 q

Certes sunt mali homines volendo se contra deum erigere opera divina minue-
re. Ideo Jeroboam multum laboravit ut posset avertere populum a domo
david et a cultura dei 3 Reg 13 Anthiochus multum laborem sustinuit
ut cultum dei destrueret in Juda et tamen decompunctus confusus in aliena
terra est miserabiliter defunctus 2 Mach 9 Non solum prudentes sed
etiam prudentiores et sapientiores sunt filii huius seculi filiis lucis Nam
aliis discipulis dormientibus Judas tractans proditionem christi sollicite
vigillavit Mt 26 Principes sacerdotum multa sollicitudine fatiga-
ti ut nomen christi possent extinguere Nam custodes sepulcri corruperunt
pecunia ut corpus christi dicerent esse sublatum Mt 28 Discipulos
christi idem principes incarcerabant ut non in nomine ihesu aliquid loque-
rentur Actuum 4 et

De Gratiis reddendis deo 73

Gratie sunt reddende deo pro quantitate receptionis scilicet
gratie reddende sunt deo — prelatorum electione Ministri
primo quilibet pro — Amicorum directione Magistri
multitudine beneficiorum que — Peccatorum correctione Medici Bursi[?]
ab eo recepimus et deo Jacob — Infirmorum sanatione defensi[?]
post multa beneficia que — Filiorum susceptione parentis
a deo sibi data recepit dignitates et plenus liberis
et omnibus bonis deo agebat gratias dicens Genesis Memor
sum omnium [illegible] Gen 32

Audiens David factum sibi regnum et multa beneficia
sibi promissa gratias Domino egit 2 Reg 7
Daniel pro multis beneficiis que a deo recepit benedixit
deum dicens Sit nomen domini benedictum Dan 2
Paulus apostolus gratias agebat deo pro fidelibus
sibi subiectis et collatis et fratribus et omnes
hortatur ad agendas gratias benedicendo deo. Sine
intermissione orate in omnibus gratias agite Ro 1

Gratie sunt reddende Ephe 7. Coll 7
deo singulariter pro ereptione et liberatione periculorum et
tribulationum. Idem volens deus ut liberationis filiorum
Israel de servitute Pharaonis memoriam [?] teneret [illegible]
Memoria dei. Erit quasi signum in manu tua
Postquam filii Israel liberati fuerunt transito Exo 13.
Mari rubro gratias egerunt deo Cantico Cantemus domino
gloriose Exo 15
Tres pueri benedicebant deum in fornace de qua fuerant
mirabiliter liberati Dan 3
Gasparinus[?] Judei Apostolus[?]
Aristobolo Magistro de magnis a deo liberati magister
gratias agimus 2 Mach 1
pro 2 filio 2

Gratie referende sunt deo pro ~~[illegible] recepta~~ [?]
incolumitate sua recepta filiorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] que recepit
ablata [illegible] [illegible] 1 Reg 2
Pro salute [illegible] reddidit deo quod David filius
[illegible] 3 Reg 1

Post gaudium filii dei in isto festo nostre laudabit deum d.
Magnificat anima mea dominum Luc. 1

Gratie referende sunt deo pro sanctis receptis & iustificatis

temporis in se ut in aliis sicut Thomas
incorporetur Christum ipsum et [illegible] cum [illegible] confiteretur
dicens dominus meus et deus meus [illegible] Johannis 20
Et in hoc valentes [illegible] dominum qui dedit potestatem talem hominibus
a deo glorificabant dominum Math. 9
Post [illegible] et [illegible] Ad [illegible] accepit. Act. 4
[illegible] timor et glorificabant deum Luc. 7
Sanctus dei [illegible] annunciatur [illegible] est
in magnum [illegible] glorificans deum Luc. 13
Et laudans [illegible] a [illegible] [illegible] et ambulans et
exsiliens et laudans deum Act. 3

Gratie reddende sunt deo pro victoriis que deus reddit hominibus

ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Religiosi
[illegible] Christo et apostolis [illegible] et [illegible]
[illegible] quia ipse est qui [illegible] [illegible]
et omnem [illegible] [illegible] apparens et [illegible]
cum [illegible] [illegible] sic sunt [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] Act. 13
Post [illegible] [illegible] deum et [illegible] deum
et qui nos [illegible] et [illegible] et [illegible] se
[illegible] [illegible] Christo et apostolis qui post
[illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] Act. 26
In [illegible] [illegible] et [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] deo [illegible] [illegible]
[illegible] Christo qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
c. Act. 26

De Gratitudine hominibus servanda .ix.

Gratus debet esse homo ei qui eum vel aliquem sibi carum liberavit — liberantibus a morte / liberantibus a carcere / [illegible] / [illegible] / amicabiliter [illegible]

vel in aliquam tribulacione invenit. Sic gratus fuit Abraham

Regi Sodomorum quem liberaverunt cum populo suo

de preda [illegible] regum offerens ei cuncta spolia sed ille

sicut liberalis noluit accipere. Gen. 14

Similiter Moyses liberavit filias Jetro de manibus

pastorum. Jetro fuit ei gratus recipiendo eum in domum

et dando ei filiam in uxorem. Exod. 2

Postea [illegible] [illegible] qui liberaverat [illegible]

[illegible] liberavit populum Israel [illegible] Jos. 26

[illegible] dixit ei populus [illegible] [illegible] et

[illegible] [illegible] Judic. 8

[illegible] gratus fuit [illegible] quia putabat [illegible]

qui liberaverat [illegible] a [illegible] [illegible]

et [illegible] [illegible] offerens ei multa Tho. 12

Naaman liberatus a lepra [illegible] [illegible] [illegible]

Eliseo [illegible] [illegible] [illegible] accipere noluit 4 Reg. 7

Gratus debet esse homo liberantibus ei

[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible]

de Abraham oblata a Rege Sodomorum [illegible]

[illegible] liberalis accipere noluit [illegible]

[illegible] parte [illegible] [illegible] qui secum fuerunt [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] fuit Gen. 14

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q. d. nolo esse ingratus

pro [illegible] [illegible] [illegible] Gen. 29

[illegible] est David [illegible] [illegible] qui liberaverunt

[illegible] [illegible] ad [illegible] Saul 2 Reg. 2

[illegible] [illegible] Eliseo qui [illegible] 4 Reg. 2

Gratus debet esse homo illis quibus se obligavit

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ingrati videntur deo cum semper stant & peccant ei
cuius regina Saba ... : Hester gen 29
Dena dicunt Salomonem retribuunt ei Salomon secundum gen
Helyas pro cena recepta a vidua : 3 Reg 17
Saraptana filius eius mortuus suscitatur 3 Reg 17a
Helyzeus bene receptus a muliere sunamite
eiusdem cum consequenter hospitalitate impetravit ei
filium & suscitavit defunctum 4 Reg 4
Plures receperunt Paulus relata ... hospitalitate ...
placuerunt angelis dei receptis ... Gal 4

Gratus debet esse homo consolantibus et consulentibus

ei. Unde ait consolator Pharaonis et latronis
non possum ... reddere ... esse immemor fuit
Sed Pharao ... fuit gen Iozeph qui eis
sompnia exposuerat ... & consulunt ...
Nabuchodonosor & Baltazar. Gen 41
fuit ... Daniel ... Dan 2 7

Gratus debet esse homo amicis et eorum heredibus

Et de quo tamen fuit ...
& bene et ... ad filios ... ...
David ad ... Saul 1 Reg 17
... Martinus ... Marie ...
... ...
Retribuit David Mephiboseth i Reg 22
... & ... patris sui 2 Reg 11

De Gula et Ebrietate .ij.

Gula ... solet adducere ...
... in ... Vestes adducere ...
... Mentis adducere ...
... ... Mentes adducere ...
quam ... & ... Lites adducere ...
... ... adducere ...
... ...
... ...
... ... in paradiso ... ...

Vnum [illegible] filius [illegible] fuit de [illegible] et [illegible] Ep° 11 / 16
[illegible]
[illegible] q̃ [illegible]

Guil: vitium [illegible] intrat [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 19
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 8
[illegible]

Guil: vitium [illegible] infectat [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] postpaulo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 27
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ep° 3
[illegible]
[illegible] 38

Guil: vitium [illegible] hores in [illegible] verbis

[illegible]
[illegible]
[illegible] Ep° 32
[illegible]
[illegible] 9
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 28

Propter inordinatum filiorum gaudium in epulis Iob
afferebat cottidie holocausta Iob 1
Propter intemperantiam illam dictam in epulis dives
epulo cruciabatur in lingua Luc 16

Huic vicio et si detestabile est in omnibus gentibus

In clericis et religiosis magis est detestandum Hec dicit
deus ad Aaron vinum et omne quod inebriare potest
non bibetis tu et filii tui quando intrabitis tabernaculum
Duo filii Heli Levit 10
sacerdotes qui in tabernaculo serviebant volebant
accipere carnes ~~crudas sed~~ coctas sed crudas ut
plus eas carnes parent 1 Reg 2
Johannes baptista qui fuit primus celebs heremita
religiosus inchoans vinum non bibebat et ...
cum ... et ... Mat 3
Religiosi et clerici qui habent cum divino officio vigiliis
et ... attendunt ad opera dei quorum
... post ... a ... ut
... Mat 26

Huic vicio multociens est occasio mortis

Sanson ... multi propter convivium perit
... philistei epulantes et bibentes domum
... super eos Iudic 16
Amon fuit ab Absolone in convivio occisus ...
... Ionathas ... 2 Reg 13
... 1 Reg 16
Benadab rex Syrie bibens ... 1 Reg 20
... 2 Reg 16
Propter ... Holofernes Iudith ...
... Iudith 10
... Iob 1
... a ... et ...
... Hester 4
... Mat 17
In convivio natalis Herodis fuit Johannes
baptista ... Mat 14 Mar 6

De Homicidiis 76

Homicidia committuntur ab homicidiis aliquando propter [illegible] [illegible] quod homines [illegible] occidit [illegible] [illegible] Apparet Sicut Cayn fecit qui Abel solo ex invidia interfecit Gen 4

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Saulus ad occidendum David [illegible] [illegible] [illegible] Abimelech quia confortaverunt eum et occidit ex illis per Doeg [illegible] [illegible] 1 Reg 22

Judei occiderunt Salvatorem propter invidiam [illegible] [illegible] [illegible] Math 26

Homicidium aliquando fit propter defensionem

Sicut cum aliquis alium aliquando propter defensionem [illegible] Sicut Moyses occidit Egyptium [illegible] [illegible] defendit [illegible] Exo 2

Aliquando quis occidit aliquem propter defensionem proprie vite Sicut David occidit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter defensionem [illegible] [illegible] 1 Reg 19

Occidit Abner Asael [illegible] [illegible] ad occidendum [illegible] [illegible] 2 Reg 2

Homicidia aliquando fit propter superbiam et ambitionem dominii

Sicut Abimelech occidit lxx fratres suos ut ipse solus dominium obtineret Judicum 9

Zambri occidit Zelam dominum suum ut regnaret pro eo 3 Reg 16

Athalia [illegible] [illegible] [illegible] ut ipsa regnaret 4 Reg 11

Sellum [illegible] Zachariam dominum suum et interfecit ut regnaret pro eo 4 Reg 17

Tholomeus occidit socerum Alexandrum regem ut regnum eius [illegible] obtineret 1 Mach 11

688

Homicida multi coperunt proditores 7
... Joab ... ut Absalon
... Amasa ... et ...
... 2 Reg 3
Joab ... Amasa ... et
... 2 Reg 20
...
...
... Math 13
... Symon ... et
...
... Math 17

Homicidia fuit aliqui iuste ...
...
...
... Mat 26 ... 8
... 2 Reg 1
...
... 3 Reg 2
...
... Dan 13
...
... Act 7

Homicidium valde deo displicet ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... 2a
...
...
... 3 Reg 1
...
...
...
...
... 2a

Homicidia sunt sepe propter luxuriam

propter quod tam in sacra scriptura quam in gestis antiquorum
multa leguntur exempla. Nam propter luxuriam Sichem
de florentis [illegible] propter raptum Dine cum patre et populo est interfectus
[illegible] [illegible] mirabiliter Gen 34
[illegible] libidinem uxor est mortua [illegible] Iud 20
David ut liberius uteretur libidine fecit Uriam
fidelem occidi 2 Reg 12
Amon propter luxuriam quam commisit in Thamar ab
Absolone fratre suo in convivio occisus est 2 Reg 13
Adonias quia uxorem patris petiit in uxorem
fuit a Salomone fratre suo interfectus 3 Reg 2

De honore parentum 7a

Honorare debemus parentes | eis loquendo cum reverentia
honorem debent [illegible] | eos parendo cum obedientia
patri et matri | eorum parcendo in indigentia
eos revereri | nec [illegible] tempus reddendo
et sustinendo scilicet | [illegible] de [illegible]
reverenter loquendo | [illegible] [illegible] de negligentia
et iussis obediendo eis | [illegible] [illegible]. Sic Salomon

honoravit Bersabee matrem suam quia surrexit
de [illegible] in cuius adventum et fecit poni thronum
magnificum matri sue 3 Reg 2
Thobias monuit alium [illegible] filio [illegible] dixit
Honorem habebis matri tue Thob 4
[illegible] [illegible] de templo [illegible] dixit
[illegible] [illegible] [illegible] patris mei [illegible] Luc 2
[illegible] [illegible] [illegible] cum patre in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] patrem meum Ioh 8
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia pater debent honorari
Ioh 10

Honorare debemus parentes

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii Heli
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg 4
Ionathas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patris
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Mortis fuit [illegible]
Reg 14

Puer Ihesus descendit in Nazareth cum parentibus et erat subditus illis Luce 2
Ubi dicit Glosa filii parentibus
Sara valde cara data q(uod) (?) vlcus (?) cum opprimunt Vide
Xpistus sciens q(uod) erat de valde matre et pauperibus
nuptiis adhiberi Aquam mutavit in vinum licet
Mater eius non dixit vinum non habent Ioh 2

Honorare debemus parentes et ipsis in vita et in morte eius (?) honorando

In vita sicut patet de Rebecca et Dauid qui magnam vocavit (?) domus carnem
de parentibus habent et ipsos regi Moab delegavit
Tholomeus semper dixit [?] Ieremiam (?) dicant Reg 22
filio suo Cum accepit Deus cum modo corpus
meum sepeli et honores habebis Matri tue Thob x
Pendens Xpistus in cruce matrem suam dilecto suo
commendavit Ex quo appetit quanto sollicitudine de
ipsis gerebat in fine cum esset in ted arti (?) le

Honorare debemus parentes eos in nullo contristando

Ut (?) regula dicat Iac 19
Nec eos quantum possum contristare studeas Sicut licet Esau
cepit uxores et fratres suos dolebit ancel (?)
Sic in tua (?) parte volunt hec fere Ne
contristaret eos sed diceret Veniet dies luctus
patris mei et interficiam fratrem meum Gen 27
Timens Iudas contristare patrem ad magnam penam
se obligavit cum dixit ad Beniamin Si non
reduxero eum tibi ero reus in te omnibus (?)
diebus (?) [?] (?) quod Iudas eum patet Gen 43
Tristari accipe [?] eum cum non arguerint ob (?)
fratres dixit Iacob Filius meus non fere (?)
non reducere nisi filiis (?) Gen 43
Iudas ad supplantavit Beniamin non Nec possum
redire ad patrem meum absente puero Ne videam
patrem meum tanta (?) ex vestium (?) Gen 44

Honorare debemus parentes post fructum consequendum

Nec alium alteri proprio [?] ut admaxime (?) simplicis (?)
benedictionem (?) adhuc prius proprio de honore parentum Gen 20 (?)
Honora patrem tuum et Matrem tuam ut sis longevus super
terram et qui maledixerit patri aut matri Morte moriatur

Ex° 20

Sicut Sem et Japhet patre denudatu honorifice cooperientes eius benediccionem recipere meruerunt Gen 9
Ab antiquo patres magnam reputacionem [illegible] quod Jacob et Esau [illegible] [illegible] tho[illegible] Gen 27
Cum esset pres[illegible] ad [illegible] [illegible] patrem
Jacob dixit ad filios suos [illegible] maledictum meruit Gen 9
[illegible] quia ascendit [illegible] patris tui et [illegible] [illegible] et [illegible] eius Gen 49

Honorare debemus parentes ut durum sentiamus supplicium

et [illegible] quod [illegible] [illegible] parentes non honorantibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obierunt cum [illegible] Deut 21
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pres[illegible] sum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Reg 17 . 18
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Reg 19

De simili 78

Nulla virtus — eternam divinam
Nulla virtus — familiarum [illegible]
[illegible] in [illegible] — gubernacione [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — religione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] exemplum
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gen 18
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 Reg 1
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2

Humiliari debet homo dominis temporalibus et eis
deferre honorem et reuerentiam exhibere sicut dixit angelus
ad Agar Reuertere ad dominam tuam et humiliare sub manibus illius
Multis se humiliauit dauid quando fuit saul c. tunc Gen 16
qui dicebat quis ego sum 1 Reg 18
Videlicet quod saul persequebatur eum humiliauit se dicens
persequeris pulicem unum et canem mortuum 1 Reg 26
Miphiboseth nepos saul a [illegible] et humi-
liter coram dauid humiliter loquebatur 2 Reg 9

Humilis debet esse prelatus Nota quod ambrosius
[illegible] prelatus et subditis humiliter respondere
sicut moyses qui quamuis [illegible] aliquid [illegible]
quod uellet scire quod ad [illegible] [illegible]
Nec debet prelatus [illegible] c. et [illegible] Exo 3x
[illegible] [illegible] ex [illegible] quod humiliter
[illegible] [illegible] Nam licet Moyses fuit
familiaris [illegible] ad deum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] Exo 18
Nec debet [illegible] prelatus totus [illegible] [illegible]
quod alii humiliter [illegible] Nam licet Moyses
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Num 10
[illegible] debet humiliter [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] qui licet [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] Iud 8
Nec debet [illegible] prelatus [illegible] in [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ut
deus [illegible] Nam petrus ad [illegible] a
Cornelio [illegible] [illegible] et ego [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut paulus et barnabas c. Act 10

Humilis debet esse homo c. Act 14
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sicut quando iacob [illegible] [illegible] humiliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Gen 32

Sic Abraham humiliter et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ 3 Reg. 12
Pueros quinquagenarios [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] humiliter [illegible] 4 Reg. 1
Naaman uel Chananea humiliter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Marc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] cum Act. 17
plus aliis [illegible] petrus humiliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus aliis [illegible] [illegible] [illegible]

Humiles debent esse religiosi [illegible] Joh. 21
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] Helye [illegible] et Johannis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humiliter [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et humiles [illegible] Sicut Johannes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humiliter [illegible] [illegible] Joh. 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ego uox [illegible] in deserto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humiliter Joh. 1
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Helya [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ap. 3
[illegible] [illegible] humiliter et [illegible] [illegible] 4 Reg. 1
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Exo. 16
Helye [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ap. 3
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] humiliter [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg. 19
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Helyas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humiliter [illegible] [illegible] humiliter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg. 18
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Johannes [illegible]

Humiliantes se a domino exaltantur. Iuxta Salomonis
sententiam qui se humiliat exaltabitur. In cuius figura
Saul cum humilis esset et quasi parvulus coram se ipso
factus ipse fuit a domino exaltatus | Reg. 9
Venerunt Elizeus ad Iordanem per pallium percussit aquas
mirabiliter divisit et non est figura [illegible] quam simplex
exaltat. Ideo quod nomen Helye primo invocavit
humiliter se exaltatus est quia spiritum Helye habuit
duplicem | prophetatus fuit et miracula multa fecit.
Dixit ipse filii Israel per Holofernem | 4 Reg. 2
humiliaverunt se et facti per victoriam exaltati | Judith 10
Petrus dixit humiliter Christo Exi a me domine quia homo
peccator sum et ex Christus affirmavit apostolus primus
optimus [illegible] humilitatis et cum exaltavit | Luc. 5
[illegible] salvator [illegible] cum humiliter fuerit ad [illegible]
[illegible] in [illegible] | Luc. 18

Humiliari debet homo quantumcumque sit magnus.
Quamvis [illegible] fuerit propheta Moyses [illegible]
humiliter [illegible] in [illegible] [illegible] regina
[illegible] figura simplex [illegible] | 14
[illegible] regem [illegible]
[illegible] humiliter [illegible] | Reg. 12
Propheta magnus [illegible] [illegible] propheta
[illegible] humiliter [illegible] | [illegible]
Zacheus [illegible] et Cassius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Christus [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible]
Beata Maria [illegible] humiliter [illegible]
et [illegible] dei [illegible] ancilla domini
et [illegible] | Luc. 1

Humilis debet esse homo quamvis aliquod bonum fecerit. | Luc. 1
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Christus [illegible] [illegible]
[illegible] deo [illegible] [illegible] | Act. 8
[illegible] [illegible] [illegible] | Act. 9
Et de [illegible] et [illegible] | Act. 1
Et de [illegible] | Act. 10

Ad supradicta pertinent et verba glose [illegible] que
[illegible] et humilitas [illegible] multum valet contra [illegible]
pharisei superbi et humiles publicani in templo orantes
Petrus lapsus humiliter [illegible] Mt 26 [illegible] Luc 18
Claudus sanatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Humilitas hominum mater indulgencie peccatorum

Nam Achab [illegible]
audiens penam sibi dictam per prophetam humiliatus est et
eius penam deus [illegible] 1 Reg 21
Roboam et eius principes humiliati sunt et deus mitigavit
iram [illegible] 2 Par 12. Ezechias humiliatus est [illegible]
Nabuchodonosor humiliatus [illegible] [illegible] 2 Par 22
[illegible]
Maria Magdalena [illegible] Luc 7
[illegible]

Humilitas christi [illegible]

[illegible] Luc 1
[illegible]

De Iactantia et gloriatione 19

Iactatores conueniunt alios despiciendo [illegible]
Iactantes aliorum pompas se super extollendo
furta et rapinas [illegible] se alium obloquendo
depravant et se ipsos et in fratres detractio a dicendo
extollunt sicut Galaad
[illegible] quod est Abymelech et quis est Sichem [illegible] et [illegible] aliquis [illegible]
sub manu mea [illegible] Ergo magis faciam Iud. 9
[illegible] Rapsaces [illegible] Regis Assiriorum
ad Regem Egipti extollens suum dominum et se ipsum
[illegible] depredatores se ipsos et alios [illegible] 4 Reg. 18
[illegible] publicanum de publicanis se [illegible]
[illegible] et phariseo se extollente et alios despiciente. Luc. 18
[illegible] phariseum [illegible] et se extollentes
[illegible] et in [illegible] Iob 4
[illegible] super Pylatum Christum Regem quem [illegible]
[illegible] Ioh. 19

Iactatores ex superbia pompatica magna
loquuntur sicut hii [illegible] iactantes [illegible]
[illegible] sicut [illegible] Iud. 14
[illegible] Iud. 14
[illegible] est iactans se de futuris [illegible]
[illegible] Ego regnabo et [illegible]
[illegible] 3 Reg. 1
[illegible] Rex [illegible] pompose
[illegible] est Regi [illegible] 4 Reg. 10
[illegible] superbus pompose iactauit
[illegible] ad regnum [illegible]
[illegible] 7 [illegible]
[illegible] superbia
[illegible] in [illegible]
[illegible] pompose [illegible]
[illegible]
[illegible] iactantur [illegible] 2 [illegible] 2

Iactatores non solum se super homines extollunt sed
etiam aliquando super Deum [illegible] Rabsaces
[illegible] in [illegible] aperta
[illegible] et altaria [illegible] 4 Reg. 18

Item Nabuchodonosor dixit in fornace danielis Non est deus qui eripiat vos de manu mea Danielis 3

Dicente Judith est deus potens in celis qui suscipit celebrem Bethuliam et audit Nichanor. Et ego potens in terra qui urbes sumam armis 2 Mach 17

Item sic se iactant per mendacium et mentiuntur diabolum qui se iactavit plura posse quam deus dicens ipse hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. Mt 4

Sedens super [illegible] iactavit se deo Hec michi tradita sunt et cui volo do illa Luc 4

Iactatores multa dicunt et pauca faciunt

Item illud particula Esope montium fecit que ~~[illegible]~~ magnum mugitum et plurimi confunduntur et desinunt. Sic Goliath se iactando invitabat alios ad singulare certamen qui ultimo david puerum fuit a puero superatus 1 Reg 17

Holofernes iactavit se cunctos [illegible] et filios ipsius [illegible] qui [illegible] fuit a [illegible] aut fortes Judith 16

Serron iactavit se dicens Faciam michi nomen et debellabo Judam sed ipse fuit postea debellatus 1 Mach 3

[illegible] superbe et iactanter [illegible] misit ad Jonatham sed ipse ei male successit 1 Mach 10

Nicanor iactavit se datum per unius talenta [illegible] mancipia Judeorum sed ipse [illegible] in prelio victus fuit 2 Mach 8

Petrus iactavit se cum Christo mori qui postea eum ad vocem femine ter negavit Mt 26

De Idolatria 60

Idolatria fuit [illegible] — Tum dicens [illegible] absconditas [illegible]
Idolatria fit [illegible] — [illegible] et [illegible]
[illegible] — Audiens et [illegible]
— [illegible] et [illegible] superbe
— [illegible] et [illegible]

Et [illegible] [illegible] ydolatria multa [illegible] in monte [illegible] Non esset [illegible] [illegible] ad [illegible] qui precedet eos [illegible] qui [illegible] [illegible] ipsi [illegible] [illegible] ipsi postea [illegible] Exo 32

Mortuo Josue filio Nun filii Israel fecerunt malum in conspectu domini et servierunt baalim et dimiserunt deum patrum suorum et fecerunt ydola. Judic. 2.

Luxuria — Ydolatrie facit homines luxuria et immoderata concupiscentia mulierum. Nam fornicatus est populus Israel cum filiabus Moab, que vocaverunt eos ad sacrificia sua et illi adoraverunt ydola et deos earum comedentes. Num. 25.

Cum esset senex Salomon depravatum est cor eius per mulieres ut sequeretur deos alienos, nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo. 3 Reg. 11.

Sortilegus — Ydolatrie facit homines sortilegus mala vel malum aliorum exemplum. Nam sic fecerunt reges Israel ut ambularent in peccatis Jeroboam et sequerentur Baalim et adorarent eum. 3 Reg. 16.

Cum essent filii Israel in Assyriis ... gentes in civitatibus Samarie et unaqueque gens fecit deum suum et cum deum colerent ... deos alienos secundum consuetudinem gentium faciebant. 4 Reg. 17.

Superbia — Ydolatrie facit homines cor superbia. Quando quis reputat se equalem vel maiorem deo. Sic Holofernes indignatus contra Achior qui commendabat potentiam dei Hebreorum dixit et ait: quis est deus nisi Nabuchodonosor. Judith 6.

Darius rex preceptum statuit ut nullus peteret aliquid ab aliquo deo vel homine nisi a rege. Dan. 6.

Nabuchodonosor fecit statuam auream et superbiam propter ut omnes gentes adorarent eam. Dan. 3.

Malicia — Ydolatrie facit homines dominium, perversitas et ipsa malicia. Sic Jeroboam excogitato consilio fecit duos vitulos aureos ad ... ne reverterentur ad domum David. 3. Reg. 13.

Per reges et principes malicia eius ... et statuas ydolorum. 4 Reg. 14.

Cambises Sennacherib demersus est in flumine
et occisus est a filiis suis in templo quia ipsa malicia
Manasses rex Juda qui adoravit ydola 4 Reg 19
[illegible] Arad Baal. et cum [illegible] adoravit
Babilonem quia adoraverunt ydola 3 Reg 12
post eum [illegible] ad [illegible] Dan 14
Antiochus impius [illegible] aras et ydola et
[illegible] malicia [illegible] 2 Mach 1
[illegible] paulo Athenis [illegible] ipsum cum
videns quod malicia ydolatrie [illegible] civitate
admonuit de ~~ydolatria~~ divina [illegible] Act 17

De Inpaciencia et Murmure

Inpacientes et Murmuratores sunt
inpacientes sunt sine et
[illegible] ad [illegible]
et [illegible] dure
et plato [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sine [illegible]
inpaciens quod est ab
[illegible] [illegible]
proponit [illegible] Reg 16
[illegible] dixerit Moyses plato [illegible]
inparientes [illegible] [illegible] texeris Exo 7
filii Israel inpacientes dixerunt Moysi [illegible]
[illegible] sepulcra Exo 14
videns populus quod Moyses fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] propter [illegible] inpacientes
dixerunt ad Aaron fac nobis deos qui precedant
nos Exo 32
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
inpacienter [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] Tho 3

a Obiurcatores correctionibus dure
Garruli in [illegible] gulosi
[illegible] [illegible] aliorum
[illegible] [illegible] [illegible]
Respectores [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible]

Inpacientes et Murmuratores
sunt homines ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
gulosi. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Exo 17
[illegible] inpaciens populus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Murmuraverunt postea propter defectum cibi Exo 16
[illegible] ex ulta [illegible] minime ap ud dicunt
Ore filii Israel audiens magister et [illegible] a deo
adhuc murmurabant propter sitis ariditatem Exo 16
b Propter defectum potus et [illegible] filii Israel ad aquas
contradictionis murmurare ceperunt Num 20
a Recordabantur filii Israel carnium de Egypto
sed de miseria servitute in qua fuerunt non recordabantur
non [illegible], sed quod fuerant quasi ad carnium
[illegible] Exo 16

Inpacientes et murmuratores sunt homines invidi de aliena felicitate et bono, sed utrumque
displicet deo, unde propter murmur quod Aaron
et [illegible] incendium [illegible] [illegible] est ignis
a deo et devoravit extremum castrorum Num 11
Post [illegible] Chore et complicum eius
adhuc populus Israel murmuraverunt Num 16
Descendente deo in domum Mathei [illegible]
[illegible] murmurare ceperunt pharisei
[illegible] fecerunt [illegible] in mandinunt et peccatoribus Luc 17
In domum Zachei principis publicanorum dicunt Luc 19
Operarii murmurabant adversus patremfamilias
qui laboraverunt [illegible] tempore fuit [illegible] Mat 20
Frater filii prodigi [illegible] festa fratris indignatus
intrare nolebat Luc 17
Pharisei [illegible] audientes [illegible]
Zacheum et indignati sunt contra Christum Luc 19

Inpacientes sunt homines iracundi. Sed in exemplum
aliquid pacientes et alii inpacientes sunt
in dampno corporali. Sic Achitofel videns suum
consilium dissipatum ira et indignatione [illegible]
[illegible] laqueo se suspendit 2 Reg 18
[illegible] [illegible] [illegible] filii Iuda [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 2 Reg 20
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] murmurare
ceperunt Act 6

Impacientes sunt aliqui multi qui nesciunt et
docent et veritatis manifestare eos sicut [illegible]
illos obiurgantes errores illorum dixisset
dicit uxor Thobie ne nesciret. [illegible]
[illegible] impacienter [illegible] Thob 2
Disputantes et maxime qui sapiunt ab ostendendum
veritate turbant et impacientes sunt sic Eliphaz
contra Job plures signa impaciencie demonstrant
Sicut Eliazarus in veritate nesciebant c. Job 32
[illegible] in impaciens sunt [illegible] 2 Mach 6
eos qui eos [illegible]
phariseorum audientes verum illuminatum a Christo
disputantem et [illegible] eos impacientes maledixerunt
[illegible] verba Stephani c. ix Joh 9
Audientes pharisei verba Stephani
dissecabantur in cordibus suis Act 7

Impacientes sunt hec supplicia

[illegible] audientes
[illegible] [illegible] opponunt [illegible]
[illegible] [illegible] Holofernis [illegible]
ne [illegible] [illegible] Judith 7
Sic fuit impaciens superbus Aman c.
quia Mardocheus non adorabat eum [illegible]
[illegible] aliud gloriam [illegible] Judeos [illegible]
[illegible] [illegible] c. Hester 3
Nabuchodonosor audiens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] furore
[illegible] [illegible] [illegible] in fornacem Dan 3
impaciens [illegible]
Herodes audiens [illegible] regem in Bethlehem esse
[illegible] suspicans [illegible] impaciens factus
[illegible] pueros [illegible] Mt 2

De Ingratitudine beneficiorum 62

Ingratitudo est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] beneficium
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Beneficia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sic filii Israel quos eduxit dominus de servitute Egypti
fecerunt vitulum et multa alia adversa Exo 32
Tercio ostenditur per exemplum Sic filii Israel quando
fastidientes manna et murmurabant Num 11
Reprehendit angelus filios Israel beneficia domini
eius ad memoriam reducendo Judic 2
Sublimatus deus Jeroboam super x tribus
Iste populi dei cultum interdixit 3 Reg 12
Amasias domini auxilio superavit hostes
et hoc postea ydola adoravit 2 Par 27
Dixit deus de populo ingrato filios enutrivi et
exaltavi ipsi autem spreverunt me. Ys 1
Multam ingratitudinem ostendit agricola
quando vinee eius servos et filium interfecerunt
quod dominus phariseis narrat in exemplum Mat 21

Injustum est homini aliquid habere nisi fideliter
servientibus in juventute senes sed custodiendo
Sic ingratus fuit magister pincernarum Josephi
qui somnium suum exposuerat sed in vinculis
liberatus c. est oblitus eius Gen 40
voluit Nabal Carmeli fidelitatis servicium
Multa servicia recepit Saul a David et tamen
eum voluit interficere 1 Reg 1a 18
Valde fuit ingratus David Urie pro suo fideli
tamen tradidit litteras suas mortis 2 Reg 11

Ingratum est homini aliquem hominem liberantem eum de magno periculo nocere talis
liberanti reddere David
liberavit et salvavit habitantes Ceyle et ipsi eum
in manum Saul tradere voluerunt 1 Reg 23
Postquam David recepit Absolon fratricidam
cum de exilio liberavit fuit eum Absolon graviter
persecutus 2 Reg 17

Nescit Jonathas viros qui liberaverit demetrium
quem postea alienantes vexaverunt cum 1 Mach 7

Dux vnice pepercit persequentibus suos quem postea suum
de decem nudantes alienigena cum suum acciderunt Mt 21

Novem fuerunt ingrati luc 17

Rustici ingrati de liberatione puelle a demonio
fuerunt paulum graviter persequenti Act 16

Ingratus est homo aliquis Amon honorantibus eum
et puro corde diligentibus vt habetur de Hanon rege
filii Amon pro honore recepto et suus David
ad eos amorabiliter destinatos pro honore vituperium
reddiderunt 2 Reg 10

Valde ingratus fuit David amico Ionathe
quia filium eius hereditate privavit iniuste 2 Reg 16

Non est recordatus Rex Juda misericordie et amicicie
quid ad eum Joiada pater habuerat quin Zachariam
filium eius interfecit 2 Par 24

Heliseus multum honoravit Regem sed tamen
Amoni et hic Rex eum sine causa decapitari
precepit 4 Reg 6

De inimicicia et odio. 63

Inimicicia et odium / inimicicias pariter / deus fieri et / odia generari / patet per Petrum / cui amica est

Fugite acquirere perdente / Cupidite inquirere appetente / Maligne perquirere invidente / Stulte exquirere tradente / Augustinus [illegible] arguente / Nam presbiter ducitur impaciente

Inimicicias. In cum [illegible] statim per Petrum [illegible] posuit deus inimicicias inter serpentem et mulierem et inter semen eius et semen [illegible] Gen. 3. Salomon per [illegible] et nos inimicos persequimur duo Petrus [illegible] filius Achab et [illegible] et Iezabel 3 Reg. 9. Nam filii Israel portaverunt arcam dum [illegible] Iudith [illegible] Holofernes Iudith 10 [illegible] eius sed [illegible] Iudith. Ammon [illegible] Thamar [illegible] 2 Reg. [illegible] odio [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Inimicicie ex cupiditate [illegible] [illegible] oriuntur. Nam inter pastores Abrahe

et Loth facta est inimicicia [illegible] multas [illegible] [illegible] pastores [illegible] Gen. 13. [illegible] [illegible] appellatur nomen [illegible] [illegible] Ezar [illegible] [illegible] [illegible] inimicicias [illegible] et [illegible] [illegible] duo [illegible] puteum [illegible] et [illegible] Gen. 26.

Inimicicia et odia oriuntur aliquando ex invidia. Nam [illegible]

fratres Ioseph [illegible] plus ceteris amaret [illegible] eum nec poterant ei quicquam pacifice loqui Gen. 37. Egipcii oderunt filios Israel et affligebant eos [illegible] [illegible] et multiplicati sunt [illegible] Exo. 1. Videns Saul quod David prudenter ageret et plus eum diligeret [illegible] factus est inimicus [illegible] 1 Reg. 18

Inimicicia magis surgit ex invidia

Nam [illegible] [illegible] [illegible] facta est inimicicia inter [illegible] [illegible] et [illegible] Gen. 37. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] factus est inimicus [illegible] Philisteis [illegible] 18

ppt' xxxiij leuite facta est inimicicia inter filios Isrł
at filios Beniamin Iud' 20
Iudicio dei fit ut p(er) ij civilem amorem sequitur odium utpote
Amon & Thamar 2 Reg 13

Inimicitia & odium portant aliqui reges mali prophetantibus
eis & loquentibus veritatem Nam cum Helyas argueret
Achab p(ro) morte Naboth dixit ei Num invenisti
me inimicum tuum 3 Reg 22
Dixit Achab ad Iozaphat de Michea propheta Ego odi
illum quia non prophetat michi nisi malum 3 Reg 22
De hac materia quere infra c. veritate 3 Reg 22
ultimo c(apitu)la de veritate quod odium parit c 13

Inimicitias debet homo fugere & . . . sicut cum
inimicis pacisci & ut pacem cito ineant non
minus offendant Nam Iephte pacificus est cum
Galaaditis qui eum expulerant & pugnavit pro eis
Noluit David minus offendere inimicum Iud' 11
ymmo fecit bonus benedictus eum qui ei . . .
absoluerant Miphiboseth inimici 2 Reg 9
Ceperunt Triphon & Symon in dolo quod volebat
argentum & pueros nisi sibi daret ne fieret inimicus
Iephthaude sicut qui p(ro)p(ter) bonos c. inimica 1 Mach 13
ceperunt cum sibi unde fecerunt pacem inimici
eorum p(ro)pt(er) mortem dei Herodes & Pylatus
facti sunt amici qui p(ri)us fuerant inimici Luc 23

Inimicis debetis & superare deum rex . . .
. . . & . . .
. . . rex . . . David . . .
. . . filius . . . Reg 8
. . .
Amputatio capitis Holofernis dixit Iudith
Laudate dominum qui non fecit inimicum Iudith 13
Submersis Egyptiis dixit Moyses cantavit
. . . dominum . . . Exo 15
Fugerunt et . . .
laudaverunt deum qui . . . Tho 8
Machabei . . . victoriam . . .
dominum laudaverunt . . . 1 Mach 8
De hac materia quere . . . c 22 et . . .
c. de discordia

De Intencione recta habenda in opere. 6x

Intencio in opere sit estimari quia prosunt
intencio / operibus acceptari si desunt
impetrant / hec orantur si latent
sinceri / Requirunt indicari quid volunt
opera et indicant / Debent regulari quod merentur
Quidquid operatum valeat Nam opus de se non indicat sed
intencio quia vult et cum operacio facta ad
diversas intenciones sortitur effectum varium et utrumque
Vide Cayn occidit Abel et peccat quia ex
invidia et mala intencione processit Deinde
milites Goliath et merent quia ex iusticia
et intencione populi defendendi Reg. 1 Reg. 17
Abraham et Sara recessit in primis filium
sed ipsius Abimelech fuit quamdiu ... quia ex
lotum et servitutis Sara ... responsales
quia processit ex incredulitate Gen. 18
Pharao dixit peccavi sicut et ... merentur
Saul et Iudas Scarioth dixit David dixit
peccavi et dixit ei processit quia vero intencione
sed solum ex opere ... habent Exo. 9 ... 2 Reg. 12
a Deus Deus ... est ... et ...
sed ... ab ... sed ... dixit
et non ... et ... dixit
postea ... et penam habent Exo. ...
Multiplex intencio quia habebant ... in sequendo
Christum ... ad ... et ...
... quando ... ut ... ob
... et ... Luc. 19
... cum ut ... cum ...
... Ioh. 6
Alii ut audirent verbum ... Luc. ...
... intencione ... Luc. 7
Vide ... fuit ... Luc. 19

Intencio et voluntas reputatur pro facto / si possibilitas
non affuit operandi. Et de [illegible] David bonum affectum
habendi de templo edificando licet ipse non licuit quod
edificaretur per eum. 2 Reg 7
Herodes intencio quam attendit pueros fuit occidere Christum
licet non potuit. Unde [illegible] reputatur Nam [illegible]
perimit [illegible] ut occideret eum. Mt 2
Sicut eciam [illegible] dicit Christus qui viderit mulierem ad
concupiscendum eam iam mechatus est. Mt 7
Intencio excusatur ab opere Nam ob intencionem Nam David
misit ad Uriam ut veniret et requiesceret cum uxore
cum quiete sed ut suum peccatum posset celare
Urias non [illegible] ut scelus suum [illegible] 2 Reg 11
[illegible] que [illegible] ad [illegible] sed
[illegible] intencione laudabile patrem sed defendere
Herodes intencio erat occidere [illegible] propter [illegible]
[illegible] sub adoracionis pallio abscondit. Mt 2
Intencio bona quod agitur [illegible]
non [illegible] debet de [illegible] Ut sit bona
non [illegible] debet [illegible]
[illegible] in [illegible] Unde debet [illegible]
[illegible] operis [illegible] Unde filii [illegible]
et [illegible] altare bona intencione quod
filii [illegible] Josue 22
[illegible] Amon [illegible]
[illegible] quod [illegible] Christum voluit
[illegible] intencione [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] in [illegible] Non
[illegible] quam [illegible] Mt 9
Intencionis [illegible] in opere [illegible]
[illegible] debet vel bona
[illegible]
[illegible]
[illegible] Mt 7 Luc 6
[illegible]
[illegible]

Elemosina data Iohanni Elemosinario sepelit deus ut / intercedat placando hominibus pro deo quem vidit in / apparitione et unus intercessor eminet ceteris omnibus gesta 77

De Invidia et Emulatione 67

Invidia et Emulatio Mortis [illegible] dat [illegible]
Similis honoribus minorum
Suis doctoribus indigentibus
Discretoribus collocatis
Superioribus prelatis
Operatoribus retro cessis
Dei cultoribus [illegible]

~~Ipocrite et invidi sunt quia semper aliquid~~ decipiunt

Invidia vanissima est spiritualis et carnalis mortis. Ita scribitur Sapientie 2. Et invidia diaboli mors introivit in orbem terrarum. Quia videns diabolus esse hominem in statu felici et ad illum locum posse ascendere unde ceciderat, voluit temptavit et vicit et homo exinde mortem suam tunc accepit. Gen. 3

Cain motus invidia occidit fratrem suum Abel quia vidit eum munera deo accepta. Gen. 4

Invidia autem sola miseria sine proprio in dominio et honoribus, videtur ab invidis [illegible] inventi circa dominus et honores. Nam cum deus [illegible] ab hac invidebant ei palestini. Gen. 26

Post haec quod dederunt mulieres [illegible] 6 Saul, David decem milia, iratus Saul propter mille et David X milia invidie cepit Saul David et persequi [illegible] | Reg. | 8

Videntes patriarche et principes quod David erat in honoribus preponi [illegible] cum multa invidia [illegible] Gen. 6

Principes sacerdotum audientes Christum [illegible] a pueris osanna clamantibus et videntes [illegible] magna invidia indignati sunt [illegible] Matth. 12 · Luc. 19 ·

Audientes pontifices Lazarum suscitatum et turbam
sequi Jesum Mori invidia collegerunt consilium Joh 12

Invidet superioribus et doctoribus bona ab his
sibi nescientes vel bona dicta nolentes Nam videns
Achitofel quod doctrina Cusi et consilium eius doctrinae
sue et consilio prevaluit motus invidia laqueo
se suspendit 2 Reg 17

Petro et Johanni loquentibus et docentibus populum
sacerdotes dolebant quod illi populum instruebant Act 4

Audientes Judei verba sapientie et doctrine que
Stephanus loquebatur dissecabantur cordibus et
stridebant dentibus in eum [illegible]

Invidens invidia clamant contra [illegible] Act 7

Judei repleti sunt zelo contradicentes hiis que a
Paulo et Barnaba dicebantur Act 13

Invidet non valentes se salvare Nec valentes
deprimere illos quibus fecerit invidiam [illegible]

Murmurant et dicunt velut canes latrantes nec
aliis nec alii nocere nec possunt Sic Achimaa
pastor Judei contra dominum coram illa invidia
dixerunt 2 Mach 14

Invidus non parcit amicis et propinquis
Quia eis invidebat Nam Rachel filiis sororis sue
sororem invidit Gen 30

Maria soror Moysi et Aaron fratres eius
invidia moti sunt Num 12

Fratres Joseph videntes fratrem suum a patre
in tantum acceptum indignabantur utrique nolebant
Gen 37

Discipuli Christi cum audissent [illegible]
Mat 20 Omnes autem decem fratres [illegible]
audientes Jacobum et Johannem velle sedere ad
dexteram et sinistram Christi fuerunt [illegible] invidia indignati
Mat 20

Invidet quando possit meliora impedire
bona que ab aliis fiunt [illegible]
[illegible]

Post reditum gentes [illegible] eius eos multiplicauit
de exemplo in. Esdre 3 c° 8
Andreicus Sarra Balac et Tholus q
vincens homo qui querit perpetuitate filiorum
Ysid. [illegible] sunt ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] confi
[illegible] Num 2
Cum ex Jerusalem [illegible] multi [illegible] Judei
[illegible] [illegible] [illegible]. Luc 19
Imprudenter ~~[illegible]~~ fugere lucem viri contrarii
ad ea per aliquos simulent. Nam cum duo
viri prophetauerunt in castris [illegible] quasi eos
[illegible] quam [illegible] est discipulorum aliorum [illegible]
[illegible] dictum dixit ad Moysen domine in
[illegible] eos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum prophetarum [illegible] potuit [illegible]
eius sed [illegible] quibus prophetare et [illegible]
fugit Johannes baptista [illegible]. Num 11
quem eo [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
quod Xpus baptizabat et turbe sequebantur
eum [illegible] [illegible] hoc gaudium meum impletum est

De ypocrisi et simulatione 66 Luc 2

Ypocrite et simulatores [illegible] [illegible] [illegible] simulantes
Ypocrite et simulatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per aliquid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inferre [illegible] simulationibus [illegible]
Ut Amon simulauit ~~per aliquid [illegible] infir~~
languorem ut sororem suam Thamar ad se
venire faceret ut eam deciperet et opprimeret [illegible]
Gyezi simulauit [illegible] suum [illegible] [illegible]
ut Naaman deciperet et ipse acciperet [illegible]
Appolonius [illegible] Judeis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] simulauit et [illegible] eos [illegible] [illegible]
[illegible] et multos [illegible] [illegible] | Math 7

Pharisei vba placida dicebant salvatori ~~[struck]~~ volentes eu cape
in simone Mt 22. No solum homines, sed deum ypocrite credunt decipe
Ideo petrus no reputavit simonie magum acceptum coram deo Actuum 8
ypocrite accipiunt penas et detestantur fiendes a tunc 3 apostat uno b et
detestatur ea Ideo de eis dicit dns qui sunt volentes calicem et deglutientes
camelum Mt 23. Pharisei noluerunt intrare pretorium pilati ne non
contaminarentur xpm eadem die occidere non timentes Johannis xviii Arg
archisinagogus nolebat sabbatum custodiri a ppls ne sanitatem recipet. sed non
timebat offendere deum detrahendo ei et xpm a bono ope sabbatho Luc 13
Ypocritas punit deus cunctis maledictionibus reprehensionum et flagellorum
et se sunt applaret et predicatoribus arguendi Nam uxor Jeroboam que
de vi consilio mutato habitu aliam simulabat Athias ppha de mandato
dni multas maledictiones et flagella simul cum morte filii intimavit 3 Reg
14. Denique divina justicia generaliter punitur detestatur ut scribitur pubiozo 8
in singulariter vel infernalis ypocrits multiplicavit clamat v Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite. Mt 23. Manifestum ypocrisim Ananie et Zaphire
petrus acriter increpando punivit Actuum 5 Helimam magum paulus
de ypocrisi graviter increpavit Actuum 13

Sequitur de ira dei contra delinquentes c 61

Irascitur deus no obsequentibus eius preceptis. dns firmentibus manum
factis laudes tacentibus piam receptis, Demigentibus rebus ineptis
presidentibus parcit subiectis

Irascitur deus contra inobedientes preceptis eius Sed notandum quod omnia
ut secundum Augm 17 de Civitate dei Ira dei non est perturbatio eius
Sed Judicium quo irrogatur pena peccato Cogitatio vero eius et recogitatio
mutandarum rerum e immutabilis ratio Neque enim sic homines ita
eum quem fecerit sui penitet cuius est de omnibus omnino rebus tam fixa
sentencia quam certa presciencia. sed si no utitur scriptura talibus vobis no se quodammodo
familiarius insinuabit omnibus quibus homines quibus vult esse consultum
ut perterreat superbientes excitet negligentes. quod ne faciet. si non se prius
inclinaret et quodammodo descenderet ad iacentes Hec Augustinus Deus itaque
hoc modo irascitur contra inobedientes sic iratus contra moysen nolentem
recipe ducatum populi quem dominus precepit ei Dns Exo 4 Contra egiptios
nolentes obedire deo populum dimittendo iratus est deus ppl qui dimissi
misisti iram tuam etc Exo 15 Propter inobedientiam ppli et moysi iratus
est dns contra eum ad aquas contradictionis Unde ipse dixit Iratus
est michi dns ppl vos Deut 1. Filius Israel quia no obedierunt
tollentes de anathemate Iratus est deus Josue 7 Dixit Josias
magnus furor dni stillavit super nos quia no obedierunt patres
nostri 2 Paralipp 34 Artaxerxes dominus precepit timere iram dei. cum
Artaxerxes paganus dixit omnia secundum legem dei fiant ne forte
exurgat ira eius in vobis Esdre vii 2

Irascitur deus ydolatris erigentibus ydolorum aras Nam iratus
est dns Salomoni eo quod aversa esset mens eius a domino quia deos alios
coleret alienos 3 Regum 11 Propter peccatum ydolatrie iratus est dns contra
Israel et tradidit eos in manum Azahel 4 Reg 13 Per angustiam
et ydolatriam irritavit dominum filius Israel et dns iratus est eis 4 Reg 17
Joas et principes eius servierunt sculptilibus et facta est ira domini
contra eos. 2 Paralipp 24 Incredulitas quasi ydolatrie reputatur quia per
quas descendit ira dei. Nam qui credit in filium dei habet vitam
eternam qui autem incredulus est ira dei manet super eum Joh 3

irascitur deus contra ingratos qui accepta beneficia non recognoscentes peccata
malis accumulant. Sic iratus est contra Amasiam qui domino auxiliante
in bello superaverat ydumeos et attulit deos eorum et adoravit. 2 Paralipomenon
25. Ezechias non retribuit iuxta beneficia data. sed elevatum est cor eius et con
tra eum et facta est ira dei super Iudam et Ierusalem 2 Paralipomenon 32. Servum
nequam et ingratum cui dominus tot et tanta dimisit noluit misereri con
servo. Adeo iratus dominus tradidit eum tortoribus tormentandum. Mathei 18. Iu
deis non recognoscentibus gratiam qua Christus curabat infirmos sed ob
servantibus si curaret in sabbato ut accusarent eum iratus est salva
tor super cecitate eorum. Marci 3. Contra invitatos ingratos nolentes
venire ad cenam sed invitatos spernentes iratus dominus perdidit homicidas
et civitatem illorum succendit Luce 14
irascitur deus contra peccatores desideriorum viciorum. Sic iratus con
pulsus sum propter peccatum gule qui desiderium carnium estuabat. Numeri 11. De
quibus etiam dicitur comederunt et saturati sunt et provocaverunt te ad iram
Neemie 9. Propter peccatum murmurationis egressa est ira a deo et pla
ga desevit seu descendit Numeri 16. Propter luxuriam iratus est dominus
super populum fornicantem cum filiabus Moab Numeri 25. Tractantes eu
karistiam indigne timeant iram dei. Nam Oza quia indigne te
tigit archam dei iratus dominus percussit eum et mortuus est 2 Regum
13. Quia Iosaphat sociavit se Achab peccatori dixit ei Iehu
iram domini meruisti 2 Paralipomenon 19. Contra non loquentes recte deus
irascitur ut iratus est contra Elifaz et socios quia coram Iob lo
quebantur non recta Iob 42. Multum timenda est ira dei illa
quam audit peccatoribus in die iudicii de qua dicitur dicent montibus
cadite super nos et abscondite nos ab ira dei Apocalypsis 6
Iram dei debent prelati avertere a populo orationibus sacrificiis et obse
crationibus. Sic fecit Moyses dicens Cur domine irascitur furor
tuus etc. Exodi 32. Seditione Chore turbato populo Moyses et A
aron oraverunt dicentes. Fortissime deus spirituum tuum uno peccante
contra omnes ira tua desevit Numeri 16. Propter hanc causam constituit
Rex Iosaphat Iuda iudices et principes scilicet temporales et spirituales
prelatos dicens eis docete populum ut non peccent ne ira dei veniat
super eos 2 Paralipomenon 12

Sequitur de homine ira per zelum · 68

Irascuntur homines bono zelo contra dei mandata non adimplentes in
ordinatam vitam viventes cum obstinata mente degentes ut peccata
Irascuntur prelati non obedientibus preceptis dei vel ut sunt punita
mandatis celestibus. Sed sciendum quod ira per zelum est magis contra vicia
et non contra homines quia secundum Augustinum dicit diligendi sunt
homines ut eorum non diligantur errores. Aliud est enim amare quod
facti sunt aliud odisse quod faciunt. Sic Moyses cum pharaonem
atque eius precepto domini ut dimitteret populum contempnit abiit iratus Exodi 11
Preceperat dominus populo quod nullus dimitteret usque ad mane quidam de eo
quidam autem non audientibus eum statim omnibus iratus est Moy
ses. Exodi 16. Eliseus iratus contra Ioas quia non percusserat
terram sagitta sicut ei a domino fuerat imperatum 4 Regum 13

Rapiuntur boni viri maxime prelati quando vident inordinate viventes
transgredi observancias et cerimonias ordinatas. Sic moyses videns populum
inordinate ludentem et vitulum adorantem iratus proiecit tabulas et confregit
Exo 32. Cum vero iratus est moyses et reperit hircum pro peccato
exustum qui debebat comedi contra eleazar et ythamar est iratus Levit 10
Rapiuntur boni viri contra homines obstinatos in malo qui nec amonitio-
nibus nec exhortacionibus corrigitur. Sic moyses videns obstinatam re-
bellionem chore et complicum eius iratus est, et nihilominus preces oravit
Num 16. Considerans Jonathas obstinatam nequiciam patris sui contra
David in ira furoris sui de mensa surrexit 1 Reg 20. Respexit
dominus in ira obstinatos Judeos qui observabant eum si curaret in sabba-
tho. Mr 3.
Rapiuntur Judices contra reos ut eos puniant secundum formam sui officii
tollentes doctrinam et non proficit Judicia non precedunt Justicia
vero non corrigitur. Sic audita David parabola Nathan iratus ad ipsum
homo dixit vivit dominus quia homo mortis est 2 Reg 12. Neemias
homines dixit vivit dominus ... optimates iratus increpavit eos Neemie 5
propter usuras quas exigebant optimates iratus increpavit eos ... Neemie 5
Audita querimonia ab hester de aman Rex assuerus de convivio
surrexit iratus Hester 6

Sequitur de ira hominis per ordinem c 69

Rapiuntur mali ex Imprudencia ad temeritatem, per alt Heurud adimiquitate
Extollencia ad impacientiam / Ex negligencia ad utilitatem
Rapiuntur Invidi contra Innocentes solum ex Invidia. Sic iratus est
Cayn contra fratrem suum Abel vehementer. et concidit vultum eius Gen 4
Audiens Saul canticum David iratus est et displicuit ei sermo 1 Reg
18. Invidi eciam irapiuntur contra excusantes illos quibus Invident. Nam
cum Jonathas excusaret David iratus est Saul in furore contra
eum. 1 Reg 20. Cum audisset Sanaballat quod muros Jerusalem edificaret
ex Invidia est iratus Neemie 4. Audiens antiochus prelia et vic-
torias Jude machabei iratus est 1 Mach 3
Rapiuntur mali contra bonos quando non possunt ad malum adducere
vel a bono retrahere. Sic iratus est balaac contra balaam. quia no-
luit maledicere populo dei Num 24. Iratus est insuper holofernes
contra achior. quia eum a laude dei hebreorum retrahere non valebat
Judith 6. Helu indignatus iratus contra Job iustum se esse
dicentem Job 32. Gentes irate sunt quia filios israel impedire medi-
ficatione non valebant eius edificare videntes. 1 Mach 5. Tortores
Eleazari audientes eius constanciam in ira conversi sunt contra eum. 2 Mach
6. Post constanciam vero septem fratrum accensus est antiochus
ira magna. 2 Mach 7. Artifices argentarii cum demetrio repleti
sunt ira Actuum 19
Rapiuntur tyranni superbi contra subditos deprimentes tempore ubi
tempus non est ut subditos et alios spoliant et occidant. Sic iratus
est Achab contra naboth ut vineam eius auferret. et eum iniuste
fecit lapidari 3 Reg 21. Senacherib fugiens ~~palam~~ plagam quam
intulerat ei deus iratus multos Judeos occidit Tho 1. Holo-
fernes exarsit ira magna audiens quod Judei defendere se pararent
Judith 5. Iratus est Aman contra mardocheum. et Judeos
querens occasionem nocendi. quia ei divinos honores recusabat impendere

Hester 3 / Nabuchodonosor in ira magna precepit omnes sapientes perire
quia nesciebat secretum sompnium revelare Dan 3 / Item Nabu-
chodonosor in furore iussit tres pueros prostrari et in fornacem mitti
Dan 3. Videns Anthiochus quod non posset expugnare persipolim
iratus est ira magna / 2 Mach 9
Rapiuntur mali contra instruentes eos et reprehendentes eos et consu-
lentes recte Sic patet sub hoc quod puer hiid Helisei Naaman iratus rece-
debat / 4 Regum 5 Assa iratus contra anania prophetam reprehendentem
eum / 2 Paralipomenon 16 / Ozias rex iratus est contra sacerdotes et minabatur
eis quia reprehendebat eum quod adoleret eum incensum / 2 Paralipomenon 26
Dicente Thobia patre ne furtivus sit edus uxor eius irata re-
dit Thob 2 / Principes Juda contra Jeremiam predicatem veritatem
irati eum in carcerem posuit Jeremie 3[illegible] / Audiente Christo veritatem
illis de Nazareth repleti sunt omnes in synagoga ira / Luce 4
Rapiuntur homines videntes vel credentes se despici vel sibi illudi
Sic irati sunt viri de Effraim quia Amassias a suo exercitu eos
separavit 2 Paralipomenon 25 / Jonas credens se despici quia Ninive erat
pepercisset in edificatione ederi est iratus Jone 4 / Herodes videns
quia illusus esset a magis iratus est valde / Mathei 2

Capitulum 10 de iudiciis dei occultis

Iudicium dei occultum est
Iudicio dei occulto fit
Ut fiant aliqui
aliqua que nullus
scit nisi ille solus

Bonum eligere de intrantibus
Penas addere se diligentibus
Magna subire dure regentibus
Posse deficere stare credentibus
Mali vivere male agentibus
Habere divitias tam peccantibus

Ut unde aliquod bonum magne utilitatis eliciat Iudicio (Bonum elicere)
tunc nullus ~~est~~ non potuit esse manifestum. Nam
permisit deus hominem peccare et tamen factus
est ab eo peccabilis cum potuisset esse impeccabilis
permisit deus quatenus bonum occasione illius nobis
sequeretur scilicet incarnacio filii dei. Hec [illegible]
Gen. 1. 2. 3. et hec [illegible]
Venditus est Joseph a fratribus suis sed factus
est liberator Egypti et omnium aliarum regionum
Gen. 41 et 45.
Sepe subtraxit Laban mercedem Jacob sed
fuit Jacob voluntate dei ditatus. Gen. 30.
Expulsus est Moyses de Egypto sed ex hoc
dei habuit visiones et ad ducatum populi fuit
a deo princeps constitutus. Exo. 2.

Iudicio dei occulto permittit deus iustos aliquos (Penas addicere)
flagellari in mundo ut si quid habent rubi-
ginis flagelli passione purgentur. Nam angustiis
filios Israel eduxit de Egypto longo tempore eos
flagellari permisit. Exo. 17.
Civitatem sanctam et populum in tam permissionis
destructum dimisit ab Assiriis devastari et
Thalamus post Manasse [illegible] 4 Reg. 19.
[illegible] est per [illegible] 2.
Mirabantur autem Tob. iusti videntes eum
talem flagellari. Tob. 2.
Prophanatum est per Antiochum venerabile templum
et dei sanctus populus interfectus. 1 Macha. 1
Ante Antiochi Epiphani prophanatum est
templum et [illegible] destructa et multa boni civi-
tatis [illegible] et [illegible] ex quo deus eliciat
ultorem peccatorum quorundam [illegible] et melius

casdem scilicet aureum multiplicat angustiata 1 Macha 6

Judas Jonathas et Symon fratres fidelissimi
a deo mirabiliter sunt exaltati 1 Macha 9 13 17

Eleazarus vir bonus et senex et illi septem
fratres fuerunt terribiliter cruciati 2 Macha 1

Maria purissima cum puero salvatore coacta est
fugere in Egyptum Mat 2

Occisi sunt innocentes ab herode sed mortem profuerunt
eis tantum obsequium quantum profuit odio Mat 2

Johannes baptista veritatis exemplum ab herode
nequissimo decolatus est Mat 5

Ipse Jhesus moriens in passione ab iniquis
sustinuit multa genera tormentorum Mat 26

Stephanus et apostoli et alii de novella ecclesia
diversa sustinuerunt tormenta Act per totum

Paulus fuit positus carceribus et caesus
ut a predicatione cessaret et hic huic finis
est voluntas diaboli ut inde multos utiles
efficit Nam mentem pauli cernit quamlibet
vincula religant et multum docent per quamlibet
cum docuisset per verba Nec tantum profuit
predicando quantum profuit de carcere epistolas
transmittendo Act 9

Malos indurare

Indurare dei fit ut mala indurentur in malo
et exaltentur in mundo ad maiorem post
penam puniendos vel futuram. Sic indurare permisit
deus pharaonem et cum super populum exaltavit ut
in mediatum mirabiliter ostenderet eum Exo 7

Multa regna permisit deus ab holoferne
vastari ut tandem per manum femine deicit eum
Sicut permisit deus holofernem Judith 2

Herodem qui decollavit Johannem ad petitionem
matris et saltantis puelle Nec legimus in
canone de aliquo illorum quam plagam fuisse
visitaverunt cum eos ad futura graviora tormenta
Mat 6

Iudicio dei accidere solet ut boni aliqui in diversa peccata
labantur ut qui se existimant stare videat ne
cadat et nullus pro statu quem habet securus sit bonus
quod fuerat debet alta sapere sed timere sicut
Gedeon post mirabilem victoriam dei virtute
obtentam fecit Ephot quod factum est ei et domui
eius ruina Judic. 8.
Moyses qui tenens virgam ... ipse ad aquas contradictionis peccavit Num. 20.
Sampson angelo nunciante de celo mirabiliter genitus
fuit pluries per mulieres deceptus Judic. 16
Saul ... qui fuit electus
qui factus rex peccavit sicut ... 1. Reg. 17.
Inter cetera mala que fecit Saul fuit quod satis
mirabile ... a phitonissa
... dixit quod fuit ...
... ... 1. Reg. 28.
David ... Salomon ...
a deo ... 2. Reg. 11 ambo
in ... Pater et David 2. Reg. 11
et de Salomone 3. Reg. 11
Jehu rex Israel qui magnam ... Baal
fecit ... ab ydolatria ... non recessit
4. Reg. 10.
Jeroboam qui fuit a deo ...
... ad ydolatriam ... 3. Reg. 12.
Josias rex Jude ...
qui ... contra voluntatem dei contra regem Egypti
pugnavit et periit 2. Paral. 27.
Petrus apostolus ... ter ...
... Mat. 26
Thomas qui ...
... Joh. 20
... Petrus
...
...
... dei ... Petr.

Judas apl[u]s et dispensator collegii sceleratus xpm
exposuit p[ro] argento Mt 26

Malos punire

Judicia dei fit ut p[ro] sceleribus p[ri]mariu[m] aliquorum in pena ut
[illegible] hec magis metuant deum [illegible] dei gl[ori]a de [illegible]
[illegible] eorum simul fiunt ut viderunt corda eorum [illegible]
[illegible] et perierunt Josue 21

hec ipsa que filii Israel fecerunt in deserto [illegible] p[ro]pter
peccatum [illegible] magnificatus est deus [illegible] in [illegible]
tanto [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

Iratus deus filiis Israel p[ro]pter peccata [illegible] Josue 2.
eorum dixit non ultra vos liberabo Josue 10.
Filii Beniamin p[ro]pter [illegible] sceleris omnes sunt puniti
Josue 26

Percussit deus [illegible] [illegible] ab [illegible] p[ro]pter
peccata ipsi [illegible] multa sunt [illegible]. et
[illegible] magnificatus est deus 1. Reg. 6. 7.

Terribile fuit quod deus [illegible] p[ro]pter
[illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] ut appareret
dei [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg

[illegible] [illegible] [illegible] dei qui [illegible] [illegible] [illegible]
sed de eius [illegible] non [illegible] 3 Reg 13

[illegible] [illegible] [illegible] malos aliquorum p[ro]pter peccata
[illegible] [illegible] [illegible] p[ro]pter [illegible] [illegible]. 10

Punire parve

Judicia dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccatis [illegible]
[illegible] [illegible] p[ro]pter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] p[ro] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] penam [illegible] [illegible] 3. Reg. 21.

Zacharias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4 Reg 20

Manasses [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] 2 paral 33

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[ro] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Rom. 3.

Judicium dei [illegible] quid aliquid quorum solus deus
investigator est et quibus ullis [illegible] loqui [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]
Sicut mortuus David [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidem cum
[illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 2.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] deus et
[illegible] fuit admissus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] voluntatum ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mortuus Act 8 [illegible] 9
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] plurium
[illegible] Act 11

Judex ut bene iudicet debet — [illegible] requirere causam debitam / [illegible] requirere sufficientem / factum requirere [illegible] [illegible]

Judex ut recte iudicet / causam prius debet investigare et examinare ut simpliciter
et aperte agnoscat quid sint [illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] diligenter [illegible] Job 29
Deus quem nichil latet [illegible] ut [illegible] aliis iudicantibus
[illegible] descendit [illegible] [illegible] quid [illegible]
[illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible] eos [illegible]
[illegible] Gen 11
Noluit deus iudicare Sodomitas priusquam diceret [illegible]
et videbo utrum clamorem qui venit ad me opere compleverint an
non est ita ut sciam Gen 18
Salomon diligenter et subtiliter investigavit causam duarum
mulierum contendentium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 3
Diligenter et subtiliter examinavit Daniel duos senes [illegible]
falso [illegible] in Susannam Daniel 13
Noluit Festus preses Paulum [illegible] iudicare sed dixit
non est consuetudo Romanis aliquem iudicare antequam
[illegible] presens habeat accusatores locumque defendendi
accipiat ad abluenda crimina ut sic veritas melius valeat
[illegible] Act 25

Judex ut recte iudicet non debet solus sine [illegible]
[illegible] [illegible] est aliquid [illegible] debet [illegible] [illegible]
consilium et [illegible] [illegible] Moyses consilio Jetro [illegible]
ut [illegible] [illegible] iudicaret Exo 18
[illegible] [illegible] [illegible] Moyses [illegible] iudicaret [illegible] Moyses
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Exo 18

De Judicijs hominis recte factis . VI.

Consulunt dominum Moyses pro causa filiarum Salphaat
et credit quod cum mortuus fuit [illegible] absque filio
ad filias eius hereditas [illegible] Num. 27

Iudex ut recte iudicet post inquisitionem causae et completam
habitam [illegible] debet [illegible] Nec [illegible] Nec pro
Nec amore Nec odio declinare a semita iustitiae
Sic Moyses de [illegible] et [illegible] Nullum
iudicavit [illegible] filiorum [illegible] [illegible] ei [illegible]
Recte iudicavit Moyses quod filii Ruben [illegible] Num. 1
[illegible] [illegible] [illegible] alios ad terram [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Num. 13
[illegible] licet male iure iudicavit [illegible]
qui credidit [illegible] [illegible] 2 Machab. 8

De iudiciis hominum non recte factis 12

Iudicium est iniustum cum iudex [illegible] iniuste [illegible] iudicat quod proprie est ad [illegible]
[illegible] rumpitur [illegible] peregrina
Corrumpitur ex avaricia
Pervertitur per [illegible]
Destruitur ex ignorantia

[illegible] dum diligeret [illegible] et [illegible]
[illegible] credidit Sic Iudas male iudicavit Thamar
[illegible] [illegible] quod fornicata esset [illegible]
Nec prius [illegible] veritatem Gen. 38

Dominus Ioseph [illegible] credidit [illegible] Ioseph
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Gen. 39

Iudicavit [illegible] iniuste [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] iudicium Sic [illegible] [illegible] filios
Samuelis [illegible] [illegible] [illegible] iudicium
[illegible] 1 Reg. 8

Iniuste [illegible] David [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 2 Reg. 16
[illegible] David [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2 Reg. 19

De iudicibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Isaiae 1

Menelaus reipublicis ipse petrum absolutus est ab Anthiocho
& accusatores eius & interfecti sunt ab eo qui instanciam
Martis sunt condempnati 2 Machabeorum 4

Iudicant Iudices non recte quando iudicant in furore & ira
Nam ira impedit animum ne possit cernere verum
Sic Nabuchodonosor male iudicavit quando in furore et ira
iudicavit ut occiderentur omnes sapientes Babilonis
quia eum sompnium ignorabant Danielis 2
Similiter fecit iudicando eos in fornacem proici multi tres
pueros in fornacem Danielis 3
Herodes iniquum iudicium protulit quia iratus est valde
& mittens occidit omnes pueros qui erant in Bethleem
& finibus eius Matthei 2.
Iudices non recte iudicant quando ad petitionem alicuius sententiam
vel terminum a iure petitum differunt Sic male
iudicavit Sedechias Ieremiam quem ad petitionem principum
eius sibi tradidit in carcerem Ieremiae 38
Darius rex Persarum licet sciret Danielem esse innocentem
tamen fecit eum in lacum leonum ad suorum instanciam principum
Danielis 6
Ad petitionem eciam rex Babilonis
misit Danielem in lacum leonum Danielis 14
Ad petitionem puelle saltatricis misit Herodes Iohannem in carcerem
decollari Marci 6
Pylatus iniquus dedit Iudeis quem ut placaret Iudeis
Barrabam seditiosum dimisit &
ad petitionem ipsorum Christum crucifigi iudicavit Matthei 26
Iudices
Paulum & Silam adierunt magistratus qui Paulum
cum Sila ad clamorem ... ad petitionem quaestuariorum
flagellari fecerunt Act 16

De Iuramento c. 13.

Iuramentum | promissionis fidelitatis
Iurare prout | confederationis pacis
scandalizat | assertionis veritatis
ferre promisse | probationis innocentiae
ad ferandum fidem | per ... sermonis ...
aliquando

promissio fidelitatis

Sic Abraham iuravit Abymelech
ad requisitionem eius ... Gen 22

Fleuit dauid mortem absolon iurauit ei Joab q si
non desisteret a fletu ipse et ceteri alii relinquerent eum
Hec prosiluit rex eum ad consolacionem redirent 2 Reg 19
Dauid iurat Bersabee matri Salomonis q
Salomon regnaret post eum 3 Reg 1
Iurant homines licite quemadmodum fecerunt Abraham
et Abimelech similiter fecerunt Sic Jacob et laban
inierunt fedus Gen 31
Moyses iurat q habitet cum Jetro et accepit filiam
eius in vxorem Exo 2
Sic iurat Heliseus non relinquere Heliam quousque
rapiatur ab eo 4 Reg 2
Pepigit fedus similiter Jonathas cum dauid et
iurauerunt ambo 1 Reg 20
Iurant homines affirmando veritatem vt fides magis
adhibeatur Sic Christus in luca pluries Vere dico
affirmando declarat Amen amen dico vobis etc
Apostolus paulus iurat sicut cum vltra [illegible] epistola
[illegible] testis est deus et [illegible] nisi [illegible]
[illegible] non mentior Gal 2 et alibi
Testis est mihi deus cui seruio Ro 1
Item Ecce coram deo q non mentior Gal
Iurant homines [illegible] mediator [illegible]
[illegible] ut sic maior fides adhibeatur
[illegible] [illegible] [illegible] fides [illegible]
adhibenda Sic iurat petrus [illegible]
[illegible] Mat 26
[illegible] iurat [illegible]
[illegible] ei 1 Machabeorum 6
Iurant aliquando homines [illegible] Judicis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Sic Rex Salomon [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] patris [illegible] iurat q
[illegible] 3 Reg 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] dauid [illegible] 3 Reg 1
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 2 Reg 12

Iurant aliqui temerarii facere mala quorum iura-
[illegible] et [illegible] est [illegible] sicut [illegible] David
[illegible] Nabal et [illegible] | Reg. 25
[illegible] ad [illegible]
[illegible] 3 Reg. 20
[illegible] et
[illegible] Iudith |
[illegible] et [illegible]
[illegible] Iohannis
: c. 6

De Iusticia et Equitate c. lx

Iustitia recta est [illegible] [illegible]
Iustitia et equitas [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] habet [illegible] iuste
[illegible] Iacob
ad Laban [illegible] iustitia mea Gen. 30
[illegible]
[illegible]
[illegible] Reg. 24
[illegible] David ad Saul [illegible]
iustior [illegible] | Reg. 26
Iustitia [illegible] David [illegible] et
[illegible] maior
[illegible]
[illegible] operibus et [illegible]
[illegible] Par. 13
[illegible] David et [illegible] est [illegible]
[illegible] ad bella et [illegible]
ad [illegible] | Reg. 30

Iustitia [illegible]
[illegible]
[illegible] David [illegible]
[illegible] 2 Reg. 24
[illegible] Thomas [illegible]
[illegible]
[illegible]
Thobie 2

Justicia exigit ut malis retribuatur eadem mensura qua in pace quam et ipsi aliis tribuerunt Lc. 18

Justum est ut non pereat iustus cum impio ut Abraham dixit Gen. 18.

Adonibezech iuste amputatur summitate manuum pedum suorum sicut ipse amputaverat lxx regibus Judic. 1

Agag qui sine liberis fecerat multas matres remansit sine liberis mater eius

Aman suspensus est in eodem patibulo quod ipse paraverat Mardocheo Hest. 7

Hostes Iudeorum in die eadem occisi sunt qua ipsi Iudeos occidere decreverant Hest. 8

Viri qui fecerant Danielem mitti in lacum leonum missi sunt in eundem et devorati Daniel 8

Duo senes qui volebant iniuste Susannam occidere iuste sunt a populo interfecti Daniel 13

In eodem loco in quo occiderat Andronicus Oniam fecit ipsum Antiochus occidi Machab. 4

Iason qui multos insepultos abiecerat illamentatus et insepultus abiectus est Machab. 7

Antiochus blasphemus et homicida pessimo ulcere interiit 2 Machab. 9

Servus nequam qui noluit conservo dimittere recepit dominus debitum iam dimissum Mt. 18

De iustis latentibus inter peccatores 17

Iusti inter peccatores inveniuntur
- Caste viventes cum luxuriantibus
- Fide fruentes cum infidelibus
- Bene amantes cum malignantibus
- Veri clementes cum inmisericordibus

Iusti inveniuntur inter luxuriosos caste et honeste viventes quod magnum est Noe qui cum omnis caro corruperat viam suam dixit deus ad Noe Te vidi iustum coram me Gen. 6 et 7

Loth iustus et ipsius habitavit in Sodomis Gen. 13

Ioseph in Egypto castus fuit licet dominam haberet cum uxore luxuriosa Gen. 39

Susanna innocens fuit in Babilonie castissima ubi senes iniqui et impudici Daniel 13

Iusti inventi sunt fideles et dei cultores inter-
infideles et ydolatras Sic inter madyan
infideles patriarche apparuit deus Moysi pascenti
oves patris in deserto Exo 3
Credebat Elias esse solus fidelis inter ydolatras
et tamen audivit a deo Reliqui michi VII
virorum qui non curvaverunt genua sua ante Baal
Mardocheus adoravit deum E 3 Reg 19
et duos homines imperatoris respuebant Hest 3
Ezechieli dixit deus Incredula et subversores tecum
sunt et cum scorpionibus habitas Ezech 3
Daniel et socii cum habitarent inter ydolatras
Caldeos adoraverunt deum deum suum Daniel 3
Mathatias et filii eius cum rex iussit sacrificare
inventi sunt fideles 1 Machab 6
De fide Centurionis dixit Christus Non inveni
tantam fidem in Israel Mt 8
Nicodemus inter Iudeos incredulos venit ad Iesum
nocte et credens dixit Domine ... Joh 3
Iusti inventi sunt innocentes in medio impiorum
Sic Samuel cum pessimis filiis Eli nutritus
est et innocens permansit ipsis ad finem 1 Reg 2
Thobias de tribu Neptalim sub Rege
Salmanasar inter pessimos perversos permansit Tho 1
Job de Esau et genere malo dicitur dicebat
frater sum draconum et socius scorpionum Job 30
Iusti inventi sunt pii et misericordes inter crudeles
Samuel inter pessimos ... et petivit misericordiam
... et ... E 3
Inter Iudeos qui ... Nicodemus portabat
... Joh 20
Elizabeth crudelitas inter ... Joseph
... Act 27
... inter Phariseos ...
... Act 7
Cornelius erat in Cesarea cum omni domo sua inter
crudeles Romanos et timens deum et faciens elemosinas
Act 10

De Lacrimis sive fletu · 16 ·

Lacrimatur et plorat homo pro amore et plorat homo aliquando ex tristicia et dolore de morte carorum et propinquorum. Sic flevit Agar videns lectum filii morientem Gen 21

Dolorum diminutione
Gaudiorum amissione
Cupitorum expectatione
Piorum ausultatione
Miseris compassione
Peccatorum contritione
Flagellorum supportatione
Amicorum separatione
Petitorum in oratione
Iudiciorum iudicatione

Venit Abraham ut plangeret Saram uxorem suam defunctam Gen 22

Planxit David super morte Saul et Ionathe et aliorum occisorum in bello 2 Reg 1

Flevit David de morte Absolon filii sui licet eius fuit hostis et persecutor 2 Reg 18

In morte Mathatie et Iude Machabei et Ionathe factus est fletus 1 Mach 2 9 11 13

Herode pueros persequente impletum est illud Vox in Rama audita est ploratus et ululatus Mat 2

Lacrimas fundunt et plangunt homines pro gaudio, quod habent de aliquo adinvento. Sic elevata voce flevit Iacob recognita Rachel consobrina sua Gen 29.

Esau videns fratrem suum quem diu non viderat lacrimas non potuit continere Gen 33

Commota sunt viscera Ioseph super fratre suo Beniamin et lacrime erumpebant Gen 43

Ioseph ut recognosceretur a fratribus elevavit vocem cum fletu dicens Ego sum Ioseph Gen 45

In reditu de Babilone Iudei de fundamentis vocis letancium flencium audiebant Esdre 1

Legente Esdra librum legis cunctus populus pre gaudio et devotione plorabant Ne 8

Raguel recognoscens Thobiam cum lacrimis deosculatus est cum Thobia et Thobias Tho 7

Thobie redeunte occurrerunt parentes et ambo pre gaudio plorabant Tho 13

Lacrimantur et flent aliqui homines pro desiderio rei
quam habere desiderant. Sic flevit Esau pro benedictione patris
quam perdiderat per fratris astuciam. Gen 27
Filii Israel pro memoria [?] quando descenderunt de Egypto pro
carnium desiderio fleverunt. Num 11
Vulgus [?] promiscuum [?] flevit dicens: Utinam
mortui essemus in terra Egypti quando sedebamus super ollas
carnium et comedebamus panem in saturitate. Hoc ex
desiderio carnium procedebat. Num 13
Morante filio Thobia mater cum ipsum valde
desideraret, irremediabilibus lacrimis flebat
dicens: Fili mi, ut quid te misimus peregrinari. Tob x
Pro desiderio celestis patrie dicebat David:
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum etc.
Fuerunt michi lacrime mee etc. Ps
Mater filii lunatici [?] filio salutem desiderans Christum
clamavit [?] cum lacrimis. Mt 11 [?]

Lacrimantur homines et plangunt aliqui audientes
pia verba [?] ... [?] Sic flevit
Joseph [?] fratribus cum reganabit [?] ut oblivisceretur [?]
memoriam [?] ab eis ... [?] Ps 70 [?]
Saul audita voce David multum per longum [?]
flevit dicens ... [?] cum [?]
Audientes [?] has [?] voces [?] ... [?] cum
... [?] lacrimis ... [?] voces suas
flevit [?] ... [?] Ruth 1

Lacrimantur homines aliqui ex compassione
quam habent ad alienas miserias. Sic flevit David
plus [?] ... [?] in morte Abner et Absalon et
... [?] ... [?] 2 Reg 3, ... [?] 18 [?]
Planxerunt filii Israel ex compassione super filios Beniamin
dicentes [?] ... [?] ... [?]
in ... [?] Iudicum 21
Audita obsidione Jabes filii Israel ... [?]
levaverunt [?] ... [?] voces suas ... [?] 1 Reg 11

Lugebat Samuel Saulem quia dominum penitebat
quod constituerat eum regem 1 Reg 17
Mandavit Thobias panem cum lacrimis super
mortuum quem sepelire volebat Tho 2
Compatiens Job afflictis dicebat flebam super
eum qui afflictus erat Job 30
Jeremias compatiens dicebat Quis dabit capiti
meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum
et plorabo die ac nocte interfectos populi mei Jer 9
Flebat autem Ezechias ut videtur [illegible] adiens
scissis vestibus plateas David 13
Contristatus est Antiochus animo propter iniquam
mortem Onie et flexus ad misericordiam suas lacrimas
fudit recordatus defuncti sobrietatem et modestiam
quam habebat 2 Machabeorum 4
Ex compassione flevit Christus et Magdalena super
Lazarum defunctum Joh 11
Propter magnam compassionem quam habebat ad Christum
Maria stabat ad monumentum plorans Joh 20

Lacrimae et fletus hominis

ex contritione peccatorum
Sicut cum angelus imputaret filiis Israel peccata
[illegible] et cum populus [illegible] elevaverunt
clamantes vocem suam et fleverunt Jud 2
Cum audisset Josias rex Juda comminationes
scriptas in libro legis domini propter peccata scidit
vestimenta sua et flevit [illegible] ultimum [illegible] placatus
Flevit Esdras et populus [illegible] 1 Reg 20
propter coniugia populi cum [illegible] mulieribus [illegible]
contemplo [illegible] Esdre 9
Pro peccatis suis flevit David [illegible] lavabo per singulas
noctes lectum meum Ps 6
Non solum David de lacrimis suis lavit [illegible] propter
peccata [illegible] et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] lacrimis meis [illegible] et [illegible]
[illegible] in lacrimis [illegible]
[illegible] lacrimis [illegible] lacrimarum [illegible]
fuerunt
Magdalena post conversionem pedes Christi [illegible]
lacrimis perfudit Luc 7
Petrus post trinam negationem [illegible] [illegible]
foras flevit amare Luc 22

Lacrimas fundunt et plorant homines audientes
grauia mala que eos oportet pati in persona vel per
alios passiones Sic videns David cum Sarachia
acerpnum et hebitatores additus captivos planxit ipse
et plures 1 Reg 30
Heliseus videns coram se Azahelem cepit flere propter
mala que ipse facturus erat et prout ecce ipse futurus rex
Syrie fecit et prophetia ipsius fuerit demonstratum 2 Reg 8
Cum audisset Marchedeus dixisse suum et Indeus
perulatum scidit vestem suam ad eiulatum clamans
amarum suum annunciandum ostendebat Hest 4
Videns Jeremias destructum populum suum dixit et
recedite eum amare flebo ys 22
Flevit Ezechias suspirans in lecto timens mortem
morte suum David 13
Cum Antiochus fecit eodem Ramos in Israhel factus
est planctus magnus 1 Mach 1
Videns Jhesus urbem flevit super illam quia a Romanis
erat funditus destruenda Luc 19

Lacrimant et plorant homines Amici se tenerrime
diligentes ex quadam teneritudine cordis quando
abinvicem separantur Sic David et Jonathas facta
amicitia ad abinvicem discederunt lacrimas plures
effuderunt 1 Reg 20
Cum venisset Tholomeus a quo bellum parantes cum
amarissime fleverunt Tho 7

Lacrimant homines et plorant Timore ex quodam
dolorem Sic filii Israel pugnaturi ad filios
Beniamin in acie coram deo ploraverunt
Jud 20
Anna flevit largiter in ruine
filium a deo petens petitura 1 Reg 1
Ezechias flevit fletu magno
ex timore dei suum mortis eius 2 Reg 30
Judicii Jeremias semper impiis mortis
per cuius vim pari veniunt lacrimas operarunt Reg 1

Thobias cecus audito improperio ab uxore dum
pro exprobratione uxoris cum lacrimis postulavit
Sara audiens convicia
ab ancilla orauit deum | c. Tho 3
cum lacrimis ab improperio liberari Tho 3
Populus de Bethulia audiens verba Holofernis
ab Achior qui respondit in deum clamavit
cum lacrimis ut ab eius tyrannide liberarentur
Stetit Judith ad lectum Holofernis | Judith 6
orans cum lacrimis ut deus sua perficeret cogitata
[illegible] orans expande | Judith 11
[illegible] pre lacrimis meis
Paulus pastor gregis sui cum
lacrimis hos quibus loquebatur ammonet. | Dum Magnus
autem fletus factus est omnium | Act 20
[illegible] petrus eidem flentes et [illegible]
per domos que [illegible]
Lacrima et plorare aliquid invidi | Act 9
[illegible] quando [illegible]
[illegible]
[illegible] Mardocheo
tam magnifice honoratum [illegible]
et apto [illegible] | Hest 6

De liberalitate misericordia et largitate | M

Liberalitas largi et miseri[illegible] hec que
In largiendo est beneuola
In tribuendo dignos preueniens
In defendendo passos violencia
Subueniendo templis [illegible]
Distribuendo si est indigentia
Restituendo [illegible]
In [illegible]
In relaxando [illegible]
Per [illegible]

Liberalis et largus debet esse homo in offerendo — *Dando*

et donando sive commodando sua. Cum dei sit bonum
quod recipe. Sic liberalis fuit Rebecca plus & fecit
plus offerens quam servus Abrahe petiit. Gen 24
Grata liberalitas ipsius [illegible]. Sic David [illegible] habuit
quod [illegible] & [illegible] cum David & servos eius cum
necessariis detulit. 2 Reg 18
Obtenta victoria de Amalechitis David liberaliter
misit dona senioribus Juda. 1 Reg 21
Largus donator et remunerator est Christus qui
relinquentibus temporalia promittit centuplum, tribuens retemplum
in presenti & vitam eternam in futuro. Matt 19
Non debet liberalis procrastinare, sed cito dare,
quia bis dat qui cito dat. Sic Christus
qui mox dixit latroni: Hodie mecum
eris in paradiso. Luc 23

Liberalis debet esse homo ad honorandum homines — *Honorando*

Dignos homines & maiores ad suum hospicium tenentes.
Sic honoravit Moyses Jetro venientem ad se. Exo 19
Rex David liberaliter honoravit Berzellai venientem
ad se, qui suscepit de bonis suis, sicut solent patres,
haberet [illegible] & quicquid peteret sibi fieri
promisit. 2 Reg 2
Rex Assuerus liberaliter & magnifice honoravit
Mardocheum, quem fecit eum indui vestibus regiis
& poni super equum de sella sua. Hest 6
Cum Symon non nuper honorasset Christum
in domo sua, Christus reprehendit eum ... Mariam
Magdalenam ... domum suam
[illegible]. Luc 7

Liberalis debet esse homo ad defendendum alios — *Defendendo*

quos vult iniuriam pati [illegible] ad [illegible]. Sic
liberaliter egit Moyses filias Jetro a pastoribus
defendendo. Exo 2
Liberaliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Xpus liberaliter descendebat publicanis et peccatoribus sibi appropinquantibus a [illegible] murmurantibus scribis et phariseis

Xpus discipulos suos a detractione [illegible] : luc 17 14

Phariseis liberaliter descendebat Act 12 luc 6

Xpus Magdalenam descendebat a peccatis convertit a phariseo murmurante et in cena [illegible] effusione unguenti [illegible] appellante luc 7

Mire liberaliter fecit paulus qui onesimum philemonis fugitivum liberavit a pena scribens pro eo epistolam liberaliter ad philemonem

Liberales debent esse homines ad Ecclesias

ad Ecclesie constructionem et ecclesiasticos ministros bona temporalia tribuendo quam spiritualia recipiunt ab ipsis. Sic liberales erant filii Israel qui mente promptissima obtulerunt ad faciendum tabernaculum Exo 27. Sic liberales filii Israel ad edificandum tabernaculum et artifices compulsi sunt dicere Moysi: Plus offert populus quam necesse est

Precepit rex David [illegible] 1 Para 26

templum et domum [illegible] Esdre 6

Ad structuram Ecclesie debemus esse liberales sicut [illegible] posuerunt [illegible] ad structuram

In paupere maior reputatur : Marci 12

liberalitas vidue que duo minuta pauperula posuit in Gazophilacium templi [illegible] divites [illegible]

Liberalis debet esse homo pauperibus : luc 19

Zacheus quem Xpus amavit liberaliter elemosinas largiendo [illegible] de paupertate [illegible] [illegible] Magis [illegible] est esse largum

Sic David propter Mephiboseth qui fuerat nepos regis [illegible] in mensa sua comedit [illegible] [illegible] 2 Reg 11

captivos [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] : 2 paral 28

Job liberalis fuit ad pauperes qui ait Cor viduae consolatus
pater eram pauperum Job 29
Liberaliter Magi xpo pauperi pannis involuto in presepio
stabuli contulerunt aurum thus et mirram obtulerunt ut ait 2
Salvator liberaliter pavit pauperem turbam cum non haberet
quid manducarent ut ait 15
Multum erat largus Zacheus qui dicebat dimidium bonorum
meorum do pauperibus Luc 19
Religiosis et peregrinis qui sunt pauperes xpi debet esse
homo liberalis sicut purpurarius liberalis fuit
paulo predicanti Act 16
Naufragos et in periculis positos et depauperatos paulo et
sociis eius barbari humanitate maiorem prestiterunt
Act 28
Liberales debent esse homines non auferendo aliena
sed conferendo oblata et vendenda que de iure sunt
sua. Unde dixit Moyses regi Edom Liceat nobis
transire per terram tuam non ibimus per agros neque per vineas
nec bibemus aquas de puteis tuis Num 20
Rex Cyrus remisit in Jerusalem cuncta vasa que
tulerant Nabuchodonosor cum Esdre 1
Thobias multum fuit liberalis Raphaeli quem hominem
putabat offerens ei omnia que attulerat Tho 12
Zacheus in hoc ostendit magnam liberalitatem qui dicebat
si aliquem defraudavi reddo quadruplum Luc 19
Magna liberalitas apparuit in primitiva ecclesia in fine
nec erat eis omnia sunt communia Act 18
Liberalis debet esse homo in matrimonio et desponsationibus
et nuptiis tam ex parte dantis quam ex parte recipientis
sponsam. Talis fuit liberalitas Raguelis
cum Tobie [illegible] filiam in uxorem dimidium
[illegible] dedit ei Tho 1
Rex Assuerus fuit liberalis quando nuptias Hester
cum desponsavit uxorem Hest 2
Quia [illegible] debent esse sponsi liberales [illegible]
Assuerus [illegible] dimidium regni [illegible] Hest 2
Magnam liberalitatem ostendit xpus in nuptiis cum defecit
vinum aquam mutavit in vinum Joh 2

Valde liberalis fuit ille Rex qui fecit Nupcias filio suo, et misit servos suos vocare invitatos ad Nupcias [illegible] ipse [illegible] implendas Mt 22

Liberalis debet esse Religiosus Quando intrat Religionem. Ad [illegible] vel dandum pecunias omnia et nichil pro [illegible] retinere [illegible] cum [illegible] contulerunt [illegible] velut [illegible] est [illegible] et vendidit omnia que habebant et [illegible] pecunias et [illegible] [illegible] Act 19

Barnabas intrans Religionem vendidit agrum et posuit precium ad pedes apostolorum. Act

Male fecerunt Ananias et Zaphira [illegible] Religionem intrantes qui partem precii sibi retinuerunt Act 5

Liberalis debet esse homo bonus [illegible] remuneratoribus liberaliter et precipue aliis [illegible] Nam filii Berzellai [illegible] David plus [illegible] et sua familia [illegible] 2 Reg 19

Regina Saba multa obtulit Salomoni et Salomon dedit ei omnia que petiit 3 Reg 10

Publius liberaliter recepit Paulum et socios et Paulus [illegible] cum [illegible] [illegible] sanitati Act 28

Viri [illegible] Zaphet et Phanuel non fuerunt liberales Gedeoni [illegible] sed [illegible] Jud 8

Nabal propter tenacitatem in maximo fuit periculo nisi largitas Abigail supplevisset 1 Reg 25

De Locutione stulte Mulieris

Locuta est mulier stulta [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Reg 18

Stulte loquendo petiit mulier aliquid impossibile sicut
Sic Rachel dicebat Jacob. Da michi liberos alioquin
[illegible] in sua petitione apparet Gen 30
Stulte fuit petitio matris filiorum Zebedei et
ideo fuit a domino reprehensa quia petebat pro
quolibet ad alterum. Unum ad dextram tuum alium ad sinistram
Importunior petitio et stultior Matth. Mt 20
fuit Petri [illegible] [illegible] Mt 26
Multa volunt stulte petendo et non audiunt quia
cognoscunt [illegible] [illegible] [illegible]. Luc

Loquitur mulier aliquando valde stulte in consilio
Ipse respondet sed a principio mulieres consilium suum
addiscunt sed per ipso apponitur credit et stulte
aliquid consilium [illegible]. Ideo Eva stulte locuta
est consulendo viro ut de fructu vetito manducaret
quam prius licet locuta fuisse cum serpente in suggestione
quam ad deo in ordine vel ad lignum instruente ut
ab eo recepit [illegible] Gen 3
Uxor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
Mardocheo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Hest 2   Ista Maria [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] c 32

Loquitur mulier aliquando stulte revelando secreta
eius importuna. [illegible] [illegible] [illegible] Ideo stultus
est [illegible] ab mulieribus [illegible] Sed uxor Sampsonis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a marito in [illegible] cum
aliis [illegible] Judic 14
Dalida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Judic 16

Loquitur mulier stulte aliquando [illegible] [illegible]
Bona [illegible] in [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ante [illegible] uxor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Rex   2 Reg 6

Tercio per ... quos reparabant dum Melos ...
Salomon per filio viuo et mortuo 3 Reg. 3
Vxor Thobie ad ripam et ... ...
... facta est per eos ... Tho. 2
Puella Sare ... ...
... ... Tho. 3
Vxor Job ... dicebat Benedic deo
et morere ... Job ... ... Job 2

De Luxuria et Incontinencia 19

Luxuria vel incontinencia ~~[illegible]~~ luxuria causa vel causa existit et — Multos causa existit homicidiorum / ... ... / ... ... / ... ...
et homicidiorum et effusionis sanguinis. Nam propter violenciam Dyne Sichem et Emor cum ciuitatis Sichimitis sunt occisi. Gen. 34
Occasione uxoris leuite inter ... ... luxuria multa ... homines ... Iud. 20
Amon propter violenciam Thamar ab Absolone in convivio est occisus 2 Reg. 13
Vrias propter pulcritudinem Bersabee ... ... 2 Reg. 11
... ...
... ... 2 Reg. 3
Propter luxuriam ... ... Gen. 6

Luxuria multa parit ... ... Iud. 16
... ... 2 Reg. 7
... Bersabee ... ...
... ... 3 Reg. 11 ...
... ... Holofernem
... ... Judith 12

Desierunt etiam senescentes. Sic destruxit deus
Gomorre propter luxuriam cum asperitate ... pulchritudinem

Luxuria multa mala facit — Daniel 13

Et multi nigromantici cum scientia ... propter
quod est luxuria ... ab ... ...
... destitutam ... ...
Primo est Dina ... in ... sed ... ...
... luxurie ... ...
corrumpit ... Unde ... dixit ... ...
quod ... Gen 6
Item est ... sed ...
libidini ... ...
Thobie 6 ... ...
... in ... Act. 8
Item est ... sed si ...
... ...
adulterii ... et alios ... Luc 14
Item est ... Nam ...
dissipavit ... luxuriose vivendo Et ...
... Luc 17
Item est libidinis ... Nam
luxuria ... ...
... ... Luc 17

Luxuriosi quandoque puniuntur a legibus

Et ... ... Thamar
... adulterio ... ...
... luxuriose ... Ose 39
Susannam ... a ... puniti Daniel 13
... qui luxuriantur ... Nam ...
... luxuria ... ...
... ...
Mulier in adulterio deprehensa — Johannes 8
... ... lapidari

De Maledictione qua deus maledicit hom[inibus]

Maledicit deus hominibus primis peccatoribus lapsis terre
talibus demonibus clericis mors
Maledicit deus lapsis Caym in fructibus et mors pastoris
preceptis ut cum figura
Serpens quando venit ad peccandum inducere et loqui ad mulierem Maledictus
Sic dictum est deus serpenti ut ibi patet Gn 3
peccatis suis et aliis creaturis incorpore maledicit
Ideo dixit deus post peccatum Maledicta terra in opere
tuo Gn 3
Post homicidium et effusionem sanguinis innocentis sit
deus Abel ut eis dixit maledictus eris
maledictus Cayn et terra que suscepit sanguinem
fratris sui Gn 4
Derisio in ore et verbis in lingua deus singulariter
maledicit sicut cum filia deus maledixit similiter
ad filios suos verborum sine fine Gn 12
Terribilis erit illa maledictio in die iudicii
qua dicetur Discedite a me maledicti Mt 25

Maledicit deus Clericis et sacerdotibus male
viventibus et eorum maledictio peior est maledictionibus
secularium Ideo levitanus et dominus dicebat
Repulit deus altare suum Maledixit solemnitatibus
suis Tren 2
Sacerdotibus malis loquitur deus per Malachiam
prophetam de verbo maledictionis verbis Malach 2

Maledictio parentibus sit terribilis
matris Et proverbiis et Johannes petrus benedictio
matris fecit et libera dicit Ideo de maledictione dei et Daniel cum deus tandem tollens
Stillat super eius maledictionem Daniel 9
Qui maledixerit ad maledictionem lex
Qui maledixerit quasi flamma mundabit Ex 21

De Maledictione q[uod] ho[mo] ho[min]i maledicat ·81·

Maledictiones hominum — 1a fugienda est que est peiorum
2 Grauis est que est filiorum
3 Timenda que est prelatorum
4 Deridenda que est hominum malorum
5 Ferenda que est sancte puerorum

Maledictio patris vel matris ultima timenda est que ... [illegible] ... filiorum ... Vnde maledictio Noe ... fundata ... Canaan ... filij ... officiales ... Nam Cham offenderat ... ipse ... filij et filij filiorum eius maledictionem ... ut dixit Maledictus Cham ... Gen[esis] 9

Per hanc a patre benedictio sit ... Jacob et Esau maledictionem patris ... pro benedictione ... Vnde et Jacob dixit Matri ... pater meus ... maledictionem ... benedictionem Gen[esis]

Item ... et ... patris ... dixit Jacob pater ... Maledictus furor eorum quia pertinax et indignatio eorum quia dura Gen[esis] 49

Maledicere non debet filij parentibus quibuslibet

Nec subditi prelatis ... patribus et prelatis. Nam qui maledixerit patri vel matri morte moriatur ... non solum ... patre vel matre ... sed ... prelatis ... Leuit[ici] 20
Arguebat ... Paulus ... Summi sacerdotis ... maledicere ... sed ... non ... Actuum 23

Maledictio prelatorum est timenda

... prelati ... male ... Maledictio ... Balaam ... Numeri 22
... maledictum ... aliquid ... maledictio ... Judicum 9 ... 29
... maledictus qui ... in Jericho Josue 6.

Saul volens pugnam philisteos ingressus est spl[en]-
dens Maledictus vir qui comederit panem usque
ad vesperam donec ulciscar me de inimicis meis. 1 Reg 14
Instruendi sunt pueri ne derideant senes et senes
sed pueri deridentes Elizeum ipse maledixit
et ursi de silva .i. dentibus devoraverunt eos

Maledicta male vindicantur 4 Reg 2

Quibus maledixit ex officio non licet timere et
curare non est. Sichimite incurrerunt super se
maledictionem Abymelech. Iudic 9
Multi existimant quod plus prosit parum plus
maledicere quam maledicta curare non est
sed absque in terris maledicebat Osee 2 Mach 10
Non sunt timendi sed deridendi qui maledicunt quia
Pharizei contra illum a deo deleti maledicentes et
in dignitate ipsi sunt qui maledicta dicebant
super nos et inimici sunt Tob 4

Maledicentes alios sine causa maledicentur

et alios premunt quod sint puniti. Ideo dicit Jacob.
Sed dei est filius quem maledixerit erit ille
maledictus Gen 27
Goliath qui maledixit David .i. diis suis in
proelio occisus est ab eo 1 Reg 17
Semei qui maledixit fugienti Absalon
occisus est ab Absalone 2 Reg 16
3 Reg 2
Sichimite maledicentes Abymelech fuerunt ab
illo interfecti Iudic 9

De Matrimonio viri et uxoris 82

Matrimonium licite debet fieri
Matrimonium inter virum et
uxorem debet fieri cum
consilio, debet enim
uxor viri esse socia non
ancilla ad
quam despiciendam deus fecit
eam de costa viri quia est in medio sed decorem non
despicit Gen 2

suorum consilio et bene
vir qui uxorem debitum
uxor enim pluries
virum suum recipere
plus quam mulieres
... reddere
non consentire ... matrimonium

Coniuges licet equales sint debent tamen alter alteri obedire et
ad invicem. Sicut Sara obediebat Abrahe
vocans eum dominum et Abraham consentiebat Sare
Gen 12 18 21
Item equalitatem coniugum requirit ad matrimonium contrahendum [illegible]
partes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] volunt
et credunt quod ista equalitas non est in [illegible] Gen 34
propter animi vel pulcritudinem corporis sed inequalitas
voluntatis ad bonum non aliquid expedit. Ut vir
stultus ducat sapientem prudentem cum qua digne
et salubriter vivat. Ut patet in Nabal stulto et Abigail
prudente. 1 Reg 25

Parentes [illegible] matrimoniale [illegible] debent [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod est [illegible] [illegible] tunc quod est [illegible] Eccl x

Quantum ad actum matrimonialem equales iudicat Apostolus
[illegible] et uxorem dicens Mulier non habet potestatem sui corporis sed vir
Similiter vir non habet potestatem sui corporis sed mulier 1 Cor 7

Matrimonio iuncti licet in aliquibus debeant esse equales
In agendis tamen et gubernandis vir debet esse caput et
mulieris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deus fecit
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Gen 2

[illegible] [illegible] debent mariti [illegible] tamen caput
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
Nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iud 14

Item caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] filios et [illegible] [illegible]
Unde dixit Elcana uxori Melior sum tibi
quam x filii 1 Reg 1

Item membra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13

Matrimonio iuncti debent esse unanimes et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible]
Unde dixit dominus Erunt duo in carne una Gen 2

~~434~~

Dixit [illegible] filius Lamech duas uxores habuit
quem duplex pestis [illegible] [illegible] Gen 8
In archa Noe erant viri [illegible] ~~[illegible]~~ uxores eorum [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] unam [illegible] Gen 1
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] uxores
[illegible] alium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gen 4

Matrone multe non debent esse [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
malum [illegible] Nam [illegible] Ioram rex Iuda
fuit malus et ambulavit in viis [illegible] quia filia [illegible]
[illegible] in uxorem. Ex quo apparet quod mulier debet
[illegible] ad patres [illegible] qui dant uxores 4 Reg 8
De filiis transmigrationis [illegible] alienigenas
uxores habebant Esdre 10
Propter hanc causam increpat Neemias Iudeos
uxores alienigenas et [illegible] Neemie 13
[illegible] alter [illegible] velit facere malum vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible] non habet
alter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in Egipto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Iere 44
[illegible] Ananias et Zaphira [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Act 5

Matrimonium debet [illegible] [illegible] et [illegible] non
ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sara filia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Tho 3
[illegible] angelus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tho 6
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angelus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tho 6
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vxoris orat. augustinus ut eam iungeret Tho. 8
Ille cum se coniungerent a Cana cum vxoris [illegible]
Sed dixit habere me expressum sicut dixi ut alii
quia [illegible] cum que duxit vxorem ut [illegible] [illegible]
ut forte eos alliceret quod ipse velit adiungi Luc 14

Matrimonium dei in veteri testamento et novo ultra

honorauit. Nam ordinem matrimonialem in paradiso
constituit quem nullum [illegible] servaverunt. Gen 2
Destructo deo mundi per diluvium deluvium solum
matrimonio iunctos salvavit scilicet Noe et uxorem
eius et tres filios cum eorum uxoribus Gen 7
Matrimonialem [illegible] [illegible] voluit dispensare ut quod hereticis
qui dampnant matrimonium [illegible] ipsum a diabolo
adinventum ipsum matrimonium [illegible] Jo 1 Luc 1
Matrimonialibus nuptiis [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
voluit interesse et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut ipsum matrimonium honoraret Joh 2
Celeste et spirituale conuiuium matrimonialibus nuptiis assimilatur a
[illegible] [illegible] Luc 14

Matrimonio repugnat Adulterium quod est

maximum crimen et summe prohibitum a deo et ipse ipsum
Mala [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ipse ipsum
[illegible] Adulterium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] cum Gen 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Gen 12 13
Et adulteris [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] quia Male
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapidentur
Et [illegible] Adulterium homicidium [illegible] 20
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adulterium [illegible] Reg 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 6

~~746~~

De Mendacio . 83 .

Mendacis scelera quem gignit transgressionem
Sepe parit deceptionem
Mortis parit accusationem
Mente mittit perditionem
Laude obmittit elationem
Falsum promittit assertionem
Culpe promittit confessionem
Et hec admittit [illegible]

Mendacium est peccatum quo [illegible] quod veritati [illegible] verum dicere apponit sicut est veritas atque vita [illegible] neque est [illegible]

mentitur ut Judas quem estimabant mulierem quam fornicariam de Thamar sed quia ex pacto fuerat formentum [illegible] et edum et ea non inventa dixit Mendacium [illegible] Gen 38

Ut [illegible] mendacium [illegible] alium ex [illegible] mulier [illegible] et expediret veritatem [illegible] sicut fecit [illegible] David [illegible] ad aliud ut [illegible] venerunt ad [illegible] non apponendo 1 Reg 17

Mendaces querunt decipere sicut primum mendacium fuit a dyabolo per serpentem prolatum [illegible] Regina [illegible] mini ut [illegible] ad [illegible] Gen 3

Sed [illegible] mendacem voluit decipere [illegible] unde [illegible] et [illegible] non fregit et [illegible] tamen [illegible]

Unde dicitur [illegible] Jeroboam [illegible] alterum a falso propheta mendacio [illegible] deceptus 3 Reg 13

Mendaces homines sunt mendacibus homines [illegible] ducunt ad mortem ut [illegible] [illegible] vir dei deceptus mendacio [illegible] 3 Reg 13

Propheta mendaces [illegible] ad mortem [illegible] 3 Reg 22

[illegible] Judith [illegible] ~~[illegible]~~ Holofernem [illegible] ad mortem [illegible] Judith [illegible] Judith 2

Pessime [illegible] Gen 3

Mendaces multi sunt homines proditores Quam
ut proditiones valeant adimplere pretextu mendacii eos sequuntur
Sicut Sintherochus qui post mendacia verba pacifica
mentiendo plagam fecerunt | Machabeorum |
Fecit Antiochus juramentum et mendaciter destruxit murum
Alchimus proditione volens esse | i Machabeorum 6
simul pro dolo Iude mendaciter destruxerunt | i Machabeorum 7
Bachides et Alchimus loquentes mendaciter sunt statim
aliis proditorie | i Machabeorum 7
Promisit Demetrius Ionathe multa si liberarentur ei
qui se postea alienavit et omnia per Ionathe
liberationem recepit Sicut post mortem Ionathan et filius

Mendaces ut plurimum | i · mendaces fuerunt | i Machabeorum 13
pro accusatione aliorum et relatione nova quas
addunt aliquem vel fraude Sicut nuntius venit de filiis
David ab Absolone fama accepta et referentibus
venit quod Absalon omnes Regis filios interfecit
Ubi accusationibus Paulus fuit | i · 2 Regum 13
deficiat mendacia sunt de
Tertullianus Actuum 17 et Alexander
Actuum 19 · Quod sciunt a Tertullo

Mendaces pessimi sunt testes | i · Actuum 22
falsi qui suis mendaciis et assertionibus falsis multi
iuste fuerunt condempnati Sicut duo falsi testes contra
Nabuth produxerunt et iuste lapidari fecerunt pro
blasphemasse Deum mendaciter asserentes 2 Regum 21
Contra Susannam mendaciter dixerunt duo iniqui senes
contra Susannam falsum testimonium proferentes Danielis 13
Falsum testimonium contra Christum qui prodiderunt pro Deo
Christi dixerunt Hic dixit Possum destruere
templum hoc et post triduum rehedificare Matthei 26
Duo falsi testes qui contra Stephanum iuste
eum lapidari fecerunt Actuum 6

Mendaces aliqui sunt propter se et propter alios
multos compertum est de multis quorum de quibus
aliquid accepimus Sicut Michol que David fugere
fecit teraphim posuit in lecto et mendaciter
respondit · 1 Regum 19

Multa ine dura dixit pharao Moysi se confitendo
ne dimitteret populum Exo 8 [et] 10.
Sed illi qui videtur accidit Anima et aliquid corporis
Sicut Ananie et Zaphire se confitentes mederentur
coram Petro / dixit mortui sunt mortui. Act 5

Mendacium Officiosum remuneratum est in pietate
sed non in futuro Sicut Mendacium obstetricum que
dixerunt pharaoni ut filios ipsorum puellas non occiderent
Temporaliter remunerata est Raab que c. Exo 1
mentita est officiose ut exploratores ipsos liberaret
Officiose mentitus est Cusi pro salvando. Josue 2
David dux Absolon. Sum cum patre tuo ista
[illegible] 2 Reg 1
Mentita est ac officiose Mulier illa que nuntios
David in puteo sub velamine celavit 2 Reg 17

De Miraculis pietate divina factis 8x

Miracula sunt dei
Miracula sunt
Dei in celis et celestibus
corporibus Item quem
[illegible]
sunt [illegible]
quem [illegible]
in paradiso et pyra
[illegible]
luna et stellis
in [illegible]
inmutabilis ordinatur. Ex 1

In celo ut corporibus ubi ostenditur
Angelis [illegible]
Ignis ardoribus sepe pessimorum
Aer tenoribus [illegible]
Aque liquoribus [illegible]
Terra culturis fructus [illegible]
Bestiis moribus atque [illegible]
[illegible] ortu [illegible]
Homini [illegible]
Homini doloribus [illegible]
Homini [illegible]

Item sunt inmutabilia [illegible] Natura non
potuit Nisi per [illegible]
[illegible]

In pro [illegible] et terre [illegible] fecit
[illegible]
[illegible]
ne [illegible]
[illegible]
[illegible]

Stella que nu[n]quam [illegible] in oriente apparuit magos ad xpm
adorandum perduxit Mt 2
In xpi passione facte sunt tenebre sole [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] luna erat xv & sol in
[illegible] celi apparuit Nec [illegible] eclipsim Unde
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] dixit aut deus
nature patitur aut mundi machina dissolvitur Mt 26
In ascensione xpi [illegible] [illegible] est elevatus in
celum [illegible] [illegible] & nube suscepit eum Act 1
[illegible] [illegible] [illegible] Act 9 [illegible] [illegible]
Hora tertia factus est repente de celo sonus & [illegible] de celo
[illegible] apostolos illustravit Act 2.

Miracula fecit deus in angelis, & celestibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plures
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angeli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Os 19
Angelus ad [illegible] [illegible] [illegible] filius [illegible] ad
[illegible] [illegible] Judicum 21
Angelus Helyam [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] & panem
[illegible] [illegible] 3 Reg 19
[illegible] [illegible] audiit Helyzeus [illegible] [illegible]
angelorum 4 Reg 6
Resurgente xpo angelus domini [illegible] [illegible] & custodes
sepulchri [illegible] Mt 26
[illegible] in carcere [illegible] publica custodia [illegible] [illegible]
angelus domini liberavit Act 7
Angelus liberavit [illegible] Petrum [illegible] [illegible]
catenis & [illegible] [illegible] [illegible] Act 12

Miracula multa fecit deus per elementa
& [illegible] [illegible] [illegible] Miracula [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] & [illegible] elementis [illegible] &
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] Ignis
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] &
[illegible] [illegible] [illegible] Exo 13
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 18
[illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible]
4 Reg 1

Ignis expressus a deo pluens sup(er) Sodomam et Gomorram
et homines submergendo vastavit Gen 19
Delectabiles [illegible] ignis expressus [illegible] mirabiles
Signum [illegible] fecit illud miraculum [illegible] Ma.
ut tres pueri in camino ignis ardentis ambulantes et
laudantes deum [illegible] et [illegible] illesi [illegible] Danielis 3

Aer

Miracula multa fecit deus in aere et vapore
[illegible] in eadem [illegible] expressus filios Israel de Egypto
ducens in columpna nubis per diem protegendo [illegible]
[illegible] Moyses manum in aerem et [illegible] Exo 13
facta est grando qualis nunquam fuerat in Egypto
[illegible] Exo 9
pluit deus grandinem [illegible] lapides
super eos Josue 10
Orante Helya [illegible] et [illegible] aer pluviam
non dimisit annis 3 [illegible]
venit ex aere pluvia super terram 3 Reg 18
Paulus [illegible] terre [illegible] in
[illegible] lux [illegible]
[illegible] Act 9 Luc 9
In ascensione domini Christus in nube a discipulis
oculis est susceptus Act 1

Aqua

Miracula multa fecit deus in elemento aque
[illegible] fecit deus in medio aquarum [illegible]
[illegible] et postmodum ex aqua [illegible]
et [illegible]
[illegible] aves in aere volantes Gen 1
Cum deus aquis delevit totam terram [illegible]
Noe ad filios et uxores in archa super aquas
[illegible] Gen 6
Satis fuit magnum miraculum quod deus aquas
Egypti in sanguinem convertit Exo 7
Valde magnum miraculum [illegible] est deus cum mare
divisit et aquas [illegible] a dextris et a
sinistris [illegible] filii Israel [illegible] Exo 14
[illegible] a deo Moyses aquam [illegible]
[illegible] Exo 17
[illegible] fecit deus [illegible]
[illegible] filios Israel in Jordanem [illegible] Exo 14
[illegible] in mari [illegible]
[illegible] Josue

Helias cum pallio tangens aquas Jordanis aquas
dividens liber transivit 4 Reg 2.
Fecit idem Heliseus ut ferrum quod natura servat submersum
super aquas 4 Reg 6
Tempestatem in mari quo dormiente [illegible]
ad eum clamantes mare quievit Mat 8
Sed semper dum christi [illegible] miraculis in mari
plerique magnis signis contempserunt Joh 12
Miracula multa operatus est deus in Egipto [illegible] Tra
[illegible] ex ea et hominibus et cum [illegible]
[illegible] Ex 12
[illegible] et [illegible] miracula fuit que se tamen apparuit
et Dathan et Abiron deglutivit Num 16
Non fuit par [illegible] miraculum quod cum de Nazareth
[illegible] Tra
et [illegible]
[illegible] Luc 4
In passione [illegible] mortuum est et petre scisse et
[illegible] Mat 26
Paulus et Sylas [illegible] terre motus factus est
et [illegible] Act 16
Miraculum fecit deus de [illegible] Brutalibus
[illegible] Nam Balaam [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] Num 22
[illegible] 3 Reg 13 a
Danieli [illegible] in lacu leonum [illegible]
[illegible] Daniel 6
[illegible] libris in littera [illegible]
Miraculum [illegible] operatus est deus in Jone 12 Hominibus
Hominibus et [illegible] hominum
in [illegible] est miraculum [illegible]
Miraculum [illegible] miraculum [illegible]
est [illegible] a deo [illegible] Ex 20

Sampson miraculose concepitur qui cum conceptus ab angelis
parentibus nunciatur Judic 13
Filius mulieris sunamitis fuit per Eliseum a deo petitus
et impetratus 4 Reg 4
Angelus domini qui apparuit Zacharie
Johannis miraculose nunciat nativitatem Luc 1
Primum et unum et dulce valde miraculum quod Christus deus et homo
est conceptus et natus de virgine ad quod quidem miraculum
nunciandum Johannes in matris utero exultavit Luc 1
Miracula fecit deus in hominibus, rebus et potibus
[illegible] et alia que ad humanum corpus pertinent
[illegible] Deus universorum lignum scientie
bonum in paradiso fecit ad vescendum et lignum vite
in medio paradisi posuit ut pomum [illegible]
[illegible] venit [illegible] Gen 2
Dedit deus populo coturnices et mannam ad manducandum
et aquam petre ad bibendum Exo 16 17
Misit deus [illegible] in [illegible] [illegible] in desertum
Quadraginta annos addixit deus Num 11
Filios Israel per desertum et non sunt attrita vestimenta
eorum nec calciamenta eorum vetustate consumpta Deut
Pavit deus corvum [illegible] Helye per viduam
Sareptanam [illegible] farina ydrie non defecit
nec est capsaces olei diminutus 3 Reg 17
Per Elizeum augmentavit deus oleum in
[illegible] vidue [illegible] ablatum 4 Reg 4
De quinque panibus et paucis piscibus saturavit multa
milia hominum [illegible] et multas
fragmentorum reliquias [illegible] colligerunt ca 17
Sacre [illegible] in nuptiis [illegible] ca 8
[illegible] deus [illegible] deus primum miraculum est
operatus Joh 2
Miracula operatus est deus in pecoribus
hominibus [illegible] muta loquendo
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Petrus [illegible] [illegible] Gen 1
[illegible] [illegible] Gen 11

Salus

Scelus Sodomorum abhominabile a deo sunt [illegible]
Itm puniti Chore et Abiron cum complicibus Nu 16
multa fecerunt miracula [illegible] Nu 12 18
Itm archam captam percussit deus philisteos
multo miraculo est captus 1 Reg 4 7 6
Exercitum Regis Syrie nequit operatur deus cecitate
percussit 4 Reg 6
Heliodorus volens expoliare templum miraculose
fuit acriter verberatus 2 Macha 3.
In signum quod non sunt facienda [illegible] opera male dixit
deus Herodem 7 fuit subito [illegible] Act 12
Elymam magum resistentem apud paulum [illegible]
Cum [illegible] in flore [illegible] 7 cum [illegible] Act 13
pauli carcere [illegible] admirarent [illegible]
[illegible] Act 16

Miracula plura fecit deus

in bonorum bellis 7 triumphis [illegible] ab aliis [illegible]
[illegible] miraculis 7 aliis [illegible] Nam post
septem circuitus Jericho muri funditus corruerunt
[illegible] deus gladium in castris [illegible] Josue 1
Madian [illegible] Jud 1
Jonathas et cum armigero percussit [illegible]
[illegible] factum est miraculum 7 [illegible] est 1 Reg 14
Magnus fuit [illegible] David philisteum in funda
Obpedente [illegible] Rege Amalechitis [illegible] 1 Reg 1
multa [illegible] est [illegible] 4 Reg 19 [illegible]
2 Par 35.
[illegible] Josaphat in [illegible] Moabitas
et [illegible] 2 Par 20
Itm [illegible] 6 multa [illegible] XX
multa perierunt 2 Macha 8.

Bellum / **Justicia**

Miracula fecit deus in omnibus volentibus 7 Justicie.

Quemque fecerunt Justiciam [illegible] in signum [illegible]
filii [illegible] a [illegible] quem [illegible]
[illegible] a [illegible] liberati Nu 22
Helyseus Naaman leprosum in Jordanis flumine
[illegible] 4 Reg
[illegible] est [illegible]
Cho 11

~~444~~

Apud multos egros sanat, varys et diversis languoribus
Ad XI leprosos unum cum de monte descendit Mt 1 Luc 11
Unum cum ingrederetur quoddam Castellum de quibus unus
solus reversus dedit laudem deo Luc 17 Demoniacos
liberavit de duobus Mt 8 Luc 8 de quo Mt 9 de
a surdo Mt 1 Luc x. de ceteris similiter Mt 17 Mt 11
De Magdalena quam eiecit septem demonia Luc septem
petri mulier Luc 4 Singulariter vero infirmos sanat
prout socrum petri a febribus Mt 8 Paraliticum per tectum
demissum Mt 9 Ydropicum Luc 14 habentem
manum aridam Mt 3 languidum ad piscinam Joh 5
quem invalitudine habebat Luc 13 Servum centurionis
Mt 8 Surdum fecit audire et mutum loqui filium regali qui incipiebat mori Joh 4
Mulierem fluxum sanguinis patientem Mt 9 Mt 7.
Et multum sanat ... per dominum cum petrus ...
claudum Luc 22. Petrus sanat claudum Act 3
Umbra petri sanabant infirmos Act 5
Et philippo predicante multi sanati sunt Act 8
In ... paulus claudum ab utero matris sue Act 14
Puellam a spiritu phitonico liberavit Act 16.
Sudaria et vestes pauli languentibus inferebant Act 19
Et ipse patrem publii febribus et dissenteria laborantem
sanavit oracione sanavit Act 28

Miraculum fecit christus ubi homines ... mortuos ad suscitandum. Sic helias filium mulieris ... cum ... a mortuis suscitavit 3 Reg 17
Heliseus filium sunamitis suscitavit a mortuis
quem ei suis precibus impetravit 4 Reg 4
Ipse defunctus cadaver tangens ossa Elizei
de sepulchro ... 4 Reg 14
Salvator noster tres mortuos suscitavit scilicet filiam
Archisinagogi in domo patris Mt 9 Mr 5 Luc 8
Viduae filium in porta civitatis Luc 7 Et lazarum
... in monumento Joh 11 ... post resurrectionem eius multa
alia signa ... multa corpora sanctorum resurrexerunt Mt 27
Ipse est ... sanavit a mortuis ...
... apparuit Joh 20 Petrus ...
Thabitam mortuam et illa apparuit ... Act 9

Cum paulus p̄dicaret cecidit de fenestra tercii cenaculi
adolescens et prolapsus est mortuus sed quem de sede
paulus in vitam ... resuscitavit / Act 20

De Morte in Com[m]u[n]i 87

Mortis eventus ex post certi in orbem intrarunt
Vetat ... dedit ... donum ...
Sed ... proditus ipsi ex ...
... pressum ... valet ...

Mortis signa homo per peccatum meruit. Quoniam
... invidia diaboli
mors intravit in orbem terrarum Sap 2

Non solum secundum corpus sed etiam secundum animam homo moritur
per peccatum ... est ... quoniam homo
... mandatum transgressus fuit morte
morieris Gen 2

De longa vita ... est ... custodire
... longevus ... Deut 22

... in ... patres nostri
peccaverunt et morte ... per desertum
... et morte ... est Gen 7

Mors timenda est secundum Carnem. Cum
sit finis omnium ... Petrus ...
morte ... Cum ... Cornelius ...
Cum ... paralisis in ... apostolus ...
... apostolus ... Jaspar ... de
... apostolus ... apostolus
... et moritur Reg 19

... magis ... omnibus
... liberavit plus ... et dies
... Eccl ... moriuntur
in ... Deut 8

... mortis ... ab
... per ...
... Is 38

... supplicavit ... regem ... et
... et ... in morte Is 38

... apostoli ... Rom 26

Mors bona in bono statu hominis appetenda

Paul aliquis et multi desiderauerunt bene mori sicut
Balaam qui dixerat moriatur anima mea morte iustorum
Tholosanus [illegible] martirum desiderabat [illegible] 23
[illegible] in pace [illegible]
[illegible] [illegible] Thaz
[illegible] ad [illegible] [illegible]
Desiderabant paulus mori ut diceret [illegible]
[illegible] mori [illegible] 21
[illegible] dixit [illegible] morte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 27 [illegible]
[illegible] et esse cum christo [illegible]

Morte desperaunt heretici et alii quidem

Sustinuit passiones et [illegible]
[illegible] sub [illegible] et morit
Post [illegible] [illegible] 19
[illegible] [illegible]
[illegible] Tho 3
Post mortem [illegible] sustinuit [illegible]
[illegible] mortis [illegible] tribulacionis
[illegible] sustinere [illegible] 2a
[illegible] paulus [illegible]
[illegible] [illegible] mortis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

De morte horribili impiorum 88

Morte abhorrendi moriuntur homines [illegible]
Morte horrende moriuntur homines aliqui sanguinis effusores sicut Caym qui fratrem suum occiderat fuit a Lameth [illegible]
Tyranni malencii [illegible]
[illegible] blasphematores
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Pharao cum [illegible] [illegible] in mari [illegible] Exo 14
[illegible] [illegible] Judic 1
[illegible] Judic 8

Abimelech qui lxx fratres super lapidem unum occidit fuit ab
una femina percussus molae fragmine et occisus Iudicum 9
Adolescens qui Saul se dixit occidisse fuit David
imperio interfectus 2 Regum 1
Latrones qui occiderunt Miphiboseth fuerunt a
David mortui cum crederent complacere 2 Regum 4
Ioab qui duos viros perditos(?) occidit fuit
Salomonis imperio interfectus 3 Regum 2
Zambri qui occidit Helam regem suum post certos(?)
dies in palatio ipse se combussit 3 Regum 16
Achab qui iniuste fecit lapidari Naboth canes
sanguinem eius potaverunt 3 Regum 22
Iezabel Naboth occidi fecit praecipitata(?) occiditur(?) et
equorum pedibus conculcata 4 Regum 9
Athalia quae omne semen regium extirpavit et
per aulam(?) trucidata(?) est gladio(?) 4 Regum 11
Andronicum in eodem loco occiderunt in quo Oniam
fecerat trucidari 2 Machabaeorum 4

Morte horrenda moriuntur tyranni qui alios opprimere delectantur

iniuste. Ut Sisara
tyrannus crudelis per manum feminae clavo et malleo
est confossus Iudicum 4
Saul qui sic iniquo persecutus est David se ipsum
proprio gladio interfecit 1 Regum 31
impius Benadab a servo suo Azahel fuit dire(?)
madido(?) strangulatus 4 Regum 8
Iohas. Ioas tyrannus iniustus qui fecit Zachariam lapidari
fuit a servis propriis interemptus 4 Regum 12
Holofernes qui multa iniusta commisit fuit per manum
feminae capite detruncatus Iudith 13
Tyrannus Aman superbus qui sibi fecerat adorari(?)
fuit suspensus patibulo quod paraverat Mardocheo Hester 7
Antiochus qui multorum viscera torserat dolore
viscerum est interfectus 2 Machabaeorum 9
Iason qui fratres supplantavit et multos expulerat
ex regione est mortuus in exsilio 2 Machabaeorum 5

~~746~~. ~~748~~

Morte horrenda moriuntur Luxuriosi et
incestuosi qui desiderant horrende luxurie. Nam omnis caro
corruperat viam suam super terram quapropter diluvio
et cuncta mortua sunt que habebant super terram Gen. 7
Super Sodomam pluit dominus sulfur et ignem et sub-
vertit Nephandos cum eis Gen. 19
Sychem qui Dynam defloravit Mortuus est a
filiis Jacob ipse et omnis populus eius Gen. 34
Filii Beniamin qui uxorem levite turpiter deluserunt
miserabiliter sunt destructi Judic. 20
Amon qui sororem oppressit Ab Absalone in
convivio est interfectus 2 Reg. 13 / Require materiam
que est de luxuria c. 49

Morte horrenda moriuntur qui graviter deum
offendunt. Nam Nadab et Abiu qui deo voluerunt
ignem alienum offerentes sunt ab igne mirabiliter
devorati Levit. 10
Blasphemus qui nomen dei blasphemavit ex mandato
a populo fuit lapidatus Levit. 24
Chore Dathan et Abyron qui contra deum et Moysen
murmuraverunt absorbuit terra vivos Num. 16
Goliath philisteus et dei blasphemator David
puer cum gladio ipso interfecit 1 Reg. 17
Sennacherib blasphemus in deum per suos filios a
propriis filiis est occisus 4 Reg. 19
Sedechias rebellis deo vidit occidi filios suos
ante se et ipse oculis captus [illegible] suo 4 Reg.
Antiochus de adversariis persequens populum [illegible]
mortuus est tormentis 2 Mach. 9
Herodes qui deo usurpavit laudes percussus
a vermibus expiravit Act. 12

Morte horrenda moriuntur Sacrilegi et Raptores
Nam Achar qui [illegible] de anathemate [illegible] cum
suis fuit a populo lapidatus Josue 7
Lysimachus sacrilegus digna morte [illegible] est
occisus 2 Mach. 4
Similiter sacrilegus Menelaus [illegible] est [illegible]
Thimotheus et [illegible] [illegible] [illegible] 2 Mach. 13
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] mortuus
[illegible] est [illegible] Act. 7

Morte horrenda moriuntur patres qui non corrigunt filios delinquentes · et filii parentibus spiritualibus et carnalibus non obedientes vel eos in suis peccatoribus deridentes Nam Eliam Hely non corripuit filios suos de eorum peccatis de sella militis retrorsum fractis cervicibus apparuit 1 Reg 4

Absolon non solum non obediens sed persequens patrem suum capillis haerens [illegible] fuit tribus lanceis perforatus 2 Reg 18

Pueri male meruit qui deriserunt Elizeum ab ursis per dei iudicium devorati 4 Reg 2

Viri qui volunt occidere Elyam quinquaginta [illegible] igne consumpti 4 Reg 1

Baltazar qui non fuit exemplo patris correctus sed corruptus per manum scribentis apparentem fuit ea nocte [illegible] interfectus Daniel 5

Morte horrenda moriuntur mali consiliarii suadentes mala et falsa testificantes Nam Achitofel qui david dedit malum consilium laqueo se suspendit 2 Reg 17

Seba qui rebellavit contra david fugiens in Abela fuit decapitatus 2 Reg 20

Falsi accusatores danielis fuerunt a leonibus devorati Daniel 6 14

Et testes falsi de susanna a pueri danielis victi a populo sunt occisi Daniel 13

De morte preciosa iustorum · 81

Morte preciosa moriuntur { moriuntur volentes pro fide vel iustitia pacienter sustinentes et pro ecclesia / Sic dicuntur quando [illegible] malum / [illegible] iniusta [illegible] }

Morte preciosa moriuntur martires qui pro [illegible] devotione vel iustitia vel pro fide sustinent passionem Sic Abel a Caym est occisus iniuste Gen 4

[illegible] filius Samuel [illegible] 2 Reg 2

Iudas [illegible] fortiter moriens in [illegible] 1 Mach 9

Post tormenta moriens est Eleazarus exemplum [illegible] fortiter [illegible] 2 Mach 6

Septem fratres ad [illegible] cum matre moriendo pro legibus exemplum sibi reliquerunt 2 Machabeorum

Puritate et humilitate fuit Iohannes baptista pre ceteris dotatus [illegible] Mr 6

Stephanus plenus spiritu sancto vidit quod a Iudeis fuit lapidatus Act 7 [illegible] et [illegible] dies in duobus [illegible] et mors quod [illegible] constat esse [illegible] fuit pro quod [illegible] ad [illegible]

Morte preciosa moriuntur homines tribulati

sicut tribulacionibus premuntur et sunt [illegible] tollerantes ideo dicit [illegible] qui in tribulacione [illegible] et [illegible] tribulaciones [illegible] pariter [illegible] per flagella [illegible] et vidit filios filiorum ad [illegible] mortuus est senex et plenus dierum Iob 42

Lazarus pauper et ulceribus plenus mortuus in sinum Abrahe est portatus ab angelis Luc 16

[illegible] qui [illegible] ad [illegible]

Salvator noster post multas tribulaciones [illegible] Luc 23 [illegible] Ioh 19 et sic oportebat Christum pati et intrare in gloriam suam Luc 24

Morte moriuntur homines qui in mundo bene vixerunt

[illegible] 27 completi sunt dies [illegible]

[illegible] Eleazar [illegible] Num 20

Mortuus est Moyses servus dei [illegible] Deut 34

[illegible] 2 Reg 2

Morte preciosa moriuntur homines qui ad bona [illegible] credunt

[illegible] collegit pedes super lectum et obiit Gen 49

Cum instruxisset Ioseph fratres in cista cum argento
quod reperiebatur de Beniamin ad unum quemque mortuum
est in pace Gen 4a
David post resurrectionem filii et fecit omnem in leviter
obiit peroravit 1 Par 29
Post ancorem filii et reparavit domum Thomas
ipse est intravit ungit Tho 1x
Mathathias per laudationem filiorum appositus est ad patres
suos 1 Macha 2

De multitudine malorum et paucitate bonorum

. 8 8 .

Multo plures sunt peccatores et deprauati Filius apparentibus
ultra plures sunt Adiquente castigati vos cum fratribus
dampnati et Iusti in subtilitate fratris credentes
filii dyaboli sunt Dicti ex hostilitate iniuste sed tunc filii
salvati et filii dei In cuius signum plures fuerunt filii
Ismaelis quam filii Isaac Gen 27
Ex possessione multo plures nati sunt Noe 1 de quibus
sub dino sic Caliph et Iaspe rex per personam
intraverunt In cuius signum Noe (?) pater se ad
Samariam quod non veniret Vivere cum in Regno
Iuda sic Filiis qui soli dei 3 Reg 12

Multo plures sunt luxuriosi et carnales
homines quam honesti et casti. Nam ipse diluvii
filius octo nati sunt honeste scilicet Noe et uxor
et tres uxores filiorum eius et tres filii eius
Omnis alius caro corruperat viam suam In huius
rei signum Abraham plures filios habuit de
Cethura quam de Sara Gen 27
In quibus multis Abraham filii sunt nupti
Alium (?) quam carnis cum quatuor (?)
semper cum sunt luxuriosi maxime multi de Gen 18

Multo plures sunt homines infideles quam fideles
de et unde nativi et filii firmiter et similiter
Nam cum fratres Ioseph qui erant 12 (?)
tamen fuerunt qui voluerunt eum liberare scilicet
filii eius mortui Gen 3a

Moyses misit exploratores ad terram promissionis, sed tamen duo scilicet Caleph et Josue fideliter retulerunt Num 13

Plures autem cum Absolone regnum patris usurpante quam fideles cum David miseri et [illegible] recesserunt 2 Reg 17

Cum esset in Jerusalem magna multitudo clamancium crucifige Barrabam et [illegible] dimitte. Non est inventus unus fidelis qui peteret Christum relaxari Joh 19

Veniente Judei Rome dispersi non Paulo non est inventus qui illum juvaret Act 28

Multo plures sunt hodie adulatores et fautores pro tyrannis quam bellatores pro justicia defendenda oppressos. Unum tamen est [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] in [illegible] Reg 20.

Tamen cum [illegible] Holofernis [illegible] licet [illegible] [illegible] Judith 2

Non [illegible] ad Judith [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] et [illegible] 2000 [illegible] [illegible] [illegible] Machab 9

De Obediencia et inobediencia. 89

Obediens delectat Deo, Non genibus sibi opposita

Obediens Dei magis placet quam [illegible] ad salutem [illegible] Mathathias dixit Nolumus regis statuta [illegible] et omnes	et preceptis sibi [illegible] Cum precibus patris opposita Factis puritati [illegible] operatur Non diffidentia morte [illegible] Magnis [illegible] [illegible] [illegible] Pro [illegible] sibi [illegible] Non obsequiis [illegible] [illegible]

obediemus Regi Antiocho. Ecce [illegible] [illegible] obediencia [illegible]

[illegible] et populo [illegible] qui voluerint: 1 Machab 2

obediencia Regis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Petrus et Johannes [illegible] [illegible] 2 Machab 1

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Act 5 [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] obediencia [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Act 2

Obedire oportet prelatis siue ipsi boni sint siue mali Prel
Dominis bonis et modestis pareant vnde dicit Christus 377
Super cathedram sederunt scribe et pharisei omnia que
dixerint vobis servate et facite Mat 23
Cornelius dixit ad Petrum quod deus [illegible]
omnes nos in conspectu tuo presentes sumus obedire omnia
precepta que tibi a deo Act 10
Paulus [illegible] Silam in [illegible]
[illegible] obedire precepta apostolorum Act 17

Obedire debet homo parentibus si non precipiunt Parent
que deviant a fide et salute unde dicit Paulus
filii obedite parentibus vestris in domino Col 3
Sic Joseph obediuit patri mittenti eum ad fratres
suos licet sciret quod non diligerent eum Ego tamen
paratus sum [illegible] obedire
[illegible] Gen 37
David eciam puerulus in regno obediuit patri fratribus
victualia deportando 1 Reg 17
Thobias junior dixit patri domine quicquid precepisti
faciam pater Tho 5
Rechabite [illegible] patris obedire [illegible]
Sic [illegible] obedierunt in omnibus mandatis
sed quod eam [illegible] [illegible]
Puer Jhesus descendit cum Maria et Joseph in Nazareth
et erat subditus illis Luc 2

Obedire debet homo non lingua solum sed opere Ope
Nam magna obediencia [illegible] filii Israel dixerunt
Omnia que locutus est nobis dominus faciemus et erimus
obedientes [illegible] Exo 24
[illegible] obedientes [illegible] et non facto [illegible]
[illegible] dixit [illegible]
[illegible]
[illegible] Mat 21

Obediencia est prompta vt est perfecta Prom
[illegible]
[illegible]
[illegible] obedire
[illegible]
[illegible] obediunt Col 3

Filii Isr(ae)l ad captivitatem [illegible] p(ro)pter [illegible] reversi
et ad eum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Numeri 2
Item et p(ro)pter obedientiam illi duplo quam statim
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in
Samuel [illegible] [illegible] Ihesu nazarenum [illegible] Luc 7
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] obedientie Ubi patet quod [illegible]

Difficile **Obedire debet homo quantumcumque res sibi videatur difficilis** Nam Abraham mandatum [illegible]
licet esset difficile [illegible] [illegible] adimplere Gen 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p(ro)pter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] volunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adimplere Gen 22
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obediendo [illegible] 2 Re(g) 7
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adimplere [illegible]
in [illegible] [illegible] a patre [illegible] [illegible] [illegible]
p(ro)p(ter) [illegible] licet esset difficile [illegible] Jo 37
[illegible] in se adimplere Luc 2

Obedientes ad plenum temptatores in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in celo [illegible]
[illegible] [illegible] obediencie [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] Nu(meri) 21
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 3 Re(g)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Obedire volentes sed inobedientes Mat 2
[illegible] [illegible] Nam [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] Gen 3

Filii ipsius cum q[ue] mandato dei ad terram promissionis
venerunt a primo ... [illegible]
ad litteram fuerunt ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

De ... [illegible] ... 90

O[peraciones?] ... [illegible]

... [illegible]

Bonu...

Bethanie ve[nit] v[ult?] ut Archam et Sacerdotem deus obtulerit
et ibi promisit ob duas graves plagas quas ipse ex petri
vulnere archam d[eu]m ut deberent | Reg. 6
Reprobat deus sacrificia que misserunt fieri et hec
ipse offerunt prudentem ... |

Rectus intencionis

Operantem acceptat deus ex intencione

quod habet in operando magis quam ex opere Cum enim
opus ordinabile precita possit ex prava intencione
ut Elemosina dari vanitatis causa ipse fieri
aut questus mali ex opere vult fieri possibile
bona intencione ut hanc Justicia exigit aut
operatur operantem et opus ipse ordinatur vera
intencione Ideo sicut Flumbrum operatur sua
ap[u]d deo fine imponit Nam promissa a deo
Abrahe filius magis tempore de Sarra respectu Abraham
et respectu Sarre sed respexit Abrahe non fuit a
deo reprehensus Sarra respectu ex latenti promissio
... cum Sarre fuit a deo reprehensio
quia respexit ex diffidencia impotentibus Gen. 18
Talia mirabilia et forte Nobilia in habent et ...
Thare et ipse ... Aaron et ibi ...
Aaron ipse bona intencione habent deus gratiam
... ipse intencionem ... explicant ...
... deus ... videre ... |6
... intencionem ... Luc. 12
... Luc. 12
... intencione ...
... fuit ... deus ...
... est ...
intencione ... perversa
fructum non reportant ... ...
... habent Luc. 15 ...

... operacionis

Operantem attendit deus si opus quod facit ex affectu sibi intendit ...

... est ... sed
... acceptat sed ... explicat
... et fuit ... ...
... quam ...

eciam sui officii prophetie 3 Reg 19
Oza extendit manum suam et tetigit archam ne
caderet de plaustro sed fuit percussus a deo quia
tangere archam nisi solum offerentibus leuitis et sacerdotibus
licet offerre sacrificium sit bonum 2 Reg 6
tamen non decet nisi sacerdotibus quia licet et de ozias percussus
est lepra quia mox [illegible] incensum volunt
adolere 2 para 26

De operacione bona . 91 .

Opus bonum deus amplificat magnus dominus
Opus bonum plantat et edificat bona sua
plantat deo in hoc malum inficiat ad impedit
quolibet statu bona confirmat sua in animabus
fecit [illegible] bona magnificat magnus deus
hominem deus in statu innocencie posuit deus hominem in
paradiso voluptatis ut operaretur et custodiret illum. Gen 2
Sed homo post peccatum eiecit deus de paradiso ut
operaretur terram Gen 3
Laudabilia opera patris facere debemus inter deus ut filii
Abrahe estis opera Abrahe facite Joh 8
Apostolus Petrus dixit in omni gente qui timet deum
et operatur iusticiam acceptus est illi Act 11
Et de plantacione Pauli [illegible] ad [illegible] Act 18

Opus bonum et placitum deo acceptum est edificare
Salomon cum deus donum dedit [illegible]
[illegible] in [illegible] opus templi [illegible]
[illegible] edificare 3 Reg 6
Templum antequam alia opera inchoavit Esdre 1
[illegible] Darius ut edificaretur opus dei in Jerusalem
[illegible] [illegible] [illegible] in impedimentum
[illegible] Esdre 6

Opus bonum nullus habet impedientes
Ne opera [illegible] [illegible] in [illegible]
Babilonis [illegible] [illegible] ab impedimentis [illegible]
[illegible] opus [illegible] Esdre 6 [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] ad [illegible]
[illegible] impedire [illegible]

Opus bonum manifestat hominem sicut fructus
manifestat arborem. Vnde dicit saluator matthei 7
a fructibus eorum cognoscetis eos. mat. 7
Ipse est de quo scriptum dicitur Opera que ego facio
in nomine patris mei illa testimonium perhibent de me
Et alibi Si mihi non creditis operibus credite Jo 10
Dum exemplo non cognoverunt prophete dominum sicut erat
sed cum in verbis et post modum cognoverunt eum
in fractione panis Luce 24

Opus bonum largiter remunerat. ad [illegible] aliquid
bonum remunerabitur dimittit. Vnde Ieronimus
qui facit bonum coram deo valet [illegible] est

Opus bonum mutatur per confessionem 2 para 31 et 32
In diebus [illegible] petens Regem [illegible] de opera Regis
[illegible] et [illegible] est [illegible] 2
Sicut qui accepit talenta et operatus est [illegible]
remunerat [illegible] in duplo. mat. 27.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sua [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible]. et fructus plurimos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. 2. cap. 4.
Thabita [illegible] [illegible] opera que agebat meruit
a petro suscitari. [illegible] 9.

Opera volentes sed nuntios [illegible]
[illegible] faciam [illegible] [illegible] Vnde [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ars
[illegible] et [illegible] [illegible] 2 par. [illegible]
[illegible] a deo [illegible] [illegible] [illegible] opera ad
[illegible] mt. 20
Hec [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] opera [illegible]
sunt a deo [illegible] [illegible]
Paulus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opera [illegible] [illegible] Thess. 3
Ephe. 4 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De Oppressione Bonorum per Malos . 92 .

Opprimunt mali bonos
Illos tamquam exutos de felicitate
cassa umbra [illegible] felicitate
Illos persequuntur ex malignitate
Illos adversos dicta veritate

Opprimunt mali bonos aliquando ex mala invidia
quia videt illos feliciter prosperari Sic Cayn ex
invidia primum fecit in Abel mortem et
Esau invidens ex Jacob occidit Gen x
fratres invidentes habuerunt volunt eum occidere propter quod
Jacob est compulsus ad Laban fugere. Gen 27. 28.
Egiptii invidentes filiis Israel quia crescebant
ceperunt eos et sic oppresserunt Exo 1
Saul ex sola invidia persecutus est David
eo quod plus virtutis sibi ascriptum. 1 Reg. 18
Daniel insuper ex sola invidia fuit passus
ab aemulis [illegible] et Judeis Act 20

Opprimunt eciam mali bonos propter eorum superbiam
quod bonis impedientibus [illegible] non possunt vel
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] propter Gen 39
propter suam superbiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gen 19
[illegible] superbiam [illegible] [illegible] propter eorum
superbiam [illegible] [illegible] Dan 13
Herodes propter superbiam ad [illegible] [illegible] Johannem
baptistam in carcere [illegible] Mt 6

Opprimunt mali bonos propter eorum ambicionem dominii
et superbiam Sic [illegible] [illegible] principatum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jud 9
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 2 Reg 17 16

Aman superbus propter Mardocheum occidere Judeos
ad deum aliter ordinat Hest 3
Ipse superbum Nabuchodonosor fecit statuam auream
pueros tres non adorantes eam misit prius in
fornacem 7 Danielem mitti in lacum leonum
Tryphon qui ipse dominum [illegible] Mach 3 8
Dum suis Antiochus adolescentis occideret
[illegible] Jonathan 7 duos filios eius fecit

Opprimunt mali bonos 1 Mach 14

sola corda regnaret 7 [illegible]
Sic impia Jezabel oppressit Helyam prophetam
Rex Joram [illegible] 4 Reg 19
[illegible] caput Helizei [illegible]
Regnum Holofernes [illegible] 4 Reg 6
Judeos [illegible] Judith 2
Ipse suo regnator Antiochus in [illegible]
[illegible] fecit 1 Mach 14
Ex magna [illegible] regnavit Herodes [illegible]
est [illegible] 7 [illegible] fecit Act 20
[illegible] Herodes Agrippa occidit Jacobum 7 Petrum
incarceravit Act 12

Opprimunt mali bonos

[illegible] bonum veritate loquentem quod [illegible]
[illegible] Sic ad [illegible] Joas lapidibus est
Zacharias [illegible] 2 Para 24
Sic Ieremias fuit a Rege [illegible]
quia [illegible] veritatem Ier 20
[illegible] [illegible] Ier 28
[illegible]
[illegible] Act 7
[illegible] Stephanum [illegible]
[illegible] Act 6
Paulus qui [illegible] Act 13 14 16

De Oratione

Orare volentes attendere debent pro quibus orare et quid deprecari
Orare volentes | Primo quod requiritur hii qui orarent
debent primo attendere | Modus quo orare quod postulant
et pro quibus debent | Causa quare [illegible] qui [illegible]
orare et pro quibus | Fructus qui acquiritur et qui [illegible]
debent fieri [illegible] [illegible] Ille orat [illegible] [illegible] orare
debent [illegible] [illegible] pro [illegible]
Eligentes [illegible] pro [illegible] [illegible]
Quando [illegible] [illegible] pro [illegible]

Primo orare debent prelati pro subditis
Anima ipsius offensa est ut suis oculis a
ipso deo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moysi cum
[illegible] [illegible] orans [illegible] [illegible] [illegible]
Per orationem Moysi absorptus Exo. 32
est [illegible] qui [illegible] [illegible] Murmuraverunt
Maria [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] Nu. 11
lepra [illegible] Moyses [illegible] pro ea deum exoravit
et [illegible] est [illegible] [illegible] Nu. 11
Pro afflicto populo ab ignitis serpentibus orabat Moyses
et salubre remedium habuit
Samuel dixit ad populum Absit a me hoc peccatum ut
cessem orare pro vobis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui pro suo populo non orarent 1 Reg. 12
Bonus prelatus fuit beatus Paulus qui dicebat Thymotheo
sine intermissione habeo tui memoriam
in oracionibus meis 2 Thim. 1

Orare debent electores [illegible] ad electionem aliquorum
prelatorum [illegible] Ut [illegible] [illegible] [illegible] prelatum
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] regnat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Missa [illegible] [illegible]
in Missam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] volentes eligere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cum dixisset deus Segregate michi Barnabam
et Paulum in opus quod assumpsi eos tunc in
complectum sequitur Erant in oracione et imponentes
eis manus dimiserunt Act 13

Orare debent omnes homines pro peccatoribus

Iusti qui pro se non possunt aliquid ad orandum debent
debite orare Abraham ut patet Genesis 18
Moyses multociens oravit deum ut plagas auferret
ab Egypto et licet Egyptii essent mali fuit
a deo pluries exauditus Exo 8 9 10
Summus pontifex Onias oravit pro Eliodoro
quem orare in volunt spoliari 2 Mach 3
Salvator noster pro inimicis nos orare docuit Mt 7
et ipse pro crucifixoribus oravit Luc 23
Secundum orat Stephanus pro suis persecutoribus
quam pro se ipso quia pro se orans stetit sed pro
lapidantibus genuflexit Act 7
Et plus Paulus pro peccatoribus exorabat ut deus
parcat eis ad penam [illegible] dicit [illegible]
[illegible] pro nobis ut dignetur vos deus vocacione sua 2 Tess 1

Tempus

Orare volentes debet attendere tempus quando scilicet est orandum

Ubi notandum quod orandum
est omni tempore et in omni loco sed magis et potius
est orandum quando ab hiis agentibus [illegible] disponitur
Vel cum voluntatibus mentibus [illegible] ponitur
Vel cum [illegible] appo[illegible]
Pacem ergo orare debemus cum ad aliquid [illegible]
[illegible] ut deus in media pace [illegible]
nostras et [illegible] deus [illegible]
[illegible] Iudith
[illegible] orare [illegible] pro [illegible]
[illegible] Esth 8
Multum confidunt Iudith [illegible]
[illegible] Iudith 8

Recedens paulus a fratribus de Achaya post pulsans
flexis genibus oravit Act. 20
Idem paulus dicebat Romanis obsecrans si quomodo prosperum
iter habeam Ro 1

Orare debet homo cum debet aliqua verba proferre vel ad interrogata respondere ut
deus tangat et muniat labia sua ut digne verba
proferat quia labia Ysaye calculo mundavit seraphin Ysa 6
Neemias oravit deum celi cum debebat ad interrogata
respondere Nee 2
Hester locutura ad regem Assuerum rogavit
Mardocheum ut congregaret Iudeos qui erant in
Susis ut pro ea deum precarentur Hest 4
Paulus apostolus esse consolaturus dicebat Colossensibus
Fratres orate pro nobis ut sermo dei currat
et clarificetur unde forte propter orationem quam
predicatores in principio sermonis faciunt orant fieri
ut digne pronuntient verbum dei Col 4

Orare debet homo cum debet cibum sumere
et cum accipit orare ad deum respicere largo
modo faciendo opus Sic Neemias orat deum
dicit regi loqui Nee 2
Salvator noster cum de quinque panibus faceret multa milia hominum
quos de paucis panibus saciavit gratias egit orans
in celum oculos elevans Joh 6
Post cenam in qua Christus corpus suum discipulis consecravit
et ... cum apostolis simul hymno dicto
exierunt in montem oliveti Mt 26

Orare debet homo ut eo tempore quo mundus se nobis adversitatibus opponit recurramus ad deum qui nos
ab adversitatibus liberat Sic Thobias tristis ...
angustiis tribulationis confugit ad orationis remedium
filia eius ... ab Holoferne orabant ad dominum Tho 3
deum ... Judith 4
tribulationi et afflicti Mardocheus ... pro se et ...
deum oravit Hest 4
Azarias et socii eius in fornace tribulationis ad
orationis remedium confugerunt Dan 3

Jonas afflictus in ventre ceti oravit et salvus est a deo eductus Jone 2
Judei in pluribus passi oraverunt et fuerunt a deo exauditi 2 Machabeorum 3
Saulus adhuc persequens et comminans veniens damasco
Cum petrus suscitasset ... oravit et illuminatus fuit ...
... oratione fiebat per ea per ... ad deum Actus 11

Orare volentes debet attendere modum orandi scilicet qualis debet esse oratio ... quod dicit orare volentes
Orare debent primum — solitudinem ...
teneritudinem lacrimarum
puritatem devotionis
certitudinem sue voluntatis
sollicitudinem ...

Primo oratio debet esse solitaria et separata a tumultu
et sollicitudine ... sollicitudine ... Jacob de ...
orare dispositus ... Genesis 32
Oratio sit solitaria et mirabilis clamant in ...
... sicut patet de Moyse ... et solitarie
... cum dixit deus ... clamans ad me
... David ... parvulo Exodus 17
... 2 Regum 12
... apud ... solus
orare nos orationem solitariam ... Act 13
... petrus orare in superiori domo
... orare ... ab aliis separatus Act 11
In templo paulus orans vidit ...
... apparentem ...
... Act 22

Oratio secundo debet esse lacrimosa teneritudine vocum
... ad deum
orans ... lacrimis fuit a deo exauditus
... 4 Regum 19
... lacrimis ... dixit ei deus ...
... et vidi lacrimas tuas 4 Regum 20

Iuxta [illegible] flores apparuerunt in [illegible] et orant ad dominum et
[illegible] cum [illegible] est / Daniel 13

Magdalena in sua conversione [illegible]
[illegible] est [illegible]
et [illegible] pedes domini [illegible] Luc. 1

Oracio tercia debet esse unita multitudine [illegible] in sancta caritate Multum enim
placet deo oracio aliorum [illegible] caritate [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
et [illegible] manibus domini [illegible] Marc. 3
[illegible] dominum [illegible] ut
[illegible] Marc. 8
[illegible]
[illegible] Act.

Post [illegible] domini [illegible] in oracione
[illegible] et Maria mater Ihesu Act. 1
[illegible] Act. 2
[illegible]
Motus est locus in quo erant [illegible] et repleti sunt
omnes spiritu sancto et [illegible] loquebantur [illegible]

Oracio quarta debet esse humilis Act. 1
[illegible] fuit
humilis et [illegible] apparet
[illegible] Luc. 2 [illegible]
[illegible] humiliter dominum [illegible] Daniel 9
[illegible] humilis [illegible]
[illegible] Act. 8, Act. 7, Luc. 6
[illegible] Act. 8
[illegible] humiliter [illegible]
[illegible] Act. 18

Oracio quinta debet esse continua sive assidua
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] oracionis [illegible]
[illegible] Rom. 18

Non dimisit daniel propter decretum darii quin
oraret ter in die fenestris apertis contra hierusalem
Adhuc eciam inobedientes [illegible] deus [illegible] compererunt Dan 6
Oportet semper orare et nunquam deficere Luc 18
Ad ordinem instancie ipse deus nos inducit
exemplo vidue que a iudice [illegible] impetrare [illegible] inducit
petebat et exemplo amici qui panes instanter
sibi peciit commodari Luc 11 18
Paulus apostolus qui orare semper ut [illegible] monebat
hanc ipsam [illegible] faciebat [illegible] Tess 5
incessanter memoriam vestri facio in oracionibus meis Ro 1

Orare volentes debent attendere
causas et modos quibus exaudiuntur.

Alia [illegible] quando [illegible] appetitus exaudiuntur
Quando exaudiuntur [illegible] appetitus sed non exaudiuntur
secundum certum appetitum Quando [illegible] appetitus [illegible] appropinquat
et placitum Quando nunquam [illegible] appetitus accipiuntur
sunt non ad voluntatem [illegible] propter
Nam paulus [illegible] in [illegible] et deus [illegible]
[illegible] quod patrem [illegible] exaudiretur [illegible]
[illegible] decretis Ro 11
Nec placuit deo quod filii israel peterent regem
et tamen eos exaudivit ad [illegible] Reg 8

Orantes aliquando non exaudiuntur. [illegible]
[illegible] [illegible] male [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] orare [illegible]
[illegible] Reg 12
[illegible] exaudiri [illegible] Ro 12
Magne [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] exaudiendo [illegible] 11
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] male
petentes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] indigna et mala [illegible]
[illegible] non exaudiuntur [illegible] 1

Oratores aliqui exaudiuntur ad votum et utilitatem
sicut Anna et [illegible] petunt. Sic exaudiuntur
deus Ninivitas clamantes et orantes ad deum
penitentiam [illegible] et a supplicio liberavit eos
Sic et exaudivit Ezechiam [illegible] Ione 3
eum a morte et Susannam liberavit Danielis 13
Hoc modo exaudiuntur [illegible]
Ecclesiastici [illegible] c. 2.

Oratores aliqui exaudiuntur non ad votum sed
ad utilitatem [illegible]
[illegible] qui petivit [illegible]
in Paulo qui pacienciam carnis stimulum ut amoveretur
ab eo pluries rogavit quod non amovetur sed [illegible]
[illegible] respondit [illegible] sufficit tibi
gratia mea nam virtus in infirmitate perficitur

Orare volentes debent attendere ordinem efficacem
vel fructum [illegible] orationis
[illegible] orantes [illegible]

[illegible]	peccatorum [illegible]
	filiorum adeptionem [illegible]
Primo orando impetrant	[illegible]
	temptationum [illegible]
2° [illegible]	[illegible]

Peccatores [illegible] Moyses [illegible]
[illegible]
[illegible] Exodi 32
[illegible]
[illegible]
[illegible] Actuum 6. [illegible]
[illegible]
[illegible] Actuum 18

Orare secundo impetrant filios [illegible]
[illegible] filios [illegible]
[illegible] filios [illegible]
[illegible] Regum 27 [illegible]
[illegible] filios [illegible] impetravit [illegible]

Elizeus ... filii impetrat a deo filium quem postea suis oracionibus suscitavit. 4 Reg. 4

Zacharias et Elizabeth ... filium ... Elizabeth sterilis et ambo processissent in diebus suis angelus apparuit Zacharie d. Exaudita est oracio tua. Uxor tua pariet tibi filium et vocabis nomen eius Johannem Luc. 1

Oracio tribuit victoriam de inimicis et adversariis. Nam in bello filiorum Israel cum Amalech plus fecit Moyses orando quam Josue pugnando et dei pugnatur ... filii Israel contra Philisteos rogaverunt Samuelem orare pro eis ut victoriam obtinuit. 1 Reg. 7

Iosaphat rex Iude timens ... qui venerunt contra eum ... se convertit ad oracionem 2 Par. 20

Judith quod ... Holofernem deum per oracionem ... Judith 13

Cum ... Judas ... 1 Mach. 4

Cum Judas in bello ... [illegible] ... 1 Mach. 6

... 1 Mach. 9

Jonathas cum paucis pugnantibus ... victoriam impetraverunt 1 Mach. 11

Judas et qui cum eo erant invocantes deum per oracionem aggressi sunt ... unum quemque pugnantes ... victoriam ... 2 Mach. 15

... Paulus ... [illegible] ... Act. 27

Oracio contra expellit diabolum et eius temptacionibus. Tobie Raphael angelus ... ab ... morte

Item ipse cum apud orarent et clamarent Ro[mani] in eo dyaboli
habuit petitum Tho 6
Post apparuit oracio Chananee filia cum demonio
Item dyabolo quidam demonium a liberavit ut ait
non possent eicere et mirarentur discipuli eis
Hoc genus demoniorum non eicitur nisi in oracione
et ieiunio ait
Item paulus venit ad virum obviam patris
habentem spiritum phitonem quem paulus expulit in
nomine domini Act 17

Oracio quando facit opera miracula

Nam per oracionem Helye clausum est celum ne plueret
et per oracionem eius adpluendum est apud 3 Reg 18
Et oracionem Helye puer quem ait mortuum
suscitavit 3 Reg 17
Martha et Maria dum orarent lazarum suscitavit Joh 11
Dorcas post orationem ad dominum mortua est iterum
Petrus et Johannes orantes sanaverunt hic Ia
ad virum liberavit claudum a utero matris sue Act 2
Petrus et Johannes orantes pro illis de
Samaria et imposuerunt manus super illos
et spiritum sanctum acceperunt Act
Patrem publij febribus dissenteria laborantem
paulus sua oracione sanavit Act 28

De Ornatu mulier .97.

Ornatus mulierum est ad decepcionem peccatorum
Ornatus mulieris Ad peccatum reprehensibilis
ipse est ad decipiendos homines licet aliquando non sit
sicut plurimi ornari se decent. Nam Thamar
videns quod Juda socerus suus suam libidinem
deposuit ornavit se et decepit eum... Gen 38
Jezabel audito adventu Jehu depinxit oculos
post ornata quia Jezabel ... 3 Reg 19
post assumpsit patris habitum decepit Judith 6
Ornatu mulierum ... ornata ... ad
decipiendum 1

Non sunt causa quare ap[osto]li ... a Moyse corrupta
quam ipse descripsit et mutavit ad pec[catum] Exo[di] 9

Ornari non debent mulieres bone et honeste
quia soli deo placere desiderant. Ideo Hester que debebat
intrare ad Regem non quesivit cultum muliebrem
sed que voluit alie mulieres. Hester 2
Contra quare ornamenta [illegible] et lamia [illegible]
Mulierum non sit extrinsecus capillatura Ys[aie] 3
vel circumdatio auri vel vestium cultus. 1 Petr[i] 3

D. De paciencia et mansuetudine in iniuriis

Paciencia fratrum debet — alterutrum [illegible] . 97.
Paciencia fratrum [illegible] — Gaudentes [illegible]
[illegible] — Patientes [illegible]
et [illegible] si aliquem — [illegible]
verum ab aliis offenditur — Audientes [illegible]
verbis vel corpore. — Attendentes exemplum [illegible]
Sic paciencia tulit Ysaac et sine murmure quando
Abraham pater eum voluit ipsum immolare Gen[esis] 22
Ioseph pacienter tulit iniuriam quam ei fratres sui
intulerunt cum ipse pastor [illegible]
[illegible] vendiderunt Gen[esis] 37
Certe sicut Moyses per Maria sorore sua quam
eum offenderunt [illegible] Num[eri] 12
David persecutiones pacienter sustinuit quam [illegible]
Absalom pacienter tulit [illegible] filius [illegible] 2 Reg[um] 17/18
[illegible] Tho[bie] 2 Petr[i] et [illegible]

Paciencia debet fieri [illegible] et subditi si alicui
molestia [illegible] a [illegible] et prelatis [illegible]
et prelati pacienter sustinere si aliquid a subditis
offenditur. Nam Miphiboseth pacienter tulit iniuriam
[illegible] quam David tulit [illegible] 2 Reg[um] 19
Christus mulierem in adulterio deprehensam Pharisei [illegible]
accusarent sustinuit et [illegible] [illegible]
cum ne lapidaretur misericorditer liberavit Joh[annis] 8

Secundo prelati et domini debent esse pacientes sicut
offendantur a subditis. Nam Moyses prelatus Maria
plebs sustinuit et multa contra eum murmurabant persequens Num 16
Sara paciencter sustinuit contumeliam ab ancilla
sibi improperanti ancille Tho 3

Paciens debet homo tribulaciones et penas
a deo inflictas vel pro deo et eius fide susceptas
sustinere. Sic Thobias cecatus paciencter sustinuit
Job fuit paciens perdendo bona et porcis. Tho 2 3
suos filios et quicquid possidebat et eius infirmitas
quando uxor exprobravit et amici plus infirmitatibus
desolatus quam consolatus Job per totum.
Clarum paciencie exemplum habemus tres pueri in fornace
qui noluerunt ydolis ymmolare. Dan 3
Eleazarus dure sustinuit pro observancia legis
Septem fratres cum patre eorum Mach 2 Mach 6
Mater in casu tormentorum mirabiliter paciencie exhibuit

Pacientes fuerunt in iniuriis 2 Mach 7
non debent velociter querere de offensis
licet possit valeant vindicare. Nam Saul noluit
sustinere quod viri qui ei derisi erant occiderentur
voluit David occidere in [illegible] 1 Reg 11
Saulem persequentem cum licet plures potuisset 1 Reg 24
Item David noluit quod Abysay cum de
Semei qui ei maledixerat vindicaret 2 Reg 16
Heliseus non permisit quod hii occiderentur
qui venerant capere eum sed ... plures [illegible]
liberos abire permisit 4 Reg 6
Non solum vindictam non debet homo querere
de offensis sibi illatis sed [illegible] dimittere
Non solum semel sed pluries. Nam Petrus
querenti [illegible] Christus [illegible]
[illegible] Mt 18
Ad paciencie [illegible] et [illegible]
[illegible] exempla [illegible]
[illegible] decem milia talenta
Mt 18

Parum confert homini humilis et benigna vultu

Sed si dura et aspera mente in contrarium
quam vultus multos fingit sed sine dubio
superabit facierum
Jamque quia ad dura vultus [illegible] fecit pro [illegible]
ad humiles vultus [illegible] [illegible] ut placeret
filii Effraim [illegible] [illegible] Reg 27
[illegible] subdole [illegible] cum humili vultu Judic 8
Sic [illegible] [illegible] [illegible] vultus
[illegible] in [illegible] et indignationem [illegible]
[illegible] [illegible] 3 Reg.

Patientie exemplum habemus a Christo maxime ut eciam [illegible]

Nam Christus cum pati
vellet Judeis plures [illegible] [illegible] Luc 2
Exemplum ergo patientie habemus a Christo Joh 8
Hic passionis cum pacienter sustinuit verba et
facta in verbis detractionis contradictionis et
contumeliis in factis [illegible] [illegible]
et [illegible] et morte Mt 26 Mc 14 Luc 23

De paupertate et inopia 96

Pauper proprie dicitur — possessionem [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
Paupertas [illegible]
Sine pauper [illegible]
[illegible] [illegible] possidet in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] non habent [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28
[illegible] [illegible] omnes [illegible] quia [illegible]
non habent [illegible] 3
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filii [illegible] [illegible] non habent [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non habent [illegible] [illegible] 37
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et de paupere [illegible] 19
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Petrus verus pauper dixit claudo argentum et aurum
non est michi etc. Act 3
Paulus dixit fratribus de Achaya argentum aurum
vestem non concupivi Act 20

Pauperes spiritu parce vivere debent et de modico victu contentari Sed patres parce
vivebant sicut qui colligebant spicas per terram
Multum parce et cetera [illegible] Ruth 2
Heremita vivebat Helias qui pergit [illegible]
panis et [illegible] a Sareptana vidua
[illegible] 3 Reg 17
filii prophetarum [illegible] de pane et [illegible]
[illegible] 4 Reg 4
Paulus apostolus dicebat esurimus et sitimus et nudi fuimus

Paupertatis exemplum habemus a Christo.
Nam est de paupere matre natus
Et paupere fabro nutritus
In paupere domo reclinatus
Panis pauperibus [illegible]
Pauperum oblationem [illegible] ad templum [illegible]
[illegible] in templo [illegible] familiariter [illegible]
Hec omnia patent Luc 2
Ad pauperes [illegible] Jo 2
Caput ubi reclinaret non habebat Mat 8
Pauperes familiares habebat Act 4
In cruce pauper et nudus pependit
Mortuus in sepulcro iacuit alieno Joh 19.

Pauperes spiritu vel paupertatem patientes [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] Nam Saul qui [illegible]
[illegible] pauper [illegible] et [illegible] familiaris
[illegible] Reg [illegible] Reg 10
David [illegible] in [illegible] et [illegible]
fuit [illegible] familiaris [illegible] est in Regum
[illegible] Reg 6 a

444

Sicut enim legitur Nabuzardan pauperes dimisit divites
vero secum vel captivos duxit et [illegible] de aliis
qui pauperes dimittit et divites ad infernum ducit
et ut videbunt quas posset deus Ier. 39
pauca tanta [illegible] pauperibus Act. 7
Mirum dominicacum [illegible] divinus [illegible]
Lazarus pauper in sinu [illegible] ad Luc. 8. Act. 19
[illegible] ab angelis est portatus Luc. 16
[illegible] cum pauperibus et debilibus fuerunt ad magnam
cenam [illegible] Regis [illegible] introducti Luc. 14

De Pace et Concordia 91

Pax alia [illegible] apostolorum [illegible] complacentia [illegible]
Pax et [illegible] [illegible] conformacione [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] sive [illegible]
[illegible] sic [illegible] [illegible] inter [illegible]
cum aliis [illegible] [illegible] in [illegible] sive [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aut alia [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] pace
et [illegible] [illegible] Ps. [illegible]
[illegible] David [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] David [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Re. 7
Diligit deus [illegible] [illegible] et in eis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] sed in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] 3 Reg. 19
[illegible] deus diligit pacem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angeli pacem [illegible] Luc. 2
Pacem [illegible] discipulis [illegible] [illegible] Act. 9
pacem [illegible] discipulis [illegible] Luc. 10
pacem [illegible] in [illegible] Ioh. 14
[illegible] post [illegible] [illegible] pace [illegible] [illegible] Luc. 24

Pacem debet querere qui facit aut [illegible] Ioh. 20
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est ut [illegible] [illegible] pacem [illegible]
Ps. 28

Gabaonite calliditate qua fecerunt Iosue pacis primum
Iericho et Hay venerunt ut cum eo facerent pacem Iosue 9
Misit Ionathas legatos ad Bachidem ut
componeret pacem cum eo et in Bethbesen fecit duces
exercitus in quo Iudeos occiderunt fecit cum 1 Mach 9
ipse deinceps misit ad Ionatham epistolas rogans
Pax inducitur ut homines Pacem 1 Mach 10
reddat furori ut cum de furori est malo
medendum est sicut fecit Iacob recedens ab Esau
furoris et ita eorum ad filios Gen 32
Iacob misit in comparatione munera humilitate dulcia
Pacem perturbant et destruunt sicut plurimi Iosue 22
multi Ne aliquando pacem perturbent Iudeos
Ne fratres Ioseph non valentes ei quicquam
pacificum loqui Gen 37
Animosi per rixam Rex Israel causa fuit
turbacionis pacis et famulos discordiam et
iurgium inter pastores Loth et Abraham
Gen 13 ... et pastores Gen 23
... Gen 26
Ambiciosi et superbi dum dominium pacem perturbant
et ... et discordiam suscitant ut patet per
ut de Absalone qui duxit 2 Reg 16
Facta est pax perturbata et nemo edit pacem bonum
et ... Ionathas voluit ... ...
quia ... pacem ... 1 Mach 10
Pacis bonum per graciam et donum dei procedit
Vel bonitas gracie ... et gracia et ...
... ... Magne pacis
ut de ... et ... 2 Mach 2
... ... pacis ... pacem ...
... ... et pax ... ...
... ... pax esse non ... est pax ...
... dominus ... deus ... Ier 4
... ... et offensa ...
... ... et pacem cum ... ...
... ...
... pacem deus est ... pax ... 2 Reg 18

~~146~~ De peccato et eius Effectibus · 98 ·

Intrinseco

Peccatum nocet homini | Ab interiori depriuando eum
peccatis quo sunt triplex | Aspectu [illegible]
tendere nocet homini | Appetitu [illegible]
ab intrinseco quia | Actu [illegible]

Nam hominem depravat et [illegible] | tollit eius [illegible]
[illegible]
[illegible]
post peccatum [illegible]
[illegible] Gen 3
[illegible] Adam qui ante peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] post peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] Gen 3
Salomon [illegible] post peccatum [illegible]
[illegible] 3 Reg 11
[illegible] Adam [illegible] ante peccatum [illegible]
[illegible] post peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] Gen 3
[illegible] Eccl 6
[illegible] David [illegible] 2 Reg 2x

Peccatum nocet homini ab

Extrinseco

extrinseco · quia [illegible]
[illegible] Adam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Gen 3
[illegible]
[illegible] Gen 19
[illegible]
[illegible] Gen 19

Philosophus ergo cogitavit se propter peccata flagellari quod primum deum
cum filiis Israel, de quo multotiens affirmavit, Exodo 1º
peccando fuerit ab eo propterea flagellati ut hodie patet
deserta est Israel et amicis vilis; causa tandem
tandem propter malitiam quam fecit Israel; et dicit et
per eos qui leges testificant
Iosue 22

Supra

Peccatum notat hominem a superiori

Et pro dicto peccato communi contra hominem secundum illud
dixit deus ad Cain: Vox sanguinis fratris tui clamat
de terra. Et dixit deus: Nunquam ad me de terra. Genesis 4.
Clamor Sodome et Gomorre venit ad me.
Clamor peccatorum venit in auribus domini
Sabaoth introivit. Iacobi 5.

Infra

Peccatum notat hominem ab inferiori

Patitur enim
signum ad vitam inveniendam in mundo et propter
signum ad vitam, quam multum debilitat hominem
venditum in peccato; quam multum debilitat corpus
sicut vetustas in corpore plus debilitat corpus
in semper plenum periculo vadit de Paulo et in Regum sic a
in semper plenum populum ambulabit coram eo in vias suas
dixit ipse peccatum et recessit ab eo Deus et
se debilitatus est in recessit ab eo Deus. Judicum 8
sicut et aliorum per palmam debilitatur; 4 Regum 8
diu cum peccatis premunt filii Israel plenum insufficientes fuit est
Samson debilitatus an sit est insurgere. Judicum 11
Hinc est quod peccata 2 Regum 11
Et ad hoc fuit propter peccata dominus ipsius gravit
Absolon amplius dixit propter longitudinem
Absolon amplius dixit propter peccata de
curate ut al. et amplius nolis peccare ne deterius
tibi aliquid contingat. Et sic dixit mulieri in
adulterio deprehensae. Iohannes 8.

De penitencia peccatorum · 99 ·

Penitencia dicitur
penitencia dicitur
pena tenenda et ne
differenda usque ad
senectutem vel mortem.

Cum contritione cordis tenendi et punita
pena gravis beneficiis superna
pena quam semper plenum miseratur apparens
cum satisfactione et austeritate de puniti
iusta sententia aliorum peccatorum praedicta
penitus temporalis et laudabiliter praedicta

Non enim est tutum nec
pro re secundum quia certe sunt concurrendum pena in eum fregerat

quando mansit Maria cum Elizabeth in presencia filii
ipsius per descensum Luce 1^2

Hec est una conclusio stupenda Ne tardes ad deum
et ne differas de die in diem Eccli 7

Ut dicit ad penitenciam festinare mouent Gregorii possunt
exemplum de quibusdam super quos venit tinea
et subdit vide post primum sompnus quos perdit Luc 13
Ricardus facit parabolam de filiis vigilantibus
in prima et expectantibus dominum quando venit
hora et dominum Marthe [illegible] ut Luc
[illegible] quibusdam [illegible] quod fuerit venit
[illegible] penam agere [illegible] Act 2
[illegible] dicens [illegible] ad [illegible]
in [illegible] Act 7

Penitencia debet esse cum contricione cordis.

[illegible] signum sunt lacrime fluentes ab oculis [illegible]
[illegible] Maria [illegible]
[illegible] plusquam deus [illegible] voluerit [illegible]
Ad [illegible] angeli [illegible] 2x
[illegible] fleuerunt [illegible] 2. [illegible] est
[illegible] per petro [illegible] est [illegible] 10
Peccator [illegible] penitens per lacrimas [illegible] 9
de [illegible] lacrimis [illegible] Luc 1
[illegible] magnam contricionem in [illegible]
[illegible] penam [illegible]
homo [illegible] [illegible] 8
contricionem [illegible]
[illegible] peccatum in [illegible] [illegible]

Penitencia post contricionem

[illegible] [illegible] sicut [illegible] Act 26
[illegible] confessionem [illegible] deus
[illegible] [illegible]
[illegible] 2 Reg 12
Post [illegible] confessus est [illegible]
[illegible] peccaui 2 Reg 24

Ideo dicebat Job. Si abscondi ut homo [illegible] ob
meum qui reprehendebat me. Job
Dixi confitebor adversum me iniusticias meas et
tu remisisti etc. ait David in ps
In signum huius figurate pro leprosis sanitate petentibus
dixit Ite et ostendite vos sacerdotibus et dum
irent mundati sunt Luc 17

Penitentia post confessionem requirit integram

satisfactionem que consistit in asperitate ieiuniorum
et devotione orationum et largitione elemosinarum
ut per asperitatem et ieiunium satisfaciamus Deo contra
[illegible] in nobis ipsis. Per orationem Deo quem in deum
per elemosinam Deo qui in proximo suo [illegible]
Ideo Achab post increpationem [illegible] operuit
carnem suam cilicio ieiunavit et dormivit in
sacco et ambulabat demisso capite et
Deus reparavit penam quam ei inflixerat per
[illegible] ut [illegible] c. penitentiam 3 Reg 21
[illegible] et ieiunaverit audita [illegible]
Laudatur penitentia c. 1 [illegible] Judith 8
Judith [illegible] super lumbos suos
cilicium et ieiunabat cunctis diebus vite sue
preter sabbata et neomenias Judith 8
Viri Ninive fecerunt penitentiam [illegible] sub sacco
et ieiunaverunt et [illegible] Jone 3
Magdalena et que [illegible] [illegible] Deum
[illegible] capitis [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] Aptk 10

Penitentiam debent facere omnes viri iusti

[illegible]
[illegible] Job
[illegible] penitentiam
in favilla et cinere Job 42
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Apoc 3

Salvator noster qui petrum non sprevit in deserto XL diebus et noctibus ieiunavit act 9

Penitentes deus benigne recipit .xcix.

Primo accipiendo Nam Manassem Regem Iude
qui post peccata gravia fuerat in ~~[illegible]~~ Babilone
quod penituit deus benigne recepit et in solio pristino
Iterum recepit deus petrum ad primum statum 2 paralipomenon 33
quem penitentem fecit a peccato de [illegible] act 9
Magdalenam deus benigne recepit et magnam
familiaritatem cum deus cum multiplicavit [illegible]
Ad Gerardum fuit [illegible] de filio prodigo [illegible] 1
quem benigne fuit receptum a patre luc 17
Et alium deus recepit predicatores ut [illegible]
[illegible] in [illegible] super [illegible] [illegible] agite
[illegible] super 99 iustos luc 17
Liberaliter recepit Deus penitentes [illegible]
qui fuerant prima [illegible] et argenteas [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cap 29

De peregrinis receptis hospitio .100.

Peregrinum recipiendo [illegible] [illegible] liberaliter [illegible] [illegible] hospitalitatis
[illegible] [illegible] [illegible] Nonas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] recepit [illegible]
et angelos in suo hospicio [illegible] [illegible] Nam [illegible]
Abraham [illegible] et libenter recepit angelos in
hospicio quos credebat [illegible] [illegible] [illegible] gen 18
Loth angelos putans peregrinos [illegible] [illegible]
suscepit hospicio et defendit ut potuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gen 19
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et qui vos spernit me spernit luc 10 act 10
Paulus ait hospitalitatem nolite oblivisci per hanc
[illegible] placuerunt angelis hospicio receptis hebr 12

Peregrinos debet recipere homo liberaliter

et hilari facie cum omni mansuetudine Sic liberalis
et gaudens [illegible] debent ad hospitalitatem [illegible]
[illegible] Abrahe dicit [illegible] et [illegible] est plenum
apud nos Gen 28 [illegible] Petrus [illegible]
Sicut magnum fuit et liberale [illegible] recipit
hospitem [illegible] cum filio et [illegible] fuit
magnum [illegible] sicut [illegible] liberaliter et
liberaliter recipi [illegible] dicit [illegible] amat
peregrinos et dat ei [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] peregrinus quia [illegible] adhuc [illegible]
Cum [illegible] non [illegible] liberaliter
[illegible] hospitium [illegible] Job [illegible] recipit [illegible] 2
[illegible] foris peregrinus non
[illegible] hostium meum patuit viatori Job 11
[illegible] non [illegible] recipit
[illegible] Martha liberaliter recepit [illegible]
[illegible] liberaliter [illegible] hospitio Luce 10
[illegible] recipit peregrinum [illegible] hospitium
[illegible] duorum [illegible] in Emaus
[illegible] peregrinum [illegible] Luc 24

Peregrinos recipientes multum a deo recipiunt

gratias et multa miracula [illegible] suscepit
[illegible] mulier apud quam est hospitatus recepit
filium mulieris [illegible] filium [illegible] 3 Reg 17
Mulier [illegible] recepit hospitem et filium [illegible]
Eliseus [illegible] suscepit 4 Reg 4
et [illegible] hospitium
[illegible] in hospitio
[illegible] duplicavit [illegible]
[illegible] Luc 19
[illegible] Paulum
[illegible] Paulus [illegible] liberaliter
[illegible] suscepit [illegible] Paulum [illegible] liberaliter
[illegible] cum [illegible] Act 28

Peregrinos recipiunt hospicio pauperes et aduenas

nunquam spernunt nobiles et diuites exemplum habemus [illegible] in
Gabaa Beniamin ubi inhabitauit leuitas quem in
hospicium recepit nisi senex [illegible] veniens ab opere
Helyas in principio Sydonie, solum a vidua paupercula
hospicio est receptus 3 Reg 17
Petrus apostolus est apud Symonem quendam coriarium
Paulus manebat apud priscillam et in hospitalitate Act 10
Mnasonem quem [illegible] cyprium antiquum Act 18
Lidia purpuraria rogauit paulum et socios secum
in hospicio manere Act 16

De Permissione diuina 101

Permittit deus aliquem bonum flagellari ad augmentum consolacionis
Permittit deus bonos affligi — Electos temporaliter flagellari ad [illegible]
Malos de malis vindicari consolacionem
ad tempus eos postea multiplicat consolando sic
permisit Jacob patriarcham persequi ab Esau qui postea
reconciliatus est dilectus Gen 32
Thobiam excecari permisit quem postea illuminauit et
Job permisit affligi cui grandia ampliauit Tho 2
et de paupertate permisit eum postea omnia duplicauit Job 1
Dauid longo tempore permisit persecucionem Saulis
quem in Regem postea sublimauit 1 Reg 17
filios Israel affligi per holofernem permisit quibus
postea victoriam magnam dedit Judith
de hac materia quere plura in de Iudicijs [illegible]

Permittit deus aliquem bonum [illegible] Ro 12

Quando [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible] et aliqui [illegible]
[illegible] sic permisit [illegible] [illegible] [illegible]
Judic 16 Dauid [illegible] 2 Reg 11 Salomonem
[illegible] 3 Reg 11 Petrum [illegible] [illegible] 16

Permittit deus aliquem populum flagellari

[illegible] pro [illegible] et plurimorum malorum sic permisit
[illegible] filios Israel debellare filios Beniamin [illegible]
sic [illegible] et [illegible] Judic 20
[illegible] [illegible] permisit a philisteis [illegible] debellari
1 Reg 17

De permissione diuina. 102

Permittit deus aliquem fieri vel liberari ~~[illegible]~~
ut conteratur in mundo desertus
ut compleatur subtractis operibus

Permittit aliquando deus aliqua fieri vel non
liberari et hoc ad vitandum maius malum quod
posset accidere. Sic permisit Iacob Beniamin
descendere cum fratribus in Egyptum ne
Chanaan remanens in periculo et cum filiis suis
sicut fame et inopia morerentur. Gen 42.
Sic permisit Abraham quod Loth separaretur ab eo
timens pastorum iurgium ne permanendo in posterum
maiora. Permisit David capere
[illegible] ne [illegible] Gen 13
[illegible] Deut 22

Permittit deus homines aliqua fieri aliquando
vel non liberari ut socios per suffragium conterant
per consilium. Sic David permisit eos ire ad
bellum postquam vidit populum contra se et aut
[illegible] ut [illegible] 2 Reg 18.
Elizeus ut conteraret filios prophetarum qui eum sequi
nolebant de Helya permisit eos ire ad querendum
eum quem ipsi putabant assumptum 4 Reg 2.
Symon rogavit Tryphon cum dolo petit
[illegible] filios Ionathe et talenta argenti et tamen
permisit dari ut plus conteraret et ne populus diceret
quod fratrem suum neglexit liberare 1 Mach 13

De peruersitate quorundam. 103

Peruersitas hominum ostenditur in
peruersis sicut David
[illegible] et [illegible]
[illegible]
Dathan et Abyron a
[illegible] volebant
et non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Num 16

Est stulticia [illegible]
in affluencia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]

Superbi et tamen obliqui sicut superbi quod veniunt
vindicare et nocere et scientiam proponunt sicut
apparuit de Valentibus et Kyprianis
Item Balaam quia
volunt maledicere populo Dei sicut dicit Balaam quem
a inimicis populi est seductus Num 22
Item periculosi sunt superbi ut si aliquod officium committitur
non contentum nisi proprius fuerit sicut filius regis
filiorum Amon qui videns quod quacumque fuerit
David adhuc eo volunt impugnare ut cum plurimis
Sed nunc periculosi sunt superbi ut patet de Absalon 2 Reg 10
qui nichil timent nulla quantitate ut videatur quod
bona fuerit et si argumentum imposuerit argumentis
sicut de Roboam qui prelumaverit in regem populi a
cultu Dei declinare fecit et ipse fecit populum quem
ad hoc fecit aperuerit 3 Reg 13
Sed elatio periculosa humanitatem et diversa secta
Manasses superbi habentur 4 Reg 11 2 Par 33

Periculosos facit homines peccatum Avaricie

Nam avaricia detinet filios Israel de spoliis hominum
apparuit dicit quia detinent abbas de spoliis eorum
Magnum periculum fuit Iude proditoris Eccli 12
qui propter avariciam et cupiditatem vendidit Christum ergo
nunc patet burgenses tamen diversa Gen 26
Item avaricia periculosa et diversa et cum super ea
plura et de avaricia quod est Ia
et inde autem periculosa Iudeorum quando sub Gen 3

Periculosos facit homines · Gula

Nam primi
parentes ordinem Dei pro cibo que pomum comederunt
vita Deo cum nec declinasset et imponeret quod
nec debitum comederet vel tangeret Gen 3
filii Israel in deserto quando parabant quomodo manna
tenebant et illas carnes de Egypto sed de
periculo tempore aqua fuit Deus fuerant habitationi in
servabit aliquid mittere Exo 16
Item eadem populo de populo laboraverant qui dicebant
carnes quidem quas comedebamus sed de manna erat
Angelos ad comedent Num 11

Ne vicium omne plurimum homines decipiunt et deuincit
4to vide de gula c 77.

Perversum facit hominem Luxuria Nam Amon peperit
Fratris Lyxurie Thamar sororem suam cognitam fecit quam
propterea oppressit violenter 2 Reg 13
Erat perversum est ingredi ad sororem suam ut peteret
Sicut audit Sic valde perversum est lectum patris polluere
Vnde Jacob attendens perversitatem Ruben filii sui
qui ingressus fuit ad Balam concubinam patris sui Gen 35
Ad mortem loquens dixit ei Non crescas quia
ascendisti cubile patris sui Gen 49
Absolon valde perversus fuit qui ad concubinas patris
palam intrauit et fuit maior adulterio quam
si ad eam clanculo intrauisset 2 Reg 17
Valde perversum et valde detestabile Heliogabalum
[illegible] qui voluit stringere filiam vel suam Vide 64
Susanna [illegible] Senecal Dan 13
de aliis perversitatibus que fiunt
luxurie vide plura capitulo 6 de luxuria c 14 et 15

Perversos facit homines Ira Sic enim perversi sunt
in [illegible] et non parcunt Rufis [illegible] vel
Irati qui non parcunt [illegible] et servos
[illegible] sicut Saul qui cum David et servos
Sic tractantur persequendo eum et agitatus Ira eum
iuste pacem querere voluit 1 Reg 18 19
Antiochus pro sua impietate fugatus ideo accepit suam
Tiranos Judeos voluit deterrere 2 Mach 9
Herodes perversus valde de Natiuitate Christi [illegible]
pueros Iram mortificata Mt 2
de perversitate Iracundorum vide 6 de Ira

Perversos homines facit Inuidia Sic enim perversi
[illegible] alios perdere
[illegible] Reg [illegible] Eden et [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Num 20 21
ad [illegible] Balaam qui voluerat
[illegible]
[illegible]
plura [illegible]
Num 22

Saul perversus voluit perimere Jonathan qui compaciebatur
David cum ipse nequiter intenderet | Reg 20
Principes persarum accusant Danielem solum | ipse dolenti
quia habebat spiritum ampliorem Dan 6
Judei sunt perversi sicut ut comparatio quos
vocabulis dederunt plus diligere eos plus odiunt et
infamant. Sed Hilarius qui non est de gente
Judeorum et Judeam et Judeos debent defendere eos
perversi et nequam contempnunt | Math 11
Judei ergo sunt perversi sicut ut nichil possit eis
quod ipsi non perverterent et in malum converterent
Vnde dicit [illegible] Judeus cum pueris
differunt. Nam si tu cantas dicunt ipse
in planctu; si lamentas dicunt eum; si ambulas
inquinatus; si queris ipsos; si crucem passionis
vnde Christus; si [illegible] non saltant; si tacet
stultum; si loquitur garrulum atque blasphemum dicunt
Vnde dicit Judeis quos non auscultant dicebant
Johannes non edens neque bibens dicebant
demonium habet Math 11 | Judei perversi
Sed Jhesus circuit demoniacum sanabat perversi
dicunt In Beelzebub principe demoniorum eicit demonia
Math 12
Perversos facit homines avaricia. Nam avaricia
instigantes patrem et perversi ut si aliquid in
eis voluntatem operari non nequiter contrarium
Vnde filii Jacob cum Joseph contempnerent nunc
valebat in Egypto vendere. Vnde quod voluerint dicit
scriptura Gen 37
Vnde Effraym regem voluerunt non ad Joseph
ad solum sed ipsum redemerunt et [illegible] negabant
sed quod cum quasi non esset vacat | Jud 12
De perseverancia et constancia in operibus
Perseverancia que habet in bono operando fuerit
Perseverancia est in bono | in inceptis in finiendo docet | 10x
opere incepto | Vnde Christus perseverando valent
licet velut habent | Perseverantes tollendo pariunt
hoc impedimenta | Perseverantes tollendo fructum
vanitate deliberando dat pro [illegible]
In bono opere

Sed est operandum fervide et continue sic enim signum
Nec unius licet multa impedimenta habeat recedat
ab opere domus sicut Nehemias 4 copias vobis complet Neh 6
Et aut desistat hic ab opere cum tempore accidit ei
Ovidius de Tobia et de David qui cepit edificare et
non potuit consummare Luc 13
Nec debet ita dimitti opus bonum licet contingant
cum tribulationes nostre sed Thobias fuit maxime in
timore licet plaga cecitatis eum percussit ei Thob 2
Et alie sic perseverantes coronantur a deo ut de
Job et Ezechia ad Philippenses coronantur discipuli
...ris si in sensibus et eisdem perseverat
sed dimisit Daniel propter propheta Judith et
Jacob et David qui deum in corpore adorant
...sit quod Barnabas Dominus Dan 6
Luc ...ramus in bonum cordis spiritu preservare Act 11

Perseverandum est maxime in proposito et incastitate
firmitate castitatis Nam licet homo stimuletur
interius a carne et sollicitetur exterius a persona mulieris
dicenda tamen sic est sicut castitatis proposito deum
sicut Joseph adolescentem quem uxor domini
pluries stimulavit et sic eius ... stimulavit
a deo firmum fecerunt proposito castitatis Gen 39
Persistant Susanna David simili vestitur
licet ipsa esset sola ... et ipsa esset Judeus
et ...o et mors ... mortis inferret Neh
...ris mutare in ... Dan 13
Maria firmum tenebat propositum castitatis cum in
conceptu tante fili non consensit donec audivit
quod cum conceptu non esset humano opere sed divino Luc 1
Similiter proposito committitur castitas in puero hominis et
perdit in puero in mulieris ... de castitate c 26
...ut et si castitas ... et ... et
... et ... cum firmum proposito
retinent quem ... c 37

Perseuerandum est in preliis corporalibus et spiritualibus

Cum non coronabitur nisi qui legitime certauerit. 2 thi. 2 Et nos debemus magis perseuerare ut debeat certare [illegible] in signum Dauid non persecutus a fratribus suis et dispensus a Saule non desistit ab incepto sed cum philisteis viriliter pugnauit et vicit 1 Reg 18

Item [illegible] perseuerauit in obsessione ciuitatis rabath et [illegible] cum [illegible] obtinuit et quia perseuerauit in bello contra absolon victoriam habuit

Item [illegible] ab incepto non desistit [illegible] absolon [illegible] sed [illegible] est cum domino domine [illegible] apertam [illegible] ubi [illegible] et [illegible] 2 Reg 12 18

Sic perseuerauit [illegible] in obsidione non desistit donec absciderent caput eius 2 Reg 20.

Perseuerandum est in tollerando pacienter aduersa

Sicut [illegible] fuit [illegible] sunt inflicta [illegible] Job [illegible] substancia [illegible] filiorum et [illegible] grauissimas passiones [illegible] perseuerandum est [illegible] Job 1 in tollerandis tormentis [illegible] et [illegible] fidem [illegible] Eleazarus [illegible] tormenta perseueranter sustinuit [illegible] [illegible] 2 Mach 6 [illegible] perseuerancie [illegible] sustinuerit [illegible] passionem [illegible] et [illegible] 2 Mach [illegible]

Stephanus [illegible] perseuerauit [illegible] [illegible] martirium [illegible] perseuerancia [illegible] [illegible] 5 : 133 [illegible]

Perseverandum est in virtute gratitudinis

Ad propositum [illegible] non incipiam laudando
[illegible] plures incipiunt
ut in laude dei desistat [illegible] in laude dei [illegible] perficiunt
& psallendo [illegible] continue Luce 9
In [illegible] & [illegible]
[illegible]
laudabant [illegible]
audiret & [illegible] Act. 1
Ipsi [illegible] perseverantes in laudibus
cum Maria matre Ihesu Actuum 1
Similiter [illegible] laudandus est [illegible]
[illegible] & [illegible] & [illegible]
& [illegible] & [illegible] & in [illegible]
[illegible]

Perseverandum est in malo et opere delinquendi

Nec appendens est retro per [illegible]
[illegible] ne [illegible] uxor Loth que
per [illegible] retro apparuit in salis
statuam est [illegible] Gen 19
Nabuchodonosor [illegible] magnam in [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et perseverare
fecerunt [illegible] statuam quam erexit Nabuchodonosor
[illegible] Dan 3

De proprietate mulierum .107.

Proprietatem mulieris [illegible] Mulier dicitur [illegible] & [illegible]
[illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible] &
[illegible]
ut [illegible] ad
proprietates [illegible] pro [illegible]
[illegible] ad [illegible] & [illegible] & [illegible]
& in [illegible]

Z adeo uolu[n]tarie postulanti pietatem quanto non solum habe-
bant sed et [illegible] adaquant Z plus etiam plura
Vidua Sareptana pietatem 3 Reg 17
cum dt [illegible] Helya panem aliam Z modicum Regum 3 Reg 17
Tantam pietatem ad Heliseum regum habuit mulier
Sunamitis ut lectum suum indueret ut ipse apud eam
[illegible] ad [illegible] 4 Reg 4
Magna affectio [illegible] Marie ad pauperes
[illegible] ad pauperes [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] pauperum Maria
[illegible] [illegible] [illegible] Joh 12
[illegible] pietas [illegible] Marie [illegible]
post [illegible] in [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum
pauperes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oblacionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Saluatori nostro pauperi Z peregrino [illegible] Luce 2
Martha [illegible] [illegible] Z [illegible] [illegible] [illegible]
Multa pietate fecit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Luce 12
Johanna pietate [illegible] [illegible] pauperes Luce 8
[illegible] Z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pauperes [illegible] oblacionibus [illegible]
Lydia purpuraria magnam pietatem Luce 12
Z ad eius [illegible] pauperes [illegible] ad [illegible]

Pietas mulierum a quibus allegata sunt Act 16
[illegible] ad [illegible] prelatos
non possunt [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fecit [illegible] [illegible] pietas [illegible]
[illegible] Philippus [illegible] prelatos [illegible] [illegible] [illegible] Gal 1
[illegible] Philippus Andreas Jacobus Paulus [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] Gal 2

Cum athalia occideret omne semen regium Josabeth
mulier Ioas puerum furata tulit ipsum ne cum
aliis interficeretur abscondit per [illegible] et nutrivit. 4 Reg 11

Pietatem exemplo piarum mulierum ostendere debent homines
ad filios et sibi carnaliter junctos vel sic

Sic Aaron videns filios israel ab igne
incendio consumi cucurrit ad medium multitudinis
pro eis [illegible] deprecans ut plaga cessaret Num 16
Illa duarum mulierum que habuit vivum puerum cum
desideraret per regem filium gladio dividi permittere
[illegible] sui [illegible] 3 Reg 3
Mulier Chananea tantam pietatem habuit erga
filiam que demonio vexabatur ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dominum [illegible] [illegible] Mt 17
Mater filiorum zebedei pietate motus ad filios suos
ut sederent [illegible] deprecabatur. Mt 20
Multa fecit pietate mater Jesu ad filium cum
quem perditum in templo quesivit [illegible]
cum dolore per triduum requisivit Luc 2
Maxima eius pietas cum [illegible] habuit
[illegible] [illegible] fugiendo [illegible] [illegible]
passa [illegible] [illegible] sub cruce filii sui stetit Joh 19

Pietatem exemplo mulierum debent homines habere ad proximos
in tribulatione et morte positos. Sicut [illegible]
fecerunt ad [illegible]. Sic Raab [illegible] exploratores
[illegible] ad mortem querentes [illegible] abscondit
eos [illegible] [illegible] Josue 2
Sic pietate mulier [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad mortem [illegible] abscondit in puteo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 Reg 17
In magno periculo [illegible] [illegible] pietate ut
mulieres [illegible] a morte [illegible] liberaverunt Hest 1
Mulieres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Luc 23
Joh 19

Ipse eciam pacto in sepulcro unguenta portantes preciosa
eum [illegible] voluerunt

Petrus [illegible] de [illegible] quam [illegible] de
[illegible] Maria mater Johannis [illegible] rapuit [illegible]
[illegible] cum [illegible] absconditum propter metum [illegible]

Pietate exemplo mulierum debet homo habere [illegible] Act 12
ad eos quod audiunt [illegible] diffamari vel detrahi
publice vel occulte eos ipse compatiendo [illegible]
cum videat de bonis operibus gaudendo [illegible]
[illegible] blasphemantibus et deprimentibus [illegible]
Christi [illegible] ipsa mulieres [illegible]
et fortiter [illegible] Bene [illegible]
[illegible] Judei et [illegible] Christum [illegible] pylato.
[illegible] diffamantibus [illegible] pylatum Christum [illegible]
[illegible] cum [illegible] voluit impedire [illegible]
iusticiam [illegible] [illegible] Act 22

Pietate huius [illegible]
mulier et vitam corporalem et spiritualem impetrant
et [illegible] manifeste apparet
[illegible] Abigail cum [illegible] David
et [illegible] pietate [illegible]
habuit ad David [illegible] a morte [illegible]
liberavit 1 Reg 20

[illegible] pietate [illegible] Martha [illegible] hospitando
[illegible] fratrem [illegible] lazarum suscitatum [illegible]
[illegible] pietate [illegible] Joh 11
Petrus [illegible] suscitavit a morte [illegible] vidue et
pauperes quas ipsa [illegible] Act 9
[illegible] est hec [illegible] Drusiana
[illegible] in legenda sancti Johannis evangeliste
gloriosi.

[illegible]

De populi mobilitate 106

Populus cito movetur | propter maliciam & pueritiam
Populus cito mutatur | [illegible] & [illegible]
Ex propter maliciam | [illegible]
& pueritatem | Si aliquis vivit ad aeternitatem
in variis voluntatibus | [illegible]

& levem vitam [illegible] plures [illegible] in operibus
& in laboribus Nam filii Israel qui habebant manna
petebant carnes quas non habebant [illegible]
puerilitate [illegible] & [illegible] postulabant Exo 16
Maledixerunt populus in petra [illegible] se
[illegible] & [illegible] [illegible] absque
[illegible] & [illegible] [illegible] in petra
Moysi dixit populus [illegible] propter [illegible]
& cum Moyses abesset [illegible] a deo [illegible]
conflatilem adoraverunt Exo 16 32
Audientes gentes predicacionem Pauli & Barnabe
eos ad [illegible] [illegible] [illegible]
eos de finibus suis expulerunt Act 13
Item de civitate Lystris Paulum et Barnabam
volebant honorare ut deos & postea lapidaverunt
eos [illegible] persuasi Act 13
Item populus qui dixerat ad Ieremiam [illegible] ad
quidquid [illegible] faciemus [illegible] deus
[illegible] deus [illegible] Ier 42 43
Item populus qui clamavit [illegible]
Osanna [illegible] [illegible] deus
[illegible] crucifige Luc 23

Plus movetur de facili in voluntates diversas

Populus aliquando [illegible] Nam Moyses
[illegible] in Egypto [illegible] populi [illegible]
[illegible] eos [illegible] & [illegible] &
[illegible] Moysen [illegible]
[illegible] & [illegible] [illegible] ab [illegible]
Item filii Israel [illegible] Exo 17
[illegible] [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Judith 7

~~1198~~ Parentes mo² de facili etiam q de receptis beneficiis fiunt ingrati. Ut cum Gedeon populum de manu Madian liberasset dixerunt dominare nobis tu et filii tui. Quo mortuo patris beneficiorum obliti de eius filiis nullum in una die occidere voluerunt Judic. 8
Samuel exemplaris vite populum de manu Philistinorum populum liberavit et tamen ipsi ingrati regem voluerunt etc. et Samuelis regem licet David bene rexit in senectute tamen peccavit Reg 8
Populus hebreus multis miraculis ipsi deo omnium beneficiorum obliti cum Absalon cum adulterio insurrexit unum multi remanserunt. Sed ipsius parentes populus multa voluit cum rege. ii Reg 2 Reg 17
beneficiorum obliti regem fieri alios postulabant Ja 6
Parentes mo² de facili aliquando propter correptiones
et increpationes recedunt propter levitatem a parentibus. Nam ipse
ad eum dixit domine quod filiam in filium dixit in dignitate
de medietate patris bonorum contra veniunt ... 3 Reg
12
Nazareth expulerunt Christum et filii parentes
medium eius fecerunt cum propriis de multis propheticis
Parentes mo² aliquando de malo in bonum licet raro et hoc per miracula que aliquando
secuntur. Nam apprehendentes parentes Jesum deus Christi
clamavit parentes eius dixerunt non est dignus
similis ... Marci 3 27
sed tamen quod deus ... convenit cum ad Marci
ad ... et Danielis ... est
filius ... et ... Machabeorum 13
sed ... Moysi et Aaron ...
Moysi et deo ... et ... Exo 18 17
... Gaudium ... apostolis ...
et michi ... 2 8

De preceptis et eorum observancia Joa

Precepta sunt ut cognoscentes mandatorum
Precepta dei sunt ... preceptorum
pro quia ... observantiam ...
et ... audientiam pluribus
ad implere ... pro omnibus ...
preceptum ad observandum ... sunt

et breue ad mortem [illegible] dei [illegible] sed Rex dixit
panis legem [illegible] non durauit [illegible] 2
Ut filii Israel precepta dei leuiter ferrent obseruarent
misit eos deus sustinuerunt cum ea deberent [illegible]
ut leuius ab omnibus [illegible] possent cum [illegible]
leuibus conformari Exodi 19
Prima statim leuiter tradit [illegible] precepit deus
filiis Israel ut [illegible] ad parentes in
angustiis pascuis ut haberent [illegible] celestem mediatorem
Absque causa conqueritur deus de filiis Numeri 16
Rechabitas patris eorum precepta [illegible] sine impleuerit
[illegible] sed Rabbi domus sed [illegible]
[illegible] precepta leuiter [illegible] Jeremie 37

Precepta dei seruanda sunt quia sine et [illegible]
eius sumus [illegible] ad mortem [illegible]
per quod Datham [illegible] Regum [illegible]
[illegible] precepit [illegible] Numeri 21
[illegible] medicinam in manum [illegible]
[illegible] legem mandatum dei Susanne et Marie
[illegible] Danielis 13
Cum [illegible] sed Antiocho legem obseruare [illegible]
de [illegible] noluit infringere legem dei sed elegit potius
[illegible] 2 Mach 1
[illegible] filius [illegible]
[illegible] dei precepta que publice [illegible]
infantulis suspensis ad ubera [illegible] 2 Mach 6
Eleazarus [illegible] sustinuit [illegible]
precepta [illegible] legem infringeret et illud [illegible]
[illegible] mandata tormenta
et [illegible] 2 Mach 1

Prima precepta adimplenda sunt et obediendum
est eis Exemplo aliarum creaturarum [illegible] eius precepta
[illegible] leuiter [illegible]
[illegible] David [illegible] angelis ut [illegible]
[illegible] precepit [illegible]
[illegible] 2 Mach 19 [illegible] 31
[illegible] cum precepta [illegible]
[illegible] precepit [illegible] 8
[illegible] precepit deus ut [illegible]
[illegible] 3 Reg 19

Sed veritas et mane precepit et obediencie veritati et
mane sciunt et gaudent Luc Ezechiel cap 32
Precepta posuit et non preteribit Ieremias quinde in glosa
Precepta dei debent observari propter [illegible] et specialiter
prelati et alii propter [illegible] observare et propter exemplum ps
Memoria [illegible] de quo Iosue de observacione mandatorum specialiter
que ipsis precepit ipse suis ordinavit Iosue 1
Ideo Iosue non [illegible] legem de preceptis dei prestituit
Rex David instituens Salomonem regnaturum [illegible] Iosue 11
preceptis instruxit eum dicens Time preceptorum patris
mandata que precepit deus observare si custodieris
ordinacionem domini et patris posuerit filio paralip 22
dedit ei in animo tenenda legem et regis [illegible] regum dicit
Rex per se ipsum [illegible] instituit [illegible]
unde si non [illegible] dicens instituit 2 paralip 23
tenet et [illegible] ei dicens precepit mihi deus
Pater Zacharias [illegible] qui cum [illegible] in filiis Exodi
et uxor eius Elizabeth ambo fuerunt [illegible] prelatus
et dei iusti servientes in omnibus mandatis
incedentes Luc 1

Precepta dei observanda sunt timore pene

[illegible] in transgressoribus [illegible] Nam
[illegible] qui declinant a mandatis tuis ps 118
[illegible] est primus Adam quia precepta dei non observavit
ad et ipse suis de paradiso expulsus et ad mortem cum
[illegible] posteritas 4 de puncto Gen 3
Saul tum [illegible] a deo est electus et in rege
[illegible] ipse [illegible] dum precepta a regno
[illegible] est [illegible] Reg 16
[illegible] dei quia precepta dei [illegible] fuit

Precepta dei ad implenda sunt propter remuneracionem que datur ob

[illegible] in custodiendis illis [illegible] ubi
[illegible] omnia que precepit ps 118
[illegible] deus sunt [illegible] a deo [illegible] fuit
[illegible] ad terram [illegible]
[illegible] precepta [illegible]
[illegible] Gen 1 [illegible]
[illegible] a deo [illegible]
[illegible] mandata [illegible]
[illegible] precepta [illegible] cap 19
[illegible]
[illegible]

De prelatis et principibus bonis 108

Prelatus bonus et princeps debet esse

Primo prelatus debet subditos suos diligere

Sicut parentes suos carnales
prelatus vel princeps fuit [illegible]
Moyses sic populum sibi commissum
amavit quod [illegible] magis
populum quem sibi deus commiserat
[illegible] populum quem dilexit
Secundum amorem Ex° 32
prelati ad subditos est diligere
[illegible] subditi [illegible]
habent Moysen [illegible]
[illegible] omnes [illegible] populi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum
et [illegible] Nu 2

Amator subditorum
Perscrutator secretorum
Defensator commissorum
Castigator insolencium
Ordinator agendorum
Confortator timidorum
Liberator oppressorum
Consolator afflictorum
Excitator tepidorum
Custodiator egenorum
Refrenator superborum
Visitator despectorum
Revocator transgressorum
Extirpator perversorum
Exhortator peccatorum
Dispensator tradendorum

Volunt duo [illegible] populi post reditum exploratorum
[illegible] super murmur populi [illegible] Moysen qui populum
dilexit quod habent ad populum sibi commissum [illegible]
Sic docuit deus verbo bonus pastor Nu 14
suos diligere populum ut animam suam ponat pro ovibus
que sibi a deo committuntur Jo 10
Exemplo suo nos docuit [illegible] qui cum
dilexisset suos in fine dilexit eos Joh 13
Sic amabant prelati suos subditos quod
[illegible] Ego libenter impendar et superimpendar
pro animabus vestris Cor 3

Secundo prelatus et princeps debet esse perscrutator secretorum

[illegible] debet [illegible] prelati
[illegible] super [illegible] Sap 6
Talis princeps fuit [illegible] super
perscrutator [illegible]
[illegible]
audiunt populus [illegible]
[illegible] 3 Reg 3

Signum est quod deus diligit prelatum quando dat ei sapientiam
puritatem et prelaturam. Unde dicit regina Saba
Salomoni Diligit deus Israel et te regem constituit
super eum. Beati viri tui et servi qui audiunt [illegible]
sapientiam tuam. 2 Par. 9. 3 Reg. 10.
Hanc sapientiam Paulus apostolus habuit qui loquens ad [illegible]
tertium raptus fuit ubi audivit archana verba
que non licet homini loqui. 2 Cor. 12.
Unde idem Paulus dicit [illegible]
[illegible] subditis suis dedit. 1 Tim. 3.

defendere

Tercio prelatus debet esse defensor sibi commissi gregis ut sit verus pastor
non mercenarius qui dimissis ovibus fugit
quando lupum apparet venientem. Jo. 10.
Talis prelatus extitit Moyses qui defendit
Hebreum dum ab Egyptio percuteretur. Exo. 2.
Bonus preceptor fuit etiam Gedeon qui de manu
Madian sibi commissum populum defendit. Iudicum [illegible]
Sic Christus defendit Magdalenam [illegible] Iudicum [illegible]
[illegible] in sua conversione [illegible] a Symone
Sic et discipulos a Iudeis dicentibus eos musto esse
repletos [illegible] Act. 2.

doce

Quarto prelatus [illegible]
debet esse doctor reprehendendo et increpando eos
in necessariis et utilibus instruendo. Talis prelatus
promittitur nobis a deo cum dicitur Dabo vobis
pastores iuxta cor meum et pascent vos in sciencia et
doctrina. Jer. 3.
Unde [illegible] et [illegible]
[illegible] Esdr. 1.
Sic Iosue [illegible]
[illegible]
Quam Paulus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quinto prelatus vel princeps debet ordinare — *ordin*
suum officium conversando a sapientibus ut cum [illegible]
ordinare et constituere. Sic Moyses [illegible] populo
Iethro ordinavit quinquagenarios et decanos etc. Exo 18
Item nec Moyses in suo populo sic ordinavit officia
ut Iosue tamquam principes specialis vel adiutorium
et ipse tamquam principalis prelatus per virtutem conservaret
Si prelatus aliquando absentari contingit Exo 17
debet ordinare vicarios populo
in suo sedem
Exemplo Moysi qui cum se absentaret a populo
Aaron et Hur ordinavit vicarios populo dicens vobiscum
habetis Aaron et Hur. Si quid questionis referetis ad eos
si quid natum fuerit. Exo 24
Iosaphat Rex Iude constituit iudices et principes ordinavit
2 Paralipomenon 19
Apostolus Paulus dixit ad Titum
ut ea que desunt corrigas per civitates presbiteros ordinares
Tit 2

Sexto prelatus vel princeps — *confort*
debet populum tunc confortare in specialibus et
spiritualibus bellis. Sic Moyses hortatoriis verbis
populum pusillanimem confortat. Nolite timere
quia dominus pugnabit pro vobis. Exo 14
Hinc precipitur Deut 20. Holofernus [illegible] Heliachim sacerdos
debet quidem patrem [illegible] populum et eos inhabitat
magnum adiunavit circuit
confortavit Judith 4
Apostolus Paulus timidos et pusillanimes populi sui
Ephesios plurimum confortabat dicens: Confortamini in domino
et in potentia virtutis eius. Ephe 6

Septimo prelatus debet quantum est sibi possibile — *Liber*
liberare oppressos. Talis prelatus extitit
Moyses qui cum [illegible] respexit ad [illegible] se [illegible]
Moyses qui [illegible] ut oppressum populum suum
videns coram Pharaone [illegible] miseria liberavit et
quidem de Egypto [illegible] Exo 6. 7. 8. 9.
Debet peccata populi [illegible] Aaron ut peccata populi
murmurantes contra Moysen [illegible] [illegible] [illegible]
liberavit [illegible] [illegible] Num 16
per alios liberavit

Precendat dns p(er) p(ro)phetam q(uo)d Rex ipse inciperet
plorare et p(ro)phetiz(are) in Samaria suspensum libera(n)t(ur)
ab oppressione Regis Syrie. 3 Reg(um) 20
Ipse Rome cum audisset Iamtham. Martyres cum p(ro)phet(is)
p(er)seuerarent liberam(en)t(e) cogitauit amo(r)e Iudeos de(us)
perge(re) eorum liberitatem p(ri)ncipem in quibus | Mach(abeorum) 2

consolac(i)o | Octau(us) Prelatus vel princeps debet p(er)solari afflictos vel tribulatos in tribulacionibus et afflictionibus
corpo(ris) Sic Helyas (con)solatus viduam p(ro) morte sui filij
tribulatam cui et reddidit filium a morte resuscitatum
Sic p(ro)pterea (con)solatus est Mul(ier)em cum susitaret 3 Reg(um) 17
Heliseus obligata alterius augmentando et Sunamitem
tribulatam p(ro) filio mortuo quem eum a mortuis
suscitaret 4 Reg(um) 4
Saluator noster (con)solatus est viduam cuius filius efferebatur
ad portam ciuitatis Noli flere cui reddidit filium suscitatum
Mulieres in adulterio deprehensam saluans | Luc(e) 7
sunt in nouis dictis (con)solatus Ioh(annis) 8

caritatiue | Nono prelatus bonus debet Teneros
ciuitate ad bonum ut sit sicut patriarcha Jacob qui
audiens q(uo)d alimenta vendebantur in Egypto pro fame
filios mittebat. Dicens Ite et emite 3 Gen(esis) 41
Et modo eius ut sancti patres qui Iudeos vigens
mittebant ad bonum. bonum sunt ipsi Iudeos / alienos
aut mittebant Petrus est efficatus . 4 Reg(um) 12
Talis p(re)latus erat apostolus paulus qui in suis epistolis
p(re)dicatores et dirrexit filios et subditos
Dicens Horum est enim vos sapere semper scribebant
In hoc figura insignis q(ua)re p(re)latus sicut esse debet vita
insignibus durat Petrus vnctionem catholicus et deuotus
in veritate operat(ur) ipse nostrum cum ut se nominet et
singulos regnant . eductu sacrament(is) liberant. Lu(ce) 12

[illegible] | Decimo p(re)latus bonus debet pascere et resistere
pauperes et egenos. sicut opere et pietati spiritualiter
vnde sicut [illegible] Joseph qui fame pereunt in
Egypto larga manu aperuit horrea pharaonis
ipso
Gen(esis) 41

Talis prelatus erat Helizeus qui pueros fecit destrui filios irridentes 4 Reg 2

Salomon noster legit [illegible] de fratribus [illegible] in via desertum eos [illegible] et [illegible]

Cum Christus constituit Petrum [illegible] Jo 21 [illegible]

[illegible] 1 [illegible] 16

Undecimo prelatus bonus verbis et factis reformare et domare superbos — *Referen[dum]*

Tales fuerunt Moyses qui reformavit superbiam Chore Dathan et Abiron [illegible] Num 16

Ezechias rex Juda [illegible] reformavit superbiam [illegible] superbos [illegible]

Samuel prelatus [illegible] 1 Reg 18

Saulem reformavit increpando eum superbiam quam [illegible]

Summus pontifex [illegible] 1 Reg 17

[illegible] qui templum [illegible] 2 Mach 3

[illegible] 1 [illegible] 6 — *Visita[re]*

Duodecimo prelatus bonus debet suos subditos sepe [visitare] qui [illegible] malos corrigat [illegible]

Talis prelatus [illegible] 3a

[illegible] 1 [illegible]

[illegible] et prelatus [illegible] 1 [illegible] [illegible] capitulo
[illegible] [illegible] capitulo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] ad [illegible] 2 [illegible] 30
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Castella et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]ge — **Auaricie Platus debet** [illegible] [illegible] [illegible]
transgressores corrigere et [illegible] [illegible] Moyses [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Saluator noster [illegible] [illegible] [illegible] Ezechiel 32
[illegible] et [illegible] vendentes et ementes in templo
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] flagellum de funiculis et
mensas nummulariorum [illegible] eos de templo [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 102
[illegible] [illegible] ferrea et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Paulus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] 2 [illegible] 10 [illegible] x

Extirpacio — **16 Prelatus bonus debet extirpare [illegible]**
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Moyses [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extirpavit [illegible] 16
Judas Machabeus de [illegible] [illegible] extirpavit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Paulus apostolus [illegible] et [illegible] [illegible] 9
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Medio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Sathane in [illegible] [illegible]
[illegible] Petrus Ananiam et Zaphiram [illegible] [illegible] [illegible]
extirpavit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]rare — **17 Prelatus bonus debet orare et petere**
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moyses [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Exodi 32

Samuel dixit populo Absit a me hoc peccatum ut cessem
orare pro vobis 1 Reg 12
Videns cum David angelum percucientem populum oravit ut
[illegible] plagam verteret ad se [illegible] 2 Reg 24
orantem populum Nam orante Esdra flevit omnis populus et
de hac materia [illegible] plura [illegible] Esdre 9
orare. distinctio

108 Prelatus bonus et discretus [illegible]

qui [illegible] non [illegible] et [illegible]
sed [illegible] Exemplo Moysi qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] Num 6
Moyses [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
ut de [illegible] populo [illegible] Num 21
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sed Petrus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jo 21

De prelatis et principibus malis. 109

Prelati mali [illegible] [illegible] [illegible]
Prelati et principes mali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Mali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moyses
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Exo 32 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1 Reg 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 38
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Job 19 (?)

Prelati mali bona volentes agere impediunt interdum:
Et eos ad peccatum inducunt sicut Jeroboam qui fecit
vitulos aureos et eos fecit ydola adorari 3 Reg 13
Manasses [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
multa [illegible] [illegible] fecit [illegible] [illegible] qui fecerunt
Mali prelati fuerunt principes sacerdotum [illegible] par 33
qui [illegible] a [illegible] [illegible] a deo [illegible] cum laudibus
voluerunt [illegible] et eum [illegible] prelati impediunt Jo 4
[illegible] principes sacerdotum impediebant petrum et Johannem
ne [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] mandantes
eis ne in nomine ihesu loquerentur Act 4
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] impedientes
[illegible] [illegible] Act 7

Prelati mali [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] **audire** [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] Unus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Talis fuit [illegible] qui [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
eos loqueretur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Magistratus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 Reg 12
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Act 16
Ad [illegible] [illegible] principes sacerdotum fecit [illegible] [illegible]
[illegible] Act 23
Felix et Festus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Prelati mali [illegible] [illegible] Act 27
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] principes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] Ezechiel 33

Prelati et principes mali [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Talis fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1

Debuit [illegible] eligere duos juvenes [illegible]
[illegible] 1 Mach. 4
Jason qui summum sacerdotium emit ab Antiocho fratrem [illegible]
[illegible] et ideo Symeonem [illegible] [illegible] 2 Mach. 4

Prelati et principes mali hodie sunt in Reichenau

Et eorum defectus est causa plurimis [illegible] et
timendum est eis [illegible] habent [illegible] eorum
[illegible] sed quando principes [illegible] qui faciunt
[illegible] [illegible] [illegible] mali
Ergo [illegible] [illegible] 1 Mach. 29
[illegible] [illegible] [illegible] Mayse
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] Act. 23

Prelati et principes mali sunt a deo permissi

[illegible] in parte. Nam propter [illegible] Mayse [illegible]
[illegible] principes [illegible] qui [illegible] populi in peccato
[illegible] Saul fuerunt mali principes [illegible] Num. 27
[illegible] [illegible] corruit super eum 1 Reg. 31
Rex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mali [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] 3 Reg. 22
[illegible] templi qui [illegible] [illegible]
[illegible] audiunt a deo [illegible] et [illegible]
[illegible] Ys. 22
[illegible] mali et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Judices fuerunt
[illegible] Jud. 13 [illegible] malos [illegible]
[illegible] [illegible] et principes [illegible] principem et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plaga per angelum [illegible] est [illegible] 2 Reg. 24

De proditione et proditoribus. 110.

Proditores in suo proposito [illegible]
Proditores non parcunt [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

eum liberaverat ab obprobrio Goliath philistei psalleret
coram eo ut demonis vexacionem diminueret Saul
nisus est configere eum lancea parieti. 1 Reg 18
Salvaverat David habitatores Ceyle et tamen ipsi prodi-
tores eum in manum Saul tradere sed ad preces
Multum sollicite aufugerat. i. tradere voluit. 1 Reg 23
Bellator et vilorum bellator Urias in exercitu David
et tamen fuit eum proditor litteras mortis sue. 2 Reg 11

Proditores adversantur consanguineis et carne
coniunctis. Nam Esau cogitavit ut fratrem prodidisset in morte
quem postea per benedictionem interfecit. Gen 27
Licet desperaret set filius Jacob per benedictionem patris
per dolum supplantavit Esau. Gen
Amon rapuit Thamar sororem suam quam se
amplexum rogavit de manu eius quam postea
violenter oppressit et de ea postea eliminavit
in verbis fallacibus Absalom frater eius de morte
Absalom frater suus Amon. i. occidit. 2 Reg 13
prodidit ad convivium invitavit quem postea tamen
occidit et cum propter ? occideret. 2 Reg 13

Proditores signis fallacibus et fraudulenter
sunt proditores pallia... aliqui falsis promis-
sionibus aliqui falsis et simulatis literis. Alii
fraudulenter a(?)... Nam Saul promisit David
filiam suam ut a philisteis occideretur. 1 Reg 18
Promisit Saul Jonathe quod amplius non persequeretur
David quem postea tamen persecutus est ut sic
dolum aliquem proderet. i. occideret. 1 Reg 19
Literas. Nam postquam Saul finivit quod dedit
persecucionem David et iuravit eum non persequi
amplius persecutus est eum postea. 1 Reg 24. 1 Reg 28
... proditores ... Dalida ... Sampson ... Salutacionem et osculo. i. Iudic 14 et 17
... proditores ... Nam ... Ioab
... ... osculo ... ...
... ... cum ad ... 2 Reg 20

Illa nephanda proditio [illegible] quam Iudeus passus
[illegible] degeneratus [illegible] fuit salvatoris [illegible]
et fraudulenter osculo [illegible] apt 26

Proditores propter ambitionem dominii proditionis

[illegible] [illegible] aliquos [illegible] Sicut
Zambri propter appetitum dominii [illegible] sed dominum interfecit
Sellum filius Iabes contra Zachariam c 3 Reg 15
Dominum suum et interfecit eum et regnavit pro eo [illegible]
[illegible] 4 Reg 17 In templo dei sui adorantem
[illegible] duo eius filii cum [illegible] ambitione
dominii [illegible] regnaverunt [illegible]
Tryphon [illegible] c 4 Reg 27
Antiocho [illegible] cum dolo [illegible]
[illegible] [illegible] quod ille habuit usurpavit 1 Mach 13

Proditores sub nomine pacis alios deceperunt

et occiderunt Sicut [illegible] Gen 6
[illegible] fuit [illegible] fundaverunt
Ismael filius Nathanie et alii cum eo Godoliam
[illegible] pacis et [illegible] [illegible]
[illegible] alios occiderunt Ier 41
[illegible] pacis [illegible] pacis [illegible] et
Antiochus [illegible] postea [illegible] 1 Mach 6
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
Tryphon sub [illegible] pacis [illegible] 1 Mach 1
Ionathan [illegible] quem prodidit cum filiis interfecit
Apollonius [illegible] 1 Mach 12
[illegible] ad diem sabbati [illegible]
[illegible] Maximum [illegible] interfecit 2 Mach 7

Proditores statim et cito puniuntur

[illegible] ab [illegible]
[illegible] fuit [illegible] Zambri [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] 3 Reg 16
[illegible] [illegible] [illegible] potuit
[illegible] post [illegible] Hist 2
Iudas Machabeus [illegible]
[illegible] [illegible] proditores [illegible]
Iudas qui [illegible] [illegible] 1 Mach 10
[illegible] [illegible] apt 26

De prosperitate mundana c. iii

Prosperitas mundana vel est in delicijs cum delectationibus multis [illegible]
Prosperitas vel est in sudoribus laborum [illegible] diu[illegible]
mundana vel tenent in diversis dignitatibus honorum [illegible]
delicijs que est in vel gaudet [illegible] in [illegible] habet
vel divicijs [illegible]
delicijs corporis Causa est peccatorum multorum et
[illegible] causa peccatorum [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] causa fuit
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Jeremias 13 14
Fili [illegible] tamen facientes [illegible] ut [illegible]
[illegible] multis [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] Math. 4
Filius et [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] dum [illegible]
[illegible] Job 1
[illegible] et [illegible]
et [illegible] delicijs [illegible] ad [illegible]
[illegible] que [illegible] Ier. 9
[illegible] in [illegible] ad [illegible]

divicijs Prosperitas mundana que est in divicijs [illegible] Luc. 16
et ad dampnationem [illegible] sed [illegible]
[illegible] in [illegible] que
[illegible] in [illegible] 3 Reg. 10
Sed plus [illegible] Salomon [illegible]
[illegible] 3 Reg.
Et [illegible] que [illegible] a deo
[illegible] ad [illegible]
[illegible] Mt. 19
[illegible]
[illegible]
[illegible] Luc. 12
[illegible] ut [illegible]
et [illegible] ad [illegible]
[illegible] Luc. 16

Prosperitas mundana que est in honoribus et
dignitatibus homines [illegible] meliores in statu priori
perdunt. Nam Saul antequam esset in regni dignitate
fuit bonus dotatus, sed cum accepto regno [illegible]
quasi mutatus deum contempsit | 1 Reg 17
David post [illegible] persecutores [illegible] et [illegible]
Herodes antequam esset rex [illegible] 2 Reg 2[illegible]
[illegible] tamen [illegible] legitur [illegible] regnis
vitulum adorat et populum [illegible] fecit adorare 3 Reg 12
Cum roboratus esset Ozias in regno elevatum
est cor eius et voluit adolere incensum et quia
reprehensus a sacerdotibus despexit voluit [illegible]
Manasses rex Juda [illegible] plagas lepre 2 Par 26
fuit [illegible] super regni dignitatem [illegible] et
[illegible] in Babilone [illegible] factus est bonus 2 Par 33
Multi [illegible] honores et dignitates [illegible] ut
plurimum [illegible] Nam [illegible] cat a
[illegible] et [illegible] ab [illegible] est
Statua quam vidit Nabuchodonosor [illegible] et
[illegible] a capite et in [illegible] [illegible]
[illegible] mundanum in dignitatibus et
honoribus [illegible] Dan 2
Magnus homo fuit Judas in [illegible] [illegible]
sed [illegible] est in [illegible] quam in
[illegible] habent [illegible] et [illegible] [illegible]
Cum [illegible] [illegible] [illegible] Ja [illegible]
[illegible] ab angelo est percussus Act 12

Prosperitas mundana que est in victoriis et triumphis [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] Nam [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jud 8
David [illegible] [illegible] [illegible]
victoriis [illegible] [illegible] [illegible] peccavit 2 Reg 7
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] : 2 Reg 17

Tholomeus debellatus ab Alexandro et hiis cum capite tribus diebus infra se perijt | Machab 1

Prosperitas mundana in omnibus predicte

hec solum habet quod confert hec ultra non
Temporum qui spe blandiens et augescere
desperget inde portum.
Dum zepherus flabat tellus quoque mutabat amictus
Hos omnes aquilo turbine flante fugat
hec patet in Thobia qui quondam erat prosper et cum Tho 2
Non legimus eum ab aliquo consanguineo visitatum
sed postquam fuit illuminatus et omnes venerunt ad eum
consanguinei congaudentes Tho 7
Iob quamdiu fuit afflictus nemo eum visitavit nec habuit
vel aliquem defensorem sed exprobratores habuit undique
sed postquam deus dedit ei duplicia venerunt ad eum
omnes fratres sui et noti omnes laudantes et
prandebant cum eo Iob 42

De prudencia et discrecione | 12

Prudentis officium est
Prudencia magis
est aliquid simulare
et fingere dolo
et bono quam de
alio. Nam Abra-
ham veniens in
Egyptum celavit
veritatem uxoris
dicens sororem Gen

Verba que nescit et se simulare
Discretos constringit et cum simulare
Iram nec impingit sed se abscondere
falsos arte fugere atque replere
Sedulus depingit componere clare
Augustus attingere opera simulare
Verbis multum cingere pauca quam multis
Sermo quam attingere et ...

Sic etiam fecit Abraham qui venit ad Abymelech
Maxime sagax se ostendit Josue contra regem Gen 20
simulando fugam in obsidione hay. Josue 8
Naud simulavit se portare munera Eglon cum
filiis Israel simulatus in astucia decepit Iud 3
fingam contra habitantes tribus Beniamin Iud 20
David coram Achis simulavit se fatuum ut posset
hoc fugere se homine ab eo fugere | Reg 21
Pharisei ... postea occidit eos in Reg 10
Simulavit Salomon ... ... quorum
prudenciam deus ... Luc 16

Placa

Prudentis officium est per verba dulcia
placare iratos vel discordes Sic prudenter placavit
Abraham Loth et sedavit iurgium inter eorum pastores
Gen 13
Nunc missi ad filios Ruben prudenter
Gaudens sunt et ille prudenter placaverunt eos Josue 22
Abigail prudenter placavit David iratum contra Nabal
1 Reg 25 | 1 Reg 27
Verba mulieris prudentis
fecerunt revocari Absolon a David irato contra eum 2 Reg 14
Sepius mulier et Abela fecit Joab ab obsidione
2 Reg 20

Ced

Prudentia est ad furorem Nam
pastores ... Jacob filii sui ut
Gen 32
... ab ira fratris sui
... ... Josue prudenter latuit
exploratores quos miserat Josue 2
... ... regis Assirie
... ...
... blasphemias quas ... ...
... ... 4 Reg 18

Deprehe

Prudentia est sentire deprehendere per verba flos
... arte ... Nam Jacob arte
... arte ... Gen 31
Laban ... ...
Joseph arte deprehendit fratres suos ... Gen 42
deprehendit ... ... Jude 12
... ...
David ... ... deprehendit ... ...
per verba eorum Reg 13
Caput deprehendit ... phariseos ... ...
... ... Act 24

Ordin age

Prudentis viri est omnia prudenter agere ordinate
... ... Abraham ordinate ...
filius ... ... Gen 27
... ...
... ...
... ... Gen 32

Proba

Prudentis est probare rem antequam operetur
Nam Moyses ... ...
... exploratores ad ... ...
... ... exploratores Num 13
... Josue 2

David sapienter placavit se posset animum viri deo anxii
erat ad bellum 1 Reg. 1a
Gedeon placavit viros valientes et plus ad favorem agi-

Prudentes consulunt: antequam gerantur bella 1 Reg. 1a Iud. 8

In verbis sive futura pronunciando sive consuetas
parabolas assumendo vel diserte loquendo vel bonum
consilium dando. Nam Joseph coram Pharaone sompnia
prudenter exposuit et super eum bonum consilium sibi dedit
Daniel etc prudens consilium dedit Iethro Gen. 41
Moysi ut plures eligeret populo Exo. 18
Similitudine prudenti accepta Nathan arguendo David
de peccato suo 2 Reg. 12
Roboam fuit reprehensus quia senum prudentum consilium
non audivit sed iuvenum 3 Reg. 12
Filius prophete prudenti similitudine usus est quando Achab
Magne prudentie illa cum respondit et quando ab 2 Reg. 20
dixit Zorobabel de fortitudine mulierum et veritatis
Iudith prudentia domavit Holofernem
Ester pro filiis a periculo consilium ... Ether 3
Verissimis rationibus Daniel prudenter respondit Dan 3
Maria discretionis et prudentie fecit
verba beate Marie ad angelum et Elizabeth Luc. 1

Prudentie signum est dissimulare iniurias
Sicut consulit prudens ... Nam Saul prudenter dissimulavit
audiens verba de se loquentes 1 Reg. 10
Loquebantur Iudei ... munera et se super
intraxit 1 Reg. 1
Symon ... cum Macchabeis ... fecit
... et scandalum ... 1 Mach. 13
Volens Paulus ... agnoscens
pontifices ... debuerit
Paulus prudenter ... valentem
cum ... appellavit Act. 27

De pueris bone indolis

Pueri boni { Bonis parentibus sunt obedientes
Malis agentibus sunt dissimulantes
Rebus ... sunt ...

Pueri boni indolis sunt obedientes parentibus
Sic [illegible] quod aliquid eis preceperit nam
puer non legitur murmurasse quia cum pater [illegible]
Sic David [illegible] Ysai [illegible] Reg 22
[illegible] puer pascens oves tempore patris
in Regum ut pueri [illegible] 1 Reg 16
Pueri boni [illegible] hos [illegible]
Sed [illegible] et mulieres [illegible]
[illegible] Nam [illegible]
[illegible] Gen 21
Thobias ad [illegible] pueri [illegible]
[illegible] pueri [illegible] Tob 1
[illegible]
[illegible] 2 Mach 1
[illegible]

Pueri boni ad bona sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] Sic Samuel [illegible]
[illegible] 1 Reg 23
puer [illegible]
Joas cum [illegible] 4 Reg 12
[illegible]
Daniel et socii [illegible] Dan 1
[illegible]
Johannes [illegible] Luc 2
[illegible] in templo [illegible]
Jhesus puer [illegible] Luc 2
[illegible]

De [illegible] 117

P[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1 Reg 17
[illegible]
[illegible] 1 Reg 14

Vir dei qui contra mandatum dei comedit panem in domo
prophete fuit a leone occisus 3 Reg 13
Civitatem sodom punivit deus deserens et propter molliciem

Punit deus peccatum luxurie [illegible] captivare 4 Reg 27
Nam originalem mundum [illegible] periit sed [illegible] aquis
diluvii deleverunt quia omnis caro corruperat viam suam
Quinque civitates scilicet sodoma et [illegible] Gen 6
igne delete sunt propter peccatum contra naturam Gen 19
Civitas quinque in tribu Beniamin quasi tota tribus
Beniamin deleta fuit et destructa Jud 20

Punit deus peccatum superbie. Nam pharao in
egipto submersus est propter superbiam Exo 14
Populi multa milia mortua sunt propter superbiam
David qui fecit populum numerare 2 Reg 24
Antiochus superbus fuit cum plaga percussus ita
ut vermibus scaturiret 2 Mach 9
Herodes superbus cum populus acclamaret: dei voces
divinitus percussus ab angelo a vermibus est consumptus

Punit deus peccatum ydolatrie. Act 12
Nam propter vitulum quem adoraverunt filii Israel ceciderunt
una die 23 milia hominum Exo 22
Egressus est ignis et devoravit Nadab et
Abiu qui obtulerunt ignem alienum Levit 10

Punit deus peccatum ire. Nam blasphemum
qui in ira deum blasphemavit lapidibus est oppressus
Dicimus [illegible] qui voluit [illegible] Levit 24
[illegible] consumptus est in curru dum [illegible]

Punit deus peccatum murmurationis. Num 18
Nam murmurantes populi consumpti sunt igne et devoravit
Mariam percussa est lepra quia contra [illegible] Num 12
in Moysen murmuravit. Num 12
Decipientes [illegible] in peccato murmurationis
Num 21

Punit deus peccatum avaricie.
Nam Achar qui suppellectilem furatus est quam
de [illegible] Josue 7
Giezi percussus est lepra qui munera a Naaman
per avariciam accepit 4 Reg 7

Eliodorus sicut patuit flagellatus quia thezauros templi voluit spoliare 2 Mach 3
Ananias et Zaphira sunt puniti pro peccato quia precium predii [illegible] Act 5

Punit deus peccatum gule ut patet in primis parentibus [illegible] vetitum Gen 3
filii Hely qui volebant tollere carnes crudas ut latius patet quos pater eorum non corripuit prout debuit puniti cum patre puniti sunt a deo 1 Reg 2 4

Punit deus peccatum irreverencie ad deum et ad homines ut patet in Oza qui irreverenter tangens archam dei ut [illegible] propter quod et mortuus est 2 Reg 6
Ozias quia [illegible] sacerdotium voluit arripere non [illegible] sacrificio [illegible] factus est leprosus 2 Paral 26

Punit deus peccatum vane glorie ut patet in Ezechia qui ostendit thezauros suos regis Babilonis nunciis unde dei iram incurrit 4 Reg 20
Item [illegible] propter [illegible] ut [illegible] ad [illegible] fetor [illegible] 3

Punit deus peccatum accidie ut patet in [illegible] qui [illegible] intrare terram promissionis non [illegible] propter quod in [illegible] [illegible] 27

De pusillanimitate et timore 117

Pusillanimes et timidi de peccatis timidos [illegible] mori [illegible]
facti timidi [illegible] fiunt [illegible]
bella [illegible] [illegible]

Pusillanimes dum timent magis minima [illegible] magis [illegible]
ut patet [illegible] qui timent [illegible] in [illegible] [illegible]
in [illegible] et [illegible] Gen 19
[illegible] timent de [illegible] in [illegible] 23
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] Dan 6 [illegible] 26
[illegible] petrus timens [illegible] filii

Pusillanimes murmurare solent [illegible] [illegible]
[illegible] murmur
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Exo 14 [illegible] murmur
[illegible] [illegible] [illegible] 14

Pusillanimis ora timet unde cum timerent Nam filii
Israel audientes vocem dei timentes dixerunt Moysi
Tu loquere nobis deus loquatur ne nobis Exo 20
Balac timens Israel misit ad Balaam plus
confidens in verbis quam in armis Num 22
Gabaonite venerunt ad Iosue timentes et fecerunt
pacta que ipse voluit Iosue 9
Videns Petrus ventum validum qui prius super mare ad
dominum ambulabat timuit Mat 14
Nicodemus [illegible] timens quia venit ad Ihesum nocte
quasi non audens per diem Jo 3
Dormiente deo discipuli quando ipsi [illegible] in mari
tempestate timentes [illegible] et [illegible] fluctuante timuerunt Mat 8
Discipuli videntes [illegible] [illegible] putantes [illegible] Mat 14
Parentes ceci nati timentes Iudeos quia timebant
poni extra synagogam Joh 9

Pusillanimis esse in periculis periculosum est
Nam propter [illegible] filii Hay fugaverunt filios Israel et
mortui sunt 36 homines fugerunt coram ipsis et ad
instar aque liquefactum est Iosue 7

Gedeon pugnaturus dixit contra suos
Qui formidolosus est timidus et revertatur
Israelite audientes Goliath [illegible] Iud 6
fugerunt nimis et fugerunt pre timore 1 Reg 17
Saul videns castra philistinorum timuit et expavit
cor eius et ibi [illegible] 1 Reg 28
Roboam rudis et corde pavidus non potuit resistere
contra Ieroboam 2 Par 13
Mortuo Holoferne cum exercitus solo timore fugatus est
Videns Iudas Machabeus quod deficerent Iudith 15
contra eum et bellum urgeret quod eum conturbatus est
corde et in illo bello [illegible] [illegible] alia lege timuisset
1 Mach 9

De Sabbati et festorum observacione 16

Sabbata et festa dei debent quemlibet [illegible] capere vacuos
Delinquentes male tormentis perpetuis
Ad [illegible] vitam hominis ventura
Duros gradus celestis acquirit sanctitatis

Sabbatum in principio creature incepit Primo in sabbato
[illegible] quievit ab omni suo opere 7
[illegible] in festis deus eum quiescere ab omni opere suo
festa custodire quia requievit die septimo ab omni opere suo Gen 2
Observare enim filii Israel sabbatum et celebrent illud
[illegible] manna deus populo in deserto ut sabbata festiuarent
[illegible] propter [illegible] colligendi Exo 17
De observacione sabbati videatur Exo 20
[illegible] custodiebant sabbatum et nolebant se defendere
ab impugnantibus 1 Mach 2
Mulieres sancte que parauerunt aromata ad unguendum
[illegible] sabbato siluerunt Luc 23
[illegible] figura [illegible] sabbato [illegible] Luc 10

Sabbatum non observantes debent corripi et puniri
Nam colligens ligna sabbato fuit lapidatus Num 15
Neemias [illegible] et portas
[illegible] in sabbato Nee 13

Sabbati et festorum mutacio per deum vacari
[illegible] in festis [illegible] Exo 20
De custodia sabbati [illegible]
[illegible] volentem [illegible] die sabbati [illegible]
[illegible] sabbatum observare 2 Mach 17
Observare enim [illegible] sabbatum
[illegible] Act 13
[illegible] sabbatorum [illegible] Act 16

Sabbato vel festis debet deus honorari plus bonis
operibus quam [illegible] Nam die sabbati
[illegible] Mar 2
[illegible] sabbato impugnarent
[illegible] defendere [illegible]
festis [illegible] 1 Mach 2

Xpus volens miraculum facere in sabbato ut patet per descriptionem eundem in clerico. Quamvis vero est ratio prima ut an dicitur ... dicitur sabbatum. Dicitur enim sabbati filius homo est Matt. 12. 2a ut ... quod a malo est assumendo vero a bono habet enim sabbatum ... Matt. 12. 3a ut plures ... qui ... ut patet in ... finem Luc. 13

De sapientia mulierum [illegible]

Sapientes debent esse mulieres filialiter ... conhortantes
coniugaliter ... ...
viduales ... ...
virginales ... ...
... ...

Sapientes mulieres propter ea suos filios instruunt

et eos bona ... ...
... ... sed suos filios ... ...
et volunt ... quod ... ...
Rebecca fuit ... argumentum ... Gen. 2[illegible]
... instruendo Jacob ut haberet benedictionem Gen. 2[illegible]
... dicunt ... Jacob Rebecca absentem
... ab ... ... Gen. 28
Bersabee mater Salomonis ... ...
ut filius eius regnaret 3 Reg. 1
Una ... mulier ... ...
... ut filius eius ... 3 Reg. 3
Alie ... ... volunt ... ...
... ut filios ... ... Reg. [illegible]

Sapientes debent esse mulieres ...

... ... et alios ... ...
... ... dicit Barach
... ... Judic. 4.
Anna ... ...
... ... 1 Reg. 1
Abigail uxor Nabal ... ...
... ... a morte 1 Reg. 27

Olda uxor Sellum sapienter confortavit Josiam et populum
ventura mala predixit 4 Reg 22.
Hester uxor Assueri regis tam sapienter cautela
[illegible] pietatem fecit regi Hest 1
Elizabeth uxor Zacharie sapienter cognovit adventum
matris filii dei Luc 1
Uxor Pilati sapienter locuta est et pro [illegible]
Pilatum ne ei condempnaret Mt 27

Sapientia debet esse in viduis ad instruendum alios

ad instruendum alios. Nam astuta fuit Noemi
vidua docens Ruth nurum suam quo modo
peteret Booz nobilem et potentem Ruth 3
Mulier vidua sapienter induxit David ut
filium Absalon revocaret 2 Reg 14
Regina Saba que post mortem viri regnabat
venit audire sapientiam a Salomone 3 Reg 10
Mirantur prudentiam et constantiam vidue Judith
populum defendendo et Holofernem occidendo Judith 8.

Sapientes multum oportet esse virgines

in loquendo et conversando. Nam Sara
in orando [illegible]
virgo filia Raguelis sapienter deum oravit
ut eam de opprobrio liberaret Tho 3
Nam tacendo quam loquendo patet latius virginis
signum prudentie. Nam Maria pauca locuta
est ut alias virgines instrueret. Nam
locuta est ad angelum [illegible] quando
et [illegible] interrogando quomodo fiet istud etc.
Ecce ancilla domini etc. Luc 1. 2o locuta est in
Elizabeth antiqua ipsam salutando et nunc
magnificat laudando Elizabeth [illegible] ei [illegible]
sed deum laudat dicens ~~[illegible]~~
Magnificat anima mea dominum etc. Luc 1. 3o locuta est
ad filium dulciter interrogando fili quid fecisti nobis sic
Luc 2. 4to locuta est ad filium pro [illegible]
et [illegible] fili [illegible]
Joh 2. 5to locuta est ad ministros [illegible]
[illegible] dicit facite Joh 2

Sepultos st aliquū pctulsteß Nam Kurab
miteres miceas Josep p'dccu abscondit Josep et
Maria magdalena sepultu ad pedes xpo stetit
quia pro illo reumpsit mulierum luc 1
Zo exhibent xpo deu ted reudnunt lauando
tergendo ungendo pedes luc 1 Jo sic
audiunt duas sapras quia stabant ad pedes
dni et audiebant verbum eius luc 10 xto sic
obtinuit fratres sui lazari resurreccionem et vitam
Jo 11

Scriptura sacra continet testamenti veteris continentia figurarum
Scriptura sacra. Sacramentum novitatis expressiva documentorum
Dividitur in veteris et novum testamentum

Vetus autem testamentum dividitur in 4 partes secundum quod quadruplex est
pertinens ad sacram speculationem [illegible] per scripturam sacram informatur

Veritatis nostrae speculative — in preceptis tribuitur
Ideo quattuor sunt partes — in exemplis ostenditur
Sacrae scripturae veteris testamenti — in admonitionibus promovetur
— in predicationibus perficitur

scilicet lex preceptorum
hystoria exemplorum
sapientia monitorum et
prophetia predicationum

Lex preceptorum continet
quinque libros Moysi
quibus insinuantur precepta

Lex preceptorum

Primo quomodo precepta tradantur et ideo ponitur primus liber
ubi legitur creacio omnium que [illegible] scilicet Genesis
Secundo quomodo precepta proponuntur et ideo ponitur secundus liber
ubi precepta legis traduntur scilicet Exodus
Tercio quomodo sunt scilicet observancie premittende
et ideo ponitur tercius liber ubi ministerium levitarum exponitur scilicet Leviticus
Quarto quomodo sunt [illegible] exprobratores et ideo ponitur
quartus liber ubi [illegible] a [illegible] describuntur scilicet Numeri
Quinto quomodo sunt [illegible] declarationes et ideo ponitur
quintus liber ubi per Moysen [illegible] declarantur scilicet
Deuteronomius

Scripture sacre veteris testamenti pars secunda
scilicet hystoria exemplorum dividitur

Hystoria exemplorum

Prima [illegible] sunt exempla [illegible] et
[illegible] | [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in [illegible]
ostenditur per [illegible]
2o [illegible] ideo [illegible]
in libro [illegible] ideo [illegible] scilicet Ruth
3o [illegible] quod ostenditur in libro Ruth
4o [illegible] ideo a [illegible]
[illegible] quod ostenditur in libro Regum

Et a spiritualibus scilicet ab hiis qui legem volunt dissolvere
et defenditur Machabei ut ostenditur in libro Machabeorum Et
Item destructa reedificari Et de Neemias qui
destruxerunt muros Jerusalem ut ostenditur in libro Neemie
Et Esdras qui reedificaverunt templum quod fuerat ab
hostibus prophanatum ut ostenditur in libro Esdre
Et iterum destructa hec fuerunt adornata Et de Tob. de adversis
in prosperis et adversis ut patet in libro Tob.
Exemplum vos sedditores audietur in libro Num[illegible]
[illegible] seditiosi pro [illegible] in adversis [illegible]
dicitur in Tholome qui [illegible] sustinent pariter ut
ostenditur in libro Tholome Et de [illegible] constantia
in periculis Et de Judith [illegible] in periculo
constantis hostes [illegible] ut ostenditur in libro Judith.
Et [illegible] in prosperis Et de Hester
sublimata [illegible] fuit ut ostenditur in libro Hester

Sapiencia monitoria

Scripture sacre veteris testamenti tercia pars est scilicet Sapiencia Moni-
toria Et dicitur [illegible] quia est admonitio [illegible]
quia monetur [illegible] et [illegible]
Et hoc [illegible] in libro Ecclesiastes
Alia est admonitio [illegible] Et hec aliquid [illegible]
[illegible] Et hec audit Salomon
[illegible] justiciam [illegible] Et hoc
audietur in libro Sapiencie Alia est admonitio
[illegible] Et hoc [illegible]
[illegible] est [illegible] Et hanc ponit Salomon
[illegible] ad filios [illegible] in libro [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] Et hoc audietur
in libro Ecclesiastes [illegible] est [illegible]
[illegible] Et hec
ostenditur in libro [illegible]

prophecia predicatorum

Scripture sacre pars quarta est scilicet prophecia
Et dicitur [illegible] ante [illegible] opera [illegible] que sunt

Primus propheta concordat cum [illegible] qui [illegible]
et [illegible] id est Ysayas. Secundus propheta concordat
cum [illegible] qui Ego quasi agnus [illegible] qui portatur
ad victimam id est Jeremias. Tercius propheta concordat cum
aquila qui Aquila grandis magnarum alarum etc. id est
est Ezechiel. Quartus propheta concordat [illegible]
[illegible] qui [illegible] id est
Daniel in lacu [illegible]. Quintus propheta concordat [illegible]
[illegible] qui [illegible] et [illegible]
[illegible] id est Daniel. Sicut [illegible] capita
[illegible] Christi [illegible] concordant in
[illegible] prophetarum numero.

Scriptura sacra Novi testamenti. Quatuor [illegible]
[illegible] et capita Christi [illegible]
[illegible] concordat cum [illegible] qui [illegible]
[illegible] id est Matheus
[illegible] in deserto
Secundus concordat cum [illegible]. Tercius concordat [illegible] passio
id est Marcus [illegible] id est Lucas
qui fuit in diebus Herodis regis sacerdos [illegible]
Quartus concordat cum aquila [illegible]
id est Johannes. [illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] in [illegible] passione Christi id est Petrus
[illegible] in epistolis Pauli et [illegible]
[illegible] epistole [illegible]
[illegible] et [illegible] concordat
[illegible] Johannes id est Apocalipsis
id est [illegible]
[illegible] Christi testamentum
[illegible] defendere [illegible]
Scriptura

De Sepultura defunctorum 119

Sepultura corporis mortui est eligenda velut locus requiei
Sepulturam debet homo | Exornanda predicta opere laudabili
eligere in loco sancto et honesto | Negligenda aliquando non indecens
et diligenter ante mortem | Exhibenda cum caritate pietatis
cogitare. Legitur de Abraham quod diligenter
emit agrum ubi uxorem sepeliret Gen 22
Noluit Jacob sepeliri in Egypto sed dixit Joseph
ut cum suis patribus sepeliret Gen 47
Hanc quidem petiit instanter Moysi quod Joseph
filii eius adimpleverunt Gen 49
Hec eciam ad instanciam petiit Joseph a fratribus suis
hec Moyses impleverunt cum filiis Gen 50
cum exiret de Egypto tulit ossa Joseph Exod 13
Rapuit deus de sepultura Moysen quam dicit
nemo scivit illud ut in deum sepultura sunt ...

Sepelire mortuos opus pietatis Job 13

est quod laudabile et opus misericordie. De David dicitur
Jabes qui fecerunt misericordiam cum Saule et
filiis suis sepeliendo eos 1 Reg 31 2 Reg 2
Commendatur Thobias quia invenit sepeliebat
mortuos occisos Tho 12
Ergo sepulturam antecessorum nostrorum Machabeus
Judas liberaliter restituit ... fecerunt
Post Christum ... Virgines pie lavant Marci 16
ut defunctorum corpora sepelirent Lucis
Joseph et Nicodemus pie sepelierunt Marci 2
Moniti ... Jo 19
Viri timorati sepelierunt Stephanum et fecerunt
planctum magnum Act 8

Sepultura indigni sunt rebelles et inobedientes fidei

Ideo homo dei caruit sepultura
Jezabel insepulta mansit 3 Reg 13
Ipsi sunt ... sed neque fuit cum sepeliri
quam regina fuit 3 Reg 19

Sepulturam debent filii parentibus Cum sepeliendi
[illegible] Nam ut Monica quae [illegible] dixit
filio suo hoc corpus ubique deus [illegible] [illegible]
corpus meum sepeli Tho 3
Item Spiritus filii sui discipuli Iohannis sepelierunt
corpus eius Act 14

De Silencio et Loquacitate 120

Silere debent specialiter mulieres et loquacitatem vitare fugiendo
Silencium tenere debent Iuvencule non audientes secreta tenendo
Maxime mulieres quia Convenit sermones [illegible] non [illegible]
earum loquacitas periculosa Ad [illegible] viduis suis assistendo
est et ideo propterea dicit Homines [illegible] superiores tacendo
Apostolus dicit et non Eva recepta prima Adam ut illa haberet
Materiam mins loquendi sed a deo defenderet Gen 2
Eva perditissima loquitur cum serpente habens [illegible]
colloquium et non tacet cum deo suo, Gen 3
Uxor tobie stulte locuta est quia Job fuit a deo
percussus et ideo Job reprehendit eam, Job 2

Silere debent homines secreta sua et aliorum nec ea revelare et maxime mulieribus

quia nesciunt secreta tenere Nam quia Sampson
uxori revelavit secreta ipse in eam depositus
inimici fecerunt eum Iud 16
Item Dalila inventum de Sampson secretum fortitudinis
ipsa prodidit fortitudinem et vita decessit Iud 16

Silere debet quis ad obprobria

et libenter nec dicendo aliquid nam
detrahendo ad dicta [illegible] Nam cum Cham obprobrium
patris fratribus indicaret a patre fuit maledictus
Gen 9
Absalom Amnon pertulit Saul et
dissimulavit se audire mala loquentes et non
[illegible] audiens verba semei [illegible] dixit 1 Reg 16
ut [illegible] non ei [illegible] ut non [illegible] Tho 23
Cum multa Dan [illegible] in [illegible]
ipsa [illegible] [illegible] Tho 3

Mandauit Ezechias ut non responderet aliquis Rapsaci comminanti et plura mala dicenti Ysa 36

Falsis incusantibus Susanna non respondit sed in celum aspexit. Unde liberata fuit Dan 13

Maria penitens in domo Simonis tacuit. Unde Christus eius causam defendit Symoni loquenti luc 7

Conquerente sorore cum nichil respondit. Unde Christus eius advocatus fuit luc 10

Discipulis in eam frementibus propter effusionem unguenti eam tacuit et Christus eam defendit Mr 14

Mulier in adulterio deprehensa accusantibus non respondit. Unde Christus eam absolvit Joh. 8.

Silencium observare debent religiosi et clerici

et specialiter viri et mulieres in ecclesia. Unde postquam locutus est deus ad Moysen impeditioris et tardioris lingue factus Exo 4

Anna mater Samuelis in templo loquebatur in corde sed vox non audiebatur 1 Reg 1

Job semel reprehendit se de loquela. Semel locutus sum quod utinam tacuissem Job 42

[illegible] in [illegible] presencia precepit sed deus locutus Paulus in [illegible] Cor 1

sinagoga silencium indixit qui plura non est audiens nec debet fundere [illegible] Act 13

Silere debent sapientes usque ad tempus et tempus quo loquitur

Ad [illegible] Abigail placavit David ne interficeret [illegible] sed postquam digessisset vinum 1 Reg 27

Cum taceret Hester de genere et populo suo [illegible] a rege [illegible] sed suo tempore locuta est Hest. 2

Beata Maria audiens [illegible] tacuit et conservabat in corde suo luc 1

Nota quod Maria tantum septies legitur fuisse locuta:
1o cum angelo luc 1
2 cum Elizabeth
3 cum filio in templo luc 2
4 cum eodem in nupciis
5 cum ministris in eisdem nupciis Joh 2.

De Societate bonorum . | 2 |

Societas bona habetur ab immunditiis vel libidinibus efficitur / pollucionibus locupletatibus dicitur / peccatoribus separatus per hoc societas bonorum liberat.

Lothem a perditione Sodome [illegible] si fuissent in urbe X iusti in quinque civitatibus Sodome non periisset dominus [illegible] et crassarent Gen. 18.

Hur [illegible] et [illegible] civitas fuit quia noluerunt societatem ad aliquos bonos Iudic. 18. Thobias [illegible] et Raguelis parentes quod habent multis preciis [illegible] Tho. 7.

Nabuchodonosor Danielem bonum et prudentes [illegible] Daniel et [illegible] [illegible] Dan. 2.

Per societatem Pauli omnes [illegible] salvati Act 2a

Societas bonorum [illegible] est [illegible] Nam ditatus est Laban per societatem Jacob Gen. 30. Benedixit dominus domum Egypti per Joseph et [illegible] Gen. 39.

Per Josaphat bonum [illegible] Elizeus aquas [illegible] aliorum malorum 4 Re 2.

In hunc [illegible] super discipulos [illegible] [illegible] credebant [illegible] Act. 2.

Societas bonorum bonos facit homines. Nam Saul cum aliis prophetis prophetavit [illegible] 1 Reg. 19.

Ille [illegible] [illegible] Mathei [illegible] [illegible] 2 [illegible]

Petrus fuit [illegible] discipulis fuit bonus sed [illegible] Judeis [illegible] negavit Act 26

Cecus illuminatus a Christo [illegible] sinagoga [illegible] fuit [illegible] Joh. 9.

Paulus post suam conversionem [illegible] [illegible] ut fieret melior. Act. 9.

Societas malorum est
Infectiva comparacionum huius
Destructiva consolacionum diuinarum
Illativa tribulacionum multarum
Consecutiva perturbacionum ...
Inductiva deceptionum et ...
Destructiva federacionum fraternarum

Societas malorum vitanda est ne homo cum eis malus efficiatur.

Ideo salubriter consuluit ... Abraham et Lot ... cum homines ... sed solum ... et ... debet Gen 11

Hic ... malum ... Ideo deus duxit Abraham ... cum ... ad terram Gen 12

Robert Iacob ambulare ... plagis et signa ... Gen 33

Hester filiorum ipsorum ... cum eis ... sed ipsi ... voluerunt Esdre 3

Cum irent omnes ad simulacra ... Tholomeus ... fugiebat ... cum ... Tho. 1

Societas malorum causa est perdende consolacionis

Nam ... Abraham ... ... sed ... habent ... Gen 12 17 19

Fugiebat Iacob ... fratre ... multiplicatur ...

Societas malorum ... ad ... Gen 28

... Ideo ... et ... qui ... et capti sunt Gen 13

Ideo precepit Moyses ... a tabernaculis ... ne ... cum eis perirent Num 16

... qui ... et ... Iosue ...

Et ... qui ... Iudic 19

Et ... 2 Reg 11

Iozaphat ... ad ... 3 Reg 22

Hanc ... ad ... Par 27

Cum Iudas Machabeus ... et ... 1 Mach 19

Societas malorum causa est ulterius dampnacionis
Nam Loth ulterius dampnatus et pacientis persequitur
a Sodomitis cum quibus habitabat Gen 19
Iudei mali sunt iniuriati bonis ut paulus
fuerit lapidatus Act 14
Demetrius argentarius in Epheso contra bonos turbat sit 9
Societas mala causa est peccati multorum
Nam amicum quem habebat Amon cum Ionadab dedit
ei viam qua oppressit Thamar sororem suam 2 Reg 13
Multi periti respectu rebellionis postquam adheserunt
Absolon Regi sive rebellaverunt 2 Reg 2
Ozias fuit malus cum deo qua erat gener et
socius domus Achab pessimi 3 Reg
Amicicia duorum senum malorum fuit causa mali
imponendi Susanne et mortis eorum Daniel 13
Petrus qui fuit cum ministris Iudeorum Christum negavit
quod cum discipulis est confessus [illegible]
Helymas magus querebat avertere proconsulem a fide
et ei assistebat Act 13
Societas malorum fuit eos concordes in malo
ut nocerent bonis. Nam Balac et Balaam
concordaverunt se ad maledicendum populo dei Num 22
Adonisedech et quatuor reges concordes fuerunt contra
Gabaonitas qui fecerunt pacem cum Iosue
Iabin Rex Asor et 30 reges contra Iosue
et filius Iste par fuere et garruli Iosue
Madian et Amalech et alii orientales contra
populum dei concordaverunt Iudic 6
In passione Christi Herodes et Pylatus facti sunt
amici Luc 23

De Spe et Longanimitate c. 23

Sperare debent homines fideles [illegible] differunt
adversus operatores qui tribulant
triumphos [illegible] qui flent

Sperare debet homo et expectare bonum promissum licet differatur nam multis annis expectabat Abraham filium quem senectute sua quando natus est Ysaac Gen 21

A promissione facta Abrahe usque ad ingressum seminis sui in terram promissionis fluxerunt anni 430

Erat Symeon in Ierusalem expectans consolacionem Israel i. adventum Christi Luc 2

Ascensurus Christus in celum precepit apostolis ne discederent sed expectarent promissionem Act 1

Sperare debet tribulatus tempore consolacionem Nam permisit deus Israel flagellari longo tempore in Egypto et in deserto annis quadraginta Venerunt ad terram promissionis que erat patribus repromissa ut patet Exo 2 Num ...

Afflictus corpore orbatus filiis spoliatus rebus dicebat Iob: Si occiderit me in ipso sperabo Iob 13

Parentes Thobie irridentes eum et dicentes Ubi est spes tua ... filii sanctorum sumus et vitam illam expectamus quam daturus est deus hiis qui fidem numquam mutant ab eo Tho 2

Cum Susanna esset morti adiudicata ... cor eius fiduciam habens in domino Dan 13

Unus ... fratrum a tyranno ... de celo ... sed propter dei leges ... quia spero ... spero 2 Mach 7

Sperare debet homo victoriam dum est in bello

Nam filii Israel ... Beniamin ... domino

Dixit dominus ... victoriam ... Iudic 20

... ad me cum gladio et hasta Ego autem venio ad te in nomine domini ... victoriam obtinuit ... 1 Reg 17

De Stringibus hominum dicitur 26 et 128

Stringes facte sunt ... per maleficiis ... de incantacionibus ...

De iuramentis dei Iudeorum que ...

Strages hominum generalis facta est propter peccatum Nam tempore
strages hominum et animalium facta est per diluvium quando
solum octo anime cum bestiis conservantur Gen 7
Sunt homines perierunt decem plagis in Egypto et in
Mari rubro Num Exo 14
De 600 milibus hominum bellatorum et forte a 20 annis
supra numeratis Num 1
Non intraverunt terram promissionis nisi duo scilicet Caleph
et Josue sed omnes perierunt in deserto propter peccatum eorum
Occasione raptus levite 67 milia hominum fere
milites et parvulos sunt occisi Judicum 20
Propter superbiam numerantis populum per David cadunt 60
milia virorum 2 Reg 24
Strages magna facta est de infidelibus a
a fidelibus adjuvante deo Sicut magna occisio
fuerunt filii Israel de Madyanitis quod patet in
preda quam ceperunt que fuit 12 milia virginum
Omnes autem maribus corruptis et viri fuerunt occisi Num 31
Tempore Josue fuerunt occisi infiniti homines infideles
tam in civitatibus quam in castris Josue per totum
Temporibus Debore Gedeonis et Jepte multi
fuerunt occisi ut Judicum 7 6 11
Interfecto Goliath multi philistei fuerunt occisi 1 Reg 17
Adversus Balthas 5 milia hominum perimit 120
milia per angelum eis datum nocte 2 Mach 8
Item plus quam semper Judas Machabeus contra Appolonium
et Seron principem exercitus cum de quibus legitur
~~1 Machab~~ 3 legitur 12 quasi centauros ab 8
[illegible] 2 Machab ad finem in quibus ultra
milia hominum sunt occisi In primis cadunt de hiis
qui erant cum Nicanore 9 milia Postea de
hiis qui cum Thymotheo et Bachide 12 milia
Postea in diversis munitionibus et turribus
12 milia Item de Thymotheo 21 milia
Item circa Lysiam 12 milia Item in Carnyon
Scythopolim 12 milia Item in Ephron 27 milia

Item In castris Antiochi Eupatoris 8 milia
Item Anno Nerone 27 milia Reg. ultimo capitulo

Strages hominum facta est : 2 2 3 milia gentium
aliquando occulto iudicio dei aliquando causa & bonis
~~Anno~~ Magnam stragem fecit ille qui Reges qui
rebellaverunt quinque Reges luit cum Regis in fine capitulo
In diebus Heli quando fuit captura : Reg. 1. 4
Archa tradiderunt & ipsi perierunt 30 milia
Aza rex Iuda habuit in exercitu : 1 Reg. 4
Eum 780 milia pugnatorum
Ethyopes viri decies centena milia & fugierunt
Ethyopes ad interitum. Paralipomenon 13
Fuit filii Israhel occidit Israhel dei & Iuda
milia bellatorum. Paralipomenon 28.
Tunc populus Anno caderunt in ~~bello~~ Regno Affricani
13 milia Iudeorum Hester 9
Quando Matheus civis recepit filius in Iudeus
fuerant interfecti 80 milia & centum quinquaginta
milia & vi miro tradiderunt Macha. 7
Occisus est Iudas cum multis & alii fugerunt
: 1 Macha. 9

De Superbia et vana gloria c. 127.

Superbi & vanagloriosi presumunt superioribus, proponendo
Superbi sunt inobedientes suis superioribus, ut desperando
rebus deo & suis Magnam dignitatem in odio bonis oppositis
honoribus. Nam Eva propter gentem quod appetit
rei antequam Eritis sicut dii scientes bonum
recto comedit & deo inobediens fuit. Gen. 3
Agar ancilla que presumpsit videns despexit dominam
Pharao superbus noluit deo : dimittere Reg. 16
obediens despexit ... dominam & ipsa ... contrarium
Rebellio & inobediencia Chore Num. 7
& quorum superbia magnam presumpsit . 16.

Superbia est elacio animi homines ad depressionem
et humilitatem quia qui se exaltat humiliabitur et qui se
humiliat exaltabitur. Luc.
Ideo superbi volentes edificare turrim habere ut
confusionem linguarum. Gen. 11
Grauius fuit peccatum populi elacionis David quia
numerat populum. 2 Reg. 24
Naaman qui volebat ab omnibus adorari fuit in
patibulo suspensus. Hest. 3. 7.
Baltasar per superbiam mortuus est et dampnatus perpetuo
Nabuchodonosor propter superbiam suam depositus. Dan. 7
est de solio suo et gloria sua ablata est. Dan. 7
Nicanor ita erat superbus quod vendebat Iudeos
antequam ipsos in campo vicit et tamen fuit debellatus
fugatus turpiter Antiochus. 2 Macho. 8.
Et propter superbiam laceratus est sed deus percussit eum
plaga insanabili. 2 Macho. 9.
Herodes superbus indutus veste regia clamauit et
vocem dei ab angelo est percussus. Act.
Superbi destruunt gloriam et honorem. Nam Saul
periit a Samuele cum [illegible]
Porta ad custodiam [illegible] 1 Reg. 15
Superbi [illegible] nostros regnum grande. Marc. 7
Causa [illegible] de primis gentibus est quia Cayn
natus est ante Abel Gen. 4 Esau ante
Iacob. Gen. 27
Manasses filius Ioseph antiquior Effraim qui tamen
habuit benediccionem patris. Gen. 48.
David fuit minimus inter fratres 1 Reg. 16
Adonias natus est ante Salomonem et tamen
Salomon obtinuit regnum. 3 Reg. 2
Superbia est causa multorum peccatorum. Nam Roboam
[illegible] quod habuit Roboam timens ne populus rediret
ad domum David. fecit eum ydolatram. 3 Reg. 12.

Post victoriam habitam de Arphaxat Nabuchodonosor amplius
elevatum est cor eius et omnes gentes et regna
Nabuchodonosori supplices mittunt. c. destruxit Judith 1
sed superbiam ad superbiam et accepit altitudinem animi 1 Mach 1
Alexander superbe et falsi accipiunt Judam et superbi
Judeorum   Machabeorum 1
Superbi ad celum in demonia ... superbierunt
verbis ... vidit videbam sathanam sicut fulgur
de celo cadentem s. ut pos ad peri ... Luce 10
Superbi sed de significatis natura sed Amalech.
Renissime a malis parant armigeros suos dicens
Percute me ne dicatur quod a femina occisus sim
Judicum 9
Vicarius Judeis dicebat Est deus potens in celo
qui iussit custodiri sabbatum indignatus ... Et ego potens in terra qui iubeo sumere arma
c. amplius   Macha. 17

De Suspicione et falsa credulitate c. 126

Suspiciose sunt { uxores zelatrices male cogitantes
Suspiciosi sunt { falsorum creditores atque applicantes
Zelotipi de suis ... uxoribus ... pro ... formosis
mortibus Nam ... Abraham ... non ... timor ... in Gerara et ... pro uxore sua
Postquam ... fecit Assuerus   c. Gen. 20
... Aman ... super
lectum ... regina ... pro salute sua ... rex
quod Reginam volebat opprimere   Hest 7
Suspiciosi sunt ut plurimum falsa credentes Nam
suspicatus est Laban quod Jacob ... furatus deos
eius et scrutatus omnem supellectilem suam et ... fuerat ... Gen. 31
Jacob ... tunicam sanguine ... credidit
Joseph esse mortuum Gen. 37
Fratres Joseph ... ad ... credidit et quod
vellet eos ... Gen. 43.

839. 419

Cum inisset Sampson in domum patris sui, patres uxoris
ejus crediderunt quod odio repudiasset eam et tra-
diderunt eam alteri. Judicum 15
Videntes discipuli ambulantem Jesum super mare
putaverunt fantasma esse. Mathei 14
Discipuli timebant Saulo adherere, suspicantes eum
non fore conversum. Actuum 9

Suspicio sinistra bona convertit in malum.

Nam Hely videns [illegible] in secretum
estimavit eam esse ebriam. 1 Regum 1
Misit David nuncios ad consolandum regem Amon super
morte patris. Principes autem eius suspicati sunt quod causa
explorandi venissent. 2 Regum 12
Cum Jeremias veniret ad portam Beniamin, custos porte
ei imposuit quod ad Caldeos veniret. Jeremie 37
Tortores qui Eleazarum respiciebant arbitrantes sibi
verba eius ex superbia. 2 Machabeorum 6
Phariseus qui invitaverat Christum videns mulierem flentem
suspicatus est et murmuravit. Luce 7
Alius phariseus videns Christum prandium ante lotum suspicatus
credidit et ex malum. Luce 11
Apostolis variis linguis loquentibus, crediderunt Judei
quod essent ebrii. Actuum 2
Barbari videntes viperam pendentem ad manum
Pauli et non aliquid mali fieret ei, dixerunt eum
esse homicidam et magnum. Actuum 28

De temptacione qua deus temptando probat hominem. t. 52a.

Temptavit deus hominem
Ex voluntatibus sibi obsequentes ei credendo
In prosperitatibus sibi congratulantes bene vivendo
In adversitatibus sibi patientes non inquirendo

Temptat deus hominem ut probet si sit ei
obediens vel sibi credat. Sic temptavit Abraham
et dixit ei: Tolle filium tuum et offer illum etc.
Genesis 22. Dixit deus ad Philippum: Unde ememus
panes ut manducent hii? Hoc autem dicebat
temptans eum; ipse enim sciebat quid
esset facturus. Johannis 6.

Temptat demon homines prosperitatibus temporalibus et spiritualibus
unde bene fecerunt qui temptaverunt prosperitatem in deserto
Exodi plus enim [illegible] patres dicto aliquid quibus
[illegible] sufficere posset ut temptacionem prosperitatis vix
ambularet in locis meis nec in [illegible] iuxta Exodi 16
Loquente enim Moyse ad eos prosperitas ambulabant [illegible]
videbant lampades ardentes et videntem fulgorem
et dixerunt Moysi ut plus vos loquatur deus ut
nos percutiat Exo [illegible] 22.

Temptat demon homines sic plus vulneravit
viros patres et virtuose habentes Ideo non debent
securi esse [illegible] plurimi [illegible] ut [illegible]
plurimi ipsos se astrinxit cum [illegible] Judicum 2
[illegible] deum [illegible] ut testatur et [illegible]
fecerunt [illegible] cum [illegible] cum quales
fecerunt [illegible] Babilonis [illegible] 2 par 33
[illegible] Thobias fuit [illegible] [illegible] temptaciones
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] pane [illegible] Tho 2
Judith dixit [illegible] Holofernes
[illegible] [illegible] quod temptati sunt patres
ut placerent [illegible] [illegible] Judith 8
Job [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Job 23
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super mare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Act 18

De eo quod homo non debet temptare deum

[illegible] [illegible] 28

[illegible] [illegible] homo deus [illegible] [illegible] [illegible]
Temptare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si deus non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] fuit idem Abraham Gen 20
Ysaac etiam fuit idem Gen 26.
Post hec se sensit dominum quendam temptasse ut dicit
Doctor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible]
[illegible] reposuerunt se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ducentos [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] 7 ipsi
[illegible] | Reg 2
Sed cum David se [illegible] post Saulem quem [illegible]
[illegible] a Samuele [illegible] [illegible] se [illegible]
[illegible] [illegible] se ut [illegible] | Reg 22
Cum ipsos [illegible] Thomas non [illegible] ut
Angelus [illegible] cum [illegible] [illegible] 7 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Cum [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible] Tho 1
Salomon temptatus ut se de [illegible] templi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
se [illegible] ast 2 Luc 9
Paulus [illegible] [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] Act 9
Cum [illegible] [illegible] paulus [illegible] paulus [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] Act 12
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellat
Temptavit deum obstinati 7 petrus [illegible] Act 27
tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temptat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18
Ozeam qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Judith
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui temptatis deum Judith 8
Judeos quando [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ast 22
Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible]
quidam temptantes [illegible] [illegible] signum de celo Luc 11
Dixit enim paulus [illegible] petrum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temptare [illegible] [illegible]
Act 5

De temptacione dyaboli c 129

Temptacionum dyaboli non est certus qz sagaciter vel frau-
dulencia habet officium.
Non est certus quem mendicat vita bona ... qz
Non est assignandus qz tenuat vel ... c. prescribere.
violentum habeat habet in officium
Sed est respectus plurimarum et vel prudencia illius in officio

Temptat dyabolus sagaciter et cum fraudulencia

Nam in principio ... de ... temptans
incipit a ~~[illegible]~~ ... i. a minore
Item ... alongit incipit et non per accepto
comedit pomum suasit.
Item non temptat unus de petro ad que illius habet
inclinatorum sed et rem pomum suavis et de incorporeis
radici et de dignitate maiori Gen. 3
Sagaciter gessit Sathan ... pro ... invitat
David ut faciat plus iniurie. 1 Par. 21
Sagaciter dyabolus punit morte ... vel impellit in
... ut ... cum Judas Joh. 13

Temptat eciam dyabolus mentiendo et omnia proabas

ostendendo ... prima suggestionis. Gen.
Nequaquam moriemini et ... Ecce
sicut dii sciencies bonum et malum Gen. 3
Salvatori ostendit omnia regna mundi. Ecce ... volo
do illa et ... Ps. ... angelis
suis mandavit de te ... Mat. 4 Luc. 4
Ob hanc ... dixit ... temptat
nos ... sagaciter ... 7

Temptat eciam dyabolus tribulaciones inferendo sicut

legitur temptasse Job in rebus suis filiis et propria
Job 12
Instruxit passione dyaboli ... Symoni Sathan
expetivit vos ut cribraret ... Luc 22

Temptatores ...

... et ... alienas ... quem
... ad ... ut maiori temptatur
... alienis ... et ... quod ...

cum in homo. Nam deus ille secus testatur [illegible]
recalcitrantes ad populum pervenit sunt Deu 13

Temptacionibus vincere docuit nos deus suus Christus qui passus
in sua temptacione qua fuit temptatus a tribus
scilicet Gula vanagloria et avaricia. Ad que post
omnibus temptacionibus [illegible] [illegible] et patronum
scilicet scriptura et scripture verba vincit et [illegible]
nos docuit. Mt 4 Luc 4

De Timore dei c. 130.

Timere debet homo deum ne possit incurrere in offensam qui dampnat
Timere debet homo propter quatuor causas: ut possit declinare ab offensione ne irritetur; ut possit persistere in dilectione et [illegible]; ut possit resistere ne puniat [illegible]
[illegible] [illegible] ne [illegible] esse [illegible]. Nam
angeli in celo et primi parentes in terrestri paradiso
Loth que uxor [illegible] retrorespexit Gen 3
[illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] sunt Gen 19

Timor dei facit homini aperire et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Abraham [illegible] Abymelech
fecit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] timor dei in isto loco Gen 20

Obstetrices timuerunt deum [illegible] [illegible] [illegible]
filios hebreorum Exo 1

Timore [illegible] qui [illegible] [illegible] ad timorem
dei [illegible] ad [illegible] usque ad deum
Elyazarus [illegible] [illegible] [illegible] Tho 9
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parvi. 2 Machabeorum 6

Timor domini causa est quod homo bene operetur et
[illegible] [illegible] [illegible] volunt deus filios [illegible] timorem
[illegible] et legem [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Exo 20
Post transitum maris rubri quando timuit populus
deum crediderunt deo et Moysi servo eius Exo 14

Abdias dispensator domus Achab. quum timebat dominum abscondit prophetas et pavit eos cum Jezabel volebat eos occidere 2 Reg 18

Plus timebat Thobias deum quam regem rapiebat corpora mortuorum et sepeliebat eos Tho 2

Judith vidua quia timebat deum sic operabatur ut nullus de ea loqueretur malum verbum Judith

Inter alia de quibus commendatur Job quod erat bonus et iustus est timens deum Job 1

Viri timorati sepelierunt Stephanum quod est opus misericordie Act 8

Centurio Cornelius deum timebat cum domo sua. Petrus in eum dixit qui timet deum et operatur iusticiam acceptus est illi Act 10

Timorem dei obstetrices habuerunt presumentes(?) hebreos quos precepit rex Babilonis(?) ad necandum occidere non timuerunt deum et precepit deus benefecit quia nunquam fecit eas

Jonas qui deum celi timuit c. 1 Reg 1a tempestate exorta quod naute timuerunt deum Jone 1

Abraham tunc dixit deo timui eum qui per deum et corpus perdere in gehennam ast 10

Centurio autem primus est deus qui non timent deum non ... talentum quod fecit de illis qui timent deum ... Ast 17

Valde timuerunt ... qui ... domini in ... quia sic ... qui ... non ... Ast 27

De timore quo mali timent bonos. 131

Timent mali bonos ut { Orientes adesse pugnam talis pueri / Sedentes inesse pastores
Timent mali bonos qui sunt [illegible] Madian
& prius pugnare. Et dixit Abimelech ad Abraham
Deus tecum est in cunctis que agis. Iura ne noceas mihi.
Egyptii insequentes ipsos dixerunt
Fugiamus ipsos, dominus enim pugnat pro eis contra nos. Gen. 12. Exo. 14.
Videns Saul quod dominus esset cum David cepit timere
eum. 1. Reg. 18.
Herodes qui timebat Iohannem sciens eum virum iustum et sanctum et
Timent mali bonos propter [illegible] & c[ustodiebat] eum. Marc. 6
& bellos quos habent sive ab ipsis vel aliis
pro eis. Nam principes quinquagenarii qui [illegible] vene
runt ad Ochoziam reversi loquutus est, quia igne
non fecit alii duo fuerunt ab igne consumpti
Sunt [illegible] ad Helie
[illegible] omnes [illegible] 4. Reg. 1.
Timebat tamen Iudeos [illegible] & [illegible] Marc. 6.
propter [illegible] & fecit cum [illegible] omnes [illegible]
Andronicus [illegible] ad Regem
[illegible] qui [illegible] 1. Mach. 3.
Postquam Lysias sensit [illegible] & timuerunt Ionathas in
[illegible] valent [illegible] 1. Mach. 12.
[illegible] 2. Mach. [illegible] & [illegible]
Post flagellum martyrum [illegible] & 3 apostoli [illegible]
[illegible] in porticu Salomonis [illegible]
ambulant [illegible] Act. 5.
[illegible] motu Pauli & Sila [illegible] in
custos carceris [illegible] factus [illegible] Act. 16.

De lacrimarum regimine c. 132

Utilitas lacrimarum apparet in { Mundant [illegible] / bus [illegible]
Movent [illegible] animum
[illegible]
Mollificant corda [illegible]
Impetrant [illegible] congaudentes [illegible]
[illegible]
Amplectuntur valde [illegible] afflictos
Habent [illegible] mortes [illegible]

Animarum nequam est qui interfecit [et tirannice] omnes quos
regnare et prosperari timent sicut de pharaone dicitur
qui [illegible] ut posset extinguere filios Israel
affligendo laboribus et pueros submergendo. Exo 1
Abimelech filius Gedeonis ut solus dominaretur
lxx fratres suos occidit Judic 9
Post multa beneficia a Dauid recepta Saul quesivit
eum ad mortem et [illegible] [occidit lxxxv sacerdotes] 1 Reg 22
Tirannum proditores sunt et qui puniunt non sinunt
sicut pharao interfecit multos pueros Moyses quia pastor
non [illegible] sed [illegible] Exo 6 [illegible]
Regnum et proditorem Triphon occidit Jonathan
cum duobus filiis 1 Machab 13
Herodes simulans se velle adorare Christum volebat
occidere et decipere ipsum occidit omnes pueros
qui erant in Bethleem et finibus eius Mat 2
Tirannum delectantur in crudelitate nam lxx reges
amputatis ~~manibus et~~ pedibus manuum et pedum
summitatibus faciebat ~~[illegible]~~ [illegible] colligere sub
mensa reliquias Judic 1
Manasses rex Juda effudit sanguinem innocentem
et implevit Jerusalem usque ad [illegible] 4 Reg 21
Regis Holofernis [illegible] tenuit [illegible]
crudelitatem eius [illegible] ~~[illegible]~~ Judith 3
Aman [illegible] crudeliter querebat omnes Judeos
occidere [illegible] Mardocheo [illegible] Hest 3
Nabuchodonosor fecit occidi filios Zedechie in oculis
eius et eum postea excecari Jer 39
Nabuchodonosor crudeliter fecit pueros [illegible] mitti
in fornacem ardentem Dan 3
Effusores sanguinis et multa alia mala et crudelia
[illegible] Antiochus 1 Machab 1
[illegible] Antiochus et [illegible] volunt
[illegible] sed [illegible] occidi 2 Machab 6

Rursus crudelis fuit iste tyrannus missus ab Antiocho
in Eleazarum et septem fratres 2 Machabeorum 6 · 7

Tirannorum iniquitas exercetur in prophetantes et
corrigentes eos licet sed propter Jeroboam
contra prophetam aruit qui arguebat eum 3 Reg 13

Achab fecit ponere Micheam in carcerem et sustentari
pane et aqua quia eum arguebat 3 Reg 20

Item Baasa rex Israel [illegible] prophetam
arguentem eum sic' sicut ei fuit plenum a deo

Sennacherib percussus plaga c 2 Reg 16
post supplicium suum et blasphemias [illegible] multos
occidit Tho. 1

Tirannorum bonos opprimunt et malos absolvunt
Nam Jezabel fecit Heliam querere ad mortem et
prophetas Baal voluit salvare quos Helias
occidit 3 Reg 19

Naboth vineam impediuit fecit perimere Jezabel
sed non sine testes qui fuerunt contra eum 3 Reg 21

Antiochus Menelaum sacrilegum accusatum
absolvit et accusatores occidit 2 Machabeorum x

Judei ad Pilatum malos opprimunt bonos et malos
complacent Nam ad Pilatum purgarunt propter
Barrabam [illegible] mactari Lc · 23

Andronicus [illegible] et perpetrata a Menelao
occidit Oniam [illegible] 2 Macha · x

Herodes Johannem iustum ad petitionem saltatricis
decollari fecit Mt 14 Mc 6

Pylatus in passione Christi contra iustitiam Christum
ad petitionem sacerdotum [illegible] flagellatum occidit Lc 2a

Occidit Herodes Jacobum et videns quod
placeret Judeis [illegible] ad Petrum Act 12

Ad petitionem magistratus [illegible] fecit
Paulum et Silam flagellari Act 16

De Tribulacionibus et earum utilitatibus c. 33

Tribulacionum efficiens est
- parentes confortare / adducendo consolacionem
- delinquentes demonstrare / ouendo de vitiis
- puniretos animare inducendo ad constructionem
- custodientes conservare / removendo de iniquitatibus
- punientes conservare / conferendo premiacionem

Tribulacio patienter portatus sequitur consolacio et gaudium.

Nam Joseph plus tenuit in Egipto / et prelatus est plus quam si fuisset inter fratres suos Gen. 41

Quanto magis Pharao filios Israel affligebat plus multiplicabantur

Helias persecutus a Jezabel :. et receptus Exo. 1

Flagellis confortatur et pane et aqua cotidie 3 Reg. 18

Cecatus et derisus Thobias deus multipliciter consolatus est Tho. 2

Job sustinuit tribulacionem in rebus in quibus fuit spoliatus / in filiis quibus fuit orbatus / in persona vel in corpore in quo fuit plagatus / et in anima verbis uxoris et amicorum irritatus / et quia hec omnia patienter portavit / ideo multas consolaciones recepit Job per totum

Ezechiel in medio captivorum vidit multas visiones Dei et fuit mirabiliter letatus Ezech. 1

Pueri in camino ignis receperunt refrigerium consolacionem eo quod Nabuchodonosor vidit quartum similem filio Dei ut appareat deum esse cum tribulatis Dan. 3

Tribulaciones veniunt aliquando propter peccata hominum

Ideo tribulati fratres Joseph dixerunt Merito hec patimur quia peccavimus in fratrem nostrum Joseph / ideo venit super nos tribulacio Gen. 42

Item post obitum Jude Machabei surrexerunt iniqui peccatores facta est fames magna 1 Macha. 11

Tribulaciones aliquando dantur homini ad probacionem et gloriam

Nam filii Israel afflicti a serpentibus [illegible] peccavimus Num. 12

Videns David tribulaciones populi propter pestem clamans
sive voluit recognoscit culpam suam et peccatum pro eis 2
Valuisset morientibus in bestiam irruat 2 Reg 24
Sin et percutiens laudantem deum

Tribulacionum remedium est oracio 2 Machab 9
Nam tempore tribulacionis clamaverunt ad te et tu exaudisti
eos Nee 9

Suzanna eciam condempnata morti [illegible] nec habens
[illegible] ad quem adiret in flentibus erat
et suspexit in celum deum a [illegible] bus
[illegible] in [illegible] pudore nec habet confugium
nisi clamat se in altum et valet [illegible]

Tribulaciones permittit deus sustinere bonos a malis i. Daniel 13
ut magis mereantur Nam propter verbum quod Iheremias populo predicabat
fuit percussus et incarceratus Ier 37 38

Sacerdotes magni [illegible] ab impiis ut omnes
[illegible] qui [illegible] volebant 2 Macha 6

Natus in mundo deus passus est [illegible] persecucionem
ab impiis quia compulsus est fugere in Egyptum

Lapidatus Stephanus [illegible] est [illegible] Act 2
in Actibus et dispersi sunt per mundum [illegible] Act 8

Post conversionem suam paulus passus est multas tribulaciones a iudeis Nam per [illegible] volebant occidere
et postea [illegible] est in sporta per murum Act 9

Item Paulus et barnabas eiecti sunt de finibus
[illegible] [illegible] pulvere de pedibus Act 13

In [illegible] listris [illegible] recepit [illegible] postea lapidatus
est paulus Act 14

[illegible] paulus [illegible] pauli et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Act 16

[illegible] tribulaciones [illegible] in actibus apostolorum usque
ad [illegible] ad finem libri
[illegible] [illegible] [illegible] Act 20

7 in tota illa insula Iohannes ubi habuit tot et tantas
revelationes Nec tamen tunc perficit quam qui fuit in
exilio / in pathmos relegatus   Apoc. 1 tu

De veritate que parit odium c. 138

Veritas parit odium | Sed & obedientibus bona que loquuntur
| Sed de delinquentibus quorum corrigunt
Veritas odium parit | Sed pueris potentibus quos impugnant
quod quos licet et deum illa non loquuntur
Unde Balaac rex moab multum dolebat quod
Balaam benedicebat deo israel licet esset eum Nec
enim tamen honorent gratiam eum dixerunt honorare
Inimicus est Saul Ionathan   Num. 22
quia veritatem dicebat excusando David. 1 Reg. 20.
Cum Achior exposuisset veritatem de populo Israel
indignatus holofernes voluit eum occidere   Iudith 7.
In aledusecii tenere caro natus et excecavit eum quod
...um quia veritatem dicebat de ipso. Ioh. 9
Veritas parit odium quando replicando et corrigendo
unde Ionathan filius Gedeonis fugit
Abimelech qui dixit veritatem arguendo eum et
eos qui eum elegerant   Iudic. 9
Achab oderat Micheam prophetam quia dicebat ei
veritatem arguendo eum   3 Reg. 22
Cum prophetam Ananias increpasset regem Asa. iratus rex
misit eum vinctum in nervum / 2 Par. 16
Fecit Ioas lapidari Zachariam et filium Ioiade qui
arguebat eum et prophetabat veritatem   Ie. 20 32
Quia Iohannes baptista arguebat Herodem de
uxore fratris est incarceratus et decollatus   Mt. 14 Mc. 6
Oderunt pharisei Christum loquentem veritatem / Iesum reprehendebat
Veritas parit odium / in malis hominibus propter eorum ... in partibus Luc. 9
... malitiam.
Unum quod Ieremias predicabat ... missus est
a principibus in lacum ...   38.

Pro eo quod Daniel adoravit Bel et draconem non
ipse Deus immissus est a rege in lacum leonum Daniel 13
Et plures laicos Eleazar in iuvenis? est sed magis
quam in eum fuerant misericordes 2 Mach. 6
Pro ipsis procedere est et non timuit Aplis? Ro
in nomine Ihesu veritatem loquentur
Audientes autem ista Stephani Actus 17
cordibus et stridebant dentibus in eum dissimulabant
Multos adversarios habuit paulus Act 1
quam perdidit Act 9 pro veritate

De virtute et comparacione r 137

Virtus et gratia dei? est
Virtus virtutum placet
deo et sibi plurimum
gratiosa est et deo ex
causa bona voluit illum in
genus opera ad omnia bona
operum grata sit et caritas in pluribus vult Augustinus
ait Cicero debet vim suam ubique? do pugnare
ut hic utroque virtutis in ultima pugnant
Virtute debent esse boni ad bonum sed non ad
malum vult plus idem caritas fuit ad impium
legem Ecclesiasticus 19
Audientes a Moyse plures legis reddebant cuncti plus
quam debere, cunctis quam receptum est deo facere in Ecclesiasticus 28
Ad fabricandum templum et alios sacrorum ministrorum plus curabant ... Ecclesiasticus 37
Congregatum est omnis populus quasi vir unus ad
plateam et dixerunt Esdre ut afferret librum
legis Moysi ... Neemie 8
... et ... unus plus ... laudaverunt
et flentes ... Judith 6
Virtus et non ... debent esse boni in
[illegible] ... quam magnus est ...
ipse [illegible] ... et plorando et ...

Flagellum exercitus leuite Judicum 20
Egressi sunt omnes quasi vir vnus ad succurrendum
fratribus in Jabes Galaath. 1 Reg 11

Vniri debent esse clerici et seculares in electionibus
Ideo venerunt vniuerse tribus Israel vnanimiter ad
Dauid in Ebron ut vngerent eum super Israel regem
post mortem Saul [illegible] 2 Reg 5
vnde conuenerunt et dixerunt Jonathe Te
eligimus ducem [illegible] pro nobis principem. 1 Mach 9

Vniti et vnanimes debent esse religiosi et
exemplum [illegible] Ideo post ascensionem domini omnes
discipuli erant vnanimiter in oratione et sic acceperunt
spiritum sanctum Act 1.
Omnes qui credebant erant pariter et habebant omnia
communia Act 2.
Punitis Anania et Zaphira factus est timor
in ecclesia et omnes vnanimiter erant in porticu
Salomonis Act 5.

De voto et eius obseruancia 136

Votum et eius obseruancia { Reddere [illegible] / Differre [illegible] / Implere [illegible] }

Vouere debent tribulati [illegible]
oppressi vt a tribulacionibus liberentur
Nam Jacob fugiens a facie Esau fratris vouit votum deo
si sanus domum reuerteretur Gen 28.
Flagellato Israel et ablata ab eo preda vouit
votum deo Israel et postea liberatus fuit Nu 21
Viri qui erant in naui cum Jona [illegible] tempestatis
timentes [illegible] vouerunt vota deo
Antiochus percussus [illegible] Jone 1
insanabili plaga [illegible]
factum 2 [illegible]

Vovit incircumcisus non debet hoc fieri et si fit non
debet servari. Tale fuit votum Iepte quando
promisit immolare quod primo sibi occurrit Iudic 11
Per indiscreta et nulla causa vovit Absolon
volens rebellare patri 2 Reg 15
Iniquitate votum et nephandum fecerunt Iudei quando
devoverunt se non manducare nec bibere donec
occiderent Paulum Act 23

Votum factum votum debent reddere

Anna quae vovit pro filio, obtento filio
eidem obtinuit filio adimplevit votum 1 Reg 1
Leviticus est populus cum vota sponte promittebant
omnia in toto corde que voverant deo offerebant
Asa Rex Iuda que voverat pater 1 Par 31
suus abstulit in domum domini argentum et aurum
ut audirent quod vota patres debent reddere filii
et heredes 2 Par 15
Rex Alexander precepit Esdre et populo ut
facerent vota que promiserant deo 1 Esdr 8
Omnis populus post victoriam venit in Ierusalem
et obtulerunt holocausta et vota sua Iudith 16
Eliodorus flagellatus et per orationem sanatus
hostias et vota reddere devovit 2 Mach 3

De zelo bono contra peccatores c 13a

Zelus bonus est { Amor ad quem palam defendendo / Ardor iracundie in transgressores
Zelus bonus animat arguere publice delinquentes
Nam Iudas Machabeus quem vocabatur
et ... duxit aliquando obviavit ... 13
Considerant arguit populum ... prophetas
Baal in ... [illegible] Reg 18
Omnis ... [illegible] ... et ... Symonem
nolebat ... [illegible] ... 2 Macha 11

Miro zelo fervebat Johannes bapta qui Beniuiã
vituperans et eum arguendo decollatus Mt 13 fe
Dure increpabat deus scribas et Luc 6
phariseos qui plures recolens sepe phariseos et
ypocrite Mt 23.
Ex ardenti zelo arguebat Stephanus Judeos duros
dure cervicis Act 7
Paulus ad servum reprehendit qui dixit O plene
omni dolo et omni fallacia Act 13
Zelus bonus est cum ... et privat ...
immitandi in ... deo servebant filii Jacob
ob stuprum sororis dyne occiserunt et ... Sichem principem
Moyses iratus est ... Gen 34
vitulo facto a populo et ... confregit et ...
... prodidit Exo 32
Multum placuit deo zelus finees qui transfodit ... ydolatras
adulterantes Nu 25
Pergit Josue dolens lapidare et ... Achor
... tulerat de anathemate Josue 7
... filii Jsrael zelus in ...
... Judic 20
Licet Aza rex fuit ... tamen laudatur quia
domum ... destruxit et aram baal delevit
Magnus erat zelus nathan ... 2 Reg 1
... Paralip 2
Plures eiecit deus vendentes et ementes de
templo facto flagello de funibus luc 19 Joh 2
Zelus indiscretus ... perdit ... caritatis ...
... displicet
...

Zelus indiscretus est qui non est ex caritate sed ex invidia movetur sicut Josue volens duos prophetantes in castris prohibere quam Moyses prohibet eos Num. 11.

Male zelabant pharisei pro observancia sabbati qui ex invidia arguebant Christum curantem quos Johannes eciam prohibebat. Mt 13 Luc 6

Eicientem demonia in nomine qui non sequebatur Christum Luc. 9.

Zelus indiscretus et malus est quando correptio non procedit ex iusticia sed ex ira vel ex vindicta sicut Abisay qui voluit amputare caput Semei maledicentis David sed David non permisit 2 Reg. 16.

Finees zelatus est Ebreum [illegible] valebat quos Deus destruxit [illegible] Num. 25.

Jacobus et Johannes volentes quod [illegible] non fuerunt recepti voluerunt quod ignis de celo descenderet et consumeret eos non impediens sed Christus increpavit eos Luc. 9.

Arguitur Christus Petrus qui amputavit auriculam Malchi quia non erat tempus vindicte sed pacis Christus [illegible] zelo Mt 26.

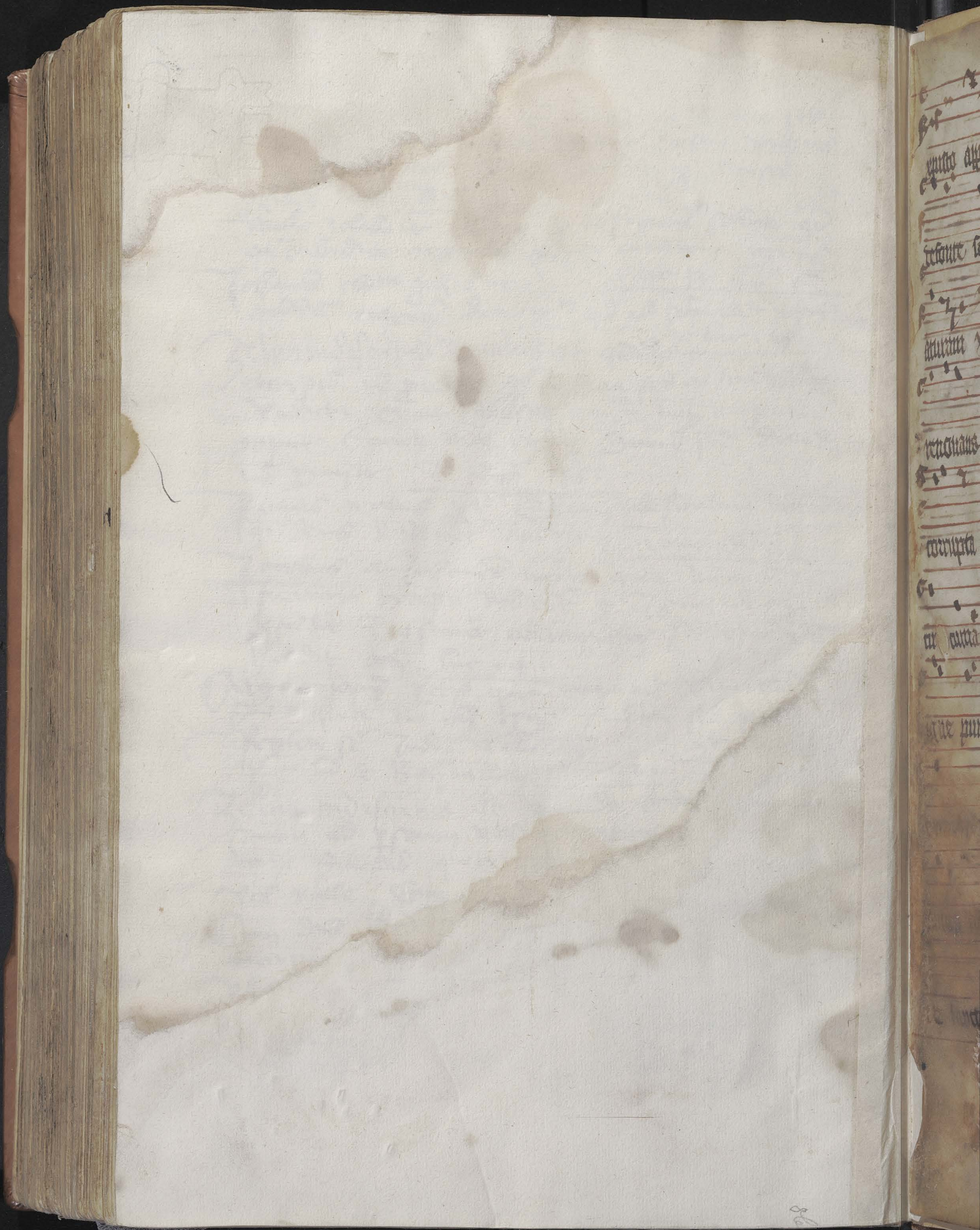
Paulus et Barnabam Act. 13.

Zelus indiscretus est quando est inordinatus amor ad parentes vel ad vitam filii [illegible] prophetarum [illegible] Helyas [illegible] vel valle [illegible] apud [illegible] 4 Reg. 2.

Cum Deus dixit se passurum a Judeis Petrus increpavit eum [illegible] absit hoc a te Mt. 16.

Pharisei plus zelabant [illegible] mandata

Emulator [illegible] quando accepit [illegible] Act. 13.

xpisto apparente in gloria . celus terrarum haurite aq[ua]s

de fonte saluatoris sanctificauit enim nunc omnem cre

aturam xpistus deus noster magist[er]. la V Veterem homine[m]

renouans saluator uenit ad baptismum ut naturam que

corrupta est per aquam recuperaret in corruptibili ueste

circum amictans nos. Euouae. Te qui in spiritu et

igne purificas hu[...] mana contagia deum et redemptore[m]

[...] glorificamus. Euouae. Baptista contremuit et no[n]

[...]re sanctum dei uerticem sed clamat cu[m] tremo

re sanctifica [...] me saluator. Euouae. Caput [...] draconis saluator

continuit [illegible] flumine ab eius potestate omnes e

ripuit Euouae Magnum misterium declaratur hodie

quia creator omnium in iordane expurgat nostra facinora

Euouae epiphanie dominica post octavam Pharetram tuam domine sicut sagitte

infixe sunt in me sed antequam vulnera generent ulcus

sana me domine medicamento penitencie deus [illegible]

Adoremus dominum qui fecit nos Venite

Servite domino in timore et exultate ei cum [illegible]

Euouae Exurge domine et iudica causam [illegible]

Euouae Deus meus Cantabo domino qui [illegible]

VI

